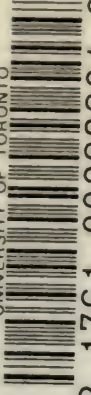

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00382801 9

"SĪMA-NAYA-DAPPANA":

COMPOSED BY

THE CHIEF BUDDHIST PRIEST,

Sugata-Sa'sana-Dhaja-Vinaya'cariga

DAMMALANKARA THERA.

ANNO BUDDHÆ 2425.

APPROVED BY

THE CONCLAVE OF "THE ORDER."

IN THE PRESENCE OF

THE ADEPT-PRESIDENT-PRESBYTERS IN

The "Dhamma" and The "Vinaya":

AND PUBLISHED BY

T. M. WIJAYAWIKKRAMA SIRIWARDHANA, ESQ., MUDALIYAR,
AND

MR. A. D. ABREW WIJAYASINHA, ARACHCHI.

PRINTED AT THE "PRO BONO PUBLICO PRESS"

A. B. 2428.

BL
1455
D5
1885

සි මා න ය ද පිටි ගො.

බුද්ධිසහපරිනිශ්පාණ්ණ

විසහසහවතුසතපච්චිසතිමෙ වසෙස

සසිසනායකසුගහසාසනධර්මනසාවර්ගධර්මලාභිකාරභෙදරහ

ක ගො

සහද්දසතථධර්මනිසධරථෙරවරපසමුබ්බත මහාසිකුසලසංඝන

පටිගහගිගො

“තොමස්මානේදිස්” විජයවිසකාම සිරිවඩ්ඪිණ්”අමච්චිනච්ච

“ආරොන්ද්‍රබ්‍රෙථි” විජයසිහ” නාමෙත ධාන නතරිකෙන ව

ද්විසහසහවතුසතපච්චිසතිමෙ වසෙස

ලොක හථි සාධක ස හතා ල සෙ

මු ද්‍රව ගො.

1

SIMĀ-NĀYA-DĀPPANA.

A Mirror

OF THE

SYSTEM OF CONSECRATED BOUNDARIES.

A SUMMARY OF THE INTRODUCTION.

THIS is a treatise that derives its materials from that source of the Buddhist Scriptures called the *Vinaya*,—the Ecclesiastical Law and Moral Discipline of the Priesthood.

Beings endowed with ordinary passions are subject to birth, decay and death. It is by the subjugation of those passions that they can become free from the concomitant evils of re-existence. The *Vinaya* is, therefore, rightly considered by Buddhists as the most important portion of the doctrines and precepts delivered by Buddha ; for, so long as the laws of the priesthood are observed by “the Order,” so long will the doctrines of the Blessed One be proclaimed by that Order in their purity and grandeur. Light, to all who have eyes to see, is the result of the sun shining gloriously in his meridian, and darkness is the consequence of his departure from the horizon. Therefore has the Blessed Buddha declared that the pious

priest^[1] who is a proficient in the Vinaya becomes like a father to his religion,^[2] and to him was entrusted the responsible duty of duly performing the rite of ordination, or *Upasampada'*. The Blessed Buddha has for this reason pronounced a high eulogium on the priest of piety and learning in Ecclesiastical Law, describing him as the possessor of five special characteristics which are summed up in the following passage:—
 “Priests, these are the five advantages which result from a person being well-grounded in the Laws of Discipline. The priest who is a proficient in the Vinaya has his own moral conduct duly regulated; he is a helper to those who labour under doubts and difficulties; he conducts himself with self-confidence in the midst of the assembly of the Order; he is able to disarm opposing factions by sound argument, and he devotes himself to promote the stability of sound religion,”^[3] Again, the Supreme Buddha has in

[1] A priest may be learned but not pious; and that is the reason why Buddha insisted on piety, faith and obedience as essential requisites for a man who would be a leader of the “Order.” Devadatta, Kokálíka and others were men of learning but not of piety. Hence the disastrous consequences of their conduct in the earlier stages of the propagation of Buddhism.

[2] The precepts of Buddha (*Sásana*) are classified as follows:—*Adhisila* or those which relate to conduct: *Adhicitta*, or those which relate to mind or thought, and *Adhippāṇā*, or those which relate to wisdom and right understanding. There is another division of them into *Pariyatti*, *Patipatti*, and *Pativedha*, corresponding in most respects to the above.

[3] “Panc’ime Bhikkave ánisansá vinayadhare puggale, attano silakkhandho sugutto hoti surakkhito; kukkucea- pakatānan bhikkhūnan patisaranan hoti; visárado sangha majjhe voharati; paccattliko saha- dhammena suniggahitan nigghanhāti; saddhammatthitīyá patipannohoti.”

another place exalted the Vinaya in these words:—"The Vinaya is conducive to circumspection in conduct ; circumspect conduct, to prevention of regret ; prevention of regret, to complacence ; complacency, to pleasure ; pleasure to joy ; joy, to serenity ; serenity, to happiness ; happiness, to equanimity ; equanimity, to the perception of the actual condition of things : this perception weans the mind from affection to earthly things ; weaning the mind from worldly affections, to detachment from the world ; detachment from the world, to sanctity ; sanctity, to the perception of true wisdom ; the perception of true wisdom, to the attainment of complete emancipation. It is for the purpose of obtaining this grand result,—namely, Complete Emancipation of the Mind,—that discourses, exhortations, motive for action and patient attention are directed.[4]

The importance of the Vinaya is still further established by the fact that at the first Synod, which consisted of five hundred Arhats of the highest order, held at Rájagaha under the auspices of king Ajátasattu, it was decided that the Vinaya was the most important portion of the religion of Buddha ; and accordingly that Synod collected, arranged and recited the Vinaya *first*.

[4] " Vinayo, sanvarattháya ; sanvaro, avippatisárattháya ; avipatisáro, pámejjattháya ; pámojjan, pítattháya, píti, passaddhatthháya-passadhi, sukhattháya ; sukhan ; samádattháya ; samádhi, yathábhútañānadassanattháya ; yathábhútañānadassanan, nibbidattháya ; nibbidávirádattháya ; virágo, vimuttháya ; vimutti, vimuttinānadassanattháya ; vimuttinānadassanan, anupádáparinibbānattháya. Etadatthá kathá, etadatthá mantaná, etadatthá upanisá, yadidan Anupádá cittassa Vimokkho."

Therefore, it is a duty incumbent on every faithful priest of Buddha to see that the rules and precepts laid down in this body of the Scriptures are strictly observed by "the Order," and not transgressed or set at naught, especially in points which affect the *validity* and *stability* of that Order.

Now, the form and manner of ordaining priests is one of the principal rites described with minute precision in different portions of the *Vinaya*. Ordination was allowed to be performed in distant countries by a chapter consisting of five blameless priests, and in the middle region of India, by a chapter consisting of ten similar priests. Other ecclesiastical functions, such as the rehabilitation of a priest excommunicated for any grave offence, as in the *Sanghádísésa* class of offences, &c., required a conclave of twenty ordained priests. But all these acts, especially that of ordination, would be rendered nugatory by not performing them within certain defined or marked boundaries, which may be either natural or artificial. These boundaries are called *Sí'má*, and the various kinds of *Sí'má* that may be adopted according to exigencies are minutely set forth. If these boundaries are improperly defined, irregular or confused, then the act of ordination or any other ecclesiastical matter performed therein becomes null and void.

Hence the *Sí'má*, or consecrated boundary becomes of immense importance; and must be regarded as a great factor in estimating the validity of the ecclesiastical acts performed by the Buddhist priesthood. As, without the plane and plumb, the fabric of the mason

tumbles to the ground, so without a properly defined and regular *Sīmá*, the acts of the priesthood become inoperative and invalid.

The rite of ordination forms one of the most important features in the ceremonials of the Buddhist clergy; and it would therefore be interesting as well as useful to notice in how many different ways it was performed during Buddha's lifetime, as shewn in the Buddhist Scriptures. The *Samanta-pásádiká*, Buddha-ghosa's Great Commentary on the Vinaya Pitaka, enumerates eight methods, of which only the last is now valid and practised throughout Southern Buddhist countries. The eight kinds of ordination are,

1st—*Ehi-bhikkhu-Upasampadá*, or ordination by the expression of the words "Come, Priest." In the beginning of his ministry Buddha adopted this form. He used to stretch out his right hand and address the candidate whose potentiality for the attainment of Arhatship^[5] was beforehand known to him, in these words;—"Come, Priest : walk in the path of sanctity for the complete cessation of suffering."

2nd—*Sarana-gamana-Upasampadá*, or ordination by the adoption of the three Refuges—Buddha, Dhamma, and Sangha. This form was adopted later on in his career.

3rd—*O'vā-da-patiggahana-Upasampadá*, or ordination consisting in the acceptance of advice given personally by Buddha. The reception of this advice, it is said, constituted the ordination of Maha' Kassapa.

4th—*Pañha-vyakarana-Upasampadá*, or ordina-

[5] "Upanissaya-sampannan puggalan disvá"

tion by a catechetical examination, as in the exceptional case of young So'paka who was seven years of age, and to whom Buddha put several questions on the *Asubha Kammatttha'na*, which he answered correctly. The Teacher was so pleased at the intelligent answers given and the extraordinary intellect displayed by the boy-priest that he permitted his ordination to take place at once.

5th—*Garudhamma-patiggahana-Upasampada'*, or ordination by the acceptance of eight grave precepts which the candidate undertook to observe and the breach of one of which would ensure expulsion from the Order. This ordination was conferred on Buddha's aunt, Mahápajápatí Go'tamí.

6th—*Dútena Upasampada'*, or ordination by an accredited messenger, as in the instance of the reformed harlot Addha-kásiká.

7th—*Atthava'cika'-Upasmpada'*, or ordination granted to a nun once in an assembly of priests and once in an assembly of nuns by having the four-fold formula (*ñatticatuttha*) repeated at each place.

8th—*Ñatti-catuttha-kamma-Upasampada'*, or the ordination which has for its formula one introductory clause, two permissive clauses and one confirmatory clause in the operative part of the Service. This is the form now in vogue throughout all Southern Buddhist countries, the rest having been discontinued with the cessation of the circumstances that gave rise to them and the authority which made them binding.

In order however, to constitute an ordination valid, it is necessary that the ceremony should be performed

in a properly defined *Sī'ma'*. The way of defining and marking this *Sīma'* is very minutely described and recorded in the Vinaya; and it is only a priest well-versed in the Vinaya section of the Buddhist Scriptures who is competent to pronounce a judgment as to the validity or nullity of a disputed *Sīmá*.

Among the different *Símás* within which the priests can legally perform ecclesiastical functions is one called the *Udakukkhepa Sī'ma'* or the "Limit formed by the throwing of water" or sand. This *Sīma'* is formed in the following manner:—

A raft, permanent or temporary, is constructed and moored or fixed in a river, into which the chapter enters for the purpose of performing ordination or other grave ecclesiastical function. A consecrated area, around this raft, is formed by a person of moderate strength throwing out water or sand from it: the space delimited by the fall of the water or sand is regarded as enclosed or isolated. This is called the *Udakukkhepa Sī'ma'*.

Such a *Sīma'*, consisting of a permanent raft fixed in the middle of the lake called Ma'duganga at Balapitmodera and having an approach to it by a bridge from the bank, has been in existence for some time past for the purpose of carrying on the ecclesiastical functions of priests belonging to the Amarapura or Burmese sect of Buddhists. This *Sīmá*, formed in 1845 A. D. or 2389 A. B., was afterwards found fault with as being confused and undetached, and consequently irregular and invalid, by a famous learned priest called *Lanka'goda, Siri-saddhamma-vansa-pā'la Dhīra'nanda*, who rose to the highest eminence among

his followers, and was regarded by them with the greatest respect and veneration. In consequence of his representation and his protest against the validity of the rite of ordination performed in the said Síma' many priests who had received that rite there had themselves re-ordained in properly defined Sínás.

A brief account of the life of this great dignitary of the Amarapura sect of the Buddhist priesthood may not be uninteresting. He was born in 1811 at Ma'dampe in the Vellaboda Pattu of the Southern Province. His parents belonged to a respectable family of the Sala'gama caste. When he came to proper age, he was robed under a learned, pious and respected priest named Dhamma-Rakkhita who lived in the Vihára of the same village. Here he received his preliminary training and was sent to Galle to complete his education under the famous high priest Ñánalan-kára Sirisumana of the Dadalla Vihára, a monastery celebrated at that period as the seat of learning in the Southern Province. Under the auspices of the venerable abbot and the immediate eye of his superior he completed his course of education, and, aided by natural gifts and superior intelligence, soon rose to eminence and distinction among his brethren. In personal appearance, manly bearing, good fortune and celebrity, he had scarcely one compeer, and his lot in this respect was one which not even a favored few could boast of. His fame spread beyond the limits of this Island, attracting the notice of even the crowned heads of Buddhist countries. The late learned King of Siam, *Vajira-na'na Makuta Sammati Devavansa*, a

great Páli scholar and a most liberal-minded man, kept on an unbroken correspondence in Páli with this man of learning and piety, and regularly sent him invaluable presents and offerings. One of these presents consisted of a superior silk robe bearing the impression of His Majesty's Crown and Sceptre, forwarded with the request that the venerable priest should wear it on all public occasions in which he had to maintain and uphold the tenets of Buddhism among his fraternity or co-religionists. One of the epistles of this learned King concludes with a Páli verse which deserves a place here not only for the beauty of its composition but also as a remarkable expression of affectionate and tender feeling towards an unseen friend. It runs thus:

“ *Mettin maya' rakkhatu yāvaji'van*
The'ro' sudhi'ro' abhinandama'no'
Sudullabho' pandita-sa'dhuru'po'
Datthun ca [6] *so'tun ca kuto labhema ! ”*

“ May my good and learned father cultivate friendship with me rejoicingly as long as life endures. Very rare indeed is a learned man to be found who is (at the same time) pleasing; but wherefrom can we see or hear of such a one? ”

Nor was the late King of Burmah less regardful of the piety and learning of this celebrated priest. His Majesty, the late king, who was a devoted follower of Buddha, sent annual offerings and gifts to the venerable Lanka'goda; and the High-priest of Burmah and

[6] In Páli and Sanskrit ॐ is represented by *ca* all over the Oriental world.

other leaders of the priesthood in that country carried on a continual correspondence and interchange of civilities with him.

In this country, too, he was looked up to as an authority, with the greatest respect. Being a profound scholar in the Vinaya, his exertions to promote the diffusion of a knowledge of it among the rising priesthood were unwearied. For the furtherance of this object he translated the famous Pa'li work called the *Vinaya Vinicchaya* into Sinhalese—a work acknowledged by scholars to be a masterpiece in translation.

He had a large number of followers and pupils. Among the latter, one of the foremost was the venerable priest *Pañña'si'ha* who received the title of *Sirivisuddha-Ariyavansa-pa'la*, and subsequently became a prominent Elder in the Amarapura sect of the Buddhist priesthood. He translated the great Commentary of Buddhaghosa entitled the *Samantapa'sa'dika'* into Sinhalese, for which he was honoured with a further title of *Maha'nissayaka'raka'cariya* which he continued to hold until his death in 1875.

The aforementioned priest *Lanka'goda Dhi'ra'nanda*, in the latter part of his life removed himself at the request of a great number of his influential friends to the Viha'ra at Dematagoda in Colombo called *Jayase'kharara'ra'ma* where he lived for some time and departed this in January 1871. The funeral honours paid to his remains were such as few Buddhist priests could ever expect to receive ; about 16 cwts. of sandal wood were heaped on the pyre by thousands of devoted

followers; and the funeral oration was delivered by the pious and venerable High Priest of Adam's Peak, *Hikkaduwe Siri Sumangala Thera*, one of the most profound and brilliant scholars that adorn the Buddhist Church of Ceylon at the present day. In the course of his impressive address the learned High Priest, with the sober eloquence and impulsive magnanimity which characterize him, expressed his conviction that in point of learning, piety and worth, there were not many among the Buddhist Clergy of Ceylon to compare with his departed friend whose loss was so sincerely felt by all who had known and appreciated him. At the conclusion of the funeral oration, marvellous for its eloquence and sobriety, the present Disa'va of Saparagamuwa, Akkarakkuruppu Wikramasinha W. A. Ekneligoda, then holding the office of Rate'mahatmaya' of Kuruviti Ko'rale', reverentially approached the pyre and set fire thereto as a mark of respect to the memory of the departed Disciple of Buddha. A detailed account of these interesting proceedings can be gathered from the Newspaper publications of that time.

We have thought it proper to give this short account of the life of the great Thera Lanka'goda not only because his memory richly deserves a place in the annals of Modern Buddhism, but also because we, who have written this work in defence of his views, derive our pupillary succession from him, having completed our course of education under the venerable *Pannā'si ha* who was the most prominent pupil of Lanka'goda

Thera, and having studied the Vinaya immediately under the great Thera himself.

Although the faultiness of the *Udakukkhepa Si'ma'* at Balapitimodara was clearly pointed out by Lankágoda Dhíránanda and many who were convinced of the correctness of his opinion had their ordination renewed, there were, on the other hand, several who, from various motives, upheld the validity of that Símá and the ecclesiastical acts performed therein: thus disputes and dissensions arose in the Society and rent the unity and harmony which had hitherto prevailed.

At this time two Ceylonese priests named *Dhammakkhandha* and *Vanaratana* went on a visit to Burmah and informed the High Priest (Sangha Rájá) of Mandalay about the controversy that was raging in Ceylon with respect to the validity of the Balapitimódara Símá, in which the ordination of the Amarapura priests had been hitherto held. The Sangha Rájá, be it remembered, is the head of the whole priesthood of Burmah! and is regarded with the highest veneration by both the clergy and laity of that country, and is, moreover, appointed to that exalted post by the king himself. This pontiff having learnt the particulars of the case and after consulting the most eminent members of the Buddhist clergy in that country, drew up a memorandum embodying their decision on the matters in dispute, and sent the document in charge of these priests to the address of the principal priests of the Amarapura Society in Ceylon. This authoritative decision which was adverse to the views held by those who maintained the validity of the aforesaid

Si'má', not having been accepted as conclusive by them, the Sangha Rájá of Burmah sent a second epistle supporting the statements made in the first by copious quotations from the Pa'li texts and commentaries, and exhorting the recalcitrant priests to yield to reason and authority. When this epistle was read in a public assembly of the Buddhist clergy and laity, the then High Priest of the Amarapura Society and his colleagues who, for some time, upheld the validity of the disputed Si'má' became convinced of its faultiness, and, renouncing their preconceived notions on the subject, joined the party of Lankágoda. A number of priests at Dodanduwa who stood aloof from the contending factions also gave in its adherence on this day to the united factions, and thenceforward the three parties in alliance performed their ecclesiastical functions together in peace and harmony. But this epistle as well as two others accompanied with diagrams on the subject, subsequently addressed to the Amarapura priests of Ceylon by two learned members of the Burmese Church, had no effect on those who persisted in their error. So, time passed on ; and several of the clergy who held fast to the validity of the aforesaid consecrated boundary departed this life holding their own opinions with tenacity to the last.

Things were in this state when the priest Vimalasára Thera of the Ambagahapitiya Vihára, at Velitota, who had received his ordination at the faulty place of consecration wrote some epistles addressed to the late King of Burmah and to the

leading ministers and priests of that country, propounding certain questions having reference to the validity or invalidity of the disputed Si'ma' at Balapitimodara. These epistles were sent in charge of a pious Burmese devotee who happened to visit Ceylon at that time and appear to have duly reached their several destinations. The questions submitted by *Vimalasara* were, at the instance of the king and his ministers referred to a Committee of the most learned Buddhist priests of Mandalay under the presidency of the best Vinaya scholar of that country named *Sirisaddhamma-vansa-pa'la Ja'gara Maha' Théra*. This Committee embodied their opinions on the different points submitted to them in the form of a report, which was printed and published in Burmah; and copies of it were sent to Ceylon for distribution among the priests here. The decision arrived at by this learned Committee was again adverse to the opinions of *Vimalasara* and his party, and the Si'ma' at Balapitimodara was condemned as defective and faulty.

One would have supposed that this would settle the whole question and put an end to the controversy and strife once and for ever: but it was not so. Instead of yielding to reason or attempting to meet arguments, the Ceylon oppositionist priests found fault with some flimsy grammatical inaccuracies contained in the Burmese Report and criticized it recklessly in the Sinhalese newspapers of that day.

With the praiseworthy object of conciliating the factious brethren in Ceylon and uniting the Amara-

pura Society in the bonds of peace and brotherhood, one of the ablest and most learned elders of the Burmese Church who presided at the Committee aforementioned, named *Sirisaddhamma-vansa-pa'la Ja'gara Maha' Thera*, and who had come on a visit here, convened an assembly of the principal priests of Ceylon in order to advise and exhort the oppositio-
nists to yield to reason and discipline. This celebrated priest and his retinue landed at Galle and were subsequently entertained with due honours by Vijayagunaratna Rájapaksha, Mudaliyar of the Governor's Gate, who accommodated them sumptuously at his own residence. This priest, in a great public assembly held at Velitara exhorted Vimalasára and his party to stand to reason and to submit to authority; but the oppositionists actuated by policy rather than wisdom, disregarded the sober admonition. Seeing his efforts fruitless, Ja'gara Thera made up his mind to depart from the Island with his praiseworthy object unaccomplished. On the eve of his departure, however, he caused to be assembled a large number of influential priests, among whom Vimalasára Thera was one, and having drawn up a powerful and convincing document in Páli, treating the whole subject from the stand-point of the Vinaya and its Commentaries, caused it to be read, and handed it to Vimalasa'ra, the leader of the Opposition, saying, "Brother, acknowledge these arguments as conclusive and admit your error."

Vimalasára making no frank reply, the priest Jágara left the country in disgust, making the taunting and

sarcastic remark, " If ye are so obstinate as not to listen to reason, and so proud as not to acknowledge error, how can I possibly help you ! "

Nevertheless, after the great Thera, Jagara, left the Island, the leader of the oppositionist band Vimalasára Thera printed and published a work entitled *Si'má-lakkhana-dī'pani* in which he attempted to set at naught the generally received opinions of the ancient elders of the church who, in his estimate, were not infallible and were liable to error. This book has been widely circulated among the Amarapura section of the Buddhist clergy both in and out of the Island ; and its tendency is to perpetuate and widen the breach which has unfortunately occurred among the brethren of the Amarapura clergy.

In order, therefore, to counteract the evil effects which this work is calculated to produce among the laity and clergy, and to correct the errors and misrepresentations which it contains, and thus, if possible, to restore peace and harmony in the Amarapura Church of which we have the honor of holding the dignified office of High Priest, and also with the view of promoting the welfare of Buddhism in general, we have thought it incumbent upon us to publish a reply to that work by the title of "*Si'má-naya-dappana*" or " A Mirror of the System of Consecrated Boundaries. "

To accomplish the objects abovementioned we have divided our book into five chapters embodying the following subjects.—

Chapter 1st, entitled, Sambuddha-sa'sana-paveni-

paridīpana, contains an account of the introduction of Buddhism into the Island by Mahinda ; the Atthakatha' that he made in Sinhalese; their translation into the Pali by Buddhaghosa; a brief account of the great Synods held in India for the purpose of collecting and consolidating the canonical Scriptures, and the method by which the perpetuation of the Text and the Comments have been unbrokenly brought down-by pupillary succession to the present day.

Chapter 2nd, entitled, *Si'malakkhanadīpani'-dosa-dassana*, contains strictures on the *Si'malakkhanadīpani'* published by Vimalasa'ra Thera, shewing the inaccuracy of the statements made by that priest on the above and other connected subjects, and the discordance of his views with the great law of the "*Catubbidha Vinaya*" or fourfold Vinaya laid down by Buddha as an unerring guide in all doubtful cases.

Chapter 3rd, entitled, *Baddha-si'ma'-sarūpa-sambhedā-dīp-paka'sana*, contains an account and a description of the two classes of Si'ma' called *Baddha* (built) and *Abaddha* (unbuilt) which our Lord Buddha has sanctioned, and shews the variety of ways by which those of the former class can be vitiated and the methods by which the faulty Si'ma' can be restored.

Chapter 4th, entitled, *Abaddha-si'ma'-sambhedā-dīp-paka'sana*, gives a description of the *Abaddha* or unbuilt class of Si'ma', and shows the variety of ways by which they may be vitiated and the methods by which they may be restored and rendered valid.

Chapter 5th, entitled, *Kamma-vipatti-sampattya'-dīp-paka'sana*, describes the four methods of procedure

permitted by Buddha in the execution of the ecclesiastical functions of the priesthood; how they are rendered legal or illegal, valid or invalid; the methods by which an illegal or invalid action can be rendered legal and valid, and the evil of resisting lawful and acknowledged authority.

We have written the work in easy Pa'li prose, quoting the Text and the Comments bearing upon the subjects treated, in order that they may fall within the intelligence of readers who are not well-versed in those subjects, and of beginners of Pa'li studies. For the benefit of more advanced students and scholars who may wish to have a succinct account of the subjects treated and the line of argument adopted, we have briefly recapitulated in *verse* the contents of each chapter at its end.

We trust the learned reader will kindly excuse any errors that might have inadvertently crept into this treatise, and regard the subject-matter in its true and proper light.

(SUMMARIZED BY)

L. CORNEILLE WIJESINHA,

MUDALIYAR.

විකල්පය.

අනන්තාපරිසරාසන්නසන්නානගතකිලෙසකාලසියාපග මගවසප්පවනනමහාකරුණසමායෝගෙන සිතලිහුනහද සසාරහනෝ සමාසථුබ්බසස වරසාසනායුහුනවිනය විරවිතෙමසිං සිමානයදප්පෙන පඤ්චව පරිච්ඡේද්‍ය භව නති—නෙසු නාව “සමුබ්බසාසනං චෙණ්ණිපරිදිපන”සඬා නෙ පඨමපරිච්ඡේදෙ ගජ්ජමාරමිනානනාරං. “සිමානය පරිදිපා’තතාදිසු චිසු ගාථාසු සාධිත්ථායඤ්ඤා—තතො බුබුඤ්ඤා සමහාචේරවරසස පවතතිමාදිකඤ්ඤා නෙතෙව මහාචේරව රෙන සිහලභිකථානං මාගධිභාසාපරිවතනනෙන සහෙව නිදසසිතො පොගණභිකථානං ගරුභාවනියභාවො—ගමිහිර නාච—තාසං මහාමහිඤ්ඤානෙරනාභතපොගණභිකථානං සිහලභාසාරුලිතිකරණං—සඬිතිකාරකමහාචේරාසහෙසු මහාකසපානඤ්ඤාපාලිඤ්ඤාචරවරනං සමභිතාදිසංඛෙපප්ප වතතිමතනං—තෙසං සඬිතිකා අනුරුපභාවො—මහාචේර වරෙහි පාලියභිකථානං සඬිතිසමාරුලිතිකරණං—නිසසයමු තතකපරිසුපඨාපකතිකඤ්ඤානොවාදකසඬානානං තිණ්ණං බහුසසුතානං විසෙසො—භගවතො සමමුඛාවුගහතිතඋපාලි මහාචේරදිකාය ජමුද්දිපෙ චේරවරපරප්පරාය භගවතො ධර්මානකාලතො පඨාය පාලියභිකථානං ධාරණ්හරණකක මො—තතො ලඬිකාදිපෙ මහාමහිඤ්ඤානෙරවරපරප්පරාය තාසමෙව ධාරණ්හරණකකමො—සඬිඬිපෙන කසම්මරග ඤාරදිසු නෙසු නෙසු ජනපදෙසු සාසනපතිභානාකාරො— යථාවුත්තභානනිදසනපයෝජනං—අරිසුපවාදදිනවො— සාසනගාරවො’නිඉමෙවිසෙසා පධානතො පකාසිතා භොගති දුතියෙ “සිමාලකඛණදිපනියදෙසදසසනාධිකාරො” සිමාල කඛණදිපනිගතාරමිනානනාරමුද්දිභාය ආහවිවපදදිපනියා ආදිපාඨාධිත්ථායවිවරණං—පදවණ්ණනාදිසු විජ්ජමානදෙසද සසනං—සිමාසදෙද බුබුනසථිත්ථාසකෙසු සද්දසථිඤ්ඤා ආවර්තෙසු චෙව පාලිමුත්තවිනයසඬිගහවිකාකාරො තිපෙව කාලඬිකාරඤ්ඤෙරව විරැඬිත්ථිනතායාධිකරණවසෙන ආගෙ පිතදෙසපරිහරණකකමො—සිමාලකඛණදිපනියා දෙසමිසසි භාවගෙනා— සිමාසමානුතං—අරෙඤ්ඤාභිතරණං— සිමානං ලොකසාසනවොහාරසිඤ්ඤා—නිසසයනිසසිතභෙදො—සොධන නයොවා’නි ඉමෙවිසෙසෙ දසෙසවා—තසම්ඤ්ඤාව සිමාල කඛණදිපනිගතො සිමාසාමඤ්ඤාදිපනිපාලිමුත්තකසමෙහද සමෙහදදිපනි’තතාදිසු තංතංනාමිකාසු දිපනිසු නිද්දිභාය

සීමාකථාපටිපඤ්ඤාත්තොය අත්තනොමතියා කථිච්චි සුත්තාදි
චතුරිධිධිනාය අනොතරණතා—තථාඅනොතරණතා මතී
යා ජිව්විතියතාව පාලියථිකථානිසසිතඅනෙකවිධසකාරණසු
තාදසසනෙනෙව විජ්චිතා.

තතියෙ “බබ්බසීමාසරුපසලෙහදදිසකාසනාධිකාරෙ” පා
ලියථිකථාදිසු බබ්බසීමානං නිද්දථසරුපාදි—බබ්බසීමානං
සලෙහදසඤ්ඤාතසඤ්ඤාතරෙදසො — සීමනාරිකානුජානනං —
සීමාතඤ්ඤාම අසුසං සභාගවිසභාගහෙදො—නදිසං පතිට්ඨි
තසාපි ඵකදෙසෙන ගාමසඤ්ඤාසස උදකසොතානාවරණ
කථිමයසෙතොනො අගාමභාවො—අගාමසඤ්ඤාතතසෙසතු
සඤ්ඤාත උප්පන්නාය උදකකොපසීමාය සිතෙහි භික්ඛුති
ගාමසීමමසොධෙතා කතකමමිනාසොචාති ඵවමාදසො
විසෙසා පකාසිතා හොණති,

චතුරෙ “අබ්බසීමසලෙහදදිසකාසනාධිකාරෙ” බබ්බසීමා
වසෙන දුට්ඨිතං සීමානං සමානසංවාසකතෙතන සද්දසභා
චො—සද්දසභාවෙ සතිපි උප්පන්නියා විනාසෙන අත්තරිකා
ය පමාණෙන ධානෙනව තාසං බබ්බසීමානං විසදිසතා
නිසසනනං ගාමසත්තබ්බතතරෙදකුකොපසඤ්ඤාතඅබ්බසි
මානමපි අසලමතතෙතන ඵකසදිසතෙතන සතෙතා විහි සත්තා
බ්බතතරෙදකුකොපසීමාහි සඤ්ඤා ගාමසීමාසච යථාදිතතු
ත්තතතිවිනාසත්තරිකාපමාණධානෙහි විසදිසභාවො—බබ්බ
බබ්බසීමානං සබ්බසො විසදිසභාවෙ සති පඨමං බබ්බසිමාය
සමන්තොනො අප්පොත්තරණෙනව පච්චිබබ්බසිමාය අසි
මතාදසසනතං භගවතා දෙසිතසස “ධෙසං භික්ඛවෙ සීමා”
තසාදිසුත්තාසං අබ්බසීමාවිසමය අනොතරණකතො—තො
නොනොතරණෙන අබ්බසිතාබ්බතතරෙදකුකොපසීමානං
විසභාගාති බබ්බසීමාහි අබ්බසීමාහිව සඤ්ඤා සතිපි උප්පජ්ජ
නං—උප්පන්නාසුච තාසු සීමාසු තා ඵකාබ්බසීමායො අසො
ධෙතා කතොපසලපද්ධිකමමානං විනාසො—ජම්බුදිපෙ මර
මමමණ්ඩලෙ පණ්ඩිතමහපරමරෙහි සීමානං සඤ්ඤාතසඤ්ඤාත
රෙදසාදෙසභාවවිඤ්ඤාපනාය චිත්තකලෙමන පරිනිථාපෙනා
පෙසිතානං සීමාපටිබ්බසීමණ්ණානං යථාභූතරුපසණ්ඨානා
නිචාති ඵවමාදිනං අනුරුපවසෙතා සංදසනං කතං හොණති,
පචමෙපන “කමමසලෙහදදිසකාසනාධිකාරෙ”

අපලොකතාදිනං චතුරතනං කමමානං සරුපවිනාවනං—තො
සං කමමානං සලෙප්පනකතො—විපජ්ජනතයොච—සුනපසු
නකරණෙන සලෙප්පනකමමානං දළ්ඨිකමමං—විපන්නානං ස
ලෙප්පනං—තථාසුනපසුනකරණෙ රෙදසං දසෙසනනානං වි
තණ්ඩවාදිනමෙව ආනිසංසදසසිනං සකචාදිනම විවාදො—

ජම්බුදීපෙ මරමරභාදිසුචෙව—අසම්. ලංකාදීපෙව—සියාම
දෙසාදිසු අනෙකෙසු ජනපදෙසුච දළභිකමොදිපයොජන
සාධනාත්. නාතාතං කමොතං පුනපුනකරණකාරො—ඉධුප
පනනමිමාවිවාදවූපසමනත්තං සාසනමාමකකාරණකෙහි
පරිසරාත්විසාරදකෙසෙයධමොභිමුනිවරකොණකිත්ති සිරිපට
මමසෙනාපතිමහාධමෙරජාධි රජතුරුසංඝරජමහාචාර්‍යවර
දිහි තෙහි තෙහි පණ්ඩිතයෙරෙහි විනයෙන විනිච්ඡිතානං
සත්තනතං සිමාසංකරවාදවිත්ච්ඡයානං සංඛිඛපසවතනි—
විනයගමිතරතාදි—අධමොදිතවො—ධමොනිසංසො—ගණි
පරිසමතනි’ති ඉමෙ විසෙසා මුඛයතො පකාසිතා නොනති

එවං නිද්දිශ්‍යමෙසු පචසු’පි පරිච්ඡේදෙසු විශාරම්ච්ඡ
තාතං තස්ස තස්සත්ථස්ස පකාසනත්තං පාලිසංකපාදිපාඨ
උදහරිත්වා තෙසං අධිපායත්ථිපරණෙන විශාරතයො ද
සංගො—තථා’පි සංඛිඛපරුචිකානමාධුනිකානං පාළිතො අ
ත්තොව ගහණධාරණසුකරතාවත්තං තස්මි. තස්මි. පරි
ච්ඡේදෙ නිදසස්සිතාති පටිපාටිතාති අනුපරිච්ඡේදමෙව පරි
සරෙනා සංඛිඛිත්වා ගාථාඛණ්ඩාවසෙන යොජිතාති—මුද්දය
තතාලයෙ එකච්චානමකුරුනමුතතායනු සංඛිඛි නිරුතතා
නුරුපතයෙනෙව පදවාකෘතයොජනාය දුක්කරතතං මඤ්ඤ
තත—තථා සසද්දසත්තමාගස්සා පකතඤ්ඤාතං දිඨ්මතෙතපි
තථිතො ඛායමානාසු “නදි සිමා කුකුළුච උදකුකෙඛප ඤනති
චට්ඨති භස්සා පරෙනාං චට්ඨති චට්ඨනං ජංගුති” එවමාදිසු
පදෙසු වාකෘතසුච අකුරුතං දීඝරස්සසංඤ්ඤාගවිසංඤ්ඤාගා
වසථපිපරිතජං සුඛපණ්ණමනාරුලුමපි මුද්දයතතාකමිකා
තං පමාදෙනෙවෙව ගන්ධකාරපමාදදිහිව ජාතං යඤ්ඤදෙව
ඛලිතං පසෙසයනුං විසොධනදුක්කරතතං ඛලිතනිරතක
තතව සලලකෙකිතතා අතතත්ථපරාත්ථසාධකා පණ්ඩිතා
තං තං පහාය සුඛමෙවත්තං පරිකප්පෙතනු අසංඛිඛද්දාලො
කියාතං “කසසව්ඛියානවිජ්ජනති” තතාදියාථාචනාවං සමනුසං
රතතා—ඉධපන සිමා ලකුණිදීපනිගප්ථමාරඛො’පි තසස ත
සස ථානසස චකුමානතතා තගහණිකතතායෙරං සකුස
“සිමාලකුණිදීපනිකාරො”ති උතතං—තථා’පි අනෙකථානෙසු
චතතඛණ්ඩාතා වොනාරසුඛත්තං “දීපනිකාරො දීපනිකාර
නා” නිආදිතා නයෙනසස නාමං යොජිතතත් සලලකෙකි තනු
චරඛුඛසාසනෙ පරිසරාධමෙසමහුතසුපරිසුඛපටිපතතිධ
මෙමානාම සංඛිඛසතතාතං ජාතිජරදිදුක්කපරිමොචනමගො
තොති—යසස කසසපි දිඨ්ධමමිකත්ථස්ස කාරණං කොවිදෙව
තසස පටිපතතිමගහසාවරණහෙතුහුතං ගණිංවා කරෙය්
තද්දද්දාපා පයොගං සමුඛාපෙය් අවසසමෙව තං හෙසසති

ලොකසාසනභිපරිහානෙන තක්කතනුනොවෙව මහතො
 ව ජනකායස්ස අනත්තාය අභිතාය දුක්ඛාය අභිසුචිහාරාය
 හෙනු—තථාච්චිං ලොකසාසනභිපරිහානීං දිස්වා සුඛවා පෙස
 ලෙහි තප්පරිහරණය අවාසමිත්වා උපෙවකෙහි ධානම අන
 භුරුපං ධම්මාතිවනතනමිතිව සාසනධම්මෙයෙව දිස්සති—
 තස්මා තාදිසානං කෙසම් මුඛලොකනමකත්වා සාසනගරු
 හාවෙන සුප්පටිපත්තිපකාසනස්සං විනයෙන සධගතිනෙම
 සම්. ගජො එකච්චෙ විරුඬවාද්දුපි දස්සිතා—තථාපි තෙ
 ගඤ්ජනා විරුඬවාදිනො නිඤ්ජනා ගරුහිතා‘ති මාසලල
 කඛණියං—අධම්මාචිනයනිගගණනණෙන ධම්මො විනයො
 ව පගගතිතො පසංසිතො‘ති මඤ්ඤනානු

අයමපන සීමානයදස්සනගජො සම්මාසම්බුධස්ස පරි
 නිබ්බාණ චතුසතාධිකානං චිත්තං වස්සසහස්සානමුපරි පච
 විසතිමෙ සංවච්ඡරෙඅස්මිංලබ්භාදිපෙ, මරමොමරපුරාගත
 සමමමවංසමහානිකාසිකෙන සුගතසාසනධර්මවිනයාවරිය
 ධම්මාලබ්භාරාභිධානෙන සංස්ථායකත්වරෙන සම්පාදෙ
 ත්වා වාලුකාභිත්ථගාමෙ මහාකප්පිනමුදලිඤ්ඤාමං සම්පත්තස්ස
 ධම්මවිනයසද්දසත්ඤ්ඤාථේරවරප්පමුඛස්ස මහාභික්ඛුසංස්ස
 ස්ස නියාදිනො තෙන මහාභික්ඛුසංස්සෙන සමොලොකෙත්වා
 වාලෙත්වා ච හඬිතුඬෙන අයං ධම්මො අයං විනයො‘ති ගාර
 වෙන සම්පටිච්ඡිතො තථාසම්පටිච්ඡිතත්තා තං මහාසංස්ස
 මපලොකෙත්වා බුඬාදිමාමකෙනෙකෙන සමෙන පසනෙන
 නඬෙති මහාසංගෙන සකධනපරිබ්බයෙන මුද්දයාපෙනා
 සාසනාභිවුච්ඡියා අභුරුපානං සගහච්ඡබ්බිතානං මුඬා
 ධම්මපණ්ණාකාරවසෙන දස්සාමිති සච්ඡෙදෙනෙව පරිඤ්ඤා
 නො—පරිඤ්ඤාභුරුපං

කොලඬනගරෙ “තෝමස්මාඤ්ඤවිජයවික්කම

සිරිවඩ්ඪණ”

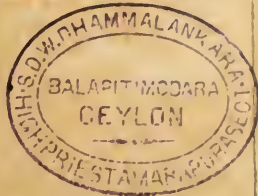
නාමධෙයොන අමච්චිත වෙව

වාලුකාභිත්ථගාමෙ “ආරොහුච්චිවිජයසිත” නාමෙන
 ධානතතරිකෙන ව චිසහස්සචතුසතඅභිවිසතිමෙ බුඬවස්සෙ
 මුද්දපිතො‘ති දඨබ්බං.

1885.

නමෝ තසසභගවතො අරහතො

සමමාසමබ්බදධස්ස

බුද්ධා බුද්ධානාසංඝායානාම භික්ෂුවරො බොධෙති සමමා බුද්ධ
ධමමො ධම්මවරෙ දධාති අසතො නිසෙසසද්දකා නතො,
සබ්බසා සංභතපාපවෙදිනිකරො සුඤ්ඤානපිඤ්ඤාකරො
සෙසෙට්ඨා සො නිවිධො මහග්ගර නතො සමමාසනං චෙ සිරෙ,

ඉච්චිතං බුද්ධසුරං සුරනරමහිතං තගගතං ධම්මභානුං
මොහාරිං තෙන පුලලාමලකමලවතං දන්තීන්ද්‍රියං ගණ්ඤව,
ථොමෙතො ථොමනෙයං සුචරිතසමිතිං සං මහනතං අලන්තිං
තස්සාහං ආනුභාවෙන පගමිතඛරසෙසදෙසනතරයො

විච්චිතං විචිතො සාසනස්සාසුභුතො
විනයජලනිබ්භූමිං නාථසුරස්සකාසෙ,
යනිවතු විධකමමස්සාසි සිමාව මූලා
නහි භවතු පසම්පතො දී ද්‍රව්‍යාය තස්සං

එවං සාසනභානාභාගිනිමිමං සිමාවිපතතිං සරං
සිමාලක්ඛණදීපනිඤ්ඤව විනයෙ බුද්ධානුමතාරිපුං,
කෙතෙනං තුරිතං විහාය විසමං සඤ්ඤාතමෙවබ්බදං
සොභෙයං ජීනසාසනනි විචිතං සමමාබුපායං චරං

ස දධ මම වං සික නි කා සි ක මු මම ථෙ රු
අ මහා ක මා ච රි ය පා ච රි යා නු ගා ච,
යෙන භව ත්ථි ගුණිනො පටිපතතිකාමා
අරෙඤ්ඤිතො යනිවරෙහිපි තෙතිමෙති

චතූර්තයමහි නිරතා සපරස්සකාමා
සබ්බඤ්ඤාසාසනවරෙදය කි චිකාරී,
ධානනතරෙහි විපුතා ච අගාරිනො යෙ
තෙහාපි ගණිකරණය සමුදස්සතිතො

සි මා න ස ද සස නො.

සමුද්ධසාසනපථෙණිවිසුද්ධිමතතා
මාදෙ නිදසසිසිධ සාසනගාරවාය,
සිමාවිපතනිමවිපතනිනිවාදිනො ඵ
වාදෙ වදං විනයඤ්ඤයවිරෝධදෙසං.

යාපොසථාදිකරණය හි බකුනියා
නොවං ජිනෙන විනයෙහුමතාවසිමා,
තසසා විසෙසනියමාදිමනෙකභෙදං
සුත්තාදිඤ්ඤයමවිහාය නිදසසයනොතා.

නෙසංව කමමනිකරනමනාථනාථො
සමුදාදනායථනුජ්ඣි අබ්බ සිමා,
තාසඤ්ඤව සඤ්ඤරමසඤ්ඤරතාදිභෙදං
ගණ්ඨි දසසයමිහාපි සුවිසසුතෙහි.

චන්තාරි යානි අපලොකනඤ්ඤතියාදී
කමමානි හොතවි විනයෙහුමතානි නෙසං,
සන්දීපයං ඉහ මවිඤ්ඤානපාළිඅත්ති
සංවණ්ණනාහිමවිපතනවිපතනිභෙදං.

යෙ සඤ්ඤරජපමුඛගමකොවිදුහුං
ථෙරපරතනවිසයෙ පටිපතතිකාමා,
යං සිමදෙසමිහ නිවර්ජය නෙකවාරං
නෙ පෙසසුං තදපි ඵ්ඤ්ඤ සුසංඛිපනොතා.

ධම්මාපගමමනුසන්ති අධම්මමෙකෙ
ධම්මාපගා තදනුසන්ති උපචිකා ව,
ධම්මෙ චරන්ති අපරෙහුගතා ව නෙසං
ධම්මෙනයෙවිහ ඵ්ඤ්ඤිසනං කරුණො.

සද්ධාදයාසනිබ්මාදිගුණෝ හි සනොතා
බද්ධාසයාවිහ භවන්ති ව සාසනසම්මි,
අද්ධා දදෙයඤ්ඤි සාධුගුණිනමෙසං
බුද්ධානුසාසනභිසංධනනුලස්සියං.

වුත්තානුකකමනොව සාසනවරස්සුරේඡාතනත්ථාය ව
අද්ධානකකමනාය චාපි රිජුනං වාදපභාරය ව,
සුත්තාදීනයසුත්තමාදිය තනිං යාථාවමත්ථං වදං
තං සිමානයද්ධනවිහයමිමං වකඛාමි සුද්ධිපදං.

සීමා නය ද පස නො

සීමාලක්කණදීපනිකාරෙ හි තසමිං අනන්තො ගන්තී ආදොව,
“සමබ්බාධොදයසමුදානං” තතදිග්ගසිදොවනානුසසරණනනිතරං.

“උදකුකෙකපසීමාය ආභවචපදනිසසයං.....පෙ.....”

සාසනතථාය වක්කාමි සීමාලක්කණදීපනිං”තිච්ඡි ගාථාහි
කරණථකාරදීනි දසෙසනොති තසස සීමාලක්කණදීපනිග
නථසස සාථකනිතරං විභාවෙනා තදනනිතරං ජිනසාසනෙ
පොරණගන්තී කාරකාචරියෙසු චෙව තෙසමාචරියානං තෙසු
තෙසු සීමානයපරිදීපකවිවිධගන්තීතෙසු ච අනරියතාදි අනෙ
කවිධඅවිනිච්ඡයවිසමනාකථාදොසමාරොපනෙ න මුනිනො
සු තිත්තමනිතරෙසෙව පමාණනාපරිදීපනතං.

“සීමානයපරිදීපා විවිධා ගතථා චිරතනගෙහි කතා,
අරියා නො තෙ ධරා සබ්බඤ්ඤා තෙ නචෙවාහුං.....”

තෙනෙවහි අවිනිච්ඡය හිනි විසමනා කථා බහුච්ඡාපි,
දිස්සනති තෙසු තෙසං තසමා සුතතං පමාණමහමුනිනො”තිආහ.

තත්ථ, සීමානයපරිදීපා සමමාසමුඛබෙතානුඤ්ඤානබ්බාබ්බ
සීමානං නානාවිධනයලක්කණථකාරකා, විවිධා ගන්තී අනෙ
කථකාර තෙ තෙ විනයගන්තී, චිරතනිතෙහි යෙහි පො
රණකාචරියෙහි, කතා චිරචිතා, තෙඤ්ඤා ගන්තීකාරකාචරියා
තෙ පුරුතනා පණ්ණිතා, නො අරියා අරියගුණවිසෙසාධිගතා
නාහෙසුං, තෙ පුරුතනාවිචක්කණ, සබ්බඤ්ඤා නචෙවාහුං
සබ්බධමෙ ජානනසිලිනො සමමාසමුඛා ච තෙව අහෙසුං, හි
සසමා තෙ සීමානය පරිදීපක පොරණගන්තීකාරකාචරියා අන
රියා අසබ්බඤ්ඤානො ච අහෙසුං, තෙනෙව තෙනෙව හෙතු
නා, තෙසං යථාචුතිතා පොරණකාචරියානං, තෙසු සීමානය
පරිදීපකෙසු තෙසු විවිධගන්තීතෙසු, බහුච්ඡාපි අනෙකථා
කාරකපි, අවිනිච්ඡයහිනිවිසමනා විනිච්ඡයරහිතහිනිවිසමනා
චෙන සුතිතා, කථා කථායො, දිස්සනති පඤ්ඤායනති, තත්ථා

යසමා හෙතුනා අවිනිච්ඡය හිනිවිසමනාකථා බහුවිධා පි දිස්සනාහි තෙසු තෙසං තසමා හෙතුනා, ඉහ ඉමසමි. සාසනෙ වා සීමාධිකාරෙ, අථවා ඉහ මයා රචයමානසීමාලක්කණදීපනිගනෙ, මුනිනො භගවතො, සුභ්බං අවිනිච්ඡය විසමකථාදි දෙසවරහිනං විනයදෙසනාපාළිමහිනං, පමාණං අලං අරහතී ති අනෙවා.

එවමිමාසං විනානං ගාථානං තෙහි තෙහි වචනෙහි යසමා අනතතො මනෙන සමමාසමුද්ධස්සාසනෙ සීමානය ස්වකාසකා අනෙකස්වකාර ගජා යෙහි පොරණකාචරි යෙහි කතා තෙ සුරතනා විවිධගන්ථකාරකාචරියා තසමි. ගන්ථකරණකිච්චි සබ්බසො කුසලා අරියා නාහෙසුං තථා සබ්බසො ගන්ථකරණ සාමනවිසරහිනා පි එකදෙසෙනකුසලා සබ්බඤ්ඤානො ච නෙව අහෙසුං තෙනෙව කාරණෙන තෙසං යථා වුභ්භානං චිරභාවනානං තෙසු අනෙකස්වකාර ගන්ථන තෙසු අවිනිච්ඡයහිනිවිසමනා කථා බහුවිධා පි දිස්සනාහිනි හණනොති තසෙසංව සමමාසමුද්ධස්ස සාසනපච්චෙණ්පරි පාලකා අසබ්බඤ්ඤානොපි සුතවුඩා ගන්ථකාරකාරියභූත චිරභාවනා අනරියාති ච, තෙහෙවා'රියභූත චිරභාවනෙහි කතා සීමානයපරිදිපා විවිධා පොරණකාචරියාදිගජා පි බහුවිධාහි අවිනිච්ඡයහිනිවිසමනා කථාහි යුභ්බා ඉහ අප්පමාණ අසබ්බසං අපච්චිසිකා'ති ච දසෙසකා තමන්. විසෙසෙන පි පකාසෙනොති ආහ "තසමා සුභ්බං පමාණමිහ මුනිනො"ති

අථවා, සීමානයපරිදිපා සීමානයස්වකාසකා, විවිධා ගජා තෙ තෙ අනෙකස්වකාරගන්ථනා, චිරභාවනෙහි යෙහි පොරණකාචරියෙහි, කතා රචනා, තෙනෙ ඩිර තෙනෙ චිර භාවනා විවිධගන්ථකාරක විචක්කණ, නො අමිභාකං, අරියා අරියභූතා, සබ්බඤ්ඤා සමමා සමුද්ධා, නචෙවාහුං නෙව අහෙසුං, හි යසමා තෙ තෙ චිරභාවනා සබ්බඤ්ඤානො නෙව අහෙසුං, තෙනෙව තසමාච කාරණං, "අවිනිච්ඡයං පෙසුභ්බං සුභ්බං පමාණමිහ මුනිනො" යසමා තෙසං චිරභාවනානං තෙසු ගනෙසු අවිනිච්ඡයහිනිවිසමනා බහුවිධා'පි කථා දිස්සනාහි තසමා අමිභාකං අරියස්ස සබ්බඤ්ඤාමුනිනො සමමාසමුද්ධස්ස සුභ්බාසංවාතං විනයදෙසනා පාළිමහිනං, ඉහ ඉමසමි. සීමා ධිකාරෙ, පමාණං අලං සඛාතබ්බං පච්චිතබ්බච භොති,

අසබ්බඤ්ඤානං සිමානයපරිදීපවිවිධඅට්ඨකථාදිගණකාරානං
තෙසං තෙසං මහාකසසපොපාළිකේරුදි අරියභූත චිර
භාවනානාමපි තෙසු තෙසු ගණේසු අවිනිච්ඡය හිනිවිසම
තා බහුවිධාපිකථා පාළිවිනිමුත්තාදිසසනාති තස්මා තා අට්ඨ
කථාපි පමාණරහිතා සඛාතබ්බා න භොනාතිති, එවමොස්ස
අපරෙත පරියායෙන අත්ථිකපොපාදට්ඨබ්බො

අයමිහ සබ්බපතො සිමානය පරිදීපානාදීසු,
චීසු ගාථාසු සාධිපපායනාදීපනා

අයමෙව අපරත්ථ වණ්ණනාකාමො දීපනිකාරෙතාපි අති
විය ඉච්ඡිතොති පඤ්ඤායති තෙහි තෙහි චිරභාවතෙහි අරි
යෙහි කතෙ අට්ඨකථාදි තෙතෙ සිමානයපරිදීප විවිධවිනයග
ණිජාතෙ පටිකිහිකා අරියසස සබ්බඤ්ඤාමුනිතො සුභ්භා
පමාණභ්වතෙසව දසසිතභ්වතාමුත්තමෙවෙනං විසෙ
සෙන අට්ඨකථාදි ගනාජාතපටිබාහනං නිප්පරියායෙනාපි
සිමාලකඛණදීපනියං පණ්ණරසම දුබ්බිතකාපරිදීපතෙ
“ඉමිසසංයෙ වසිමාකථායං අට්ඨකථාහි ගණිපද්‍යනිතථා ගණි
පදෙහි අට්ඨකථා ගණිපද්‍යනි විකාහි විකායොපි අපරපර වි
කාහිපි අපරනි පකරණනි තානිපි අඤ්ඤාමඤ්ඤානි එවං ස
බ්බාති තානි පච්චිකවිරුද්ධානි අට්ඨකථායමන සිමාමාල
කොපෙයං එවං සිමාලාකාරසඛගහාදීසුපි දිසසනාති, තස්මා
සුභ්භාමෙව පමාණං තෙනාවොචුමිහ සිමානයපරිදීපා
පොනානාසුභ්භානං පමාණමිහ මුනිතොති ඉදංහි කාරණ
මාරබ්බ කෙපිපනමෙහපරිහ්ලෙනුමපි මඤ්ඤිසසනාති කෙප
නිමෙ කථං හි නාමපොරුණ්කානං කථාසු දෙසං වා ආරෙ
පෙසසනාති තෙසං චචනාති වා පටිබාහිසසනාති පොරුණ්කා
යෙව ආවරියාහගවතො අධිප්පායං සථානිසසනාති කථං දුනි
ආබුනිකා තෙවිය ජානිසසනාති පොයං එතදෙව නිසසාය
අවොචුමිහ

තස්මාහි සාධුවරිතං අනුසිකම්මානාපො
කිංගහි ආමිසගරුහි අවිදදසුහිති” ඉමිතා

එවං දීපනිකාරෙ අභ්භිතා ගනාරමෙහ පටිඤ්ඤානන
යෙන සමාසමුබ්බසාසතෙ අසකථාගණිපදවිකාපකරණ

සඛගහප්පතෙදෙසු තෙසු සබ්බෙසු ගන්තී තෙසු අවිනිච්ඡය විසමකථාදී දෙසමාරුපෙහෙතා “එවං සබ්බානි තානිපච්ච කචිරඛානි” ති චක්ඛා තෙසං ගතථානං පරිච්චජනෙන අනිතො අසඬකරවාදපනිසාපනාය සීමාලක්ඛණදීපනී ගන්තීසස සාත්තකතංචෙව මුනිනො සුතතමතතංසෙව පමාණතච විභාවෙසීති වෙදිතබ්බො, එවං “තස්මිං සුතතං පමාණමිහමුනිනො” ති විභාවෙක්ඛා අනන්තරංච ආරුහි තට්ඨානතො ඔරොහනෙතා විය සුතතානුලොමස්සව සබ්බ යාතා විභාවනස්මාහ.

“මුනිනා දෙසිතමෙනං උපහිති රසොච සබ්බයෙතානි” තත්ථ, මුනිනා සබ්බඤ්ඤානා, දෙසිතං භාසිතං, එතං පමාණමිතිචුතතං සුතතං, රසො ච සුතතානුලොමො ච, සබ්බයෙතා සද්දහිතබ්බො, පමාණවසෙන ගහෙනබ්බොති අත්ථො, එවමිධසුතතානුලොමස්ස ච ගහිතතතා බුබ්බස්ස භගවතො ආසයඤ්ඤාහි මහිබ්බෙහි විරතතනෙහි අට්ඨකථා චරියාරියබ්බිණ්ණසවත්ථෙරෙහි ජීනසාසනෙ අසෙසධම්මවිනය විනිච්ඡයෙසු අහිමනො චතුබ්බිබ්බො විනයො දීපනිකාරෙන අනහිමනො අනිච්ඡෙනොච හොති, තථාපි, චුතතමෙව අට්ඨ කථායං.

චතුබ්බිබ්බං හි විනයං මහතෙත්ථරා මහිබ්බිකා,
නීහරිතා පකාසෙසුං ධම්මසම්මාහකා පුරා.

කතමං චතුබ්බිබ්බං සුඤ්ඤං සුඤ්ඤානුලොමං ආරියවාදං අත්තනො මනිනති, තත්ථ සුඤ්ඤං නාම සකලවිනයපිටකෙ පාළි”තාදී අපි ච ඉමාය විතතං සුතතරසානං සබ්බයතා විභාවනා යපි, යෙ නෙ සබ්බමසංවණ්ණනාය කොවිදු විරතතනා ධම්මවිනයපාළි අට්ඨකථා සඬගාහකා මහාකස්සප ආනන්ද උපාළිත්ථෙරදී පච්ඡසනා අරහතො චතුපට්ඨසමනිදු ඡ්ලහි ඤ්ඤාදිගෙදෙ උත්තරිමනුසසධම්මෙ අප්පට්ඨතබ්බිබ්බො අසෙධා මහාබ්බිණ්ණසවා අරියා අගෙසුං නෙ අනරියා’ති ච, අනරියානං තෙසං සීමානයපරිදීපවිධිවිනයගන්තීසු අවිනිච්ඡය හිතිවිසමතා කථා බහුවිධා’පි දිස්සන්ති තස්මිං නෙ නෙ අට්ඨකථා ගතථාපි අප්පමාණ අසබ්බයතා’ති ච පරියායෙන විභා විතා තදත්ථිධාපි විසෙසෙන පකාසෙති “මුනිනා දෙසිතමෙනං උපහිතිරසො ච සබ්බයෙතා” තාදීනා තෙනෙව අඤ්ඤාපන

ආචරියවාද්‍යාධිපායසංඛ්‍යානා ද්‍රවිධවිනයා නසද්දතිතබ්බාති අය
මධිපායොපි නිප්පරියායෙන වුතෙනා'ති වෙදිතබ්බො, තථා
පි.....අනෙකෙහි පණ්ඩිතෙහි විවිධගතෙථසු අභිතථ්‍යනගුණ
න “පරමවිසුඛසධාබුඛි විරියපතිමණ්ඩිතෙන සිලාචාරඥව
“මදදවාදි ගුණසමුදයසමුදිතෙන සකසමය සමයනාරිගහණ
“පේකාගාහණසමරෝන පඤ්ඤාවෙය්‍යතනිය සමනානාගතෙ
“න තිපිටක පරියනානිප්පභෙදෙ සාට්ඨකථෙ සතථුසාසනෙ අප්ප
“පිහනඤ්ඤාණප්පභාවෙන මහාවෙය්‍යකකරණෙන කරණසමුප
“තතිජනිතසුඛවිනිශ්ශන මධුරෙදුරවචනලාවණණ සුතෙතන
“සුතනමුතනවාදිනා වාදිවරෙන්මහා කවිනා ජලභිඤ්ඤා පටි
“සමිතිද්දිගුණපතිමණ්ඩිතෙඋතාරිමනුස්සධමෙම සුප්පතිස්සිත
“බුඤ්ඤං ථෙරවංසප්පදිපානං ථෙරුනං මහාවිහාරවාසීනං වං
“සාලධිකාරභූතෙන විසුලුච්ඡිසුඛබුඛිනා බුබුඤ්ඤාසොති ගරුහිග
“හිතනාමධෙය්‍යෙන මහාථෙරෙන” භගවතො පරිනිබ්බාන
තො විපඤ්ඤාසු තාරනවචස්සසනෙ අතිනාතෙනා සකාච
රිය මහාරෙවතඤ්ඤාසු ජමිබුදිපතො නිකුම්ම ම
හානාමරාජනි රජ්ජංකාරෙනා ලඛිකාදිපමාගතෙන විත
යාදි නිසු පිටකෙසු තෙ තෙ අට්ඨකථා ගනථා මාගධිසාසාය පරි
වතතිනා වුතනං හි මහාවංසො.....

බොධිමණ්ඩසමිපමහිජානො බ්‍රාහ්මණමාණවො,
විජජාසිපසකලාවෙදි නිසු වෙදෙසු පාරගො.....

සමමාචිඤ්ඤාතසමයො සබ්බවාදවිසාරදො,
වාදනදීපමබුදිපමහි ආභිණ්ඩනොනා පවාදිකො.....

විහාරමෙකං ආගමම රතං පාතජලිමනං,
පරිවතෙනති සමපුණ්ණපදං සුපරිමණ්ඩලං.....

තතෙථකො රෙවතොනාම මහාථෙරො විජ්ඣිය,
මහාපඤ්ඤා අසංසතොදමෙනුං වට්ටනිතිසො.....

කො හු ගුහරාවෙන විරවතොනා'ති අබ්‍රිව.....පෙ.....
දෙහිමෙ'තනති වුතෙන හි ගණ්හ පබ්බජ්ජ තං ඉති.....

මහකතරී පබ්බජ්ඣා සො උග්ගණ්හි පිටකතනයං,
ඵකායනො අයං මගෙහා ඉතිපච්ජා තමගහගි.....

බුබුසු විස ගමිථර සොසතො නං විසාකරුං,
බුබුසොසොති, සොසො හි බුබො විස මහිතලෙ.....

නනථි සැකැණදයං නාම කතො පකරණං නදුං පෙණං
කථාචරියවදු ව භිනනරුපා න විජජරෙණං

සිහලට්ඨකථා සුඛා මහිඤ්ඤා මනිමනා,
සසිඛිතිනනයමාරුලුහං සමමාසමිවුඛ දෙසිනං

සාරිපුතනාදිතිනව කථාමග්ගං සමෙකඛිය,
කතාසිහලුහාසාය සිහලෙසුපවනනනි

නං නනථි ගතො සුඛා නං මාගධානං නිරුතතිසා,
පරිවනෙනසි සාහොති සබ්බලොක භිනාවහා

එවං වුතෙන පසනෙනා සො නිකාමිතො නනො ඉමං පෙණං
එනථ දසෙසි නං දිසො සබ්බදෙමා'ති පොනථිකෙණං

ප්‍රටකතනයමෙනෙව සද්ධි මට්ඨි කථාය සො,
විසුද්ධිමග්ගං නාමානා සබ්බගෙතො සමාසනො

නනො සබ්බං සමානෙනො සමුඛමනකොවිදං,
මහාබොධිසමිපමි සො නං වාචෙතුමාරහි

දෙවනා නසස නොපුඤ්ඤං පකාසෙනං මහාපනො,
ඡාදෙසු පොනථිකං සො'ප්‍රිවනතිකිනනුමපි නං අකා

වාචෙතුං නතිසෙ වාරෙ පොනථිකෙ සමුදුහවෙ,
පොනථිකවසමඤ්ඤමපි සණ්ඨපෙසුං නති මරු

වාචිසිසු නදු භික්ඛු පොනථිකතතයමෙකනො,
ගනථිනො අනථිනොවාපි පුබ්බාපරවසෙන වා

ථේරවාදෙහි පාළිහි පදෙහි වාජෙනහි ව,
අඤ්ඤාථනමුහු නෙව පොනථිකෙසු'පි නිසු'පි

අථ උගෙණාසයි සබ්බො නුට්ඨිගට්ඨා විසෙසනො,
නිසංසයං'යං මෙනෙතයො ඉති වනො පුනපුනං

සද්ධිමට්ඨිකථායාදු පොනථිකෙ ප්‍රටකතනයෙ,
ගනථිකරෙ වසනොනාසො විහාරෙ දුරසබ්බකරෙ

පරිවනෙනසි සබ්බාපි සිහලට්ඨකථා නදු,
සබ්බසංමුලුහාසාය මාගධාය නිරුතතිසා

සනනානං සබ්බිහාසානං සා අහොසි භිනාවහා,
ථේරසා වරිසා සබ්බපාළිං විසනමග්ගනු."ති

එවං තෙන බුඬසොසමහාට්ඨෙරෙන අභ්‍යන්තරා රථියමානට්ඨි
කථානං සිහලමහාඅට්ඨකථාං සරිරං කතො අවසෙසාසු මහාප

මවර් කුරුඳු අක්ක සංඛෙපාති නං නං නාමිකාසු අට්ඨක
ථාසු ආගතං සබ්බවපි සවිනිච්ඡයසුතතමත්ථං අසෙසසිනා මා
ගධනාසං පරිවතනතෙන සමන්තාපාසාදිකා නාමිකාස'පි වි
නයට්ඨකථාය ආදෙව රතනතතායපණ්ණමං කතා තෙනපණ්ණම
කිරියා ජනිතොලාර පුඤ්ඤසන්තප්පනානුභාවෙන අතතතො
විහතනිතරුයතං පමාසෙතා අනන්තරං.

යසම්. සිතෙ සාසනමහිතස්ස පතිහිතං. හොති සුසණ්ඨිතස්ස,
තචණ්ණසිත්තං. විනයං අමිස්සං. නිස්සාය පුබ්බාවරියානුභාවං.

ඉතිවුත්තං, අස්සිතස්ස සුසණ්ඨිතස්ස සාසනං යසම්. සිතෙ
පතිස්සිතං. හොති නං විනයං අමිස්සං. පුබ්බාවරියානුභාවං. නි
ස්සාය වණ්ණසිත්තනි යොජනා.

තත්ථ, අස්සිතස්සාති කාමසුඛලලිකතතකිලමථානුයොගසං
බාතෙ අතතවයෙ අස්සිතස්ස, සුසණ්ඨිතස්සාති යථාවුත්ත
අතතවයෙ අස්සිතතතා යෙව මරුක්කමාය පටිපද්දය සමමා සිත
තතා සුසණ්ඨිතස්ස භගවතො, සාසනනි අබ්බිල අබ්බිතත
අබ්බිපඤ්ඤ සබ්බාතසිත්තාතතාය සබ්බහිතං සාසනං, යසම්නති
යසම්. විනයපිටකෙ, සිතෙති පාළිතො ච අනුතො ච අනුතං.
භුතා ලජ්ජගතලෙසු පවතනනට්ඨන සිතෙ, පතිස්සිතං. හො
තීති තෙසු ඵල ලජ්ජගතලෙසු පවතනනට්ඨන පතිට්ඨිතං.
හොති, තතති පුබ්බෙ යසම්නති අනියමෙතා වුත්තස්ස
නියමවචනං, තස්ස තං ඉමස්ස විනයනති ඉමිතා සමි
කො තං විනයපිටකනවුත්තං. හොති, අමිස්සනතිනිකා
යනතරලභිති අසංමිස්සං කතා අනාකුලංකතා, සිත්තා
පදපඤ්ඤාතියා අනුරුපකාල මතතස්සාපි ධම්මසෙනාපති
සාරපුත්තතෙරසද්ධිසෙනා'පි දුට්ඨෙඤ්ඤයනභාවතො කෙවලං
බුබ්බසයං විනයපිටකං අතතතො බලෙන වණ්ණසිත්තා
මිති වචනමතතා'පි අඤ්ඤති වනතුමසකතුණ්ණයනතා "නි
ස්සාය පුබ්බාවරියානුභාවනති" ආහ, පුබ්බාවරියානුභාවො
නාම අනුතො පුබ්බා රියෙහි සංවණ්ණිතා අට්ඨකථා තස්මා
පුබ්බාවරියෙහි සංවණ්ණිතං අට්ඨකථං නිස්සාය වණ්ණසිත්තං.
නඅතතතො යෙව බලං නිස්සායා'ති විකානසෙන අනුතො
වෙදිතබ්බො, ඵලපරි'පි.

අථ පොරුණට්ඨකථාසු විරුප්මානාසු පුත විනයසංවණ්ණ
නාය කිම්පයොජනනි යො වදෙය් තස්සා පොරුණට්ඨ

කථාය අනුනභාවං අනුනො ච සංවණ්ණනාය පයොජනං
දසෙසිනොභාභා

කාමච පුබ්බාවරියාසහෙති ස්‍රැණමුඛනිබොතමලාසවෙති,
විසුඛවිජ්ජා පටිසම්භිදෙති සබ්බමසංවණ්ණනකොට්ඨෙති
සලලෙඛියෙ නො සුලභපමෙති මහාවිහාරස්ස ධජ්ජපමෙති,
සංවණ්ණනො'යංවිනසො නසෙති විකෙතති සමුඛවර්තවසෙති'ති.

කාමනාහි එකනෙතන යපිච්ඡකං වා සබ්බසොති වුතතං
හොති, තස්ස සංවණ්ණනො'ති ඉමිනා සම්බන්ධා, කාමං
සංවණ්ණනො යෙව නො අසංවණ්ණනො'ති අපො, කෙති
පන සො විනයො සංවණ්ණනො ති ආහ පුබ්බාවරියා සහෙති
ති, මහා කසපපඤ්ඤාදියො පුබ්බාවරියා එව අකමපියට්ඨන
උතතමට්ඨන ච ආසභා නෙති පුබ්බාවරියවරෙහිති වුතතං
හොති, කීදිසා පන නෙ පුබ්බාවරියාති ආහ “ස්‍රැණමුඛ”ති ආදි,
අභ්‍යන්තරස්‍රැණසබ්බානෙන අමුඛනා සලලෙන නිබොතාති
නිසෙසසනො ආයති අනුප්පනතිධම්මනාපදනෙන බොතාති
විකම්බාලිනාතිවිසොධිනාති රුහාදිති තිණ්ණමලාති කාමාසවාද
යො චතතාරෙ ආසවා යෙති නෙ ස්‍රැණමුඛනිබොතමලාසවා
නෙහිති අපො, ඉමිනා ච නකෙවලං එනෙසු ආවරියභාවො
යෙව අථබ්බො රුහාදිමලරහිතා බ්‍රිණ්ණසවා විසුඛිසතතා එනෙ
ති දසෙසති, බ්‍රිණ්ණසවභාවො'පි න එනෙ සුකම්බවිපසස්සකා අථ
බ්බො එවරුපෙති'පි ආනුභාවෙති සමනනාගනාති දසෙසනො
ආහ විසුඛවිජ්ජාපටි සමහිදෙහිති, විසුඛා අවිචනතපරිසුඛා
තිවිජ්ජාදිකා විජ්ජා චතසෙසා ච පටිසම්භිද්‍ය යෙසං නෙ විසු
ඛවිජ්ජා පටිසම්භිද්‍ය නෙති එකදෙසෙන පටිසම්භිදං අප්ප
තතානං අරියානමෙව අභාවනො එනෙති අධිගතපටිසම්භිද්‍ය
පුටතරං ලබපභෙද්‍යති දසෙසතං විසුඛගහණං කතං, විජ්ජාති
නිසෙසා විජ්ජා අට්ඨවිජ්ජා වා, තත්ථ පුබ්බෙ නිවාසස්‍රැණං දිබ්බ
ච කම්බස්‍රැණං ආසවකම්බස්‍රැණවාති ඉමා නිසෙසා විජ්ජා, අට්ඨ
විජ්ජාපන

විපසනා ස්‍රැණමනොමයිද්ධි ඉද්ධිසහෙදෙ පි ච දිබ්බසොනං,
පරස්ස වෙතොපරියාය ස්‍රැණං පුබ්බෙ නිවාසානුගතවස්‍රැණං
දිබ්බච චකම්බසවසභ්බයොති එතාති ස්‍රැණාති ඉට්ඨවිජ්ජා'ති

එවං විපස්සනාඤ්ඤාමනොමසිඤ්ඤි සඤ්ඤා පරි ගණ්ණා ජ්ඣති ඤ්ඤායෙව, අත්ථපටිසම්භිද්ධා ධම්මපටිසම්භිද්ධා නිරුත්තරාපටිසම්භිද්ධා පටිභාණ්පටිසම්භිද්ධා'ති චතසොසා පටිසම්භිද්ධා, තත්ථ සඤ්ඤාපනො හෙතුඵලෙ ඤ්ඤාණං අත්ථපටිසම්භිද්ධා, හෙතුමිති ඤ්ඤාණං ධම්මපටිසම්භිද්ධා, හෙතුහෙතුඵලානුරූපවොහාරෙසු ඤ්ඤාණං නිරුත්තරාපටිසම්භිද්ධා, ඉදංඤ්ඤාණං ඉමමත්ථං භේදායති'ති ඉමිනා ආකාරෙන හෙට්ඨා චුතොත්තසු නිසු ඤ්ඤාණසු පටිත්තඤ්ඤාණං පටිභාණ්පටිසම්භිද්ධා, එතාසම්පන්න විතාරකථා අතිපපච්ඡාචනො ඉධ න චුච්චිති, පටිසම්භිද්ධාත්තානං සමමෙමසු ජේකභාවනො ආභ සමමෙසංවණ්ණනකොවිදෙහි'ති, පිටකතතයසඛාතසස සමමෙසස සංවණ්ණනෙ සඤ්ඤාසො අත්ථප්පකාසනෙ කොවිදෙහි ජේකෙහි කුසලෙහි'ති අභෝ, කිලෙසජ්ඣානං පරික්ඛාරබාහුලලං වා සංලිඛති තනුං කුණ්ණිති සලලෙඛො, ඉධ පන ඛිණ්ණසවා ඩිකාරතතා පරික්ඛාරබාහුලලස්ස සලලිඛනවසෙතෙව අභෝ ගහෙනබ්බො, තතොයෙව ගණ්ඨිපදෙ සලලෙඛියෙ පරිමිත පරික්ඛාරවුත්තියා'ති අභෝ චුතොත්තා, සලලෙඛසසභාවො සලලෙඛියං, තස්මිං සලලෙඛියෙ සලලෙඛපටිපතතියනති'වුත්තං හොති, නො සුලභපමෙහිති අසුලභපමෙහි, සලලෙඛපටිපතතියා අසුකසද්දිසා'ති තෙසං උපමාය අනුච්ඡිකපුගාලානං දුලල භතතා නත්ථි සුලභා උපමා එතෙසනති නො සුලභපමා, තෙහි සලලෙඛියෙ නො සුලභපමෙහි, මහාවිහාරස්සා'ති සෙසනිකා යවයං පටිඤ්ඤිපති, ධජ්ජපමෙහි'ති රථස්ස සථානනහෙතුකං රථේබ්බධපං විස අජ්ඣනතතානං අසුකෙහි ව අසුකෙහි ව රථේරෙහි නිවසිතො මහාවිහාරෙ නාමා'ති එවං මහාවිහාරස්ස සථාන නහෙතුතතා මහාවිහාරස්ස ධජ්ජපමෙහි, සංවණ්ණ්ණො'ති සමො අනුනාකථා වණ්ණ්ණො, සංවණ්ණ්ණො අයං විතයො'ති පදච්ඡේදෙ කාතබ්බො, විතෙතති නයෙහි'ති අනෙකප්පහෙදන යතතා විවිතෙතති නයෙහි, සමුඛවර'නියෙහි'ති සඤ්ඤාඤ්ඤාචු ඛවරං අනුගතෙහි, භගවතො අබ්භ්භායානුගතෙහි නයෙහි'ති චුත්තං හොති අථවා, චුඛවරං අනු ගතෙහි පුබ්බාවරියාසහෙහි 'ති සම්බන්ධො කාතබ්බො'ති එවං පොරණවද්ධකථාය අනුනභා වං දසෙසථිවා ඉද්දනි අතතතො සංවණ්ණනාය පයොජනවි සෙසං දසෙසතු මාහ.

සංවණ්ණනා සිහලදීපකෙන වාකෙතන එසා පන සංඛට්ඨනා,
නක්ඛි අනථං අභි සමභුනාති දීපනතරෙ භික්ඛුජනයා යසමා
නසමා ඉමං පාළිනසානුරූපං සංවණ්ණනං දුනි සමාරනිස්සං,
අජෙකසනං බුබ්බිජිවහස්ස ථේරස්ස සමමා මනසි කරොතෙතා'ති.

ඉදං චුතතං හොති කිවාපි සුඛබාවරියාසගෙනි යථාචුතතා
ගුණවිසිට්ඨති අයං චිතයො සබ්බසො වණ්ණිතො නථා'පි
තෙසං එසා සංවණ්ණනා සිහලදීපවාසිනං භාසාය සංඛට්ඨතා
රචිතතතා දීපනතරෙ භික්ඛුජනයා සිහලදීපතො අඤ්ඤදීප
වාසිතො භික්ඛුගණස්ස කිච්ඡිඅත්ථං පයොජනං යස්මින නාති
සමභුනාති න සඤ්ජාදෙති න සාධෙති තස්මා ඉමං සංවණ්ණ
නං පාළිනසානුරූපං කතා බුබ්බිජිවේරෙන අජ්ඣත්ථිතො ඉදු
නි සමාරනිස්සන්ති තත්ථ සංවණ්ණියති අත්ථො එතායා'ති
සංවණ්ණනා අවසිකථා, සාපන ධම්මසංගිහිතතත්ථෙරෙඤ්ජිවධම්ම
නි-ණ්ණි පිටකානි සංගිහිතා තස්ස අත්ථවණ්ණනාරූපෙ
තෙව වාචනාමග්ගං අරොපිතතතා තිස්සො සංගිහිතියො
ආරාමෙහායෙව බුබ්බච්චනස්ස අත්ථසංවණ්ණනාගුණො කථා
මග්ගො, සොයෙව ච මහාමහිඤ්ජෙරෙන තඤ්ජණ්ණදීපං
ආභතො පච්ඡා තඤ්ජණ්ණියෙහි මහත්ථෙරෙහි නිකායන්තර
ලඛිසංකාරපරිහරණං. සිහලභාසාය ධීපිතො, තෙතාහ
සිහලදීපකෙනා'ති ආදී, සිහස්ස ලානතො ගහණතො සිහලා
සිහකුමාරො, තංවංසජ්ඣතාය තඤ්ජණ්ණදීපෙ ධිතතියා, තෙ
සං නිවාසතාය තඤ්ජණ්ණදීපස්සා'පි සිහලභාවො වෙදිත
බ්බො, තස්මිං සිහලදීපෙ භූතතතා සිහලදීපකෙන, වාකෙතන
චචතෙන සිහලභාසායා'ති චුතතං හොති, පාළිනසානුරූපතථි
පාළිනයස්ස අනුරූපා කතා මගධභාසාය පරිවර්තනා'ති
චුතතං හොති, අජෙකසනන්තර් ගරුට්ඨානියං පසිරුපාසිතා
ගරුතරං පයොජනං උද්දිස්ස අභිපත්තා අජෙකසනා, තං
අජෙකසනං ආයාචනන්තරි අත්ථො, තස්ස සමනුස්සරතෙතා'ති
ඉමිනා සංඛෙතො, කස්ස අජෙකසනන්තර් ආත බුබ්බිජිවහස්ස
ථේරස්සා'ති, බුබ්බිජිති අවහයො නාම යස්ස සො'යං බුබ්බිජි
වහයො, තස්ස ඉතිතතාමස්ස ථේරස්ස අජෙකසනං සමමා ආද
රෙන සමනුස්සරතො හදයෙ ධීපෙතෙතා'ති අත්ථො, ඉදුනි
අතතතො සංවණ්ණනය කරණස්සකාරං දසෙසතො ආහ

සංවණ්ණනං නම් සමාරභනොනා නසසා මහාඅභිකථං සරීරං,
කකවා මහාපච්චරියං තනෙව කුරුන්දිනාමාදිසු විසසුනාසු

විනිව්ඡයො අභිකථාසු වුතොනො යො යුතනමනථං අපරිච්ඡේදනොනා,
කතො'පි අගොනාගධථෙරවාදං සංවණ්ණනං සමම සමාරභිසසා'නි

තත්ථ, තනති ඉද්දනී වුච්චමානං සංවණ්ණනං සමාරභනොනා
සකලාය'පි මහාඅවසීනථාය ඉධ ගහෙනබ්බතො මහාඅවසීන
ථං තසසා ඉද්දනී වුච්චමානාය සංවණ්ණනාය සරීරං කකවා
මහාපච්චරියං යො විනිව්ඡයො වුතොනා තථෙව කුරුන්දිනා
මාදිසු විසසුනාසු අවසීකථාසු යො විනිව්ඡයො වුතොනා තනො
'පි විනිව්ඡයනො යුතනමනථං අපරිච්ඡේදනොනා අනෙතොගධ
ථෙරවාදං කකවා සංවණ්ණනං සමම සමාරභිසසනති පදත්ථ
සංඛිතො වෙදිතබ්බො, එත්ථ ච අනො කප්පිත ඵතොයාති
අත්ථකථා සායෙව අවසීකථා ථකාරසස ධකාරං කකවා, දුකඛ
සස පිළනවෙඨාති ආදිසු විස, මහාපච්චරියනති එත්ථ පච්ච
රිති උද්දෙවං වුච්චති තසමී නිසිදිතො කතනො තමෙව නාමං
ජාතං, කුරුන්දිවෙලලිවිහාරෙ නාම අත්ථ තත්ථ කතනො කුරු
න්දි'ති නාමං ජාතනති වදනති, ආදිසදෙදෙන අනිකවසීකථා
සංඛෙපවසීකථා ච සංගණනාති, විසසුනාසු'ති සබ්බෙ'ත්ථ පතිනා
සු පාකවාසු'ති වුතනං හොති, යුතනමනථං එත්ථ තාව ම
ජ්ඣිමගණ්ණපදෙ වුලලගණ්ණපදෙ ච ඉදං වුතනං යුතං ම
භුතති සංවණ්ණනබ්බවසීනසස යුතනමනථං න පන තත්ථ
අයුතනමපි අත්ථ'ති වුතනං හොති, මහාපෙට්ටපරි විහා
වනතො, අවසීකථං යෙව ගහෙනා සංවණ්ණනං කර්සසාමී'ති
වුතොන අවසීකථාසු වුතනථෙරවාදනං බාහිරහාවො සියා'ති
තෙ'පි අනෙතො කතනුකාමො අනෙතොගධථෙරවාදනති ආහ,
ථෙරවාදෙ'පි අනෙතො කතන'ති වුතනං හොති, සංවණ්ණන
නති අපරකාලකිරියාය කමමනිදෙදෙසො, පුබ්බෙ වුතනනු
සංවණ්ණනනති වචනං තනෙව සමාරභනොනා'ති පුරුකාල
කිරියාය කමමහාවෙන යොජෙනබ්බො, සමම'ති වතනබ්බ
ගාථාබ්බනවසෙන රසසහාවො කතො'ති වෙදිතබ්බො, එවං
කරණ්ණපකාරං දෙසෙත්වා ඉද්දනී සොතුහි පටිපජ්ජිතබ්බවිධිං
දෙසෙතොනා ආහ.

තමෙම නිසාමෙහි පසනවනා රේරා ව සිකු නවම රුකිම ව,
 බමමපදිපස තථාගතසස සකකවම බමම. පතිමානයනා රි

ඉදං වුතතං හොති ඉදුනි වුච්චමානං තං මමසංවණ්ණනං
 බමමපදිපස තථාගතසස බමම. සාසනබලම. පාළිබලම. වා
 සකකිං. පතිමානයනා පුජෙනා චිරෙති සිලකකාදිති
 සමනානාගතනා රේරා අවිරපබ්බජිතනා නවා නෙසං
 මජ්ඣිමනිකා මජ්ඣිමා ව සිකුපසනනවිතනා යථා වුතත
 නයෙන සප්පයොජනනා උපරි වකමානවිධිනා පමාණනා
 ව සද්දතිතා සොමනසසුතනවිතනා ඉසසාපකනා අනුතා
 නිසාමෙහි පුණ්ණාති තත් බමමපදිපසාති බමමා
 යෙව සතතසනානෙසු මොහකකාරවිධමනනො පදිපසදි
 සතතා පදිපො අසසාති බමමපදිපො භගවා, තසස බමමප
 දිපසස, ඉදුනි අතතො සංවණ්ණනය ආගමනවිසුඛි.
 දසෙසනෙතා ආහ.

බුබ්බත බමමා විනයො ව වුතො යො තසස පුජෙනති තර්ථ ඤානො,
 සො යෙති තෙසං මනිමච්චජනා සසමා පුරෙ අභිකථා අකංසු.

තසමා හි සං අභිකථාසු වුතං තං වජ්ජසිකාන පමාදලෙඛං,
 සබ්බමජ්ජිකකාසු සගාරවානං සසමා පමාණං ඉධ පණ්ණිකාන රි

යර්ථෙ වුබ්බත යො බමමා ව විනයො ව වුතො සො
 තසස බුබ්බත යෙති පුජෙනති බමමසෙනාපතිආදිති තර්ථ
 ඤානො නෙසං බුබ්බතනානං මනිමච්චජනා සිහලට්ඨකථා
 වරියා යසමා පුරෙ අට්ඨකථා අකංසු ති අසමෙත්ථ සමිකො,
 තත් බමමාති සුතතාති බමම සබ්බමානාති විනයොති සක
 ලං විනයපිටකං එතතාවනා ව සබ්බමජ්ජි බුබ්බතනං නිද්දිට්ඨං
 හොති, සකලං හි බුබ්බතනං බමමවිනයවසෙන පුට්ඨං හොති,
 වුතොති පාළිතො ව අත්තො ව බුබ්බත භගවතා වුතො,
 තති භගවතා අවසාකතං නාම තනතිපදං අත්ථි සබ්බසං
 යෙව ව අපො කවිතො, තසමා සමොසමුබ්බතෙන ව ති
 ණ්ණමපි පිටකානං අත්ථි ණ්ණනාකකමො පි භාසිතොති ද
 ට්ඨබ්බං, තත් තත් භගවතා පවතතිතා පතිණ්ණක දෙ
 සනා යෙව හි අට්ඨකථා, තර්ථ ඤානොති යර්ථෙ වුබ්බ
 ත වුතො තර්ථ එකපදමපි එකකඛරමපි අවිනාසෙනා

අධිප්‍රායව අවිකොපෙතා ඤානො විදිතො'ති අතො, තෙසං මනිමඤ්ජනිකා'ති තෙසං බුබුජුරිතානං අධිප්‍රායං අපරි චිත්තනා අවසිකථා අකංසු'ති අවසිකථායො අකංසු, කත්ථි අවසිකථා මනංසු'තිපාඨො දිස්සති, තත්ථා'පි සොයෙ වතො මකාරෙ පදසන්ධිවසෙන ආගතො'ති දවසිබ්බො, අවසිකථා'ති බහුවචනනිදායකෙන මහාපච්චරියාදිකං සංගණිතාති.....තත්ථා'ති යත්තො තෙසං බුබුජුරිතානං අධිප්‍රායං අවිකොපෙතා පුරෙ අවසිකථා අකංසු තත්ථා'ති අතො, හි'ති නිපාතමර්තං. හෙතුඅත්ථස්ස තත්ථා'ති ඉමිනා යෙව පකාසි ත'තා, යදි අවසිකථාසු වුතා. සබ්බමිපි පමාණං එවං හි සති තත්ථ පමාදලෙඛා'පි පමාණං සියා'ති ආහ 'තං වජ්ජ සිකා න පමාදලෙඛනති, තත්ථ පමාදලෙඛනති අපරභාගෙ පොත්ථකාරුද්‍රකාලෙ පමජ්ජිකා ලිඛනවසෙන පවර්තං. පමාද පාඨං.....පෙ.....කෙසං පමාණනති ආහ සිකාසු සගාරවානං ඉධ පණ්ඩිතානනති, ඉධා'ති ඉමස්මිං සාසනෙ, පුන යත්තො'ති වචනස්ස කො සබ්බෙතො'ති වෙ, එත්ථිතාව.....පෙ.....ඉදං වුතං. යත්තො පමාණං තත්ථා නිසාමෙනා පසනනවිතරා'ති එව මස්ස සබ්බෙතො දවසිබ්බො, යත්තො අවසිකථාසු වුතං. පමාණං තත්තො ඉධවුතතිමිපි පමණමෙවා'ති පාඨසෙසං කත්ථා වජ්ජවුච්ඡිතං. තථි වදති, තත්ථ ඉධා'ති ඉමස්සා සමන්තපාසාදි කායා'ති අතො ගහෙනබ්බො, තත්ථ යත්තො'ති වචනස්ස පඨමං වුතාසබ්බෙතවසෙන අවසිකථාසු වුතං. සබ්බමිපි පමාණනති සාධිතරිතා ඉද්දති වුච්චමානා'පි සංවණ්ණනා කෙවලං වචන මර්තනෙනව හිතනා අත්තො පන අවසිකථා යෙවා'ති දසෙසනුං ආහ.

තතොව භාසනතරමෙව හිකා විතථාරමග්ගව සමාසසිකා,
විනිව්ඡයං සබ්බමසෙසසිකා තතතික්කමං කත්ථි අවොක්කමිකා.....

පුත්තනතිකාහං වචනානමකං පුත්තානුරූපං පරිදිපයනති,
යත්තො අයං ගෙස්සති වණ්ණනා'පි සකකවච තසමාඅනු සික්ඛනබ්බො'ති.

පච්ජ වුතාසබ්බෙතවසෙන පන ඉධ වුතතිමිපි කත්තො පමාණනති වෙ යත්තො වචනමර්තං. ඨපෙතා එසා'පි අවසිකථා යෙව තත්තො පමාණනති දසෙසනුං තතො ච භාසනාරමෙවා'ති

ආදිමාතෘ'නි, එවමාකුලං දුට්ඨෙකුසුය්‍යසභාවච කතා ගණි
 පදෙසු සලිකො දසසිතො, අනාකුලවචනො ච භදනා බුබ
 ඝොසාවරියො, නහි සො එවමාකුලං කතා වතතුමරහති
 තස්මා යථාධිපොතමතථමනාකුලං දුට්ඨෙකුසුය්‍යච කතා යථා
 ඩිතසමබන්ධවසෙනෙව දසසිසිසාම කථං, යස්මා අවසිකථාසු
 වුතතං පමාණං තස්මා සකකච්චි අනුසිකතිතබ්බා'නි එවමෙතථ
 සලිකො දවසිබ්බො, යදි නාම අවසිකථාසු වුතතං පමාණං
 අයථෙත ඉදුනි වුච්චමානා කස්මා සකකච්චි අනුසිකතිතබ්බා'නි
 ආහ තතො ච භාසන්ත රමෙව හිතා'නි ආදි, ඉදං වුතතං
 තොති යස්මා අවසිකථාසු වුතතං පමාණං යස්මා ච අයං
 වණ්ණනා'පි භාසන්ත රපරිච්චාගාදිමතතිසිඛා අතථතො පන
 අභිනතා තතොයෙව ච පමාණභූතා හෙසසති තස්මා සකක
 ච්චි ආදරං කතා අනු සිකතිතබ්බා'නි, තථාහි පොරුණට්ඨ
 කථානං පමාණභාවො ඉමිස්සා ච සංවණ්ණනාය භාසන්තර
 පරිච්චාගාදිමතතිසිට්ඨාය අතථතො තතො අභිනතාභාවො
 පි'නි උපයමෙපතං සකකච්චි අනුසිකතිතබ්බා'නි හෙතූ'නි
 දවසිබ්බො, නහි කෙවලං පොරුණට්ඨකථානං සත්'පි පමාණ
 භාවෙ අයං සංවණ්ණනා තතො භිනතා අතථතො අඤ්ඤා යෙව
 තෙන සකකච්චි අනු සිකතිතබ්බා'නි වතතුමරහති නාපිඉමි
 ස්සා සංවණ්ණනාය තතො අභිනතාභාවො'පි පොරුණට්ඨ
 කථානං අනිපමාණභාවෙ අයං සංවණ්ණනා සකකච්චි අනු
 සිකතිතබ්බා'නි වතතුං යුතතිරූපා'නි තස්මා යථා වුතතං තයෙන
 උපයමිති චෙතං සකකච්චි අනු සිකතිතබ්බා'නි හෙතූ'නි
 දවසිබ්බො, තතො'නි අවසිකථාතො, භාසන්තරමෙවහිතා'නි
 කවුකසදිසං සිහලභාසං අපනෙතා, විඤ්ඤා'නි සමා
 සස්සා'නි පොරුණට්ඨකථාසු උපරි වුච්චමානමිති ආනෙතා
 තතා තතා පපචිතං ඤාතචතුරෙද්ධන කමෙමන අකුප්පෙන
 ධානාරහෙන උපසලෙපතො'නි හිකුට්ඨා'නි එත්ථ, අපලොක
 නාදීනං චතුරතමිති කමමානං විඤ්ඤා'නි විස තාදිසං විඤ්ඤා
 රමගාං සංඛිපිතා වණ්ණසිසංඝාමා'නි අධිප්පායො, තථා හි
 වකඛති, එත්ථ ච ඤාතචතුරෙද්ධන කමමං එකමෙව ආගතං ඉම
 සමිං පන ධානෙ ධාතා චතතාරි සලිකකමමානි නිහරිතා විඤ්ඤා
 රතො කමෙතබ්බා'නි'නි සබ්බඅවසිකථාසු වුතතානි, තානි ච

අපලොකනකමම. ඤාණකමම. ඤාණදුතියකමම. ඤාණව
 තුසුකමමහත් පටිපාටියා ධර්මයා වික්ඛාරෙන බන්ධනො
 පරිවාරවසානෙ කමමච්ඡග්ගනො ච පාළි. ආහරිතා කපිතානි,
 මයඥෙන පරිවාරවසානෙ කමමච්ඡග්ගෙයෙව ච වණණසි
 ස්සාම, එවං හි සති පටිමපාරාජිකවණණනා ච නිකාරියා භවි
 ස්සති යථාසිතාය ච පාළියා වණණනා සුච්ඤ්ඤයා භවිස්සති
 නානි ච පන ධානානි අසුඤ්ඤානි භවිස්සන්තා තස්මා අනුපද
 වණණනමෙව කරොමා'ති, විනිවල්යං සබ්බමසෙසසිට්ඨා'ති නං.
 තං අට්ඨකථාසු වුතං. සබ්බමස්මි විනිවල්යං අසෙසසිට්ඨා සෙ
 සං අකථා කිම්මතොමස්මි අපරිඤ්ජිතානි වුතං. හොති
 වණණිතුං සුත්තාරූපං හුට්ඨාං පෙං සථාධානෙ යෙව සං
 වණණනො ච වුතං, තතතිකකමං කච්ඡි අවොකකමිට්ඨා
 කිච්ඡි පාළිකකමං අනතිකකමිට්ඨා අනුකකමෙන වණණ සිසා
 මානි අධිපායොසු ත්තානිකානං. වචනානමන්තානි සුත්ත
 ත්තාපාළියං ආගතානමස්මි වචනානමන්තං, සීහලව්ඤ්ඤාසු
 ත්තානිකානං. භාගෙතිවට්ඨා අවුත්තානමස්මි වෙරථකණ්ඩාදිසු
 ක්කානකථාආනාපානසතිසමාධිආදිනං. සුත්තාන්ත වචනාන ම
 න්තං තං සුත්තානුරූපං සබ්බසො පරි දිපසිසාමා'ති අධි
 පායො, හෙස්සති'ති භවිස්සති කරිස්සති'ති වා අනො, එත්ථ ච
 පටිමසමි. අත්ථිකපෙස භාසන්තරපරිට්ඨාගාදිකං. චතුරබ්බිධ
 කිට්ඨං. නිප්පාදෙතා සුත්තාන්තකානං. වචනානමන්තං. පරිදිප
 යන්ති අයං වණණනා භවිස්සති'ති වණණනාය වසෙන සමා
 නකතතුකතා වෙදිතබ්බා, පච්ඡමසමි. අත්ථිකපෙස පන හෙ
 ව්ඤ්ඤානං. භාසන්තරපරිට්ඨාගාදිති කථා සුත්තානිකානං.
 වචනානමන්තං. පරිදිපයන්ති අයං වණණනා අමෙතානි කරියස
 ති'ති එවං. ආවර්ජවසෙන සමානකතතුකතා වෙදිතබ්බා,
 වණණනා'පිති එත්ථ අපිසද්දං ගහෙතා තස්සා'පි සකකච්ච
 අනු සිකිතබ්බා'ති යොජෙතබ්බානි චුලලගණිපදෙ වුතං.
 තත්ථ පුබ්බෙ වුත්තපයොජනවිසෙසං. පමාණභාවච සමපිණ්ඩ
 තිති අධිපායො, මජ්ඣිමගණිපදෙ පන තස්මා සකකච්ච
 අනු සිකිතබ්බාඅපිති සමපිණ්ඩා වුතොති, එත්ථ පන නකෙව
 ලං අයං වණණනා හෙස්සති අථ ඛො අනු සිකිතබ්බා'පි'ති
 ඉමමන්තං. සමපිණ්ඩානි'ති අධිපායො, එත්ථා'පි යථාසිතවසෙ
 නෙව අපිසද්දස්ස අනො ගහෙතබ්බො හොති'ති අමනාකං.

බනති, ඉදං වුතතං. හොති යස්මි අට්ඨකථාසු වුතතං. පමාණං යස්මි අයං වණ්ණනාපි තතො අභිනතරතා පමාණසුතා යෙවගෙසසති තස්මි සතනාචි අනුසිකතිතබ්බාති, විකානසො දට්ඨබ්බො. එවමිමෙහි අට්ඨකථාවිකාවචනෙහි මගධභාසං පරිවතනමානට්ඨකථානමපි මහාමහිඤ්ඤෝරෙන ලබ්බාදීපං ආභතපොගණට්ඨකථාමූලකතතච තථා යථාවුතෙනාන සංවණ්ණෝයන් පාළියා අඤ්ඤා ඵනායාති ඉමිනා අඤ්ඤා සංවණ්ණ නාති ලබ්බනාමාය ධම්මසඛගාහකඤ්ඤෝරෙහි පඨමං තිණ් පිටකාති සඛගාසිකා තෙසං තිණ්ණං පිටකානං අඤ්ඤානා රූපෙනෙව වාචනාමග්ගං ආරුපිතතතා තිඤ්ඤා සඛිතිතියො ආරුද්වයා බුබ්බවනසස අඤ්ඤානාය අට්ඨකථාය මහාමහිඤ්ඤෝරෙන තඤ්ඤානිදීපානරනමූලකතතච සඤ්ඤානං. හොති. කථච තා පාළිඅට්ඨකථායො තිඤ්ඤා සඛිතිතියො සමාරුද්වයා, කුතො ච පන පට්ඨාය තා තෙහි බුබුසුතෙතහි ධාරිතාති, වුච්චනෙත, වුතතඤ්ඤා තිස්සං. යෙව සමනතපාසාදිකායං.

තතථ තා වණ්ණසීසං විනයනාති වුතතතතා විනයො නාව වචනථ පෙනබ්බො, තෙනෙනං වුච්චති විනයොනාම ඉධ සකලවිනයපිටකං අභිපෙපනං. සංවණ්ණනතථං පනස්ස අයං මානිකා.

වුතතං යෙන යද් යස්මා ධාරිතං යෙනවාහනං,
යතථපපතිහිතං වෙනමෙතං වච්චා විසිං. තතො.
තෙනාතිආදිපාඨස්ස අනථං නාතප්පකාරතො,
දස්සයනෙනා කරිස්සාමි විනයස්ස තථවණ්ණනාති.

තතථ වුතතං යෙන යද් යස්මාති ඉදං නාව වචනං. තෙන සමයෙන බුබ්බාහගවා වෙරජායං විහරතිති එවමාදිවචනං සනධාය වුතතං. ඉදංහි බුබුසස හගවතො අනතපච්චකච වචනං නහොති තස්මා වතනබ්බමෙවෙනං ඉදං වචනං කෙන වුතතං කද් වුතතං කස්මා ච වුතතනති, ආයසමනා උපාළි තෙථරෙන වුතතං, තචපන පඨමමහාසඛිතිකාලෙ, පඨමමහාසඛිති නාමවෙසා කිවාපි පචසතිකසඛිතිකතනධකෙසු වුතතා, නිද්දනකොසලා තථං පන ඉධාපි ඉමිනා නසෙන වෙදිතබ්බො. ධම්මවකකපපවතතනං හි ආදිංකච්චා යාව සුභද්දපරිබ්බාජකවිනයනා කතබුබුක්ඛෙව කුසිණ්ණරායං. උපවතතනෙ මලානං සාලවතෙ යමකසාලානමනතරෙ විසාඤ්ඤා පුණ්ණමදි වසෙ පච්චුසසමයෙ අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බුතෙ හගවති ලොකනාථෙ හගවතො පරිනිබ්බානෙ සනතිපතිනානං සතතතනං හිකවු සතසහසසානං සඛසතෙථරො ආයසමා මහාකසසපො සතතාසපරිනිබ්බුතෙ

භගවති සුභද්දෙන බුඛ්ඵ්ඵඛ්ඵ්ඵතෙන අලංඝනිකා මාසොච්ඡා මාසරී
 දෙවිනථ සුමිත්තා මසං තෙන මහාසමණෙන උපද්දතා ම හොම
 ඉදං වො නපපති ඉදං වො නකපපති'ති ඉදං උපා මසං සංඝවිජ්ජාම
 නං කරිසාම සං න ඉමජ්ජාම හ නං කරිසාමා'ති, චුතතච්චනමනු
 සසරගෙනා ඝාතං බො පගෙතං විජ්ජති සං පාපජිකා අතිපාපකප්ප
 කං පාච්චනනති මඤ්ඤාමානා පකඛං ලභිතා නමිරසෙව සබ්බමං අනාර
 ධාපෙසුං සාව ච ධම්මිච්චනො නිඝිති නාම අනන්ත සප්පිකමෙව
 පාච්චනනති, පුතං හෙතං භගවතා මයා වො ආනඤ මයා
 ධම්මමා ච විනාසො ච දෙසිතො පඤ්ඤාගොතො මයා වො
 මමච්චියෙන සතථා 'ති, සහගුණාහං ධම්මව චිතසව සබ්බසෙසං
 සථිද්දං සාසනං අබ්බිසං අසා චිරභිතිකා, සමාහං භගවතා ධාරෙසසි
 පන මෙ ඛිං කාසප සාතාති පංඤාලාති නිබ්බසාතාති
 'ති වතා චිවරෙ සාධාරණ උරිතොගෙන අනුගහිතො අහං භික්ඛුවෙ
 යාවදෙව ආකංඛාමි විවිච්චිව කාමෙති, පෙ, පඨම උක්ඛාතං
 උපසමිප්පිති විහරති, කාසපො'පි භික්ඛුවෙ යාව
 දෙව ආකංඛාමි විවිච්චිව කාමෙති, පෙ, පඨම උක්ඛාතං
 උපසමිප්පිති විහරති'ති, එවමාදිනා හසෙන ගවානුපුබ්බිතාරජල
 භිඤ්ඤාදිගෙදෙ උනාර්මපුසාධෙමෙ අනන්තා සමසමිභිපගෙන අනු
 ගහිතො, තස්ස මෙ කම්ඤ්ඤං ආණ්ඩං පච්ඡාති, නනුමං භගවා
 රාජ පිස සකකම්මඉසාරිසාදුපපදාගෙන අනතගො කුලව සප්පිකාප
 කං පුතං සබ්බමිච්චසප්පිකාපකො මෙ අසං පච්ඡාතිති විනාමා
 ඉතිනා අසාධාරණෙන අනුගහෙන අනුගහෙසි'ති, විනාසගොතා
 ධම්මච්චිතසසබ්බාසනථං හිකඛිනං උසාහං ජගෙසි සථාන, අථබො
 ආසසමා මහාකාසපො හිකඛි ආමනෙතසි එකමිදං ආවුසො සමසං
 පාමාස කුසිරුරං අධානමගෙපච්චගෙන, මහතා ජිකඛිසබ්බසනසඤ්ඤා
 මනෙතහි භික්ඛුසනෙති'ති සබ්බං සුභද්දකණ්ඩං විහාරගො මෙද
 නබ්බං, නගො පරං ආහ හන්ද මසං ආවුසො ධම්මව චිතසව සබ්බා
 සාම පුරෙ අධමෙමා දිපපති ධමෙමා පච්චිකාසනති අච්චසො දිපපති විනා
 සො පච්චිකාසනති පුරෙ අධමමාදිගො බලවගොතො හොති ධම්මවාද
 ගො දුබ්බලා ගොති අච්චසමාදිගො බලවගොතො හොති විනාසවාද
 ගො දුබ්බලා ගොති'ති, හිකඛි ආණ්ඩු ගෙන හි පගෙන චේතො
 හිකඛි උච්චනනාති, පෙරො සකලනට්ඨකපදාසනපරිසරනධරෙ
 පුච්ඡිජ්ජනසොනාපනන සකදාමි අනාමාමි සකකට්ඨකසඤ්ඤාසමිකඛි
 අගෙනසෙන අගෙනසනසො ච වරජ්ජනා නිපිට්ඨකපරිසරනපරෙදධරෙ
 පච්චිකාසනෙන මහානුභාවෙ සෙසුසෙන භගවතා එතදග්ගං ආරොපි
 තෙ තෙජ්ජාදිගෙදෙ භික්ඛුසමිකඛිසෙව එකුනවසෙන 'පරිගහෙනසි

සෙසුකිය දුදු පුතන. අඵබෝ ආයසමා මහාකායාලො ඵකෙනුනපච්ඡර
හන්තසනානි උච්චිති'නිකුක්කිසස පන ඵෙරො ඵකෙනුනමකාසි'ති, ආය
සමනෝ ආනදුනෙථරස්ස ඔකාසකරණන්ථං, තෙන හි ආයසමනා සහා'පි
විනා'පි නසකකා ධම්මසඞ්භිති කාතුං සොහායසමා සෙබ්බා සකරණි
යෙසාං සෙසාං භික්ඛු ආයසමනං මහාකායාපං ඵතදවොචුං අයං
හතෙන ආයසමා ආනගෙය්‍ය කිවා'පි සෙබ්බා අහබ්බො ඡතද්දෙය්‍යා මොහා
හසා අගතිං ගන්තුං ඛුච්චානෙන භගවතො සනතිකෙ ධම්මො ච විනයො
ච පරිසරෙනා තෙන හි හතෙන ඵෙරො ආයසමනනමපි ආනදං උච්චිත
තු'නි. අඵබෝ ආයසමා මහාකායාලො ආයසමනනමපි ආනදං උච්චි
ති, ඵං භික්ඛුනං අනුමනියා උච්චිතිතෙන තෙනායසමනා සද්ධිං පච ඵෙර
සනානි අගෙසුං ඉති. චුත්තත්ත ච සාරත්ථදීපනියං. "කිමත්ථං ආයසමා
මහාකායාලො ධම්මවිනයසඞ්භායනත්ථං. උසස්සාහං ජනෙසි'ති,
ආහ සත්තාහපරිනිබ්බුතො'ති ආදි, සත්තාඅහානි සමාහවානි
සත්තාහං, සත්තාහං පරිනිබ්බුතස්ස අසො'ති සත්තාහපරිනිබ්බු
තො භගවා, තස්මිං සත්තාහපරිනිබ්බුතො භගවති, භගව
තො පරිනිබ්බානදිවසතො පට්ඨාය සත්තාහෙ විනිවර්තන
'ති චුත්තං. හොති, සුභද්දෙන බුද්ධිපරිබ්බුතෙන චුත්ත
චචනමනුස්සරතො'ති සම්බුද්ධො තස්ස, සුභද්දො'ති තස්ස
නාම. බුද්ධිකාලෙ පන පරිබ්බුතත්තා බුද්ධිපරිබ්බුතො'ති
චුච්චිති, අලං අචුසො'ති ආදිනා තෙන චුත්තත්තං නිදසෙස
ති, සො හි සත්තාහපරිනිබ්බුතො භගවති අයසමනා මහා
කායාපරෙණෙරෙන සඬිං පාවාය කුසිණ්ණරං අධානමග්ගපටි
පනෙනාසු පචමතොනාසු භික්ඛුසතොසු අවිතර්කෙ භික්ඛු අ
නන්තර මග්ගෙ දීඨ්ථිආප්පිකස්ස සන්තිකා භගවතො පරිනි
බ්බානං සුචා පත්තවිවර්නිජ්ඣෙධ්වතා බාහා පග්ගස්ස නාන
ස්සකාරං පරිදෙවතොන දිස්වා ඵවමාහ, කස්මිං පන සො ඵව
මාහා'ති, භගවති ආසාතොන, අයං කීර සො ඛික්ඛකො ආගතො
ආතුමාවතප්පස්මිං නහාපිතපුබ්බකො බුද්ධිපරිබ්බුතො, භගව
ති කුසිණ්ණරතො නිකම්භිතා අධිකතෙලසෙති භික්ඛුසතෙති
සඬිං ආතුමං ගව්ඡතො භගවා ආගච්ඡතිති සුචා ආගතකා
ලෙ යාගුද්දනං කරස්සාමි'ති සාමණේරගුමියං ධිතො වෙ පුරොත
ඵතදවොච භගවා කීර තාතා ආතුමං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛු
සබ්බස්ස සඬිං අධිකතෙලසෙති භික්ඛුසතෙති ගව්ඡති තුමෙහ
තාතා බුර්ගණ්ඨං. ආදය නාලියාවාපකෙන අනුසරං ආති
ණ්ඨි ට්‍රොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනියමපි සංග
රථ භගවතො ආගතස්ස යාගුද්දනං කරස්සාමි'ති තෙ තථා

අකංසු, අඵ හගවහි ආතුමං ආගනාධා හුසාගාරකං පවිට්ඨා
 සුභරේද්‍ර සායන්හසමයං ගාමවාරං ගතවා මනුසේස ආම
 තොවා හත්තමමත්තං දෙථා'හි හත්තමම සාවිච්ඡා හි
 ඡෙතොතා කරොමා'හි වුතොතා ඉදච්ඡා ගන්තවා'හි සබ්බප
 කරණා'හි ගාහොවා විහාරෙ උඛතානි කාරොවා ඵකං කාල
 කං කාසාවං නිවාසොවා තාදිසමෙව පාරාපිච්ඡා ඉදං කරොථ
 ඉදං කරොථා'හි සබ්බරතානි විවාරොතොතා සතසහසං විසස
 රොජ්ඣා හොජ්ජාගුච මධුගොලකච පටිසාදුපෙසි, හොජ්ජ
 යාගු ච නාම හුජ්ඣා පාතරබ යාගු, තත් සප්පිමධුථාණත
 මච්ඡමංසපුප්ඵලරසාද් යං කිච්චි බාදනියං නාම අතී නං
 සබ්බං විසති කිලිතුකාමානං සිසමකබ්බොගො හොති සුග
 භිගොධා, අඵ හගවා කාලසේසව සර්පපිප්පගතං කවා
 හිකුඤ්ඤා පරිවුතො පිණ්ඩාය වර්තුං ආතුමාභිමුඛො පායාසි
 තසස ආරොචෙසුං හගවා පිණ්ඩාය ගාමං පටිසති තයා තසස
 යාගු පටිසාදිතා'හි, සො යථානිවත්තපාරාතොගෙව තෙහි කාල
 කකාසාවෙහි ඵකෙන හත්තන දබ්බිච කට්ඨපුච ගහොවා
 බුහමා විස දහතිණං ඡිත්තමණ්ඩලං හුමියං පතිට්ඨාපොවා වජ්ඣ
 චා පතිගණ්හාගු මෙ ගතොතා හගවා යාගුතා ආන, තොතො
 ඡතනතා'පි තථාගතා පුච්ඡන්ති'හි බ්බකො ආගතනයෙන
 හගවා පුච්ඡිවා සුචා ච තං බුච්ඡිපබ්බජිතං විගර්හිවා තස්මිං
 චතූස්මිං අකප්පියසමාදුනසිකාපදං බුරහණ්ඩපරිහරණසි
 කාපදවා'හි වෙ සිකාපදානි පඤ්ඤාපොවා සිකාවෙව අනෙ
 කකාසකොට්ඨො හොජනං පරියෙසතොතොගෙව විහිනාමි
 තා ඉදච්ඡා තුමහාකං අකප්පියං අධමෙමන උත්තනතො
 ජනං ඉමං පරිහුජ්ඣා අනෙකානි අතීතාචසහසානි අපා
 යෙසු යෙව ච නිබ්බන්ධිසහතානි අපෙථ මාගණ්හවා'හි හිකා
 වාරභිමුඛො අගමාසි, ඵකහිකුඤ්ඤා'පි න කිච්චි ගහිතං, සුභ
 රේද්‍ර අනතතමතො හුතා අයං සබ්බං ඡිනාමි'හි ආහිණ්ඩ
 හි සවෙ න ගහොතුකාමො පෙසොවා ආරොචෙතබ්බං අසස
 සකකාරෙ නාම සබ්බවිරං නිට්ඨාතොතා සතතාහමත්තං හි
 ට්ඨායස ඉදච මම යාච ජිවිතපරියන්තං අසස, සබ්බං තොන
 නාසිතං අහිතකාමො අයං මගහතානි හගවහි ආසාතං බ්බිචා
 දසබ්බලෙ ධරමාතො කිච්චතතානං නාසකි ඵචං කිරසස අහොසි

අයං උච්චා කුලා පබ්බජිතො මහාපරිසො සචෙ කිච්චි චිකාමි
 මමං යෙව සනතජ්ජසනාති'ති, සචායං අජ්ජ මහාකසසප
 තෙරෙන සඤ්ඤා ගච්ඡන්තො පරිනිබ්බන්තො භගවා'ති සුඛා ලබ
 සසාසො විය භට්ඨානුට්ඨා එවමාන, ථේරො පන තං සුඛා
 හදයෙ පහාරං විය මත්තෙ පතිතසුඛාසනි විය ච මඤ්ඤි,
 ධම්මසංචෙගො තස්ස උප්පජ්ජි සත්තාභමත්තපරිනිබ්බන්තො
 භගවා අජ්ජා'පියෙ සුචණ්ණවණ්ණසරීරං ධරතියෙව, දුක්ඛා
 න භගවතා ආරාධිතසාසනෙ නාම එවං ලුත්තං මහත්තං පාපං
 කසටං කණ්ඩකො උප්පන්නො අලං ඛො පනෙස පාපොච්ඡති
 මානො අඤ්ඤා'පි එවරුපෙ සහායෙ ලභිතා සාසනං ඔසකකා
 පෙතුනාති, තතො ථේරො විනේනසි සචෙ ඛොපනාහං ඉමං
 මහලලකං ඉධෙව පිලොන්තං නිවාසෙතා ජාරකාය ඔති
 රුපෙනා නිහරපෙසාමි මහසසා සමණස්ස ගොතමස්ස සරී
 රෙ ධරමානෙයෙව සාවකා විවදන්ති'ති අමුභාකං දෙසං
 දසෙසන්ති අධිවාසෙමි තාව, භගවතො හි ධම්මො අසඛගති
 තප්පප්පරුසිසදීසො, තත්ථ සථා වාතෙන පහට්ඨප්පාති යතො
 වාතො ගච්ඡන්ති එවමෙවං එවරුපානං වසෙන ගච්ඡන්ත
 ගච්ඡන්ත කාලෙ විනයෙ එකං වෙ සික්ඛාපදාති නසසිස්ස
 නති විනසසිස්සන්ති සුභ ත්තාභිකො වෙ පඤ්ඤාචාර නසසිස්ස
 නති අභිධම්මෙ එකං වෙ භූමිනතරාති නසසිස්සන්ති එවං
 අභ්භානාමෙන මුලෙ නට්ඨ පියාචසදියා නවිසසාම තභ්මා
 ධම්මවිනය සඛගතං කර්මසාමි එවං සති දඤ්ඤාසුතොන
 සඛගතිතප්පප්පාති විය අයං ධම්මවිනයො නිව්වලො හවිසසති,
 එතදත්ථං හි භගවා මසං නිණ්ණායුතොති පට්ඨගාමහං අකා
 සි තිති ඔවාදෙහි උපසලපදං අදුසි කායතො විවරපරිචින්න
 හං අකාසි ආකාසෙ පාතිං වාලෙතා වඤ්ඤාමපට්ඨපදං කථෙ
 නන්තා මඤ්ඤාච සත්ථං කතා කථෙසි තික්ඛනානුං සකලසාස
 නරතනං පට්ඨජාපෙසි මාදියෙ හි භික්ඛුමහි නිව්ඨිතානෙ අයං
 පාපො සාසනෙ උච්චිං මා අලත්ථ යාව අධම්මො නදිස්සති
 ධම්මො න පට්ඨානියති අවිනයො න දිස්සති විනයො න පට්ඨ
 ඛානියති අධම්මවාදිතො න ඛලවනොති හොතති ධම්මවාදි
 තො න දුබ්බලා හොතති අවිනයවාදිතො න ඛලවනොති
 හොතති විනයවාදිතො න දුබ්බලා හොතති තාව ධම්මෙව වින
 යෙව සඛගාසිස්සාමි තතො භික්ඛු අත්තතො අත්තතො පනො

ණතං ගහෙති, නපටියානපටියං කට්ඨස්සන්ති අඨංසං පාපො
සයමෙව නිගහතං පාපුණ්ණියති පුන සිසං උත්ති පිතු, නස්සති
සසති සාසනං ඉධං චෙව ජිතං ච නවිස්සති'ති විනෝදායා සො
ඵලං නාම මයහං විතතං උප්පන්නන්ති කසෙපි අනාරොචෙ
යා භික්ඛුසංඝං සමස්සාසෙයා අඨ පච්ඡා ධාතුභාජනදිවසෙ
ධම්මවිනයසංඛායනස්ථං භික්ඛුනං උසස්සාහං ජනෙසී, තෙන
වුත්තං අඨබ්බො ආයස්මා මහාකසෙපො සත්තාහපරිනිබ්බු
තොපෙයොධම්මවිනයසංඛායනස්ථං භික්ඛුනං උසස්සාහං
ජනෙසී'ති කස්ථා අලන්ති පරික්ඛෙපවචනං ආවුසෝ'ති
පරිදෙවනෙන භික්ඛු ආලපති, මාසොච්ඡා'ති විතො උප්ප
න්නබලවසොකෙන මාසොච්ඡා, මාපරිදෙවිස්ථා'ති වාචාය මා
පරිදෙවිස්ථ පරිදෙවනං විලාපොති වචනතො, ඉද්දනි අසොච
නාදිසු කාරණං දසෙසුනො සුමුත්තාමයන්ති ආදිමාහ, තෙන
මහාසමණෝ'ති නිස්සංකො කාරණවචනං තතො මහාස
මණො සුට්ඨි මුත්තාමයන්ති අසො, උපද්දනා ච හොම තද
'ති අභිජායො, හොමා'ති වා අතිතස්ථ වත්තමානවචනං අහ
මහා'ති අසො, අනුසාරෙනා'ති ඵස්ථ ධම්මසංවෙගවසෙනා
'ති අභිජායො, ධම්මසංවෙගවසෙන පවත්තං සහොත්ත
ස්සාණං ධම්මසංවෙගො, වුත්තං හෙතං

සබ්බසංඛතධම්මසු ඔත්තස්සාකාරසණ්ඨිතං,
සුණ්ණොභිතනාගතං ධම්මසංවෙගසංඤ්ඤිතං'ති

ථාතු, බ්බො පනෙතං විජ්ජති'ති තිට්ඨති ඵස්ථඵලං තද්දසත්ත
වුත්තිතාසා'ති ථාතං හෙතු, බ්බො'ති අවධාරණ, ඵතං කාර
ණං විජ්ජතෙව නො නවිජ්ජති'ති අසො, කිත්තං කාරණ
න්ති ආහ සංපාපභික්ඛු'ති ආදි, ඵස්ථ සන්ති නිපාතමත්තං කා
රණනිදෙදසොචා, සෙන කාරණෙන අනාරධාපෙයස්සං ත
දෙතං කාරණං විජ්ජති'ති අසො, පාපභික්ඛු'ති පාපිකාය ලාභී
කාය ඉච්ඡාය සමනානාගතා භික්ඛු, අතිතො අතිකස්සෙනා
සස්ථා ඵස්ථ ඵතස්සා'ති වා අතිතසප්පකං, පධානං වචනං පාවච
නං ධම්මවිනයන්ති වුත්තං හොති, පකං ලභිත්වා'ති අලප්ප
කං ලභිත්වා, නවිරසෙසවාති නවිරෙනෙව යාව ච ධම්මවිත
යොතිට්ඨති'ති යත්තකං කාලං ධම්මො ච විනයො ච ලස්සී පු
ග්ගලෙසු තිට්ඨති, වුත්තං හෙතං භගවතාති පරිනිබ්බානමච
කෙ නිපනෙතන භගවතා භික්ඛු ඔවදනෙනන ඵතං වුත්තන්ති

අනෙකුත්, දෙසිනො පඤ්ඤානොති ධර්මොපි දෙසිනොචෙව
 පඤ්ඤානො ච, සුත්තාහිධම්මසංගහිතස්ස ධර්මස්ස අතිසල්ලි
 නං පබ්බාධනං දෙසනා, නරෙස්සව පකාරනො ඤාපනං විනො
 යසසනානොති ධර්මොපි දෙසිනො චෙව පඤ්ඤානොති ච ධර්මොති වුත්තො, විනොයොපි
 දෙසිනොචෙව පඤ්ඤානො ච විනයනනතිසංගහිතස්ස හි
 අත්ථස්ස කායවාචනං විනයනනො විනොයොති ලබාධිවචනස්ස
 අතිසල්ලිනං පබ්බාධනං දෙසනා, නරෙස්සව පකාරනො ඤාප
 නං අසංකාරනො ධර්මො පඤ්ඤාපනා, නරෙස්සව විනොයොපි දෙසි
 නොචෙව පඤ්ඤානො චාතිපි වුච්චති, සො චො මමච්චියෙ
 නාති සොධම්මවිනොයො තුමහාකං මම අච්චියෙන සත්ථාති, ඉදං
 වුත්තං හොති මයා චො ධර්මෙනෙව ඉදං ලුහුකං ඉදං ගරු
 කං ඉදං සතෙකිච්ඡං ඉදං අතෙකිච්ඡං ඉදං ලොකවල්ලං ඉදං
 පණ්ණාසතිච්ඡං අයං ආපනති පුගලස්ස සතතිකෙ වුච්චාති
 අයං ගණ්ණස්ස අයං සංඝස්ස සතතිකෙ වුච්චාති සතතිනනං
 ආපනතිකඛ්ඛානං අවිතිකතමනියාවසෙන ඔතිණ්ණ වතථු
 සම්මි සංකප්පපරිවාරඋපනොවිහරො මහාවිනොයො නාම දෙ
 සිනො, නං සකලමපි විනයපිටකං මසි පරිනිබ්බුතො තුමහාකං
 සතථුකිච්චං සාධෙස්සති ඉදං චො කතතඛං ඉදං නකතත
 ඛං නති කතතඛං කතතඛස්ස විහරොන අනුසාසනනො, ධර්ම
 ධර්මෙනෙව මයා ඉමෙ චරිතාරො සතිපට්ඨානා චරිතාරො ස
 මමප්පධානා චරිතාරො ඉඤ්ජාදා පච්ඡියාති පච්චලාති සරිත
 බොජ්ඣනා අරියො අට්ඨානිකො මගොති තෙන තෙන විනො
 යනං අරියාසයානුරුපෙන පකාරෙන ඉමෙ සරිතතිසංබො
 ධපකාඛ්චියධර්මෙ විහරිතා විහරිතා සුරිතනපිටකං දෙසි
 නං, නං සකලමපි සුරිතපිටකං මසි පරිනිබ්බුතො තුමහාකං
 සතථුකිච්චං සාධෙස්සති නං නං චරියානුරුපං සමමා පරිපතති
 යා අනුසාසනනො, ධර්මෙනෙව ච මයා පච්ඡිකඛ්ඛා වාදසාය
 නනාති අට්ඨාරසධාතුයො චරිතාරිසච්චාති බාවිසතිඤ්ජියාති
 නවගෙන චරිතාරො ආහාර සරිතථස්ස සරිතවෙදනා සරිත
 සඤ්ඤා සරිතවෙනනා සරිතවිරිතාති, නත්තාපි චරිතකා ධර්මා
 කාමාවචර චරිතකා රූපාවචර චරිතකා අරූපාවචර චරිත
 කා පරියාපනනා චරිතකා අපරියාපනනා චරිතකා ලොකියා
 චරිතකා ලොකුරිතාති ඉමෙ ධර්මෙ විහරිතා විහරිතා අහි
 ධර්මපිටකං දෙසිනං, නං සකලමපි අහිධර්මපිටකං මසි පරි

නිබ්බූතො භූමනාකං සප්ප්ඛිච්චං සාධෙස්සති බ්බාදිවිභාගෙන
න ස්වයමානවතුසච්චිසමේධාධාචගතිතා සත්ථාර සමමාසමුබ්බෙන
කතතිබ්බකිච්චං නිප්ථාදෙස්සති.

ඉති සබ්බමොදනං අභිසමේධාත්තො යාව පරිනිබ්බානා පච
චනනාප්‍රියවස්සානි භාසිතං ලපිතං නිණ් පිටකානි පච නිකා
යා, නවධගානි, චතුරස්තිධමෙකකිකසහස්සානි'ති එවං මහ
ස්සමෙදං හොති, ඉති ඉමානි චතුරස්තිධමෙකකිකසහස්සානි
තිට්ඨති අහං එකොව පරිනිබ්බාසිස්සාමි අහච පනිදුනි එ
කොව ඔවදුමි අනුසාසාමි මසි පරිනිබ්බූතො ඉමානි චතුරස්ති
බ්බසහස්සානි තුමෙහ ඔවදිස්සන්ති අනුසාසිස්සන්ති ඔවාදුනු
සාසනකිච්චස්ස නිප්ථාදනතො'ති සාසනන්ති පරියන්තිපපි
පන්තිපපිවෙධවසෙන තිවිධං සාසනං නිප්පරියායොගො පන ස
තතිතං සමධාධපඤ්ඤිසධමො පෙස්සධගායෙස්සන්ති
ඉදුනි සමමාසමුබ්බෙන අතිතො කතං අනුගතවිසෙසං
විභාවෙතොති ආහ සමාහං ගතවතා'ති ආදි, තත්ථ සමාහන්ති
එතස්ස අනුගතහිතො'ති එතෙන සමිබ්බො මුද්දකා
බොතායං කස්සප පටිපිලොතිනං සංඝාටි'ති කස්මා
පන ගතවා එවමාහ ථේරෙන සහ විවරං පරිවරොතිතාම
තාය කස්මා පරිවරොතිතාමො ජාතො'ති ථේරං අතිතො
ධාතෙ ධිපෙතුකාමතාය, කිං ජාරිපුත්තමොගහලලොනා නත්ති'ති
අත්ති, එවමොදනස්ස අහොසි ඉමෙ නවරං ධස්සන්ති, කස්සපො
පන විසංචස්සස්සනායුගො සො මසි පරිනිබ්බූතො සතපණ්ණි
ගුහායං වසිත්වා ධමෙවිනායසධගතා කත්වා මම සාසනං පචච
ස්සසහස්සපරිමාණකාලපචතිතතකං කරිස්සති අතිතො
නං ධාතෙ ධිපෙමි එවං හික්ඛු කස්සපස්ස සුසසුසිතබ්බං ම
ඤ්ඤිස්සන්ති'ති තත්ථා එවමාහ ථේරො පන යස්ස විවරස්ස
වා පතිස්ස වා වණ්ණන් කපිතො ඉමං භූමනාකං ගණ්හට්ඨා'ති
වචනං චාරිත්තමෙව තත්ථා පතිගණ්හානු මෙ නතො ගහ
වා'ති ආහ ධාරෙස්සසි පන මෙ හිං කස්සපා'ති කස්සප හිං
ඉමානි පරිභොගථිණ්ණානි පංජුකුලානි පාරාපිතුං සතිඛිස්ස
සි'ති වදන්ති, තව බො න කායබලං සක්ඛාය පටිපතතිපුරුණං
පන සක්ඛාය එවමාහ, අයං ගොත්ථ අධිපායො අහං ඉමං විව
රං පුණ්ණං නාම දුසිං පාරාපෙත්වා ආමකස්සසානො ජෙට්ඨිතං සු
සානං පටිසිත්වා තුබ්බමරොති පාණ්ණෙහි සමපරිකිණ්ණං.

තෙ පාණ්ණෙ විධුනිනා මහාඅරියවංසෙ ධුතා අගගහෙසි.
තසස මෙ ඉමං චිවරං ගහිතදිවසෙ දසසහසසවකකවාලෙ
මහාපඨවි මහාචරවං චිවරමානා කම්පිත් ආකාසං තට්ඨවාසී
වකකවාලෙ දෙවතා සාධුකාරං අදංසු ඉමං චිවරං ගණන
නොනාන භික්ඛුනා ජාතිපංසුකුලිකෙන ජාතිආරක්ඛකෙන ජා
තිච්ඡායනිකෙන ජාතිසපද්ගතචාරිකෙන භවිතුං වට්ටනි නං.
ඉමස්ස චිවරස්ස අනුච්ඡිකං කාතුං සන්ධිස්සසිති. ධේරෙ
'පි අනානා පවතනං හත්තං බලං ධාරෙති සොතං අතකක
සිනා අනමෙතං පටිපතති. සුරෙස්සාමිති උස්සානෙන සුගත
චිවරස්ස අනුච්ඡිකං කාතුකාමො ධාරෙස්සාමහං භනොති
ආහං. පෙන චිවරපරිවර්තනං කතා ධේරෙන
පාරගචිවරං භගවා පාරුසි සතථිචිවරං ධේරෙ තස්මිං සම
සෙ මහාපඨවි උදකපරිසර්තං කතා උනතදන්ති කම්පි
ත්. සානාති පංසුකුලාති. අනානා සමසමවධිප
නොනාති අහං යනිතං කාලං යනිතෙ වා සමාපතති විහා
රෙ අභිකුසුයො ව චලෙත්ති තථා කස්සපො. පීති ඵලං යථා
වුත්තඋත්තාරිමනුස්සධමෙම අනානා සමසමං කතා ධිපතො
න, ඉදං නවානුපුබ්බවිහාරජලභික්ඛුභාවසාමකෙක්ඛුන පසං
සාමතං. වුත්තනති දව්ඨබ්බං. නනු මං භගවාති
ආදිනා වුත්තමෙත්තං. උපමාවසෙන විහාවෙති, සකකවච
ඉස්සරියානුස්සදනොනාති ඵත්ත චිවරස්ස නිදස්සනවසෙන කච
වස්ස ගහණං කතං, සමාපතති යා නිදස්සනවසෙන ඉස්සරියං
ගහිතං කුලවංසපතිවධිපකනති කුලවංසස්ස කුලස්සවෙණි
යා පතිවධිපකං, මෙ සබ්බමවංසපතිවධිපකොති නිවුසාපෙ
කඛිත්තා සමාසො දව්ඨබ්බො මෙ සබ්බමවංසස්ස පතිවධි
පකො පවත්තකොති වුත්තං හොති, වුත්තවචනමනුස්ස
රනොනාති අනුගගහෙසිති චිත්තයනොනා ධම්මවිනයසඛනා
යනත්තං භික්ඛුනං උස්සාහං ජනෙ සිති සබ්බො. තෙ
නතිති උසෙසජනෙත්ත නිපාතො උච්චිතෙන උසෙසාචෙ
නතා හිතං මහාකස්සපයෙත්තං ඵලමාහංසු භික්ඛු උච්චිත
නුති, සබ්බතිසා අනුරූපෙ භික්ඛු උච්චිතිනා ගණනානුති අ
ත්තො. පරිගගහෙසිති ඵතෙන සුත්ත විපස්සකති. භං
සවපරියන්තානං යථාවුත්තපුග්ගලානං සති. පි ආගමාධිගම
සලිහවෙ සහ පටිසම්භිද්ධි පන තෙවිජ්ජාදිගුණස්සත්තානං ආග
මාධිගමසලිහනායා උත්තංසයන තං සබ්බතිසා බහුකාරතං.

දසෙසති. තත් සකලවධිගසතප්පසාසනපරිසරානි. ධාරෙ
නති. ති සකලවධිගසතප්පසාසනපරිසරානි. තාදිසෙ. ති
අයො. ඛුනන. නානසාධාරග. කිලෙසාන. සකකාදිධි
සා ච අවිහතරතා. තාප්පෙනති තාත්වා. ජනිතාති පුත්රි. තා
පුත්රි. පුත්රි. තා අසා පුත්රි. තා කලාන පුත්රි. තා. ති, තා
සෙස. ඛි. ඛි. තා. අසතනාදි. උග්ගහපරිපුත්රි. සවණ. ධාරණ
පච්චෙතනි. තත් තෙ අසපුත්රි. තා, සෙස. තා. අස
තෙකලාන. පුත්රි. තා තෙ ඉධ පුත්රි. තා. අධි. සෙස, සම
ථි. භාවනා. සි. තෙ. භාවනා. පුත්රි. ලු. අ. වි. ප. ස. තා
ථ. තෙ. ස. තා. පුත්රි. වි. ප. ස. කා. ති. පි. ධ. ස. ධ. ප. රි. ස. තා. ප. ස. තා
ද. ධ. ර. ති. ති. ත. පි. ධ. ක. ත. ස. ම. භ. ර. ති. පි. ධ. ක., ති. පි. ධ. ක. ස
ඛි. ත. න. ව. ධ. ග. දි. ව. සෙ. ත. අ. තෙ. ක. ධ. හි. න. ස. ධ. ප. රි. ස. තා
ප. ස. ත. ධ. ධ. ර. ති. ති. ති. පි. ධ. ක. ස. ධ. ප. රි. ස. තා. ප. ස. ත. ධ. ර.
තා. දි. සෙ. ති. අ. යො. අ. නු. අ. නු. ත. ස. ම. ඛි. ත. භ. වෙ. ති. ව. ඛි. ති. ති.
අ. නු. භ. වෙ., අ. නු. භ. වෙ. ථ. ව. අ. නු. භ. වෙ. ප. තා. පො., ම. හ. තෙ. තා.
අ. නු. භ. වෙ. සෙ. ස. තෙ. තා. ම. හ. නු. භ. වෙ. තෙ. වි. ජ. දි. භ. ර. ද. ති.
ති. සෙ. ස. වි. ජ. ථ. ව. තෙ. වි. ජ. තා. අ. දි. සෙ. ස. ජ. ල. හි. අ. දි. ත.
තෙ. තෙ. වි. ජ. ද. සො. තෙ. ද. අ. තෙ. ක. ප. ක. ර. හි. න. තා. ථ. තෙ. ස.
තා. තෙ. වි. ජ. දි. තෙ. ද. බි. ත. ස. ව. තා. දි. සෙ. ති. අ. යො., අ. ථ. ව., ති.
සෙ. ස. වි. ජ. ථ. ත. ස. අ. ති. ති. තෙ. වි. ජ. සො. අ. දි. සෙ. ස. ජ. ල. හි.
අ. දි. ත. තෙ. තෙ. වි. ජ. ද. සො. තෙ. ද. සෙ. ස. බි. ත. ස. ව. ත. තා. දි.
සෙ. ති. අ. යො., සෙ. ස. කා. ස. ඉ. ද. අ. ථ. වො. අ. ත. ස. ම. ම. හ. ක. ස. පො.
ථ. තෙ. නු. ත. ප. ව. අ. ර. හ. ත. ත. ස. තා. උ. ව. වි. ති. ව. ව. ත. ස. ඛි. ති. ක. ඛි.
ක. තෙ. ව. ත. ත. අ. යො. ති.

චූර්ණං හි භගවතා ථේරපාලීසං, ඵතදග්ගං හික්ඛවෙ මම සා
 වකානං හික්ඛනං බහුසස්සතානං සද්දං ආනඤ්ඤා, සන්මනිතානං
 ගත්මනිතානං සිත්මනිතානං චූචුපට්ඨිකානං සද්දං ආනඤ්ඤා'ති,
 තදට්ඨිකාථාසං ච චූර්ණමිව, බහුසස්සතානං ආදීප්ත අඤ්ඤාපි ථේර
 බහුසස්සතා සන්මයනා ගන්මයනා සිත්මයනා උපඝිකා ච අනපි, අසං පයාස
 සමා බුඛව්වනං උග්ගණ්හෙය්වා දසබලස්ස සාසනෙ භණ්ඩාගාරිකපරිස
 ත්තසං ඵළා ගණ්හි තසමා බහුසස්සතානං අග්ගො නාම ජාතොග්ගමස්ස
 ච ථේරස්ස බුඛව්වනං ගහෙය්වා ධාරණිකසති අඤ්ඤාහි ථේරෙහි බලව
 තරා අග්ගොසි තසමා සන්මනිතානං අග්ගො නාම ජාතොග්ගමස්ස
 සමා ඵකපදෙ ඵළා සක්ඛිපදසඤ්ඤාති ගණ්හෙය්වා සතථාරා කප්පනිසාමෙ
 තෙව සබ්බිපදති ජානාති, තසමා ගන්මයනානං අග්ගො නාම ජාතොග්ගමස්ස

නසෙසුවවාසසමනො බුබුවනඋගගණනණවිරිසං සප්තබාසන විරිසං ධාරණවිරිසං සනථු උපසානවිරිසම අඤ්ඤාති අසද්දිසං අගොසි තසමා ධිනමනානං අගොනා නාම ජාතො... නථාගනං උපසිතනෙනාපෙස න අඤ්ඤාසං උපසාකතීකබුනං උපසිතනාකාරෙන උපසිති, අඤ්ඤාති නථාගනං උපසිතනනා න චිරං උපසිතීංසු න බුබාහං මනං ගහෙනා උපසිතීංසු චේරො පන උපසාකසානං ලබ්ධිවසනො පසාදආරඛවිරිසො හුනවා නථාගනසං මනං ගහෙනවා උපසිති තසමා උපසිකානං අගොනා නාම ජාතො 'හි, ඉමස්ස පනායසමනො හද්දනිනආනාදුඤ්ඤාචරවරසස යථා වුත්තානි ධාරණසති බාහුසට්ඨාදිනි සෙබ්බෙසම සමානාසස පාකතිකානි ඵල අගොසුං, පගෙවිමසස ධම්මසබ්බිනිසමගෙ අසෙකබාරියමහාබ්ණසවස්ස පනො චේරවරසස පටිසමහිදු ඵලිහිඤ්ඤාදිඋත්තමගුණවිබෙසෙහි ජනිතානං ධාරණසති බාහුසට්ඨාදිනං බලනත්තං

[illegible][illegible]

රජ පරිසමිතිදසපනෙන මහානුභාවෙ සෙභුයොන භගවතා එතදගතං ආ
රොපිතෙ තෙවජජාදිභොදෙ බිණ්ණසවණිකුසෙව පරිග්‍රහෙහි” නිව“ සෙ
සංඝි ස ඉදං පුතනං අථඛො අයසමා මහාකසුපො... අයසමනන
මප්‍ර ආනතුං උච්චිති එවංතිකුසුනං අනුමනියා උච්චිතිනෙන නෙනාසසම
නාසද්ධිං පවච්චරසනානි අහෙසුං, ඉතිච්ඡුමං.....

එවමෙතෙහි පවති වසිසතෙහි බිණ්ණසවණිකුසෙව රජ
ගහෙ වෙහාරපබ්බතපභෙස සත්තපණ්ණිගුණාවාලෙ රඤ්ඤ
මානමෙන අජාතසත්තානා වෙදෙහිපුත්තෙන කාරිතෙ දවසි
බ්බසාරමණෙහි මණ්ඩපෙ සනතිසිතෙනහි පාලිඅවසිකථානං
සබ්බතවසෙත පඨමමහාධම්මසංඝිති නිවසාපිතා... සාපනෙ
සා විතපෙ පමසති තසංඝිතිනිකා කිකසමනනපාසාදිකාපුච්ච
තාපු තාපු සුත්තතතාවසිකථාපු ච විඤ්ඤානෙ වුත්තා’තිඉධ ග
නථනාරචනිතියා න සංදසසිතා ඉච්ඡෙනෙහි තතො තතො
ගහෙනබ්බා තථා දුතියතතියසංඝිතිනියො චා’ති.....

අසමිත පාලිඅවසිකථානං සංඝිති සමාරුඤ්ඤා’කාරො.....

කුතො ච පන පට්ඨාස තා තෙහි බුබුසුතෙහි ධාරිතා ‘නිම
සස ච දුනි පරිහාරෙ වුච්චිතෙ, වුත්තං හෙතං භගවතා භික්ඛු
නොවාදකසමමුතීං අනුජානතොන අරහතා සම්මාසමුබ්බෙ
න අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවසිහරෙහි සමනනාගතං භික්ඛං
භික්ඛනොවාදකං සම්මනනිතුං සීලවා ගොති පාතිමොක්ඛසං
වරසංවුතො විහරති..... පෙ..... බහුසසුතො ගොති සුතධරෙ
සුතසනතිවයො යෙ තෙ ධම්මා ආදිකලාණං මරෙඤ්ඤ කලා
ණං පරියොජනකලාණං සාත්ථං සව්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපු
ණ්ණං පරිසංඝං බහුමචරියං අභි වදන්ති තථා රූපාසස ධම්මා
බහුසසුතා ගොන්තා ධතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා
දිලිහියා සුඤ්ඤාචරිතා උපයාති බ්බා පනස්ස පාති මොක්ඛාති
විඤ්ඤානෙ සාගතාති ගොන්ති සම්මනනාති සුඤ්ඤානතිති
සුචිතිච්ඡිතාති සුභික්ඛතො අනු බ්බසුජනසො ‘තිආදී.....

තදවසිකථාස ව වුත්තං අනුජානාමි භික්ඛවෙති එතථ සසමා තෙ භික්ඛ
පෙ..... බහුං සුතමසසාති බහුසසුතො, සුතං ධාරෙතිති සුතධරො සදස්ස
තං බහුං සුතං නාම තං න සුතමනනමෙව අථ ඛො නා ධාරෙ තිති අනෙථා
මඤ්ජුසාසං විස රතනං සුතං සංගතිවිතමසමිතා සුතසනතිවයො, එතෙන

යං සො සුතං ධාරෙති තස්සමක්කස්සයගොපෙනවා සනතිචිතසෙසව චිර කාලොනා'පි අවිනාසනං දසෙසති, තං සුතං සරූපතො දසෙසගෙනා යෙ තෙ ධම්මානි ආදිමාන, තං වෙරක්කප්පකණ්ඩු වුත්තනායමෙව ඉදං පනෙනා භිගමනං. තථා රූපාස්ස ධම්මා බහුසුතා ගොනති තස්මා බහුසුතො, ධනා තස්මා සුතධරො' වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිභිසා සුපපට්ඨිමා තස්මා සුතසනතිවයො නතථ වචසා පරිචිතාති වාචාය පගුණා කතාමන සානුපෙක්ඛිතාති මනසා අනු පෙක්ඛිතා ආවජ්ජනන සස දිපසහසෙසන ඔ භාසිතා විස්භොනති, දිභිසා සුපපට්ඨිමාති අනුතොව කාරණතොව පක්කදා ය සුට්ඨි පට්ඨිමා සුපච්චක්ඛකතා ගොනති, අයං පන බහුසුතො නාම තිථි ධොගොති නිසස්ස මුත්තකො පරිසුපභාකො හික්ඛුතොවාදකො'ති, ත තථා.....නිසස්ස මුත්තකෙන උපසමපදාය පච්චසෙසන සබ්බනතිමෙන පරි චෙෂ්ඨෙන වෙමානිකා පගුණා වාචුග්ගතා කතවාපක්ඛිදිවසෙසු ධම්මසව නතථාය සුතනනතො චතොරො භාණ්ඩාරා සමපතනානං පරිකථනථාය අකිකච්ඡිනදමහාරාහුලොවාදඅමබ්ඪසදිසො එකො කථාමගො සමස්ස භතනමසිලාමසිලෙසු අනුමොදනතථාය නිසෙසා අනුමොදනා උපො සථපවාරණදිජානනතථං කමමාකමමචිතිච්ඡෙසො සමණධම්මකරණතථං සමාඤ්චසෙනවා විපසසනාවසෙනවා අරහතනපරියොසානමෙකකම්මකානං එතතකාඋග්ගගෙනබ්බං. එතතාවතා හි අයං බහුසුතො ගොති වාදාදදිසො යතථ කතථචි අතතො ඉංසරියෙන වසිතුං ලහති.....

පරිසුපභාකෙන උපසමපදාය දසවසෙසන සබ්බනතිමෙන පරිචෙෂ්ඨෙන පරිසං අභිචිතයෙ විධොතුං වෙච්ඡිකතා පගුණා වාචුග්ගතා කාතබ්බා අස කෙකානෙනන නිහි ජනෙහි සද්ධං පරිවතනන කට්ඨාකාතබ්බා කමමාකමම ච බ්බධකචතනව උග්ගගෙනබ්බං පරිසාය පන අභිධම්මෙ විනයනතථං සවෙ මජ්ඣිමනිකාණකො ගොති මූලපණ්ණාසකො උග්ගගෙනබ්බො දිසභාණ කෙන මහාවගො සංසුතනපාණකෙන ගෙභිමානසොවග්ගා මහාවගො වා අසිගුහකරභාණකෙන ගෙභිවා උපරිවාඋපබ්ඪනිකායොගගෙනබ්බො අසකෙකානෙනන නිකතිපාතො පඨාය ගෙභි උග්ගගෙනාමපි වට්ටති මහාපච්චරියමපන එකං ගණ්හගෙනන වතුකකතිපාතො පචකතිපාතං වා ගගෙනා වට්ටනිතිවුත්තං ජානකපාණකෙන සාඝිකථං ජානකා උග්ග ගෙනබ්බං තතො ඔරං නවට්ටති ධම්මපදමපි සහවනථුනා උග්ගගෙනා වට්ටනිති මහාපච්චරියං වුත්තා තතො තතො සමුච්චයං කත්වා මූලපණ්ණා සකමනනං වට්ටති නවට්ටනිති කුරුඳුදභිකථායං පටිකඤ්චතං ඉතරාසු විචා රණ එවනප්පි, අභිධම්මෙ කිචි ගගෙනබ්බනති න වුත්තං යස්ස පන සා ඝිකථමපි විනයපිටකා අභිධම්මපිටකව පගුණං සුග්ගතො ව වුත්තපස කාරො ගනෙථා නතප් පරිසං උපභාපෙතුං න ලහති, යෙන පන සුතන නතො ව විනයතොව වුත්තපසමාණෙ ගනෙථා උග්ගගෙනා අයං පරි සුපභාකො බහුසුතො ගොති දිසාපාමොකෙබ්බා යෙන කාමංගමො පරි සං උපභාපෙතුං ලහති.....

හික්ඛුතොවාදකෙන පන සාඝිකථාති නිත්ති පිටකාති උග්ගගෙනබ්බො අසකෙකානෙනන වතුසු නිකායෙසු එකස්ස අඝිකථා පගුණා කාතබ්බා

එකනිකාසෙන හි සෙසනිකාසෙසුපි පක්කංකථොදං සක්ඛිසසාති සනතසු
 පකරණෙසු වතුපකරණෙසු අභිකථා පගුණ කාතබ්බා තපථ ලබන
 යෙහි සෙසපකරණෙසු පක්කං කථොදං භක්ඛිසසාති විනයපිටකං පහ නාහ
 නථා නානාකාරණං තසමා තං සුඛං අභිකථාස පගුණං කාතබ්බමෙව, එතවා
 වනාහි හික්ඛුනොවාදකො බුද්ධසුඛො හොතිති..... උභසානිබොපනස්සා
 තිආදිපන යසමා අක්ඛෙසමි. සකලෙ නවබ්බෙති බාහුසමෙව සති සාභි
 කථා විනයපිටකං විනානට්ටනියෙව තසමා විසුං වුතනං, තතථිතිකථා රෙනා
 ති උභතො විභබ්බෙන සද්ධං සොගතානිති සුට්ඨිආගතානි සථා ආගතානි
 පන සොගතානි නොතනිතංදෙසෙත්වා සුචිතනානිති ආදිවුතනං තතථ
 සුචිතනානිති සුට්ඨිචිතනානි පදපවොහථසංකරදෙසවිරහිනානි, සුප්ප
 වනානිති පගුණනි වාචුගතානි, සුචිතිවජිතානි සුනතොති ඛිකික
 පරිවාරනො ආහරිතබ්බසුතවසෙන සුට්ඨිචිතිවජිතානි අනුබ්බක්ඛෙසනොති
 අකබ්රපදපාරිසුරියාව සුචිතිවජිතානි අබිණ්ඩානි අච්චරිතකබ්රානි එතෙන
 අභිකථා දිපිතා අභිකථාතොහි එසවිතිවජසො හොති'ති ටොදි.....

පාළියං පදසොධමමසික්ඛාපදං පක්ඛෙසපගොතා භගවා
 යොපහ හික්ඛු අනුපසම්පන්නං පදසො ධමමං වාචෙය්‍ය පාචි
 තතියං ඉති දෙසෙත්වා අනුක්කමෙන තසෙසව පදභාජනියං
 ධමමවිසෙසං දෙසෙතොතා ධමමානාම බුබ්භාසිනො සාවක
 භාසිනො ඉසිභාසිනො දෙවතාභාසිනො අනුපසංඝිතො ධමමු
 පසංඝිතො 'තිආහ, අට්ඨකථායපි පදභාජනියානුසාරෙන අත්ථ
 සංවුණ්ණනං කරොතොතා බුබ්භාසිනොති, සකලං විනයපිටකං අහිං
 මමපිටකං ධමමපදං චරියාපිටකං උදහං ඉතිවුතනං ජාතකං සුනාති
 පාතො විමානවනු ථෙතවනු බුහුණ්ණාදිතිවසුතනානි..... සාවකභාසි
 නොති වතුපරිසපරියාපනෙනහි සාවකෙහි භාසිනො අනුබ්බන් සමවාදිඪි
 අනුමානසුතනවුලලවෙදලලමහාවෙදලලාදිකො..... ඉසිභාසිනොති බාහි
 රපරිබ්බාජකෙහි භාසිනො සකලොපි පරිබ්බාජකවනො බාවාරිසස අ
 නොවාසිකානං සොලසනං බ්‍රාහ්මණං පුච්ඡාති එවමාදි..... දෙවතා
 භාසිනොති දෙවතාහි භාසිනො සො දෙවතාසංසුතා දෙවපුතසංසුතා
 මාරසංසුතාත්‍රිගමසංසුතාසක්කසංසුතාදිවසෙන වෙදිතබ්බො..... අනුප
 සංඝිතොති අභිකථානිසිනො, ධමමුපසංඝිතොති පාළිනිසිනො උභසෙනා
 පි විවට්ටනිසිතමෙව වදනි..... නිවාපි විවට්ටනිසිතං වදනි තිසෙසා සඛි
 තියො ආරාලුහ ධමමං යෙව පදනො වාචෙය්‍යසා ආපනති 'තාදිමාහ,
 පදභාජනියං අනුපසංඝිතො ධමමුප සංඝිතොති ඉමෙහි අට්ඨ
 කථාව පාළිව භගවතාව අනුමතාති දට්ඨබ්බං තෙතොවාහ තද
 ත්ථසංවණ්ණ නායං අනුපසංඝිතොති අභිකථානිසිනො ධමමුපසංඝි
 නොති පාළිනිසිනො ඉවෙවනං..... සාරත්ථිදිපනියව අත්ථිවිර
 ණවසෙන සථාවුතනමිදං වුතොතාති පාළිතොව අත්ථතොව බු

බෙන භගවතා වුනොත් නහි භගවතා මෙපෙ මානසමාසමාසමුබ්බෙන භගවතිණ්ණමිපි පිටකානං අත්ථෙණ්ණනාකකමොපි භාසිතොති දවසිබ්බං තත්ථ තත්ථ භගවතා පචතතිතා පතිණ්ණකදෙසනායෙවහි අවසිකථා තථෙව ඤානොති යථෙව බුබෙන වුනොත් තථෙව එකපදමිපි එකකරමිපි අවිනාසෙතා අධිපායව අවිකොපෙතා ඤානො විදිනොති අත්තො,, ඉති දසසිතං තථා ධම්මදෙසනසිකාපදං පඤ්ඤපෙතොති භගවා

යො පන සිකු මානුෂාමසස උත්තරිං ජ්ජව වාචාහි ධම්මං දෙසෙය්‍ය අඤ්ඤා විඤ්ඤානා පුරිසවිගගහෙන පාචිතියං ඉවාහ එත්ථාපිධම්මපදනාප්තිවුත්තනායාච අවසිකථායච අනුකකමෙන තදත්ථසංවණ්ණනං කරොතොත්තා ජ්ජවවාචාහිහි ජහි පෙති වාචාහි යො දෙසෙති තසසපි අනාපනති තත්ථ එකො ගාථාසාදෙ එකවාචාහි එවං සබ්බන්ථ වාචාපමාණං වෙදිකබ්බං සවෙ අභ්භං ධම්මපදජාතකා දිවනුච්චා කථෙතුකාමොහොති ජ්ජවදමහමෙව කථෙතුං වට්ටති, පාළියාසංඝං කථෙතොන එකපදං පාළිනො පචඅදී කථානොති එවං ජ්ජවදානි අනතිකකමිත්ථාච කථෙතබ්බො පදසොධම්මෙ වුත්තපසෙහෙදෙහි ඉධාපි සබ්බො ධම්මොයෙව ඉති වුත්තං එවං තෙනො බුබසස භගවතො වරපුත්තභුතා සාරිපුත්තිමොග්ගලලාන මහාකසසපඋපාළිආනඤ්ඤත්ථරදයො සමුච්චසාවකා ලොකෙ සාසනෙව පාකට්ඨුතා භගවතො දෙසනාපාළිං පාළියාච අත්ථං තෙසෙව සමමාසමුබ්බසස සන්තිකාසුණ්ණති වචසා පරිචයං කරොන්ති මනසා ධාරෙන්නිසථා වුනොති තිවිධෙ බාහුසමෙව ධීතා පටිසම්භිද්ධිඤ්ඤාදි සච්ඡිකරණියතානං ධම්මානං සච්ඡිකතතිතා තෙන අරියගුණ විසෙසාධි ගමෙනාපි සබ්බසො පටිපත්තිධම්මෙ ධීතානං තෙසං හි පාළිඅවසිකථාසංඛාතසස පරියන්ති ධම්මසසවෙව පටිචෙව ධධම්මසසව ලොකානාමෙ භගවතිධරතො යෙව ධාරණං පාළිඅවසිකථාදිසු තත්ථ තත්ථ පකාසිතං ගොති අපිච භගවතො ධරමානකාලතො පට්ඨාය සාසනාසුභුතාය විනයපරියන්තියා ධාරණ්ණරණ්ණදිප්ථවත්ති වකමානනායෙනාපි එවං දවසිබ්බො, වුත්තං හි සමන්තපාසාදිකායං, තං පනෙතං තෙන සමසෙන බුබො භගවා වෙරසජායං විහරතිති එවමාදිවචනපත්මණ්ඩනනිදායං විනයපිටකං කෙනධාරිතං කෙනාභතං කත්ථපපතිඝීතන්ත්වචනෙං ආදිතො නාචඉදං භගවතො සමුච්චා ආයසමනා උපාළිතෙත්ථරෙන ධාරිතං තසස සමුච්චෙනා අපරිනිබ්බතෙ තථාගතෙ පළභිඤ්ඤාදිසෙදෙහි අනෙකෙහි භික්ඛු

සහසෙසෙහි, පරිනිබ්බුතො තථාගතො මහාකසුපපමුඛෙහි ධම්මසඤ්ඤාන කෙටිරෙහි.....කෙනාගතනාහි ජමබ්බදිපෙ නාව උපාලිතෙට්ඨාදිං කතවා ආවර්තපරප්පරාය යාව තනියසඬිනි නාවආගතං නත්තං ආවර්තපර ප්පරා.....

උපාලි දසකො වෙව සොණකො සිග්ගෙවො නථා,
තිසෙසා මොග්ගලිපුරෙතො ව පසෙවතො විජිතාචරො.....
පරමාරාය විනයං දිපෙ ජමබ්බසිරිවහසෙ,
අවජිජ්ජමානං ආගෙසුං තනියො යාව සඬිග්ගො.....

ආයසමා හි උපාලි ඉමං විනයවංසං විනයනාහිං විනයපවෙණිං ගගව තො සමුත්ථා උග්ගගෙනවා බහුතං භික්ඛුනං හදයෙ පතිථාපෙසි, නසස ගායසමතො සනතිකෙ විනයං උග්ගගෙනවා විනයෙ පකතඤ්ඤාතං පතෙතසු පග්ගලෙසු පුට්ඨජනසොනාපනතසකදගාමිඤ්ඤාගාමිතො ගණනපථං විති වතනා බිණ්ණසවානං සහසසමෙකං අගොසි.....දසකතෙට්ඨරොපි නසෙසව සද්ධිවිහාරිකො අගොසි, සො උපාලිතෙට්ඨසස සමුත්ථා උග්ගගෙනවා න ථෙව විනයං වාවෙසි, නසසාපි ආයසමතො සනතිකෙ උග්ගගෙනවා විනයෙ පකතඤ්ඤාතං පතනා පුට්ඨජනදයො ගණනපථං විතිවතනා බිණ්ණසවා නං සහසසමෙව අගොසි.....සොණකතෙට්ඨරො පත දසකතෙට්ඨසස සති විහාරිකො අගොසි, සො පි අතතො උපජ්ඣායසස දසකතෙට්ඨසස සමුත්ථා උග්ගගෙනවා තථෙව විනයං වාවෙසි, නසසාපි ආයසමතො සනති කෙ උග්ගගෙනවා විනයෙ පකතඤ්ඤාතං පතනා පුට්ඨජනදයොගණනප පථං විතිවතනා බිණ්ණසවානං සහසසමෙව අගොසි.....සිග්ගවතෙට්ඨරොපි සොණකතෙට්ඨසස සද්ධිවිහාරිකො අගොසි, සොපි අතතො උපජ්ඣා යසස සොණකතෙට්ඨසස සනතිකෙ විනයං උග්ගගෙනවා අරහත්ත සහ සසසස ධුරගාගො අගොසි, නසස පඤායසමතො සනතිකෙ උග්ගගෙ නවා විනයෙ පකතඤ්ඤාතං පතනා පුට්ඨජනසොනාපනතසකදගාමිඤ්ඤා ගාමිතොපි බිණ්ණසවාපි එතතකාහි සතාභිතිවාචිතතකාහිසහසානිතිවා අපරිච්ඡිනා අගෙසුං, තද කිරජමබ්බදිපෙ අතිමහා භික්ඛු සමුදයො අගො සි.....මොග්ගලිපුරානිසසතෙට්ඨසසපන ආනුෂංගො තනිය සඬිගිතිං පාකවො භවිසසති.....ඵවමිදං විනයපිටකං ජමබ්බදිපෙ නාව ඉමාය ආවර් තපරප්පරාය යාව තනිය සඬිනි නාව ආගතනති වෙදිනබ්බො.....

සඬිගාමිනවාන සඬමමං ජොතමිනවාචසබ්බමි,
යාව ජීවිතපරියතනං ධිතවා පමසනා'පි තො.....

බිණ්ණසවා පුතිවතොතා ථෙරාකසාපආදයො,
බිණ්ණසගපදිපාච නිබ්බාසිසු අනාලසා 'නි.....

අපරමාග සමන්ත, පාසාදිකායං ඉමසමිං තාඤ්ඤිතණ්ණිදිපෙ සාස නාපවෙණ් පරිපාලකථෙරපරප්පරාදිපනාතිං තනියසඬිගතො පහ උඬං ඉමං දිපං මඬිග්ගදිති ආගතං, මඬිග්ගතො උග්ගගෙනවා කවි

කාලං අරිසීතොරාදිහි ආභතං නනොයාවඥජනනා නෙසංයෙව අනෙන
වාසිකපරමපරභූතාය ආවරිසපරමපරාය ආභතනාති වෙදිතබ්බං, සථානු
පොරාණං.

නනොමහිනෙදුඉඝ්ඝියො උතතිසොසමබලොපිව,
භද්දනාමොව පණ්ඩිතො ඵනෙ නාගා මහාපඤ්ඤා පමබුද්දිපාඉධාගනා.

විනයං නෙ වාවසිංසු පිටකං නමබපණ්ණසා,
නිකායෙ පච වාචෙසුං සතතචෙව පකරණං.

නනො අරිඝො මෙධාපී නිසසදනොව පණ්ඩිතො,
විසාරදො කාලසුමණො ඵරොව දිසනාමකො.

දිසසුමණෙව පණ්ඩිතො පුනරෙව කාලසුමණො,
නාගනොඵරොව මෙධාපී ඵරොව බුබරක්ඛිනො.

නිසසනොඵරොව මෙධාපී දෙවනොඵරොව පණ්ඩිතො,
පුනරෙව සුමණො මෙධාපී විනයෙව විසාරදො.

බහුසසුනො චූළිනාගො ගජොව දුප්පධංසියො,
ධම්මපාලිතනාමොව රොහනෙ සාධු සුථිනො.

නසස සිසෙසා මහාපඤ්ඤා බෙමනාමො නිපෙටකො,
දිපෙ නාරකරාජොව පඤ්ඤාය අති රොවථ.

උපතිසෙසාව මෙධාපී චූසසදෙවො මහාකපී,
පුනරෙව සුමණො මෙධාපී පුථුනාමො බහුසසුනො.

මහා කපී මහාසිවො පිටකෙ සබ්බනථ කොථිදො,
පුනරෙවුපාලි මෙධාපී විනයෙව විසාරදො.

මහානාගො මහාපඤ්ඤා සබ්බමච්චසකොථිදො,
පුනරෙව අභයොමෙධාපී පිටකෙ සබ්බනථකොථිදො.

නිසසනොඵරොව මෙධාපී, විනයෙව විසාරදො,
නසස සිසෙසා මහාපඤ්ඤා පුථුනාමො බහුසසුනො,
සාසනං අනුරකබ්බෙනා පමබුද්දිපෙ පතිඝිනො.

චූළාභයොව මෙධාපී විනයෙව විසාරදො,
නිසසනොඵරොව මෙධාපී සබ්බමච්චසකොථිදො.

චූළදෙවොව මෙධාපී විනයෙව විසාරදො,
සිවනොඵරොව මෙධාපී විනයෙ සබ්බනථකොථිදො.

ඵනෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විනයඤ්ඤා මග්ගකොථිදො,
විනයං දිපෙ පකායෙසුං පිටකං නමබපණ්ණසා.

න කෙවලං ඉමසීම්. තවිබපණ්ණිදීපෙයෙව පකාසෙසුං සා
සනච පනිට්ඨාපෙසුං අථබ්බො අඤ්ඤාසු'පි අට්ඨාසු කසම්මරගකො
රුදිරවෙට්ඨාසු තෙ තෙ බිණ්ණසවමහතෙරු සාට්ඨාකථි. ධම්මවි
නසපරියන්තිං පරිදීපෙන්නා සාසනං පනිට්ඨාපෙසුං චුත්තංහි
මොග්ගලීසුත්තනිසසනෙරො කිර ඉමං තනිසං ධම්මසංගිතිං කතවා එවං.
විග්ගෙහි කතථානුබ්බො අනාගතෙ සාසනං සුප්පනිසීතං භවෙසා'නි අථස්ස
උපපජ්ඣිකතො එතදගොසි පව්වනනිමෙසු බො ජනපදෙසු සුප්පනිසීතං
භවිස්සති'නි, සො තෙසං තෙසං හික්කුන් භාරං කතවා තෙ තෙ හික්කු
තනථ තනථ පෙසෙසිං මජ්ඣිමනිකතෙරො කසම්මරගතධාරරසිං පෙසෙසි
ඬං එතං රඡං ගතත්වා එතථ සාසනං පනිඨාපෙති'නි මහාදෙවතෙරො
තථව වතවා මහිංසකමණ්ඩලං පෙසෙසිං රක්ඛිතතෙරො වනවාසිං
සොනකාමමරක්ඛිතතෙරො අපරානකං මහාධම්මරක්ඛිතතෙරො ම
භාරඡිං මහාරක්ඛිතතෙරො සොනකලොකාං මජ්ඣිමතෙරො හිම
වනනදෙසභාගං සොණතෙරො උත්තරතෙරො සුවණ්ණභූමිං
අත්තගො සද්ධිවිහාරිකං මහිඤ්ඤාතෙරො ඉඤ්ඤාතෙරො උත්තිසතෙරො
රෙන සම්බලතෙරො හදදසාලතෙරො ව සද්ධිං තමබ්බපණ්ණිදීපං
පෙසෙසි භූමෙහ තමබ්බපණ්ණිදීපං ගතත්වා එතථ සාසනං පනිඨාපෙ
ථා'නි සබ්බෙ'පි නං නං දිසාභාගං ගමන්තා අත්තපමමා අගමංසු පව්ව
නනිමෙසු ජනපදෙසු පව්වගොගොගො අලංඋපසමපදකමමා'නි මඤ්ඤ
මානා'නි චුත්තච තතෙරො නිද්දෙසවාරෙ, තෙනබ්බොපන සමසෙ
න කසම්මරගතධාරරසි සසසාකසමසෙ ආරවාලො නාම නාගරාජා කරක
වස්සා නාම වස්සා වස්සාපෙනවා සස්සං භරාපෙනවා මහාසමුද්ධං පාලෙති
පෙසුං අථ ආයසමා මජ්ඣිමනිකතෙරො සබ්බෙ'පි නාගසක්ඛරක්ඛිසෙ
ආමග්ගතත්වා එවමාහං

මාදුනි කොඬං ජනසිතථ ඉතො උඬං යථා පුරෙ,
සස්සසාතච මාකතථ සුබ්බාමාහි පාණිගො,

කරොථ මෙතනං සතෙනසු වසන්තා මනුජා සුබ්බනි

තෙ සබ්බෙ'පි සාධු භග්ගන්'නි ඵෙරස්ස වචනං පටිසසුත්වා යථානුසිඤ්ඤා
පටිපජ්ජංසුං නං දිවසමෙව නාගරාජස්ස පුජ්ජමසො භොනි, අථ නාග
රාජා අත්තගො රතනමයං පලලංකං ආභරාපෙනවා ඵෙරස්ස පඤ්ඤාපෙ
සි නිසීදි ඵෙරො පලලංක නාගරාජා'පි ඵෙරං ච්ඡස්මාගො සම්මෙ අඤ්ඤා
සි තසමිං බ්බණ්ණ කසම්මරගතධාරරසිවාසිතො ආගතං ඵෙරං දිස්වා අමහාකං
නාගරාජගො'පි ඵෙරො මහිඤ්ඤාතෙරො'නි ඵෙරමෙව වනදිත්වා නිසින්නා
ඵෙරො තෙසං ආසිච්ඡෙසාපමසුත්තනං කථෙසි, සුත්තපරියොසානෙ අසී
තිසා පාණසහස්සානං ධම්මාහිසමසො අගොසි යුලසත්තසහස්සම පබ්බජි
තතො පදුනි ව කසම්මරගතධාරා යාවඤ්ජනා, කාසාවපෙපානා ඉසිවාන
පරිවානා එවං

ගනනවා කසමීරගනාර. ඉසි මපකමනිකො නදා,
රුකිං නාගං පසාදෙනවා මොවෙසි බකනා බහුනි.

“කසමීරගනාරෙසු සාසනපතිට්ඨානං.”

මහාදෙවනෙට්ඨරො‘පි මහිංසකමණ්ඩලං ගනනවා දෙවපුනසුනනං කපෙසි
සුනනපරිකොසානෙවනනාලිසපාණසහසසානි ධම්මවක්ඛං පටිලභිංසු වනනා
ලිසංයෙව පාණසහසසානි පබ්බජිංසු.

ගනනවාන රුකිං මාහිංසං මහාදෙවො මහිද්ධිකො,
වොදෙනවා දෙවපුනෙහි මොවෙසි බනධනාබහු‘නි.

“මහිංසකමණ්ඩලෙ සාසනපතිට්ඨානං.”

රකඛිනනෙට්ඨරො වනවාසිං ගනනවා ආකාසෙ ධීනවා අනමනගපරියාස
කථාය වනවාසිකෙ පසාදෙසි කථාපරියොසානෙ පනසහ සභිසහසානං
ධම්මානිසමයො අගොසි, සනතනිංසසහසමනනා පබ්බජිංසු පච චිහාර
සනානි පතිඪිතිංසු එවං සො නනට්ඨ සාසනං පතිඪාපෙසි,

ගනනවාන රකඛිනනෙට්ඨරො වනවාසිං මහිද්ධිකො,
අනලිකෙහි ඩිනො නනට්ඨ දෙසෙසි අනමනග්ගියනනි.

“වනවාසිරට්ඨි සාසනපතිට්ඨානං.”

යොනකධම්මරකඛිනනෙට්ඨරො‘පි අපරනතකං ගනනවා අගිකතනුපම
සුනනනතකථාය අපරනතකෙ පසාදෙනවා සනතනිංසපාණසහසසානි ධම්මා
මනං පායෙසි බනනියකුලනොයෙව පුරිසසහසං පබ්බජි සමඛිකානිව ඡල
නපිසහසානි එවං සො නනට්ඨ සාසනං පතිඪාපෙසි.

අපරනතං චිගාහිනවා යොනකො ධම්මරකඛිකො,
අගිකතනුපමෙනෙට්ඨ පසාදෙසි ජනෙ බහු‘නි.

“අපරනතාරට්ඨි සාසනපතිට්ඨානං.”

මහාධම්මරකඛිනනෙට්ඨරො පන මහාරුකිං ගනනවා මහානාරදකසපපාන
කකථාය මහාරුකිකෙ පසාදෙනවා වතුරුසිනිපාණසහසසානි මග්ගච්ඡෙසු
පතිඪාපෙසි තෙරසහසසානි පබ්බජිංසු එවං සො නනට්ඨ සාසනං පතිඪා
පෙසි.

මහරඳු, ඉසි ගනනා සො මහාධම්මරඳුරු,
ජාතක කථාසම්පාදන පසාදෙසි මහාජනානි.

“මහරඳෙයි සාසනපතිට්ඨානං.”

මහරඳුරුගේ පාද සොනකරඳු ගනනා කාලකාරාමසුභනන
කථාය සොනකලොක පසාදෙනවා සනාතනසහසාරාංගිකසා පාණ්ඩුස
හසසස මහෙච්චාලකාරා අදුසි සනාතන වසස දසසහසානි පබ්බතීසු
එවං සොපි තපථි සාසනං පනිඤ්ඤෙයි.

සොනරඳු හදු ගනනා සො මහරඳුරු ඉසි,
කාලකාරාමසුභනන නෙ පසාදෙසි සොනකෙති.

“සොනකරඳෙයි සාසනපතිට්ඨානං.”

මහරඳුරුගේ පාද කසපගොනනරෙරන අලකදෙවරෙරන පු
පුත්තිසාරථෙරන මහාදෙවරෙරන වසදුං හිමවනනදෙසනාගං ගනනා
ධම්මවක්කප්පවනනසුභනනකථාය නං දෙසං පසාදෙනවා අසිනිපාණ
කොට්ඨො මහෙච්චරනනානි පටිලාභෙසි, පටිසි ව ථෙරා පවරභානි පසා
දෙසුං එකමෙකසස සනාතන සනසහසමනා පබ්බතීසු එවං නෙ තනථි
සාසනං පනිඤ්ඤෙයි.

ගනනාන මසුඛමනෙරු හිමවනන, පසාදෙසි,
යකබ්බෙහං පකාසෙනනා ධම්මවක්කප්පවනනනනි.

“හිමවනනපඳපෙ සාසනපතිට්ඨානං.”

සොනරෙරු පන සදුං උනනරෙරන සුවණ්ණහුමි, අගමාසි
නෙත සමයෙන නනථි එකා රකබ්බිසුද්දෙනා නිකමිනවා රාජකුලෙ ජා
නෙ ජාතො දුරකෙ බාදනි නං දිවසමෙව රාජකුලෙ එකො දුරකො ජාතො
ගොති. පෙරොපි නෙ සාව අදස්සනං නාව පලාපෙනා දිපස්ස
සමනනනොරකබ්බං ධිපෙසි නසමිච්ච සමයෙ සනාතනි. මහාජනකායං බ්‍රහ්ම
ජාලසුභනනකථාය පසාදෙනවා සරණෙ සු ව සිලෙසු ව පනිඤ්ඤෙයි, සසි
සහසානං පලානථි ධම්මාභිසමයො අගමාසි කුලදුරකානං අච්ඡිද්ධානි
සහසානි පබ්බතීසු කුලධිනානං දියබ්බිසහසසං එවං සො තනථි සාසනං
පනිඤ්ඤෙයි, තනො පහුති රාජකුලෙ ජාතදුරකානං සොණ්ණනරනාම
මෙව කරොනති.

සුවණ්ණහුමි ගනනාන සොණ්ණනරා මහිඳුකා,
පසාවෙ නිධමිනවාන බ්‍රහ්මජාලං අදෙසිසුභනි.

“පුවණ්ණභූමියං සාසනපතිට්ඨානං”

මහින්දනේදරො ජන තමබපණ්ණදීපං ගන්තවා සාසනං පතිඨාපෙති’ති උප පකායෙන වහිකුඤ්ඤායෙකං ව අප්පකිංසො විගෙහසි, කාලො භුබ්බො මෙ තමබ පණ්ණදීපං ගන්තං නො’ති පෙළෙලෙලෙසො එවං විගෙහන්තො උපපකායව භික්ඛුසංඝෙව වන්දිතො අසොකාරාමනො නික්ඛමම තෙහි, ඉඨිසාදිහි වතුහි ථේරෙහි සංඝමිත්තාය පුරෙතන පුමණසාමණේරො හණ්ඩුකෙන ව උපාස කෙන සඤ්ඤාපෙළෙලෙලෙපඨිමුලමාසපුණ්ණමාසා, උපොසථදිවසෙ සන්ති පතිතා සබ්බෙ’පි කාලො භුබ්බො අමහාකා තමබපණ්ණදීපං ගමනාය උදුහු නො’ති මන්තසිංසු තෙතාහු පොරාණො.

මහින්ද, නාම නාමෙන සංඝනේදරො නද, අහු,

ඉඨිසො උතතිසො ථේරො භද්දසාලො ව සමබලො.

සාමණේරො ව පුමණේ පලහිකෙඤ්ඤා මහින්දකො,

හණ්ඩුකො සත්තමො තෙසං දිඨ්ඨිසබ්බො උපාසකො,

ඉති එතෙ මහානාගා මන්තසිංසු රහොගනා’ති පෙළෙලෙලෙ.

එවං ඉඨිසාදිහි සංඝං ආගන්තවා පතිඨගන්තො ව ආයසමා මහින්දනේදරො සමාසමුඛස්ස පරිනිබ්බානතො දච්ඡන්තො, වස්සසනානා උපරි ජනනිංසුති මෙ වසෙස ඉමසමිං දිවෙ පතිඨති’ති වෙදිනබ්බො පෙළෙලෙලෙලෙ ථේරො අවිර පක්කන්තස්ස රඤ්ඤා පුමණසාමණේරො ආමනෙතසි එහි තථං පුමණ ධම්මසවනස්ස කාලං සොසෙති’ති, හතෙන කිත්තකං ධානං සාවෙතො සො සෙමි’ති සකලං තමබපණ්ණදීපනි පෙළෙලෙලෙලෙ ථේරො මහන්තං දෙවනා සන්තිපානං, දිඨ්ඨා සමවිත්තපුත්තන්තං කථෙසි, කථාපරිශොසාගො අසං බෙසසානං දෙවනානං ධම්මාභිසමයො අහොසි, බුහු නාගා ව පුපණ්ණෙ ව සරණෙසු පතිඨති, සාදිසො සාරිපුත්තනේදරස්ස ඉමං සුත්තං කථස්සො දෙවනා සන්තිපානො අහොසි තාදිසො මහින්දපේරසසා’පි ජාතො පෙළෙලෙලෙලෙ ථේරො රඤ්ඤා සපරිජ්ඣස්ස ධම්මරත්තවස්සං වසෙසතො පෙ තවනුං, විමානවනුං සව්වසංසුත්තං ව කථෙසි, නං රෙරසස ධම්මදෙසනං සුත්තං තාහි පච්ඡි ඉත්තිසනාහි සොතාපනතිථිලං, සවිජ්ඣාසු සෙ’පි තෙ මහුස්සා පුරිමදිවසෙ මිස්සකපබ්බතෙ ථේරෙ අද්දසංසු ථේ තෙසු තෙසු ධාතෙසු රේරාහා ගුණේ කථෙත්ති පෙළෙලෙලෙලෙ ථේරො තත්ථ ගන්තවා නිසීදිතවා දෙවදුත්තපුත්තන්තං, කථෙසි, කථාපරිශොසාගො පාණ සහස්සං සොතාපනතිථිලෙ පතිඨති, තතො හන්සාලා අතිසම්බාධා’ති දකුණිකාවාගෙ නන්දනවහුස්සොගො ආසනං පඤ්ඤාපෙළුං ථේරො තත්ථ නිසීදිතවා ආසිට්ඨොපමසුත්තං, කථෙසි, තමපි සුත්තාපාණ සහස්සං සොතා පනතිථිලං, පටිලහි එවං ආගන්දිවසතො පුතිසද්වසෙ අබ්චිතෙසානං, පාණසහස්සානං ධම්මාභිසමයො අහොසි පෙළෙලෙලෙලෙ ථේරො පුත්තදිවසෙ’පි

රාජගෙනගෙයට භූෂ්ටිනවා, නැතුවනෙ අනමගනිසානි කපෙයි, පුන
 දිවසෙ අග්නිකබ්බොධාමපුත්තං කපෙයි එතෙතෙට උපායෙන සන්නද්ධ
 වසානි කපෙයි, දෙසනා පරිසොසානෙ අඛණ්ඩවපාණසහසසානං ධම්මාභිස
 මසො අගොසී, නනො පඤ්ඤාපෙය්‍යානං දිවස්මෙව අරිඝෝ නාම අම
 වො පවපණ්ණසාස ජෙඝ්ඝනිඝ්ඝානිකෙහි සද්ධිං රඤ්ඤා සමිපෙ
 ඝිතො ආහ ඉව්ඡාමහං දෙව රේරානං සන්නිකෙ පබ්බජිතූනි සාධු භණ්
 පබ්බජ්ඣුනි රාජා අනුජානිනවා රේරං සමපට්ට්ඨාපෙසී සබ්බො භ්‍රිරග්ගෙ
 යෙව අරහතනං පාසුණිංසුපෙය්‍යාප්ප රාජා සමෙ භනෙන මසාං
 හතතා කරිසසනි කතංයෙව මසානි ද්වාදසභ්‍යානං පාසාණධාමහං ආහරා
 පෙනවා දෙවානමට්ඨනිසසරඤ්ඤා නතතා දුඝ්ඝාමනිභ්‍රහසොනාම
 ඉමසමිං පදෙසෙ ථූපං කරොතුනි අකඛිතානි ලිඛාපෙත්වා පතිඝාපෙත්වා
 වජ්ජිනවා රේරං පුට්ඨි පතිඝිතං නුබ්බො භනෙන තමබ්‍රණ්ණදිපෙ සාස
 නනි,පතිඝිතං මහාරාජ සාසනං මුලානි පනසු න නාව ඔතරනනිනි,
 කදපහ භනෙන මුලානි ඔතිණ්ණනි නාම භවිසසනනිනි, යද් මහාරාජ
 තමබ්‍රණ්ණදිපකානං මාතාපිතූනාං තමබ්‍රණ්ණදිපෙ ජාතො දුරකො
 තමබ්‍රණ්ණදිපො පබ්බජිතවා තමබ්‍රණ්ණදිපමනියෙව විනයං උගතගෙ
 නවා තමබ්‍රණ්ණදිපෙ වාචෙසසනි තද්ද සාසනසු මුලානි ඔතිණ්ණනි
 නාම භවිසසනනිනි, අරහ්මන භනෙන එදිසො භික්ඛුනි අතථි මහාරාජ
 අරිඝොභික්ඛු පට්ඨලො එතසමිං කමෙමනිපෙය්‍යානෙන බොපන
 සමයෙන ථූපාරාමෙ අභිසඝිනික්ඛුසහසසානි සගනිපනිසු මහාමහිනදතෙථ
 රසස ආසනං දකඝිණනිමුඛං පඤ්ඤානං හොති අථබ්බො මහාඅරිඝතෙථරො
 මහිනදතෙථරෙන අප්පබ්බො අනතතො අනුරූපෙන පනතානුකකමෙන
 ධම්මාසනෙ නිසීදි, මහිනදතෙථරපමුඛං අභිසඝිමහාථරො ධම්මාසනං පරිවා
 රෙනවා නිසීදිංසු රඤ්ඤාපි කනිඝ්ඝානා මනනාසයතෙථරොනාමචුරග්ගා
 හො හුතවා විනයං උගතණ්ණිසසාමිනි පමහි භික්ඛුසතෙහි සද්ධිං මහාඅරිඝ
 තෙථරසස ධම්මාසනමෙව පරිවාරෙනවා නිසීදි, අවසෙසා ව භික්ඛු සරාජි
 කාව පරිසා අනතතො අනතතො පනතාසනෙ නිසීදිංසු. අථාසසමා මහා
 අරිඝතෙථරො තෙන සමයෙන බුබ්බො භතවා වෙරඤ්ජාසං විහරති නලෙ
 රුපුට්ඨිමනදමුලොති විනය නිදානං අපාසිංසාසිතෙව පනාසසමානා අරිඝ
 තෙථරෙන විනයනිදානෙ ආනාසෙ මහාචරවං චිරචි අකාලච්ඡුලලනා නිවජ
 රිංසු දෙවතා සාධුකාරං අදංසු මහාපට්ඨි උදකපට්ඨනං කතවා සංකමිපෙය්‍ය
 එවං අගොකෙසු පාටිභාරියෙසු වතමානෙසු ආසසමා අරිඝතෙථරො මහා
 මහිනදතෙථරපමුඛෙති අභිසඝිසා පට්ටකගණ්ණිති බිණ්ණසමමහාථරෙහි
 තදඤ්ඤාහිව සඝිසහසෙසති භික්ඛුනි පරිපුරො පට්ටකකතිකපචාරණදි
 වසෙ ථූපාරාමවිහාරමයෙකු සතප්පකරුණ්ණ ධුණ්ණපරිදිපකං භතවතො අනුස
 ත්තකරානං කාසකමවජිකමවජිපථනදිනවිනයනං විනයපිටකං පකාසෙසි
 පකාසෙතවා ව සාවනාසුකං නිඝ්ඝානො බහුතනං වාචෙනවා බහුතනං හද
 යෙ පතිඝාපෙත්වා අනුපාදිසෙසාස නිබ්බානධාතුසා පරිනිබ්බාසී, තොපි
 බොමහාමහිනදතෙථරපමුඛා තසමිං සමාගමෙය්‍ය

අභිසඝි මහාථරා චුරග්ගාහා සමාගතා,
 පට්ටකගණ්ණිතො සබ්බො ධම්මරාජසස සාවකා

බිණසවා වසිප්පනා නෙවිප්පා ඉඬිකොට්ඨ,
 උතතමතථමතිඤ්ඤාය අනුසාසිංසු රාජිනො
 ආලොකං දසසයිතවාන ඔහාසෙත්වා මහිං ඉමං,
 ජලිතවා අගනික්ඛ්‍යධාව පරිනිබ්බං සු මහෙසගො

නෙසං පරිනිබ්බානනො අපරිභාගෙ අඤ්ඤාපි නෙසං ථෙරානං අනෙතවා
 සිකා නිසාදතකාලසුමණදීඝසුමණාදගො මහාඅරිඪිතෙථරස්ස අගෙනවා
 සිකානං අගෙනවාසිකාවා'නි එවං පුබ්බෙ වුතතපසකාරා ආචරියපරමපරා
 ඉමං විනයපිටකං යාව අජ්ජනනා ආනෙහි, තෙන වුතනං තනියසඛගතො
 පන උඩං ඉමං දීපං මහිතද්දිහි ආභතං මහිතදනො උග්ගහෙත්වා කඤ්චි
 කාලං අරිඪිතෙථරාදිහි ආභතං තනො යාව අජ්ජනනා නෙසංගෙව අගෙන
 වාසිකපරමපරභූතාය ආචරියපරමපරාය ආභතනනි

“අහම්. තථෙපණ්ණේදීපෙ සාසනපතිට්ඨානං.”

අපරව, කතථ පනිඪිතනි යෙසං පාළිනො ව අතථනො ව අනුතං වතනි
 මණිසංගෙ පසඤ්ඤානෙලම්භ ඊසකමිති න පශ්‍යරති එවරුපෙසු අඛමතස
 නිගනිධිතිමනෙතසු ලජ්ජකුකාභවකෙසු සිකාකාමෙසු පනිඪිතනිවෙදිත
 බබං ඉති තගෙථ වුතනං එවං යථාවුග්ගෙන නගෙයන සමමා
 සමබ්බසංධරමානකාලෙ තගෙසව සමමාසමබ්බසංධමමවිනය
 සංඛාතෙ භාසිතෙ පාළිනො අත්තො ව එකපදං එකකාරමිති
 අවිනාසෙත්වා අතිසයපඤ්ඤවනෙතා මහාබිණසවනෙත්තං තං
 සබ්බමිති සාවධිකථං. පිටකතනයං මණිසංගෙ පකඛිතතසිභව
 සා විය සමමදෙව ධාරෙසු. පරිනිබ්බුතෙව භගවති පඨම
 දුතියතතියසඛිතිසු වුතනගෙයන තෙහි තෙහි බිණසව
 මහාථෙරසගෙහි ව තෙසමච්චගෙයන නෙසං සිසානුසිසසඅනු
 යභූතාය ආචරියපරමපරාය ව විසෙසතො සමබ්බසාසනාසු
 භූතසාවධිකථාවිනයපාළිගනිතරණකකමසස පකාසිතතතා
 ව මහාමහිඤ්ඤෙරෙන තථෙපණ්ණේදීපමානතං බුබච්චනස්ස
 අත්ථවණ්ණනාභූතං අවධිකථං. සිභලනාසං පරිවග්ගෙනතා
 තගෙසව ථෙරවරස්ස අනෙතවාසිකභූතා තෙ තෙ අවධිකථා
 වරියාපි අරියා යථා වුග්ගෙන

බුබභන ධමමා විනයෙව වුග්ගෙනා යො තස්ස පුග්ගෙහි තථෙව සුග්ගො
 සො යෙහි තෙසං මනිමච්ච ජනා යසමා පුරෙ අභිකථා අකංසු

ඉච්චාදිනා නගෙයන බුබසස භගවතො මනියා ව තථා බුබමත
 ඤ්ඤානං මහානුභාවානං ධමමසෙනාපනිසාරිපුතතමහාථෙරව
 රාදිතං සමමුඛසාවකානං මනියාව අවිතර්කිතාසං අනුලොම

නසෙනෙව සිහලට්ඨකථායො අකංසු'තභද්දිවුත්තත්තා ච සාට්ඨිකථා. නිපිටකබ්බවචනං. බ්‍රිහස්පතාරියමහාථේරවර්ග ගනීවසෙන සඛගහං. ආරෙපසිංසුචෙව ධාරසිංසු ච පරප්පරය ආනෙසුං. චා'නි චෙදිතබ්බං. අයමිහ සමමාසමුඛසාසනං ධරමානකාලතො පට්ඨාය පාළිඅට්ඨකථානං. ධාරණ්ණරණකකමො. එතතාවතාච, කථිතතා පාළිඅට්ඨකථායො නිසෙසා සඛිතිනියො සමාරලොභා'නිමසසචෙව, කුතො ච පන පට්ඨාය තා තෙති බ්‍රහ්මකෙතනි ධාරිතා'නිමසස ච පරිනාගෙ තෙති තෙති පරියායෙති පකාසිතො ගොති.

වුත්තා ච සමන්තපාසාදිකායං. සාසනපතිට්ඨාපනාය තං තං. දිසාභාගං ගතානං තෙසං තෙසං ථේරනං. ධුරගහානසමාපනතානං යථාභුතස්වතති විසුං විසුං විත්ථාරෙන තෙසු තෙසු රථෙට්ඨිසු සාසනපතිට්ඨානාකාරපරිදීපනෙසු ඉධා'පි තතො තතො මුට්ඨකතං. ආහරිතා'සංදසසිතං අප්පචනාම සාසනභාරවාහනානං. අරියාගං චිරතතනානං තෙන අප්පකෙන පවනති මත්තසවනෙනා'පි විසසුනාසු තාසු පඨමදුතියතනිය සඛිතිනියු පාළිඅට්ඨකථාසඛගහකරණෙන තං තං කාලිකා තෙ තෙ අරහතො අරියා සාසනං පනගණිංසු තනියසඛගහතො පරං පන වුත්තනසෙන තං තං දිසාභාගං අත්තපචමාව සමුපගමම චාචුගගතෙ සිමානසාදිපරිදීපකෙ තෙ තෙ විවිධවිනයපාළිඅට්ඨකථාගනෙවච තදඤ්ඤත්වපරිදීපකෙ සුත්තාහිධමමපාළිඅට්ඨකථාගනෙව යථාරහං අත්තතො අනතතො අරිසිඛිතාදිගුණෙනි තං තං දෙසියානං සකාය සකාය භාසාය පකාසෙනා තෙ තෙ සතෙත සරණෙසු සිලෙසු ච පතිට්ඨාපෙනා විසෙසතො'පි සිමාසමුත්තිපබ්බථෙ'ප්පසපද්දි කමමකරණෙන තත්තත්ත සමමාසමුඛසාසනං පතිට්ඨාපෙසුං. අහො අච්ඡරියමිදන්ති මඤ්ඤන්තා සාසනෙ අපකතඤ්ඤාතො අපසසු තා පබ්බථිතා ගතට්ඨාව සඛාමත්තං පටිලභෙය්‍යං පටිලභිත්වා ච විසෙසතො චිරතතානා'පි අරියා ඔතිතහාර අනුස්තනසදාචා පරිකාණිගපසඤ්ඤාජනා ච සමානාථවචෙවච ලොකසාසනසඛගහං කරංසු කමඛගපනමෙහි සරගසදෙසසමොගෙහි දුක්ඛානිගණනි දුක්ඛපරෙතෙහි හවතිසසරණමහිපත්තිය තෙනාහි යථාබලං ලොකසාසනාපත්තිභාස කරණියතා'නි සලලකෙස නතා තෙ වි විසුධගනීකාරකෙසු සාසනභාරවාහන

පොරණිකාවරියෙහි අරියෙහි ගතාය 'පි තාය සමාය සාසනෙනි
කතංඛිතො සමමා පටිපජ්ජිතුං මඤ්ඤායුං සාධු වත තෙන
මමගන්ථකරණි වර් ව සමපජ්ජති තෙසංව සගතවසිඨඛිඤ්ඤා
නං දිට්ඨධම්මිකසමපරාසිකතොවාති

අපිව සාවකිකථා තෙපිටකාබ්බවචනෙ අප්පටිභතඤ්ඤාණප්ප
භාවෙන බ්‍රහ්මසොසොති ගරුභි ගතිතනාමධෙයෙන මහාථ
රසභෙන හෙවසා වුතනනයෙන සිහලවකිකථායො මාගධිතා
සං පටිවතනතොනාති

තසමාහි යං අභිකථාසු වුතනං පෙ

ය සමා පමාණං ඉධ පණ්ඨිතානං

ඉති අදිනා අත්තනො සංවණ්ණනාසුඛියා පකාසිතතනා වත
සසං එව සමනතපාසාදිකාය විනයට්ඨකථායං අනෙකෙහි
ධානෙහි නත්‍රිදං සමනතපාසාදිකාය සමනතපාසාදිකතෙ

ආවරියපරමපරතො නිදුනවනථිපපභෙදදිපනතො,

පරසමසම්මප්පනතො සකසමසම්ප්පද්ධතො වෙව

බ්‍රහ්මපරිසොධනතො පදනථතො පාළියොජනකතො,

සිකාපදවනිච්ඡයතො විහබගතසභෙදදසනතො

සමසසනං න දිසසති කිචි අපාසාදිකං යතො ඵනථ,

විඤ්ඤානමයං තසමා සමනතපාසාදිකාතොව

ඉවාදිනා විසෙසතො 'පි අත්තනො සංවණ්ණනාසංඛාතාය
අට්ඨකථාය ආගමනවිසුඛිකරණප්පකාරදිසඤ්ඤානෙන සම
නතතො පසාදුච්ඡාභාවස්ස අනිත්ථවසෙනෙව පකාසිතතනාච
යාවජ්ජනනා සද්දසත්තොවිදෙහි ත්ථිට්ඨකපරිසතතිධරෙහි සා
සනමාමකෙහි ලප්ථිකුකකුච්චිකසිකාකාමෙහි විකාපකරණදි
කාරකෙහි සබ්බෙහි පණ්ඨිතෙහි සමොසමුඛසාසනෙ විරතනා
නගන්ථානං ගාරවෙන සමපටිච්ඡිතතනාච අනුසාරිතමපි නාර
හතෙව පාපහිරුකසාසනමාමකෙහි සප්පුරියෙහි අධුනිකෙහි
'පි සීමාලකාණදිපනියා යථානිදසසිතං' 'සීමානසපරිදිපා
පෙතසමාසුතනං පමාණමිහ මුනිතො' ඉතිඵවමාදිකං සාස
'නපහාරසදිසං උඛමුඛිතියං සාවජ්ජතරං සාපරධමනිම ත්ත
දිපනං පගෙවුගගනණධාරණදිසු අනනුරූපතා'නිදවතිබ්බං
තෙසං තෙසංව පන සමොසමුඛසාසනසං විරට්ඨිතිමනිපත්තිය

නානානං සබ්බපරියන්තිධර්මං ලොකෙ චන්ද්‍රසූරියාව සමමා
සම්බුධසාසනෙ විසසුනානං පණ්ණිනානං පාළිඅට්ඨකථානුසා
රෙන විකාපකරණසංගහාදිකාරානං තදන්ධසංවණ්ණනාදිසු
ජේකතා සාසනමාමකතා සිංඛාකාමතා'ති එවමාදයො ගුණ
විසෙසා ච සාසනගාරවජනනන්ධං දසෙසනබ්බා'පි තෙසු තෙසු
ගැන්වුණතෙසු පාකටතරු'ති ඉධ තෙ ගන්වුණගාරවජි'යා න සමු
ද්‍යහවා'ති.

දීපනිකාරකො ගන්වුණ අදෙව රතනනිකයං,
සංඛොධොදයසමනුතං'තාදිනා සමනුසාරං.
අනන්තාරංව කරණස්සකාරදිං පකාසසි,
උදකුකෙඛපසිමාස'තාදි ගාථිවයෙනථ.
බිණ්ණසවාටියා යෙ, මුනිනො පුත්තා චිරන්තනා'ති පුතා,
විනයෙ තෙ තෙ ගන්වුණ,ධම්මෙ චාපසන්තං කතවනො.
නො අරියා තෙ සබ්බං, ජ්‍යෙෂ්ඨා'පි තෙ නචෙවාහං,
තෙතෙවහි තෙසානං,ගන්වුණ හොනති බහු දෙසා.
ඉති සො දීපනිකාරෙ, චිරන්තනගන්වුණදෙසසනෙනච,
අට්ඨකථං පජ්ඣිකා, මුනිනොච සුත්තාපමාණනාහං.
සුතෙතා සහවති තකෙකා,රුපවජ්ජියා චන්ද්‍රසූරියාසුසුසුසු,
හෙතුහෙතුඵලා තථා, පුත්තං ච හවති චිරහිතන්ධං.
එවං දුෂ්මනියා සති, පරිසමභිද්‍ය තෙන අලබ්භණ්ණසා,
කසමා පධානවචනෙ, තථාලාභසස අවුත්තනිකා.
ධම්මො'ති හෙතු චුතෙතා,හෙතුඵලං තථා ධම්මයො ඉති ච
සුණං හෙතුමිති එලෙ,කමා ධම්මස්ස පරිසමභිද්‍ය.
සුත්තනති පාළිමනිකං, පාළියා අන්තොච හි අට්ඨකථා ච,
අන්තො පජ්ඣිතමනෙත, පරිසමභිද්‍ය හොනති තිලසාව.
කථව දීපනිකාරෙ, අගාරියා'ති වදංව චිරන්තනානං,
අනිකානං පරිමොචෙ, කල්මුනානනනර්ථසද්ධිසෙන.

අරියානං උපවාදෙ, ජානං වා උපවදෙ අජානං වා,
 අරිස්සපවාදෙවා'ති, භාරියතමාහු තභිං කමෙමු
 සගගාවරණං මගගා,වරණං භොති'තසාදිතා නයෙන,
 ධමාපනෙන තු තෙසං, තෙසෙවාහු සතෙ කිච්ඡතං
 කිත්තිතමිත්තා ධානං, උද්ගට්ඨෙන අභියසෙන ඤායං,
 සාධුප වා ද කො 'පි ව, ස තෙ කි ච්ඡතං ව ග වෙ සෙ යනං
 චිරන්තනෙහි සබ්බතා යෙහි අවංකථා පුරු,
 බ්ණ්සවාරියාවාහුං තෙන තෙ උපවාදිතා
 අථා'පි අත්තතො ගතො ඵලෙපි පරිකිත්තංසි,
 ආගම ට්ඨකථාදීසු තෙසු තෙ ක වි ධා නි 'පි
 විරුඛානි පදිස්සන්ති ධානානි'ති වදං පුන,
 විසෙසං තත් දසෙසනො ආත්තතො ව මනාහුගං
 අවංකථා විරුඛානි භොනති ගණ්ඨපදානි තු,
 තථා ගණ්ඨපදෙහ ට්ඨකථා ගණ්ඨපදා පුන
 විකාහ'පි විරුඛානි විකා ගණ්ඨපදෙහි ව,
 පරු පරුහි විකා'පි තාහි පකරණං තථා
 විකා පටිවිරුඛාව තෙහි පකරණෙහි තා,
 අථො පකරණං ආහුං විරුඛා සඛගහෙහි ව
 සඛගහා ව විරුඛාහුං තථා පකරණෙහි තෙ,
 ඵලං සබ්බානි පච්චිකවිරුඛානි'ති ආහ සො
 පච්චිකං තෙ කථං භොනති සබ්බගතො විරුධිතො,
 ඉතිදම් වි වි නෙත නතු ස උද ස ත් න ය ඤාදො
 දී ප නී කාර ක සෙස නං ස දෙ සා ලා ප දී ප නං,
 ඉහ වුත්තාහුසාරෙන සලලකෙති නතු වි වි කථාණං
 චිරන්තනා සචෙ දෙසගතො අනරියාකරං,
 ඵලං හි සති සම්බුධසාසනෙ කො ගරං කරෙ

සත්ථා ලොකෙ මහාසුඤ්ඤා, මහාප ඤා, ව පණ්ඩිතා,
 නා නා සි ස්ව ක ලා වෙ දී වෙ ද සා ග ර පා ර ඥා
 අ ථො ව බ්‍ර හම ර ඡ නො ස කක ස නතු සි කා ද සො,
 දෙවා වුත්තා ව යෙ ලොකෙ හවසානෙවා'පි පාණ්ණිනො
 සුරෙ'පි සප්පතිච්ඡි සප්පතිච්ඡිනති වාධුනා,
 අනාගතො'පි සනෙතා සංපටිච්ඡිස්සවාත් සාසනං
 ධාරෙසුං අරියා තෙ තෙ තිසික්ඛාගඛහසාසනං,
 බ්‍රහ්මස්ස පරිනිබ්බානා ධරමානො'පි සබ්බසො
 යෙ තෙ විරතතතා වුත්තා ගණ්ඨකාග'පි තෙ සිසුං,
 තෙවාහුං අරියා තස්මා ගාරවා ගොනතු සාසනො 'ති
 යෙ සඤ්චුඛාසයඤ්ඤා මුනිසුතපවර අගගමගො විනිතා
 පාපෙසුං සෙසසනෙතො'පි ව පරමපරං ධම්මනො සාසනනා,
 ආනෙසුං සාසනනෙත අථ තදනුගතා සිස්සතුතා ව තෙසං
 සිස්සා ථෙරනුථෙර ඉති අරියගණ්ඨ සාසනො සුචි සායං

ඉති සිමානසදස්සනො

සමබ්බසාසනපච්චෙති පරිදිපනො නාම

පඩමො පටිච්චෙදො

අථොදිපනිකාරස්ස විරුඩවණ්ණනාදිකං,

දස්සයෙනා කරස්සාමි විහයෙන විනිවජ්ජං.

දිපනිකාරෙ “හි උදකුකෙකපසිමාය ආහ චිපදනිස්සයං. පෙ. සාසනථාය වක්ඛාමි සිමාලකඛණදිපනි.” ඉති අත්තනා ග න්ථාරලෙහ නිද්දව්ඨිමානිකානුසාරෙන ආහ චිපදවණ්ණනාදි පනිමුද්දිසනෙතා “වුත්තං හෙතං භගවතා මහාකාරුණ්කෙන සමධිගතසඛබ්බමමසීමෙන අභිනානාධමමමරියාදෙන සුලඛි යෙ පගගණනෙන දුලලඛි යෙ නිගගණනෙන සයමිනු නා අනාචරියකෙනා” “නි ආහ, සනෙතසු ‘පි අඤ්ඤසු අනන්තා පරියනෙතසු තෙපිටකපරියතතිපරියාපනානවණ්ණනිසබ්බගු ණසු භගවතො සමධිගතසඛබ්බමමසීමඅභිනානාධමමමරියාදා දිගුණකිත්තනෙනා ‘පි අත්තනො සිමාලකඛණදිපනිගණ්ඨස්ස ආරම්භානුරූපාසිංසනපුබ්බගමං. ථොමනං විනාචෙති, එසා හි ගණ්ඨකාරනං පකති යදිදං ගණ්ඨානුරූපථොමනා ‘නි, යස්මා භගවා මහාකාරුණ්කො නාය මහාකාරුණ්කනාය සමධිගත සඛබ්බමමසීමො සමධිගතසඛබ්බමමසීමත්තා අභිනානාධමම මරියාදො අභිනානාධමමමරියාදත්තා එව සුලඛි යෙ පගගණනා ති දුලලඛි යෙ නිගගණනාති ච, යස්මා ච භගවා සයමිනු අන ඤ්ඤබොධිතො හුත්වා සයමෙව බුබ්බුතො සයමිනුනාය ච අනාචරියකො න මෙ ආචරියො අත්ති ‘නි, හි වුත්තත්තා නත්ති තස්ස අධිගමාදිසාධකො ආචරියො තෙන අනාචරියකෙන භග වතා එතං සබ්බාහික්ඛවෙනදී අසීමා ‘තසාදිකං වුත්තමෙවා ‘නි සලිඛෙයො, යං හි ඊදිසෙහි ගුණෙහි සමන්තාගතෙන භගවතා වුත්තං තං වුත්තමෙව නහෙත් සංසයො කාතබ්බො ‘නි, තත්ථ සමධිගතසඛබ්බමමසීමත්තාදස්සනෙන බුබ්බො භගවා ලොකී යලොකුත්තිරනං ලොකීයසාසනිකානං වා සබ්බධමොනං සීමානව සයං සලිඛා වා අධිගතත්තා ඉමෙ ධමමා කාමාවචර ඉමෙ ධමමා රූපාවචර ඉමෙ ධමමා අරූපාවචර ඉමෙ ධමමා ලොකීයා ඉමෙ ධමමා ලොකුත්තිර ඉමෙ ධමමා පරියාපනානා ‘නි ආදිනා නයෙන සබ්බෙ ලොකීයලොකුත්තිරදිස්සාහෙදෙ ධමෙම සයං සලිඛා වා දෙසෙති විචරන් විභජ්ති උත්තානි කරෙති පකාපෙති තථා අසලමනාය හික්ඛවෙ අසීපිනාය. පෙ. නිද මසීමා ‘තසාදිනා ලොකීයසීමායොව නදියාව.

හික්කවෙ ~~සම මා~~ ~~සම මා~~ එකුපොසථා “නි ඉමිනා ව අනුජානාමි
 හික්කවෙ සිමං සමමනනිතුං” ‘නි එවමාදිනා ව සාසනිකසිමා
 යො’පි අනුඤ්ඤාසි එවං සබ්බධම්මසිමානං සමධිගතභිකා එව
 අභිනනධම්මමරියාදප්පකොතා තාය අභිනනධම්මමරියාදතාය
 අත්තනො ජිනවෙලං ජිනකාලසුභිතං ජිනමරියාදං ඊසකමුපි
 නාතිකකමති, ඉමෙ පනඤ්ඤා කිවා’පි සාසනෙ පබ්බජිතාචර
 න්නනා ආධුනිකා ව අනරියා අසබ්බඤ්ඤානො අනධිගතසබ්බ
 ධම්මසිමා, න ජානනති සිමානං සමෙහදදිලක්කණං. තථ
 නො දසෙසසා පාළිඅනුසාරෙන විනිච්ඡිනිතුං තෙනෙව තෙ
 සං චිරන්තනානං තෙසු ගණේසු බහුවිධා’පි අවිනිච්ඡයවිසම
 කථාදෙසා දිස්සන්ති, ආධුනිකා ව රුක්ක සාඛාපාරෙහාදිහි එක
 සබ්බකො සති’පි සබ්බසො අසබ්බකරභූතානං ගාමොදකුකෙකි
 පාදිසිමානං සබ්බකරදෙසනං පකාසෙන්නා සදෙසානි සිමවි
 නිච්ඡයකථාගණානි කණ්ණො තාදිසිසු සිමාසු උපසම්පන්නා
 නමපි අභූතදෙසමාරොපෙනති, යථාචුත්තෙහි ව ගුණේහි
 සමන්නාගතො භගවා සුලභියෙ සොභණ්ධම්මලභියො මාදිසෙ
 පුග්ගලෙ පග්ගණ්හාති නො නිග්ගණ්හාති තථා පග්ගණ්හ
 නොනාච දුලලභියෙ ධම්මලභීරහිතෙ අධම්මලභියො තාදිසෙ
 ගණ්ඤාරකො නිග්ගණ්හාති නො සබ්බගණ්හාති, අහො තෙසං
 නිකාසාරුණ්කතාය අනවබුජ්ඣිතසබ්බධම්මසිමතාය භික්ක
 ධම්මමරියාදතාය ව එලන්ති, එවං දිපනිකාරො “අරියා නො තෙ
 ධර්ම සබ්බඤ්ඤා තෙ නවෙවාහුං” ඉති පටිඤ්ඤානුරූපං චිරන්ත
 නානමාධුනිකානච සිමවිනිච්ඡයගණේසු අවිනිච්ඡයවිසමක
 ථාදිදෙසමාරොපනෙනෙව අනතනො අරියභාවං සබ්බඤ්ඤා
 භාවං වා විභාවෙනොච සබ්බමසංවණ්ණනකොච්ඡෙහි ක
 තෙ තෙ තෙ විවිධපාරණ්විනසගණේ’පි අගයනුපගෙ කතා
 තෙසං පරිච්චජනෙන මුනිහො සුත්තම ත්‍යමෙවිහ රචයමා න
 විනිච්ඡයසස පමාණමිති දසෙසනො, “තස්මා සුභිතං පමාණ
 මිහ මුනිහො,” ‘නි නිද්දිසි’ති වෙදිතබ්බො, එවං නිද්දිසිතා ව
 අරහොහං එතස්මිං කමෙම පහොමි චාහං. “සාසනස්ථාය ව
 ක්කාමි සිමාලක්කණ දිපති.” ‘නි පටිඤ්ඤාතත්ථසම්පාදනෙන වු
 ඞ්චිරාශ්‍රතිවෙසුලලතං ජනෙනො සාසනං පග්ගණ්හිතුන්ති
 එකෙන පරියායෙන අත්තනො ගණ්ඤාරණසාමන්තියම’පි විභා
 වෙති අපරෙන පරියායෙන ගරහං, යථාහි පුබ්බෙ කසෙපසස

භගවතො සමමුඛා තිස්සො නාම තාපසො ආමගනිතොජනම,
 රභිහ “සාමාකච්චතුලකච්චිතකානි චූෂ්මප්‍රෂ්මනකාමකාමා
 අලිකා භණ්ණති” ‘ති ආදිහි ගාථාහි අත්තතො සභාගානං ඉසී
 නං පසංසාපදෙසෙන තං භගවතං පරියායෙන ගරහි එවම
 යං දීපනීකාගේ’පි “මහාකාරුණිකෙන සමධිගතං චූෂ්ම
 අනාචරියකෙනා” ‘ති භගවතො පසංසාපදෙසෙන නිකකාරු
 ණිකා ඉමෙ චිරන්තනා අධුනිකා ච සඛකරවාදිනො අනධිග
 තසඛබ්බමමසිමා භින්නධමමමරියාදු’ති ආදිහි යථාහිමනාහි
 තාහි තාහි නිත්‍යවත්තාහි අත්තතො ලභීපටිපක්ඛානං අපරෙන
 පරියායෙන ගරහි’ති, එවංඤ්‍යපකස්ස කත්තුතොයමධිප්පායො
 “වුත්තං හෙතං භගවතා” ‘තඤ්ඤි පාඨෙ ඤ්‍යාගතො ආසයපොස
 නසංඛාතො සමුද්‍යයෙත්වා හොති, තදන්තතරං” ‘අයමෙත්ථ පදව
 ණ්ණනාය සභිං අධිප්පායෙත්වා” ‘ති පාඨවිචරණමාර්ගතො
 “සඛබ්බා’ති අනවසෙසත්ථපරිදීපනං නදියා විසෙසණ්ණමෙතං” ‘ති
 ආහ, එවං උද්දිට්ඨානන්තරමෙව “තෙන පභවතො පටිඨාය යාව
 මුඛවාර ච තිරියං උභින්නං තිරුන ච අන්තරා යාවහෙට්ඨාපඨ
 විතලං සමමුච්ඡිකාලෙ උදකප්පවත්තතොකාසා උදකුකෙඛප
 සිමුප්පතති යා කප්පියභුතා අනවසෙසා නදී’ති අත්තො ‘ති වු
 තතං අනු’පි තෙනා’ති යස්මා සඛබ්බා ඉති පදං නදියා විසෙසණ්ණං
 ඡන්තං තෙන තස්මාකාරණ’ති අත්තො, අථවා තෙනා’ති ගුණිසං
 ඛානාය විසෙසසභුතාය නදියා විසෙසණ්ණමෙතන්තිවුත්තෙන
 ගුණභුතෙන අනවසෙසත්ථාවකෙන තෙන සඛබ්බා ඉති පදෙ
 නා’ති අත්තො, එවංසත්තෙත සඛබ්බා ඉති පදෙන කෙවලො අන
 වසෙසසත්තො නදීසද්දත්තො ච හොති, තස්මිං අත්ථිඤ්ඤාපො නදී
 ඉති පදෙ අත්තො පරිභායති, කස්මා සඛබ්බා ඉති පදපරමසතෙ
 නෙව “අනවසෙසා නදී’ති අත්තො” ඉති වුත්තත්තා, ඉමිනා ච ග
 න්ථාකාරෙන අත්තතො ගතො “තස්මා සුත්තං පමාණමිහ මුනි
 නො” ඉති ච “තස්මා පාළියංයෙව ඨිට්ඨා වණ්ණසිසංසාමා” ‘තිච
 අතෙකෙසු ඨානෙසු අට්ඨකථාට්ඨිකාදයො’පි පභාය පාළියං යෙ
 ව තිට්ඨතෙන පාළිවණ්ණනාකරණස්ස වුත්තත්තා “සඛබ්බාන
 දී වඛනගතා” ‘තඤ්ඤි පාළිප්පදෙසානං දිට්ඨත්තා ච සඛබ්බා ඉති
 වුත්තො නදී විභාය ලොකෙ අනවසෙසත්ථස්ස අසමනවතො ස
 ඛබ්බානදී’පි අත්ථි සා නදියා විසෙසණ්ණභුතෙන අනවසෙසත්ථපරි
 දීපනෙන සඛබ්බා ඉති පදෙන විනාචෙතඛබ්බා’ති ම ඤ්ඤිතො “තෙන

පහවනො පට්ඨාය ධර්මපට්ඨාය අනවසේසානදී 'නි අනො' 'නි එවං. පාළියාව පාළිවිවර්තා'නි වක්‍රයනි, නො වෙසබ්බා නදී ඉති උභයෙනෙව "තෙන පහවනො පට්ඨායා" 'තතදී සො අනො චුරිතා'නි වදෙය්‍ය පටිථි නදීසද්දවිවරණං නිරන්තරං භවති, යදී සබ්බා භික්ඛවෙ නදී 'නි එත්ථ කෙවලෙන නදීඉතිපදෙ නෙව තෙන පහවනො පට්ඨාය ධර්මපට්ඨාය අනවසේසානදී 'නි අනො' 'නි අයමනො චුරිතා සියා, භික්ඛවෙ'නි ඉමස්සවිවරණං නන්තරං "නදී 'නි නදති අබ්‍යන්තරං සද්දං කරොති'නි පදවිග්ග නො යමපන නදී 'නි ලොකෙ වොහරන්ති යත්ථ සමවස්සකා ලෙ සොතං. න පටිඨ්ථති සාථව ගහෙතබ්බා " 'නි අක්ඛද්දසා නදීයා චුන'පි චික්ඛමානන්තා ච යථාචුරිතතෙනා'නි සබ්බෙස්ස විරුධතා ච තථා'පි අග්ගනියෙසා, දීපනිකාරෙ පනත්‍ර කෙන වි පරියායෙන සද්දත්ථි රෙධස්ස විරෙධස්ස නරුතනි ආගමවි රෙධ්දෙසෙහි නමුච්චිති'නි, තදනන්තරං අසීමා'නි පදස්ස අත්ථං විවර්තනාමො සීමාසද්දෙ බන්ධනත්ථ පසකාසකානං සද්දත්ථිදු නවෙව පාළිමුරිතකවිනයවිනිච්ඡයසබ්බගහවණ්ණනාකාරස්ස නිපෙටකාලං කාරණෙරස්ස ච මතං පටිබාහනෙනා "බබ්බසද්ද න ච අබ්බසද්දෙන ච ධර්මපට්ඨාය අත්ථවිරෙභධා'පි දිස්සති තත්ථා එත්ථ බන්ධනත්ථ මතපෙක්ඛිතා රුද්‍රිවිසෙන කෙවලං මරියාදුමන්තං ඉමිනා සීමාසද්දෙන දුන්නං විස පඤ්ඤයති අයං අමනාසං බන්ති" 'නි අහ ධර්මකාටරියො නිපෙටකාලං කාරණෙරෙ පන පාළිමුරිතකවිනයවිනිච්ඡයසබ්බගහෙ දිවා සෙසා පරික්ඛාරො තතදීනා උද්ච්චිතානි කානුසාරෙන දිවාසය භාදිසබ්බවිනිච්ඡයකථාසු අනුනිද්දෙසං ආදිපදවිවරණවසෙන පදවාකතාදිනි දර්ශනො වණ්ණනං අකාසි න සීමාසද්දෙ බන්ධනත්ථමෙව, කථං "තත්ථ දිවාසද්දෙ අභවාචකො ආකාරෙන නාපාතො ධර්මපට්ඨාය සයනං සෙය්‍යා කර්මකායගතරුපානං උඛං අනුග්ගනතා දිස්වසෙන වින්ධාරනො පවතිනසංඛාතො ඉරියාපථවිසෙසො, දිවාකාලස්මිං සෙය්‍යා දිවාසෙය්‍යා'නි" එවං සංවණ්ණනං කරොතො සීමාවිනිච්ඡයං පට්ඨා'පි සද්දසන්තා මයුතතිවසෙන "සියතෙ සමග්ගෙන සංඝෙන කමමවාචාය බස්සිතෙ'නි සීමා" 'නි අහ ධර්මකාටරියො පන සීමාසද්දෙ බන්ධනො අනුජානාමි භික්ඛවෙ සීමං සමමන්තිනුං'නි සීමාබන්ධනමනුජාන තොන භගවතා ච අනුක්‍රෑයො, අට්ඨකථායමපි, නිමිස

හරිතාන සරං ලොකො පරං විජ්ඣය විමුක්තං,
කරෙත්ථ අත්තනානාය තෙනෙව සරවරණන්තං

විකාචරියො සියතො පෙසුමාතිවදනො සිබ්බිතො
'ති ධාතුතො සමාදිති ඵමාතිකච්චායනසුතො මහවිට්ඨසස
ඉත්ඨයමනො ආප්පවිට්ඨොති ආප්පවිට්ඨසස ච කරණෙන
අනන්තරං සරලොපපකතාදිඤ්ඤි කතෙ සිජ්ඣමානත්තා පාළි
අවසිකථානුකූලං කතා සමගගන සංඝෙන කමුච්චාචාය
බජ්ඣතොති වාසාමාස තස්මා අවිසේසිතෙ ඛණ්ඩාදිසදෙද්ධි
විසේසිතෙ ච සිමාසදෙද්ධි බ්බන්තොති ඉති ගහෙතබ්බො, ලො
කෙ හි ගාමාදීනං ගාමසිමාදිවොහාරෙ මරියාද්වතො, සාස
නෙ පන සකලෙසුගාමාදිසු, තෙනාහ විමතිවිතොදනියං.
“ලොකෙ පන ගාමසිමාදිවොහාරෙ ගාමාදීනං මරියාද්වතමෙව
වන්තං වට්ටති න ගාමකේඛිත්තාදිසු සබ්බන්තො, සාසනෙ පන
තෙ ගාමාදියො පෙසුමෙද්දි ඵෙව සමුද්දසිමාති සිමවො
හාරෙන වුත්තාති වෙදිතබ්බොති දීපනිකාරෙ ගාමාදිසවිබ්
බ්බසිමාසදෙද්ධි ලොකයානං වොහාරභූතමරියාද්වතො සාසනෙ
කමුච්චාචාය බ්බන්තමපි ආරෙපෙතොති පෙට්කාලංකාර
කේරසස පාළිඅවසිකථාවිකාසද්දසන්තානුලොමිතපට්ඨාහන
ත්ථං මතිමත්තං ආහ, සථා කිං විස පුග්ගලො මතමනුසොති
තත්තාපි, පුං වුට්ඨති නිරයො තත්ථ ගලතිති පුග්ගලොතිපක
රණගතන්තො, ඵෙව පුග්ගලසද්දසස අත්ථිභාවෙ සතිපි අර
හතා සමාසමුබ්බන්තෙව ඵකපුග්ගලො හිකබ්බෙ ලොකෙ
උප්පත්තොති කතමො ඵකපුග්ගලො තථාගතො
අරහං සමමාසමුබ්බන්තොති දෙසිතො, දීපනිකාරෙ ච වජ්ජනග
රකත්තා ඵන්තාපි වජ්ජනච්ඡායාදිමනෙත්තං පුංසංඛාතනිරය
ගලන්තො ගහන්තො ඵකපුග්ගලභූතසස තථාගතසසාරහතො
සමමාසමුබ්බන්තොති තත්ථ ගලනං පතනං ඉච්ඡියං අවසාන
මෙතං අනවකාසො යං තථාගතො නිරයෙ ගලෙසං අනුම
සො සොනාපනනසසපි පිනිතාපායතා සමමාසමුබ්බන්තෙව
දෙසිතත්තා, නො චෙ පුංගලනට්ඨන පුග්ගලො න හොති
සබ්බන්තො පුග්ගලසද්දි රුඤ්ඤිති වදෙසං තද්ධි න හොති
සද්දසන්තපකරණනායපත්තිවිරෝධත්තා, “මනොඋසස
නනමසොති මනුසො” ති හි වුත්තං මතසස පන ධර්මො
මනඋසසනනතං සබ්බන්තොපි විසුද්ධොති නිරයොති කපිං

මනො මනුෂ්‍යා භවති යදි මනමනුෂ්‍යා'ති ලොකෙ වොහරෙ
යෘ අත්ථිවිරෙධදෙසො ආපජ්ජති'ති වතභුබ්බතං යාති, ලො
කවොහාරෙ ච දුන්නිවාරියො, නකෙවලං. ලොකෙසෙව සාස
නගනේසු ච තථා වොහාරෙ දිස්සති "මනමනමනුස්සානංකුණ
පගඤ්ඤා" 'ති හි වුත්තං, තස්මා යත් අත්ථානුගතො හොති
සඤ්ඤා තත් අනුත්ථවසෙන යත් අනුගතො තත් රුක්ඛිව
සෙන ච ගභතබ්බො න සබ්බස්ස, දීපනිකාරස්ස සුත්තාදිසු
අනොතරන්ති අසමෙන්නි සබ්බදුබ්බලා අනතො මති
ඡබ්බතබ්බො.

ලොකෙ සී මා ම රී යා දු ම නිති මෙ වා ව ගා හි ය,
සාසනෙ ගනිකාරනං න වතභුබ්බව දෙසනා.

සීයනෙ බජ්ඣනෙවාති සීමා 'ති පරි කිත්තිතා,
සඤ්ඤා තථෙවට්ඨකථාට්ඨකාසු වණ්ණිතා'ති.

දීපනිකාරෙ පන අනතො අත්ථිවරණදීසු බහුමානුස්සාද
නත්ථං සොවචස්සතාදිගුණකිත්තනත්ථං පච්ඡිමජනනාය දිට්ඨි,
නුගතිආපජ්ජනත්ථං කතඤ්ඤාකතවෙදිතාදිපනත්ථං අනත
නො සීමාලක්ඛණදීපනිගනේ ඵලං. පරි කිත්තෙසි. "තථා
'පි නෙ පාසංසියා ආචරියට්ඨානෙ ඨපෙනා ගරුකාතබ්බො
මානෙතබ්බො ථුජෙතබ්බො නෙසං පනාචරියානං තෙසු තෙසු
ගනේසු අසනෙතසු කථං නො භගවතො දෙසනාය අත්ථා
ජාතිතබ්බො යථාගතං අත්ථං ඤාතා උගගණ්ණිතා ධාරෙතෙන
හි පරිපජ්ජතබ්බො සො ච බො ආචරියපච්චේණියා අවිජ්ජ
මානාය අඤ්ඤාදනථු දුබ්බිජානියො හොති තස්මා ආචරියපච්ච
ණං ගරුං කතෙතෙතාහි පාලියා අත්ථා සුට්ඨිවිඤ්ඤාතබ්බො
හොති'ති නො බන්ති" 'ති.

ඵලං කිත්තනකො ඵසදීපනිකාරකො තථා,
පරිපජ්ජති මඤ්ඤනතු සුඛා මෙ වදනො කථං.

සාසන වංස දීප මිහි ය සස බො වරිතා ද යො,
වුත්තා යො ඤාණවිමලතිස්සවෙහා සංඝනායකො.

ථෙරො මරමච්චිසයෙ යං නිස්සාය ලභිකිර,
පබ්බඤ්ජාපසමද්දිං සංඝරජ වරෙ සහු.

ඤ්ඤානිවංසධම්මාදිසෙනාපතිසමඤ්ඤවා,
සසිසසඤ්ඤානිවිමලසුභසාවරියො පිතා

ථේරෙ ආවරියො සංඝරඤ්ඤා ගුණසිරිවහයො,
සො ආසි අයංකො ඤ්ඤානිවිමලවහස නතතුවො

ම රමම අනියෙ ඵ්වං පාපිනෙ උපරුපරි,
ඤ්ඤානිවිමලථේරසස ජ්වෙඨා යො අයංකො අහු

නිපෙටකඅලඛිකාරඤ්ඤෙරෙ තෙපිටකො සුතො,
සාසනවංසදීපෙ 'පි නිද්දිවෙඨා ඵ් ස අනියො

විනායාලඛිකාරවිකාකාරෙ ඵ්සො හි අයංකො,
තසස අයංකමත්තමපි අගඤ්ඤා කථිච් සො

සි මා ස දෙද ය ථා භුතමත්තං නානුච්චාරිය,
අයොනිසො ගහෙනින දෙසං රොපි පපුත්තකො

ගරුනං ගරුකාතබ්බකාරංව චදනා සනා,
අයංකෙ දුබ්භිතත්තායං ජිනාගනිසස දෙසනා

යෙසං කෙසචි ලොකස්මිං සාසනෙ වා පරමපර,
වත්තනති ආදිමානතෙන අනරියා වංසරක්ඛකා

සස්මා අනිච්චකා දෙසං ලොකෙ සුතතිව සාසනෙ,
වතනං නාරහනෙ තස්මා වංසාලඛිකාරකො අයනති

අපිච ආහවිටපදදීපනියා සිමාසාමඤ්ඤදීපනියාව සතෙතසු පි අ
ඤ්ඤාසු අනෙකවිධිවිරැඬවඩානෙසු උපරි පාළිමුත්තකසලෙහ
දුසලෙහදුදීදීපනියා චක්ඛමානත්තා තමාරබ්භ කිච්චිමත්තවිහා
වනමඤ්ඤා කිම්මාසු දීපනියු විරැඬනාදුපපරික්ඛණපට්ඨෙත
ධිපෙඨා ගන්ථගාරවතං විනයෙ ච කලිමකොපාකොපස්ස සිම
සලෙහදුසලෙහදම 'පිකාරණනති සලලකෙඨවා තමාරබ්භ
කිච්චිත්තං විහාවෙම

දීපනිකාරෙ "ඉතොපරං සථාචුත්තාහිමත්තමෙවචක්ඛමා"
'ති ආරහිත්වා අනතුවො මනානුසාරෙන සිමානමසඤ්ඤානං වි
හාවෙත්තුං සිමාලක්ඛණදීපනියා 'පාළියලෙන අබ්බසිමා
තථාසිමනතරිකාව චුත්තා" 'ති චදනෙනා සලිඤ්ඤානා ගාරෙ

සමුදෙව අවසසං වහිතබ්බොති කථා පුන “තෙනාහඋද
කුකෙඛපසිමාකථායං” ඉති ආහං ඉමිනා බබසිමානං විස අබ
බසිමාසංඛාතානං උදකුකෙඛපසිමාදිනමපි සබ්බකුද්දෙසො
භගවතො අනුජානාමි හිතධිවෙ සිමං සමුනනතෙනානා’තතාදි
සිමනතරිකාඨපනපුත්තසාමන්තියෙන අවසිකථාචරියෙහි දෙ
සො’ති නියමිතො, අබබසිමානං සො සබ්බකුද්දෙසො බබසිමා
නං විස පාළියං භගවතා උජ්ඣං අදෙසිතො’පි යථාචුත්තාය
දෙසනාපාළියා නයග්ගාහෙන සමුනදදෙසමිතිකතා අබබ
සිමාසු’පි නිදෙසනං ඉති’තෙනහි බුබුමතඤ්ඤාති අවසිකථා
චරියෙහි නියමිතො තථා සිමනතරිකා ච චුත්තා’ති නිදසස
තා’පි පුන “තෙනාහං” ‘ති භණ්ණො රා සමුනදදෙසසමහිති
විට්ඨාසු තාසු තිසු අබබ සිමාසු’පි උදකුකෙඛපසිමාය සමුනද
දෙසදසසනඤ්ඤාධකවසෙන අවසිකථා නිද්දිසති “උදකුකෙඛ
පසිමාකථායං”මිති යෙන යස්මා හෙතුනා සො සබ්බකුද්දෙසො
නිද්දිසිතබ්බො හොති තෙන තස්මා හෙතුනා තස්ස උදකු
කෙඛපසිමාකථායං නං සිමාසබ්බකුද්දෙසං ආහ අවොචා’ති
සබ්බකුද්දෙසො අවසිකථායං බබසිමාධිකාරෙ එකො රුකෙඛා’පි ච
ඤ්ඤානං සිමානං නිමිතං හොති සො පන වසිතෙනා සිමසකරං
කරොති තස්මා න කාතබ්බො’ති චුත්තානා තට්ඨිකාවිමතිවිනොද
නියම “සිමසකරනති සිමසමුනදං” ඉති ච “යථාචුත්තසබ්බ
කුද්දෙසොව සකරසදෙදන චුත්තා’ති ගහෙනබ්බො” ඉති ච
චුත්තානා දිපනිකාරෙතා’පි “අබබසිමානමපි තාසං පෙ
තෙනාහඋදකුකෙඛපසිමාකථායං” මිති’තෙන තාය අබබ
සිමාසබ්බකුද්දෙසං උදකුකෙඛපසිමාය පාළිමුත්තකසකරදෙසං
අවසිකථා සාධකං කතා තස්සංයෙව අවසිකථායං චුත්තන
යෙන දසෙසමි’ති අයමධිප්පායො නිද්දිවො හොති එවං
දිපනිකාරෙ අවසිකථානයෙන අබබසිමානං යථාචුත්තසමුන
දදෙසසස විච්ඡිමානනා මුද්දිසිතා ඉද්දනි තස්ස සරුපං නිද්දි
සතෙනා අවසිකථාපාඨෙ උදහරති “නදියාපනකමො කරස්සා
මා’තිගතෙහි පෙ පෙ උපරි ආකාසෙ සිතො වට්ඨති” ‘ති,
එවමුද්දහරිතා’පි පුන “සමෙ පන රුකඛසස සාඛාවාචාදිතා
චා” ‘තිආදිනා තෙසමෙව පාඨානං ආදිපගමසතෙන සාරෙතා
“අතෙනා නදියං පතිට්ඨිතානමපි රුකඛනාචාසෙනානං විසභා
ගාය බබසිමාය වා ගාමසිමාය වාසඤ්ඤා සබ්බකුද්දෙසො
තති උදකුකෙඛපසිමුප්පනිතා අභාවතො අවසිකථායං කමම

කරණං පටික්ඛිපිනා” ‘හි දසෙසනොනා පුරෙතරමෙව ගතෙ
 නා ආනටං පටිසාමෙතබ්බභාරං සිතකොච ජලෙඛිකෙනාචිය
 සංදසස් නස්සං අනිතනාච පටි ඤ්ඤානොදකුකෙඛපසිමාසලෙහ
 දංපටිච්ඡාදෙනා පාළිඅට්ඨකථාටිකාගණ්ඨපදලිනනිඤ්ඤාකරණ
 සංඛාතෙසු තෙසුපි ගනුන්තෙසු අනිද්ද්විසුඛං සිමාභූත
 මසිමාභූතං වා රුක්ඛිනාවාසෙකුසලිකාමාගාභූතපරමං
 යෙව හි ගනුන්තනො සබ්බපරික්ඛාමො චිරතනානානම’පි
 සිමානසපරිදිපකානං ගණ්ඨකාරනමාචරියානං අනරියනාදිපි
 භාවනාය “සිමානස පරිදිපාභූතපෙයානලෙචාසුනති” චිත්තං
 ‘පි තෙසංසබ්බඤ්ඤාසාසන භාරවාහකානං සබ්බමසංවණ්ණන
 කොට්ඨනං විනයට්ඨකථාටිකාපකරණගනුන්ත සිමාසලෙහ
 දසස් පුත්තනා “තෙතෙව හි අවිනිච්ඡියාභූතසමා
 සුත්තං පමාණමිහ මුනිනො” ‘හි එවමාදිත් තෙසු තෙසු අට්ඨ
 කථාදිගනුන්ත අවිනිච්ඡියවිසමකථාදියෙස සමාරොපෙනා
 තෙ තෙ ගනුන්තෙ’පි පටිබාහනාසස් පටික්ඛිපනාසස් පාළි
 අට්ඨකථාදිසු අනාගතනසමෙව නාසං අනුලොමමි’හි ව කතා
 “පාළියං එව සිතා වණ්ණසිසාමා’ති” නිදසස්තෙන ච අඤ්ඤ
 ථාව සිමවිනිච්ඡියවාදිනො යදිදං විසභාගසිමාසබ්බකො සති
 උදකුකෙඛපසිමාය අනුප්පත්තපකාසනං, සචෙ, උප්පජ්ජසස්
 ඉමසමි, ලබ්භාදිපෙ මහාදුනාමිකාය නදියා විවාදට්ඨාතෙ ගාම
 සබ්බකොපෙකුම’පි අනෙතා කතා උදකුකෙඛපසිමුප්පජ්ජතෙ
 න සථාපුත්තසිමාසලෙහදසංඛාතො සබ්බකරදෙසො පාකට්ත
 රො අසස්’ති

අහො අච්ඡරියමිදං ධානං සිමානසකොට්ඨෙහි සාසනගරු
 කෙනි පණ්ඩිතෙනි විත්තාමය ඤාණෙන උපපරික්ඛිතබ්බං
 විමංසිතබ්බං ව නොති, යදිදං පාළියංයෙව ධාතා පාළිංවණ්ණණ
 නාසස් දිපතිකතනො සබ්බකො සති උදකුකෙඛපසිමාය
 අනුප්පජ්ජනං, කුභිං ඉමසස් පාළිමුත්තකසලෙහදසලෙහදදිප
 නියා ආදෙව කිලෙජ්න කසිරෙන සුත්තසාමන්තියෙන උබරිතා
 “තෙතාන උදකුකෙඛපසිමාකථායං” ‘තතදිනා ආහටො සථා
 පටි ඤ්ඤානඅබ්බසිමාසලෙහදෙ, තප්පි ඤ්ඤාණම’පි තසස් විස
 භාගසිමානං සබ්බකො සති සබ්බකො අනුප්පජ්ජමානාය උද
 කුකෙඛපසිමාය, අනිතාය විවාහවාරෙසස්මිවා’තිදිපතිකා
 රො “පාළියං භාවනා අබ්බසිමානං සලෙහදෙකොසරණ

දෙසා නානුඤ්ඤානා” ති වඩා පුන “තථාපි අවධිකථායං භග
වතො සිමනනරිකාදීපනසුභ්‍රාතසාමන්තියෙන අබ්බසිමානමපි
තාසං පාළිමුත්තකො සමුද්ධාදදෙසො පටිකිණිතො” තාදි
නාසමුද්ධාදදෙසසං විජ්ජමානතං තප්පිකොපච විභාවෙනි,
එවං විභාවෙනො ච අබ්බසිමානං සමුද්ධාදදෙසසං අනනු
ලොමිකෙන යෙසං භික්ඛවෙ සිමා පච්ඡා සමමතා තාදිනා
සබ්බසො බ්බසිමානමෙව අසිමනසාධනත්ථං භගවතා දෙසි
තෙන අවධිකථාට්ඨකාසුපි තථාච නියමිතෙන සුභ්‍රාත විස
භාගසිමාහි රුක්ඛසාඛාදිසබ්බෙන සති අබ්බසිමානමපි අනු
පාප්ප්නමෙව පදිසති. සුභ්‍රාතං අබ්බසිමානං අසි
මනතං සාධෙය්‍ය අවධිකථායං සිමනනරිකාදීපනසුභ්‍රාතසාමන්තියෙන
අබ්බසිමානං සංසද්ධනත්ථාය නිහවො පාළිමුත්තකසමුද්ධා
දදෙසො න චතතාබ්බො සියා, කසමා සබ්බෙන සති සබ්බසො
අනුපාප්ප්මානාය උදකුකෙඛපසිමාය අඤ්ඤාසිමාහි සභිං ස
මුද්ධාදදෙසසං අසිජ්ජමානතො. ජානනොච අවධිකථාච
රියා භගවතො පුත්තාසනත්ථාකාවචර පචසතා අරහතො ච
කුපටිසමිද්ද ඡලති ඤ්ඤාදිහෙදෙ උත්තරිමනුසංධමෙම අප්පටි
හතබ්බිතො සමමාසමුබ්බපිතු අරක්ඛාසයං, ජානනොච දෙසනා
පාළියා නිතත්ථං වණ්ණනති තෙය්‍යත්ථං අරක්ඛාහරනති තත්ථ
තත්ථ පාළිමුත්තකානිපි විනිවජ්ජානි ආහරිතො භගවතොච
අරක්ඛාසයමිති පකාසෙතති විවරනති විහජනති ධර්මානෙයෙ
ව ච භගවති ලොකනාථො තෙනෙ සාවකා මහතියා පරිසාය
භගවතො දෙසනාවිලාසෙන තානි තානි සුභ්‍රාතනානිපි දෙ
සෙතති, වුත්තමෙව සමනතාපාසාදිකායං භගවතො අභිප්පායං
ඤ්ඤා උපාළිකොථාදිහි අභිකථා ධිපිකානිආදි, තත්ථා වුත්තනාචච
අවධිකථාචරියෙහි යථාවුත්ත සමුද්ධාදදෙසො පාළියං සිමනන
රිකාදීපනසුභ්‍රාතසාමන්තියෙන, වුත්තතොච ඤ්ඤානි දීපනිකා
රෙන අත්තනො මතියා උදහටං යෙසං භික්ඛවෙ සිමාපච්ඡා
සමමතා තාදිසුභ්‍රාතං කමමවාචාය පඨමං පඨමං සමමතසිමානං
සමතිද්ධාදෙසොභරනවසෙන පච්ඡා පච්ඡා කමමවාචාය සමම
තානමෙව සිමානං අසිමනං සාධෙති න උදකුකෙඛපාදි අබ්බ
සිමානනති, පාළියං තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා
භික්ඛු සිමාය සිමං සමතිද්ධානති. අප්පාකුප්පං අවධිකථාරහං
ඉති ඉමාය දෙසනාය ච විසෙසනො පාකටතරො හොති අ
ඤ්ඤාසං සිමා මිසිකරණවසෙන වා එකදෙසං වා සකලං වා

අපේක්ෂාකරණවසෙන වා පච්ඡා සමමතානං බබසිමානං අසීම
නං පඤ්ඤාපෙතුකාමො භගවා නං සුභික්ෂාමාන න අබ්බාන
නති.....සමනතපාසාදිකාය විනයවසිකථායපෙන. වුත්තං,
සිමාය සීම. සමභිද්දනනි අනතො සීමාය පරෙසං බබසීම. සමභිද්දනනි
.....පෙ.....සීම. බන්ධනා භික්ෂු නං අමබං අනෙතාකතවා ජමබු. කී
තෙතනවා බන්ධනනි සීමාය සීමා සමභිද්දනා හොති එවංජබ්බසෙයා භික්ෂු
අකංසු තෙතාහ සීමාය සීම. සමභිද්දනනි'නි ඉට්වාදිනා.....වජිරබුච්ඡි
විකායමපි වුත්තං. “න භික්ඛවෙ සීමාය සීමා මහිඤ්ඤාබ්බා'නි එ
ත්ථ පඨමං බබසීමාය පච්ඡා අත්තනා බන්ධනබ්බසීමා න භිඤ්
ඤාබ්බා'නි එකෙ අධිප්පායං සංවණ්ණනනි පඨමං සමමතසීමා
ය අපේක්ෂාකර්වසමෙපද්භාවතො සො අධිප්පායො අපේක්ෂා
කර්මණ න සු'ප්පති, තස්මා පච්ඡා බන්ධනබ්බසීමාය පඨමං බබ
සීමා න භිඤ්ඤාබ්බා” ‘නි.....විමතිවිනොදනියමපි “සමහිද්දනනි
'නි යත්ථ චතුභි භික්ෂුහි.....පෙ.....යං ධාතං තං අත්තනො
සීමාය පවෙසෙනා බන්ධනනි'නි අපො” ‘නිව”යදි පන බන්ධන
කාලෙ එව එකො ථුලරුකෙධා උභයමපි සීම. ආහවිව නිවසිති
පච්ඡා බබා අසීමාහොති'නි දට්ඨබ්බං” ‘නි ච ආදිනා පච්ඡා ස
මමතානං බබසීමානං එව අසීමනා දසසිතා.....අපරමපිවුත්තං.
විමතිවිනොදනියං එව, “යෙසං භික්ඛවෙ සීමා පච්ඡා සමමතා”
'තඤ්ඤාපෙතුකාමනොමනසෙන, “පාළියමන නිද්දනවසෙන යෙ
සං භික්ඛවෙ සීමා පච්ඡා සමමතා තෙසං තං කමමං අධමම්කනනි
ආදිනා පච්ඡා සමමතාය අසීමතො වුත්තං” පි විසු ගාමසීමාසු ධී
තො චිහි සබ්බෙහි සමෙපදං වා අපේක්ෂාකරණං වා කතා සීම
නතරිකං අඨපෙතො රුක්ඛපාරොහාදි සබ්බෙහි. අවිසොපෙතො
එකස්මිං බණ්ණ කලොවාචානිවසිතවසෙන එකතො සමම
තානං චිතනං සීමානවුපි අසීමනා පකාසිතා'නි වෙදිතබ්බා
'නි.....ආහ ව මාතිකට්ඨකථායං නිද්දනවණ්ණනාය බබසීමාසු
එකාදසවිපනතිසීමාධිකාර.....

සීමාය සීම. සමභිද්දනෙන සමමතා නාම අත්තනො සීමාය පරෙසං බබසි
ම. සමභිද්දනෙන සමමතා.....පෙ.....සීමායසීම. අපේක්ෂාකර්මණෙන ස
මමතා නාම අත්තනො සීමාය පරෙසං බබසීම. අපේක්ෂාකර්මණෙන සමම
තා, සවෙහි පරෙසං බබසීම. සකලං වා තස්සා පදෙසං වා අනෙතා කතවා අ
ත්තනො සීම. සමමතනනි සීමාය සීමා අපේක්ෂාකර්මණා නාම හොති” ‘නි.....
තට්ඨිකාලිනත්ථපකාසනියමපි “යත්ථ පන ධිතෙහි කමමං කා
තුං න සඤ්ඤා තාදිසං පදෙසං අ නෙතා කර්තවා බන්ධනා

සීමාය සීම. සමහිඤ්ඤාති නාම න තු අපේක්ෂාස්ථරනති නාමා”
 .හි ව “නසං පදෙසනති නසං ඵකදෙසං, යත් ධ්වං භික්ඛු
 හි කමිමං කාතුං න සකකා හොති තාදිසං ඵකදෙසනති වුත්තං
 හොති” “තිආහං ඵං වුච්චො භගවා යෙසං භික්ඛුවෙ සීමා
 පච්ඡා සමුත්තා තෙසං තං කමිමං අධම්මිකං ‘තාදිසුතෙන
 කමිමවාචාය සමුත්තතිතබ්බානං ඛණ්ඩසමානසංවාසඅවිජ්ජ
 වාසසීමානමෙව අසීමතං ජබ්බගාති යානං භික්ඛුනං සීමාසමිති
 ඤ්ඤාදිසාසනවිලෝකකරණවතථුසු පසංකපෙතා අනිතතො
 සාවකානං ආයති සංවරත්ථං සාසනසංරක්ඛණත්ථව තදනනන
 රං න භික්ඛුවෙ සීමාය සීමා සමිතිඤ්ඤාතබ්බා යො සමිතිඤ්ඤාය
 ආපනතිදුක්ඛටස්ස අනඤ්ඤාමි භික්ඛුවෙ සීමං සමුත්තනතො
 න සිමනාරිකං ධිපෙත්වා සීමං සමුත්තතිතුං’ති ආණං ධිපෙ
 සි න භික්ඛුනං කමුකරණ්චරිය සති භගවතො ආණ්ඩසෙ
 න නදිආදිසු තං ඛණ්ඩසමානානං උදකුක්ඛපාදිඅබ්බසීමා
 නං අසීමභාවපකාසනත්ථං ආණං ධිපෙසිං භගවතො දෙසනා
 පාළියා අනිවණ්ණනාවසෙන අට්ඨකථාට්ඨකාදිසු ච යථාචුත්තො
 න නයෙන සමිතිඤ්ඤාතපේක්ෂාස්ථරණං කතා පච්ඡා බබසීමානං
 යෙව අසීමභාවං අනෙකෙසු ධාතෙසු සංදෙසෙතෙති කිසම්චි
 චි ධාතෙ අබ්බසීමාසු’පි පච්ඡාජාතා අසීමාති වා බබ්බසීමාදි
 හි සමිතිකි විජ්ජමානෙ උදකුක්ඛපසීමා න උප්පජ්ජති’ති
 චා වචනමත්තො’පි අවුත්තෙ සති, තථා බුබ්බසං භගවතො ආ
 ණ්ඩසෙන උක්ඛණ්ණනිතනදිආදිසු මජ්ඣිමස්ස පූර්වසසුදකු
 ක්ඛපපරිච්ඡේදප්පමාණෙන උප්පජ්ජමානා සීමා විසභාග
 විහාරසීමාගාමසීමාහි රුක්ඛපාරෙහාදිසමිතිකි අසතො,
 සතො ච උප්පජ්ජති’ති පාකට්ඨකෙන විනිච්ඡයෙ විජ්ජමානෙ
 යෙව දිපතිකාරෙ තස්සත්ථස්ස අසාධකං සුත්තං සාධකමිති
 මිතිමත්තො උද්භරතො පාළිඅට්ඨකථාට්ඨකාදිසබ්බවිනය
 ගණ්ඨසු ආගතං සීමාසමෙහදනයං පහාය තෙසං විලෝමෙන
 නයෙන “අනෙතානදියං පතිට්ඨිතානමපි රුක්ඛනාවාසෙතුනං
 විසභාගාය බබසීමාය වා පෙසං අට්ඨකථාය කමුකරණං
 පටික්ඛිපිතා” ‘ති විරුඩගාභවිවරණමාරහි තත්ථායං විරුඩ
 ගාභවිවරණදෙසවිභාවතා

“අනෙතානදියං පතිට්ඨිතානමපි රුක්ඛනාවාසෙතුනං විසභා
 ගාය බබසීමාය වා ගාමසීමාය වා සඤ්ඤා සමිතිකි විජ්ජමානෙ”

නි හි වුත්තං, කිවා'පි උජ්ඣකමෙව අසුකා සිමා'නි රුක්ඛනාවාසෙ
 තුනං සිමනා න වුත්තා, තථා ච තෙන "අනෙතානදියං පතිට්ඨිතා
 නමපි රුක්ඛනාවාසෙතුනං" 'නි ච "න පන චිත්තං නදිබ්බසිමා
 නංවා නදිගාමසිමානං වා අඤ්ඤමඤ්ඤසබ්බකොසනි" 'නි ච ත
 යෙව වුත්තත්තා නදියං සිතා තෙ රුක්ඛනාවාසෙතවො නදි
 සිමාභාවෙනෙව ගහෙතබ්බා, නිට්ඨිතු තාව තෙසං නදිසිමාසං
 බානානං රුක්ඛනාවාසෙතුනං විසභාගාය බ්බසිමාය සඤ්ඤිං සබ්බ
 කො තමාරබ්බඋපරිවක්ඛාම "විසභාගාය ගාමසිමාය වා සඤ්ඤිං
 සබ්බකො විජ්ජමානෙ" 'නි ච වුත්තත්තා ගවෙසිතබ්බා එතාසං
 ගාමනදිසිමානං සභාගවිසභාගතා වුත්තං හි විමනිවිනොද
 නිට්ඨිකායං "යා පනෙතා ලොකවොහාරසිඛා ගාමඅරඤ්ඤනදි
 සමුදදුජ්ඣතස්සරසිමා පච තා අඤ්ඤමඤ්ඤං රක්ඛාදිසබ්බකො'පි
 සලෙහදදෙසං නාපජ්ජන්ත් තථා ලොකවොහාරභාවතො, න
 හි ගාමාදයො ගාමන්තරදීහි නදිආදිහි ච රුක්ඛාදිසබ්බකො
 තෙන සමභිත්තා'නි ලොකෙ වොහරන්ති ලොකවොහාර
 සිඛානච ලොකතොව සලෙහදෙස වා අසලෙහදෙස වා ගහෙත
 බ්බා නාඤ්ඤතො තෙනෙව අට්ඨකථායං තාසං අඤ්ඤමඤ්ඤං
 කත්ථි සලෙහදනගො න දසසිතො සාසනවොහාරසිඛානෙව
 දසසිතො" 'නි අනු ගාමාදයො අඤ්ඤාහි ගාමාදිහි නදිආදි
 හි ච රුක්ඛාදිසබ්බකොතෙන සමභිත්තා සලෙහදදෙසං ආප
 නතා'නි ලොකමිති න වොහරන්ති, සබ්බකොදෙසගෙනුචිසභා
 ගතං වා අසබ්බකොගෙනුසභාගතං වා න පරිකල්පන්ති ගාමො
 'නි ච නදි'නි ච ලොකවොහාරෙනෙව සිඛා න සාසනවොහා
 රෙන, ලොකවොහාරසිඛා ච ගාමනදිආදයො රුක්ඛාදිසබ්බ
 කොතෙන සබ්බකොදෙසං සමාපනතා'නි ලොකෙ න වොහ
 රන්ති තාසං ලොකවොහාරතොව සලෙහදෙස වා අසලෙහදෙ
 ස වා ගහෙතබ්බා, නාඤ්ඤතො අඤ්ඤවොහාරතො සලෙහදෙ
 ස වා අසලෙහදෙස වා ගහෙතබ්බා න හොත්'නි සුපිත්තත්තා,
 "විසභාගාය ගාමසිමාය වා සඤ්ඤිං සබ්බකො විජ්ජමානෙ" 'නි අය
 මබ්භාගො තෙව අට්ඨකථානුගො, අට්ඨකථායං තාසං අඤ්ඤ
 මඤ්ඤං කත්ථි සලෙහදනගො න දසසිතො සාසනවොහාර
 සිඛානෙව දසසිතො'නි විකාචරියෙන විසෙසතො ච සුපිත්
 තා දිපතිකාරස්ස "විසභාගාය ගාමසිමාය වා සඤ්ඤිං" 'නිවිව
 රණෙ සාචජ්ජනා පාකට්ඨත් ජාතා එවං අනෙතානදියං ප
 තිට්ඨිතානං රුක්ඛනාවාසෙතුනං විසභාගාය බ්බසිමාය වා ගා

මසීමාය වා සඬිං සලිඛෙක විජ්ජමානෙ උදකුකෙකපසිමුප්පනති
 යාඅනාවං අට්ඨකථාය අජ්ඣාසයො'ති අත්තනො මතිමනෙතන
 පකාසෙතා'පි, අට්ඨකථාපාඨං විවරනෙතා පුත සිමංවා සො
 ධෙතා'ති, පොසොධෙතා කමමකරණං. චුත්තනති ආහං අත්තා'පි
 අට්ඨකථාය උදකුකෙකපසිමට්ඨරුකකස්ස සාධාපාරෙතානං.
 බහිනදීතිරෙ බබසීමාගාමසීමාහි සඬිං සලිඛෙක විජ්ජමානො
 බබසීමාගාමසීමායො අසොධෙතා කතකමොනං. කුප්පනතො
 සොධෙතා කමෙප්පනොදකුකෙකපසීමාය කත්තබ්බමිතිඤ්ඤ
 පනත්ථං. සිමං වා සොධෙතා කමමං කත්තබ්බනති චුත්තන'පි
 දීපනිකාරෙ තදත්ථං. මතානුසාරෙන විවරනො සිමං වා සො
 ධෙතා'ති බබසීමාය වා ගාමසීමාය වා සිතහික්කුනං. හත්ථපා
 සානයනබ්බිකරණවසෙන සොධෙතා තස්සං. බබසීමායං වා
 ගාමසීමායං වා කමමකරණං. චුත්තනති" අට්ඨකථාපාඨවිලො
 මවණණනමකාසිං ඉමසමිලපි විවරණෙ යුත්තද්වපපරික්ඛි
 තබ්බං "බබසීමායං වා ගාමසීමායං වා සිතහික්කුනං. හත්ථපාසා
 නයනබ්බිකරණවසෙන සොධෙතා" 'තඤ්ඤාපිත්තතො උද
 කුකෙකපසිමං පහාය තං. බබසීමං වා ගාමසීමං වා කමමක
 රණණාය තස්ස මතානුරූපං ගතෙහි හික්කුහි ච ගාමසීමාය
 පන නානාවිහාරෙසු බහුහි හික්කුහි සමාකිණ්ණතො තෙ
 හත්ථපාසෙ වා කාතබ්බා හොනතු බහි වා, කමෙප්පනාය බබ
 සීමාය සිතානමපි සීමාසොධනත්ථං. බහිකරණස්ස ච චුත්ත
 නති, කමෙප්පනො ච සබ්බෙ පඨමං. තනුට්ඨස්ස සංඝස්ස
 බහිකරණමපි මහාසාවජ්ජතරට්ඨානමිති විනෙතතබ්බතං.
 යාති, තථා'පි ච යෙ හික්කු නදියා කමමං කරිස්සාමා'ති
 ගතො අට්ඨකථාය ච නදියා පන කමමං කරිස්සාමා'ති ගතෙහි'ති ආර
 ඡිත්වා උදකසාවිකං නිවාසෙතා'පි අනෙතානදියං යෙව කමමං කාතබ්බං.
 'තඤ්ඤාතෙහි තෙහි පරියායෙහි උදකුකෙකපසීමායමෙව කමම
 කරණං. චුත්තං න නදියා බහිගමනං, දීපනිකාරෙ ච තං අට්ඨ
 කථාවිධානං. පරික්ඛිපනොව අට්ඨකථාධර්මායමිති කතා
 කමමකරණවජ්ජාය නදීගතානං. නෙසං හික්කුනං. "තස්සං
 බබසීමායං වා ගාමසීමායං වා කමමකරණං. චුත්තනති" භණ
 නොතා බබසීමාගමනං ගාමගමනව අත්තනො මතිමනෙතන
 නියමෙති, ඵලං ගතානව අනෙතානදියං පතිට්ඨිතානමපි රු
 ක්කිනාචාසෙනුනං. විසභාගබ්බගාමසීමාසමබ්බෙක විජ්ජමානෙ
 බබසීමං සොධෙතා බබසීමාය ගාමසීමං සොධෙතා ගාමසි

මාය ව කමුඛකරණං. චුත්තනන්ති වඩා'පි න තං සමබ්බො
නදියා සොධනං. ආහ, නත්තා'පි යුගති විමංසිතබ්බො.....නදී
ව අවධිකථාදිසු සා පන අත්තනො සනාචෙනෙව බබසිමසදියා සබ්බ
චෙනා සංඝකමමං කාතුං. වට්ඨනි'නි කතා සිමා'නි චුත්තා, දීපනිකා
රෙන ව විසභාගාය බබසිමාය වා ගාමසිමාය වා සඬිං. අනෙතා
නදියං පතිට්ඨිතානං රුක්ඛනාවාසෙනුනං සමබ්බො උදකු
කෙඛපසිමාය අනුත්තරානිසාධකදෙසතො ඤාතො, ලොකෙ
නදියු ව භික්ඛුනං නානාකමමත්ථාය ගමනාගමනමපි ආවි
ණ්ණසමාවිණ්ණං, බබසිමා පන සාසනිකසිමරිතා ධරෙතො
සභාගගාමසිමං. අඤ්ඤාය බබසිමාය ව අඤ්ඤාසං උදකුකෙඛ
පාදිසාසනිකසිමානව අරිතතො නිස්සයවිරහිතානං ලොක
වොහාරසිධානං. නදීආදියිමානව විසභාගා,නමො තාසං
බබසිමානදීනං. රුක්ඛසාධාදිසමබ්බො විජ්ජමානෙ දීපනිකා
රුහුමනෙන නදිං. අසොඤ්ඤා බබසිමාය කතකමමසස
කොපො ව සුත්තානුලොමඅභිකථානයෙහි සිබ්බො එව.....
චුත්තචෙතං. විමනිවිනොදනිවිකායං. “එවමෙතා භගවතා අනු
ඤ්ඤාතා බබසිමා සත්තබ්බනතර උදකුකෙඛපසිමා අඤ්ඤාම
ඤ්ඤාචෙව අනතතො නිස්සයවිරහිතාහි ඉතරිතරහි සන්ති
ස්සයසිමාහි ව රුක්ඛාදිසමබ්බො සති සමුපාදදෙසං. සමාප
ජ්ජනති'නි සුත්තානුලොමනයො ඤාතබ්බො”නි.....අනු අත්ත
තො නිස්සයවිරහිතාහි'නි බබසිමනිස්සයා ගාමසිමා බබසිමා
නිස්සිතා, උදකුකෙඛපනිස්සයා නදියිමා උදකුකෙඛපසිමා
නිස්සිතා,තථා සත්තබ්බනතරසිමාය අරඤ්ඤා,යථාචුත්තනිස්ස
යනිස්සිතතෙති ව සති උදකුකෙඛපනිස්සයා නදී බබසිමාය
ඉතරසන්තිස්සයසිමා නාම, තථා බබසිමනිස්සයා ගාමසිමා
උදකුකෙඛපසිමාය ඉතරසන්තිස්සයසිමා නාමා'නි, එවං බබ
සිමාය සඬිං. ඉතරසන්තිස්සයනදියිමා උදකුකෙඛපසිමාය සඬිං.
ඉතරසන්තිස්සයගාමසිමා ව රුක්ඛාදිසමබ්බොන සබ්බකරදෙසං
සමාපනතා භොගනි,නාදියෙ සමබ්බො සති එතිස්සං. සිමා
යං කමමං. කරෙතෙතාහි ඉතරං. අසොඤ්ඤා කතකමමසස
කොපො භගවතො සුත්තානුලොමනයෙ ධනාව විකාවරි
යෙන පකාසිතො, අභිකථා සුත්තස්ස අනුලොමිකා විකා ව
පාළිඅභිකථානං, තස්මා නදියා සොධනං අවධා තං සමබ්බො
බබසිමාමත්තසොධනුපායං. වතො පුන “තස්සං බබසිමායං වා”
'නි ආදිතා අභිකථාය අරඤ්ඤාසයො'නි පපථිතා දීපනිකාරමති

භවා, අපි ච “සා පනෙනා ලොකවොහාරසිධා” ‘තඤ්ඤා නිද
සසිතෙන සම්මෙඤ්ඤා චිකාපාඨේ “ලොකවොහාරසිධානච ලො
කවොහාරතො ච සමූහදො වා අසමූහදො වා ගහෙන බෙබ්බ
නාඤ්ඤා, තෙනෙව අභිකථායං තාසං කායථි සමූහදන
යො න දසසිතො සාසනවොහාරසිධාගෙව දසසිතො” ‘ති
අවධාරණෙන විසෙසවිධානං කතං, බබ්බසිමා සාසනවොහාර
සිධා නදී ච ලොකවොහාරෙත, තස්මා ලොකවොහාරසිධාය
ඉතරසන්තිස්සයාය නදියා සබ්බං සාසනවොහාරසිධාය බබ්බසි
මාය රුක්ඛාදිසම්බන්ධා සති සිමාසමූහදදොසො අභිකථානු
ලෝමනයෙ ධ්වං චිකාචරියෙන දසසිතො, දීපනිකාරෙන ච
“අනෙතානදියං පතිට්ඨිතානමපි පෙසං කමමකරණං පටි
කඤ්චිතා” ‘ති චතා පුන තං සම්බන්ධනදිං අසොධෙතා සාසන
වොහාරසිධාය බබ්බසිමාය කමමකරණස්ස විහිතතතා ජිනසාස
නෙ සබ්බදා කමමකොපසමෙවය දොසදුභ්වාය සබ්බකරසිමාය
කමමකරණෙ පච්ඡිමාපි ජනතා සමාදපිතා’ති අයමනො ච
අභිකථාචිකානයෙගෙව සිමො’ති දඨබෙබ්බා

තදනන්තරං දීපනිකාරෙ අභිකථාපාඨේ අපරවාකං විච
රනෙතා “සාබං වා ජිඤ්ඤා කමමං කාතං බන්ධනං ඉමිනා උදකු
කෙඛපසිමාය කතනුමිච්ඡිතතානං පෙසං කමමකරණෙත
භාවො දසසිතො” ‘ති ආහ, පුරිමස්මිං සිමාසොධනපකෙඛ බබ්බ
සිමාගාමසිමායො සොධෙතා “තස්ස බබ්බසිමායං වා ගාමසිමායං
වා කමමකරණං චුත්තනති” වතා පුන ඉමස්මිං සාබාජිකුන
පකෙඛ “උදකුකෙඛපසිමාය කතනුමිච්ඡිතතානති” චුත්ත
තතා තස්මිං සොධනපකෙඛ භික්ඛුනං කමමකරණෙව්ච බබ්බ
සිමාගාමසිමාසු ජිකුනපකෙඛ ඉව්ච උදකුකෙඛපසිමායා’ති
ච, දීපනිකාරස්ස අජ්ඣාසයො විචට්ටොව පඤ්ඤායති, නත්ති
ච අභිකථාචිකාදියු තථාචිට්ඨො වණ්ණනාකකමො කමමක
රනිච්චාය සති එකං සිමථානං ගතෙහි යථාචුත්තරුක්ඛා
සාබාදිසම්බන්ධා සති තං සිමං පහාය බබ්බසිමං වා ගාමසිමං
වා ගනතා කමමං කතනබ්බමිති වා සාබාදිති ජිඤ්ඤා පඨි
මං සමුපනෙත තස්මෙව සිමථානෙ කමමං කතනබ්බමිති වා,
යදි අභිකථායං උදකුකෙඛපසිමාධිකාරෙ ධ්වෙනා නදියා
උදකුකෙඛපසිමාය කමමකරණං සම්බන්ධා සති බබ්බසිමාදිවු
පගමමකතනබ්බමිති අයමෙවජ්ඣාසයො චුනෙතා සියා අථ

කාමා “නදියා පන කමම. කර්සසාමා” “නි ගතෙහි’නි ආරභිතා
 “උදකසාරිකං නිවාසෙතො’පි අනෙකා නදියං යෙව කමම. කාත
 බබං” ‘නි ච, “නාචාය’පි ධනාකාතබබං’නි” ච, අනෙකා නදියං
 ජාතරුකෙඛා වා බසිතො” ‘නි ච. “අනෙකා නදියං බබෙ අට්ට
 කෙ’පි අනෙකා නදියං ජාතරුකෙඛා’පි සිතෙහි” ‘නි ච, “ජිඤ
 ඤා වාසස බහිපතිට්ඨිතභාවො නාසෙතො’ඛා” ‘නි ච, “නදීහි
 රෙ පන බාණ්ණකං කොට්ඨො තස් බබනාවාය නට්ට’නි
 යෙවා” ‘නි ච, සචෙ “අනෙකා නදියං යෙව සෙතු වා සෙතුපාදු
 වා” ‘නි ච, බහිතිරෙ පතිට්ඨිතා කමම. කාතුං න චට්ටති” ‘නි ච,
 “අථ සෙතුපාදු අනෙකා” ‘නි ච, තෙසු තෙසු පාඨෙසු ඵ්වමාදි
 වචනෙහි සම්බන්ධෙ සති සිම. සොධො ච සාධාදි ජිඤනෙන
 බහිපතිට්ඨිතභාවං නාසෙවා ච බබසිමාදි මනුපගමි අනෙකා
 නදියං උදකුකෙඛපසිමායමෙව කමම කර්ණපායො වුතෙතො,
 නනු න වතොබබං සියා අභිකථායං දීපතිකාරවිචරණ අභිම
 තෙ ඵ්වං අනෙකා නදියං යෙව කර්ණවිධානං, වුතොමෙව අභි
 කථායං, තස්මා බබසිමානං අසිමනාපාදනස්මෙව භගවතා
 දෙසිතං යෙසං හිකාබෙ සිමා පච්ඡා සමමතා ‘තාදි සුත්තං
 අබබසිමානම’පි උදුහරිතා අභිකථාය අජ්ඣාසයො ‘නි විසතා
 ගසිමාසම්බන්ධෙ සති උදකුකෙඛපසිමුප්පතියා අභාවප්පකා
 සකාය දීපතිකාරමනියා “බබසිමාය වා ගාමසිමායං පසංකසං
 බබසිමායං වා ගාමසිමායං වා කමම කර්ණං වුතනං” ‘තාදි අභි
 කථාවිලෝමස්විචරණෙසු සාවස්තො අභිකථාවචනෙහෙව
 අතිසයෙන පාකවා ජාතා, තෙනෙව නත්තසම්. අබබසිමාසි
 කාරෙ උදකුකෙඛපාදිසිමානං රුකධසාබාදිහි සම්බන්ධෙ සති
 ‘පි අනුප්පස්සනං, උප්පස්සනෙව භගවතො ආණ්ඩරසෙන භික්ඛු
 නං කමම කර්ණං, ච්ඡාය සති තං බහුප්පස්සමානා තදපෙකා
 ය විගමෙ ච විගමිමානා අනුඤ්ඤානාසු නදිආදිය උදකතා
 තො පඨාය අනෙකා උදකුකෙඛපපරිච්ඡිතනා සිමා බුබසස භග
 වතො ආනුභාවෙනා’නි වෙදිතබබං අපි ච යෙ අභිකථාය
 නදියා පන කමම. කර්සසාමා’නි ගතෙහි’නි වුත්තතො තෙන
 අභිකථාවචනෙන ලබාකාසා සමානා මයමි නදියා කමම.
 කර්සසාමා’නි ගතා ගවෙය්ගං, තෙව භික්ඛු යථා වුත්තරුකොදි
 සම්බන්ධෙ සති’පි බබසිමාදි ගමනං අනිච්ඡානා ව තං සම්බන්ධ
 සිම. ගාමසිම. වා සොධො උදකුකෙඛපසිමායමෙව කමම.
 කතතුමිච්ඡායං නත්තස්ම කර්ණපායො දීපතිකාරමතෙ අභි

මනෙ, තථා ව සති නදියා වා හිනබවෙ.....පෙ.....එකුර පාසුටා
 'ති ඉමං සුත්තමු ඉද්දං අරහතා සමොසමුඛෙන ච තසෙසව
 සමොසමුඛස්ස සුත්තානුලොමනයෙ ථානා අභිකථා වරියෙහි
 ච අභිකථාං විවරනෙහි විකාපකරණවරියෙහි ච නදියං
 උදකුකෙඛපසීමාය කමමකරණං දිනෙනාකාසවාගර රුකි
 නා පිහිතො පටිච්ඡාදිතො, අඤ්ඤා ආගමනියමගාභිමුඛං
 කතා විවරනො උත්තානිකතො.....භගවතො ආණ්ඩලෙන
 උප්පන්නාසු 'පි තාසු අබ්බසීමාසු රුකිකසාධාදිසමිඛෙනා 'පි
 විසභාගසීමානමෙකීනා වං ගතත්තා තංසමිඛෙකි විජ්ජමානෙ
 එතිස්සං සීමායං සිතා හික්ඛු ඉතරිස්සං සීමායං කමමං කරො
 න්නානං හික්ඛුනං වග්ගවසෙන සීතත්තා කමමං කොපෙනි,
 තස්මා සමිඛෙකි විජ්ජමානෙයෙව සීමං සෙධෙතා වා සාධං ජිඤ්ඤා
 නා සමිඛෙකිදෙසපරිභාගරන වා අනෙත්තානදියං උදකුකෙඛප
 සීමායං යෙව වග්ගකමමපරිහරණෙන කමමකරණං භගව
 තො සුත්තෙහි අභිකථා වරියෙහි තෙහි තෙහි පරියායෙහි
 නයො දිනෙනා අනුසත්ති කතා, නදියා පන කමමං කරුණාමා 'ති
 ගතෙති සෙව නදි පරිපුරණං හොති සමනිකතිකා උදකසාවිකං නිවාසෙතා
 'පි.....පෙ.....සීමංවා සොධෙතා සාධං වා ජිඤ්ඤා කමමං කාතබ්බං
 'තාදිනා.....අනු සීමං වා සොධෙතා 'ති ඉදං අනෙත්තානදියං
 කමමස්සත්තෙහි කුචුනමාධාරභූතස්ස උදකුකෙඛපසීමධාරුකි
 ස්ස සාධාපාගරහානං බහිනදිනිතර විසභාගාය බබසීමාය ගාම
 සීමායවාසභිං එකසමිඛිත්තා තංසමිඛිබබසීමං වා ගාමසීමං
 වා අසොධෙතා උදකුකෙඛපසීමාය කමමං කරෙය්ගං තස්සං
 එකසමිඛිකමුපගතායං බබසීමායං වා ගාමසීමායං වා සිතා
 හික්ඛු උදකුකෙඛපසීමාය කරොන්නානං කමමං කොපෙනි 'ති
 කතා තප්පරිහරණස්මාහ, සාධං වා ජිඤ්ඤා 'ති ඉදං සබ්බ
 සොසබ්බකරවිරහෙන පාකතිකත්තමුපගතාය රුකිසන්තිස්ස
 යාය තස්සං යෙව උදකුකෙඛපසීමාය කමමකරණපායදස්ස
 නත්තං වුත්තං තෙනෙව විමනිවිතොදනිවිකායං “යාසු අඤ්ඤා
 මඤ්ඤං රුකිකාදිසමිඛෙකිසු 'පි දෙසො නත්ති යාසු පන අත්ති
 තාසු විසභාගසීමාසු රුකිකාදිසමිඛෙකි සති එකත්ති සිතො
 ඉතරථානං කමමං කොපෙනි” ‘ති ඉමිනා විසභාගසීමානං
 සමිඛෙකි සති යථා වුත්තොන නයෙන අසොධෙතා කරෙය්ග
 කමමකොපොහොති 'ති කතා තථා කරණෙ ආදිනවදස්සන
 මුඛෙන එකත්ති සිතො ඉතරථානං කමමං කොපෙනි 'ති අභිකථා

බිඳායො වුණො. සාරසුද්ධපනිකායමි වුණාමෙව සිම.
 වා සෙබෙඩා'නි එසු සිමාසොධනං නාම ගාමසිමාදියු සිතානං
 හත්පාසානයනාදි" 'නි අහු වීකාචරියො ව සිමං වා සොබෙඩා
 'නි ඉමස්ස වණ්ණනං කරුණො ගාමසිමාදියු සිතානං හික්කු
 නං ගාමනො නික්කමාපනවසෙන අභිකථායං. "නදියා පන
 කමමං කර්ථසාමා'නි ගතෙති" 'නි වුණානං පඨමං තස්ස නදි
 යංයෙවොදකුකෙඛපසිමචිරුකඛනාවාදියු සිතානං හික්කුනං
 අඛණ්ණොසරතානපරිමිතඛානසංඛාතහත්පාසමෙව ආහර
 ණො, නො වෙ ගාමනො ඛනිකරණං වා'නි කඛා "ගාමසිමාදියු
 සිතානං හත්පාසානයනාදි" 'නි ඉමිනා සොධනං ආහන ගාමං
 සොබෙඩා ගාමෙ කරුණිකිතං, කඛා'නි වෙ සඛකර භූතාය
 සිමාය සිතහික්කුනං ඡද්දපාරිසුඛිමනි. අනාහරිකා හත්පා
 සානයනඛනිසිමාකරණවසෙන සොබෙතබ්බතතා ව අභික
 ථායං. අනෙතානදියංයෙව කමමංකසාඛං'නි වුණිතතා ව උද
 කුකෙඛප සිමාධිකාරෙ ධ්වෙඩා නදියා උදකුකෙඛපසිමායං
 කමමකරණං. අඤ්ඤත් කමමකරණස්ස අවුතතරිතා'නි. අපි ව
 "අනෙතානදියං පතිට්ඨිතානමපිරුකඛනාවාසෙනුනං
 විසභාගාය බබසිමාය වා ගාමසිමාය වා සඛිං සබ්බෙකෙ විජ්ජමා
 නෙ තත් උදකුකෙඛපසිමුප්පතතියා අභාවතො අභිකථාය
 කමමකරණං. පටිකඛිපිකා පුන සිමං වා සොධනා'නි බබසිමා
 යං වා ගාමසිමායං වා කමමකරණං. වුණිතං, සාඛං වා ඡිඤ්ඤා
 කමමං කාතබ්බනි ඉමිනා උදකුකෙඛපසිමායං කමමංකතා
 මිච්ඡන්තානං ආධාරභූතස්ස රුකඛාදියස්ස විසභාගසිමාහි සඛිං
 විජ්ජමානසබ්බෙකස්ස අපනිතමතො උදකුකෙඛපසිමාසලහ
 වො ව තත් කමමකරණරහතාවො ව දස්සිතො න පන
 චිතනං නදිබබසිමානං වා නදිගාමසිමානං වා අඤ්ඤමඤ්ඤ
 සබ්බෙකෙ සති තත් උදකුකෙඛපසිමා'පි උප්පජ්ඣා එකිභාවං
 ගච්ඡති'නි දස්සිතො" 'නි දිපනිකාරෙන නිද්දිච්චා අයමධිප්පා
 යො නෙව අභිකථානුගො, කඛා තස්සෙව මතියා පුබ්බෙනා
 පරං න සට්ඨති න සංසද්ධති නදිබබසිමානංවා නදිගාමසිමා
 නං වා අඤ්ඤමඤ්ඤසබ්බෙකෙ සති අරිතො මතෙන උදකු
 කෙඛපසිමා න උප්පජ්ජති'නි වඩා තාය සබ්බසො අනුප්ප
 නතාය උදකුකෙඛපසිමාය අසඛකරභූතානං බබසිමාගාමසි
 මානං සොධනුපායස්ස වුණතතා, න හි විනයඤ්ඤාතො
 සලෙහදමනාපනතානං සිමානං සොධනමිච්ඡන්ති නෙතං

විනයලක්ඛණං අභිකම්පාය පන විසභාගානං බබසීමොදකු
 කෙඛපානං ගාමොදකුකෙඛපාදිසීමානං වා සඤ්ඤාමෙව සීමා
 සොධනාදිගෙනු'තිදස්සනත්ථං සථෙ පන රුක්ඛස්ස සාඛාවා තතො නි
 ක්ඛන්තපාරොහො වා බහිනදිතිරෙ විහාරසීමාය වා ගාමසීමායවා පතිඝිතො
 සීමං වා සොධෙතවා සාඛං වා ජ්‍යෙදිතවා කමමං කානබ්බං 'තිවුත්තං, ස
 ඛෙබ්බ ටිකාපකරණචරියා ච විසභාගානං උභින්නං බබසීමානං
 බබසීමොදකුකෙඛපානං ගාමොදකුකෙඛපාදිනං වා රුක්ඛ
 සාඛාපාරොහසෙතූරජ්ජුආදීහි සඤ්ඤා සති එව, "එත්ථ ච සීමා
 සොධනං නාම ගාමසීමාදිසු ධීතානං හත්ථපාසානයනාදි' 'ති ච
 සීමං වා සොධෙතවා'ති යථාවුත්තවිහාරෙ බබසීමං ගාමසීමච
 හත්ථපාසානයනබහිසීමාකරණචසෙන සොධෙතවා' 'ති ච "ය
 ථා ච උදකුකෙඛපසීමාය කමමං කරොතොති එවං බබසීමා
 ය වා ගාමසීමාය වා කරොතොති'පි උදකුකෙඛපසීමචෙඨ
 සොධෙතවා කාතබ්බං" ඉතිච, "තස්මා එකත්ථ එතවා කමමං
 කරොතොති ඉතරං සොධෙතවා කාතබ්බං," ඉති ච අනෙකෙ
 හි පරියායෙහි වග්ගකමමපරිහරණත්ථං සමෙහෙදදෙසසංඛා
 තෙ සඛිකරෙ සති එව සීමාසොධනං වණ්ණසුං සථෙ අසො
 ධෙතවා කරෙය්‍ය කමමකොපොභොති'ති, තෙනෙව, "සඛිකරෙ
 සති සීමානමසොධෙතවා කතං පන කුප්පතෙ සංඝකමෙත්ති
 වුත්තමඤ්ඤායහි" 'තත්ථාදිති'පි පකාපෙසුං යා පන සීමා
 අසුද්ධසීමාහි සත්ථං අසඛිකර සුඛා භවෙය්‍ය න තත්ථ ධීතහික්ඛු
 නං හත්ථපාසානයනං බහිසීමාකරණං වා සීමාසොධනමිති
 වණ්ණණත්ති උභින්නං සීමානං අසඛිකරතතෙනෙත සුඛත්තා
 සීමායං හික්ඛුනං කමමප්පත්තලක්ඛණං පරිසසමුත්තිකිත්ත
 නමුඛෙන වත්තබ්බත්තා වුත්තංහි පරිවාරපාළියං, චතු
 වග්ගකරණේ කමමෙ වත්තාරෙ හික්ඛු පකතත්තා කමමප්ප
 ත්තා අවසෙසා පකතත්තා ඡ්‍යුරහා යස්ස සංඝො කමමං
 කරොති සො තෙනව කමමප්පත්තො න පි ඡ්‍යුරහො අපි ච
 කමමාරහො, පච්චග්ගකරණේ කමමෙ පෙදසවග්ග
 පෙදසවිසතිවග්ග පෙදස අපි ච කමමාරහො" 'ති ච,
 චතු වග්ගකරණේ කමමෙ යාවතිකා හික්ඛු කමමප්පත්තා
 තෙ ආගතා භොතති ඡ්‍යුරහානං ඡ්‍යුර ආහවො භොතිසමමු
 ඛිභුතා න පටිකෙකා සන්ති පච්චග්ගකරණෙ පෙදස විස
 තිවග්ගකරණෙ පෙදස සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසන්ති'

‘නි ව අභිකථායං පන අතිරෙකවිසතිවගො’පි ගතිනො,
 සො පන වතුචගොදිනා සංඝෙහ කතංඛං. කමම. උනකතරෙන
 කතුං හ වට්ඨති අතිරෙකෙන පන වට්ඨති’ති දස්සනස්ථං. චූඤ්ඤා ‘නි
 තණ්වෙද දස්සිතං, තස්මා අසඬකරණෙන සුඛාය සීමාය පක
 තතෙන වතුචගොදිසංඝෙහ කමමථරෙන සචෙ තස්සං. සීමා
 යං අඤ්ඤා සහස්සමහිතා’පි සමානසංචාසකා භික්ඛු තත්ථ
 තත්ථ තිඨන්ති සංඛෙත නෙ ජ්ඣුරහා හොන්ති න ඛතිකරණ
 රහා, තෙනෙනවාහ අභිකථායං තත්ථ පකතන්තා කමමපනතා’ති වතු
 චගොකරණ කමම වත්තාරො පකතන්තා අනුක්ඛන්තා අනිස්සාරිතා පරි
 සුඛසිලා වත්තාරො භික්ඛු කමමපනතා කමමස්ස අරහා අනුච්ඡේදිකා සාමී
 හො හ නෙහි විතා තං කමම. කර්මති හ තෙසං ඡන්දො වා පාරිසුඤ්ඤි වා
 එති සෙසා පන සචෙ’පි සහස්සමහිතා හොන්ති සචෙ සමානසංචාසකා
 සංඛෙත ජ්ඣුරහාව හොන්ති පනදපාරිසුඤ්ඤිං. දතවා ආගමජන්තු වා මා වා
 කමම පන සුකතමෙව හොන්ති ‘තාදිං ඵලං ඛබ්බිමා වා හොන්ති
 අබ්බා වා සඬකරෙද්දසවිරහිතා, තාසු අඤ්ඤා කමමථරෙන
 සංඝෙහ, අවසෙසභික්ඛුනම්පි ජ්ඣුපාරිසුඤ්ඤිං. දතවා ඛතිසීමං අනුප
 ගමම ධාතං. චුරිතමෙව, එකසමඛන්තෙන සඬකරතනමුපගතාසු
 විසභාගසීමාසු පන එකත්ථ ධාතා කමම.කරෙනෙහාහි ජ්ඣුපා
 රිසුඤ්ඤිං. අනාගරිතා භික්ඛුනං හත්ථපාසානසනඛතිසීමාකරණ
 වසෙන ඉතරං සොඛෙතාව කාතඛං, තෙනෙනව සංඛපරිය
 තතිධර ථිකාපකරණවරියා ච යථාචුත්තං. “සීමං වා සොඛෙ
 තා’ති එත්ථ සීමාසොධනං. නාම ගාමසීමාදියු ධිතාතං. හත්ථපා
 සානසනාදි” ‘නි ව, “සීමං වා සොඛෙතා’ති යථාචුත්තාවිහාරෙ
 ඛබ්බිමං. ගාමසීමෙව තත්ථ ධිතභික්ඛුනං. හත්ථපාසානසනඛති
 සීමාකරණවසෙන සොඛෙතා” ‘තාදිනා ච අභිකථාපාඨෙ
 සීමාසොධනපදස්ස අත්ථං. හත්ථපාසානසනඛතිසීමාකරණවසෙන
 න තත්ථ තත්ථ වණ්ණස්සං න අසඬකරස්ස විස සීමාසු ජ්ඣුපාරි
 සුඤ්ඤිආහරණවසෙන, එතං විනයලක්ඛණන්ති චුත්තං. හි විම
 තිවිනොදනියං. උපොසථිකඛන්තවණ්ණනාය ඛබ්බිමානං.
 සඬකරෙද්දසදස්සනෙ “යදි ඵලං කථං ජ්ඣුපාරිසුඤ්ඤිආහරණව
 සෙන මහාසීමාසොධනන්ති තම්පි විනයඤ්ඤා න ඉච්ඡන්ති
 හත්ථපාසානසනඛතිසීමාකරණවසෙන පනෙත්ථ සොධනං.
 ඉච්ඡන්ති දිත්තස්සා’පි ජ්ඣුස්ස අනාගමනතො මහාසීමඬො
 කමම. කොපෙති’ති, යදි වස්ස ජ්ඣුදි නාගච්ඡති කථං. සො
 කමම. කොපෙස්සති’ති විත්තං. විසභාගසීමානං. සංඛන්තෙද්ද

සතො සො ච සමිතිදෙසො අභිකථාවචනාමාණතො
 න හි විනයෙ සබ්බන්තරානි සකතා ඤාතුං බුධගොචරතතා'නි
 චෙදිතබ්බං'ති' එවං භගවතා චතුරගොදිසබ්බෙස කමෙපා
 තේන තස්සං සමකරවිරහිතාය සුඛසීමායං තත්ත තත්ත ධිතා
 නං ගිලානානං සකිච්චපසුතාතම භික්ඛූනං ඡන්දපාරිසුඛිං
 දන්තා යථාසුඛං වසනන්තාය වාරං දිනනං, දීපනිකාරමනෙන
 සුඛසීමාය සොධනෙහිමනෙ'අභානාචාවනාරහා බාලාගිලානා
 නාසං වජ්ජනි, සීමාය බහිකරණං සමිසාමග්ගිනෙදස්ස ච
 හෙනු හොති, රුක්ඛසාඛාදිසමිබ්බෙස සති ඉතරසනතිස්සය
 නදිසීමං අසොධිය නමමකරණස්ස විහිතතතා කමෙවිපනති ච
 හොති'ති, තස්මා විසජාගසීමානං තාදිසෙ සමිබ්බෙස සති එක
 ත් දන්තා කමමං කරොනෙතහි ඉතරං සොධෙත්වා භාතබ්බ
 නති අභිකථාවිකාදිසබ්බවිනයගෙනිසු වුත්තොයමධිපායො
 උත්තානොච හොති විවට්ඨො, න දීපනිකාරස්ස ගාමං සොධෙ
 ත්වා ගාමෙ කතතබ්බො'තාදිඅධිපායො'විසජාගබ්බගාම
 සීමානං රුක්ඛසාඛාදිසමිබ්බෙස සති උදකුකෙකපසීමා න උප්ප
 ජ්ජනි'තාදිදීපනිකාරස්ස යථාචුත්තඅප්පකාසයොච තුබ්බිධවින
 යනයෙන සුච්ඡි උපලකෙකතබ්බො, වුත්තං හි අභිකථායං'ති

වතුබ්බං. හි විනයං මහනෙථරා මහිඤ්ඤා,
 නිහරිත්වා පකාසෙසුං ධම්මසඤ්ඤා පුරා'ති

කහමං වතුබ්බං, සුත්තං සුත්තානුලොමං ආචරියවාදං අත්තනො
 මනිනති, යං සත්ථාය වුත්තං ආභවෙපදෙන බො මහාරා උසෙන ආච
 රියවංසනා අධිපායො'ති, එතථ හි ආභවෙපදෙනි සුත්තං අධිපෙතං,
 රසො'ති සුත්තානුලොමං, ආචරියවංසො'ති ආචරියවාදෙ, අධිපායො 'ති
 අත්තනොමති, තත්ත සුත්තං නාම සකලවිනයපිටකෙපාලි, සාරත්ත දීපනි
 ථිකායවුත්තං. "ඉධ විනයවිනිච්ඡයස්ස අධිකාතතතා තදනුච්ඡි
 කමෙව සුත්තං දර්ශනෙනා ආභා සුත්තං නාම සකලවිනය
 පිටකෙ පාලි'ති, සුත්තානුලොමං නාම වත්තාරො මහාපදෙසා යෙ භග
 වතා එවං වුත්තා යං භික්ඛවෙ මයා ඉදං න කප්පති'ති අපටිඤ්ඤි
 ත්තං'ති'පටි'ති' වො කප්පති'ති, ආචරියවාදෙ නාම ධම්මසඤ්ඤා
 හකෙහි පමහි අරහත්තසතෙහි ඤානා පාලිවිනිමුත්තා ඔක්කන්තිකවිනි
 චජ්ජප්පහා අභිකථාතනති, අත්තනොමති නාම සුත්තසුත්තානුලොමආච
 රියවාදෙ මුච්ඤා අනුමානෙන අත්තනො අනුබුද්ධා නයගොහෙන උපසි
 තාකාරකථායං, අපි ච සුත්තාහිධම්මවිනයඤ්ඤාසු ආගතො සබ්බො'පි ථෙ
 රවාදෙ අත්තනො මනි නාම, තමපත අත්තනොමති. ගහෙනවා කථෙ
 නෙනන දර්ශනාගං ගහෙනවා න වොහරිතබ්බං කාරණං සලලකෙකවා

අනෙකුත් පාලි, පාලිය, ව අනං සංසංදෙය්වා කථෙතබ්බං, අනතතොවති
 ආවර්ජයවාදෙ ඔතාරතබ්බං සචෙ තත්ථ ඔතරති වෙව සමෙති ව ගහෙන
 බ්බං, සචෙ තෙව ඔතරති න සමෙති න ගහෙනබ්බං, අසං හි අනතතොවති
 නාම සබ්බද්ධබ්බං අනතතොවතිතො ආවර්ජයවාදෙ බලවතරො, 'හි
 ආදි... ඵලං අභිසංඝාගතොන චතුබ්බිකොන විනයොන සංස
 ඤෙය්වා උපපරික්ඛායමානො පුනපුනං විමංසිංමානො කාරණං
 සලලකොචා අනෙකුත් පාලි, පාලිය, ව අනං සංසංදෙය්වා කථෙතබ්බං
 'හි ව නලපන අනතතොවතිං ගහෙනවා කථෙතොන දළහගාහං
 ගහෙනවා න වොහරිතබ්බං, 'හි ව සංඝායනෙ'පි ජබ්බග්ගියානං
 හිනානං සිමාසමිතාදනපෙය්වාත්තරණද්දෙස පටිච්ච පච්ඡා
 සමිමතානං බබසිමානමෙව අසිමතනං පඤ්ඤාපෙතොන
 අරහතා සමිමාසමිමුඛෙන දෙසිතො යෙසං හිකබ්බෙව සිමා
 පච්ඡාසමිමතා'තාදිපුතොන අනුගතාය බුද්ධා නයගාහවසෙ
 න පුතනතිද්වපාලියා අට්ඨප්පනි, මග්ගං වා පුතනිපාලියාව
 වුතනං පච්ඡා සමිමතා'ති ඵලමාදිවචනමතනං වා අසලලකො
 චානදඪකථාය ව සිමාසමිම' සමහිනදන්ති ආරභිතාඅනතොසිමා
 ස පරෙසං බබසිමා සමිමිදන්ති ඵලමාදිවචනමතනං 'හි ව, ඵලං
 ජබ්බග්ගියා හිකබ්බ අකාසු'ති ව, අනෙකුත් පරියායෙහි පච්ඡා බබසිමාන
 මෙව අසිමතාපාදනවසෙන ව ඤාණිකත්ව'පි අගණොචා තථා
 අබබසිමාධිකාරෙ වුතනඅඪකථාවිනිවර්ජයසං ව විලොමෙන
 නයෙන තෙතෙව යෙසං හිකබ්බෙව සිමා පච්ඡා සමිමතා 'තා
 දිපුතනබලෙන උදකුකොපසිමා'පි න උපප්පති'ති අතත
 නො උපප්පතිතමතිමතනමෙව දළහගාහං ගහෙනවා වොහර
 ති, අතතනො ගහණමෙව බලියං කරොති අබබසිමානුභූත
 නපුතනපුතනානුලොමආවර්ජයවාදෙහි'පි පිරතරත්තමඤ්ඤමා
 නො පාසනච්ඡතනමිව මණ්ණිකිරිටමිව ව සලලකොනොනා
 පරමත්ථසමිමං විස කතා තෙතෙව නයගාහමතොන අඪක
 ථායො පටික්ඛිපති විකාපකරණදිති පටිබාහති, 'තෙ පගො
 ත්ථ ථෙර පාලිඅඪකථාවිකාසු ආගතො පාසං අයොනිසොමන
 සිකාරවසෙන අභිනිවෙසං කතා' 'තාදිතා මොහථලමාරො
 පෙතොනා ජලබ්බදිපෙ වෙව ලබ්බාදිපෙ ව සිමවිනිවර්ජයකාරකා
 නං ධම්මවිතයඤ්ඤාමහාථෙරනං විනයානුලොමමතානි සක
 වාදපටිපක්ඛිතනා අතතනොව මතියා විනිවර්ජනොනා දුබ්බි
 තකතානි කතා ජබ්බග්ගියා විකබ්බති විකිරති පටංසති ව
 යපෙතකසං දිපතිකාරසං මතිමතනං රුහෙය්වා උදහවසු
 තනව අබබසිමානුලොමං හුතා චතුබ්බිකො විනයවිනිවර්ජය

ඔතරෙය් සමං එකිනාවං ගච්ඡිය් ඉච්චනං කුසලං, එතෙ
 න වොදකෙන අනෙකදෙසමාරොපනවසෙන චුදිතා අනරි
 යහුතා විරතතානා ආධුනිකා ච සිමවිනිච්ඡියකරං ධම්මවිනය
 සද්දසත්ඤ්ඤානො සාසනමාමකා පණ්ඩිතා සාවජ්ජා හොනති
 සානුවජ්ජා ච විඤ්ඤානං පබ්බජිතානචෙව ගහභානච බහුව
 තෙ අපුරුෂාං පසවිසසනති, නො චෙ රුහෙය් නෙව ඔත
 රෙය් න සමෙය්වා, දෙවලස්ස විය තාපසස්ස සාපො නාර
 දඳුසිමපති අභිසපිතස්ස මනිකෙ සබ්බං විපරිවතතිතා නිපති
 සසති'ති අතතනොමති ආචරියවාදෙ ඔකාරෙකබ්බා සචෙ තත්ථ ඔත
 රති සමෙති ගහෙකබ්බා'ති හි වචනතො දීපතිකාරමති'පි ආචරිය
 වාදසංඛාතාය අභිකථාය ඔතාරෙතබ්බා ඤ්ඤානෙත අනුප්ප
 වෙසෙතබ්බා හොති, ගෙඨා'පි වුත්තොයෙවායං දීපතිකාරම
 තස්ස අභිකථාය අනොතරණ්ණකමො, අපරවාහ තස්සං
 යෙව උදකුකෙකපසිමභිකථායං බහිනදීතිරෙ ජාතරුක්කස්ස අනෙකා
 නදිං පවිඨසාඛාය වා පාරොගෙ වා නාවං බන්ධිතවා කමං කාතුං න වට්ට
 ති කරොනොති සීමාවා සොධෙකබ්බා ජිනද්දත්වා වාස්ස බහිපතිසීතතා
 වො නාසෙනබ්බා 'ති, අනු බහිනදීතිරෙ ජාතරුක්කස්ස අනෙකා
 නදිං පවිඨසාඛාය වා පාරොගෙ වා නාවං බන්ධිතා සීමාපෙ
 කඛාය උදකුකෙකපං පරිච්ඡිද්දෙය්සං තස්මිං සබ්බෙකො විජ්ජ
 මානෙයෙව උප්පන්නා උදකුකෙකපසිමා ගාමසීමාය එකතො
 බ්බා හොති, එවං විසභාගානං ගාමොදකුකෙකපසිමානං එක
 බ්බෙතිතතා තස්සං ගාමසීමායං වගගවසෙන සීතා භික්ඛු තෙ
 සං උදකුකෙකපසිමාය කරොන්නානං කමං කොපෙන්නි'ති
 දස්සන්නත්ථං බහිනදීතිරෙ ජාතරුක්කපෙය්සං බන්ධිතවා කාතුං න වට්ටති
 'තිආහං වජීරවුච්චිකායමපි වුත්තමෙව "බහිනදීතිරෙ ජාත
 රුක්කස්ස අනෙකානදිං පවිඨසාඛායා'ති එත්ථ ව, නදීතිරෙ
 පන බාණ්ණකං කොට්ටවා'ති එත්ථ ව, සෙතු වා සෙතුපාද
 වා'ති එත්ථ ව, සීමාසොධනං නාම ගාමසීමබ්බෙ හත්ථපාසානය
 නං බබ්බසීමාය උට්ඨිතරුක්කතො වියොජ්ජතා කාතුං වට්ටති
 කස්මා'ති චෙ රුක්කෙ බබ්බාවාය ගාමො ආධාරො" ති, එත්ථ
 ගාමසීමබ්බෙ හත්ථපාසානයනන්තං ඉමිනා ගාමං සොධෙතො ගා
 මෙ කාතරුක්කා න වුත්තා, අභි කිං වුත්තනති නදියං උදකුකෙක
 පඨරුක්කතාවාසෙත්වාධාරෙස්ස යථා වුත්තසබ්බවිකපෙය්ස ගා
 මසීමායං සීතෙ භික්ඛු උදකුකෙකපසිමභික්ඛුනං හත්ථපාසං
 ආහරිතො කමෙකරණමෙව වුත්තං අපිච, බහිනදීතිරෙ'තසා

දිනා විකාවරියෙන ආදිපරමබෝධ සබ්බසාදි අභිකම්මාපාදේසසු
 බහිනදීතීරෙන නා වාසෙතුනං සබ්බෙකො පඨමමෙව ඡාතො
 උදකුකෙකපසිමා ගාමසිමාය විසභාගා'පි සමානා සිමාසධික
 රදෙසං ජනෙනත්තිව තෙසං නා වාසෙතුනං සමන්තා තෙහි
 සහෙව පච්ඡා උප්පන්නා, උප්පන්නන්තාව සබ්බෙකො සති ගාම
 සිමබ්බ භස්සාසං ආහරිතො උදකුකෙකපසිමාය කාතබ්බතා
 වුත්තා'ති වෙදිතබ්බා'යා ච සිමාලකාණ්දිපනියා "සරේ
 වං වෙමා විසභාගසිමායො එකතො හුතො පච්ඡා වා එකක
 ණො වා උප්පජ්ජසුං පෙසබ්බාසං විසභාගසිමානං එක
 තො හුතො අසලෙචනා එව සිධා" ඉතිව, තස්මා උදකුකෙකප
 පෙසබ්බා එකතො හුතො සලෙචනො නතෙවෙති ගහෙන
 බෙබ්බා'තාදිනා ව, අවධාරණෙන නිද්ද්ධා දළහගාහමති, අභික
 ථානසෙන උජ්ජපටිපක්ඛා තස්මිං නෙව ඔතරති තෙන න
 සමෙති ව, තෙනෙව "විසුභාගා'පෙසබ්බා උදකුකෙකපසිමුප්ප
 තතියා අභාවතො" 'තාදිඅසාරදීපනිකාරමනස්ස අසාධක
 ත්තං යථාචුත්තඅභිකම්මානසෙ ධ්වා විකාවරියෙන නිද්ද්ධා
 හොති'ති දඬුබ්බං තෙනෙව වුත්තං විමතිවිනොදනිවිකා
 යමිපි" "අනෙතානදිං පටිඨසාඛායා'ති නදියා පඨවිතලං ආහ
 ච්චිධිතාය සාඛාය පගෙව අනාහච්චිධිතාය පාගෙහෙ'පි එසෙ
 වනසො එතෙන සභාගා නදීසිමං පුසිධා ධිතෙනා'පි විසභා
 ගසිමසබ්බෙකසාඛාදිනා උදකුකෙකපසිමාය සබ්බෙකො න වට්ට
 ති'ති දසෙසති එතෙනෙව මහාසිමං ගාමසිමච පුසිධා ධිතෙ
 න සාඛාදිනා මාලකසිමාය සබ්බෙකො'පි න වට්ටති'ති කුපිතො
 'ති දඬුබෙබ්බා'ති'එවං අභිකම්මාය විසභාගගාමොදකුකෙකප
 සිමානං සබ්බෙකො සති අසොධෙතො කරණෙ ආදිනවදස්සනමු
 බෙන බක්ඛිතො කාතුං න වට්ටති'ති වතො'පි තදනන්තරං "කරෙ
 තෙනාහි සිමා වා සොධෙතබ්බා" 'ති වුත්තන්තා අනු කරෙතෙන
 හි'ති පදෙ බහිනදීතීරෙන සබ්බෙකො විජ්ජමානෙයෙව උද
 කුකෙකප සිමාය කලමං කරෙතෙනාහි'ති තෙයසනො හො'ති,
 යථා කිංවියාති, මහානුභාවතෙජ්ජවතෙ යකඛස්සභවතෙ නිසිදි
 තො කථෙතුං න වට්ටති කථෙතෙනාහි බලි වාද්‍යතබ්බො මනත
 බලෙන වාස්ස ආනුභාවතෙජ්ජ නාසෙතබ්බො'ති'එතො'පි භව
 තෙ නිසිදිතො කථෙතුං නවට්ටති'ති වතො තදනන්තරමෙව
 කථෙතෙනාහි'ති වුත්තන්තා කථෙතෙනාහිති පදස්ස සතෙනා'පි
 යකඛස්ස මහානුභාවතෙජ්ජ යකඛභවතෙ නිසිදිතො කථෙ

නොනැති'නි අනෙක් නොයෙකුත් නොනැති යථා වුත්ත අභිකථා පාඨය
 ව"සිමා වා ජිහ්වා වා" "නි ච්ඡිදා නොයු දුටුව වාසද්ද විකල්පණ,
 තෙහි උදකුකෙහි පසිමාය වගනකමි පරිහාරෙන කමමකරණ
 යයි. බහිනදිත් රසංඛානා ගාමසිමා වා සොධෙන බ්බා රජ්ජසාඛා
 පාරොහානම ඤායුතරං ජෙතා බහිනදිත් රෙන සඬිං සබ්බෙකො
 වා විසොජෙන බ්බො'නි අධිප්පායනො ජෙතා පිතො අභික
 ථාය ච ආචරියවාදෙ නාම බමමසභාගකෙහි පවති අරහත්තසතෙහි ධ්වි
 කා පාලිවිති වුත්තා ඔකකකතිවිති වස්සපපතනා අභිකථා තනති'නි ආහ,
 කසස පනෙස අධිප්පායො කෙනානතො කසමා ව පන ආචරිය
 වාදෙ නාම ජිතො'නි, වුත්තං හි සාරණි දීපනියං. "තත් තත්
 භගවතා පවතතිතා පකිණ්ණකදෙසනායෙව හි අභිකථා
 පෙසා පන අත්ථණ්ණනාරුපෙනෙව වාචනාමගහං
 ආරොපිතතනා ආචරියවාදෙ'නි වුච්චති ආචරියා වදනති සංව
 ඤ්ණණනති පාළි. එතෙනා'නි කතා, තෙනාහ ආචරියවාදෙ
 නාම පෙසා අභිකථා තනති" "නි, එවං ආචරියවාදසංඛා
 තාය අභිකථාය සමමාසඤ්ඤාබ්බෙසව අධිප්පායනා වෙදිත
 බ්බොයා ව පන විසභාගසිමාසබ්බෙකො සති උදකුකෙහි ප
 සිමා න උප්පජ්ජති'නි දීපනිකාරමති සා අභිකථං න ඔතරති න
 සමෙති, තස්මා විසභාගාහි ගාමසිමාදිහි සඬිං සබ්බෙකො විජ්ජ
 මානෙයෙව උදකුකෙහි පසිමා උප්පජ්ජති'නි අභිකථායං වු
 තෙනායමජ්ඣාසයො විකාචරියෙහි'පි වණ්ණිතො තස්මා'නි,
 අභිකථායං යෙව සවෙනෙව ඔතරති න සමෙති න ගහෙන බ්බා, අසං
 හි අතතො මති නාම සබ්බද්ධබ්බා අතතො මතිතො ආචරියවාදෙ බල
 වතරො'නි වචනතො පාළියා අත්ථණ්ණනාරුපෙනෙව වාච
 නාමගහං ආරොපිතාය යථා වුත්තාය භගවතො පකිණ්ණක
 දෙසනා භූතාය ආචරියා වදනති පාළි. එතෙනා'නි අනෙත
 ආචරියමනාකසපකෙත්තදිහි පවති අරහත්තසතෙහි සබ්බ
 හං ආරොපිතතනා ආචරියවාදෙ'නි සංඛාගතාය සබ්බෙථරවා
 දෙහි අතිසයෙන බලවතියා අභිකථාය අනොතර තත් අසමෙ
 නති සබ්බද්ධබ්බා දීපනිකාරමති ජබ්බිතබ්බො අපරව,
 අපි පනාසං ආචරියවාදං ගහෙනා කතෙති පරො සුතහං සුතහං ආචරියවා
 දෙ ඔතාරෙන බ්බං සවෙ ඔතරති සමෙති ගහෙන බ්බං ඉතරං ගාරස්සාසුතං
 න ගහෙන බ්බං ආචරියවාදෙයෙව ථාතබ්බං ඉති අභිකථායං වුත්තං,
 අනු ව අයනති දෙසනා තනති යා අනුලොමං සමෙතිතං අභි
 කථාවාදං උද්ගරණො සකචිතයවාදි, පරො'නි අභිකථාන

නරියා අනුභවොමං අසමෙතනං සුතනං උද්ගරනො පර
අවිනයවාදී, දීපනිකාරෙන උද්ගරෙව යෙසං භික්ඛවෙ සිමා
පච්ඡා සමමනා තෙසං තං කමිමං අධම්මිකං කුප්පා අභිනාරහං
'නිසුභොත සමමනා'නිපදස්ස "සමමනා'නි බබා වාචිතකමි
වාචා'නි අසො" 'නි විනයගණේසු වණ්ණිතතතා ව, තෙසං
තං කමමනා ඉමිනා තෙසං භික්ඛුනං තං සිමාබ්බනසංඛා
තං විනයකමමනානි දස්සිතතතා ව උපොසඨකබ්බකපාළියා
තදඨකඨාසං අනෙකෙසුට්ඨාපකරණේසු ව "පඨමං නිමිත්තා
කිත්තොතබ්බා" 'හි ව "නිමිත්තානි කිත්තොතා තදනනතරං
සුණතු මෙ භතොත සබ්බසා'නි ආදිකාය කමමවාචාය බ්බිත
බ්බා" 'නි ව ආදිනා නයෙන සබ්බෙන සබ්බං බ්බනවිධානනි
යමිනානමෙව සිමානං සමිනිදුනර්ණොත්තරණේසු යථාචුත්තං
යෙසං භික්ඛවෙ සිමා පච්ඡාසමමනා 'තතාදි සුතනං ඔතරනි
සමෙති ව න අබ්බසිමානං, යස්මා අඨකඨාසං යථාචුත්තනායෙන
බ්බසිතො කාතුං න වට්ඨනි කරොතොති සිමා වා සොබෙතබ්බා 'තතාදි
නා සබ්බෙන සතියෙව උදකුභොගපසිමුත්තනි චුත්තා සබ්බෙ
ති ට්ඨාචරියෙති'පි අඨකඨාපාඨවිවරණවසෙන සබ්බෙන සති
තථා උප්පත්ති වණ්ණිතා ව, තස්මා සවෙ ඔතරනි සමෙති ගහෙන
බ්බං ඉතරං ගාරස්සා සුතනං න ගහෙනබ්බං ආචරියවාදෙයෙව ඨාතබ්බං
'නිචුත්තතතා දීපනිකාරෙන උද්ගරං අබ්බසිමාවිනිච්ඡයෙ
අනොතරතතං අසමෙතනං සුතනං ජබ්බිකා සිමනතරිකා
ඨපනසුතතසාමන්තියෙන නිදස්සිතො විසතාගසිමාසබ්බෙන
විජ්ජමානො'පි උදකුභොගපසිමුත්තනිසාධකො ආචරියවාදසං
තො අඨකඨාවිනිච්ඡයෙ ඨාතබ්බමිති විනයවිනිච්ඡයොයං
සද්දසත්තොවිදෙහි ධම්මවිනයසංසාරාසනගරකෙහි පණ්ණි
තෙහි විතතනියෙතා පුනපුනං උපපරික්ඛනියෙතා'වා'නි

එතතාවතාව අසකිකරවාදිනො දීපනිකාර මහස්ස අසාධකං
සුතනං සාධකමිති අජ්ඣාහරිතා තමෙව සුතතසීසකං කතා
තෙනෙව දීපනිකාරෙන විරවිතාස සිමාලක්ඛණදීපනියා තො
හි තෙහි විනයගණේහි උච්චානං පාළිඅඨකඨාදීපාඨානං
විවරණවසෙන පඤාසිතාස අත්තනොමනියා විරුඬතා, අබ්බ
සිමානං සලෙඤ්ඤසසබ්බාවො ව, සබ්බබ්බෙන චතුර්ධි
විනයනෙය ඨාතා පාළිඅඨකඨාවිකාහි සුතතාදිසද්දසනෙන
විනිච්ඡිතා අජ්ඣාහරිතාපරිකෙඛිපො ව කතො, තෙන පටි

කෙබඳුනෙව නසමි. සුභතනයෙ ධනා දීපනිකාරෙන පාළි
 අභිකථාවිකාමිලොමන නයෙන සයංපටිභාණෙන දුබ්බිත
 කකා'ති විනිවිජ්ඣනා නිසෙධිතා, සිමාසඛිකරවාදිධමෙවින
 යඤ්ඤාසාසනභාරවාහකපණ්ඩිතෙහි තෙහි තෙහි මහාථෙ
 රෙහි පාළිඅභිකථාවිකානුලොමනයෙ ධනා භාමොදකුකෙබපා
 දි සිමානං සමිකෙදෙසදීපනත්ථං පකාසිතා සබ්බො'පි විතකකා
 සුරෙතරමපි සුබ්බිතනානා සමානා ඉමිනා දීපනිකාරෙන පරම
 සිය කිලෙසිතා'පි සුබ්බිතනානවසෙතෙව පාකතිකා ඡාතා,
 තසස පන සිමාලක්ඛණදීපනියා පාළිමුත්තකසමෙහදසමෙහ
 දදිඵකමවවාදනිසෙධිඅඤ්ඤවාදනිසෙධිසඛිකරසෙධනා'ති තං
 නං නාමිකාසබ්බො'පි දීපනියො විපරිවත්තනනිසො පාළිමුත්ත
 කඅසමෙහදදිඵකමවවාදනිසෙධිඅඤ්ඤවාදනිසෙධි සඛිකර
 අසොධනා දීපනියො ඡාතා සඛිගාමාවචරමහාසුඛසෙනාධිපති
 නො ජයතුත්තසමුස්සාපකසස නිපතනෙන තප්පකඛියඅවසෙ
 සපරිසාය විකිරණං විබංසනං වියා'ති

යථාමතං කරුණො සො සිමාලක්ඛණදීපනි,
 පාළිමුත්තකසමෙහද අදිදීපනියා තහිං

සිමානං සති සමිකෙහි උදකුකෙබපමාදිනං,
 සමෙහදඅපෙක්ඛාඤ්ඤාදෙසෙන බුච්ඡිපාළියං

තථා'පඤ්ඤාපායං සො දුසො සමිකෙහි අයං,
 පටිකඛි තොතා ඉති වදං සුත්තං පාළිමුද්දහරිං

පච්ඡා බබානසිමානමසිමත්තනියාමනං,
 තොතා සිමනතරිකානුඤ්ඤාසුත්තමුද්දහරිං

තෙසු චිසු හි සුතොසු පඨමං නෙව යුජ්ජනි,
 කථමි'පි අබ්බානං අසිමත්තවිභා ව නෙ

යදියුජ්ජය්‍ය වත්තබ්බං සියා අභිකථානයෙ,
 තථා විකානසෙවා'පි න වුත්තං තෙන නං ජහෙ

සිමානං ධිපනත්ථාය අසමෙහද ඤ්ඤාමත්තරං,
 අනුඤ්ඤාතෙන සුත්තනි බබානං සඛිකරං බුච්ඡං

සඛිතිකාරකා සුත්තබලෙන තෙන දීපසුං,
 අබ්බානමපි සිමානං සමෙහදං නයකොවිදු

එ වං අභිකථා වේකාදීසු සමමා විනි ච්ඡයෙ,
 බබාබ්බානසිමානං වණ්ණෙනෙ'පි නිරතුලෙ,
 මහාසඛිතිකාරදීනි කාය නත ර ල භි නං,
 චරිතො දීපවංසමිති පාකචො ලොකසාසනෙ,
 කථා ව නුපු පස කර ණ අභිකථා ය වා 'පි සො,
 අභො සංදස්සිතො භොති තං කථං ඉති චෙ වදෙ,
 "අඤ්ඤත්ථ භාසිතං සුභිතං අඤ්ඤත්ථ අකරිංසු නෙ,
 අත්ථං ධර්මච භිඤ්ඤං විනයෙ නිකායෙසු ච පචසු"
 "පරියායදෙසිතවා'පි අභො නිප්පරියාය දෙසිතං,
 නිතත්ථචෙව නෙය්‍යත්ථං අත්ථනිකාන භික්ඛචො"
 "අඤ්ඤංසකාය භණ්ණං අඤ්ඤත්ථ ධර්මංසු නෙ,
 වණ්ණනච්ඡායාය නෙ භික්ඛු බහුං අත්ථං විනාසස්ස"
 එවං බබානසිමානං පච්ඡා සමිතිදුනාදිනා,
 විභාවෙනුමසිමත්තං සුභිතං යං බුච්චි වක්ඛමා,
 තමෙ ව ජක්ඛා භ රි කා න අත්ථ ම ඤ්ඤං වි භා වි ය,
 සුත්තනපාරෙන සමමිස්සං කරතො ව්‍යාකුලං අකා,
 කතාපෙවං සමකතාතුං දෙසං තං පාළිමුත්තකං,
 නො නා හ උදකු කෙඛ ප සි මා කථා ය මි ච්ච 'පි,
 වකානභිකථාපාඨෙ දසෙසනෙතාව කමෙන සො,
 අසඛිතරතතනං වතතුමිච්ඡනෙතා'පි මතාරහං,
 උදකු කෙඛ ප සමෙහදං වතතුකාමො වියාගමී,
 තථා'පි නෙව අකතාසි අඤ්ඤථාව වියාකරි,
 රුක්ඛස්ස සාඛා වා නතාදි පාඨා නාදි ප රු ම සං,
 පතිට්ඨිතානං නද්‍යනෙතා රුක්ඛනාචාදිනං බහි,
 විසභාගබ්බගාම සි මා ස බ්බෙ නු දෙ ස නො,
 උදකු කෙඛ ප සි මා ය නථ්‍යුප්පති තථා සති,
 නුප්පනනතතාව සිමාය කමමස්ස කරණංතහි,
 පටික්ඛිතතනතිවකාන පුනපෙවං විවණ්ණසි

උඩරිනා න සිමං වා සොධෙතා 'ති ඉ දං ප න,
 බබසිමාය ගාමෙවා සෙ හොන්ති භික්ඛවො සීතා
 හත්ථපාසලිති බහි වා කතා නෙ භික්ඛවො තහි,
 බබසිමාය ගාමෙ වා කමමං කතනු මුදීරිතං
 ඉති කතනුමනෙතෙතථ සුබසිමාය සොධනං,
 අසඬිකරාය වුත්තංව නෙතං විනයලක්ඛණං
 චතුචග්ගාදිකෙ සබ්බෙ කමමස්සතෙති යථාරහං,
 අසඬිකරාය සිමාය සීතෙ හඤ්ඤාහි භික්ඛු හි
 ගෙලඤ්ඤානාහිභූතෙහි සකිච්චපසුතෙහි ච,
 සපාරිසුඛිජ්ඣං ව දුතබ්බනති ජිනො බුච්ඡි
 ඡ්ඣං දතා ච තෙ හත්ථපාසං එතනු න එතනු වා,
 සුකතං හොති තං කමමං නත්ති කිවා'පි දෙසනා
 කතනුමනෙත සිමාය සොධනෙහිමනෙ සති,
 ගිලානා යන්ති නාසං නෙ අධානාචාවනාරහං
 සීතස්ස සුබසිමාය සබ්බෙස්ස කරණං බහි,
 කමමස්සතෙහි භික්ඛුහි චජ්ජන්ති ච විදු විදු
 බබසිමාය සමෙතං නදිසිමං අසොධිය,
 කාතබ්බමිති වුත්තන්තා තං කමමං කුප්පතෙ කතං
 චතුබ්බධමිති නත්තස්ස කමමං විනයසඤ්ඤිතං,
 අත්ථෙව සබ්බනාසෙන ජතං වා හෙදජං'පි වා
 සීතා ච උදකුකෙඛපෙ රුක්ඛසාඛාදයො බහි,
 බබසිමාය ගාමෙ වා සචෙ හොන්ති පතිට්ඨිතා
 තා බබගාමසිමායො සඬිකරන්තං ගතාසිසුං,
 උදකුකෙඛපසිමාය විසභාගාය සබ්බ ථා
 තාසු කමමං කරෙය්‍යෙවං සති එකං අසොධිය,
 ඉත්ථස්සං කතං කමමං කුප්පති'ති පටික්ඛිපි
 හත්ථපාසලිති බහි වා කරණෙන විසොධිය,
 සිමං සත්තොව සමබ්බෙති කමමං කතනුමුදීරිතං

නො වෙ සීම. විසොධෙය්‍ය දුක්කරතා හි නංඛණ,
ඡේදා සාධාදිසබ්බං විසොජේවා නහි. කරෙ

විකාපකරණදිනං කාරකා සාසනෙ රතා,
පරිසතතිමිති කුසලා වෙනමත්ථං සමුත්ථං.

යථා ච උදකුඤ්ඤපෙ කරෙ ගාමං විසොධිය,
විසොධෙවොදකුඤ්ඤපං තථා ගාමෙපි තං කරෙ

අභිකථාය වුත්තං හි සීමානං සංකරෙ සති,
අසොධිය කතං සංකරාමං තං කුප්පතෙ ඉති.

සංකරනංව සීමානං සොධෙවා කරණං බුද්ධං,
සුඛානං සොධනං නත්ති එතං විනයලක්ඛණං.

කිත්තිනෙනෙව පරිසසම්පත්තා දීපිතා තහි,
සුඛසීමාය කම්මානුරූපතා විනයෙ නමය.

සනෙත නෙකෙසු වින්යගණේසු සුත්තිදසසනෙ,
අවිචාරිය තානෙස අත්තා නොව මතාර හං.

විලොමත්ථංව වණ්ණණතොසා සමෙහදං පාළිමුත්තකං,
දසෙසතුං තෙනආහා'ති වුත්තං රුක්ඛි පටිසංවං.

පටිච්ඡාදෙසි සීමානං දෙසං සමෙහදසංඤ්ඤිතං,
අබ්බානං මති තස්ස විනයෙ න විනිච්ඡි තා.

සුත්තිසුත්තානුලොමභිකථානං නානුලොමිකා,
නෙවාචකරණං යාති න සමෙති'ති සංකථා.

තෙනොදහටසුත්තංව සීමානං නානුලොමිකං
අබ්බානනස් පාලසභික ථා විකාහි නිච්ඡි තං.

රචිතා යාසි තෙනෙව සීමාල කඛණ දීපනි,
තස්සාසබ්බෙත්ති යානුං නානානාමා හි දීපනි.

පරිවත්තනාදියො තායො අඤ්ඤානාමා අනුං තථා,
දුබ්බිතස්සා'ති තෙනෙව දුස්සිතානුං උභයසරා.

මත්තසාධකසුත්තස්ස සාධකත්තං වි විත්ති ය,
රචිතත්තා හි තං සංඛිං ධමෙමනෙව පටිසංවං.

මහාවික්කමසුරසස සෙනාධිපතීනො රණේ,
පතනා පරිසායසස ජාතං විකිරණං වියා'ති.

ඉතං අභිකථාය අත්තකථනෙ දෙසො මයා ඊරිතො
සුරේභ්‍යාද්‍යහරණමගි කතාමනියා තං නෙව සාරලිභනො,
අතං තත්‍ර ච අනුචා'ති දුට්ඨෙ ගණේව මජ්ඣිමනිකො
පසසනිකාගමසද්දසති කුසලා නිවේජනතු සාරං තනො.

ඉති සීමානසදපසනෙ

සීමාලකඤ්ඤාදිපතී දෙසදසසනාධිකාරො නාම

දුතියො පරිවේජදෙස.

බබාබබානසීමානං සරුපාදිමිනොපරං,

වක්ඛාමිහ සමාසෙන පාළියාදිසු ආගතං.

බුබො භගවා උපොසථකමුමන අරිතො සාවකානං
භික්ඛූනං සාමග්ගි අනුරකඤ්ඤායාය දෙසෙසි

අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමග්ගානං උපොසථකමුමනති “අථ
බො භික්ඛූනං ඵතදහොසි භගවතා පඤ්ඤාතං සමග්ගානං
උපොසථකමුමනති කිත්තාවතා නු බො සාමග්ගිහොති යාව
තා ඵකාවාසො උදුහු සබ්බා පුට්ඨි'ති භගවතො ඵතමසං.
ආරොවෙසුං” අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඵතතාවතා සාමග්ගි යාව
තා ඵකාවාසො'ති “තෙන බො පන සමයෙන පෙ
අථ බො භික්ඛූනං ඵතදහොසි භගවතා පඤ්ඤාතං ඵතතාව
තා සාමග්ගි යාවතා ඵකාවාසො'ති කිත්තාවතා නු බො ඵකාවා
සොහොති'ති, භගවතො ඵතමසං ආරොවෙසුං” අනුජානාමි
භික්ඛවෙ සීමං සමමනනිතුං ඵච ච පන භික්ඛවෙ සමමනනි
තබ්බා පඨමං නිමිත්තා කිත්තොතබ්බා ‘තසාදිනා උපොසථ
කඤ්ඤාකපාළියා ආගතනසෙන චතුත්තමපි විනයකමොනං
සුඛකරණත්ථං සීමාසමමනනනං අනුඤ්ඤාසි, ඵචං අනුඤ්ඤාතෙ
ච පන භගවතා සීමාසමමුතිකමුමං ‘තෙන බො පන සමයෙන
ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භගවතා සීමාසමමුති අනුඤ්ඤාතා'ති අතිම
හතියො සීමාසො සමමනනනන චතුසොපනිකා'පි පචසොපනි
කාපි ඡසොපනිකා'පි ‘තසාදිපාළියාව නිද්දිං තං තං අට්ඨප්පනති

මාගම මහගවා න භික්ඛවෙ අතිමහති සිමා සමමනති තබබා සො සමමනනසං ආපනාදුක්ඛාටසො 'තඤ්ඤා අතිමහති අතිබුද්ධා කාදි එකාදස විපතති සිමා සො පරිහරනො අනිතො ආණ්ඩි කකමවසෙන කරොනො නං භික්ඛුනං. දුකතටමපි පඤ්ඤා පෙ කා "අනුභ්වනාමි භික්ඛවෙ තියොජන පරමං සිමං සමමනති තුං."

'තඤ්ඤා අනුක්කමෙන බබසිමානං අනුරූපමාණපරිච්ඡ දුදිකං අවිජ්ජාසාසිමාසමමුති වා 'ති සංඛං විසෙසවිධිං දෙසෙ කා තදනනතරං අබබසිමානුභ්වනතී, අසමමතාය භික්ඛ වෙ සිමාය අභිජිනාය යං ගාමං වා නිගමං වා උපනිසොය විහ රනති යා තස්ස ගාමස්ස වා ගාමසිමා නිගමස්ස වා නිගමසිමා අයං තත්ථ සමානසංවාසා එකුපොසථා 'ති ඉමං සුතං දෙසෙ සී, තදඨකථාය ව "පඨමං නිමිත්තං කිත්තොතබ්බං" 'තඤ්ඤා නයෙන නිද්දඨපාලිං වණ්ණණෙනො තදනුලොමපාලිමුතති නිච්ඡයෙ'පි පකාසෙකා පුන එවං බබසිමාවසෙන සමානසංවාසං එකුපො සථව දෙස්සනවා ඉදුනි අබබසිමෙසු'පි ඔකාසෙසු නං දෙස්සනො අසමමතාය භික්ඛවෙ සිමාය අභිජිනායා'ති ආදිමාහා'ති වතා තත්ථ අභි ජිනායා'ති අපරිච්ඡින්නාය ගාම ගහණෙන වෙහථ නගරමපි ගතිතමෙව හොති, තත්ථ යත්තකෙපදෙසෙ තස්ස ගාමස්ස හොජකා බලිං ලහනි සො පදෙසො අසො වා හොතු මහනො වා ගාමසිමාතෙව සංඛං ගවජති නගරනිගමසිමාසු'පි එසෙවනසො යමපි එකස්මිං සෙවගාමකෙබ්බෙන එකං පදෙසං අයමපි විසුංගාමොහොතු'ති පරිච්ඡින්නදිවා රාජා කස්සච්ඡි දෙනි සො'පි විසුං ගාමසිමා හොතිසෙව, තස්මා සා ව ඉතරා ව පකතිගාම නගරනිගමසිමා බබසිමාසදිසාසෙව හොනති කෙවලං පන තිච්ච රමිපපාසපරිහාරං න ලහනි' 'තිවුතතං.....වජිරබුබ්බිකායං වු තතං. "සා චා'ති සා පරිච්ඡින්නදිවා දිනනගාමසිමා ව ඉතරා ව සා කතමා'ති වෙ පකතිගාමා'ති ආදි බබසිමසදිසා හොති සා ව හොති ඉතරා ව හොති'ති අධිප්පායො" 'ති..... විමති විනොදනිවිකාවර්ධයා'පි අඨකථාය සංඛිතං ගාමලක්ඛණං පාලිඅනුසාරෙන යථාකකමං වණ්ණණෙනො "පාලියං අසමම තාය භික්ඛවෙ සිමායා'ති ආදිතා ගාමසිමා එව බබසිමාය බො තතං අරඤ්ඤාදිආදයො විස සත්තබ්බනතර උදකුකෙඛපා නං, සා ව ගාමසිමා බබසිමාවිරහිතථානෙ සයමෙව සමානසං වාසා හොති'ති දෙස්සති, යා තස්ස ගාමස්ස වා ගාමසිමා'ති එත්ථ ගාමපරිකෙඛපස්ස අනොතා ව බහි ව බොතතවතපුර ඤ්ඤාපබ්බතාදිකං සබ්බං ගාමකෙඛතතං සකාය ගාමස්සා'ති

වුත්තං න අනතරඝරමෙව, තස්මා තස්ස සකලස්ස ගාමකො
 ත්තස්ස සබ්බස්ස ගාමසීමා'ති එවමනො වෙදිතබ්බො,
 යො හි සො අනතරඝරබ්බන්තාදිසු අනෙකෙසු භූමිභාගෙසු
 ගාමො'ති එකතෙනන ලොකජනෙහි පඤ්ඤානොගාමවො
 හාරෙ සොව ඉධගාමසීමා'ති 'පි වුච්චති'ති අබ්භාසො, ගාමො
 එව හි ගාමසීමා ඉමිනා නයෙනෙව උපරි අරඤ්ඤං නදීසමුද්දො
 ජාතස්සරෙ'ති එවං තෙසු තෙසු භූමිපදෙසෙසු එකතෙනන
 ලොකජනපඤ්ඤානානමෙව අරඤ්ඤදීනං අරඤ්ඤසීමාදිභා
 වො වෙදිතබ්බො, ලොකෙ පන ගාමසීමාදිවොහාරෙ ගාමාදි
 නං මරියාදුනමෙව වත්තං වට්ඨති න ගාමකොත්තාදිසු සබ්බ
 ත්ථ, සාසනෙ පන තෙගාමාදයො ඉතරනිවත්තතෙතන සය
 මෙව අනතතො මරියාදු'ති කතා ගාමො එව ගාමසීමා අර
 ඤ්ඤමෙව අරඤ්ඤසීමා සමුද්දො එව සමුද්දසීමා'ති සීමවොහා
 රෙන වුත්තා'ති වෙදිතබ්බොති, ගාමස්ස වා'ති ඉදං ගාමසීමස්ස
 භෙදං සබ්බං උපලක්ඛණවසෙන දස්සන්තං වුත්තං." ඉති
 වතා අභිකම්භං නිද්දිසනො වක්ඛති "තෙනාහ නගරමපි ගති
 තමෙව" තසදි, "බලිං ලභන්ති'ති ඉදං යෙහුය්‍යවසෙන වුත්තං
 අයං ගාමො එතතකො කරිසසාගො'ති ආදිනා පන රජප
 ණණ්ණසු ආරෙපිතෙසු භූමිභාගෙසු යස්මිං යස්මිං තලාකමාති
 කාසුසානපබ්බතාදිකො පදෙසෙ බලිං න ගණ්හන්තො සො'පි
 ගාමසීමාඑව රජදිහි පරිච්ඡින්නභූමිභාගො හි සබ්බොව
 ධිපෙතා පබ්බතනදිලොනිජාතස්සරෙ ගාමසීමා'ති වෙදිත
 බ්බො තෙනාහ පරිච්ඡිද්ධා රජා කස්සපි දෙති'ති, සචෙ පන
 තත්ථ රජා කිච්පදෙසං ගාමන්තරෙන විශොජෙති සො'පි
 ගාමසීමතං එව භජති, නදිජාතස්සරෙසු විනාසෙතා තලාකා
 දිභාවං වා පුරෙතා බ්බන්තාදිභාවං වා පාපිතෙසු'පි එසෙවන
 යො, යෙ පන ගාමා රජවොරදිහයපිලිතෙහි මනුස්සෙහි ජිඤ්ඤි
 තා විරමපි වා නිමමනුස්සා නිච්ඡන්ති සමන්තා පන ගාමා සන්ති
 තෙ'පි පාටෙකකං ගාමසීමාව තෙසු හි රජතො සාමන්තගාම
 වාසිහි කසාපෙතා වා යෙහි කෙහිපි කසිතචානං ලිඛිතා වා
 බලිං ගණ්හන්තා අඤ්ඤාන වා ගාමෙන එකිභාවං උපනෙ
 නති, යෙ පන ගාමා රජුහි'පි පරිච්ඡින්නා ගාමකොත්තාන
 නතරිකා මහාඅරඤ්ඤාන එකිභූතා තෙ අගාමකාරඤ්ඤසීම
 තං පාපුණන්තා පුරිමා ගාමසීමා විනස්සන්ති, රජතො පන
 එකස්මිං අරඤ්ඤදිපදෙසෙ මහන්තං ගාමං කතා අනෙකස්

හසසානි කුලානි වාසාපෙනා තත් වාසිනං හොගසීමා'නි සමනතා බ්‍රහ්මාගම පිරිවිජ්ඣිතා දෙනති පුරුණගාමං පන පරිවේද්‍ය චිතාසෙනති තෙපි පට්ටිකං ගාමසීමා ඵල, එතතාවතා පුරිමං ගාමසීමතං විජ්ඣනති, සා ච ඉතරවා 'ති ආදි සමානසංවාසා එකුපොසථා'නි පාළිපදසස අධිප්පාය විවරණං, තත් හි සා ච රජ්ජිව්වසෙන පරිවතතිකා සමුප්ප නනා අභිනවා ච ඉතර අපරිවිතනා පකතිසීමා ච යථා බබ සීමාය සබ්බං සංසිකාමං කාතුං චට්ටති එවමෙනාසු සබ්බ කම්මාරහතාසදිසෙන බබසීමාසදිසා සමානසංවාසා එකුපොස ථා'නි අධිප්පායො සාම ඤාදෙනා බබසීමාසදිසා'නි වුතෙති, ති විවරවිප්පවාසසීමා'පි බබසීමං ඵල හස්ති'නි තං සදිසතානි වතනනමුබ්බන උපරි සත්තබ්බනතරසීමාය තංසදිසතා'පි අතී'නි දප්පනියසස ඉබ්බව සංගයනනති දසෙසතුං කෙවල තති ආදිවුතතං" 'තතාදිමාහ

විනයවිනිවිජ්ජපකරණේ'පි වුතතං, "ගාමතොපෙත තත් ගාමපරිවේද්‍ය ගාමසීමා'නිවුට්ටති" 'ති'ඵලං සො පදෙ සො අපෙසා වා හොතු මහතෙතා වා ගාමසීමාතෙව සංඛං ගච්ඡ ති'නි නිද්දිඵපකතිගාමසස ච තථා නගරනිගමානම පඨවිසස රෙන රඤ්ඤ යමපි එකසමිංයෙව ගාමකෙකිතෙන එකං පදෙ සං අයමපි විසුං ගාමො හොතු'නි පරිවිජ්ඣිතා කසසවි දිනනවි සුංගාමසස ච සීමතා අසමමතාය භික්ඛවෙ අඨපිතාය පෙ අයං තත් සමානසංවාසා එකුපොසථා 'නිඉමාය පාළියා ච අඨකථාය යථා වුතෙනන තසො සා ච ඉතරා ච පකතිගාමනගරනිග මසීමා බබසීමසදිසායෙව හොති'තතා'නාදි ඵ, තථා විකාපකරණේ හි ඵ, නිද්දිඵා හොති'ඵලං බුබ්බො හගවා ගාමාදිනං සීමභාවං දෙසෙධා තදනනතරං අගාමකෙ වෙ භික්ඛවෙ අරඤ්ඤ සම නනා සත්තබ්බනතර අයං තත් සමානසංවාසා එකුපොසථා 'නි ඵ සංඛා භික්ඛවෙ නදී අසීමා සබ්බො සමුදෙද අසීමො සබ්බො ජාතසසරෙ අසීමො නදියා වා භික්ඛවෙ සමුදෙද වා ජාතසසරෙ වා යං මජ්ඣිමසස පුරිසසස සමනතා උදකුකෙකි පා අයං තත් සමානසංවාසා එකුපොසථා'නි ඵ ඉමෙහි සුතෙන හි සත්තබ්බනතර උදකුකෙකිපසංඛාතා සීමායො දෙසෙසි, අඨකථාය ඵ ඵලං ගාමගතවාසිනං සීමාය පරිවේදං දසෙසකා ඉදති අරඤ්ඤකායං දසෙසතෙතා අගාමකෙ වෙ'නි ආදිමාහ 'තිවතා තත් අගාමකෙ වෙ'නි ගාමනිගමනගරසීමාහි අපරිවිජ්ඣන අවිප්පදෙසෙ,

අප්වා අගාමකෙ වෙති විඤ්ඤාට්ඨිසද්ධියෙ අරඤ්ඤා භික්ඛුවසනි අප්පා
 ඩීතොකාසනො සමන්තා සත්තබ්බන්තරා සමානසංවාසකසීමා'නි අයං
 සීමා නිව්වර්තිප්පවාසපරිභාරමපි ලහනි, සමන්තා සත්තබ්බන්තරා'නි තත්ථ
 එකං අබ්බන්තරං අභිච්ඡන්තිහන්තප්පමාණං. හොති චජෙඤ්ඤා ඩීතසස සමන්තා
 සත්තබ්බන්තරා විනිබ්බබ්බෙන චුද්දස හොනනි, සචෙ වෙසංසා විසුං විනය
 කමිමානි කරොනනි දවිනනං. සත්තබ්බන්තරානං අන්තරෙ අඤ්ඤං එකං
 සත්තබ්බන්තරං උපචාරන්තාස ධජෙතබ්බං සෙසා සත්තබ්බන්තරසීමකපා
 මහාවිහගෙ උදෙදුසිතසිකඛාපදවණ්ණනායං. වුත්තනසෙන ගගෙනබ්බා
 'නි ච වන්තා තදන්තනරං. සබ්බා භික්ඛවෙ නදිඅසීමා'නිආදිදෙ
 සනාපළිං. වණ්ණණ්ණනොනා තන්ත සබ්බා භික්ඛවෙ නදි අසීමා'නි යා
 කාව නදිලකඛණප්පනානදි නිමිත්තානි කිත්තන්තවා එතං බබසීමං. ක
 රොමා'නි කත්තංපි අසීමාව හොති, සා පන අත්තතො සභාවෙනෙව බබසීම
 සදිසා සබ්බකෙවන්ත සබ්බකමමං. කාතුං වට්ටනි සමුද්දජානසුරෙසු'පි
 එසෙවනගො, එතථ ව ජානසුරො නාම යෙන කෙනවි බිණ්ණවා අකතො
 සයසජාතසොබ්බො සමන්තතො ආගතෙන උදකෙන සුරිතො නිසීනි,එවං
 නදිසමුද්දජානසුරානං බබසීමහාවං. පටිකඛිපිතවා පුන තන්ත අබ්බසීමපරි
 චෙජදං. දසෙසනෙනා නදියා වා භික්ඛවෙ'නි ආදිමාහ, තත්ථ යං මජ්ඣමසස
 සුරිසසස සමන්තා උදකුකෙබ්පානියං. ධානං මජ්ඣමසස සුරිසසස සමන්තතො
 උදකුකෙබ්පෙන පරිවර්තනං, කප්ථං පන උදකං 'උකඛිපිතබ්බනනි සථා
 අකඛ්චුත්තා දුරාගුලං. බිපනනි එවං. උදකං. වා වාලිකං. වා හතෙථ
 න ගගෙනවා එමමජ්ඣමෙන සුරිසෙන සබ්බන්තාවෙන බිපිතබ්බං. යන්ත
 එවං. බිත්තං. උදකං. වා වාලිකං. වා පනනි අයමෙකො උදකුකෙබ්පො,
 තසස අනෙතා හන්තපාසං. විජහිත්වා ඩීතො කමමං. කොපෙනි, යාව පරිසා
 වබ්භිති තාව සීමා'පි වබ්භිති පරිසපරිසරෙනො උදකුකෙබ්පොසෙව පමා
 ණං. ජානසුරසමුදෙදුසු'පි එසෙවනගො, එතථ ව සචෙ නදි නා'නිදිසා
 හොති පභවතො පථාය යාවමුඛවාරා සබ්බන්ත සංඝො නිසීදනි උදකුකෙබ්
 පසීමාකමමං. නන්ති සකලා'පි නදි එතෙසංසෙව භික්ඛුනං. පහොති,සමපන
 මහාසුමබ්බෙරෙන වුත්තං යොජනං. පවන්තමානා එව නදි තත්තා'පි උපරි
 අබ්බොජනං. පහාය ගෙණි අබ්බොජනෙ කමමං. කාතුං වට්ටනි'නි තං
 මහාපද්මබෙරෙනෙව පටිකඛිත්තං. හගවතා ගිනිමණ්ඩලං. පටිච්ඡාදෙනවා
 යන්ත කන්තවි උත්තරන්තියා භික්ඛුනියා අන්තරවාසකො තෙමියනි'නි
 ඉදං නදියා පමාණං. වුත්තං. න යොජනං වා අබ්බොජනං වා තසමා යා
 ඉමසස පුත්තාස වසෙන පුබ්බෙ වුත්තලකඛණං නදි තසසා පභවතො පථා
 ය සබ්බකමමං. කාතුං. වට්ටනි 'නාතදිමාහ.

විමතිවිතොදනිවිකාය “විඤ්ඤාට්ඨිසද්ධියෙ අරඤ්ඤා'නි යන්ත
 අසුකගාමසස ඉදං බෙත්තන්ති ගාමවොහාගෙ නන්ති යන්ත
 නෙව කසන්ති න වපන්ති තාදියෙ අරඤ්ඤා, මච්ඡබ්බානං.
 අගමනපථා නිමමත්තසාවාසා සමුද්දන්තරදිපකා'පි එතෙථව
 සංගයන්ති,යං යං ගි අගාමකෙබ්බන්තනං. නදිසමුද්දජානසුර

විරහිතං පදෙසං තං සබ්බං අරඤ්ඤාසීමා'ති වෙදිතබ්බං, සා ච
සත්තබ්භන්තරසීමං විනා සයමෙව සමානසංචාසා බ්බසීම
සදිසා නදීආදීප්පු විය සබ්බමෙප්පත් සංඝකමමං කාතුං චට්ටනි,
නදීසමුද්දත්තසාරනං තාව අභිකථායං අත්තනො සභාවෙ
නෙව බ්බසීමාසදිසා'ති ආදිවුත්තත්තා සීමතා සිඛා අරඤ්ඤාසා
පන සීමතා කථනා, සත්තබ්භන්තරසීමානුත්තරානුත්තරාදිසා
මත්තියනො, යථා හි ගාමසීමායං වග්ගකමමපරිහාරත්. බ්හු
බ්බසීමායො අනුඤ්ඤාතා තාසච චිත්තමත්තාර අඤ්ඤාමඤ්ඤ
අසමෙහදත්. සීමන්තරිකා අනුඤ්ඤාතා, එවමිධ අරඤ්ඤා'පි
සත්තබ්භන්තරසීමාය තාසච චිත්තමත්තාර සීමන්තරිකාය පා
ලීඅභිකථාපු විධානසාමත්තියනො අරඤ්ඤාසා'පි සභාවෙනෙව
නදීආදීතං විය සීමභාවො, තත් වග්ගකමමපරිහාරත්මෙව
සත්තබ්භන්තරසීමා අනුඤ්ඤාතාව සිඛා'ති වෙදිතබ්බං, තත්
සීමායමෙව හි සිතා සීමභිතං වග්ගනමමං කරුණා න අසි
මායං ආකාශෙ සිතා විය ආකාසභිතං. එතමෙව හි සාමත්තියං
ගහෙතා සබ්බං භික්ඛවෙ නදීඅසීමා'ති අදිනා පටිඝ්ඤිතභව
බ්බසීමානමපි නදීසමුද්දත්තසාරනං අත්තනො සභාවෙනෙව
සීමභාවො අභිකථාය වුත්තො'ති ගහෙතබ්බං, අභිසසාසිතො
කාසනො'ති අසසභිකවුත්තො සිතොකාසනො, සචෙ'පිභිකවුස
හසසං තිඨති තසස සිතොකාසසස බාහිරන්තනො පඨාය
භිකවුනං වග්ගකමමපරිහාරත්. සීමාපෙක්ඛාය උප්පන්නාය
තාය සභ සයමෙව සරාතා සත්තබ්භන්තරසීමා සමානසංචා
සකා'ති අධිප්පායො, යත් පන බුද්දකෙ අරඤ්ඤා මහනෙත
හි වා භික්ඛුහි පරිපුණ්ණතාය වග්ගකමමසංකාතාවෙන සත්ත
බ්භන්තරසීමාපෙක්ඛා නත්ති තත් සත්තබ්භන්තරසීමා න උප්ප
ජ්ජති කෙවලාරඤ්ඤාසීමායමෙව තත් සංඝෙන කමමං කාත
බ්බං නදීආදීප්පු'පි එසෙවනෙයො" 'ති වනා උදකුකෙඛපසීමඨ
කථාපාඨං සාධකං කරුණො "වක්ඛති හි සචෙ නදී නාති
දිසා හොති පනවනො පඨාය යාවමුඛවාර සබ්බත් සංඝො
නිසීදති උදකුකෙඛපසීමාකමමං නත්ති'ති ආදී, ඉමිනා එව වච
නෙන වග්ගකමමපරිහාරත්. සීමාපෙක්ඛාය සති එව උදකු
කෙඛපසත්තබ්භන්තරසීමා උප්පජ්ජනාති නාසති'ති දඨබ්බං."
'තසාදිනා උදකුකෙඛපාඨහොණ්කාපු නාතිදිසකුනනදීආදීප්පු
උදකුකෙඛපසීමාකමමං නත්ති'තිව පකාශෙතා "අපෙක්ඛාය

සිමුණුන්ගේ සංචාරය නොපෙනෙන්නේ නම් සත්තබ්බනිකර උදකු
 කෙටිපසීමා සයමෙව පරිපූර්ණ ජයන්ති යනො පන නස්
 හොති තත් අත්තනො බෙත්තායමාණෙනෙව ජයන්ති න
 බති" 'නි ව චන්දන පාළි. නිද්දිසනො' පාළිය මජ්ඣිමස්ස පු
 රිසස්සා'ති ආදිය උදකං උඛං කන්ධා බිපියති එතා'ති උදකුකෙක
 පො උදකස්ස පතනොකාසො තස්මා උදකුකෙකපා අයං හෙ
 ත් පදසංඛිකවසෙන අනෙවා, පරිසපරියන්තනො පඨාය සම
 නතා, යාවමජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස උදකුකෙකපො උදකපතනඨා
 නං, තාව යන්තං පරිච්ඡින්නඨානං අයං තත් නදීආදිය අපර
 සමානසංවාසා උදකුකෙකපසීමා'ති ආහංසාරත්ථිපතිවිකා
 යං "සබ්බත්ථ සංඝො නිසිදති'ති හත්ථාසං අවිජ්ඣිතා නිසිදති,
 උදකුකෙකපසීමාකමම. නත්තී'ති යස්මා සබ්බො'පි නදීපදෙ
 යො භික්ඛුහි අපෙක්ඛාත්ථොපාතස්මා සමන්තනො නදියා අභාවා
 උදකුකෙකපෙන පයොජනං නත්තී" 'තිවුත්තං මාතිකඨාක
 ථායම තත්ථ යථා අක්ඛ්ඛන්තා දුරුගුලං ඛිපනති එව උදකං වා වාලිකං
 වා ගගෙනා මජ්ඣිමෙන පුරිසෙන සබ්බත්ථාමෙන ඛිපිතබ්බං යත්ථ එවං
 ඛිතං උදකං වා වාලිකං වා පතති අයං උදකුකෙකපො නාම, අයං තත්ථ
 සමානසංවාසා එකුපොසථා'ති අයං තෙසු නදීආදිය උදකුකෙකපපරිච්ඡි
 නතා සීමා සමානසංවාසාවෙව එකුපොසථා ව, අයමපන එතෙසං නදී
 ආදිනං අනෙතා එව ලබන්ති න බහි තස්මා නදියා වා ජාතස්සරෙ වා යත්ත
 කං පදෙසං පකතිවසසකාලෙ චතුසු මාසෙසු උදකං ඔත්ථරති සමුද්දෙ
 යසම්. පදෙසෙ පකතිවිච්චියො ඔසරිතවා සන්ධිගන්ති තතො, පඨාය කප්පි
 යභුමි තත්ථ ඨ්ථො උපොසථාදිකමම. කාතුං වට්ඨති, දුබ්බුඝිකාලෙ වා ගිගෙන
 වා නදීජාතස්සරෙසු සුකෙකපු'පි සා එව කප්පියභුමි සවෙ පන සුකෙක පාන
 ස්සරෙ වාපි. වා බණන්ති වසං වා කරොන්ති නං ඡානං ගාමනෙවනං හො
 ති, යා පභෙසා කප්පියභුමි'තිවුත්තා තතො බහි උදකුකෙකපසීමා හ ගව්ඡ
 ති අනෙතායෙව ගව්ඡති තස්මා තෙසං අනෙතා පරිසපරියන්තනො පඨාය
 සමන්තා උදකුකෙකපපරිච්ඡෙදෙ කාතබ්බො'ති වුත්තං, තට්ඨිකාලීන
 ත්ථාසකාසනියා විනයත්ථමඤ්ඤ සාය ව "කථං පන උදකං උක්ඛි
 පිතබ්බං'ති ආහං තත්ථා'ති ආදී, මජ්ඣිමෙන පුරිසෙනා'ති ථාමම
 ජ්ඣිමෙන පුරිසෙන, අයං උදකුකෙකපො නාමා'ති උදකුකෙක
 පො නාම උදකුකෙකපපරිච්ඡින්නාසීමා නාමා'ති අනෙතා පෙ
 තනො පඨාය කප්පියභුමි'ති ඔත්ථරිතා සන්ධිත උදකන්ත
 නො පඨාය අනෙතා නදීජාතස්සරෙසු දුසු නාමා'ති අනෙතා දුබ්බු
 ට්ඨිකාලෙ'ති වස්සානගෙමනෙත සකාය වුත්තං, සුකෙකපු'පි'ති
 නිරුද්ධකපුපි, යථා ව වාපිබණනෙන එවං ආවාටපොක්ඛරණි

ආදීනං බණ්ණෙනනා'පි ගාමකෙකර්තං. හොතිසෙවා'නි දඨබ්බං
 වස්සං වා කරෙන්නති'නි ලාබුනිබ්බරුසාදිවස්සං වා කරෙන්නති, තං
 ඨානනති යත් වාපිආදිකතං තං ඨානං, අඤ්ඤා පන කප්පිය
 භූමි සංවෙ පන ජාතස්සරං පුරෙතො ථිලං කරෙන්නති එකස්මිං.
 දිසාභාගෙ පාළිං බණ්ණිතා සබ්බමෙව මහාතලාකං කරෙන්නති
 සබ්බො'පි අජාතස්සරෙ හොති ගාමසිමාසංබමෙව ගව්ජනි,
 සංවෙ නදිං විනාසෙතො තලාකං කරෙන්නති හෙඨා පාළිබ්බං
 උදකං ආගතො තලාකං පුරෙතො තිඨති එත්තං කමමං කාතුං
 න වට්ඨති උපරි පවත්තනඨානෙ හෙඨා ඡඩ්ඪිමොදකං ඔන
 රිතො සඤ්ඤා සඤ්ඤාඨානතො පඨාය වට්ඨති, කාචිනදි කාල
 න්තරෙතො'පෙ'නස්මා'නි යස්මා අනෙතා ගව්ජනි තස්මා
 සමනතා උදකුකෙකපපරිචේදෙ කාතබ්බො'නි පභොණ්ක
 ඨානං සංඝාය වුත්තං, යත් පන කුතනදිආදිසු නප්පභොති
 තත්'පි පභොණ්කඨානතො උදකුකෙකපපරිචේදෙ කාත
 බ්බො'නි ආහං'අඨකථාය ච භික්ඛුනිවිහගෙ ආගතනසෙන
 නදි ලකඛණං දසෙසනෙත්තං'නිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙතො උත්ත
 රගතියා භික්ඛුනියා'නි භික්ඛුනිවිහගෙ භික්ඛුනියා වසෙන
 නදි ලකඛණස්ස පාළියං ආගතතතා වුත්තං න පන විසෙස
 සබ්භාවතො, අනතරවාසකො තෙමියනි'නිද්දමපි භික්ඛුනිනං
 අනතරවාසුක්ඛි පනෙන දෙසජනකර්තා අනුක්ඛිජිතා ගව්ජ
 නතියා ජාතමණ්ඩලස්ස'පි පටිච්ඡානනතො ජාතමණ්ණෙන ඔබ්බ
 නා නදියා ගමිහිරස්මාණං භගවතාව වුත්තනති දස්සනත්ති
 මාහ,ඉමෙහි ච යථාවුත්තෙහි අඨකථාට්ඨකාවචනෙහි පකති
 වස්සකාලෙ චතුසු මාසෙසු නදිජාතස්සරනං යත්තකෙපදෙ
 සෙ උදකං ඔත්ථරති සමුදෙද ච යස්මිං පදෙසෙ පකතිවිවිසො
 ඔත්ථරිතො සණ්ඨෙතනති තතො ඔත්ථරිතො සණ්ඨෙතඋදකතන
 තො පඨාය අනෙතා නදිජාතස්සරසමුද්දං උදකුකෙකපසිමුත්ත
 තතියා කප්පියභූතා'නි ච තථා හෙමනාගිමිහඋතුසු තිරුද
 කභාලෙන නදිජාතස්සරෙසු සුකෙකසු'පි සා ථව සුක්ඛභූමි උද
 කුකෙකපසිමුත්තතතියා කප්පියභූමි'නිව, සුකෙක ජාතස්සරෙ
 යස්මිං ඨානෙ වාපිං වා බණ්ණන් වස්සං වා කරෙන්නති ආවාට
 පොකඛරණිආදීනි වා බණ්ණන් තං ඨානං ගාමකෙකතො
 හොති න සබ්බො ජාතස්සරෙ තත්'පි තතො වාපිවස්සආවාට
 පොකඛරණිආදීනං කතඨානතො අඤ්ඤා පන උදකුකෙකප
 සිමාය කප්පියභූමි'නි ච සබ්බසො පරිදිජිතා හොති'නි දඨ

බබ්බා...අපි ව මාතිකඩකපාය ආගතං යා පනෙසා කප්පියතුමි'නි
 වුනා...පෙ...නසමා නෙසං අනෙසා පරිසපරිසනනො පඨාය සම
 නහා උදකුකෙකපපරිචේදෙ කානබ්බො 'නි ඉමං පාඨං විවරනො
 න ආචරියවුචනාගනේරෙන අනතො ලීනත්ථප්පකාසනියා
 විනයත්මඤ්ඤාසායං යථා වුත්තපායෙ "නස්මා'නි යස්මා අනෙතො
 ගච්ඡති තස්මා සමනතා උදකුකෙකපපරිචේදෙ කානබ්බො'නි
 පහොණකඩානං සන්ධාය වුත්තං" 'නි චතො තනේව අඤ්ඤං අ
 ප්පහොණකපකං දසෙසනෙන "යත් පන කුනනදීආදීසු න
 ප්පහොති තත්'පි පහොණකඩානතො උදකුකෙකපපරිචේද
 දෙ කානබ්බො'නි වුත්තත්තාච සාරත්ථිපතිවිකායං. "සච
 නදී නාතිදීඝා හොති'තඤ්ඤාදිකපායං වණ්ණෙනෙන
 නිපිටකපරියතතිධරෙන සාරිපුත්තනේරෙන "උදකුකෙකප
 සීමාකමං නත්ති'නි යස්මා සබ්බො'පි නදීපදෙසො භික්ඛුහි
 අප්පෙකාත්ථො තස්මා සමනතො නදියා අභාවා උදකුකෙක
 පෙන පයොජනං නත්ති" 'නිවුත්තත්තා ව, ඔරිමතිරෙ සිතෙහි
 පාරිමතිරෙ සිතානං පාරිමතිරෙ සිතෙහි ව ඔරිමතිරෙ සිතා
 නං මහාසදෙදනා'පි යං කිචි විඤ්ඤාපෙතුවසකකුණ්ණයඤ්ඤා
 යිපෙනා නදියා මප්පෙකා සිතෙහි පභවමුඛවාරදසෙනං කොස
 ගාවුත්තයාජනෙති'පි පරිමෙයඤ්ඤා මහානදීසු වගගකමෙපරි
 භාරත්ථං උදකුකෙකපෙන පයොජනං පගෙව, තථාරූපාසු
 නදීසු,සච උදකුකෙකපං න පරිච්ඡේදයඤ්ඤා වගගකමෙං හො
 තෙව භික්ඛුසමාරචනියා අපරිපුඩාය නදීසීමාය කතත්තා'නි
 දඨබ්බො...දීපතිකාගෙ පන ලීනත්ථප්පකාසනිවිකාපායෙ "සම
 නතො උදකුකෙකපපරිචේදෙ කානබ්බො'නි ඉදං පහොණකඩා
 නං සන්ධාය වුත්තං" ඉති ඉමං පුබ්බබ්බෙව අනතො ගනේ
 මනානුරූපං දසෙසසි, "යත් පන කුනනදීආදීසු නප්පහොති
 තත්'පි පහොණකඩානතො උදකුකෙකපපරිචේදෙ කාන
 බ්බො" 'නි ඉමං අපරධං න දසෙසසි, විනෙතනබ්බබ්බෙත්ථ කාර
 ණං විනයඤ්ඤාහි'නි...ආචරියවුචනාගනේරෙන'පි අනතො
 විනයවිනිච්ඡයපකරණං

"බබ්බබ්බවසෙනෙව සීමා නාම විධා මනා,
 නිමිතෙන නිමිතනතු සට්ඨං පන සමෙතො..."

"අයං සීමා විපතති ඵකාදසති වජ්ජනා,
 බබ්බා නාම සියා සීමා යා තිසමෙතතිසංසුතා..."

“බණ්ඩසමානසංවාසවිප්පවාසාදිභෙදනො,
ඉති බඩා නිධා චුත්තා අබඩාපි නිධා මතා.....

“ගාමනො උදකුකෙඛපා සත්තබ්බනනරනොපි ච,
තත්ථ ගාමපරිචේජ්ඣෙද්ද ගාම සිමාති වු චිති.....

“ජාතස්සරෙ සමුදෙද්ද වා නදියා වා සමනතනො,
මජ්ඣිමසසුදකුකෙඛපො උදකුකෙඛපසංඤ්ඤිතා.....

“අගාමකෙ අරඤ්ඤා තු සංඝොවබ්බනනාරා පන,
සමනතනො අසං සිමා සත්තබ්බනනරනාමිකා.....

“එකං අබ්භනනරං චුත්තං අඨවිසතිහස්සකං,
ගුලිකෙඛපනසෙතෙව උදකුකෙඛපකා මතා.....

“ඉමා චෙ පන සිමායො වච්ඡිනති පරිසාවසා,
අබ්භනනරාදකුකෙඛපා සීතොකාසපරාසිසුතති.....

එවං බඩා බි බ සි මා ල කම්ණං.

පාළිඅඩකථානසෙන විභාවෙසි.....

බුඩො සො භගවා නාථො සාවකානං හිතෙ රතො,
විනයෙ සබ්බකම්මානං සම්ඛිං පත්ථසං ජිනො.....

නිමිත්තකිත්තනං ආදෙ දෙසෙධා හික්ඛුන්තො,
කම්මවා වා ය භු ඤ්ඤා සි සිමාසම්මනනනං විධිං.....

සිමාසම්මුතිකමෙවං අනු ඤ්ඤාතෙ මහෙසිනා,
ජබ්බග්ගියානාමහික්ඛු සිමා බන්ධිසු තෙකධා.....

චතුසොජනිකා පච්ඡලෙවයොජනා තථා,
එතමත්ථං භගවතො සමාරොචිංසු හික්ඛවො.....

භගවා ච ඉමං අට්ඨප්පතතිමාගමම් හික්ඛවෙ,
තෙවසම්මනතිතබ්බාව සිමායොතිමහනත්ථියො.....

යො සම්මනෙනසං ආපතතිදුක්ඛට්ඨස්සාති දෙසිය,
ති යොජනපරං සිමං බන්ධිතං අනුජනථා.....

ඔමකෙනතු මාණෙන එකවි සතිහික්ඛුනං,
නිසිදනාරහා නොති යා සා සිමාති කිත්තිතා.....

තිසොජනමතිකකමෙ කෙසෙගෙනා'පි සමමතා,
අ සී මා හොති සා සී මා තථෙව අ නි බු අභි කා

උ ත්තමොමකමාණනමනතරෙ බක්ඛිතා හි යා,
ගණනාථු සදි භිකක්ඛනං සතං සහස්සමෙව වා

බණ්ඩාදිභෙදභිනතා නා සබ්බා කමමාරහා ඉති,
දෙසෙතා බබසීමානං සබ්බමිති ච විධිං තනො

තිසෙසා අබබසීමායො අනුජාති නටාගතො,
ගාමසත්තබ්බනතරෙදකුකෙඛපා'ති යට්ඨානාමං

තාසු පකතිගාමොව සබ්බකමමාරහා සියා,
සී මා ගාමොවසී මා'ති අනේතෙසා පකාසීතා

අථ යා පාළිමුත්තාසි විසුංගාමා'තිසඤ්ඤිතා,
සී මා බුබ්බතඤ්ඤාහි බුබ්බතෙතහි භාසීතා

තස්මා ගාමා පරිච්ඡේදේ විසුංගාමො අයං ඉති,
රඤ්ඤ කසපි දිනෙනා'පි ගාමසීමොව හොති සො

ඵලං ගාමනතවාසී නං සී මායො අනුජාති ය,
අරඤ්ඤකානං දෙසෙසී සත්තබ්බනතරනාමිකං

උදකුකෙඛපසී මා ච න දී ජා ත ස්ස රු දි සු,
මජ්ඣිමස්සදකුකෙඛපා පුරිසස්සා'ති දෙසසී

ඉති බ්බා අබ්බා'ති සී මා යො දු වි ධා ඉ මා,
සබ්බකමමාරහා චුත්තා බුබ්බනාදිච්චබ්බනා'ති

ඉදමෙත්ථ සංඛෙපෙන

බ්බාබ්බසීමානං සරුපාදිදස්සනං

බඩාබඩාසු සීමාසු බඩානාහම්තො පරං,
සමෙපදදිං පටකබාමි පාළිඅඨකථානුගං.

එවං යථාචරිතනායෙන භගවතා භික්ඛූනං බඩාබඩසීමාසු අනුඤ්ඤානාසු ජබ්බගගියානං භික්ඛූනං සීමාස සීමාසමිතිඤ්ඤාන රෙක්ඛානිරණවතථුසු පුනරදෙව බුබ්බා භගවා යෙසං භික්ඛවෙ සීමා පඨමං සමමනා තෙසං තං කමමං ධම්මිකං අකුඤ්ඤං ධානා රහං, යෙසං භික්ඛවෙ සීමා පඨමා සමමනා තෙසං තං කමමං අධමමිකං කුඤ්ඤං අභිනාරහං, න භික්ඛවෙ සීමාස සීමා සමිති ඤ්ඤානබ්බා යො සමිතිඤ්ඤාන ආපරාතිදුක්ඛට්ඨසා” ති ව “යෙසං භික්ඛවෙ සීමා පඨමං සමමනා පෙසං අරෙක්ඛානිරණබ්බා යො අරෙක්ඛානිරණ ආපරාතිදුක්ඛට්ඨසං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ සීමං සමමනනනනන සීම නාරිකං ධිපෙතා සීමං සමමනනිතුං.” ති ව අනුජානනනනා සමිතිඤ්ඤානරෙක්ඛානිරණදෙසපරිහරණස්ථං ආණං ධිපෙසි, තදභිකථාය සීමාස සීමං සමිතිඤ්ඤානි අනතතො සීමාස පරෙසං බඩ්ඩිමං සමිතිඤ්ඤානි, සවෙ හි පොරාණකස්ස විහාරස්ස අමෙබ්බා වෙව ජමිබ්බා වා ති වෙරුක්ඛා අඤ්ඤාමඤ්ඤා සංසරනවිට පා හොනති නෙසු අමබස්ස පච්ඡිමදිසාහාගෙ ජමිබ්බා විහාරසීමා ව ජමිබ්බා අනෙතාකතා අමබ්බං කිනෙතනවා බඩා හොනි අථ පච්ඡා තස්ස විහාරස්ස පුරතථිමාස දිසාය විහාරං කතවා සීමං බන්ධනා භික්ඛු නං අමබ්බං අනෙතා කතා ජමිබ්බං කිනෙතනවා බඩ්ඩනති සීමාස සීමා සමිතිනනා හොනි එවං ජබ්බගගියා භික්ඛු අකංසු නෙතාහ සීමාස සීමං සමිතිඤ්ඤානි, සීමාස සීමං අරෙක්ඛානිරණනති අනතතො සීමාස පරෙසං බඩ්ඩිමං අරෙක්ඛානිරණන පරෙසං බඩ්ඩිමං සකලං වා තස්සා පදෙසං වා අනෙතා කතා අනතතො සීමං බඩ්ඩනති, සමනනරිකං ධිපෙතා සීමං සමමනනිතුනති එත සවෙ පඨමතරං කතස්ස විහාරස්ස සීමා අසමමනා හොනි සීමාස උපවා රො ධිපෙතබ්බො සවෙ සමමනා හොනි පච්ඡිම කොට්ඨා හතර්මනා සීමනන රිකා ධිපෙතබ්බො කුරුඤ්ඤං විදුර්මහමපි මහාපච්චරිසං වතුරභිතුලමතහ මපිවඩ්ඩනති වුතනං එකො රුක්ඛාපි ව දව්නතං සීමාහමපි නිමිත්තං හොනි සො පන වඩ්ඩිතො සීමසඞ්ඝරං කරොනි තස්මා න කාතබ්බො තිආහ තදස්ථිසංවණ්ණනං කරෙතොනා සාරස්ථිපතිවිකාවරි යො “සංසර්ගවිටපා” ති ඉමිනා අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස ආසනනනං දිපෙති, බඩාහොනි ති පච්ඡිමදිසාහාගෙ සීමං සකාය වුතනං, තස්සාපදෙසනති යත් ධිවො භික්ඛුහි කමමං කාතුං සකකා හොනි තාදිසං පදෙසං යත් පන සිතෙහි කමමං කාතුං න සනාහා හොනි තාදිසං පදෙසං අනෙතා කරිවා බඩ්ඩනා සීමා ස සීමං සමිතිඤ්ඤාන නාම, විතනං සීමානං නිමිත්තං හොනි ති

නිමිත්තාස සීමනො බාහිරතා සීමසලෙහදෙ න හොති'ති
 වුතනං, සීමසංකරං කරොති'ති වඩ්ඪිතා සීමසදෙසං පවිච්ඡි
 විතනං සීමානං ගතභානාසං දුට්ඨෙකුසලානා වුතනං න පන
 තත් කමමං කාතුං න වට්ටති'ති දෙසනත්ථං න හි සීමා තතත
 කෙන අසීමා හොතති වෙ පන සීමා පච්ඡා වඩ්ඪිතෙන රු
 කෙන අපේක්කාත්ථවතතා එකාබධා හොතති තත්ථා එකත්ථ
 උභා කමමං කරොතෙති ඉතරං සොබධතාව කාතබ්බං'ති
 ආහං මිති විනොදනිවිකායපෙනං වුතනං "සමිතිඤ්ඤාති'ති
 යත්ථ චතුභි භික්ඛුභි නිසිදිතුං න සකකා තතතකතො පඨාය
 යාව කෙසගගමනිමපි අතතතො සීමාය කරොතො සමිති
 ඤ්ඤාති, චතුතනං භික්ඛුතං පහොණකතො පඨාය යාව සක
 ලමපි අතො කරොතො අපේක්කාත්ථවතතා'ති වෙදිතබ්බො,
 සංසර්තව්වපා'ති අඤ්ඤමඤ්ඤං සිබ්බිතා සිතමහාසාධමුලා
 එතෙන අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස අච්චාසනනං දීපෙති සාධාය සාධං
 ජුසනතාහි දුරඨා'පි සිද්ධං තො එකංසතො සලෙහදලකාණං
 න දසසිතං තං දෙසෙතුං විටපගහහණං කතං එවංහි භික්ඛු
 තං නිසිදිතුං අපහොණකඨානං අතතතො සීමාය කරොතො
 සීමාය සීමං සමිතිඤ්ඤාති නාම තො පරං නිදසිතමෙව
 හොති, බධා හොති'ති පොරුණක විහාරසීමං සකාය වුතනං
 තං අබ්බතති අපරෙන සමයෙන පුරුණවිහාරපරිකොපාදීනං
 විනච්ඡිතා අජනනතා තං පුරුණවිහාරසීමාය නිමිත්තභූතං
 අබ්බං අතතතො සීමාය අතො සීමඨං කරිතා පුරුණවිහාර
 සීමඨප්පඤ්ඤං කිතොතො අබ්බප්පඤ්ඤං අතතරෙ යං ඨානං තං
 අතතතො සීමාය පවෙසෙතා බ්බතති'තිඅත්ථා එත්ථ ච
 පුරුණසීමාය නිමිත්තභූතාසං ගාමඨස්ස අබ්බරුකාස්ස අතො
 සීමඨාය ජඤ්ඤාය සහ සංසර්තව්වපරිකොපා'පි සීමාය බ්බත
 කාලෙ විපතති වා පච්ඡා ගාමසීමාය සහ සලෙහදෙ වා කමම
 විපතති වා න හොති'ති මුඛතොව වුතතං'ති වෙදිතබ්බං, පදෙ
 සතාහි සබ්බස්ස නිසිදනපහොණකපදෙසං, සීමනාරිකං ධිපෙ
 තා'ති ආදීනා සලෙහදපේක්කාත්ථණං කතා බබ්බිමා විය හි
 අඤ්ඤමඤ්ඤං ජුසාපෙතා අව්ච්චාධානෙන බබ්බා'පි සීමා අසීමා
 එවා'ති දෙසෙති තත්ථා එකවදලමතතා'පි සීමනාරිකා වට්ට
 ති එව සා පන දුබ්බාධා'ති අභිකථාසු චතුරගුලාධිකා වුතතා
 'තිදඨබ්බා විතනං සීමානනා විතනං බබ්බිමානං නිමිත්තං
 හොති'ති නිමිත්තාස සීමනො බාහිරතා බ්බතකාලෙ තාව

සමෛද්‍යදෙසො නතී'ති අධිප්‍යායො න කෙවලං නිමිත්තක
 නො එව සඛිකරං කරොති අථ ඛො සිමනතරිකාය සිනො
 අඤ්ඤා'පි රුකො කරොති යෙව නස්මා අප්‍රමතතිකාය සිම
 නතරිකාය වඩ්ඪිණකරකායදෙසො න වට්ටනි'යෙව, එත්ථ ච
 උපරි දිස්සමානබ්බසාධාදිපවෙසෙ එව සඛිකරදෙසස්ස ස
 බ්බත්ථ දස්සිතතතා අදිස්සමානානං මූලානං පවෙසෙ'පි භූමිග
 තිකතිනා දෙසො නතී'ති සිජ්ඣති, සමෙ පන මූලාදිනි'පි
 දිස්සමානානෙව පවිසනති සඛිකරෙව, පබ්බතපාසාණං පන
 දිස්සමානා'පි භූමිගතිකා එව, යදි පන බ්බතිකාලෙ එව එකො
 ථූලරුකො උභයමපි සිමං ආභවිව තිඨති පච්ඡා බ්බා අසිමා
 හොති'ති දඨබ්බං, සිමසඛිකරනති සිමසමෛද්‍යං, යං පනෙත්ථ
 සාරත්ථදීපනියං වුත්තං සිමසඛිකරං කරොති'ති වඩ්ඪිනා සිම
 පදෙසං පවිබ්බේ වීනනං සිමානං ගතථානස්ස දුට්ඨෙඤ්ඤයන්තරා
 වුත්තනත්ථ තං න සුත්තං ගාමසිමාය සිමාසඛිකරං කරොති'ති
 වතතබ්බතො, තත්ථා'පි ඡී නිමිතො වඩ්ඪිතෙව ගාමසිමබ්බසි
 මානං ගතථානං දුට්ඨෙඤ්ඤයන්තරමෙව හොති තථා පන අව
 ඤා වීනනං බ්බසිමානමෙව සඛිකරස්ස වුත්තතතා යථාවුත්ත
 සමිබ්බදෙසොව සඛිකරසද්දෙන වුත්තො'ති ගහෙනබ්බො"
 'ති.....එවං භගවතො සිමනතරිකාදීපනාධිප්‍යායං අභිකථාය
 නිඤ්ඤානෙයන ටිකාවරියා'පි විසෙසතොව වණ්ණසිංසු, අභික
 ථාය ච තාසං බ්බසිමානං රුකබ්බසාධාදිහි'පි එකතො ථූස
 නං න වට්ටනි'ති සමෙතදුකං සොදුහරණං කඤ්ඤා දසෙසතුං
 සිමාමාලකෙ වට්ටරුකො හොති තස්ස සාධා වා නතො නිග්ගතපාරො
 හො වා මහාසීමාය පඨවිකලං වා තතථාපාරුකබ්බාදිනි වා ආභවිව තිඨති
 මහාසීමං සොධෙවො වා කමමං කාතබ්බං හෙ වා සාධාපාරොහා ජිනදිත්ථා
 බ්බසිකා කාතබ්බා අනාභවවීනසාධාදිසු ආරුලහතිකඤ්ඤාපාසං ආගෙ
 තබ්බො 'තාදිමාහ, යස්මා ච සිමාය සිමාමිහසිකරණවසෙ
 න එකදෙසං වා සකලං වා අඤ්ඤාත්ථරණවසෙන ච පව
 තිනා සමිහිඤ්ඤාත්ථරණදෙසො න වට්ටනි'තිකඤ්ඤා
 නතිකබ්බෙව සිමාය සිමා සමිහිඤ්ඤාතිබ්බො.....පෙ.....සිමනතරිකං
 ධීපෙනා සිමං සමමනතිතුං'ති භගවා දෙසෙසී, තායෙව සිම
 නතරිකාදීපනානුඤ්ඤය දුරෙ ධීනානමපි ඉමාසං සිමානං රු
 කබ්බසාධාපාරොහාදිහි'පි එකසමිබ්බෙන අව්‍යවධානථානවබුඩ්ධ
 ස්ස භගවතො අනභිමතමෙවා'ති කඤ්ඤා අභිකථාවරියා භග
 වතො අධිප්‍යායඤ්ඤාතො ආහංසු සිමාමාලකෙ වට්ටරුකොහො

ති'තසදී, තෙනෙව විමතිවිනොදනිවිකායං "සිමාමාලකෙ'ති
 බණ්ඩසිමඛගණේ, වටරුකෙබ්බා'ති ඉදං පාරොහොපඤ්ඤාන
 න අනිදුරමිති ගනතුං සමත්ථසාධාසමඛගිතාය වුත්තං සබ්බ
 රුක්ඛලතාදීනමපි සබ්බෙකො න වට්ටති තෙනෙව නාවාසෙතු
 සබ්බෙකො'පි පරික්ඛින්නො, තතො'ති සාවතො, මහාසීමාය
 පඨවිතලනති එත්ථ ආසන්නතරමපි ගාමසීමං අගගෙනවා බඩාය
 සීමාය එව ගතිතතතා ගාමසීමාබඩසීමානං අඤ්ඤමඤ්ඤං රු
 කබාදිසබ්බෙකො'පි සමෙහදදෙදසො නත්ති අඤ්ඤමඤ්ඤනිස්සය
 නිස්සිතභාවෙන පවතතිතො'ති ගගෙනබ්බං, යදි හි තාසමපි
 සබ්බෙකොදෙදසො භවෙය්‍ය කථං ගාමසීමාය බඩසීමා සමමනති
 තබ්බා සිසා, යසසා හි යාය සීමාය සබ්බෙකොදෙදසො භවෙ
 ය්‍ය සා තත්ථ බන්ධිතමෙව න වට්ටති බඩසීමාඋදකුකෙකපසි
 මාසු බඩසීමා විය අත්තතො අනිස්සයභුතගාමසීමාදිසු උදකු
 කෙකපසීමාවිය ව, තෙනෙව සචෙ පන රුක්ඛස්ස සාධා
 වා තතො නික්ඛන්තපාරොහො වා බහිනදිතිරෙ විහාරසීමාය
 වා ගාමසීමාය වා පතිට්ඨිතො'ති ආදිනා උදකුකෙකපසීමාය
 අත්තතො අනිස්සයභුතගාමසීමාදිහි එව සබ්බෙකොදෙදසො දස්සි
 තො අයචන්තො උපරි පාකටො භවිස්සති" 'ති ආහං

යථාවුත්තඅභිකථා පාඨෙ සිමාමාලකෙ වටරුකෙබ්බා හොති
 'ති අනු වටරුකෙගහණධිප්පායං විවරන්නො විකාවරිගො "ව
 ටරුකෙබ්බා'ති ඉදං පාරොහොපඤ්ඤාන අනිදුරමිති ගනතුං
 සමත්ථසාධාසමඛගිතාය වුත්තං" 'ති ඉමිනා දුරඨානමපි සීමා
 නං රුක්ඛසාධාපාරොහසබ්බෙකස්ස සදෙදසනං පකාසෙතො තං
 සදිසතාදස්සනමුඛෙන "සබ්බරුක්ඛලතාදීනමපි සබ්බෙකො න
 වට්ටති" 'ති වතො තදනනතරං ඉධ අභිකථානයෙන උදකු
 කෙකපසීමාධිකාරෙ අභිකථානයස්ස සමානතං දස්සෙති "තෙ
 නෙව නාවාසෙතුසබ්බෙකො'පි පරික්ඛින්නො" 'තසාදිනා, අස්මිං
 විකාපාඨෙ පරික්ඛින්නො'තිමස්ස ව තස්ස උදකුකෙකපසීමඨ
 කථායං විසභාගගාමොදකුකෙකපාදිසීමානං අඤ්ඤමඤ්ඤස
 බ්බෙකො කමමකොපගෙනුභාවෙන පරික්ඛින්නො ජබ්බිතො
 'ති අගන්තො ඉමෙහි විකාවචනෙහි සබ්බෙකො සති උදකුකෙක
 පසිමුප්පති ව අගාමසබ්ගතිතඅවසෙසරුක්ඛසාධාදසො විය
 සබ්බෙකොදෙදසජනකස්ස කඨමයසෙතුතො අගාමභාවො ව
 අභිකථානයෙනෙව දීපිතො පුන "මහාසීමාය පඨවිතලනති
 එත්ථ ආසන්නතරමපි ගාමසීමං අගගෙනවා" 'තසාදිනා බඩසීමති

සසයාය ගාමසීමාය උදකුකෙකපනිසසයාය නදිසීමාය ව යථා
 කකම. නිසසිතබබොදකුකෙකපසීමාන. රුකකසාබාදිති අඤ්ඤ
 මඤ්ඤසබ්බොති සති'පි නිසසයනිසසිතතොන සභාගතිතා ස
 ලෙසදදෙදසාභාවං පකාසෙති: විසභාගසීමානං සබ්බකුසලං
 විභාවෙතොතා ටිකාචරියො "බබසීමාඋදකුකෙකපසීමාසු බබ
 සීමා විස අනිතොතො අනිසසයභූතගාමාදිසු උදකුකෙකපසීමා
 විස ව" ඉති ආහංචංචං විසභාගසීමානං සබ්බකුසලං විභා
 වෙති: පුන අභිකථායං අනෙකානදියං ජාතරුකෙක'පි ඩිතෙහි කාතුං
 වට්ඨති සෙව පන රුකකසස සාබා වා 'තාදිනා නිද්ද්ඪඋදකුකෙකප
 සීමඪරුකකසස සාබාපාරොහානං විසභාගබබසීමාය වා ගාමසි
 මාය වා පතිථානදසසනෙන උදකුකෙකපසීමාය අනිසසයභූත
 බබසීමාගාමසීමාහි සබ්බං සලෙසදදෙදසච උදකුකෙකපනිසස
 යභූතාය නදියා අසලෙසදච පකාසෙති: තං සබ්බකුසලං බබ
 සීමානං සලෙසදදෙදසෙන සමානතං පකාසෙති ඵවම්බාපි'ති
 දඨබ්බං." 'ති අනෙත, ඵචුං ඉමාය ව විභාවතාය යො අභිකථා
 යං අනෙතානදියං ජාතරුකෙක'පි ඩිතෙහි කාතුං වට්ඨති'ති
 රුකෙකා වුතොතා තසස සාබාපාරොහෙසු බහිනදිතිරෙ බබසි
 මාය වා ගාමසීමාය වා පතිට්ඨිතෙසු'පි තසස රුකකසස සම
 නිතොතො තෙන සහෙව උදකුකෙකපසීමා තාහි අතතොතො අනි
 සසයභූතබබසීමාගාමසීමාහි විසභාගා'පි සමානා සීමාසලෙස
 දසංඛාතං සඤ්ඤාදෙදසං ජනෙනතිව පච්ඡා උප්පන්නා'ති බබා
 බබසීමානං අභිකථානුලොමනයෙ යතා ටිකාචරියෙන පකා
 සිතො'ති දඨබ්බං. අභිකථාපාඨො නිද්ද්ඪං මහාසීමාසොධ
 නමාරභස සාරස්ථිපතියං "මහාසීමං සොධෙති කමමං කාත
 බබනති මහාසීමගතා හික්ඛු හත්ථපාසං වා ආනෙතබ්බං සි
 මතො වා බහිකාතබ්බං 'ති අධිප්පායො, ගණ්ඨිපදෙසු පන ම
 හාසීමගතෙහි හික්ඛුහි තං සාබං වා පාරොහං වා අනාමසිති
 ථාතබ්බනති අධිප්පායො'ති වුතොතං න ගහෙනබ්බං." 'ති
 ආහ, යලපනවුතරං අභිකථායං සීමනතරිකානු අඤ්ඤාසුතත
 වණ්ණනාය පාලිමුතතවිනිච්ඡයෙ එකොරුකෙක'පි ව ද්විතං සිමා
 නං නිමිත්තං හොති සොපන වඤ්ඤාසු සිමසඤ්ඤා කරොති තස්මා ය කා
 තබ්බො'ති තෙන අභිකථාවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤසු ජනං
 රුකකසාබාපාරොහාදිසබ්බං අවියොපෙති: සීමනතරිකං වා
 අභිපෙති බජ්ඣමානකමණි විස සබ්බකුසලං සීමානං අසීමතා
 න වුතොතා අථ කිං වුතතනති සීමනතරිකාසු සීමාසු වා ඵවං

පවුණු වඩිඳිතරු කඩසාඛාදී සමූහයෙහි විසභාගසීමායෝ අඤ්ඤ මඤ්ඤ සංකරණින. මිසිසිභාව. යනාදීනි වුණි. හොනි, තභමා නාසු එකිසස. සීමාය. කමම. කරුණෙහි ඉතරිසස. සීතෙ හිකුඩු හත්පාසානයනබිකරණනමඤ්ඤතරෙන සො ධෙඩා කාතබ්බතා අභිකථාය දසසිතා, හෙඩා ව දිපනිකාර සස අත්ථිවරණදිදෙසදසසනාධිකාර බබසීමොදකුකෙකපා නං. ගාමොදකුකෙක පසීමානව සමූහදෙසදසසනත්ම'පි වු රෙණායෙව් යමණො සාරත්ථිපනිවජ්ජරුඛිවිමනිවිනොදනිවි කා පාඨසාධකවසෙන, තෙනෙනව වුණි. විනයසංගහඅනුත්තා නත්ථිපනියා පුරුණවිකාය'පි, "නහි සීමා තතතකෙන අසීමා හොනති වෙපන සීමා පවුණු වඩිඳිතෙන රුකෙකන අපෙකා ත්ථිතතා එකාබ්බා හොනති තභමා එකත්ථි උචා කමම. කරුණෙහි ඉතරං සොධෙඩා කාතබ්බ." ඉති.....විමනිවිනොදනි විකාය'පි වුණි. "එත්ථ ව රුකඩසාඛාදීහි අඤ්ඤ මඤ්ඤ සමූහයා සු එතාසු බණ්ඩසීමාය තයො හිකුඩු මහාසීමාය වෙ හිකුඩු'නි එවං. චීසු සීමාසු සීමනාරිකං. අච්ඡිකා හත්පාසව අවිජ්ඣිකා සීතෙහි පවති හිකුඩුහි කමම. කාතුං වට්ඨනි'නි කෙවි වදනති නං න යුණි. නානාසීමාය සීතවතුණො කමම. කරුණ අකමම. නව කරුණියනාභිදිවචනතො, තෙනෙනවත්ම'පි මහාසීමං සොධෙඩා මාලකසීමායමෙව කමමකරණං. විහිතං. අඤ්ඤා භින්නසීමඨිතාය තත්ථිසස ගණපුරකණිභාවා කමමකොපොව හොනති'නි, යදි එවං ජ්ඣපාරිසුඛිභාරණවසෙන මහාසීමාසොධනනති, තමපි විනයඤ්ඤා න ඉච්ඡනති හත් පාසානයනබිකරණවසෙන පනෙත්ථ සොධනං. ඉච්ඡනති දින්නසස'පි ජ්ඣසස අනාගමනෙන මහාසීමඨො කමම. කො පෙනි'නි, යදි චසස ජ්ඣදි නාගච්ඡනති කථං සො කමම. කො පෙසසති'නි, විනනං විසභාගසීමානං සමූහදෙසතො සො ව සමූහදෙසො අභිකථාවචනපමාණතො, න හි විනයෙ සබ්බත්ථ යුරති සකකා සුතුං බුබගොචරණා'නි වෙදිතබ්බ." ඉති.....එවං. විකාචරියො "සීමාමාලකෙ වට්ඨකො හොනි" 'නතදිඅභිකථාපාඨෙන උද්දිඨං විසභාගසීමාසමූහදෙසං තෙ හි තෙහි පරියායෙහි නිද්දිසිකා පුන'පි මහාසීමාසොධන හෙතුහුනං විසසවිධි. දසසනො "මහාසීමං වා සොධෙඩා'නි මහාසීමගනානං සබ්බසං.....පෙ.....සොධෙඩා, එතෙ

න සබ්බවිපතතිසො මොවෙනා පුබ්බෙ සුච්ඡු බ්බානමපි චි
 නනං බබ්බසිමානං පච්ඡා රුක්ඛාදිසබ්බෙකො උප්පජ්ජනකො
 ඊදිසො පාළිමුත්තකො සමුප්පාදදෙසො අනිති දසෙසති,
 සොපි න භික්ඛවෙ සිමාය සිමා සමහිඤ්ඤාඛාතිආදිනා බබ්බ
 සිමානං අඤ්ඤමඤ්ඤසමුප්පාදරේඛාභරණං පටිකඛිපිතා අනු
 ජානාමි භික්ඛවෙ සිමං සමමනනනෙතන සිමනාරිකං ධූපෙ
 තා සිමං සමමනතිතුංති උභිනනං බබ්බසිමානං අනතරං සිම
 නතරිකං ධූපෙතාව බන්ධුං අනුජානනෙන සමුප්පාදරේඛා
 භරණං විස තාසං අඤ්ඤමඤ්ඤං ජුසිතා තිථිනවසෙන බන්ධ
 නමපි න වට්ටතිති සිඛතතා බ්බානමපි තාසං පච්ඡා අඤ්ඤම
 ඤ්ඤං එකරුක්ඛාදිහි ජුසිතා ධානමපි න වට්ටතිති භගවතො
 අබ්භ්භාසඤ්ඤාභි සබ්බතිකාරකෙහි නිබාරිතො බන්ධනනාලෙ
 පටිකඛිතතසං සමබ්බදෙසසං අනුලොමෙන අකප්පියානු
 ලොමතතා, අයං පන සබ්බදෙසො පුබ්බෙ සුච්ඡුබ්බානං
 පච්ඡා සරාතතතා බජ්ඣමානකමණෙ විස අසිමතතං කාතුං න
 සකෙකාති තස්මා රුක්ඛාදිසබ්බෙකො අපනිතමරේතා තාසිමා
 පාකතිකා භොගනි යථා චායං පච්ඡා න වට්ටති එවං බජ්ඣ
 මානකමණෙපි තාසං රුක්ඛාදිසබ්බෙකො සති තා බන්ධුං න ව
 ට්ටනතිති දඬබ්බං” ඉති ආහං එවමපි විකාවරිසො සමමා
 සමුබ්බෙන බබ්බසිමානං සමහිඤ්ඤාඛාතිආදිනෙදෙසපරිවජ්ජ
 නත්ථං සිමනතරිකං ධූපෙතා සිමාබන්ධනමනුඤ්ඤාතතතා දුර
 ථානමපි තාසං රුක්ඛසාඛාපාලනභාදිනා අඤ්ඤමඤ්ඤං ජුසිතා
 තිථින වසෙන බන්ධෙය්‍යං යෙසං භික්ඛවෙ සිමා පච්ඡා සමෙ
 තා තෙසං නං කමමං අධමමිකං කුප්පං අභානාරහංති දෙස
 නානුකූලතතා තෙතෙව පච්ඡා බ්බා අසිමතං යාතිති දසෙ
 නත්ථං “තාසං අඤ්ඤමඤ්ඤං ජුසිතා තිථිනවසෙන බන්ධනමපි
 න වට්ටතිති සිඛතතා” ඉති ච “බජ්ඣමානකමණෙපි තාසං
 රුක්ඛාදිසබ්බෙකො සති තා බන්ධුං න වට්ටනතිති දඬබ්බං”
 ඉති ච ආහ, තථා සමහිඤ්ඤානං අරේඛාභරණං අකතා බ්බා
 නං සිමානං පච්ඡා වසිතිතරුක්ඛාදිහි අඤ්ඤමඤ්ඤං ජුසිතා
 ධානං කිමාපි යථාමුත්තසමුප්පාදදෙසසං අකප්පියානුලොමං
 භොති තථාපි සො සමුප්පාදදෙසො බජ්ඣමානකමණෙ විස
 පච්ඡා සබ්බදෙසො සිමානං අසිමතතං කාතුං න සකෙකාති අස
 කෙකානෙතා ච වෙපි සිමායො දුසෙති, තථා සබ්බතරදෙස

දුටුසු සීමාසු එක. සීම. අසොබෙඩා. අසුදිසස. කමම. කර
 යු. න. කමම. කුප්පති සේබෙක විසොජ්නමනෙත උභයසීමා
 යෝපි පාකතිකභාව. යනාති දසසනස්. “බඩානමපි තාස.
 පච්ඡා අසුදුමසුදු. එකරුකඩාදිති පුසිනා. පෙ. අකපි
 යානුලොමනා” ඉතිව “අයමපන සේබෙකදෙසො පුබෙබ සුට්ඨ
 බඩාන. පච්ඡා සර්නතනා බජ්ඣමානකමණ විස අසීමත.
 කාතු. න සකෙකාති තස්මා රුකඩාදි සේබෙක අපතිතමනෙත
 නා සීමා පාකතිකා භොනති” ති ව ආහ. එව. පාළිඅඨකථා
 විකාසු සදසසිතනසෙන සීමනාරක. අදිපෙඩා රුකඩසාබා
 දිසේබෙකව අවිසොජ්ඣා පච්ඡා බඩා සීමා සබ්බසො අසීමත.
 යාති බඩාසු සීමාසු පච්ඡාජනසේබෙකන සීමාසො සබ්බසො
 අසීමත. න යනති තස්මි. සේබෙකදෙසෙ සති සීම. අසොබෙ
 ඩා කතාති කමමාති විපජ්ජනාති ව සේබෙක විගතමනෙත
 සීමා පාකතිකා භොනති ති ව සීමත. තෙනෙව සීමනාරකා
 ධිපනසු ත්තසාමන්තියෙන ආනටො පාළිමුත්තකසලෙහදදෙ
 සො යථාචුත්තවිසභාගසීමාසමබෙක සතිපි උදකුකෙකපා
 දිඅබබසීමායෝපි සබ්බථා අසීමත. න නෙති තථාපි උප්ප
 තතිකමණ පච්ඡා ව සීමාසො දුසෙති ති අයමනො ව සිජ්ඣ
 ති, චුත්තමෙව විමතිවිනොදනිය. “ජිඤ්ඤා බහිච්ඡා කාතබ්බා
 ති තස්මි පතිට්ඨිතභාවවිසොජ්නනො ව විසභාගසීමාන. පුස
 නෙනෙව සකලසීමාසොධනගෙනුකො අඨකථාසීමොය.
 එකො සේබෙකදෙසො අනෙථාති ගගෙනබ්බා, තෙනෙව
 උදකුකෙකපසීමාකථායමපි විහාරසීමාය වා ගාමසීමාය වා
 පතිට්ඨිතොති ව, නදිතිරෙ පන බාණ්ණක. කොට්ටිඨා තස්මි
 බඩනාවාය න වට්ටති ති ව, සලෙ පන සෙතු වා සෙතුපාද
 වා බහිතිරෙපතිට්ඨිතා කමම. කාතු. න වට්ටති ති ව, එව. විස
 භාගාසු ගාමසීමාදිසු සාබාදිත. පුසනමෙව සබ්බරදෙසකාර
 ණතෙතන චුත්ත. න භික්ඛුපුසන, තථා හි අනෙතානදිය.
 ජ්ඣරුකෙක වා බන්ධිතා කමම. කාතබ්බතති නදිය. නාවාබන්ධ
 න. අනුසුදු. උදකුකෙකපතිසසයරෙතන නදිසීමාය සභා
 ගතායදි හි භික්ඛුන. පුසනමෙව පටිච්ච සබ්බස්ම සේබෙකදෙ
 සො චුත්තා සියා නදියමපි බන්ධන. පටික්ඛිපිතබ්බ. භවෙය්
 තථාපි භික්ඛුපුසන. කමමකොපකාරණ. භොති තස්මා සභාග
 සීමාසු පටිසිනා භූමිආදිසු පුසිනා වා අපුසිනා වා සාබාදිභි
 සිතෙ තං සාබාදි. පුසනෙතාව භික්ඛු සොධෙනබ්බා විසභාග

සීමාසූ පන සාබාදීමහි ප්‍රසිද්ධා සිතෙන නං සාබාදිං අප්‍රසන්නා'පි සබ්බෙ භික්ඛූ සොධෙනබ්බා අප්‍රසිද්ධා සිතෙන පන නං සාබාදිං ප්‍රසන්නොව භික්ඛූ සොධෙනබ්බා'ති නිසීමෙත්ති ගන්තාබ්බං ඉති.

එවං ඉධ විසභාගබ්බසීමානං සබ්බෙකිද්දෙසනිදසස්සනඵකථාන සෙන විසභාගවිහාරසීමාගාමසීමාහි සභිං උදකුකෙබ්බසීමාස බ්බෙකිද්දෙසදසස්සනාධිකාරසස්ස සමානනා දසස්සෙනන පඨමං බබා සුසීමාසු පච්ඡවඩ්ඞිතරුක්ඛසාබාපාරෙහසබ්බෙකොන ජාතො සබ්බකරද්දෙසො විස උදකුකෙබ්බසීමාකථායමපි අන්තොනදියං පතිට්ඨිතානං රුක්ඛනාවාසෙනුනං බබසීමාගාමසීමාහි සභිං එ කසබ්බෙකො විජ්ජමානො උදකුකෙබ්බසීමා නාසං සීමානං විසභා ගා'පි සමානා තෙහි කමුඛරණ් ච්ඡාය සිතහික්ඛුනමාධාරහු තෙහි බබසීමාගාමසීමාසබ්බෙකිරුක්ඛනාවාසෙනුහි සභිංයෙව හගවතො යං මජ්ඣිමස්ස පූර්වස්ස සමන්තා උදකුකෙබ්බපා 'නාදිඅනුඤ්ඤානුකූලා හුන්වා තෙසමෙව රුක්ඛනාවාසෙනුනං සමන්තා'පි අන්තොනො විසභාගන්තං සබ්බකරද්දෙසව සාධෙ නත්ව උප්පන්නා'ති දීපිතා, නදන්තං විසෙසනො'පි සාවධාරණං කන්ධා නිදසෙස්සති "ජිඤ්ඤා බහිඪකා කාතබ්බා'ති තස්ස පතිට්ඨිතභාවවිසොජනතො ච විසභාගසීමානං ප්‍රසන්නොව සකලසීමාසොධනගෙනුකො අඪකථාසිමොයං එකො සබ්බෙකිද්දෙසො අත්ථවා'ති ගහෙතබ්බො" ඉති ච "තෙනොව උදකුකෙබ්බසීමාකථායමපි විහාරසීමාය වා ගාමසීමාය වා...පෙ...එවං විසභාගාසු ගාමසීමාදිසු සාබාදිනං ප්‍රසන්නමෙව සබ්බකරද්දෙසකාරණෙනන වුත්තං" ඉති ච, ඉමෙහි නයෙහි, සාබාදිනනති එත්ථ සාබා'ති අන්තොනදියං උදකුකෙබ්බසීමඪරුකෙබ්බ සාබා, ආදිසඳ්දෙන පාරෙහනාවාසෙනවො ගහිතා, වුත්තං හි හෙඨා ච "සබ්බරුක්ඛලනාදිනමපි සබ්බෙකො න වට්ඨති එව තෙනොව නාවාසෙනුසබ්බෙකො'පි පටික්ඛිතො'ති...එවං තිපිටකපරියනතිධරොවිමතිවිනොදනිත්‍රිකාවරියො අඪකථාය නිද්ද්ඪිවිසභාගසීමාසබ්බෙකිද්දෙසං විභාවෙත්වා "කෙ වි පන මහාසීමං වා සොධෙනා'ති එත්ථ මහාසීමගතා භික්ඛූ යථා නං සාබං වා පාරෙහං වා කායකායපට්ඨබ්බෙහි න ප්‍රසන්නා එවං සොධනමෙව ඉධාධිප්පෙතං න සකලසීමාසොධනනති වදන්ති නං න සුත්තං අඪකථාය විරුජ්ඣනතො"

‘තසාදිනා අරිතානා පුරෙතරමපි අභිකථානයෙ සකාරණයුතති
 දසසතෙන නිසෙධිනා කෙවිවාදිනො යස්මා සාරත්ථිපනිවිකා
 ය’පි “ගණ්ඨපදෙසු පන මහාසීමගතෙහි භික්ඛුහි තං සාඛං වා
 ජාගරහං වා අනාමසිනා ධාතබ්බනති අධිප්පායො’ති වුත්තං.
 තං න ගහෙතබ්බනති ඉමිනා සඤ්ජයිතා ගණ්ඨපදකාර
 හොති තස්මා තෙසං කෙවි’තිවුත්තානං ගණ්ඨපදකාරානං
 භියෙසා’පි විරුඩගාහමතපටිබාහනසුතතිපරිදිපනත්මාහ ය
 ථාවුත්තං න භික්ඛුජුසනං තථා හි අනෙතානදියං ජාතරුකෙඛ
 වා බන්ධිතා පෙය්නථා’පි භික්ඛුජුසනං කමමකොපකාර
 ණං හොති තස්මා සභාගසීමාසු පටිසිනා භූමිආදීසු ජුසිනා වා
 අජුසිනා වා සාඛාදිමුහි සීතෙ තං සාඛාදිං ජුසනෙතාව භික්ඛු
 සොධෙතබ්බො විසභාගසීමාසු පන සාඛාදිමුහි ජුසිනා සීතෙ
 තං සාඛාදිං අජුසනා’පි සබ්බෙ භික්ඛු සොධෙතබ්බො අජුසිනා
 සීතෙ පන තං සාඛාදිං ජුසනෙතාව භික්ඛු සොධෙතබ්බො’ති
 නිඪමෙත්ථ ගන්තබ්බං” ඉති ඉමං ඵලං ටිකාචරියා අනෙක
 පරියායෙහි විරුඩගාහවාදිනං මනෙ දෙසං පකාසෙන්නා “තං
 න ගහෙතබ්බං” ඉති ච “නිඪමෙත්ථ ගන්තබ්බං” ඉති ච වසා
 තං සාවජ්ජමතං නිසෙධෙසුං තස්මා න කෙවලං තෙහෙව
 ගණ්ඨපදකාරසංඛාතෙහිකෙවිවාදිහි නිඪං ගන්තබ්බං අථබ්බො
 ආධුනිකෙහි’පි ඵලමෙවං පාළිඅභිකථාවිකාසු සඤ්ජයිතවිනිච්ඡ
 යංපභාය මතිමරේතන විසභාගසීමාහි සඤ්ච රුක්ඛනාවාසෙතු
 සමබ්බෙ සති උදකුකෙඛපසිමුත්තනියා අභාවවාදිහි ඵතස්මිං
 විසභාගසීමාසමබ්බෙසති’පි උදකුකෙඛපසිමුත්තනිපකාසනෙ
 විනයානුලොමමනෙ නිඪං නිච්ඡයං ගන්තබ්බමිති ච තෙනෙ
 ච විනයනයෙන සුචිතං හොති ඵලමනෙකපරියායෙහි
 විසභාගසීමාසමබ්බෙදෙසං විභාවෙනා නත්ථිසීමාසු සභාගවිස
 භාගහෙදෙ’තසාදිනා විවදනානං විරුඩගාහවාදිනං මතපටි
 බාහණත්ථං විසෙසතො’පි සුත්තසුත්තානුලොමාදිනි ආහරිතා
 දසසතෙනා ආහ තස්සංයෙව විමතිවිනොදනිවිකායං “සං
 පනෙත්ථ කෙවි වදන්ති බබ්බිමානං විනනං අඤ්ඤමඤ්ඤං
 විය බබ්බිමගාමසීමානමපි තදඤ්ඤසමපි සබ්බාසං සමානසංවා
 සකසීමානං අඤ්ඤමඤ්ඤං රුක්ඛාදිසමබ්බෙ සති තද්වහයමපි
 ඵකසීමං විය සොධෙතා ඵකත්ථෙව කමමං කාතබ්බං අඤ්ඤ
 ථා කතකමමං විපජ්ජති නත්ථෙත්ථ සභාගවිසභාගහෙදෙ’ති

තං තෙසං මනිමන්තං සභාගසීමානං අඤ්ඤමඤ්ඤසමෘද්ධ
 ද්‍රෙස්සාභාවස්ස විසභාගසීමානමෙව තබ්බාවස්ස ච සුභ්‍රාතසු
 ත්තානුලොමාදිව්‍යයනසෙහි සිඛන්තා, තථාහි අනුජානාමි
 භික්ඛවෙ සිමං සමමන්තිතුං'ති ගාමසීමායමෙව බබසිමං සමම
 නතිතුං අනුඤ්ඤාතන්තා තාසං නිස්සයනිස්සිතභාවෙන සභා
 ගතා සමෘද්ධපෙක්ඛාඤ්ඤාදිද්‍රෙස්සාභාවො ච සුභ්‍රාතනොච
 සිඛො, බබ්බතකාලෙ පනානුඤ්ඤාතස්ස සමබ්බස්ස අනුලොම
 නතො පච්ඡාසජාතරුක්ඛාදිහි සබ්බෙක්ඛො'පි තාසං වට්ටති
 එව, යං භික්ඛවෙ පෙක්ඛාදිසංකප්පිසං අනුලොමෙති අකප්පිසං
 පටිබාහනි තං වො කප්පති'ති චුත්තන්තා, එවං තාව බබසිමා
 ගාමසීමානං අඤ්ඤමඤ්ඤසභාගතා සමෘද්ධද්‍රෙස්සාභාවො,
 ච සුභ්‍රාතසු ත්තානුලොමතො සිඛො, ඉමිනා එව නසෙන අර
 ඤ්ඤසීමාසත්තබ්බන්තරසීමානං නදීආදිසීමාඋදකුක්ඛපසීමා
 නව සුභ්‍රාතසු ත්තානුලොමතො අඤ්ඤමඤ්ඤසඛිකරතා සමෘද්ධ
 ද්‍රෙස්සාභාවො ච සිඛො'ති වෙදිතබ්බො, බබසිමාය පන අ
 ඤ්ඤාය බබසිමාය නදීආදිසීමාසු ච බබ්බතුං පටිකෙඛපසිඛි
 තො වෙව උදකුක්ඛපසත්තබ්බන්තරසීමානං නදීආදිසු එව
 කාතුං නියමනසුත්තසාමත්තියෙන ච බබසිමාගාමසීමාදිකර
 ණපටිකෙඛපසිඛිතො ච තාසං අඤ්ඤමඤ්ඤවිසභාගතා උප්ප
 තතික්ඛණ්ණ පච්ඡා ච රුක්ඛාදිහි සමෘද්ධද්‍රෙස්සසබ්බාවො ච
 චුත්තනසෙන සුත්තසුත්තානුලොමතොව සිජ්ඣන්ති, තෙනෙ
 ව අභිකථාය විසභාගසීමාණමෙව වච්ඡිණ්ණරුක්ඛාදිවචනෙහි
 සමබ්බද්‍රෙස්සං දසෙස්වා සභාගානං බබසිමගාමසීමාදීනං ස
 බ්බෙක්ඛද්‍රෙස්සො න දසසිතො, න කෙවලච න දසසිතො අථ
 ඛො තාසං සභාගසීමානං රුක්ඛාදිසබ්බෙක්ඛො'පි සඛිකරද්‍රෙස්සා
 භාවො පාළිඅභිකථාසු ඤ්ඤිතො එව, තථාහි පාළියං පබ්බ
 තනිමිත්තං පාසාණනිමිත්තං වනනිමිත්තං රුක්ඛනිමිත්තන්ති
 ආදීනා වච්ඡිණ්ණකනිමිත්තානි අනුඤ්ඤානානි තෙන තෙසං රු
 ක්ඛාදිනිමිත්තානං වච්ඡිණ්ණො'පි බබසිමගාමසීමානං සඛිකරද්‍රෙ
 සාභාවො ඤ්ඤිතොව භොති චිත්තමපි පන බබසිමනං ඊදිසො
 සබ්බෙක්ඛො න වට්ටති චුත්තං හි, එකරුක්ඛො'පි ච මිත්තං සීමා
 නං නිමිත්තං භොති සො පන වච්ඡිණ්ණො සිමසඛිකරං ක
 රොති තස්මා න කාතබ්බො'ති, අනුජානාමි භික්ඛවෙ තියොජන

පරම. සිම. සමන්තකාසි වචනනොපි වායං විඤ්ඤාපි
 නො, තියොජනපරමාය හි සිමාය සමන්තා පරියනෙතසු රු
 ක්කලනාගුඛොදිති බබගාමසිමානං නියමෙන අඤ්ඤාමඤ්ඤාස
 බේනසබ්බානො, රුක්කාදිසබ්බො විනාසෙතොව සිමා සමම
 නතිතබ්බාති අභිකපායපි න වුත්තං, යදිචෙත්සු රුක්කාදිසබ්බ
 නෙන කාමමිපිපනති භවෙය්‍ය අවස්සමෙව වත්තබ්බං සියා විප
 නතිපරිහාරස්මිං හි ආචරියා නිරාසබ්බානොසුපි හිතති. අකි
 තොතොති අදිනා සිමමෙවස්මිං පුනප්පුනං අවොචුං, ඉධ පන ව
 නෙ විහාරං කරොනෙතන වනං න කිත්තොතබ්බනති අදිනා
 රුක්කලනාදිති එව නිරන්තරෙ වනමජ්ඣෙති සිමාබන්ධනමෙ
 වාවොචුං, තත්ථ ඵලිතානං උපරි කතපාසාදදිසු හෙඨා ඵලිතාදි
 හි එකාබ්බෙසු උපරිමනලාදිසු සිමාබන්ධනං බහුධා වුත්තං,
 තස්මා බබසිමගාමසිමානං රුක්කාදිසබ්බො නෙති මුබ්බො
 විහිතො, අපි ව ගාමසිමානමිති සිමා පාටෙකං බබසිමසදිසනා
 ය එකිස්සා ගාමසිමාය කමම. කරොනෙතති දබ්බතිණ්ණමනො
 නාපි සබ්බො ගාමනතරපරමෙරු අරඤ්ඤානදිසමුද්දං ව සො
 ධෙතබ්බාති සකලමිති දීපං සොධෙතොව කාතබ්බං සියා, එව
 මෙන අසොධෙතො පඨමමහාසබ්බතිකාලනොප්පභුති කතානං
 උපසමපදදිකමමානං සිමාසමමුත්තං විපජ්ජනො සබ්බස
 මිති හික්කුනං අනුපසමෙතනසබ්බාපසබ්බො ව දුන්නිවාරියො
 හොතිති නචෙතං යුත්තං, තස්මා වුත්තනසෙතෙව විසභාග
 සිමානමෙව රුක්කාදිසබ්බොදෙසො න බබසිමගාමසිමාදිනං
 සභාගසිමානනති ගහෙතබ්බං” ඉති එවං ටිකාචරියො සු
 තංසු භික්ඛානුලොමආචරියවාදෙහි සබ්බං අත්තනොපි මති.
 සංසංඤ්ඤා අනෙකපරියායෙහි සභාගානං ගාමසිමබබසිමා
 දිනං සබ්බො නිදෙද්දසනං විසභාගානං උදකුකෙකපගාමසිමා
 දිනං සබ්බො සදෙද්දසනං පකාසෙසී, තස්මා උදකුකෙකපබ්බ
 සිමානං උදකුකෙකපගාමසිමානං උදකුකෙකපසත්තබ්බනත
 රසිමානං එකතො හුතො සමුභවො අත්තං උපලබ්ධතො වා
 ති ගහෙතබ්බං, වුත්තොයෙවායමත්තො “එතෙන සභාගං න
 දිසිමං පුසිධා සිතොති විසභාගසිමසබ්බොසාධාදිනං උදකු
 කෙකපසිමාය සබ්බො න වට්ටතිති දසෙසති” තනාදිනාචෙ
 ව, “එවමෙතා භගවතා අනුඤ්ඤානා බබසිමා සත්තබ්බනතර
 උදකුකෙකපසිමා අඤ්ඤාමඤ්ඤානොව අත්තො නිස්සයවිරහි

කාහි ඉතරිතරාහි සනතිසසසසිමාහි වරුකබාදිසබ්බකෙසතිස
 ලෙහදදෙස. සමාපජ්ජනති'ති සුරතානුලොමනායො සුත
 බොවා'නාදිනා ව.....අභිකථායමදිඅනාහවසිතසාබාදිසු ආරුලන
 හිකවුහස්පාස. ආනෙනබො'තිඉදං කමමප්පතොති හත්පාස.
 අවිජ්ඣතා එකසිමායං ධාතබ්බතා මහාසිමං අනාහව අපුසි
 තා සිතෙසු බණ්ඩසිමචිරුකබසාබාදිසු හත්පාස. විජ්ඣතා
 නිසිතෙනා'පි බණ්ඩසිමචොව හොති'ති කතා වුරුතං, යදි
 කමමප්පතො කොපි හිකවු එකසිමායං හත්පාස. විජ්ඣතා
 සිතො අසස කමමප්පතනානං අසුසුමසුසුසු ජ්ඣපාරිසුඛිඅ
 නාගමනතො කමම. කොපෙති තෙනෙව කමමසාධනජායා
 හ තෙව බො හත්පාස. අවිජ්ඣතා එකසිමායං හිතා'තිආදී.....පුන වු
 තතං අභිකථායං එවං මහාසිමාය ජාතරුකබසස සාබා වා පාරොහො වා
 වුතනහසෙනෙව සිමාමාලකෙ පතිභාති වුතනහසෙනෙව සිමං සොධෙත්වා
 වා කමම. කාතබ්බං තෙ වා සාබාපාරොහා ජ්ඣදිත්වා බිභිසු කාතබ්බා
 ති, එතා'පි සිමාසොධනාදිසබ්බං වුතනනසමෙව, මහාසිමාය
 කමමකරණං. බණ්ඩසිමාසොධනං ච විසෙසො, තෙනෙවාහ
 විමතිවිනොදනියං. "මහාසංඝසනතිපාතෙසු පන බණ්ඩසිමාය
 අප්පහොණකතාය මහාසිමාය කසිරමානෙ'පි අයං නායො
 නෙනබොවා'නි.....අනන්තරං ච අභිකථායං, සචෙ සිමාමාල
 කෙ කමම කසිරමානෙ කොපි හිකවු මාලකසස අනෙතා පටිසිත්වා වෙහා
 සං සිතසාබාය නිසිදති පාදු වාසස භූමිගතා හොනති නිවාසනපාරුපනං.
 වා භූමිං පුසති කමම. කාතුං න වට්ටති පාදෙ පන නිවාසනපාරුපනව
 උක්ඛිපාපෙත්වා කාතුං වට්ටති ඉදව උක්ඛණං පුරිමනසෙ'පි චෙදිතබ්බං.
 අසමපන විසෙසො නු උක්ඛිපාපෙනවා කාතුං න වට්ටති හත්පාසමෙව
 ආනෙනබො, සචෙ අනෙතාසිමතො පබ්බතො අබ්භුගනවජ්ඣි තුග්ගො
 හිකවු හත්පාස. එව ආනෙනබො, ඉසියා අනෙතාපබ්බතං පටිසෙ'පි
 එසෙවනසො බජ්ඣමානා එව හි සිමා පමාණරහිතං පදෙසං න ඔතරති
 බබාස සිමාය ජාතං යං කිච් යත්ති කතථවි එකසමබ්බකො ගතං නං සිම
 සංඛතෙව ගප්පති'තිආහ.....සචෙ සිමාමලකෙ'නාදිසු යො හිකවු
 බණ්ඩසිමබ්බතණ් විනයකමමසී. කසිරමානෙ මහාසිමතො
 නිකමිත්වා මහාසිමායං එව ජාතරුකබසස සාබානුසාර
 න නං බණ්ඩසිමබ්බතණ්පාදෙසමාගමම වෙහාසං සිතසාබා
 ය නිසිදති, තසෙසවං නිසිතනසස හිකවුතො සචෙ පාදු වා
 නිවාසනපාරුපනාති වා බණ්ඩසිමාය භූමිං පුසනති තසස
 විසහාගමහාසිමචිරුකබසාබායං නිසිතනනා නාදිසෙන පුස
 නෙනා'පි කමමකොපො හොති'ති කතා ආහ කමම. කාතුං න

වට්ටනි පාදෙ පන නිවාසනපාරුපනව උක්ඛිපාපෙතො කාතුං වට්ටනි
 'ති' "භූමිං පුසති" 'ති' ඉදමපි පකරණවසෙන උපලක්ඛණතො
 වුර්තාං, තස්ස සිමායං යං කිච්ච රුක්ඛලතාදිසං පුසතොති' භූ
 මිං පුසති සිමං පුසති නාමා'ති' ගහෙනබ්බං තෙනාහ අභිකථායං
 මහාසිමාය පඨවිකලං වා නත්ථ පාතරුක්ඛාදිති වා ආහව්ව තිස්සති' 'ති' "ඉදම
 ලක්ඛණං පුරිමනෙය'පි" 'ති' එත්ථ සිමාමාලකො වට
 රුක්ඛො හොති' 'තඤ්ඤා නිදස්සිතො "අනාහව්වසිතසාඛාදිසු
 ආරුලහභික්ඛු" 'තඤ්ඤාදි' පුරිමෙ බණ්ඩසිමතො මහාසිමායාදෙ
 සං ඔනමිතො සීතො සාඛානෙය, තෙනෙව සාරත්ථදීපතියං. "පුරි
 මනෙය'පි' 'ති' බණ්ඩසිමාය උභිහිතො මහාසිමාය ඔනතරුක්ඛ
 'පි" 'ති' ආහ "වෙදිතබ්බන්ති" ඉදං අස්සං සාඛායං නිසින්න
 සසා'පි භික්ඛුතො පාදු වා නිවාසනපාරුපනාති වා මහාසිමාය
 භූමිං පුසෙය්ගං නමපි පුසනං යථා වුර්තා බණ්ඩසිමාය භූමිපුස
 නෙන සමානමිති ඤාපනත්ථ. වුර්තාං, කිච්චා'පි වුර්තාං තථා'පි
 බණ්ඩසිමාය කමෙම කසිරිමානො තත්ථ ජාතරුක්ඛස්ස වෙහාසං
 සීතසාඛානුසාරෙන ගනතො හත්ථපාසං. විහාය නිසින්නන්තා
 තස්මිං. නෙය ඉතො අබ්බවිසෙසමාහ අසමෙත විසෙසො නත්ථ උ
 ක්ඛිපාපෙතො කාතුං. න වට්ටනි හත්ථපාසමෙව ආනෙතබ්බො 'ති' ඉමිනා,
 තෙනෙව සාරත්ථදීපතියං. "උක්ඛිපාපෙතො කාතුං. න වට්ටනි' 'ති'
 බණ්ඩසිමාය අනෙතා සීතන්තා රුක්ඛස්ස තත්ථ සීතො හත්ථ
 පාසංයෙව ආනෙතබ්බො' 'ති' උක්ඛිපාපෙතො කාතුං. න වට්ටනි'
 'ති' ආහ, තමෙව විමතිවිනොදනියව "සිමච්චරුක්ඛසාඛාය
 නිසිනෙතා සිමමොව හොති' 'ති' හත්ථපාසමෙව ආනෙතබ්බො"
 ඉති වුර්තාං, අනාගන්තිනිසීදෙය්ග කමෙකොපො හොති' 'ති'
 කතො "සමෙව අනෙතා සිමතො පබ්බතො උග්ගච්ඡති" 'තඤ්ඤා
 නමෙතො උර්තානොව' එවං අභිකථාය බ්බසිමානං සමබ්බ
 දෙසං තස්ස පරිහරණම දරෙස්සනො පුන සිමාය ජාතස්ස නං
 සිමසං බ්බපගමනදස්සනමුබ්බෙන දුරථානමපි තාසං සිමානං
 යථා වුර්තා සාඛාපාරොහාදිහි සමබ්බදෙසස්ස හෙතුමුපදිස
 නොහා බප්ඤ්ඤානාච්ච හි සිමා පමාණරහිතං පදෙසං. න ඔතරති' 'තඤ්ඤා
 මාහ, විමතිවිනොදනිට්ඨකාය ව "න ඔතරති' 'ති' පණ්ඩසණ්ඨාන
 පබ්බතාදිසු හෙථා පමාණරහිතං. ථානං න ඔතරති, කිච්චා'පි
 පනෙත්ථ බප්ඤ්ඤානකමණ උබ්බපි පමාණරහිතං. පබ්බතාදි,
 නාරොහති තථා'පි නං. පච්ඡා සිමච්චතාය සිමා හොති, හෙථා

පණ්වසණ්ඨානාදිනා උපරි බ්‍යාය'පි සිමාය සිමාසංඛ. න ගච්ඡති
 ති තසෙව වසෙන න ඔතරති'ති වුතං. ඉතරථා ඔරෙහනා
 රෙහනානං සාධාරණවසෙන න ඔතරති'ති ආදී න වරතබ්බ
 නො, ඡතං යං කිච්'ති නිවර්තසිමාය උපරිඡතං විජ්ජමානං
 පුබ්බෙ සිතං පච්ඡා සථානං පනිතව යං කිච් සවිඤ්ඤාණකා
 විඤ්ඤාණකං සබ්බමපී'ති අරොපා, අනෙතාසිමාය හිතත්තිකිකා
 දිසවිඤ්ඤාණකෙසු නිසිතෙනා 'පිහිසු සිමබ්බාව නොති, බ්‍යා
 ය සිමාය'ති ඉදව පකරණවසෙන උපලක්ඛණතො වර්තං,
 අබ්බසිමාසු'පි සබ්බාසු සිතං තං සිමසංඛමෙව ගච්ඡති, එක
 සම්බ්බෙන ගතනති රුක්ඛලතාදිතනුඡතමෙව සකාය වු
 තතං, තාදිසං හි ඉතො ගතනති වා තතො ආගතනති වා
 වතතං. අසකකුණේයං උතොසු බ්බසිමගාමසිමාසු උදකු
 ඝෙකපනදිආදියු ව තිරියංපනිතරජ්ජදණ්ඩාදි තත්ති කිං කා
 තබ්බනති එත් පන බ්බසිමාය පනිවර්තනාගො බ්බසිමා ගාම
 සිමාය පනිවර්තනාගො ගාමසිමා තදුභයසිමඨ්ඨපබ්බතාදිවිය
 බ්බසිමතො උවර්තවටරුක්ඛස්ස පාරොහෙ ගාමසිමාය ගාම
 සිමතො උවර්තවටරුක්ඛස්ස පාරොහෙ ව බ්බසිමාය පනිවර්
 තෙ'පි එසෙවනෙයො, මුලෙ පනිවර්තකාලතො පඨාය හි ඉ
 තො ගතං තතො ආගතනති වතතං. අසකකුණේයංතො සො
 සො භාගො යථාපනිවර්තසිමාසංඛමෙව ගච්ඡති'තසාදිනා දුර
 මපි විනිවර්තනා ආහ "උදකුඝෙකපනදිආදියු'පි එසෙවනෙයො
 තත්ති ව විසභාගසිමාය එවං පවිච්ඡි සකලසිමාසොධනං සභා
 ගාය පවිච්ඡි පුසිතා සිතමනතිකිකාසොධනව සබ්බං පුබ්බෙ
 වුතතනයමෙව" 'ති. එවං. අඨකථාය බ්බසිමානකිකණ්
 තත්ති පණ්වසණ්ඨානපබ්බතාදිතො යස්ස කස්සවි අනුසාරෙන
 සිමාය පමාණරහිතපදෙසානොතරණං. දසෙසුඛා බ්බාය සි
 මාය තත්තිව සිමබ්බතෙ පුබ්බෙ සිතං පච්ඡා සාඡතං අඤ්ඤා
 පදෙසතො වාතාදිහි'පි ආහරිතා පානිතව සම්බ්බදෙසපන
 නගෙනුභූතං සවිඤ්ඤාණකහත්තිඅසාදයො වා භොගත අවි
 ඤ්ඤාණකරුක්ඛලතාදයො වා සබ්බමපි සිමාය එකසම්බ්බෙන
 ගතං තංසිමාසංඛමෙව ගච්ඡති, එවං. තංසිමාසංඛමුපගතං යං
 කිච්අඤ්ඤාය විසභාගසිමාය පඨවිතලං වා තත්ති ඡතරුක්ඛා
 දීති වා පුසිතා තිබ්බයං තථා පුසනතො පරං තං තං භාගං
 උභයසිමාසංඛං ගච්ඡති, තස්මා යෙන කෙනවි ආකාරෙන

රැකබසාබාපාරෙහරජුසෙයාදිනං තථා ප්‍රසන්නමෙව බබාබ
බසිමානං සබ්බෙකුද්දසජනනසං හෙතු'නිනිද්දිඨං හොති, තෙ
තෙව අභිකථාචරියා "බහිපතිට්ඨිනභාවො නාසෙනබ්බො" තත
දිනං සබ්බෙකුද්දසවියොජනොපදෙසමදාසු, විකායව "න ඔත
රති" 'තතාදිවසෙන පාඨවිචරණමාර්ගිනා අනුකක්කමෙන බබා
ය සිමායා'ති ඉදං පකරණවසෙන උපලක්ඛණතො වුත්තං
අබබසිමාසු 'පි සබ්බාසු සීතං තං සිමාසංඛමෙව ගච්ඡති' 'තතා
දිනා බබසිමාධිකාරෙ අභිකථානයෙන සඬිං බබායවා හොතු
අබබාය වා සිමාය ඡාතසං යසංකසංචි සවිඤ්ඤාණකාවිඤ්ඤා
ණකසං තං සිමසංඛප්පගමනනිදසංතෙන අබබසිමාධිකාරෙ
අභිකථානයසං සමානතං උකාසෙයා තදත්ථං විසෙසතො 'පි
සකාරණෙන නිගමෙනෙතා ආහ "උදකුකෙඛපනදීආදියු'පි එ
සෙවනයො තත්ථ ච විසභාගාය සිමාය එවං පවිඨේ සකලසී
මාසොධනං සභාගාය පවිඨේ ප්‍රසිද්ධා සීතමභිතභිකුට්ඨෙසාධ
නං ච සබ්බං පුබ්බෙ වුත්තනයමෙවා" 'ති' එවමිහ බබසිමා
ධිකාරෙ අභිකථානයෙන සංසදෙයා අබබසිමානං සමෛකද
සමෛකදසං විභාවනමුඛෙනා 'පි උදකුකෙඛපසිමාය විසභාග
බබාබබසිමානං රැකබසාබාපාරෙහරජුසෙතුආදිහි සබ්බෙකු
සංවුත්තනිනා යථා වුත්ත සෙතුතො අගාමභාවො ච, තස්මිං
සබ්බෙකු සති පච්ඡි උදකුකෙඛපසිමුප්පතති ච, තං සබ්බෙකු
ගාමසීමං අසොධෙයා තසං උදකුකෙඛපසිමාය කතකමම
කොපොවා 'ති එවමාදයො 'පි විසෙසා තෙහි තෙහි පරියායෙහි
පකාසිතා'ති චෙදිතබ්බො

බබාබබාසු සිමාසු අනුඤ්ඤානාසු තාදිනා,
ඡබ්බගහියාව තෙ භික්ඛු බබසිමාය අත්තතො
පරෙසං සිමසමෛකදං කරෙන්නරෙකොඤ්ඤාචරනති ච,
භික්ඛු භගවතො එතමත්ථමා රෙව යුං තදා
භගවා භික්කාවෙ සිමා යෙසං පඨමසමමතා,
ධම්මිකං තං අකුප්පව කමමං ධානාරහං තථා
යෙහි සමමනනිතා පච්ඡි තං කමමං හි අධම්මිකං,
අධම්මනිතාව කුප්පව අභානාරහකං සියා

නෙවසමිහිඤ්ඤාබ්බාසා තස්මා පටිමසමුතො,
 යො සමිහිඤ්ඤාසං ආපනතිදුහානාටස්සා'ති චබ්බිථි.....
 ඉමමෙවනසං අරෙස්සාසාරනානලපි දෙසිය,
 සිමනතරං ධිපෙත්වාන ඛන්තිතුං අනුජානට්ඨි.....
 චතුනනමප්පොනානං යං ධානං භික්ඛුනමාසීතුං,
 මිස්සිකරොනොති සිමාය සිමං සමිහිඤ්ඤා'ති ච.....
 යස්සං සකෙකානති චතුරො ආසීතුං භික්ඛුවො තනො,
 උඛං උපඩ්ඨිං සබ්බං වා අධිමත්තරණනති ච.....
 සිඛතො බබසිමානං දුරඨානලපි සබ්බතරං,
 වරුණ්ණා ඵවමාහංසු ධම්මසබ්බාහසා පුරු.....
 වට්ඨරුකො සචෙ හොති බණ්ඩසිමබ්බණ්ණ නති,
 සාඛා වා තස්ස පාරොහො මහාසිමං පුසෙ යනො.....
 සොධෙත්වා වා මහාසිමං සබ්බකං වා විජ්ඣෙය,
 බණ්ඩසිමබ්බණ්ණ කමමං කාතබ්බං ඉති භික්ඛුහි.....
 සිමාවිසොධනං ඵස් මහාසිමඵභික්ඛුනං,
 නයනං හත්ථපාසං වා කරණං බහි වා තනො.....
 මහාසිමාය කමමස්මිං කරොනොති අයං නයො,
 සනොති තනුඨරුකස්ස බණ්ඩසිමාය බන්ධනො.....
 සාඛා ය තු මහාසිමමනා හ චාපි තා ය යො,
 ආරුලොහො හොති සො භික්ඛු හත්ථපාසං නයෙ තනො.....
 සචෙ'පි මාලුකෙ කමෙම කරොනොති භික්ඛුමාලුකං,
 නිසීදති පටිඨාය සාඛායා කාසගාය යො.....
 ක්වා'පි බණ්ඩසිමාය නිසිනෙනාවිය දිස්සති,
 මහාසිමඵසාඛාය නිසිනනනිකාව චට්ටති.....
 පාදු වා භික්ඛුනො තස්ස නිවත්ථපාරුකානි වා,
 හුමිං පුසනති චෙ තස්ස කමමං කාතුං න චට්ටති.....

පාදෙ පන නිවැස් වා පාරතංවුක්ඛපාපිය,
 කමමං කාතබ්බමෙවා'ති නිද්ද්ධං මාලුකෙ තභිං.~~~~~
 පුරිමමුහි මහාසිමං අජුසිධා සිතෙ නයෙ,
 පාදුදිමුහඛිපාපෙධා කමමං කාතුං න වට්ටති.~~~~~
 ය ස්මා ච ස ක සී මා ය හ ත්ථ පා සං වි හා ය සො,
 නිසීනෙතා භික්ඛු සෙසානං කමමං වග්ගං කරෙ තතො
 හත්ථපාසංව නෙතබ්බො කමමකාරකභික්ඛුනං,
 ඉච්චාහඨකථායනතු වීකාසංවණ්ණතා කථං.~~~~~
 පාරොහානොපථමෙහන ගනතුං දුරං සමත්තා,
 හොති සාඛාය තස්මා සො වට්ටරුකොච දසසිතො.~~~~~
 සබ්බරුක්ඛලතාදීනං සමබ්බො'පි න වට්ටති,
 තෙතෙව නාචා සෙතුනං පරික්ඛිත්තංව බ්බනං.~~~~~
 ආසනනගාමසීමාය පුසනෙ කිච්චෙදෙසනං,
 අවතා බබසීමාය වුත්තාපුසනෙදෙසනා.~~~~~
 ගාමොච නිසසයො බබසීමාසුථ්ථතතිසා තතො,
 නිසසයනිසසිතතෙතන නත්ථි දෙසො'ති ඊරිතො.~~~~~
 යදීතාසමපි සමබ්බො භවෙ දෙසො කථං තභිං,
 ගාමමුහි බබසීමායො සමමනනහති විචක්ඛණ්ණ.~~~~~
 යසො හි යායසීමාය සබ්බං සමබ්බනං යදී,
 දෙසො භවෙය් තං තත්ථ බ්බනං නෙව වට්ටති.~~~~~
 බබසීමොදකුකොපසීමාසු බ්බනං විස,
 බබසීමාය ඉච්චාදීධානාති'පි උදුහරං.~~~~~
 උදකුකොපසීමඨකථායං දසසිතස්ස ච,
 නදියං ඡතරුක්ඛස්ස සාඛාපාරොහමාදයො.~~~~~
 බහිහිරමුහි නදියා සවෙ හොනති පතිට්ඨිතා,
 බබසීමාය ගාමෙවා තසාදීතා දසසිතෙ නයෙ.~~~~~

අනිසසසභුතබ්බතාමා දී හෙ ව ද සසි තො,
උදකුකෙකපසිමාය සබ්බකො ඉති කිත්තිසුං.

න කිත්තිසිංසු නදියා නිසසසාය පනත්තතො,
දෙසනනං උදකුකෙකපසිමාය බ්බතො සති.

පරික්ඛිපිතා සමබ්බකො සිමාසලොක ද ආ දි කං,
සිමානමනසාරං දතා යෙනානුසංසි බ්බතො.

සුතොනානෙන සිමානං පුසිතා නිචිතං යතො,
න ව ටට ති ත තො ප ච්ඡා බ්බා යා ති අසිම නං.

දුරථානමපි සිමානං නිද්දිථො පාළිමුත්තකො,
දෙසො සථායතො පච්ඡා රුක්ඛසාධාදිබ්බතො.

සොබෙකා කරණසෙසව විධානෙන පකිත්තිතො,
සො අයො සුච්ඡි පුබ්බෙව බ්බතථිකථානයෙ.

බුබුමනසංසුඋච්චරෙඨි ධම්මසංගාහකාරිභි,
සිමානං පුසනං ඵකරුක්ඛාදිභි න වට්ටති.

ඉති නිචාරිතො සිමාසලොකදෙ බ්බතකකිණි,
පරික්ඛිත්තසස දෙසසස අකපපියානුලොමතො.

අයං බො පන සබ්බකදෙසො අ ථි ක ථා න යෙ,
පුබ්බෙව සුච්ඡිබ්බතං වුතො සුච්ඡානුලොමතො.

තෙතෙව සො අසිමත්තං බ්බකිමානකිණිචිය,
පාපෙතො නෙව සකෙකාති පච්ඡා රුක්ඛාදිබ්බතො.

තඤ්ඤා රුක්ඛාදිසබ්බකො අපනිත්තකිණි පන,
සිමා පාකතිකා හොනති සබ්බකමාරහා තතො.

යථා සබ්බකදෙසොයං පච්ඡාභ්වතො න වට්ටති,
බ්බකිමානකිණි සතො බ්බතො භි.

බහිඨිකාව කාතබ්බා ජිඤ්ඤා 'ති මි නා 'පි ව,
විසභාගානසිමානං සබ්බකො සො පකාසිතො.

සබ්බකො සති ඵකිසසං කරොනෙහිනරං පන,
අසොබෙකා කතං කමමං කුප්පති 'ති පරික්ඛිපි.

තෙතෙව උදකුකෙඛපසිමාසංවණ්ණනාය'පි,
නදියා බහිනිරමිති බබසිමාය වා'ති ව

කොට්ටවා බාණ්ණකං තීරෙ බබනාවාය'නාදී ව,
සචෙ'පි සෙනු වා සෙනුපාදා නීරෙ සීතා'ති ව

එසු නයෙසු උප්පනනා උදකුකෙඛපසඤ්ඤිතා,
විසභාගා'පි සා සිමා සතොත සාඛාදිබන්ධන

තෙතෙව කමමකරණං පරිනිපිය නිද්දිප්පං
සීමං වා සොධසිතාන කාතබ්බගාති පුරුතනා

වි ස භා ගා සු සි මා සු සා ඛා දී ජු ස නං ඉ ති,
වුතතං සඛිකරදෙසසස කාරණතොතන තඤ්ඤැති

බබසිමානයෙ ධතා ඉචෙවචං සඛිකරං බ්‍රවුං,
අබ්බානමපි සීමානං විකාකාර විවකඛණ

සුතතසුතතානුලොමාදි වි න යෙ හි න යෙ හි තං,
සාධෙනතා එවමාහංසු තඤ්ඤං සංවණ්ණනානයෙ

අනුජානාමි'නාදීති සිමාසමමනනං මුති,
ගාමසිමායමෙවාහ තෙන තාසං සභාගතා

ගාමොව නිසසයො බබසිමා හි නිසිතා තතො,
සුතතතො එව සිඛායං සලිබන්ධස අදෙසතා

සභාගානං හි සලිබන්ධා පච්ඡාජතො'පි දෙසතං,
න ජතෙති අනුඤ්ඤානසුතතසස අනුලොමතො

සතතිබන්තාරසිමාය අරඤ්ඤං නිසසයං තථා,
නදී ච උදකුකෙඛපනිසසයා'ති ප කාසිතා

යථාවුතතිනයෙනානුඤ්ඤාන සු තති ච සා ඉ මා,
සීමායො තෙව දෙසතං යනති නිසසයනිසිතා

උපපතතිබණ්ණ පච්ඡා ජතො'පි තාසු සඛිකරො,
සුතතසුතතානුලොමෙහි න දෙසො'ති පකාසිතො

තෙතෙව විසභාගානං දසෙසවා'පි ච සඛිකරං,
නිසසයනිසිතානං තං සභාගානං න දසෙසුං

න කෙවලං න දරෙසපුං අථ ඛො සො හි සසිකරෙ,
පාළි අභිකථා දීපු ඤාපිතොව අ දෙ ස නො.

පාළියං හි නිමිත්තානි අනුඤ්ඤානානි තෙසු ච,
රුක්ඛාදිවසිථිණොනාපි දෙසාභාවොව ඤාපිතො.

තිසොජනපරං සීමං බන්ධනං අනුභ්වනා,
සමන්තා පරිසරෙනපු ගාමසීමපරිපර.

නා නා රුක්ඛ ල නා ගු ලො දි හි බ ඛා පි ඵ ක නො,
සොධෙනඛොති නොවුත්තා සීමාසම්මනනනකම්ණි.

ඵ කා බ ඛා ස භා ගා නා ගා ම සි මා ද යො ප න,
සොධෙනඛො භවෙසපුං චෙ අවුත්තාත්තා තථා පුරෙ.

ගාමාරඤ්ඤාදිසිඤ්ඤා ආ ද යො අපි සො ධි ය,
කතකම්මානි කුප්පානි ඉති ආපර්ජතෙන නො.

සඤ්චිතිකාලතො පච්ඡා සාවඅජ්ජනනා පන,
නුපසම්පන්නසංකා ච සරෙඛසං දුන්නිවාරියා.

පසඛෙගා සො අනිච්ඡා න හොති විනසානුගො,
නිදේද්දසත්තා සභාගානං සි මා නං ඵ ක බ නි නො.

සඛෙඤ්ඤා විසභාගානං සති තං අ පි සො ධි ය,
කතත්තා නුපසම්පන්නසංකාදි දුන්නිවාරියා.

දුච්ඡිනනං බබ සි මා නං ස මි බ ඤො සො න ච ධි නි
වුරෙත්තාපචාරෙ තෙනෙව සජ්ඣායානමනනරෙ.

නිසසයගෙදතො චෙව සභාවගෙදතොපි ච
භිත්තාව විසභාගා නා සීමායො හි විජ්ඣිකා.

ත ස්මා ච අ න්න රු නා සං අ ච කා උ ප චා ර කං,
සජ්ඣිකානංයෙවනො වුත්තො සො විතසඤ්ඤාති.

සචෙවිනනමපි සීමානං ඵකො රුක්ඛො නිමිත්තනං,
යාති සො අභිවසිථිනො කරෙති සීමසංකරං.

තස්මා වසිථිණකො රුක්ඛො නිමිත්තං න කරෙ ඉති,
ඵ තෙන විසභා ගතො බබ සි මා න මි රි නං.

සභාගනිතං හි සීමානං නිදේද්‍යසභාවකාරණං,
විසභාගනිතනං තාසං සථිකිකදේද්‍යසකාරණං.~~~~~

අයං සථිකිකදේද්‍යො හු පච්චිතබ්බො විභාවිහි,
අභිකථාය චචන ප්‍රමාණෙනා 'ති භා සී මො.~~~~~

සබ්බස්මිනිනි නෙව සංඝාතා සුභික්ඛාදි සුභාවෙ
කසම්මා 'ති සම්මාසම්බුධගොචර නික්ඛා 'ති දීපි තං.~~~~~

බජ්ජමානා හි සීමා සා පමාණරහිතං දීපං,
නෙවොතරති බ්බාය ජිතං යං කිච්චි කත්ථි.~~~~~

එකසම්බිකිකො යාතං තං සීමාසංඛමෙව තං
ගච්ඡති 'ති ච දසෙසකා තමහි අභිකථානයෙ.~~~~~

සචෙ උග්ගච්ඡතො අනෙතාසීමතො පබ්බතො තහිං,
සීමො තපොධතො නෙ යෙසා හත්ථ පා සම්මිති 'ති ච.~~~~~

ඉච්ඡා පබ්බතස්සනොතා පවිඤ්චි අයංනායො,
ඉච්ඡාහ විකායවාපි ජාතං යංකිච්ඡිතාදිතං.~~~~~

අත්ථසංචණ්ණනං කත්තමාරහිකා අනුක්කමා,
නිට්ඨිතාසුපරිජ්ජාතං සීමායං විජ්ජමානකං.~~~~~

පුබ්බෙ සීතච පච්ඡා වා සර්ගතං පතිතං ච යං,
සවිඤ්ඤාණමවිඤ්ඤාණසබ්බං 'තායො 'ති චකි 'පි.~~~~~

අනෙතාසීමාය හි හත්ථිකකිකාදිකාසීමො 'පි ච,
හිකපු සීමභිකො වා 'තිආහ වසා ච සො පු ටී.~~~~~

බ්බාය සීමායාතිදං ච සා පකරණස්ස හි,
උපලකිකිණතො වුත්තං අබ්බාසු 'පි තං තථා.~~~~~

සීමාසු ජාතං තංසීමාසංඛංච ගච්ඡතො තතො,
එකසම්බිකිකො යාතං ඉති රුකබලතාදිකං.~~~~~

තත්‍ර ජාතංච සංඛාය වුත්තං 'තාභිකථානයෙ,
දසෙසකාන තහිං අත්ථවිසෙසමපි අභාසථා.~~~~~

ඉතො ගතං 'ති වා චතත්‍රං තතො වා ආගතං 'ති ච,
අසක්කුණ්ණයදණ්ඩාදි තිරියං පතිතං තහිං.~~~~~

බබගාමාදි සිමාසු දකුකෙකපනදිසු ව,
තඬු කි. කරණියනහි වඩා එනිපනා'නි ව

බබසිමාස පනිතො භාගො තංසිමනාමකො,
ගාමසිමාස භාගො ච ගාමසිමාව හොති සො

පනිතෙසුදකුකෙකපසිමාදිසු'පයං නයො,
ඉවාහොගයසිමඵපබ්බතාදි වි යා' නි ව

ගාමදිහි පනමානස්ස දණ්ඩස්ස සුකරං යනො,
පන නං බබසි මා ය දකුකෙකපනදිසු ව

ඉච්චවං සුකරනිංව පනතෙ පරිකප්පිය,
සිමායො බබගාමොදකුකෙකපනදියොදිතා

ඉමිනා චෙ'පි සිමායො පුසිත්තන සි ත ස්ස හි,
සෙතුදණ්ඩාදිනො විභිභාවො අධා සමීරිතො

සිමාය නිගගනා රුකකපාරොභා යාව තිඨරෙ,
අනාහච්චි පරං සිමං තාව තෙ පුරිමඪිකා

අයං බනති'නි අමුභාකං ටිකායාවරියො වදං
දුරං'පසඪිකථාපා ඨං වි නි ච්ඡි නි ය බු භි මා

ආකාසඪො හි සබ්බො'පි සාඛාපාරොහආදිකො,
අනාහච්චි සිතො යස්මා පරංසිමං තතොව සො

සිමායාගතභාවංව අපහාය සි තො සි යා,
තස්මාච පුරිමඪිහිං න ජහාති'නි ආහ සො

පුනා'පි උදකුකෙකපනදිසු'පයං නයො,
තඬු'පි විසභාගායාගතෙ සකලසොධනං

සභාගායාගතෙ පුඨිහිකුමුත්තස්ස සොධනං
පුබ්බෙ වුත්තනයෙනෙව සබ්බමෙව ච චෙදියං

ඉවාහ සිමාලංකාර ස ඩ්ග හෙ 'පි ඉ මං න' 10,
"අනෙතාසිමනතරං තස්මිං ගතෙ සො හොති සඬිකරෙ",

ඉතිවත්තන සිමාය ජනරුකාදිනො තතො,
අ ස්ස සි මා ය පු ස නං ස ඩ්ග රො'නි ස ම බු වි

උදහවො හි සො සාසො සෙතුගාමො'නිවාදිනා,
නදන්. නෙව සාබෙති යහමා සො පතිතො තතො.~~~~~

වුතො සබ්බරදොසො 'පි තෙනෙවසම්. විනිච්ඡයෙ,
නිබ්. ගතොබ්බමෙවා'නි විනානියං. පුනප්පුනන්ති.~~~~~

පා ලි. න ද න් ම පි අ ඵ් ක ථා සු වි කා
සංවණ්ණනාදිසුද්ධිං අනතිකකමනො,
දොසං අදොසම පි සි ම ග නං සු බ්ව න
විඤ්ඤාපනය අකාරිං විනයානුලොමං.~~~~~

ඉති සිමානසදපනෙ

බබ්බිමාසරුපසමෙහද්දිපසකාසනොනාම

නතිසො පරිච්ඡෙදො.~~~~~

අබ්බසිමසමොදයමොදනතු ඉතො පරා,

වක්ඛාමහං සමාසෙන සොතුතං පාවචාවහං

පාළියං හි අසමමනාය හික්ඛවෙ අද්ධිනාය යං ගාමං වා නිග
මං වා උපනිස්සාය විහරන්ති 'තඤ්ඤා ව අගාමකො වෙ හික්ඛ
වෙ අරඤ්ඤා සමන්තා සත්තානිහරා' තඤ්ඤා ව, නදියා වා
හික්ඛවෙ සමුදෙදු වා ජාතස්සරෙ වා යං මජ්ඣිමස්ස පූරිසස්ස
සමන්තා උදකුක්ඛපා 'තඤ්ඤා වා' 'ති ඉමෙති සුතෙතති නිද
ස්සිතෙන නයෙන අනුස්සමෙන ගාමසත්තානිහරානෙදකු
ක්ඛපසිමා අනුස්සානා තද්ධිකථාය අද්ධිනාය 'ති අපරිවර්තනා
යං පෙදෙසො අපෙසා වා හොතු මහතො වා ගාමසිමානෙව
ව සංඛං ගවෙති නගරනිගමසිමාසු 'පි එසෙවනසො, යමපි එකස්මිංසෙව
ගාමකෙතෙන එකං පදෙසං අසපි උසුං ගාමොහොතු 'ති පරිවර්තනවා
රාජා කස්සව දෙනි සො 'පි විසුංගාමසිමා හොතිසෙව තස්මා සා ව ඉත
රා ව පකතිගාමනගරනිගමසිමා බ්බසිමාසදියාසෙව හොන්ති 'තඤ්ඤා
නිද්ද්ධිතයෙන තාසු තිසු' ගාමසත්තානිහරානෙදකුක්ඛපසං
බාතාසු අබ්බසිමාසු පකතිගාමනගරනිගමසිමානෙව රඤ්ඤා
පරිවර්තනා යස්ස කස්සපි දින්නවිසුංගාමසිමාය ව බ්බසිමාසු
විස සබ්බකමාරහතෙනාන සීමතාමනතමෙවද්වත්තං, නච
තාසං ලොකවොහාරසිඛානං ගාමනගරනිගමසිමානං, අඤ්ඤා
ගාමනගරනිගමසිමාහි සඬ්ඛං වා නදිසමුදදුජාතස්සරඅරඤ්ඤා
සිමාහි සඬ්ඛං වා එකස්විකුලෙදෙසො වුත්තො ගෙඨා විමති
විනොදනිවිකාපාදිමුදුහරිතා ව වුත්තොයෙවංසමත්තො දිපති
කාරස්ස අත්ථිවරණදිදෙදුසදස්සනාධිකාරෙ, "යා පනෙනා
ලොකවොහාරසිඛා ගාමඅරඤ්ඤා නදිසමුදදුජාතස්සරසිමා පච
තා අඤ්ඤාමඤ්ඤා රුක්ඛාදිසවිකුලෙ 'පි සමෙහදදෙදුසං නාප
උත්තරා පෙදෙසො තෙනව අභිකථායං තාසං අඤ්ඤාමඤ්ඤා
කත්ථි සමෙහදනසො න දස්සිතො සාසනවොහාරසිඛාහෙව
දස්සිතො 'ති ආදීනා තෙන තාසං ලොකවොහාරසිඛානං ගාම
සිමාදිනං අඤ්ඤාදි ගාමාදිහි අරඤ්ඤානදිසමුදදුජාතස්සරෙහි
වා සඬ්ඛං රුක්ඛසාඛාදිසවිකුලෙ සත්ථි නත්ති සිමාසමෙහදදෙදු
සො, යථෙත්තා ලොකවොහාරසිඛා ගාමනගරසිමාදෙයො අ
ඤ්ඤාහි අත්තතො නිස්සිතවිරහිතාහි උදකුක්ඛපසත්තානි
නගරසංඛාතාහි සාසනවොහාරසිඛාහි සිමාහි සඬ්ඛං රුක්ඛසා
ඛාපාගෙහාදිසවිකුලමාපථෙත්තස්සං තදු තා සිමායො සමෙහද

දෙසදුඩාහොනැති, අසමත්ථා අභිකථානයෙ යායා විකාවර්
 යෙන, “තෙනෙව අභිකථායං තාසං කත්ථි සලෙහදනයො න
 දසසිතො සාසනවොහාරසිඛාගෙව දසසිතො” “නි සාවධාරණං
 කතා නිද්දේඛො, නවෙනාසං ගාමනිගමාදීනං සත්තබ්භන්තරු
 දකුකෙඛපානං විස පාළිඅභිකථාදීසු සිමන්තරිකා විධානමපි
 දසසිතං, තස්මා නතෙවෙනාසං අඤ්ඤමඤ්ඤසභාගානං පක
 තිගාමාදීනං ගාමන්තරිද්ධි වා අරඤ්ඤනදීසමුද්දාජානස්සරෙ
 හි වා රුකකිසාඛාදීසලෙඛෙක සති ‘පි සිමාසලෙහදදෙසො’ නි ද
 ඵලෙඛො ගාමසත්තබ්භන්තරෙදකුකෙඛපනාමිකා තිසෙසා
 ‘පි සිමායො භගවතා “සමානසංවාසා ඵකුපොසථා” ‘නි දෙසිතා
 අභිකථායව, “සා ච ඉතර ච ගාමනගරනිගමසිමා බබසිමසදි
 සා ඵව හොනති කෙවලං පන තිවිවරවිජ්ජවාසපරිභාරං න
 ලභනති” ‘නිව “විඤ්ඤාටවිසදිසෙ අරඤ්ඤ භික්ඛුවසති අථ
 ස්ස සිතොකාසතො සමන්තා සත්තබ්භන්තර සමානසංවාසකසිමා
 ‘නි අත්ථා අයං සිමා තිවිවරවිජ්ජවාස පරිභාරමපි ලභනති” ‘නි
 ව, “අයං තෙසු නදීආදීසු උදකුකෙඛපපරිච්ඡින්නා සිමා සමා
 නසංවාසාවෙව ඵකුපොසථාවා” ‘නිව, ඉමෙහි කිවාපි කමමසං
 සිඛිසදිසතෙතන බබසිමාසදිසා’ නිවුත්තා, තථා ‘පි තාසං සත්ත
 බ්භන්තරුදකුකෙඛපසංඛාතානං චින්නං අබබසිමානං බබසි
 මාහිවෙව අබබපකතිගාමනගරනිගමසිමාහි ව, උප්පත්ති
 විනාසසීමන්තරිකාපමාණධානාදිහි සබ්බසො විසදිසතා දඬ
 බ්බා කථාතාසං උප්පත්තිවිනාසවිසදිසතා’ නි බබසිමා
 භගවතො ආණං අනතිකත්ථිකා බ්බන්තෙනෙව උප්පජ්ජති
 තෙනවුත්තං අභිකථායං නිමිසතකිසතනානන්තරං වුත්තාය පුණ්ණමෙ
 භගෙන සංඝො’ නි ආදිකාය කමමවායාස සිමා බන්ධිතබ්බා කමමවාය පරි
 යොසානෙයෙව නිමිසතානි බභිකත්වා හෙඤ්ඤ පඨවිසන්ධාරකඋදකපරිස
 න්තං කත්වා සිමා ගතා හොති ‘නි, ඵවං උප්පන්නා ච පනෙසා සිමා
 භගවතා ච අනු ඤ්ඤාතසමුහණනකමමවසෙන විනස්සති, තථා
 භුඤ්ඤාතනයෙන සමුහණනකමමං නකරෙය්ගං සාසනන්ත
 රධාතකාලපරිසන්තමෙව යායා විනස්සති, වුත්තං හි අභික
 ථායං අයං හි සිමානාම කමමවායාස වා අසිමාහොති සාසනන්තරධානෙ
 නවා’ නි අබබසත්තබ්භන්තරුදකුකෙඛපසිමායො පන අර
 ඤ්ඤා නදීආදීසු ච සිතානං භික්ඛුනං කමමකරණ් ච්ඡාය සති
 යෙව වුත්තනයෙන සත්තබ්භන්තරෙදකුකෙඛපපරිච්ඡිදෙන
 උප්පජ්ජතිවෙව කමමකරණ් ච්ඡාය විගමෙ විනස්සනති ව,

තෙතෙව අභිකථාය ව විසකාචවිසදියෙ අරඤ්ඤ භික්ෂුවසන අථ සු ඩිතොකාසනො සමන්තා සත්තබ්බන්තරා සමානසංවාසකසීවා'ති අ පෙථා 'තිව, යථා අකඛ්ඛුසකා දුරුගුලං ඛිපගති එවං උදකං වා වාලිකං වා හතෙථන ගගෙයවා ථාමමජ්ඣමෙන පුරිසෙන සබ්බන්තාමෙන ඛිපිතබ්බං යදථ එවං ඛිපගං උදකං වා වාලිකං වා පනති අයමෙකො උද කුකෙඛපො'ති ආදී ව චුත්තං, විමතීවිතොදනිවිකායං අභිකථා පාදිවිවරණවසෙන "අථ සු ඩිතොකාසනො'ති අසු භික්ෂු තො ඩිතොකාසනො සචෙ'පි භික්ෂුසහසං තිඨති තස්ස ඩි තොකාසසු බාහිරන්තතො පඨාය භික්ෂුනං වගගකමමපරි භාරත්ථං සීමාපෙකඛාය උප්පන්නාය තාය සහ සයමෙව සථා නා සත්තබ්බන්තරසීමා සමානසංවාසකා'ති අධිප්පායො, යත්ථ පන චුද්දකෙ අරඤ්ඤ මහනෙතඨි වා භික්ෂුහි පරිපුණ්ණ තාය වගගකමමසංකාපාචෙන සත්තබ්බන්තරසීමාපෙකඛා නත්ති තත්ථ සත්තබ්බන්තරසීමා න උප්පජ්ජති කෙවලාරඤ්ඤ සීමායමෙව තත්ථ සබ්බෙසු කමමං කාතබ්බං නදීආදීපු'පි එසෙ වනසො" 'ති වතා, පුන අභිකථං නිද්දියන්තො "චකඛති හි ස චෙ නදී නානිදීසා හොති පහවතො පඨාය යාවමුඛවාග ස බ්බත්ථ සබ්බො නිසීදති උදකුකෙඛපසීමාකමමං නත්ති'ති ආදී, ඉමි නා එව වචනෙන වගගකමමපරිභාරත්ථං සීමාපෙකඛාය සති එව සත්තබ්බන්තරඋදකුකෙඛපසීමා උප්පජ්ජති නාසති'ති දඨබ්බං" ඉති ව, "තස්මා යථාචුත්තසීමාපෙකඛාවසෙනෙව තාසං සත්තබ්බන්තරඋදකුකෙඛපසීමානං උප්පති තබ්බිග මෙන විනාසො ච ගගෙනබ්බො" 'තසාදිව ආහං

එවං බ්බාබ්බසීමානං උප්පතිවිනාසෙසු

විසදියනා දඨබ්බො

කථං සිමන්තරිකාවිසදියනා'ති, හගවතා සිමන්තරිකානුජාන නසුතො සිමන්තරිකා නාමමතෙනන නිද්දිථා න පමාණදස්ස නෙන, තථා'පි තෙන සුතොන බ්බමතඤ්ඤානො අභිකථාච රියා බ්බසීමානං පමාණතො එතතිකා සිමන්තරිකා'ති නියමෙ තා තෙතෙව චුත්තසාමන්තියෙන අබ්බසීමානං එතතිකපමා ණ'ති සිමන්තරිකායො පරිවජ්ඣංසු, තෙතෙව මහාඅභිකථායං, "පච්ඡිමකොටියා හන්මන්තා සිමන්තරිකා ධිපෙතබ්බො" කුරු ඥයං "විදන්මන්තා'පි" මහාපච්චරියං "චතුරඛතුලමන්තා'පි ව

ටාති” ‘නිවුරුනං, “එකො රුකො”පි ච චිතනං සිමානං නිමි
 ත්තං හොති සො පන ච ඩ්ඪිතොනා සිමසංකරං කරොති තස්මා
 න කාතබ්බො” ‘නිව ආහ, සචෙ පන සිමනනරිකං අදිපෙධා ස
 ඓහිඤ්ඤානෙකාත්තරණවසෙන වා දුරඨිසිමානං රුකඛසාධාදීහි
 අඤ්ඤාමඤ්ඤාප්පසනෙන අව්ඤ්ඤානෙන සති වා සිමං බන්ධ
 ය්‍යං, යෙසං භික්ඛවෙ සිමා පච්ඡා සමමනා ‘තාදිසුරෙතන
 සා පච්ඡාබ්බසිමා අසිමතං යාති, තථා බ්බන්තො ච භික්ඛු දු
 ක්කාටං ආපජ්ජන්ති, විමතිවිනොදනිට්ඨකායච “සිමනනරිකං
 අදිපෙධා”ති ආදිනා සමෙහදජ්ඣාත්තරණං කතො බ්බසිමා’පි
 අඤ්ඤාමඤ්ඤා ප්‍රසාපෙධා අව්ඤ්ඤානෙන බ්බසිමා’පි අසිමාඵ
 වා’ති දසෙසති තස්මා එකච්ඡාලමතො’පි සිමනනරිකා වට්ට
 නි ඵච සා පනදුබ්බොධා’ති අභිකථාසු චතුර්ඤ්ඤාධිකා වුරුතො
 ‘ති දඨබ්බං” ඉති ආහ, මානිකඨිකථාය ලීනත්ථසකාසනියා
 විනයත්තමඤ්ඤාසාය’පි වුරුතං. “සිමනනරිකා පච්ඡිමකොටියා
 චතුර්ඤ්ඤාත්තරණ’පි වට්ටති” ‘නි. අබ්බසිමානං පන සිමනන
 රිකාවිධානමාර්ගෙන අභිකථායං සචෙ වෙ සංඝා විසුං විනයකමොති
 කරොන්ති ඒවානං සත්තබ්බන්තරානං අන්තරෙ අඤ්ඤාං එකං අබ්බන්තරං
 උපචාරකථාය ධරෙතබ්බං. ඉතිච, සචෙ පනෙතථ බ්බු භික්ඛු විසුං විසුං ක
 මමං කරොන්ති සබ්බෙහි අනතො ව අඤ්ඤාසච උදකුකෙඛපපරිචේජ
 දසං අන්තරා අඤ්ඤා උදකුකෙඛපො සිමනනරිකථාය ධරෙතබ්බො
 තො අබ්බසිමානං ඵච උණකං පන න වට්ටති’ති වුරුතං. ඉතිච
 ආහ. සථා වුරුතානච බ්බාබ්බසිමානං අනනරිකාපමාණං ම
 භාසමුද්දෙ මරපාරතීග්ගනි විස දුරතරං, සචෙ’පි භික්ඛුසහස්සං
 සතසහස්සං තො අබ්බසිමා වා කමමකරණ’ච්ඡාය අරඤ්ඤා
 නදිආදීසු ච තිඨති තස්ස ධීතොකාසස්ස බාහිරන්තො පථා
 ය සතතබ්බන්තරපරිචේජ්ඣෙ, උදකුකෙඛපපරිචේජ්ඣෙ ච කා
 තබ්බො, තං තං සිමපමාණං හොති, තො තො පරිචේ
 නනථානො තං තදෙවපමාණං කමෙන උභිතනං සත්ත
 බ්බන්තරාදකුකෙඛප සිමානං උපචාරකථාය ධරෙතබ්බං. හො
 ති, වුරුතමෙනං විමති විනොදනිට්ඨච “සචෙ’පි භික්ඛුසහස්සං
 තිඨති තස්ස ධීතොකාසස්ස බාහිරන්තො පථාය. පෙ. පෙ.
 නදිආදීසු’පි එසෙවනොයො” ‘නි.

ඵච. බ්බාබ්බසිමානමනනරිකාසු

විසදිසතා දඨබ්බො

කථා. පමාණවිසදිසනා'නි, සීමාපමාණව හගවතා න හිකුඩ
වෙ අනිමහති සීමා සමමනනිතබ්බා. පෙ. අනුජානාමි හි
කුඩවෙ තියොජනපරම. සීම. සමමනනිතුං 'තඤ්ඤා අනුඤ්ඤා
තා, අභිකථාය ව තියොජනපරමනි එතථ තියොජන. පරම. පමා
ණමෙනිසා'නි තියොජනපරමා, නං තියොජනපරමං, සමනනපෙතන
පන. පෙ. සමමනනිතබ්බා හි යෙන කෙනවි පරියායෙන කෙසෙගමනාමපි ති
යොජන. අනිකකාමෙනි ආපනති ව ආපපපති සීමා ව අසීමා හොති 'තිව,
සා හෙඤ්චපරිච්ඡෙදෙන සමෙ එකවිසතිහිකුඩ ගණහාති වට්ඨති තතො
ඛරං න වට්ඨති' 'තිව බබ්බසීමානං පමාණං. වුත්තං. සත්තබ්බනිහ
නතරුදකුකෙකපසිමපමාණං. පාලියා ආගතනියෙන අගාම
කෙ වෙ හිකුඩවෙ අරඤ්ඤා සමනා. සත්තබ්බනිහතරු'තඤ්ඤා
ව නදියා වා හිකුඩවෙ සමුදෙද වා'තඤ්ඤා ව හෙඤ්ච වුත්තමෙ
ව, තාසං අත්ථවිවරණනි'පි තත්ත තතෙව වුත්තානි, ආචරියවුබ්ද
තතතෙවරෙ'පි පාලිඅභිකථානයෙ ධ්වං හෙඤ්ච වුත්තනයෙන අ
ත්තතො විනයවිනිච්ඡයපකරණෙ තාසං උදකුකෙකපසති
බ්බනතරසීමානං ධානං. උපපතති. පමාණව පරිච්ඡෙදෙනා.

"ජනසසරෙ සමුදෙද වා නදියා වා සමනතතො,"

"මජ්ඣිමසූදකුකෙකපො උදකුකෙකපසඤ්ඤිතො"

"අගාමකෙ අරඤ්ඤා තු සතෙතවබ්බනතාර පන,"

"සමනතතො අයං සීමා සත්තබ්බනතරනාමිකා"

"එකං අබ්බනතරං වුත්තං අභිවිසතිහත්තං,"

"ගුලකෙකපනයෙනෙව උදකුකෙකපකා මතා"නි.

ආහ, නට්ඨිකා විනයත්ථසාරසංදිපතියං. "උදකුකෙකපො
'ති වකුමානෙන ථාමපමාණෙන බිත්තසස උදකසස වා
ලියාය වා පතිතඤ්ඤානෙත පරිච්ඡින්නො අනෙතාපදෙසො
යථා අකුඩුත්තා දුරුගුලං බිපනති එවං උදකං වා වාලි
කං වා හතෙත ගගෙන ථාමමජ්ඣමෙන පුරිසෙන ස
බ්බත්තාමෙන බිපිතබ්බං යත් එවං බිත්තං. උදකං වා වාලිකං
වා පනති අයං උදකුකෙකපොනාමා'නි, උදකුකෙකපසඤ්ඤි
තො'නි උදකුකෙකපො'නි සලලකිතො, අගාමකෙ අරඤ්ඤා
'නි විඤ්ඤාට්ඨිසදිසෙ ගාමරහිතෙ මහාරඤ්ඤා, සමනතතො
සතෙතං අබ්බනතරා'නි අත්තතො ධිතඤ්ඤානො පරිච්ඡින්නො
සත්තසතෙතං අබ්බනතරා යසා සීමාය පරිච්ඡෙදො අයං.

අබහනනරනාමිකා සිමා නාම, ගුලකෙකිපනසෙනා'නි අකඩ
 ධුනනානං දුරුගුලකිපනාකාරෙන, උදකුකෙකිපකා'නි උද
 කුකෙකිපසදිසවසෙනා' ත්‍යාදිවුත්තං.

එවං බබාබබසිමානං.

පමාණවිසදිසනා දඩ්බබා.

කථං ධානවිසදිසනා'නි, ධානව නාම බබාබබසිමානං.
 පනිඨානොකාසො තාසු බබසිමාය ඔකාසො ගාමනිගමන
 ගරුදි, කථං විඤ්ඤායති'නි, අඨකථාය සවෙ එකසමං ගාමකෙක
 නෙන සිමං. බන්ධනකාමා යෙ තතථ බබසිමවිහාරාපෙසසවෙ
 අඤ්ඤාති'පි ගාමකෙකිත්තානි අනො කාතුකාමා තෙසු ගාමෙසු යෙ
 භික්ඛු වසනති තෙහි'පි ආගන්තබ්බං'ඉති'ච, සිමා ච නාමෙසා න කෙ
 වලං. පඨවිතලෙසෙව බබා බබානාම හොති අථබො පිඨිප්පාණො'පි
 කුට්ඨෙගෙ'පි ලෙණො'පි පාසාදෙ'පි පබ්බතමනථකෙ'පි බබා බබා
 එව හොති'නි ච වුත්තාත්තා විඤ්ඤායති'නි. සත්තංගනනර
 සිමාය උප්පත්තිථානං. අගාමකාරඤ්ඤං, උදකුකෙකිපසිමාය
 නදිසමුද්දජ්නසසරනං. ජලප්පදෙසො ධානං, දුබ්බවර්ධකාලෙ
 වා ගිමේඝ වා නදිජ්නසසරෙසු සුකෙකිසු'පි සො සො සුකබ්භු
 මිප්පදෙසොව ධානං. නදිජ්නසසරභාවසස අවිගතත්තා'නි
 යථාවෙකසස උභො ගොමහිසා අසසු, තෙසු ගො ඉවජ්ඣි ථ
 ලං මහිසො ජලං නන්ති ච ජලසොදෙ ගවසස ථලසොදෙ ච
 මහිසසස, ගො ථලෙ මහිසො ජලෙ'නි උභො'පි අත්තනො
 අත්තනො නිසසයභුතසකසකවිසයෙයෙව අසසාදං ලභන්ති
 එවං. බබසිමාය අබෙත්තභුතා නදිසමුද්දජ්නසසරසංඛාත
 ජලප්පදෙසා උදකුකෙකිපසිමාය නිසසයා හොන්ති තථා උ
 දකුකෙකිපසිමාය අබෙත්තභුතා ගාමනිගමනගරසංඛාතා ථ
 ලප්පදෙසා බබසිමාය නිසසයා හොන්ති, තෙතෙව නගවා
 සබ්බා භික්ඛවෙ නදි අසිමා'ත්තාදිනා නදිආදිනං. බබසිමාය
 අබෙත්තභාවං. දෙසෙධා පුන නදියා වා භික්ඛවෙ'ත්තාදි
 නා තෙසං නදිආදිනං. උදකුකෙකිපසිමුප්පත්තියා ධානනං. දෙ
 සෙසි, තදඨකථාවිකාදිසු ච අයමතො වතුණි'තො'නි.

එවං බබාබබසිමානං.

ධානවිසදිසනා දඩ්බබා.

ඉච්චවං සබ්බදා'පි බබාබ්බසිමානං උප්පත්ති විනාසසීම
නාරිකාපමාණධානවිසදිසනා නිද්දිඨා හොති'නි' කි'වා'පි හ
ගවතා සමමාසමුද්ධෙන අනුඤ්ඤාගාමස'ත්ත'භවතරෙදකු
කෙබ්බසිමායො කමමවාචාය බබ්බතරහිතනතා අබ්බසිමා'ති
වුත්තා, තථා'පි තාසු නිසු අබ්බසිමාසු ලොකවොභාරසිඛො බුද්ද
තො මහනෙතා ච, පකතිගාමො ච, තථා අයමි විසුං ගාමො
හොතු'ති පඨිවිසසරෙන රඤ්ඤා පකතිගාමනො පරිච්ඡිද්ධා
යසස කසසපි දිනෙනා ගාමප්පදෙසො ච, ගාමො ඵව ගාමසිමා
'ති අත්තන සිමා'ති වුච්චන්ති, තථා නගරනිගමා'පි, තස්මා තාදි
සෙ පකතිගාමෙ විසුං ගාමප්පදෙසෙ ච එකජ්ඣං සමාගමෙ
හත්ථාසං අවිජ්ඣිතා සිතෙහි කමමප්පරොගි භික්ඛුහි උ
පොසථාදිකමං කාතබ්බන්ති වුත්තා, නව ගාමසිමාය ත
ස්මි. තස්මි. කමමකරණකම්මෙණ අඤ්ඤාසං අබ්බසත්තබ්හ
නතරඋදකුකෙබ්බසිමානං විස උප්පත්ති වා විගමනං වා එ
කතො බ්බන්තවසෙන සමෙතෙදො වා, අපි ච සිමනනාරිකාවධා
නාභාවෙනා'පි චෙතාසං පකතිගාමසිමාදීනං අඤ්ඤාගාමාදීහි
සඬිං රුක්ඛාසාබාදිසමිබ්බො සති'පි සමෙතෙදෙදොසාභාවො හෙ
ඨා'පි විමනිවිතොදනිපාඨසාධකවසෙන "යා පනෙනා ලොක
වොභාරසිඛා ගාමාරඤ්ඤනදීසමුද්දත්තකස්සරසිමා පච තා අ
ඤ්ඤමඤ්ඤං රුක්ඛාදිසමිබ්බො සති'පි සමෙතෙදෙදොසං නාපජ්ජ
න්ති" 'තාදිනා වුත්තොච, ඉති සිමනනාරිකාය අභාවෙන චෙ
ව සබ්බදො පාකතිකසිමභාවෙන ච ගාමගගරනිගමසිමානච
විසුං ගාමසිමාය ච අඤ්ඤාගාමාදීහි සඬිං රුක්ඛාදිසමිබ්බො
සති'පි සමෙතෙදෙදොසාභාවො පකාසිතො, තස්මා අබ්බගාමසි
මා'පි අබ්බස'ත්තබ්හනතරඋදකුකෙබ්බසිමාහි එකදෙසෙන
අසමානා'ති දීපිතා'නි' එවං අබ්බපකතිගාමසිමාදීහි විසුං
ගාමසිමාය ච අබ්බානං සත්තබ්හනතරෙදකුකෙබ්බසිමානං
විසදිසනා දඨබ්බා'ඉච්චවං යථා වුත්තනසෙන උප්පත්ති
විනාසසීමනාරිකාපමාණ ධානාදීහි සබ්බසො බබාබ්බසිමා
නං විසදිසනාවස්ස පාළිඅඨකථාවිකාදිසු පකාසිතනතාවෙව වි
සභාගසිමාසමිබ්බො සති'පි උදකුකෙබ්බපාදිඅබ්බසිමුප්පත්තියා
නිද්දිඨන්තා ච බ්බසිමාගාමෙව සමිහිදුනරෙදොසරණෙදො
සෙ පරිච්චි ගගවතා දෙසිතස්ස යෙසං භික්ඛවෙ සිමා පච්ඡා
සමමතා'තාදිසුත්තස්ස කෙනච පරිසායෙන අබ්බසිමාවිනිච්ඡ

යෙ අනොතරණතා එතංසෙන තෙහි තෙහි පාළිඅභිකථාවිකා
 වචනෙහෙව චුත්තා 'ති දඬිබ්බා, තෙනෙවෙතා අබ්බසත්තබ්බ
 න්නරුදකුකෙබ්බසිමායො විසභාගාහි බ්බාබ්බසිමාහි සඬි.
 රුකකසාඛාදිසබ්බෙකෙ සති වා සබ්බෙකෙනා පුරෙතරමෙව වා
 සබ්බෙකස්ස අපුබ්බාවරිම. වා උප්පජ්ජනතියො අඤ්ඤමඤ්ඤ ස
 ඔකරන්තනං යන්ති, න චුත්තනසෙන සමිතිඤ්ඤාදිවසෙන ප
 ච්ඡාබ්බා සිමා විස සබ්බථා අසිමන්තං, චුත්තං හි විමිතිවිනොද
 නියං. "යස්සා හියාය සිමාය සඬි. සබ්බෙකදෙසො භවෙය්දං
 පෙය්දං තෙනෙව සචෙ පන රුකකස්ස සාඛා වා පෙය්දං ගාම
 සිමාය වා පතිට්ඨිතො 'ති ආදිනා උදකුකෙබ්බසිමාය අත්තනො
 අතිස්සයභුතගාමසිමාදිහි එව සබ්බෙකදෙසො දසසිතො න
 නදි සිමාය එවමිධා 'පි 'ති දඬිබ්බං.' 'ති, අත්ත විකාපායෙ දසසි
 තොතිමස්ස අභිකථාවරියෙහි උදකුකෙබ්බසිමාකථායං දසසි
 තො 'ති අත්තො, ඉමිනා ගාමසිමාය සඬි. අනෙත්තානදියං පති
 ට්ඨිතරුකකසාඛාපාරෙහසබ්බෙකෙ සතෙනසෙව උදකුකෙබ්බ
 සිමා 'පි හික්ඛුනමාධාරභුතරුකකස්ස සමන්තා උප්පජ්ජනා
 තෙසං සාඛාපාරෙහානං අනුසාරෙන එකසබ්බෙකං ගතා
 'ති චුත්තං, අයමත්තො උපරි 'පි පාකටො භවිස්සති යච
 චුත්තං. මාතිකභිකථායං සචෙ පනෙත්තං චෙ සසිං චිසුං. උපොසථාදි
 කමමං කරොන්ති ද්විත්තං. උදකුකෙබ්බපානමන්තරෙ අඤ්ඤා එකො උදකු
 කෙබ්බො උපචාරන්තාය ධිපෙතබ්බො අයං හි සත්තබ්බන්තරසිමා ව උදකු
 කෙබ්බසිමා ව හික්ඛුනං. ධීතොකාසතො පඨාය ලබ්හන්ති, පරිචෙදබ්හන්ත
 රෙ හන්තිපාසං විජහිත්වා ධීතො 'පි පරිචෙදතො බහි අඤ්ඤං තත්තකං එව
 පරිචෙදං අනතිකක්ඛිත්වා ධීතො 'පි කමමං කොපෙති ඉදං සබ්බඅභිකථාසු
 සන්තිඨානං එවං අබ්බසිමා චෙදිතබ්බා 'ති තට්ඨිකා ලීනත්ථස්සකාසති
 යා විනයත්ථමස්සස්සාය ච තදත්ථිවිවරන්තො න "උපචාරන්තායා
 'ති සිමොපචාරන්තාය කස්මා පන අඤ්ඤමෙකං සත්තබ්බන්ත
 රං. අඤ්ඤා එකො උදකුකෙබ්බොයො ව උපචාරන්තාය ධිපෙ
 තබ්බො 'ති ආහ, අයං හි 'ති ආදි, ඉදං චුත්තං. හොති යස්ස
 අයං සත්තබ්බන්තරසිමා ව උදකුකෙබ්බසිමා ව හික්ඛුනං. ධීතො
 කාසතො පඨාය ලබ්හන්ති, තාච පන හික්ඛුනං. න සබ්බද්ද එක
 සදිසා කද්දුචි වඩ්ඪන්ති කද්දුචිපරිභායන්ති යද්ද වඩ්ඪන්ති තද්ද
 සිමසබ්බතරෙ හොති, තස්මා අඤ්ඤමෙකං සත්තබ්බන්තරං අ
 ඤ්ඤා එකො උදකුකෙබ්බොයො ව උපචාරන්තාය ධිපෙතබ්බො 'ති,
 යමි මහාඅභිකථායං තතො අධිකං වට්ටනියෙව උග්ගකං පන

න වට්ටනි'ති වුත්තං. තථෙපි ඵතදායමෙව න පන තස්ස කතස්ස කමමස්ස කුප්පතා'ති ගහෙනබ්බං, පරිච්ඡේදනො ඛති අස්සදං. තත්තකං යෙව පරිච්ඡේදං අනනිකකමිත්වා සීතො'පි'ති අත්ත නො සත්තබ්හත්තරෙන උදකුකෙඛපෙන වා යො තෙසං ස තත්තබ්හත්තරස්ස උදකුකෙඛපස්ස වා පරිච්ඡේදෙ තතො ඛති අස්සදං. තත්තකං යෙව පරිච්ඡේදං අනනිකකමිත්වා සීතො'පි'ති අත්තො, කථමෙ තං විඤ්ඤායති'ති ආන ඉදං සබ්බඅභිකථාසු ස නතිථානනති ඉදං කමමං කොපෙති'ති මහාඅභිකථාදිවච්ඡාන නති අත්තො" 'ති වුත්තං. සමන්තපාසාදිකායමපි යත්ථ ඵලං ඛ යාං උදකං වා වාලිකං වා පනති අයමෙකො උදකුකෙඛපො, තස්ස අනෙකා හත්ථපාසං විජනිත්වා සීතො කමමං කොපෙති, යාව පරිසා වඛ්ඪනි තාවසීමා 'පි වඛ්ඪනි පරිසපරිසන්තතො උදකුකෙඛපොයෙව පමාණං, ජාතස්සරසවු දෙදසු'පි ඵලෙවනසො, ඵත්ථ ව සඛෙ නදි නානිදිසා හොති පහවතො පඨා ය යාවවුච්චාරා සබ්බත්ථ සබ්බෙහි නිසිදති උදකුකෙඛපසීමාකමමං. නග්ථ 'තාසාදිම වට්ටා සඛෙ පඤ්ඤාත්ථ බහු භික්ඛු විසුං විසුං කමමං කරොන්ති සබ්බෙහි අත්තතො ව අඤ්ඤාසම් උදකුකෙඛපපරිච්ඡේදස්ස අනතරා අ තෙඤ්ඤා උදකුකෙඛපො සීමන්තරිකත්ථාය ධර්මෙනබ්බො තතො අඛිකං වට්ටනි ඵව උාණකං පන න වට්ටනි'ති වුත්තං. ඉති ආන අභිකථායං "යත්ථ ඵලං බිත්තං. උදකං වා වාලිකං වා පනති අයමෙකො උදකුකෙඛපො" 'ති ඉදං පාළියං භගවතා, නදියා වා භික්ඛවෙ පමාණං ඵලකීච සස්ස සුරිසස්ස සමන්තා උදකුකෙඛප, 'ති ආදි නා දෙසිතාය සබ්බකමාරතාය උදකුකෙඛප සීමාය උප්පත්ති පමාණං ධානපරිදීපනත්ථං වුත්තං. තථා "තස්ස අනෙකා හත්ථපා සං විජනිත්වා සීතො කමමං කොපෙති" 'ති ඉදං යථා වුත්තන යෙන බිත්තොදකස්ස වාලිකාය වා පනතෙන පරිච්ඡින්න ජල තලසංඛාතස්සෙව පදෙසස්ස සීමත්තා තස්සං ඵකසීමායං හත්ථ පාසං විජනිත්වා සීතො භික්ඛු වග්ගවසෙන කමමං කොපෙති'ති කතා වුත්තං, විනයස්සරසනදීපනිවිකාය'පි "උදකුකෙඛපො ති වග්ගමානනසෙන බිත්තිස්ස උදකස්ස වා වාලිකාය වා පන තෙන පරිච්ඡින්නා අනෙකාපදෙසො" 'ති වුත්තං, ඵලං යථා වුත්තිපාළිඅභිකථාට්ඨක වචනෙහි උදකස්ස වා වාලිකාය වා බි පනෙන පරිච්ඡින්න ජලපදෙසමෙව උදකුකෙඛපසීමා'ති වු ත්තං, තස්මා විසභාගවිහාරසීමාගාමසීමාදිසම්බ්බිකරුකිසාඛා පාරගහසෙතුආදිනං යස්සකස්සපි වුත්තප්පකාරය ජලප පදෙසසංඛාතාය උදකුකෙඛපසීමාය වා සීමාපරිච්ඡේදබ්හත්ත

රෙ අට්ඨකාදිසු වා වුත්තනසෙන ජුසනං සිමාසලේඛනදෙසො
 'ති අයමඛො'පි නයනො වුත්තොයෙව, විසෙසනො උපරි'පි
 පාකථො භවිස්සති. විමතිවිනොදනිට්ඨකායං "තස්ස අනෙතා
 'ති තස්ස උදකුකොපපරිච්ඡින්නස්ස ධානස්ස අනෙතා න
 කෙවලච තස්සෙව අනෙතා තනො ඛහි'පි එකස්ස උදකු
 කොපස්ස අනෙතා ධාතුං න වට්ටති'ති වචනං. උදකුකොපප
 රිච්ඡදස්ස දුර්ඛිජ්නනො කමමකොපසඛකා හොති'ති, තෙ
 නෙව මාතිකඝ්ඤායං පරිච්ඡදඛින්නතරෙ භස්සාසං විජ්ඣ
 කා සිතො'පි පරිච්ඡදනො ඛහි අඤ්ඤං තහාකං එව පරි
 ච්ඡදං අනතිකකමිකා සිතො'පි කමමං කොපෙති ඉදං සඛබ්
 අඝ්ඤාසු සන්තිචානන්ති වුත්තං, යං පනෙත්ථ සාරත්ථදීපනියං.
 තස්ස අනෙතා භස්සාසං විජ්ඣකා සිතො කමමං කොපෙති'ති
 ඉමිනා පරිච්ඡදනො ඛහි යත්ථ කත්ථි සිතො කමමං න කො
 පෙති'ති වඛා මාතිකඝ්ඤාවචනමපි පටිකම්පිකා නෙව පා
 ප්‍රියං න අඝ්ඤාසු උපලබ්භති'ති ආදිබහුං පපමිතං තං න සු
 ඤ්ඤං, ඉධ අඝ්ඤාවචනෙන මාතිකඝ්ඤාවචනස්ස නයනො
 සංසඤ්ඤානො, තථාහි වින්තං උදකුකොප පරිච්ඡදනම
 නතරං විදත්ථිවතුරඛතුලමත්තමපි සිමන්තරිකං අවඛා අ
 ඤ්ඤා උදකුකොපො සිමන්තරිකත්ථාය ධිපෙනඛබ්බා තනො
 අධිකං වට්ටති එව උඤ්ඤං පන න වට්ටති'ති එව. ඉධෙව වු
 ත්තන ඉමිනා අඝ්ඤාවචනෙන සිමන්තරිකොපවාලෙන
 උඤ්ඤකෙ ධිපිනෙ සිමාය සිමාසලේඛනදෙතො කමමකොපො'පි
 වුත්තො එව, යදග්ගන ව එව. වුත්තො තදග්ගන තත්ථ
 එකභිකවුත්තො පචෙසෙ'පි තස්ස සිමඝ්ඤාවතො කමම කො
 පො වුත්තො එව හොති, අඝ්ඤාසු උඤ්ඤං පන න වට්ටති
 'ති කථනං චෙතං. උදකුකොපපරිච්ඡදස්ස දුර්ඛිජ්නනෙන
 න සිමසමෙහදසඛකාපරිහරණත්ථං වුත්තං, සන්තිඛන්තරසිමා
 නමන්තරං තත්තකපරිච්ඡදෙනෙව සිමන්තරිකාවිධානවචන
 තො'පි එතාසං දුර්ඛිජ්නනපරිච්ඡදනා තත්ථ'පි සිතානං කමම
 කොපසඛකා ච සිජ්ඣති, කමමකොපසඛකා ධානමපි ආචරියා
 දුරතො පරිහාරත්ථං කමමකොපචානන්ති වඛාව ධිපෙසුන්ති
 ගභෙතඛබ්බං.'ති, වුත්තං.

සාරත්ථිපතිවිකාවරයෝපි “තත් අඤ්ඤං තත්තකංයෙව පරිච්ඡේදං අනතිකාමිති” යි කමං කොපෙති’ති ඉදං නෙව පාළියං න අභිකථාය උපලබ්ධති” ‘ති වදනො පඨමං මාතිකභිකථාය විරුඬවාදී හුතා අනන්තරං, “යදිචෙනං චි නනං සංඝානං විසුං උපොසථාදිකමකරණධිකාරෙ වුත්ත නනා උදකුකෙකපනො ඛති අඤ්ඤං උදකුකෙකපං අනතිකාමිති උපොසථාදිකරණත්ථං සිනො සංඝො සිමසලෙහදසලෙහ වනො කමමං කොපෙති’ති ඉමිනාධිප්පායෙන වුත්තං සියා එවං සති සුචේය්‍ය, තෙනෙව මාතිකභිකථාය ලිනත්ථප්පකාසනියං වුත්තං අඤ්ඤං තත්තකංයෙව පරිච්ඡේදනති දුතියං උදකුකෙකපං අනතිකාමනො’පි කොපෙති කස්මා, අත්තනො උදකුකෙකපසීමාය ඉමෙසං උදකුකෙකපසීමාය අචේක්ඛාත්ථනනා සිමසලෙහදෙ, හොති තස්මා කොපෙති’ති ඉදං සබ්බඅභිකථා සු සනතිඨානනති ච ඉමිනාධිප්පායෙන වුත්තනති ගහෙනබ්බං සබ්බාසු’පි අභිකථාසු සිමසලෙහදසං අනිච්ඡිතතනා තෙනෙව හි අත්තනො ච අඤ්ඤසථ උදකුකෙකපපරිච්ඡේදසං අත්තර අඤ්ඤං උදකුකෙකපො සිමනනරිකත්ථාය ධිපෙතබ්බො’ති වුත්තං, අඤ්ඤ පනෙත් අඤ්ඤථා’පි පපචෙතනති තං න ගහෙනබ්බං” ඉති ආහ, එවං සො සාරිපුත්තත්තරසනො ලිනත්ථප්පකාසනියා විනයත්ථසු සාරිකාය වචනං ගරුකරෙනො ස කාරණසුත්තමුපදිසෙනො අඤ්ඤසං කථාපපචමපි න ගහෙනබ්බනති වතා අත්තනො වාදං පහාය මාතිකභිකථාපාදික්ඛා සයමෙව අබිනනුමොදි’ති වෙදිතබ්බො, අපරමපි සාරත්ථිපතිසංයෙව “උදකුකෙකපප්පමාණං සිමනනරිකා සුවඤ්ඤ යත්තර හොති’ති සිමසලෙහදසංකා ච න සියා’ති සාමිච්චිදසං නත්ථං අඤ්ඤං උදකුකෙකපො සිමනනරිකත්ථාය ධිපෙතබ්බො’ති වුත්තං, යත්තකෙන පන සිමසලෙහදෙ, න හොති තත්තකං ධිපෙතං වට්ඨතියෙව, තෙනෙවහු පොරණං යත්තකෙන සිමසලෙහදෙන න හොති තත්තකමපි ධිපෙතං වට්ඨති’ති උභ්, කං පන න වට්ඨති’ති ඉදමපි උදකුකෙකපසීමාය පරිසවසෙන වච්ඡිණනො, සිමසලෙහදසංකා සියා’ති තං නිවාරණත්ථමෙව වුත්තං” ඉති ආහ, ඉමිනා ච විකාවචනෙන යත්තකෙන සිමසලෙහදෙන න හොති තත්තකං සිමනනරිකං අධිපෙනා උභ්කං ධිපෙය්‍ය විසහගසීමානං සබ්බකරදෙසෙන කමමකොපො’පි

නිද්දේමෝ'නි වෙදිනබ්බො, ආවරියවුබදනනානෙරෙ'පි අඩක
ථා'නසෙන විනයවිනිච්ඡයපකරණසහගං. කුරුනෙතො. ~~~~~

“ඉමා වෙ පන සීමායො චච්ඡිනති පරිසාවසා”

“අබ්භතතරුදකුකෙඛපා සීතොකාසපග සිසුං” ~~~~~

“සීතො අනෙතොපරිච්ඡේදෙ හත්ථාසං විහාය වා”

“තනුකං අනතිකකමිම පරිච්ඡේදමිව වා පරං” ~~~~~

“සීතො කමිමං විකොපෙති ඉති අඩකථානසො”

“තස්මා සො හත්ථාසෙ වා කාතබ්බො ඛහි වා පනා” “නිආග,

තට්ඨිකාවිනයත්ථසාරසන්දීපනියා'පි ඉමාසං චිත්තං සීමානං
චච්ඡිණ්ණකමං දසෙසතුමාග, “අබ්භතතරුදකුකෙඛපා සීතො
කාසපග සිසුනති, සීතොකාසපග'නි පරිසාය සිතථානතො
පරං, පරිසපරියනතො පඨාය සත්තබ්භනතරං ච මිණ්ණ
බ්බො උදකුකෙඛපො ච කාතබ්බො'නි අනෙතො, අනෙතොපරි
ච්ඡේදෙ'නි උදකුකෙඛපෙන වා සත්තබ්භනතරෙන වා පරිච්ඡි
නෙතොකාසසං අනෙතො හත්ථාසං විහාය සීතො වා, පරං ත
නුකං පරිච්ඡේදං අනතිකකමිම සීතො වා'නි යොජනා, සිම
නතරිකත්ථාය ධිපෙතබ්බං එකං උදකුකෙඛපං වා සත්තබ්භ
නතරං එව වා අනතිකකමිම සීතො'නි අනෙතො, කමිමං විකො
පෙති'නි අනෙතොසීතො කමිමසං වගගභාවකරණතො ඛහි
තතතකං පදෙසං අනතිකකමිතො සීතො අඤ්ඤාස සඤ්ඤාස
ගණපුරණභාවං ගච්ඡෙනො සීමාය සංකරභාවකරණෙන
කමිමං විකොපෙති, කමිමං කොපෙති'නි යස්මා අඩකථානසො
තස්මා සො අනෙතොසීමාය හත්ථාසං විජහිටා සීතො හත්
ථාසෙ වා කාතබ්බො සිමනතරිකත්ථාය පරිච්ඡිනෙතොකාස
තො ඛහි වා කාතබ්බො, තතතකං පරිච්ඡේදං අනතිකකමිතො
සීතො යථාසීතොව සවෙ අඤ්ඤාස කමිමසං ගණපුරකො
න හොති කමිමං න කොපෙති'නි ගගෙනබ්බං” ඉති ආග ~~~~~
පාළිමුත්තවිනයසහපුරණවිකාඅභිනවවිනයාලංකාරවිකාදි
සු'පි අයමෙව අධිපායො වුතො, එවං ඉමෙහි සබ්බෙතෙව
අඩකථාපිකාපකරණසහගවචනෙහි එකස්මිං අරඤ්ඤ වා එ
කිසං නදියං එකස්මිං ජාතස්සරෙ සමුදෙදු වා විසුං විසුං කමිමං
කුරුනතොනං හික්කුනං කමිමකරණ චරියා සති අබ්භතතරුද

කුලකෙටපරිච්ඡිද්දනෙත නංඛණ්ණප්පමානා සතතකතතර
 උදකුකෙටපසීමායො තංතංපමාණෙනෙව සීමනතරකාපර
 චේතදෙහි විනා පරිසවසෙන වඩිනාහියො අඤ්ඤමඤ්ඤ
 සකිකරං ජනෙනානිති ච පඨමං උප්පත්තප්පතනා සීමා පුත
 ප්පුතං උප්පත්තමානාහි සීමාහි සමිතිනනාහොනානිති ච අයං
 විනිච්ඡියො න කෙවලං එකිසංයොව අභිකථායං, අථඛො
 මනාඅභිකථාදිසඤ්ඤාඅභිකථාසු සනතිථානං නිච්ඡියොග්ගි, ය
 ථාචුත්තාඅභිකථාවිකාදීසුයොව වුරෙත්තා, තස්මා ඉමා සතතක
 තතරඋදකුකෙටපසංඛානා අබ්බසීමායො රුකකසාඛාදිසංඛ
 කො විජ්ජමානෙපි අඤ්ඤාහි විසභාගසීමාහි සඤ්ඤා සකිකරදෙ
 සං ජනෙනානියොව උප්පත්තනි, න ඛණ්ණමායො විස යෙසං
 භික්ඛවෙ සීමා පච්ඡාසමිතා 'තතාදීසුතෙනෙත අනුස්සතනිං වා
 සඤ්ඤා අසීමතං වා යනති'ති නිඛමෙත්ථ ගතතබ්බං, එ
 තදෙව ධාතං විසෙසතො'පි සහෙතදුකං කතො දසසනන්තො
 හ අභිකථායං නදියා පන කමමං කරිසොමා'ති ගතෙහි සෙවෙ නදී ප
 රිපුණ්ණා හොති සමතිතතිකා, උදකසාවිකං නිවාසෙතො'පි අනොනදි
 යංයොව කමමං කාතබ්බං, සෙව න සකකානතිනාවායංපි ධිතො කාත
 බ්බං, ගව්පනියා පන නාවාය කාතො න වට්ඨති කසමා, උදකුකෙටපම
 නතමෙව හි සීමා තං කාවා සිසමෙව අතිකතාමෙති එවං සති අඤ්ඤාසො
 සීමාස ඤ්ඤා අඤ්ඤාසො අනුසාවනා හොති, තස්මා නාවං අරිතෙතන වා
 ධිපෙතො පාසාණෙ වා ලමෙබ්බො අනොනදියං ජාතරුකෙබ්බ වා බ
 නභිතො කමමං කාතබ්බං 'ති ඉමසමිං අභිකථාපාඨො "නදියා පන
 කමමං කරිසොමා'ති ගතෙහි" 'ති එත්ථ පනසදෙද්ද පකානතතර
 තො විසෙසත්ථෙතතකො වා, "සෙව නදී" 'ති එත්ථ සෙව'ති පරි
 කපො සෙව උලුමං ලගෙය්‍ය අතරිසො'තතාදීසු විස, ත
 සමා යෙ භික්ඛු ඛණ්ණසීමාදිනමභාවා මයං නදියා කමමං කරි
 සොමා'ති ගතා ගවෙය්‍යං "පරිපුණ්ණා" 'ති එත්ථ පරි සමනත
 තො පුණ්ණා පුරිතා'ති පරිපුණ්ණා "සමතිතතිකා" 'ති ඉමිතා
 තමෙවත්ථො පාකටං කරෙති, තෙහි "නදියා පන කමමං කරි
 සොමා'ති ගතෙහි භික්ඛුහි සෙව නදී පරිපුණ්ණා හොති සමති
 තතිකා උදකසාවිකං නිවාසෙතො'පි නාවාය ධිතො'පි නාවං අරි
 තෙතන වා ධිපෙතො පාසාණෙ වා ලමෙබ්බො අනොනදියං
 ජාතරුකෙබ්බ වා බභිතො'පි" 'තතාදිකතනබ්බවිසෙසෙ පච්චා
 මසති, "උදකසාවිකං නිවාසෙතො'පි" 'ති එත්ථ කෙවලං උදකසා

විකෘතිවාසනාවි නදියා පරිපූර්ණත්තා තසම්. පරිපූර්ණප
 කෙබ් ගම්හිරප්පදෙසාවතරණසස කාරණමිතිකතා තථා ඔ
 තරිතා කමම. කරුණත්තානං චිවරගුත්තත්තං. චුත්තං නාඤ්ඤ
 විසෙසදස්සනත්තං, තසමා සචෙ නදී පරිපූර්ණා භොති සමති
 තතිකා උදකසාපිකං නිවාසෙතා'පි සචෙ නදී අපරිපූර්ණා භො
 ති අසමතිත්තකා පකතිතිවාසනපාරුපනානෙව නිවාසෙතා
 පාරුපිතා'පි'ති අඤ්ඤා, අභිකථාය ච භගවතා තිමණ්ඩලං පටිපා
 දෙතා උපතරතතියා භික්ඛුනියා අනතරවාසකො තෙමිසාති'ති ඉදං නදී
 යා පමාණදස්සනත්තං. චුත්තං. 'ති භි කම්මං, භික්ඛුනිනං. භි ජානුම
 ණ්ඩලතො උපරි අනතරවාසකස්ස කම්මපනං. දෙසමිති භගව
 තා පඤ්ඤාත්තං. න භික්ඛුනං, තසමා භික්ඛුහි පන කම්මාරභාය
 අනතමසො ජානුපමාණගම්හිරය නදියා නිවාසනපාරුපනා
 නි ජානුමණ්ඩලතො උපරිකතා'පි යථාසුඛං කමම. කාතුං ස
 කකා භොති'ති අයමධිප්පායො'පි චුරේතායෙව....."අනෙත්තාන
 දියං එවා"ති එත්ථ එවසඤ්ඤා ඉතරව්ඤ්ඤාදෙ අවධාරණෙ වා
 තෙන නදියා සමත්තතො සමතිත්තිකභාවෙන යාවබ්හිනදී
 තිර පූර්ණත්තා නදී'තිසඤ්ඤාය උදකෙන ඔත්ථෙව බ්හිනදී
 තිරසංඛාතෙ ගාමෙ උදකුකෙඛපං පරිච්ඡිද්ධා කමම. කරෙ
 ය්ගං න තං රුහති'ති චුත්තං, තෙනෙව අභිකථාය. "අතිච්චිකා
 ලෙ උදකෙන ඔත්ථෙවාකාසො න ගහෙතබ්බො සො භි ගාම
 සීමාසංඛමෙව ගච්ඡති"ති,කතා තං නිසෙධනත්මාභ අනෙත්තාන
 දියංසෙව කමම. කාතබ්බං. ඉති....."සචෙන සකෙකානති'ති චුත්ත
 නයෙන උදකසාපිකං නිවාසෙතා'පි අනෙත්තානදියංයෙව ක
 මම. කාතුං යදී න සකෙකානති, "නාවාය'පි ධිතා"ති එත්ථා'පි අ
 පිසඤ්ඤාන උළුපාදීනං සහභො දඬබ්බො, "ගච්ඡන්තියා පන
 නාවාය කාතුං න වට්ටති" 'ති එත්ථ පනසඤ්ඤා පකඛන්තරෙ
 තෙන තත්ථෙව උදකුකෙඛපපරිච්ඡිද්ධෙ අපරාපරං පරිවත්ත
 මානාය අගච්ඡන්තියා නාවාය සීතෙහි කමම. කාතුං වට්ටති'ති
 අයමධිප්පායො ජොතිතො තෙනෙවාභ, "තසමා නාවං අරි
 තේතන වා ධිපෙතා" 'තසාදී තෙනෙව සාරණීදීපනිවිකායං. "ග
 ච්ඡන්තියා පන නාවාය කාතුං න වට්ටති'ති එත්ථ උදකුකෙඛපම

නතිකකම්භා පරිවර්තමානාය කතො වට්ටනි'ති වෙදිතබ්බො' ඉතිවුත්තං, වජිරබුච්චිට්ඨාය ච අයමෙවාධිපායොවුත්තො, අඨකථායං "ගච්ඡන්තිසා පන නාචාය කාතුං න වට්ටනි" 'ති වක්ඛා තථා නිවාරණස්ස හෙතුදස්සනත්ථමාහ කස්මා උදකුකෙඛපමත්ත මෙව හි සිමා තං නාචා සිසමෙව අතිකකමෙති එවං සති අක්ඛේසො සිමාය ඥාති අක්ඛේසො අනුසාවනා හොති'ති මුත්තිවිනොදනී විකායමපි අඨකථායං වුත්තස්ස උදකුකෙඛපමත්තස්සෙව සි මතාවිභාවනමුඛෙන ගච්ඡන්තිසා නාචාය කරණං කමමවිප තතිහෙතු'ති වණ්ණණෙනො "තනති සිමං, සිසමෙව අතිකකා මෙති'ති ඉමිනා තං අනතිකකම්භා අනෙතො එව පරිවර්තමා නාය කාතුං වට්ටනි'ති දස්සෙති, එතදස්මමෙව හි වාලිකාදිහි සි මාපරිච්ඡිද්දං, ඉතරථා බහිපරිවර්තනානුබො නාචා'ති කමම කොපසංකා භවෙය්හ'ති, අක්ඛේසො අනුසාවනා'ති කෙවලාය නදිසිමාය අනුසාවනා" 'ති වුත්තං එවං අඨකථාය කමමවිප තතිහෙතුං දස්සෙත්වා පුන තප්පරිහරණං දස්සෙතො "තස්මා නාචං අරිණෙන වා පෙ කමමං කාතබ්බං" තත්ථාහ, තත්ථ යස්මා උදකුකෙඛපමත්තස්සෙව සිමත්තා තං උදකුකෙඛපම තතභූතං සිමං අතිකකම්භා නාචාය ගච්ඡන්තිසා කමමවාචා ය වුච්චමානාය, එතිස්සං උදකුකෙඛපපරිච්ඡිද්දනාය සිමාය ඥා තති හොති අක්ඛේසං අපරිච්ඡිද්දනාය කෙවලාය නදිසිමාය අනුසාවනා, තෙනෙව කමමවිපතති ච හොති, තස්මා ගමනනි වාරණත්ථං "නාචං අරිණෙන වා ඨපෙත්වා පාසාණෙ වා ල චෙබ්බො" බහිජාතරුකෙඛ බබ්බතස්ස කමමවිපතතිකරණා, "අනෙතොනදියං ජ්වරුකෙඛ වා බබ්බත්වා" තස්සං උදකුකෙඛ පසිමඨනාචායං සීතෙහි හික්ඛුහි 'කමමං කාතබ්බං' ඉතිසම්බ ඥො වුත්තං හි විමතිවිනොදනීවිකායං "අනෙතොනදියං ජ්වරුකෙඛ වා'ති උදකුකෙඛපපරිච්ඡිද්දස්ස බහිසීතෙ රු කෙඛ'පි වා බහිනදීතිරමෙව හි විසභාගසිමත්තා අබ්බත්තබ්බ ඨානං න අනෙතොනදී නිස්සයණෙන සභාගණා, තෙනෙව ච බහිනදීතිරෙ විහාරසිමාය වා 'ති ආදිනා තිරමෙව අබ්බත්ත බ්බඨානෙනෙන දස්සිතං න පන නදි" 'ති අඨකථාය ච අ

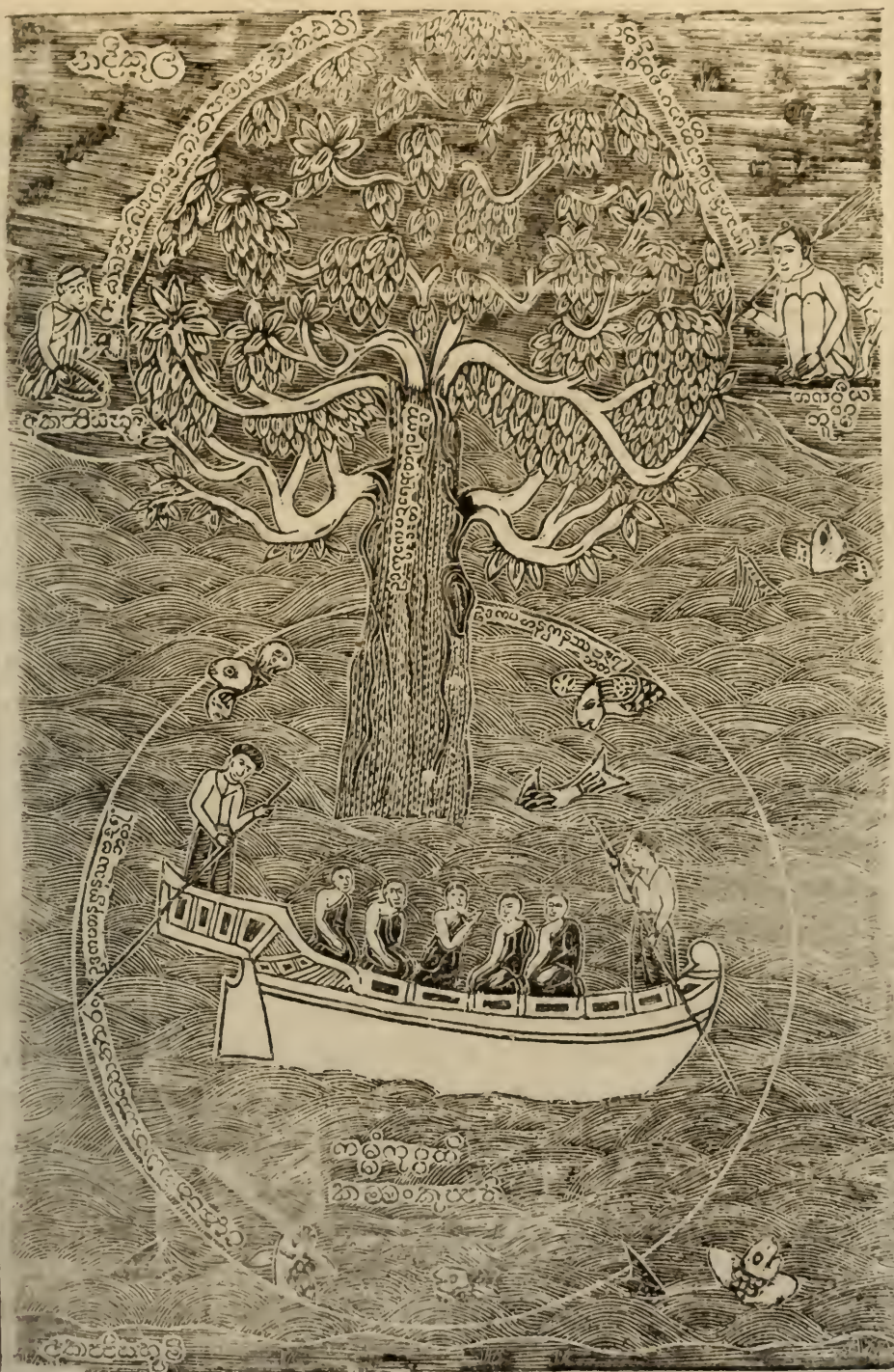
නොතොරාදිය. බබෙ අටකොපි අනෙකුත් නො. ජාතරුකෙබ්පි සීතෙහි කාතු. වට්ටනි'නි වඩා, සලෙ පන රුකකසස සාබා වා නො. නිකනනපාරොහො වා බහිනදීතිරෙ විහාරසීමාය වා ගාමසීමාය වා පනිඳිනො සීම. වා සොබෙ නා සාබා වා ජිඤ්ඤා කමම. කාතබබා'නි ආහ, තත්ථ නදිය. උදකු කෙබ්පසීමාය කමමකරණකබ්බෙහි ධාතබබා, අට්ටකො පා කට්ටා වා, අනෙකුත් නදිය. ජාතරුකෙබ්පි සීතෙහි කාතු. වට්ටනි'නි ඉමිනා යො උදකුකෙබ්පසීමාය රුකෙබ්බා වුනො. තසස'පි විසෙසං නිද්දිසති "සලෙ පනා" 'තඤ්ඤා, තත්ථ'පි සලෙ'නි පඤ්ඤා, පනා'නි පඤ්ඤාතරෙ, විසෙසෙත්ථ වා කිං. වුත්තං හොති, සලෙ සො අනෙකුත් නදිය. ජාතරුකෙබ්බා සා බාපාරොහෙහි බහිනදීතිරෙ විසභාගාය විහාරසීමාය වා ගා මසීමාය වා පනිට්ඨිනො හොති එවං සනෙත තසස බහිනදීතිරෙ න අසබ්බෙත්තා රුකකසස සීමාසොධනති ඵලං. වා සාබා ජිඤ්ඤා නකමම. වා තත්ථ, තත්ථි. අනෙකුත් නදිය. ජාතෙ උදකුකෙබ්ප සීමබ්බ රුකෙබ්පි සීතෙහි භික්ඛුහි උපොසඨාදිකමම. කාත බබා, සලෙ පන සො අනෙකුත් නදිය. ජාතරුකෙබ්බා තථා ජාතො 'පි සමානො බහිනදීතිරෙ විසභාගාය විහාරසීමාසංඤ්ඤා ය බබසීමාය වා ගාමසීමාය වා සාබාපාරොහෙ හි එකසබ්බෙ නො හුන්වා තිඨති, එවං සනෙතා උදකුකෙබ්පසීමාය විසභාග සීමාසබ්බෙත්තං බාතෙන සබ්බකරදෙසෙන දුඨිත්තා උදකුකෙබ්ප බ්බ තත්ථි. රුකෙබ්බ සීතෙහි කමම. කාතු. න වට්ටනි කමමකො පකරතතා, යදි බහිනදීතිරෙන සබ්බෙත්ත විජ්ජමානෙයෙව ත තත්ථි. උදකුකෙබ්පසීමාය රුකෙබ්බා ධාතා කමම. කතතුථිලේඡය්‍යං. ත ථා කථෙත්තෙහි තං සබ්බෙත්ත විසභාගබ්බසීම. වා ගාමසීම. වා සොබෙත්තා කාතබබා. නොබෙ සාබා වා ජිඤ්ඤා, සබ්බෙත්තදෙස පරිහාරෙන කාතබබානි අධිප්පායො, තෙනෙවාහ විමනිවි නොදනිවිකායං. "රුකෙබ්පි සීතෙහි'නි ඉදං අනෙකුත් උදකු කෙබ්පසීමා සකාය වුත්තං නහි බහිඋදිකුකෙබ්බෙප භික්ඛුනං. ධා තු. වට්ටනි, රුකකසස'නි තසෙව අනෙකුත් උදකුකෙබ්පසීමා රු කකසස, සීම. වා සොබෙත්තා'නි යථා වුත්තා විහාරෙ බබසීම. ගා මසීමව තත්ථ සීතෙහි කමම. හත්ථාසානායනබහිසීමාකරණව

සෙනෙව පොරොන්දුව, යථා ව උදකුකෙකිප සීමාස කමම. කරුණ
 නොහි එව. බඩසීමාස වා ගාමසීමාස වා කරුණෙනහිපි උද
 කුකෙකිපසීමාස පොරොන්දු ව කාතබ්බං" ඉති. ඉමෙහි ව අ
 ඩිකපාටිකාප වෙනහි කමකරණයාය නදිගතෙහි හිකුනුහි අ
 නොනානදිය. ජාතරුකෙකිපි සිතෙහි කාතු. වට්ටිති වුනු
 සහ උදකුකෙකිපසීමාසය තරෙසව අනොනදිය. ජාතරුක
 සහ සාධාපාරොහා බහිනදිනිර බඩසීමාස වා ගාමසීමාස වා ස
 වෙ පන පුරෙතරමෙව පතිට්ඨිතා වා නොනතු තකුණ
 හිකුනුනාලෙන වා ඔනනා පතිට්ඨනතු, තෙසං රුකෙකි සිත
 හිකුනුනං කමකරණය. සීමාපෙකාය සති උදකුකෙකිපපරි
 චජිනනා සීමා අතතනො බෙතාහුතාය නදියා පනොනක
 තානා ශ්ලවසහ භගවතො අනුසංඝාය උපපජ්ජමානා තෙන හි
 කුනුනං ධානසාධාරහුතන රුකෙකින සහෙව සමනතා ම
 ජක්ඛිමස පුරිසසසුදකුකෙකිපසමාණව තාය විසභාගාය බ
 ඩසීමාස වා ගාමසීමාස වා සභිං සඛකරදෙසසමාපනනා හුනා
 ව උපපජ්ජතිති වුනනා, තදන්ථ පාකටං කරුණෙනා විකාචරි
 යො අඬිකපාටෙ පද්ධරණවසෙන යථා වුනන. "රුකෙකිපි
 සිතෙහිති ඉදං අනොනා උදකුකෙකිපඬි සකාය වුනනං නහි
 බහිඋදකුකෙකිපෙ හිකුනුනං ධාතු. වට්ටිති" 'තිව, "රුකෙකිසා
 හි තරෙසව අනොනා උදකුකෙකිපඬිස රුකෙකිසා" 'තිව, තං
 තදන්ථවරණවාකතමාහ, අනු උදකුකෙකිපමනිතපරමසනෙ
 න උදකුකෙකිපසීමා ගතිතා, තස්මා උදකුකෙකිපඬිසාහි
 ඉමස උදකුකෙකිපසීමායං සිතසාහි අරො, තෙනෙවාහ
 මාතිකඬිකපාය ලීනත්ථපකාසනියං, "අයං උදකුකෙකිපො
 නාමාහි අයං උදකුකෙකිපොනාම උදකුකෙකිපපරිචජිනනා
 සීමානාමාහි අරො" 'ති, ඉමෙහි ව විකාචවෙනහි අඬිකපායං
 වුනොනා සීමාසමෙහදසංඛාතසඛකරදෙසො දිපිතො හොති
 කපං, අඬිකපායං "අනොනානදියං ජාතරුකෙකිපි සිතෙහි කා
 තු. වට්ටිති" 'ති වුනනනා නදි තෙන රුකෙකින සමිකා, රු
 කෙකි නදිය. උදකුකෙකිපපරිචජිනනාය සීමාය සමිකො,

උදකුකෙකපසීමා තසස රුකකසස සාබාපාරෙහෙති
 බහිනදිතිරෙ බබසීමාය වා ගාමසීමාය වා සබ්බො,
 එවමෙනෙන අනෙතානදියං ජාතරුකෙනන

විසභාගානං උදකුකෙකපබබසීමානං උදකුකෙකපගාමසීමා
 නං වා සඛකරදෙසො උපපාදිතො නසිං. සීමාසබ්බොදෙ
 සෙ විජ්ජමානො, තාය උදකුකෙකපසීමාය එකසබ්බො
 බසීමායං වා ගාමසීමායං වා භික්ඛුපු නිඨ්ථෙනාසු, තං බබසි
 මං ගාමසීමං වා අසොධෙතා උදකුකෙකපසීමාය කමමං ක
 රෙය්‍යං තථා කතං කමමං කුප්පති, තස්මා සඛකරදෙසෙ විජ්
 ජමානෙයෙව සීමං සොධෙතා වගගකමමපරිභාරෙන ච සාබ්.
 ජ්ඣො සබ්බසො සීමානං සඛකරදෙසපරිභාරෙන ච කමම
 කරණවිධිං දසෙසනො ආහ “සීමං වා සොධෙතා සාබ්. වා ජ්
 ජො කමමං කාතබ්බං” ඉති, තමෙවත්ථං ටිකාචරියො විසෙසෙ
 න පාකටං කරොති “යථා ච උදකුකෙකපසීමාය කමමං කරො
 නොති එවං බබසීමාය වා ගාමසීමාය වා කමමං කරෙනොති
 ‘පි උදකුකෙකපසීමෙඨ සොධෙතා කාතබ්බං’” තිඅනෙන, එනෙ
 නෙව විසභාගාහි බබසීමාගාමසීමාහි සබ්බං රුකකසාබාපාරෙ
 හාදිසබ්බො විජ්ජමානෙයෙව උදකුකෙකපසීමුත්ථනති ච, ස
 බ්බොදෙසප්පනකෙති තෙහි රුකකසාබාපාරොභරප්ප්ඤ්ඤි උප
 මෙනබ්බසස සෙතූනො අගාමභාවො ච, සඛකරදෙසසුත්තා
 සු සීමාසු උදකුකෙකපසීමාය කමමං කරොනොති තං සබ්
 බොබසීමං වා ගාමසීමං වා සොධෙතා කාතබ්බතා ච, තථා බ
 බසීමාය වා ගාමසීමාය වා කරොනොති තං සබ්බොඋදකු
 කෙකපසීමෙඨ සොධෙතා කාතබ්බතා ච විභා විතා සභෙ
 පන තාසං විසභාගානං උදකුකෙකපබබසීමානං උදකුකෙකප
 ගාමසීමානං වා එකසබ්බො විජ්ජමානෙ එකිස්සං සීමායං
 කමමං කරෙනොති ඉතරිස්සං සීමායං ධීනෙ භික්ඛු ත
 ස්සං කමමකරණඨානසංඛාතාය සීමාය ධීනභික්ඛුනං හන්ථි
 පාසං අනාහරිතා වා නොචෙ සීමතො බහි අකතා වා ක
 මමං කරෙය්‍යං කමමකොපො හොති ‘ති, වජිරබ්බිටිකායපෙන.
 “නදියං කරෙනොනං උදකුකෙකපතො බහිරුකඛාදිසබ්
 බො අත්ථමාණං ගාමෙ කරෙනොනං නදියං සබ්බකරුකක

සරුකුණාවාරූපෙ ඵලං දක්වමි. *

සරුකුණාවාරූපෙ ඵලං දක්වමි. *

සරුකුණාවාරූපෙ ඵලං දක්වමි. *

හා සීමං වා සොධෙතා සාවං වා ජිනද්වයා කමමං කාතබ්බන්ති විනයසිකථාපාදෙහි වරුකාවසාරා'නි අරෙතා උදකුකෙඛපසිසා රුකඛසා'නි විමතිවිනොදනිවිකාපාදෙහි න ව, විකුණාපිතසානන්ති දසිබ්බං... ඉමිනා ව නසෙන කසිවෙණුමසසෙතුමො හි 'පි දසිබ්බං... කසමා අසිකථායං තෙසං රුකබකසිසෙතුනා' සද්දසතාවෙන දසසි ව තනතා නථාති සාහං ජිනද්වයාකමමං කාතබ්බන්ති ව අථ සෙතුපාද, අරෙතා සෙ තු

සස උදකුකෙකිපතො බහිසිතභික්ඛු අප්පමාණං. තතො ඔ
 රං පමාණං, බබසිමාය සලේකරුකාඛසස බබසිමාය සීතභික්ඛු
 පමාණන්ති වෙදිතබ්බං තෙනෙව චුත්තං මහාසීමං සොධෙ
 ක්වා කාතබ්බං.” ති ඉමිනා චුත්තමෙව, අනුයමධිප්පායො ගාම
 සලේකෙනාගතා රුක්ඛසාඛාපාරොහාදයො නදියං උදකු
 කෙකිපසිමාය කමමකරණකමණි තතො උදකුකෙකිපතො
 බහිනදියං පතිට්ඨිතා හොන්ති සො සලේකො උදකුකෙකි
 පසිමාය කරොන්තානං භික්ඛුනං කමමකොපසස පමාණං. හෙ
 තු න හොති, කසමා තෙසං රුක්ඛසාඛාපාරොහානං උදකු
 කෙකිපෙන අසලේකන්තා එවං ගාමසීමාය කරොන්තානං
 නදියං උදකුකෙකිපසිමධිරුක්ඛසාඛාපාරොහෙසු ගාමසීමාය
 පතිට්ඨිතෙසු තතො උදකුකෙකිපතො බහිසිතභික්ඛු ච අ
 ප්පමාණං කමමකොපගෙන න හොති කසමා ගාමසලේක
 උදකුකෙකිපතො භික්ඛුනො බහිසිතන්තා, තතො ඔරං
 පමාණන්ති එත්වාපි නදියං උදකුකෙකිපසිමාය කරොන්තා
 නං තාය උදකුකෙකිපසිමාය සඬිං අසුඛගාමසලේකො ච තථා
 ගාමෙ කරොන්තානමපි නදියං උදකුකෙකිපසිමධිරුක්ඛසස
 ගාමසලේකන්තා උදකුකෙකිපබහන්තරෙ සීතභික්ඛු ච කමම
 කොපසස හෙතු හොති කමමං කොපෙති ති අධිප්පායො සචෙ
 සො උදකුකෙකිපසිමධිරුක්ඛො අභිකථායං “බහිනදිත්තරෙ
 විහාරසීමාය වා ගාමසීමාය වා පතිට්ඨිතො” ති චුත්තනසෙ
 න බබසිමාය සලේකො හොති තසසං බබසිමායං සීතභික්ඛු
 පමාණං උදකුකෙකිපභානං කමමං කොපෙති ති වක්වා තප්පරි
 හරණන්තා එකසලේකෙන සඛකරහුත්තාසු සීමාසු එකිසසං සීමා
 යං කමමං කරොන්තාහි ඉතරං සොධෙක්වා කන්තබ්බමිති ඉ
 මසස විනයනසස බබසිමානං සඛකරදෙසෙන සමාන්තා
 දසසන්තා විකාවරියො බබසිමවිතිච්ඡයෙ අභිකථාපාඨං උදහ
 රති “තෙනෙව චුත්තං මහාසීමං සොධෙක්වා කාතබ්බං.” ති ඉ
 දං, අනුපි බණ්ඩසීමාමහාසීමානං තාදිසෙ රුක්ඛසාඛාපාරො
 හාදිසලේකෙ සති බණ්ඩසීමාය කමමං කරොන්තාහි මහාසී
 මං සොධෙක්වා කාතබ්බන්ති අධිප්පායො ඉමෙහි ච විකා
 වචනෙහි අභිකථානුලොමනයෙන විසභාගසීමාහි සඬිං සඛකර
 දෙසං ජනෙන්නිව උදකුකෙකිපසිමා උප්පත්ති පරිදිපිතා
 හොති, න කෙවලං උදකුකෙකිපසිමාය බබසිමාගාමසීමාහියෙ

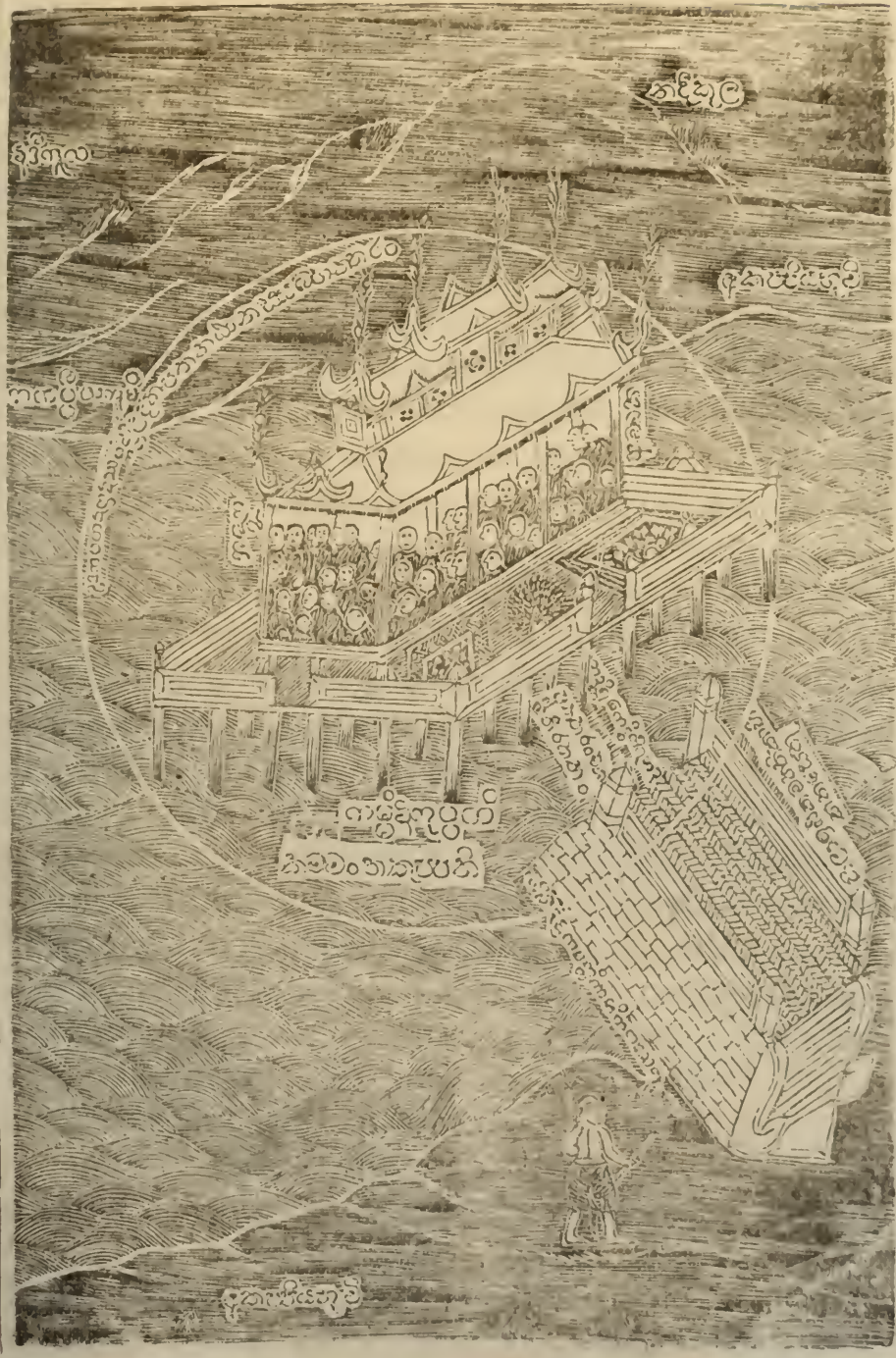
ව රුක්කාදිසලේඛනෝ න වට්ටනි අථවො අඤ්ඤාතිපි විසභාගා
 හි සත්තබ්භන්තරසීමාදිති සඬිං උදකුණෙකපසීමානං අඤ්ඤා
 මඤ්ඤාසලේඛනෝපි න වට්ටනිති පකාසෙතොතා විමතිවිනොද
 නිවිකාචරියෝපි “එතෙතනව සත්තබ්භන්තරාරඤ්ඤාසීමාතිපි
 සඬිං උදකුණෙකපසීමාය උදකුණෙකපසීමාය ච සඬිං තාසං රු
 ක්කාදිසලේඛනදෙසෝපි නයතො දස්සිතොව හොති, ඉමිනාව
 නයෙන සත්තබ්භන්තරසීමායපි බබසීමාගාමසීමාහි සඬිං එතා
 සච සත්තබ්භන්තරසීමාය සඬිං සලේඛනදෙසො ඤාතබ්බො, අ
 ඪිකථාය පතෙනං සබ්බං චූඡානනසතොව සකකා ඤාතුන්ති
 අදස්සන්තා අඤ්ඤාමඤ්ඤාමාසනනානමෙව චෙත්ථ දස්සිතං” ති
 ආහංචචං විසභාගානං සබ්බාසම්ප්පිමානං අඤ්ඤාමඤ්ඤා
 සං සම්බන්ධදෙසං දස්සන්තා අනන්තරං අඪිකථාය නිද්දිඪස්ස
 තස්ස සීමාසමෙකදසංඛාතස්ස සංකරදෙසස්ස භගවතො පු
 ත්ථානුලොමනසෙ ඔතරණං පුත්ථානුලොමතො සංකරදෙ
 ස සබ්භාවස්ස නයගහණ්ච දස්සන්තො ආහං තස්සංයෙව වි
 කාසං, “තත්ථිදං පුත්ථානුලොමතො නයගහණ්චුඛං, යථාහි බ
 බසීමාය සමමතා බබසීමා විපතතිසීමා හොති” ති තාසං අඤ්ඤාම
 ඤ්ඤා රුක්කාදිසලේඛනෝ න වට්ටනි චචං නදිආදිපු සමමතාපි
 බබසීමා විපතති සීමාව හොති” ති තාහිපි සඬිං තස්සා රුක්කාදි
 සලේඛනෝ න වට්ටනිති, සිප්ඤ්ඤාති, ඉමිනා නයෙන සත්තබ්භ
 න්තරසීමාය ගාමනදිආදිති සඬිං උදකුණෙකපසීමාය ච අර
 ඤ්ඤාදිති සඬිං රුක්කාදිසලේඛනස්ස අවට්ටනකභාවො ඤාත
 බ්බො, එවමෙන භගවතා අනුඤ්ඤාතා බබසීමා සත්තබ්භන්තර
 උදකුණෙකපසීමා අඤ්ඤාමඤ්ඤාමෙව අත්තතො නිස්සයවිරහි
 තාහි ඉතරිතරාහි සන්තිස්සයසීමාහි ච රුක්කාදිසලේඛන සති
 සමෙහදදෙසං සමාපජ්ජන්ති පුත්ථානුලොමනසො ඤාත
 බ්බො, අත්තතො අත්තතො පන නිස්සයභූතගාමනදිආදිති
 සඬිං බබසීමාදිතං නිස්සනතං අත්තතො පන උප්පත්තිකා
 ලෙ භගවතා අනුඤ්ඤාතස්ස සමෙහදරේඛනාසිරණස්ස අනු
 ලොමතො රුක්කාදිසලේඛනෝපි අනුඤ්ඤාතොව හොති” ති දඪි
 බ්බං” ති ඉමිනා පුත්ථානුලොමනසදස්සනෙන අඪිකථාය නි
 ද්දිඪො සබ්බස්සා විසභාගානං උදකුණෙකපගාමසීමාදිතං ස
 ඩ්කරදෙසො පරිදිපිතො අනන්තරං අඪිකථායං බහිනදිතිරෙ
 ඡානරුක්කාදිසලේඛනෝපි නදිතො වාස්ස බහිපතිසිතභාවො නාසෙත

බොහෝ වුණි, තමා හෙළා සිටියේ නිසිවිට, නදිතිරේ පහ බාණු
 ස. කොට්ඨාසය තනා බඩතොටය න වටනියෙහි, ඉමහත්. අ
 ධනාධිපති පන සෙ ව නෙ නදියා කමිම. කර්මසාමානි
 ගතා භික්ෂු නාමය ගමනනිවාරණය. අනෙකානදියංසෙව
 වාණික. කොට්ඨාසය තනා බඩතොටය නාමය කෙරෙහි. ක
 මිම. සලසුන් උදකුණෙහි පනිසිසයනෙතන නදියා සභාග
 තනා, සලසුන් පන නදිතිරේ බාණුක. කොට්ඨාසය තනා. කො
 ට්ඨාසය තනා. බඩතොටය කෙරෙහි. උදකුණෙහි පනිසිමා
 ය විසභාගතාමසිමාසලසුන් කමමිවිපනති සිසානි ත. නි
 සෙධනෙහිමාන “තනා බඩතොටය න වටනියෙහි” ති, නෙ
 නෙව විමනිවිනොදනිවිකාය. “බඩතොටයෙහි හි විසභාග
 සිමනනා අබඩතොටය න අනෙකානදි නිසසයනෙතන
 සභාගතා” තිව, තසසයෙව විකාය. බඩසිමාකටාය, පි ‘ත
 සා වුණි නෙතන විසභාගසිමානමෙව රුකබාදිසලසුන්
 සො න බඩසිමාගතාමසිමාදින. සභාගසිමානනති ගතෙතබ්බ.
 ඉති ව ආහ, අසසමි බාණුකෙ බඩතොටය උදකුණෙහි පනිසිමා
 කතනුමිවිපනති තසමි. සලසුන් සනියෙව ත. නදිතිර
 සංඛාත. ගාම. සොට්ඨාසය කාතබ්බතා වුණි නෙතන අපර
 මාහ අධිකටාය. නදිය. සෙත. කෙරෙහි සලසුන් අනෙකානදියංසෙව
 සෙත වු සෙතපාද, වු සෙතමි සිතෙහි කමිම. කාත. වටනි, සලසුන් ප
 න සෙත වු සෙතපාද, වු බඩතොටය පනිසිමා, කමිම. කාත. න ව
 ටනි සිම. සොට්ඨාසය කාතබ්බ, අධි සෙතපාද අනෙකා සෙත පන
 උභයන මි පි නිරුත. උපරිභාසාසෙ සිතො වටනි, ති, එසා, පි නදියා
 ලකුණ. “භගවතා හි නිමිත්තල. පරිවර්තයෙහි, උතතර
 නතියා භික්ෂුනියා” තනාදිනා අධිකටාය. නදිතිරේ සභා
 සසිතනෙතන හෙළා වුණි නෙතන සා ඉධ අධිකටා, වුණි
 හි සමනතපාසාදිකාය. අස. නදි සිම. බඩතොටය. නිමිත්ත. හො
 හි භික්ෂුනියා නදිපාරමෙහි පි උපොසථාදිය. සකමකරනෙ පි නදිපා
 රසිමාස සමනතනෙ පි අසමෙවනදි, මානිකටාකටායවාහ, සලසුන්
 න අබඩසිමාලකුණෙහි නදි. වකුණෙහි සා නිමිත්තපහ අසසුන් න වටනි
 ‘ති තට්ඨකාලිනනිප්පකාසනියව “සලසුන් අබඩසිමාලකුණෙහි
 නදි. වකුණෙහි සා සසසා ධම්මිකාන. රුජන. කාලෙ’ති ආදිනා උ
 දකුණෙහි පනිසිමා. නදියා වකුණෙහි නතනා වුණි” ඉති ආහ
 විසෙසනො ව නදියා නිමිත්තපහ නිමිත්තපහන. විභාවෙ
 නෙතන ආහ සමනතපාසාදිකාය. සලසුන්. කෙරෙහි විස රුකබාදි
 දෙ නිමිත්තවාලිපලාලාදි නදියො රුකනති උදකම අපෙකාකට්ඨ

කොටුවරණ. පවත්නායෙව නිමිතං කාතුං වට්ටනි සථා පන උදකං කප්ප
 වන්තනි එවං සෙතුමිති කතෙ අප්පවන්තනමානා නදි නිමිතං කාතුං න
 වට්ටනි පවන්තනමානෙ නදිනිමිතං අප්පවන්තනමානෙ උදකනිමිතං.
 කාතුං වට්ටනි, යා පන පුබ්බකිකාලෙ වා උපිතෙ වා නිරුද්ධතාවෙන න
 ප්පවන්තනි සා වට්ටනි, මහානදියොනා උදකමානිකා නිගරන්ති යා කුඨා
 දියදියා හුකො නික්ඛි සංඝාති සමාදෙහති නිව්චං පවන්තනි නිවාපි පව
 නන්ති නිමිතං කාතුං න වට්ටනි, යා පන මුලෙ මහානදිතො නිගන්තා
 'පි කාලන්තරෙහ නෙතෙව නිගන්තමග්ගෙන නදිං. භිජ්ඣො සංච ගම්ප
 නති පරතො පුං පුමාරුද්ධමාස්සිණා නදි ගොති තං නිමිතං කාතුං
 වට්ටනි'ති එවමිමෙහි අභිකථාට්ඨකාට්ටනෙති බබ්බිමාය නිමි
 තතුපගා නදි උදකුකෙකපසිමුත්තං රහා'ති ව, නථා නදිල
 කකිණ්ණුත්තා උදකුකෙකපසිමාය නිසංසා නදි බබ්බිමාය නි
 මිතතාරහා'ති ව චුත්තං අපරමාග උදකුකෙකපසිමභිකථා
 පං අනෙතා නදියං පාසාණෙ වා දිපකො වා ගොති කසං යන්තනං ප
 දෙසං පුබ්බෙ වන්තපසකාරෙ පකතිවස්සකාලෙ වස්සානස්ස මතපු වාසෙපු
 උදකං ඔත්තරති සො නදියං බුමෙව ගම්පති, අනිප්ඵකාලෙ පන ඔසෙහ
 ඔත්තරොකාසො න ගගෙනබ්බො සො හි ගාමසිමාසංබුමෙව ගම්පති, නදි
 තො මානිකා නිගරන්තා නදියං ආවරණං කරොන්ති තං වෙ ඔත්තරිත්වා
 වා විනිවිජ්ඣන්තො වා උදකං ගම්පති සබ්බන්තං පවන්තනමානෙ කමමං කාතුං
 වට්ටනි, සචෙ පන ආවරණෙන වා කොසිකබ්බෙන වා සොනං පවජිප්පති
 උදකං නාප්පවන්තනි අප්පවන්තනමානෙ කමමං කාතුං න වට්ටනි ආවර
 ණමත්තකෙ'පි කාතුං න වට්ටනි, සචෙ කොච් ආවරණප්පදෙසො පුබ්බෙ
 චුත්තපාසාණදිපකප්පදෙසා විස උදකෙන අපෙක්ඛාත්තරියති නත්තං ව
 ට්ටනි සො හි නදියංබුමෙව ගම්පති නදිං විනාසෙත්වා නලාකං කරොන්ති
 ගෙභා පාලිබ්බා උදකං ආගන්ත්වා නලාකං පුරෙත්වා තිස්සිති එත්තං කමමං
 කාතුං න වට්ටනි, උපරි පවන්තනමානෙ ගෙභා ව භික්ඛිමොදකං' නදි. ඔ
 තරිත්වා සද්දනමානතො පසාය වට්ටනි, දෙවෙ අවස්සනෙන ගෙමන්තති
 මෙහපු වා පුක්ඛනදියා'පි වට්ටනි, නදිතො නිගමමානිකාය න වට්ටනි'ස
 වෙ සා කාලන්තරෙහ භිජ්ජන්තා නදි ගොති වට්ටනි කාචි නදි කාලන්ත
 රෙහ උප්පතිත්වා ගාමනිගමසීමං ඔත්තරිත්වා පවන්තනි නදි එව ගොති
 කමමං කාතුං වට්ටනි, සචෙ පන විහාරසීමං ඔත්තරති විහාරසීමාතෙව
 සංඛං ගම්පති'ති, ඉමෙති ව අභිකථාට්ටනෙති පකතිවස්සකා
 ලෙ වස්සානස්ස වතුපු මාසෙපු උදකෙන ඔත්තරියමානානං
 අනෙතානදියං පතිට්ඨිතානං ගාමවොහාරස්ස නානාම'පි පා
 සාණදිපකානං නදියං බුප්පගමනසාවො ව, අනිපුට්ඨිකාලෙ ඔ
 ත්තරියමානානමිති තෙසං ගාමනතුපගමනව, මාතිකං නිගර
 තෙතති නදියා ආවරිතාය'පි තමාවරණං ඔත්තරිත්වා වා විනි
 විජ්ඣන්තො වා උදකෙ ගම්පතෙත සබ්බන්තං පවන්තනමානෙ ක
 මමකරණරහසාවො ව, යථා ව උදකනිවාරණං ගොති ත
 ථා දුරුආදිති නිබ්බන්තො කතෙන ආවරණෙන වා මහති

කාලසීමාදීනි පුරෙතා විනිතා වා කතෙන සෙතුබ්බකිනෙ
 න වා අපග්ගමං. උදකගමනෙ ආවර්තෙ නදීලකඛණස්ස
 භින්නතා නස්මි. ආවර්තභාවෙන ච ගාමගතිකෙ තස්මි. ආ
 වරණමත්තෙ ච කමෙකරණස්ස අනුරූපභාවො වා 'ති ඵ
 වමාදයො විසෙසා දීපිතා භොගති' මිමතිවිනොදනියෙ 'ආ
 වරණෙන වා'ති දුරුආදිති නිබණ්ඩා උදකනිවාරණෙන,
 කොඨකබ්බෙනවා'ති මගතිකාදිති පුරෙතා කතසෙතුබ්බකි
 න, උගයෙනා'පි ආවරණමෙව දෙස්සති' 'ති ආහ' ඉමිතා
 ච කිසිමි ආවරණස්සදෙසෙ ගෙඩාචුත්තපාසාණදීපකස්සදෙ
 සා විස පකතිවස්සකාලෙ උදකෙන අපේක්ඛාත්ථො තස්ස නදී
 භාවුපගමනෙ නදිං විනාසෙනා තලාකෙ කතෙ තත් කමෙක
 රණස්ස අනුරූපතා ච දෙවෙ අවස්සනෙත ගෙමනතගි
 මනඋතුරු වා සුකඛාය'පි නදියා කමෙකරණරහභාවො වා
 'ති ඵ වමාදයො'පි අත්ථිවිසෙසා පරිදීපිතා'ති දඨබ්බො' අපිච,
 චුත්තපාසකාරාය උදකකෙඛපසිමුප්පතති ධානභුතාය නදියා
 ගමනනිවාරණත්ථං වතී. කරොගතා විස දුරුආදිති නි
 බණ්ඩා වලලිපලාලාදිති තෙසං දුරුත්ථොනමනතරච්ඡි
 ද්දනි පිදහිතා සොතං රුකිනති, තාදිසෙන ආවරණෙන වා
 යථාචුක්කෙන ඉඨකාදිති කතෙන කොඨකබ්බෙන වා හෙ
 ඨා පාලිබ්බකිනවසෙන සබ්බසො වා නදීසොතාවරණ
 කතෙ නදී ව සඤ්ජනනිතා අප්පවත්තමානා තිඨති, තථා සති
 නදීලකඛණස්ස විනාශිතා ආහ 'අප්පවත්තනභාවෙන කමි.
 කාතුං න වට්ඨති' 'ති, සොතනිවාරණත්ථං කතානච තෙසං
 ආවරණකොඨකබ්බකිනපාලිබ්බකිනානං ගාමගතිකතා ආහ,
 "ආවරණමත්තෙ'පි කාතුං න වට්ඨති" 'ති උදකසොතඅ
 තාවරණස්ස කඨමයසෙතුනො කුත්තදීත්ථරසදීපතාපාදනෙ
 න මහානදීප්ප'පි ගාමසමිකසෙතුමිති සති තස්මි. සෙතුමිති
 වා තස්සං නදියං සෙතුසමිපමිති කතෙ අට්ටකෙ වා නිසිනෙන
 හි භික්ඛුහි සීමාපෙක්ඛාය උදකකෙඛපෙ කතෙ'පි තස්ස උ
 දකසොතඅනාවරණස්ස කඨමයසෙතුනො ගාමගතිකතා
 නතේව සිමුප්පතති'තිවාදිනො මතස්ස විරුධතා නිද්දිබ්බිතිඅ
 ඨකථානසෙති පාකටතරු, අඨකථායං තද්දාදීප්ප යථාචුත්තා
 නච උදකසොතාවරණත්ථං ඉඨකසීලාදිති කතානං කොඨකබ්
 බ්බකිනානං ගාමගතිකතාදස්සනෙනෙව කුත්තදීත්ථරස්සදෙසෙ
 සුවිස තෙසු ගාමගතිකෙසු ආවරණකොඨකබ්බකින සීමාපෙ
 කඛාය උක්ඛිතෙතාදකෙ පතිනෙ'පි භගවතො අනුඤ්ඤව
 සෙන උප්පජ්ජමානාය උදකකෙඛපසීමාය අනුප්පජ්ජනතො
 න ත්ථ සී මා ස ඛක ර දෙ සො'ති ද ඨ බ්බො'

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

* සිලාඉඬිකමානිකාමසසෙතු පහ වසූයකාලෙ උදකසොතෙන අනපේධි තථිථො නදිකුලදිපකසදිසො අකප්පිසදුමි තසමා සො සෙතු අට්ටනා වා දිඨි ආසංගොඋදකුමකිංචලගහනරගතො සමානො'පි කමමි' නකොපෙත්ති

සචෙ තෙ'පි ආවරණදෙයො පකතිවස්සකාලෙ උදකෙන
 ඔත්ථරියමානා තිඛේය්‍යං තථා සති තෙසං නදීගතිකන්තා වු
 ත්තං. "සචෙ කොපි ආවරණප්පදෙසො පුබ්බෙ වුත්තපාසා
 ණදිපකප්පදෙසා විය උදකෙන අප්පකාන්තරියති තත්ථ ව
 ට්ඨති සො හි නදීසංඛමෙව ගච්ඡති" 'නි...ඉමෙහි ව යථා වු
 තේතහි අභිකථාවචනෙහි ආවරණදිනං දස්සනමුඛෙන නදී
 ලක්ඛණතෙදකාවරණමත්ථකෙ ව කරණපටිකේඛපස්ස දස්සි
 තත්තා ගාමසබ්බෙකෙන ආගතස්සා'පි කථිමයසෙතුනො අ
 තෙත්තානදියං තත්ථ තත්ථ ව්‍යමචෙව්‍යමමත්තාදිනෙ සෙතු
 පාදසංඤ්ඤිතානං දුරුත්ථෙතානං නිබණ්ණතමතේතන තෙහි
 ආවරණාදිහි විය නදිසොත්තප්පවත්තිනිවාරණස්ස අනාවා න
 දියා නදීලක්ඛණතෙදො වා සෙතුනො ගාමනාවො වා න
 වුතේතා, අථ කිං වුත්තන්ති තස්සං නදියං පවත්තන්තියා ස
 බ්බත්ථ උදකුකේඛපසිමාය කම්මාරහතාවො ව උදකප්ප
 වත්තිඅනාවරණස්ස කථිමයසෙතුනො අගාමනාවො ව වු
 තෙත්තා'ති චෙදිතබ්බො, තෙතෙව්‍යහ "නදියං ආවරණං කරො
 නති තචෙ ඔත්ථරියා වා විනිවිජ්ඣන්තා වා උදකං ගච්ඡති
 සබ්බත්ථ පවත්තන්තියානෙ කම්මං කාතුං වට්ඨති" 'තත්තදි, එවං
 නදියා උදකනිවාරණේ කතෙ තං ආවරණං ඔත්ථරියා වා
 විනිවිජ්ඣන්තා වා උදකෙ ගච්ඡන්තො තස්සං නදියං ව්‍යමෙති
 පරිමිතබ්බානෙසු නිබණ්ණපාදසමඤ්ඤදුරුත්ථෙතවතා ස
 බ්බසො අගාමිතුතකථිමයසෙතුනා උදකප්පවත්තියා අනිවාරි
 තාය පකතියාව අපරාපරං උදකෙ ගච්ඡන්තො සබ්බත්ථ
 පවත්තන්තියානෙ තස්සං නදියං උදකුකේඛපසිමායා තස්මිං
 සෙතුමිති කම්මාරහතා පනෙව 'නි...තෙතෙව අභිකථායං,
 "නදියං සෙතුං කරොන්ති සචෙ අතෙත්තානදියංයෙව...
 පෙ...කම්මං කාතුං වට්ඨති" 'ති ආහ, විමතිවිනොදනිට්ඨකාය
 ව "අතෙත්තානදියං එවා'ති සෙතුපාදානං තීරථිතං නිවතේත
 ති තෙන උදකුකේඛපපරිචේදනො බහිනදියං පතිට්ඨිතො
 'පි සමෙහදුභාවං දස්සන්ති, තෙනාහ බහිනිරෙ පතිට්ඨිතා'ති
 ආදි යදි හි උදකුකේඛපතො බහි අතෙත්තානදියමපි පතිට්ඨි
 තො සමෙහදෙහි හචෙය්‍ය තමපි පටිකඛිපිතබ්බං හචෙය්‍ය
 කම්මකොපස්ස සමානත්තා, නව වුත්තං, තස්මා සබ්බත්ථ අත්ත
 නො නිස්සය සිමාය සමෙහදෙදෙසො නත්තෙවා'ති ගතෙ

තබබි." ඉතිරිදසසිතං. ඉමිනා ව අනෙතානදියං කතෙසෙතු මහි සෙතුපාදෙසු ව උදකුකෙඛපනිසසයාය නදියා පතිට්ඨිතෙ සු නිදේසනව උදකුකෙඛපනිසෙතුනො සෙතුපාදුනං වා වි සහාගගාමසීමාසංඛාතෙ බහිනිරෙ පතිඨානසස සදෙසනව විභාවෙනො අභිකථා සාධකං කරොති යථාචුතෙනහි "අ නෙතානදියං එවා'ති සෙතුපාදුනං තීරඨිතං නිවරෙනති" 'ති ව, "තෙනාහ බහිනිරෙ පතිට්ඨිතා" ඉති ව ඉමෙහි, "බහිනිරෙ පතිට්ඨිතා" 'ති ඉමිනා විකාචරියො උපරිවක්ඛමානභිකථා නයව නිදේසි'ති වෙදිතා(බබා. යදි පන සො සෙතු වා තසස සෙතුනො පාදු වා ගාමසමිකා'පි භවෙය්ගං එවං හි සති තසසතුනො එකදෙසං නදියා එකදෙසං ගාමෙ ව හොති,

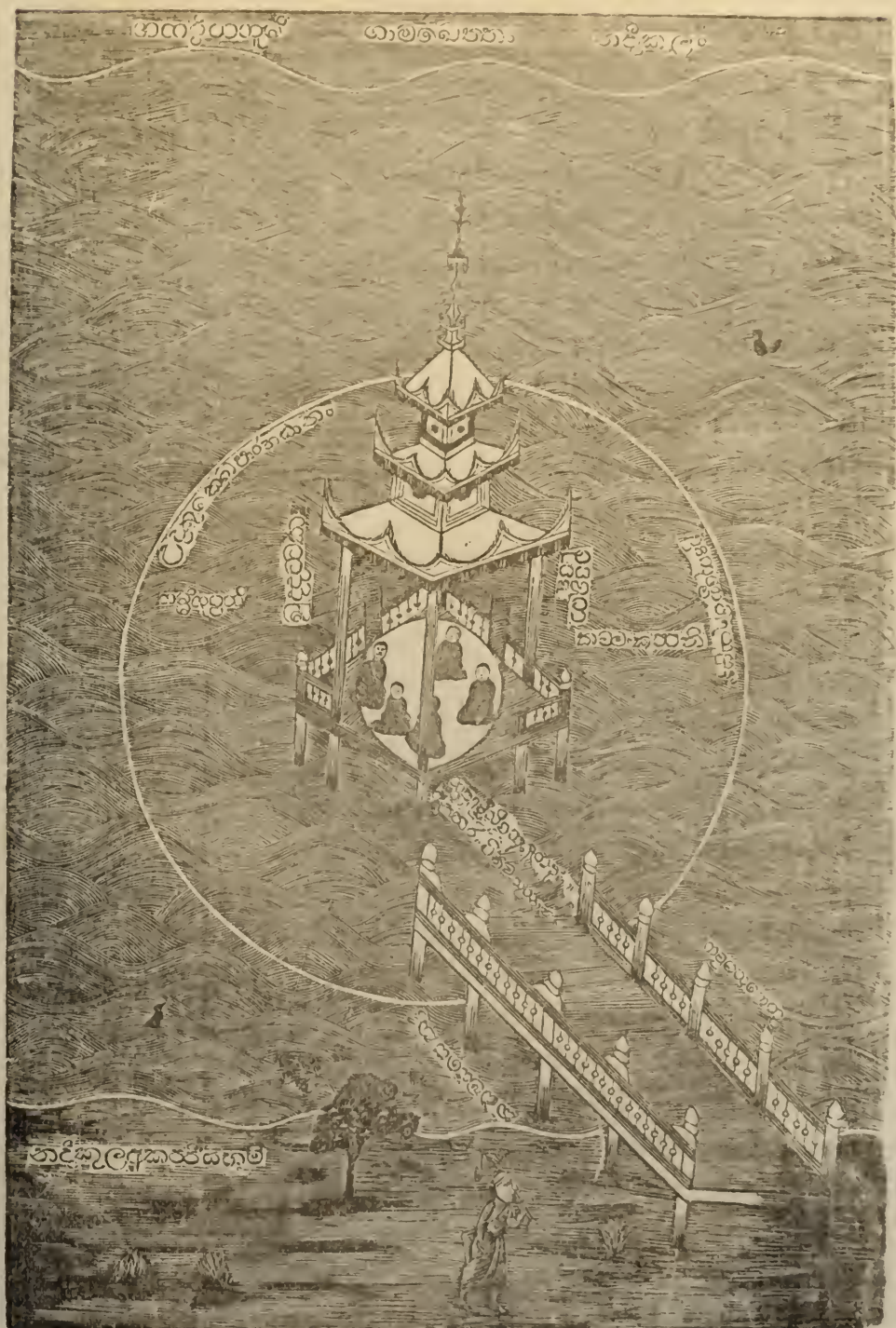
තෙන හගවතා අරහතා සමුප්පාදොබ්බෙත ව නදියා වා හි තබබිවෙ සමුදෙද වා ජනසසරෙ වා යං මජ්ඣිමසස පුරිසසස සමන්තා උදකුකෙඛපා අයං තත්ථ සමානසංවාසා එකුපොසථා 'ති දෙසිතෙන සුතෙන නථා අභිකථාය "යං මජ්ඣිමසස පුරි සසස සමන්තා උදකුකෙඛපා'ති යං ධානං මජ්ඣිමසස පුරිස සස සමන්තතො උදකුකෙඛපෙන පරිච්ඡින්නං කථං පන උ දකං උක්ඛිපිතබ්බන්ති යථා අක්ඛට්ඨිතා දුරුගුලං බිපන්නි එවං උදකං වා වාලිකං වා හත්ථින ගහෙතා ථාමමජ්ඣිමෙ න පුරිසෙන සබ්බන්තමෙන බිපිතබ්බං යත්ථ එවං බිත්තං උදකං වා වාලිකං වා පනති අයමෙකො උදකුකෙඛපො තසස අනෙතා හත්ථපාසං විජහිතා ධිතො'පි කමමං කො පෙනි යාව පරිසා වඩ්ඪිති තාව සීමා'පි වඩ්ඪිති පරිසපරි යන්නතො උදකුකෙඛපොසෙව පමාණං ජනසසරසමුදෙදසු 'පි එසෙවනොය" 'ති ආදිතා හෙඨා නිදසසිතෙන නයෙන නදියං සෙතුසමිපෙ උප්පජ්ජමානා මජ්ඣිමසස පුරිසසස උදකුකෙඛපපරිච්ඡින්නා සීමා විසහාගගාමසීමාමිසසිහුන්න සෙතුසමිකාව උප්පජ්ජති තථා උප්පන්නතා උදකු

කෙකිපගාමසංඛාතා චෙ'පි සීමායො සංකරදෙසසමාපන්නා
හොනති, එව මෙතාසං චින්නං සීමානං එකිභාවුපගමනස්ස

සො ච සෙ තු හෙ තු හො ති

තාදිසෙ සංකරදෙසෙ සති ගාමසීමං අසොධෙතා ත
සමි. උදකුකෙකිපසීමඵසෙතුමහි කමමං කාතුං න වට්ඨති
කරෙය්‍ය චෙ කමමං කුප්පති, තස්මා සෙතුමහි කරොනො
ති තං ගාමසීමං සොධෙතා කාතඛනති දස්සනස්මාභ, අ
ඵකථායං “සචෙ පන සෙතු වා සෙතුපාදු වා බහිතිරෙ පති
ට්ඨිතා කමමං කාතුං න වට්ඨති සීමං සොධෙතා කාතඛං”
‘ති, චජරඛුඛිට්ඨිකාය’පි චුත්තමෙවෙනං “උභතො භාගෙන
ගාමසීමං පුසිතා සීතසෙතු ඛණ්ඩසීමා මහාසීමායො පුසිතා
සීතරුකෙකින උපමෙනබ්බො” ‘ති, තස් ඛණ්ඩසීමා මහාසී
මායො පුසිතා සීතරුකෙකා’ති යො අඵකථායං “සීමාමාල
කෙ වටරුකෙකා හොති” ‘තාදිතා චුත්තො ඛණ්ඩසීමාය ජා
තරුකෙකා වා හොතු “එවං මහාසීමාය ජාතරුකකස්ස සා
ඛා වා” ‘තාදිතා නිද්දිඨො මහාසීමඵරුකෙකා වා, තාසු අ
ඤ්ඤමඤ්ඤසු සීමාසු පඨවිතලං වා ජාතරුකකාදීනි වා
පුසිතා තිඛේය්‍ය සො රුකෙකා’ති අබ්ජායො, යථා ච තෙන
රුකෙකින තාසං ඛණ්ඩසීමාමහාසීමානං සංකරදෙසො ජ
නිතො උපාදිතො, එවං අනෙතානදියං උදකුකෙකිපසීමඵො
සෙතු ච උභොති කොට්ඨි එකාය වා කොට්ඨා ගාමසීමං
පුසිතා තිඛේය්‍ය, තෙන සෙතුතා තාසං විසභාගානං චින්නං
උදකුකෙකිපගාමසීමානං සංකරදෙසො ජනිතො උපාදි
තො’ති තෙසං සෙතුරුකකානං සමානතාය “උභතො භාගෙන
නා, චජරඛුඛිට්ඨිකාය’පි උපමෙනබ්බො” ‘තිදං චජරඛුඛිට්ඨි
කාචරියො ආහ, යථා ච අඵකථායං ඛණ්ඩසීමාය ජාතරුකෙකි
මහාසීමාය පඨවිතලං වා තස් ජාතරුකකාදීනි වා පුසිතා සී
තෙ තස්ස ඛණ්ඩසීමාය කමමං කරොනෙතති මහාසීමං සො
ධෙතා වා තෙ සාඛාපාරොගෙ ජිඤ්ඤා වා කමමකරණරහහා
චො චුත්තො, තථා මහාසීමඵරුකෙකි ඛණ්ඩසීමං පුසිතා සීතෙ
මහාසීමාය කමමං කරොනෙතති’පි ඛණ්ඩසීමං සොධෙතා
වා සාඛාදීනි ජිඤ්ඤා වා කරොතඛහාචො ච අඵකථායං චු
ත්තොයෙව, එවං සරෙබ්බු’පි විනයගණේසු සීමානයපරිදීප
කා සමමසංචණ්ණනකොට්ඨි විනාසකරණචරියා ච රුකක

උදකුණෙහි පබ්බතනරං පටිසිනවා නදිසං සීතන
ගාමසමානිකට්ඨමසසෙතුරුරප ඵලං දට්ඨමි. *

* නදිසමුද්දපානසරසුදකතලසප්පරී අධිං මාපෙනවා වා ගිමකාලෙ කප්පිස
සානෙ අධිමාමාපෙනවා වා කමමං සාරොජනානං භික්ඛුනං උදකුණෙහි පබ්බතනරං
පටිසිනවා ගාමසමානිකට්ඨමසසෙතුරුරප ඵලං දට්ඨමි. විසඟාගසීමානං සංකර්මතනා නනා
කතකමානා නොපෙති.

සාමාපාරොහාදිභූ* යෙන කෙනචි අඤ්ඤමඤ්ඤවිසභාගසීමා
 නං සමෙකමෙව සංකරදෙසොති වණ්ණසුං, තථා ගාම
 නො උභිතිනා නදීසමෙකස්ස නදීනො උභිතිනා ගාමසමෙක
 ස්ස වා සෙතූනොපි උදකුකෙකපසීමපරිච්ඡේදං ආහංති ධීත
 ස්ස තෙති රුකකසාමාපාරොහරජ්ජුති සමානතං දසෙසනතා
 විසෙසනො සෙතූනගෙනාපි අභිකථං සාධකං කතා සීමාස
 ඛකරදෙසං පකාසෙසුං, නස්මා කථිමයසෙතූ අගාමොති ච ත
 ස්ස සෙතූනො ගාමසමෙකෙක සතිපි අනෙතානදියං උප්ප
 ජ්ජමානා උදකුකෙකපසීමා ගාමසීමාය විසභාගාපි සමානා
 සෙතූසමෙකාව උප්පජ්ජති ච තථා උප්පනතතා ගාමසීමං
 අසොධෙතා උදකුකෙකපසීමාය කතකමමානී කුප්පනතිති
 ච පොරුණභිකථානයෙ ධීතෙති තෙති ආචරියෙතිපි වු
 ත්තංති වෙදිතබ්බංයදි හි එකදෙසෙන ගාමසමෙක
 තතා සො කථිමයසෙතූ ගාමසීමාති වත්තබ්බො භවෙසත
 නදියා උදකුකෙකපෙන ච සමෙකතතා නදීසීමාති වා උදකු
 කෙකපසීමාති වා වත්තබ්බො ච හොති, න කෙවලං සෙතූ එව
 අථබ්බොතාහි ගාමසීමාදිති එකසමෙකෙනාගතා සාමාපාරොහ
 ලතාරජ්ජයොපි තං තං නාමවසෙන සාමාගාමො පාරොහ
 ගාමො ලතාගාමො රජ්ජගාමොති ච සාමානදී පාරොහන
 දීතාදිනා නගෙන ච වත්තබ්බො හොනතිතථා න සංගතිතං
 කිසිචි විනය ගතො, අථ කාය සීමාය සංගතිතොති න එකාය
 සීමාය, වුත්තමෙව වජ්ජබුච්චිකාවරියෙනපි අභිකථාපාඨසංව
 ණ්ණනං කරෙතෙතින “සො පන වඩ්ඪනොති සීමසංකරං ක
 රෙතිති බබ්බසීමානපවෙසනවසෙන එකදෙසං බබ්බසීමාති ව
 ත්තබ්බදෙසං සංකරදෙසොති” ති කිවාපි එකදෙසං බබ්බසීමා
 ති ඉදං පකරණවසෙන උපලකඛණතො වුත්තං, සබ්බාසමපි
 විසභාගසීමානං සංකරදෙසස්ස සමානතතා අබබ්බසීමානං බ
 බාබබ්බසීමානං වා අඤ්ඤමඤ්ඤ සංකරභාවෙපි නගො නෙත
 බ්බො, උදකුකෙකපසීමායාගතෙසු රුකකලතාරජ්ජසෙතූ ආදී
 සු බබ්බසීමාගාමසීමාදිසු වා තථා බබ්බසීමා ගාමසීමාදිති ආගතෙ
 සු උදකුකෙකපසීමායං වා පතිට්ඨිතෙසුපි තෙසං රුකකලතාර
 ජ්ජසෙතූආදීනං එකදෙසං උදකුකෙකපසීමාය එකදෙසං බබ
 බසීමාය වා ගාමසීමාය වා ති වත්තබ්බදෙසං සංකරදෙසො
 ති විකාපාඨානුලොමාධිප්පායො දභිබ්බොතිමතිවිනොදනී

පිකායව, “ජාතං යං කිච්ඡිති නිවර්තසීමාය උපරිජාතං විජ්ජි
මානං පුබ්බෙසීතං පච්ඡාසර්ථානං පතිතව යං කිච්ඡි සවිඤ්ඤා
ණකාවි ඤ්ඤාණකං සබ්බමිච්ඡිති අත්ථොපෙක්ඛනාය සීමා
යා’ති ඉදං පකරණවසෙන උපලක්ඛණතො වුත්තං අබ්බසීමා
සුච්ඡි සබ්බාසු සීතං තංසීමාසංඛමෙව ගච්ඡති එකසමිකොන
ගතනති රුක්ඛලතාදි තභුජතමෙව සන්ධාය වුත්තං, තාදිසං
හි ඉතො ගතනති වා තතො ආගතනති වා වතනං අසක්ක
ණේයං උපොසු බ්බසීමාගාමසීමාසු උදකුකොපනදීආදීසු ච
නිරිසං පතිතරජ්ජදණ්ඩාදි තත්ථ කිං කාතබ්බනති, එත්ථ පන
බ්බසීමාය පතිවර්තනාගො බ්බසීමා ගාමසීමාය පතිවර්තනා
ගො ගාමසීමා තදුපසසීමථිපබ්බතාදි විස, බ්බසීමතො උවර්
තවටරුක්ඛස්ස පාරෙහෙ ගාමසීමාය ගාමසීමතො උවර්තව
ටරුක්ඛස්ස පාරෙහෙ ව බ්බසීමාය පතිවර්තනෙ’පි එසෙවන
යො, මුලෙහි පතිවර්තකාලතො පථාය හි ඉතො ගතං ත
තො ආගතනති වතනං අසක්කණේයංතො සො සො භාගො
යථාපතිවර්තසීමාසංඛමෙව ගච්ඡති” තිච “වටරුකොඛා’ති ඉදං
පාරෙහොපත්ථබ්බෙන අතිදුරංපි ගතනං සමත්ථසාධාසමති
තාය වුත්තං, සබ්බරුක්ඛලතාදීනමපි සමිකො න වට්ඨති
තෙනෙව නාචා සෙතුසමිකො’පි පටික්ඛිතෙතා” ‘තිච ඉ
මෙහි නයෙහි අභිකථාධිප්පායස්ස වුත්තනතා, අඤ්ඤාසු සීමාසු
අනාහච්චි අපුසිභා සීතා රුක්ඛසාධාපාරෙහරජ්ජසෙනෙව
සමුට්ඨිතසීමභාවෙන ච අඤ්ඤාසු ආහච්චි සීතානං තෙසමෙ
ව සො සො භාගො ආහච්චි සීතනං තංසීමභාවෙන ච ග
හෙනබ්බො’ති ඤ්ඤාපිතාතා, ගාමනදීසීමායො පුසිභා සීතක
ථිමයසෙතු කෙවලා ගාමසීමා’ති වචා තං ගාමසංඛාතං වි
සභාගසෙතුං පුසිභා උදකුකොපසීමා න උප්පජ්ජති’ති ව
දනතානං වාදස්ස නිරත්ථකතා අභිකථාධිකානසෙහෙව පා
කටනරජ්ජායථා වුත්තස්ස බොපන කථිමයසෙතුතො
පාදස්මිතා කෙවලාය නදියා ච උදකුකොපපරිච්ඡදස්ස
අතො අට්ටසම්පෙ ව පතිවර්තනා හොනති, එමුපරි තිරිසද
ණ්ඩ දතා තෙසං උපරි ගමනාගමනත්ථාය ගාමකොත්තං
පුසාපෙභා දීඝපදර අත්ථරිතා, නසීමස්ස සෙතුතො ගාමලක්ඛ
ණං නදීලක්ඛණං වා අත්ථි, යෙනෙසගාමසංඛාමුපගච්ඡස්ස

නදීසංඛ්‍යං වා, අපිච්චෙස නිරියංපතිතරජ්ජදණ්ඩාදිසමොති
 ගහෙනබ්බො නදියා පාදස්මිනානං පතිට්ඨිතතතා, කොටියා
 ගාමප්‍රසන්නස්ස කතතතා ච තං තථෙව වණ්ණණ්ණං ටිකාචරියා
 'පි යථාචුතොතති "එකදෙසං බබසිමා"ති වතතබ්බදෙසං සංකාර
 දෙසො"ඉතිච අබබසිමාසු'පි සබ්බාසු ධීතං තංසිමාසංබමෙවග
 ච්ඡති'තිච, "තාදිසං හි ඉතො ගතතති වා තතො ආගතතති වා
 වතතං අසක්කුණ්ණයං උභොසු බබසිමාගාමසිමාසු උදකුකෙඛ
 පනදීආදීසු ච නිරියංපතිතරජ්ජදණ්ඩාදිසමොපෙය්‍යමුලෙහි
 පතිට්ඨිතකාලතො පඨාය හි ඉතො ගතං තතො ආගතතති
 වතතං අසක්කුණ්ණයංතො සො සො භාගො යථාපතිට්ඨි
 තසිමාසංබමෙව ගච්ඡති" 'ති ච, එවමාදීහි අනෙකපරියායෙහි
 'ජාතං යං කිච්ඡ' 'තතාදී අභිකථානෙය උත්තාංචිචං තංතා
 සිමසබ්බෙන ආගතානං තෙසං රුක්ඛසාඛාපාරොහරජ්ජ
 සෙතුආදීනං තංතංසිමසංඛ්‍යපගමනෙන එකදෙසං ඉමිස්සං
 සිමායං එකදෙසං ඉතරිස්සං සිමායච ගොති'ති චුතතං, කඨිමය
 සෙතුතො ච ඵලනද්‍රස්ථා උභයකොටියො ගාමොදකුකෙඛප
 සිමඨා, මජ්ඣිමාගො කෙවලනදීසිමසමා, එවමෙකො තිසු සිමා
 සු පතිට්ඨිතො සෙතු කෙන උපමෙතබ්බො කථච සො සිමස
 ඛකරං කරොති'ති, චුචුතො, අභිකථායං, 'බහිනදීතිරෙ ඡන්තරු
 කඛසස අනෙතානදිං පටිඨිසාඛාය වා පාරොහෙ වා නාවං බ
 ක්ඛිතා කමමං කාතුං න වට්ටති කරෙතොති සිමා වා සොබෙ
 තබ්බො ඡිඤ්ඤා වාස්ස බහිපට්ඨිතභාවො නාසෙතබ්බො" 'ති
 චුතතතතා, සො බහිනදීතිරෙ පතිට්ඨිතො සෙතු ඉමිනා බහින
 දීතිරෙ ඡන්තරුකෙඛන උපමෙතබ්බො, යථා ච සෙතුතො පා
 ද්‍රස්ථායොරෙන නදියං ධීතො මජ්ඣිමාගො එවං නදියා පඨිච්ඡි
 තලං ප්‍රසිඤ්ඤා ධීතො රුක්ඛසාඛාය මජ්ඣිමාගො, යථා ච ත
 සසං සාඛාකොටියං නදියං උදකුකෙඛපඨිනාවාබ්බතං එවං
 උදකුකෙඛපපරිච්ඡිතනථානස්ස අනෙතා පාදස්මිනාසායොරෙන
 න ගතං සෙතුකොටිං අනෙතාකරිතා උදකුකෙඛපපරිච්ඡි
 ඤ්ඤෙන සිමුප්පරිච්ඡිතබ්බොච්චමෙතෙසං බහිනදීතිරෙ
 පතිට්ඨිතානං රුක්ඛසාඛාසෙතුනං උපමොපමෙය්‍යභාවස්ස
 සරික්ඛතාචුතතං හි විමතිවිනොදනිට්ඨායමි අභිකථාපා
 උච්චරණවසෙන, "අනෙතානදිං පටිඨිසාඛායා'ති නදියා පඨි
 චිතලං ආහච්චි ධීතාය සාඛාය පගෙව අනාහච්චි ධීතාය පාරො

හෙ'පි එසෙවනයො එතෙන සභාගං නදිසීම. පුසිතා, සීතෙන නා'පි විසභාගසීමසබ්බසාඛාදිනා උදකුකෙඛපසීමාය සබ්බකො න වට්ඨති'ති දසෙසති, එතෙනෙව මහාසීම. ගාමසීමච පුසිතා, සීතෙන සාඛාදිනා මාලකසීමාය සබ්බකො'පි න වට්ඨති'ති ඤාපිතො'ති දඨබ්බො" 'ති, එඤ්ච නිසස්ස නිසසිතරේන න නදීඋදකුකෙඛපානං ගාමසීමාබ්බසීමානච අඤ්ඤමඤ්ඤස භාගතා, වුත්තා, එවං උදකුකෙඛපසීමාය නදිසභාගතො බ්බසීමාය ගාමසභාගතො ච සති'පි උදකුකෙඛපසභාගං නදිසීම. සාඛාදිනං මජ්ඣනිකාගෙන පුසිතා, සීතෙනා'පි විසභාගගා මසීමසබ්බසාඛාදිනා උදකුකෙඛපසීමාය සබ්බකො න වට්ඨති'ති ච තථා බ්බසීමාධිකාරෙ මහාසීම. සභාගගාමසීමච පුසිතා, සීතෙන සාඛාදිනා ඛණ්ඩසීමාය සබ්බකො න වට්ඨති'ති ච අභිකථානයෙන චණ්ණිතභතා, තං සදිසසෙසතුනො මජ්ඣනිකාගෙ සභාගං නදිසීම. පුසනෙන'පි උභොකොට්ඨො අඤ්ඤ මඤ්ඤවිසභාගාපු ගාමොදකුකෙඛපසීමාපු සීතා භොතති, එවං හෙථා වුත්තනයෙන එකසබ්බකාසෙසතුනො තෙසං තෙසං භාගානං තංතංසීමසංඛ්ඛපගනභිතා තෙන කඨමයසෙසතුනා සො විසභාගගාමොදකුකෙඛපසීමානං සඤ්ඤාදෙසො උප්පාදිතො, අභිකථායච "සීමා වා සොධෙනබ්බො ජිඤ්ඤා වාසස බහිපතිරිතිභාගො නාසෙතබ්බො," 'ති වුත්තභතා, සඤ්ඤාසති උදකුකෙඛපසීමාය කරොතෙතති තං සබ්බකගාමසීම. අසොධෙන වා සාඛාදිජිඤ්ඤෙන බහිපතිරිතිභාගං. අවිනාසෙ තා වා කතානං කමොනං විනාසො ච තස්මිං අභිකථානයෙ ඨ තා විකාචරියෙහි අනෙතධා නිද්දිචො තස්මිං තෙ රුක්ඛසාඛාදයො සීමානං සඤ්ඤාදෙසස්පනනවත්තූ'ති වෙදිතබ්බො, තෙනෙව හෙථා ච, "විසභාගසීමානං පුසනෙනෙව සකලසීමාසොධන හෙතුකො අභිකථාසීමොයං එකො සබ්බකාදෙසො අනෙව, 'ති ගහෙතබ්බො"' 'ති ච "තෙනෙව උදකුකෙඛපසීමාකථායමපි විහාරසීමාය වා ගාමසීමාය වා පතිරිතීතො" 'ති ච "නදිතිරෙ පන බාණ්ණං කොට්ටනා තස්මිං බ්බතාවාය න වට්ඨති" 'ති ච "සවෙ පන සෙතු වා සෙතුපාදු වා බහිතිරෙ පතිරිතීතා කමං කාතුං න වට්ඨති සීමං සොධෙනා කාතබ්බො." 'ති ච, "එවං විසභාගාපු සීමාපු සාඛාදිනං පුසනමෙව සඤ්ඤාදෙසකාරණං තෙන වුත්තං." 'ති ච "බහිනදිතිරෙ විහාරසීමාය වා ගාමසීමාය

වා පත්වියිනො'නි ආදිනා උදකුකෙකිපසීමාය අත්තනො අනිසසයභූතගාමසීමාදිහි එව සබ්බකුසො දසසීමො න නදිසීමාය එවමිධා'පි'නි දඬබබං" ඉතිච, "යාසු අඤ්ඤමඤ්ඤ සබ්බකුසු'පි දෙසො නත්ති යාසු පන අත්ති තාසු විසභාගසීමා සු රුක්කාදි සබ්බකුසු සති එකත්ති සීමො ඉතරථානං කමමං කොපෙති" නිච, "එවමෙනා භගවතා අනුඤ්ඤානා බබසීමා සත්තබ්බන්තරඋදකුකෙකිපසීමා අඤ්ඤමඤ්ඤං චෙව අත්තනො නිසසයවිරහිතාහි ඉතරීන්තරහි සන්තිසසයසීමාහි ච රුක්කාදිසබ්බකුසු සති සමෙහදදෙසං සමාපජ්ජන්ති'නි සුත්තානුලොමනගො ඤාතබ්බං" ඉති ච විසභාගානං උදකුකෙකිපසීමා මසීමානං සමෙහදදෙසං පකාපෙසුං සුත්තසුත්තානුලොමආචරියවාදෙ අමුත්තා අනෙකෙහි පරියායෙහි අඬකථාය ච නිගමනවසෙන සබ්බකුසො සෙතූතගො සබ්බකුසුපරිතාරං දසෙසනෙතා අථ සෙතූපාද අනෙකා සෙතූ පන උභික්කමෙ තීරුනං උපරිආකාසෙ සීමො චට්ඨන්ති ආහ, එත්ති උදකුකෙකිපසීමධිසෙ තුනො පාදත්තිභා අනෙතානදියං පත්වියිනා සෙතූභයකොපි යො පන බහිනදිතීරුහිමුඛා ගතා'පි සමානා උභයතීරුහි අපු සිත්තා තාසං උභින්නමපි තීරුනං උපරිආකාසෙ සීමා හොන්ති තත්ති කමමං කාතුං චට්ඨන් න හෙත්ති විසභාගසීමාසබ්බකුසු සො තීරෙසු අපුඬිත්තා, සභාගාය පන උදකුකෙකිප නිසසයා ය නදියා සෙතූපාදසබ්බකුසුසති'පි න කොච්චි දෙසො'නි අධිප්පායො, යදි විසභාගසීමා පුසෙය් සබ්බකුසු සො හොනෙව, වුත්තංහි හෙථා ච

"සබ්බකුසු සති සීමානමසොධෙත්වා කතං පන,"

"කුප්පනෙ සංඝකමමන්ති වුත්තමඬකථාය හි"නි

තට්ඨිකාය ච වුත්තං "එවං අසබ්බකුසුචෙත්ති කමමාරහ භාවං සබ්බකුසු දෙසම දසෙසනං සබ්බකුසු සති'නි ආදිමාහ, තත්ති සීමානන්ති යථාවුත්තප්පකාරනං සීමානං සබ්බකුසු රුක්කාදිනිසසය අඤ්ඤමඤ්ඤසබ්බකුසු සති මිසසකදෙසෙ වා සති අසොධෙත්වා'නි මිසසකදෙසං අසොධෙත්වා, කතං පන සංඝකමමං කුප්පනෙ'නි අඬකථායං වුත්තං හි වුත්තං එවා 'නි අනෙත්ති" අපරමාහ තස්මිංයෙව සීමාලබ්බකාරසහනෙ,

“කෙවි කාසචි සිමානං විජ්ජමානෙ ච සංකරෙ”
 “කතස්ස නං අසොධෙතා කමමස්සාකොපමබ්බවු” “නි”

විකාස ච “යෙ පන අභිකථාය ඛබ්බසිමානං අඤ්ඤමඤ්ඤච අඛ
 ඛානං උදකුකෙඛප්පගාමසිමානච උදකුකෙඛපස ත්තඛනනා
 රසිමානචා” “නි ඉමාසං අඤ්ඤමඤ්ඤසංකරෙ වුතෙනා න සංඛා
 සං සිමානනාති වදනාති තෙසං මතං දසෙසතුං කෙවි කාසචි”
 පෙ” වුරුනනාති ආහ, කෙවි ආචරියා කාසචි සිමානං සංක
 රෙ යථාචරිතදෙසෙ විජ්ජමානෙ” පි නං සංඛෙකදෙසං අසො
 ධෙතා කතස්ස කමමස්සා” පි සංඝකමුඛස්ස අකොපමබ්බවු” “නි
 වුරුනං, අභු සංකරෙ සති” ත්තාදිගාථාය සිමානමිති පදස්ස
 අත්ථිවරණං. විකාස “ත්තං සිමානනාති යථාචරිතප්පකාර
 නං සිමානං” ඉතිදං හෙඨා සිමාලඛකාරසංඛගතෙ ඛබ්බසිමා
 නං විජ්ජාරිතරිතා සංඛසංඛගාහිකවසෙන තාසං දුට්ඨානමපි
 සිමානං සංගණනන්තං ආහ, “යෙ පන” “ත්තාදීසු “න සංඛාසං
 සිමානනාති වදනාති” “නි ඉදං සිමාලඛකාරසංඛගතෙ නිරුක්ත
 චොලියමතදස්සනන්තං වුරුනං නං “කෙවි කාසචි” “ත්තාදීනා වු
 රුනමෙව, චොලියා ච භික්ඛු ඛබ්බසිමාස අනෙතා අඛබ්ගා
 මසිමා හොති” “නි” පි විවදිංසු තච තෙසං වාදනිරුක්තරණං

“ගාමසිමා සචෙ ඛබ්බසිමාසනෙතා” පි ලුඛනති”
 “විඨාපෙකඨනං යනාති සිමා ඛබ්බො ච නිප්පලො”

ඉතිආදීනා සංඛසො පකාසිතමෙව, සංකරෙ සති” ත්තාදී
 නා කිං වුරුනං හොති උභින්නං ඛබ්බසිමානං ඛබ්බදකුකෙඛ
 පානං ඛබ්බසතතඛනනරානං වා, තථා උභින්නං උදකුකෙඛ
 පානං උදකුකෙඛපඛබ්බානං උදකුකෙඛපගාමානං උදකුකෙඛ
 පසත්තඛනනරානං වා” “නි, ආදීනා නයෙන අඤ්ඤමඤ්ඤවිස
 ගාගසිමානං රුක්ඛාදිසංඛෙකෙන මිඤ්ඤකදෙසෙ සති” “නි අ
 තෙ” “නි, විකාස ච නිසස්සෙ නිසස්සිතචොහාරෙන මිඤ්ඤකදෙස
 ගතණෙන සංකරදෙසදුඨා සිමා ගතිනා, අනෙකෙසු විනය
 ගණේසු හත්ථාසානයනඛිසිමාකරණවසෙන සිමාසොධන
 ස්ස වුරුනනා, තාසු එකසංඛෙකවුපගනාසු සිමාසු එකිස්සං
 කමිං කරොනෙතති ඉතරං සිමං අසොධෙතා” “නි අධිස්සායො,
 තථා සංඛෙකන කතං පන විනයකමමං විපජ්ජති භික්ඛස්සති” “නි
 අභිකථාය වුරුනමෙව, තස්මා තාදීසෙ සිමාසංකරදෙසෙ සති

එකිසියු සීමාය සමඟ කතරානෙතනි ඉතරං සීමං සොධෙතො
කාතබ්බනාති අයමධිපායො වීකාය ච වණ්ණිනො'ති, ඉමි
නා ච කඨමයසෙතූනො අගාමභාවො ච අඤ්ඤමඤ්ඤවිසභා
ගසීමානං රුක්ඛසාඛාපාරොහරජ්ජසෙනාදිසබ්බෙකො සති'පි
උදකුභෙක්ඛපස භ්ගබ්බනතරසීමානං උපප්පන්නච අඨකථාය වු
ත්තනසෙතෙව පරිදිපිතනති අපරමපි වුත්තං තසම්ඤ්ඤ
ච සීමාලඛකාරසංගතෙ

“සීතෙති නර්ජසෙතූමහි උදකුභෙක්ඛපමත්තනො”

“පරිච්ඡින්නාය සීමාය කමමං කතනුමුදිරිතං”

“චිත්ත නිරෙජ්ජ සීමාහි සමෙහදෙ සති සෙතූනො”

“පටික්ඛිනොතා තථා කාතුං අසොධෙතොතා තා පනා” ‘ති

වීකායච “නර්ජා නදියා උපරිට්ඨිතෙ සෙතූමහි සීතෙති හි
කඬුහි උදකුභෙක්ඛපමත්තනො උදකුභෙක්ඛපමාණෙන පරි
ච්ඡින්නාය සීමාය කමමං උපසම්පද්දි කමමං කාතුං අඨකථායං
උදිරිතං, සෙතූනො චිත්ත නිරෙජ්ජ සීතරුක්ඛාදිහි වා ගාමසීමාහි
වා සබ්බෙකො සති උභයභීරගතා ගාමසීමායො අසොධෙතො,
කමමං න කාතබ්බං තථා කාතුං අසොධෙතො තං කමමං අඨක
ථායං පටික්ඛිත්තනති” ආහ, එතායමධිපායො අඨකථායං වු
ත්තනසෙන නදියං කතෙ සෙතූමහි සෙතූපාදෙජ්ජ ච තසං අ
නොතානදියං යෙව පතිට්ඨිතෙජ්ජ නදියා පන කමමං කරිසොමා
‘ති ගතො තසම්. සෙතූමහි සීතෙති හිකඬුහි උදකුභෙක්ඛපෙන
පරිච්ඡින්නාය සීමාය උපසම්පද්දි විනයකමමං කාතුං අඨකථා
යං වුත්තං, චිත්ත බහිනදිනිරෙජ්ජ සීතරුක්ඛාදිහි ගාමසීමාහි වා
තසං උදකුභෙක්ඛපඨසෙතූනො සබ්බෙකො සංකරෙ සති තා
පන උභයභීරභිගාමසීමායො අසොධෙතො තථා සෙතූමහි ක
මමං කාතුං අඨකථායං පටික්ඛිත්තං නිසෙධිතං, කසමා, සෙනා
නුසාරෙන උදකුභෙක්ඛපසීමාය එකතො බධඋභයගාමසීමාජ්ජ
එකිසියු වා සීතා හිකඬු නදියං උදකුභෙක්ඛපසීමෙඨ තසම්.
සෙනාධාරෙ එතා කරොත්තනානං හිකඬුනං කමමං කොපෙ

නති වග්ගවසෙන සිතනිනා, තත්ථා සෙතුසංඛ්‍යාසනි'පි තා පන උපයතිරථිගාමසීමායො තත්ථානං භික්ඛූනං හත්ථා සානයනඛ්‍යාසීමාකරණවසෙන සොධෙධා වග්ගකමමපරි භාරෙන තත්ථි. උදකුකෙකපසීමඵසෙතුමිහි සිතෙහි කමම. කාතඛ්ඛං, තදත්ථං විසෙසෙන පාකටං කරොති යථාචුරේත න "පරික්ඛින්නො තථා කාතුං අසොධෙධාන නා පනා" 'ති ඵතෙන, තා පන ගාමසීමායො අසොධෙධාන තථා ගාම සංඛ්‍යාසීමා උදකුකෙකපසීමඵසෙතුමිහි කාතුං පරික්ඛින්නො'පි ගාමසීමායො සොධෙධා ගාමසංඛ්‍යාසීමාදකුකෙකපසීමඵ තත්ථි. සෙතුමිහි සිතෙහි තථා කාතුං න පරික්ඛින්නො ප රිකෙකපො න කතො කාතුං අනුඤ්ඤාතො අභිකථාචරියෙ හි නියමිතො'ති අධිප්පායො සෙතුතො ගාමසංඛ්‍යාසීමා නදියං සෙතුමිහි සිතානං භික්ඛූනං සීමාපෙකඛාය උදකුකෙක පපරිච්ඡිද්ධතෙන සීමා න උපප්පති'ති වදනතස්ස මතෙ න නදියා උභොස්ස පසෙස්ස චෙ පකතිගාමා මජ්ඣෙ සෙ තුගාමො'ති තිසෙසා ගාමසීමායො හොනති, සභාගානච ගා මසීමාදීනං සංඛ්‍යාසීමාදෙසො අභිකථාදීස්ස නදස්සිතො න කෙ චලං න දස්සිතො අභිකථා තාසං සභාගසීමානං සංඛ්‍යාසීමා අදෙසනා චුරිතායෙව, හෙථා'පි චුරිතායෙව යමත්තො 'යා පතෙනා ලොකවොහාරසිඛා ගාමඅරඤ්ඤානදීසමුද්දජ්ඣන සසරසීමා පච තා අඤ්ඤාමඤ්ඤං රුකඛාදීසංඛ්‍යාසීමා'පි සමෙහද දෙසං නාපජ්ජන්ති පෙ තෙතෙව අභිකථායං තාසං අ ඤ්ඤාමඤ්ඤං කත්ථි සමෙහදනායො න දස්සිතො සාසනවො හාරසිඛාගෙව දස්සිතො" 'තස්සදීනා, අපි ච සෙතුගාමො'ති වාදිතො තස්සෙව මතෙන සෙතුතො ගාමසංඛ්‍යාසීමා සති ත ත්ථි. සෙතුමිහි "සීමං සොධෙධා කාතඛ්ඛං" මිති ඉදං අභිකථාය න චතතඛ්ඛං සියා කත්ථා උභිතනං සෙතුගාමානං සභාග නිනා, චුරිතමෙව අභිකථායං, තෙන සෙතුතො ගාමසංඛ්‍යා සීමා සති'පි තත්ථ සිතානං භික්ඛූනං උදකුකෙකපපරිච්ඡිද්ධ තෙන තස්සෙතුතො සමන්තා උදකුකෙකපසීමුප්පති ව උප්පති යා විසභාගානං ගාමොදකුකෙකපසීමානං ඵසිභුත

නිත්‍යා කම්මකොපපරිහරනත්. ගාමසීම. සොබෙතා උදකු
 කෙඛපසීමඵසෙනුච්ඡි කම්මකරණරහතාවො ච විතනං.
 උදකුකෙඛපගාමසීමානං. සංකරදෙසප්පනකස්ස සෙනුනො
 අගාමතාවො ච මුඛතොව අභිකථානසෙන පරිදීපිතො'ති
 වෙදිතබ්බං. යථාචුත්තරිකාපාඨානුසාරෙන සෙනුගාමො වා
 හොතු පකතිගාමො වා, තාසං ලොකවොහාරසිඛානං සභාග
 ගාමසීමාදීනං. අඤ්ඤමඤ්ඤසං අසමෙහදෙ ච අසමනිනනත්තා
 අසොධනියත්තා ච සාසනවොහාරසිඛාය උදකුකෙඛපසීමාය
 ධීතස්ස සෙනුනො ලොකවොහාරසිඛාය විසභාගාය ගාමසීමා
 ය එකසමිකිත්තා සංකරදෙසො ච සංකරෙ සති එව සො
 බෙතබ්බතා වා'ති එවමාදයො'පි විසෙසා චුත්තා'ති වෙදිත
 බ්බං. අපිච"යා පනෙතා ලොකවොහාරසිඛා පෙ
 තෙනෙව අභිකථායං තාසං අඤ්ඤමඤ්ඤං කත්ථි සමෙහදන
 යො න දසසිතො සාසනවොහාරසිඛාහෙව දසසිතො" 'ති
 ඉමස්මිං පාඨෙ සාසනවොහාරසිඛාහෙව'ති සාසනවොහාර
 න සිඛාති එව, සිඛාති'ති සභාසේනනියා, සාසනවොහාර
 සිඛාති සීමාති සඤ්ඤාති අනො, කිං චුත්තං. හොති, සාසන
 වොහාරසිඛාති සීමාති සඤ්ඤා සාසනවොහාරසිඛානං. සාසන
 වොහාරසිඛාති සඤ්ඤා ලොකවොහාරසිඛානවා'ති එව. අත්ත
 නො අත්තනො නිස්සයවිරහිත්තානං. අඤ්ඤමඤ්ඤවිසභාගසී
 මානං. සමෙහදදෙසො අභිකථාය දසසිතො'ති අභිප්පායො
 සීමාලක්ඛණදීපනිගතො පන ඉමමෙවටිකාපාඨං. දසෙසනෙත
 න "සාසනවොහාරසිඛාහෙව දසසිතො" 'ති ඉදං යථාචුත්ත
 ත්පටිඛාහනත්ථිව "සාසනවොහාරසිඛොයෙව දසසිතො"
 'ති විරාබෙතා ලිඛිතං. විමංසිතබ්බමෙත්ථා'පි කාරණන්ති. සී
 මාසොධනව විසභාගානං. බණ්ඩසීමාමහාසීමාදිබ්බසීමානං. ගා
 මොදකුකෙඛපාදිඅබ්බසීමානං. තාසං බ්බාබ්බසීමානං. වා අ
 ඤ්ඤමඤ්ඤසමිකිතෙ සති එව අභිකථාටිකාදීසු විහිතං, න වි
 හිතං. විසභාගානං. අසමිකිතෙ සභාගානං. සමිකිතෙ වා, සීමා
 ලක්ඛාරසභිගහෙ ව නදියා චීසු තිරෙසු ගාමසීමාති සඤ්ඤා උදකු

කෙබඳුකමකින් සැදුණු සැකයක්ද සිතට නැගී. දෙසෙසු සිත ගා මසීමායෝ අසොබෙණා කමකරණය, අනුරූපන. සො බෙණා කරණරහිතව “විසු නිරෙසු සිමාහි සමකෙසෙසු සි ති සෙසුනො” තනාදිනා පකාසෙණා, නදනනනර. නදියා අනෙතාගතසෙසුනො වසෙන උදකුකෙබඳුසිමාය ගාමසිමා දිහි සඟි. අසැකරනත. බහිනදිහිසමකෙසෙන සැකරනන ව විභාවෙනො.

“සෙසු වනෙතාදකුකෙබඳුගත. නතෙව සැකරෙ”

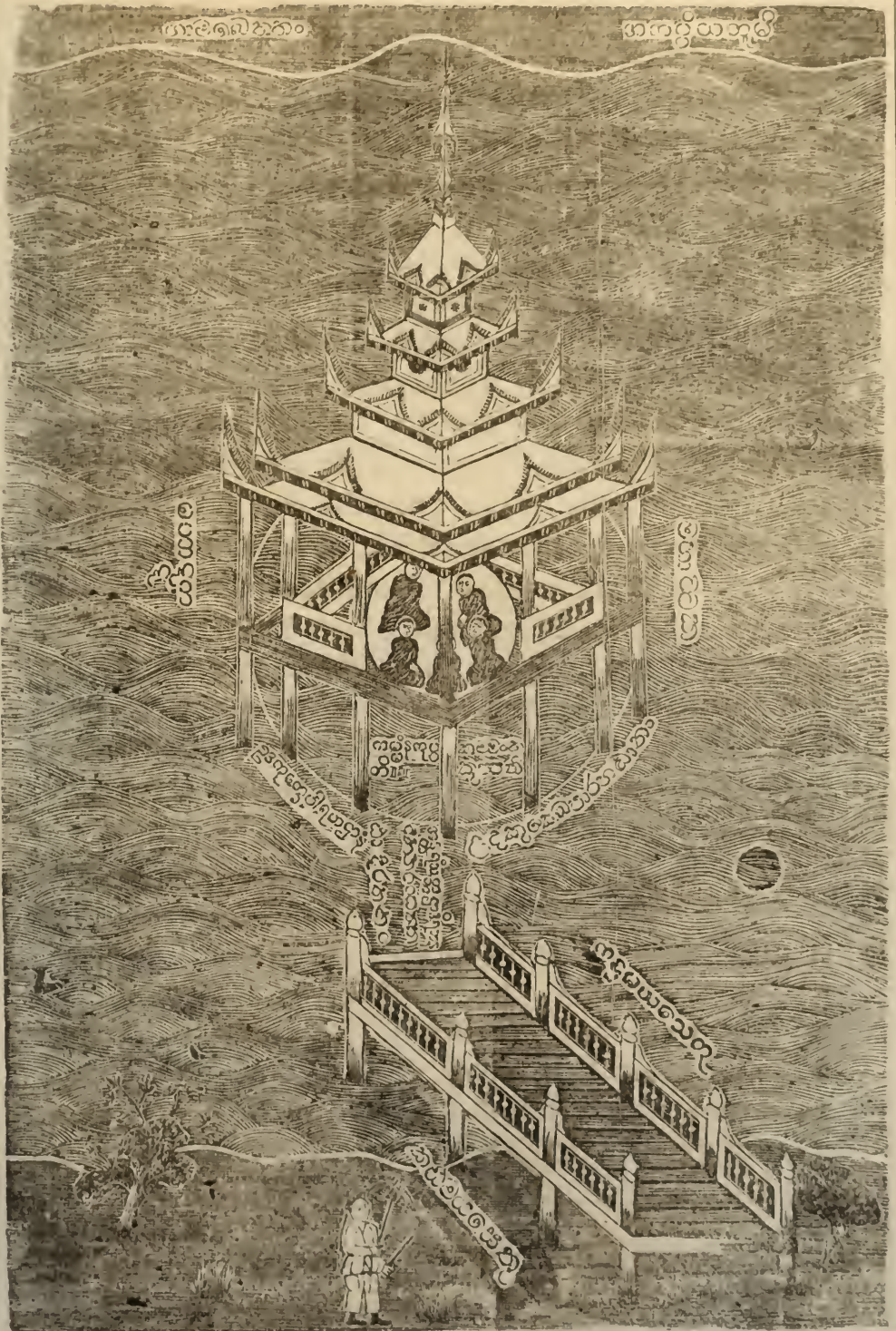
“බහි වොහසකොටිහි නජ්ඣෙනොගතමෙව වෙ” ති.

ගාමිමාහ, අසො. ගාමාය. සෙසු ව අනෙතාඋදකුකෙබඳු ගතො බහි ව උහසකොටිහි නදියා අනෙතාගතො එව වෙ සැකරෙ නතී එවාති යොජනා, තන නජ්ඣෙනොගත මෙව වෙති අනතපාදෙ “වෙ සද්දෙ පරිකප්පෙ, කි. වුතන. හොති, සිතෙහි නජ්ඣෙසුමහි” තනාදිනා යො අනෙතානදි ය. කමකරණරහො සෙසුවුතො සො පන සෙසු සවෙ උදකුකෙබඳුපරිච්ඡිනනාය සිමාය අනෙතාගතො හොති, ස සැකරො නතී එව තවා දිසසෙසුතො අප්පරිසරිතො ව ත සි. සෙසුමහි සිතෙහි කතොදකුකෙබඳුසිමාපරිච්ඡිදතොපි බහිසිතො සෙසු ව උහොහි කොටිහි උදකුකෙබඳුපරිච්ඡිදතො නදිසිමාය අනෙතාගතො එව හොති වෙ එව. සෙසුතො බහිනදිහිරෙ විසභාග. විහාරසිම. වා ගාමසිම. වා අප්පසිතා සභාගමෙව නදි. ආහච්ච සිතනනා සැකරො සිමාසමකෙසෙසු සො නතී එවාති අවධාරණයෙව වතනමානෙන එවසද්දෙ න යවාච්චතසැකරදෙසසස අපිජ්ජමානන. නියමෙති. යවා ව උදකුකෙබඳුපරිච්ඡිදසස අනෙතාගතො සෙසු ව උදකුකෙබඳුපරිච්ඡිදමතිකකමිතා බහිගතෙහි උහසකොටි හි විසභාග. විහාරසිම. වා ගාමසිම. වා අප්පසිතා උදකුකෙබඳු නිසසරෙනන සභාගාය නදියා අනෙතාසිතො සෙසු ව සිමාසමකෙසෙසු. සැකරදෙස. න කරොති වි වුතො එව. ගාමාදිසමකෙසෙනාගමම උදකුකෙබඳුසිමාපරිච්ඡිද. අප්ප

සීමා නිසඳ, උදකුකෙකිපනිසසයාය නදියා නනො උදකුකෙකිප
නො බහිසිනො සෙතු ච සීමාසඬකරදෙස. න කරෙති

සෙතුනො වසෙන අඤ්ඤමඤ්ඤවිසභාගසීමානං අසඬෙකි
නිතා'නි අයමධිප්පායො'පි යථා වුනෙනන "සෙතු වනෙනාදකු
කෙකිපගනං නතෙථ සඬකරෙ" 'නතදිසු විසභාගසීමානං අස
ලෙහෙදමෙව අසඬකරස්ස හෙතු'නි දස්සනමුඛෙන වුනෙනා
යොවා'නි වෙදිතබ්බො. අපිච පක්ඛනතරපරිකප්පත්ථසෙ
න සො පන උදකුකෙකිපසීමඬසෙතු සඬෙව නණ්ඩුලං ලභෙ
ය් අපවිසසානතදිසු විස, උභයකොට්ඨි නදිං අතිකකමිතා බ
හිනදිතිරෙ විසභාග. බබසීමං ගාමසීමං වා සඬෙව පන ජුසෙය්
ඵචං සනෙන උදකුකෙකිපසීමාය අඤ්ඤසීමාහි සඬිං අතෙථ
සඬකරො තනනාමකො සීමාසඬෙකිදෙසො උපලබ්තො
වා'නි අයමතො'පි වුනෙනායෙව, අඬකථාය ච යථා වුනෙන "න
දියං සෙතුං කරෙතති සඬෙව අනෙනානදියංයෙව. පෙ. කමං
කාතුං වට්ටති, සඬෙව පන සෙතු වා. කලමං
කාතුං න වට්ටති සීමං සොධෙතා කාතබ්බං." 'නි, ඵත්ථ පදමං
වුනතාය උදකුකෙකිපසීමාය ඵච සෙතානුසාරෙන බහිනදිති
රෙ විසභාගසීමාහි ඵකසඬෙකිනිතා සඬකරදෙසො වුනෙනා
පරිකප්පක්ඛනතරතෙථසු වනිතානෙනි සඬෙවනා'නි ඉමෙ
හි'නි දඬබ්බං, සීමාලඬකාරසඬගහට්ඨකාය'පි පක්ඛනතරත්ථපරි
කප්පත්ථසෙන ගාථාය අත්ථවිවරණං කරෙතෙනන, "සෙතු
පන අනෙනා උදකුකෙකිපගනං උදකුකෙකිපසීමාය අනෙනා
ගනො පවනෙනා ඬෙව හොති උදකුකෙකිපනො බහිසිනෙහි
උභයකොට්ඨි නත්තෙනා ගතමෙව ඬෙව නදියා අනෙනාග
නො ඵච ඬෙව හොති අඤ්ඤසීමාහි සඬකරෙ නතී'නි ආහා'නි
අඬකථානුලොමං කතා පුර ලංකාදිපෙ සබ්බපරියතතිධරෙ
න වාචිසසුරහිධානමගාසඬසුරත්තෙරෙන විරචිතං සීමාල
ඬකාරපාළිං උපලකෙකිතා වුනතං සිහලදිපෙයෙව සඤ්ඤ
සතාදිසු සිකඛිතෙන තිපිටකපරියතතිධරෙන අරිමඤ්ඤනපුර
වාසිනා ජ්ජ්ජොවා'නි විසුතසඬමමජ්ජතිපාලතෙරෙනා'නි ද
ඬබ්බං. ඵචං සීමාලඬකාරසඬගහෙ තට්ඨිකාය ච අඬකථායං
වුනතසෙතුනෙය ධ්වං විසභාගගාමසීමාදිතං සඬෙකෙ සති
'පි සෙතාධාරෙ සිතානං හික්ඛුනං උදකචාලිකාපරිච්ඡද

උදකුඟකට පවතින නිසා ආපවිසි නම් නදිය සිටින
ගාමයෙහි පවතින බව සලකනු ලැබේ එම උදව් බව.

[illegible]

තෙන උදකුකෙකපසිමුප්පති ව, තථා උප්පත්තාය උදකු
 කෙකපසිමාය සංකරෙ සත් තං සමෙකිගාමාදිසු සීතො
 භික්ඛු හත්ථාසානායනබ්බිසිමාකරණවසෙන අසොධෙකා ක
 තකම්මවිනාසො ච සෙකාදිසබ්බෙකො සති සිමුප්පතියා සංක
 රදෙසසස්ස ච පකාසනෙන සිමාසබ්බෙකාදෙසජනනහෙතුභූ
 තානං රුක්ඛසාධාපාරොහසෙකාදීනං අගාමභාවොවා'ති එව
 මාදයො'පි අත්ථිසෙසා පරිදීපිතා භොනත්'ති වෙදිනබ්බං
 සථෙ උදකුකෙකපෙන පරිච්ඡින්නජලතලෙ බහිනදීතිර
 නො උපරි දිස්සමානරූපෙන ආගතරුක්ඛසාධාපාරොහ
 සෙකාදි පුසනං තථා තස්මි. පරිච්ඡින්නජලප්ඵදෙසෙ
 ජ්වරරුක්ඛාදිපුසනං වා අදිස්සමානසබ්බෙකො'ති වදන්තස්ස
 මනෙන අභිකථායං. "මහාසිමාය පඨවිතලං වා තත්ථ ජ්ව
 රුක්ඛාදීනි වා ආහච්චි තිඨත්" 'ති ව, "උදකුකෙකප මත්ත
 මෙව හි සිමා" ඉතිව ඉදං න වර්තබ්බං සියා වුර්තමෙව අභි
 කථායං, තස්මා උදකුකෙකපසිමාය එකසබ්බෙකෙන ආගතා
 නං රුක්ඛසාධාපාරොහාදීනං බහිනදීතිරෙ විසභාගාය බබ්බි
 මාය වා ගාමසිමාය වා පඨවිතලෙ තත්ථ ජ්වරුක්ඛාදිසු වා ආ
 හච්චි ධානං, තථා බබ්බිමාය වා ගාමසිමාය වා එකසබ්බෙකෙන
 ආගතානං ච දිස්සමානරුක්ඛසාධාපාරොහසෙකාදීනං උදකු
 කෙකපසිමුප්පතීතො සුරෙ පච්ඡි ව තස්මි. පරිච්ඡින්නජල
 තලෙ වා තත්ථ සීතරුක්ඛඅට්ඨනාවාඋලුප්පසෙකාදිසු වා
 ආහච්චි ධානං දිස්සමානසබ්බෙකමෙවා'ති දඬබ්බං, තෙනවා
 හ විමතිවිනොදනිවිකායං. "උපරිදිස්සමානබ්බිසාධාදිපථෙ
 සෙ එව සංකරදෙසසස්ස සබ්බත්ථ දස්සිතත්තා අදිස්සමානානං
 මූලානං පථෙසෙ'පි භූමිගතිකත්තා දෙසො නත්තී'ති සිජ්ඣති
 සථෙ පන මූලානි'පි දිස්සමානානෙව පවිසන්ති සංකරෙව,
 පබ්බතපාසාණං පන දිස්සමානා'පි භූමිගතිකා එවා" 'ති
 එවං බබ්බිමායො වා භොනතු අබ්බා වා තාහි විසභාගසිමාහි
 විනිග්ගතා රුක්ඛසාධාපාරොහසෙකාදියො උපරිදිස්සමාන
 රූපෙන අඤ්ඤාසිමිපරිච්ඡදං ගන්වා තත්ථ කම්මකාරකභික්ඛු
 නමාධාරභූතඋපොසථාගාරඅට්ඨනාවාසෙකාදීනි අපුසන්තා
 'පි තාසු සිමාසු පඨවිතලං ජලතලං වා පුසමානා තිථෙය්ගං
 තා සිමායො තෙන පුසනෙනා'පි සංකරදෙසසද්ධා භොනති,
 "මහාසිමාය පඨවිතලං වා" 'තිව, "උදකුකෙකප මත්තමෙව හි

සිමා" "නිව, ආදිනා නයෙන අභිකථාදිසු යථාචරිතවිසෙසසි
මොපාද්‍යනස්ස දසසිතතා, වජිරබුඛිවිකායමිති වුතතමෙව
"යං කිච්ඡි වචනතො තිණ්හිති සිඛගහිතානි මහාථෙර තිණ
මිති සොධෙතා ව කරෙන්නි" 'නි' ~~~~~

පාළියං භගවතා විනයකමමානං සුඛකරණස්ථං සිමායො
අනුඤ්ඤාතා'පි අනුජ්ඣාමි හික්කිචෙ සිමං සමමනනතො
සිමනතරිකං ඵපෙතා සිමං සමමනනිතං 'නි සුතභිකාමස්ස
යෙන ධම්මසඛගාහකස්ථෙරෙහි තස්ස භගවතො අජ්ඣාසයානු
රූපෙනෙව නිද්දිඨිපාළිමුත්තවිනිච්ඡයනයෙන තා සිමායො
යථාචරිතසම්බන්ධදෙසමුපගච්ඡන්ති'නි අභිකථාදිසු දිස්සමා
නතතා, සාසනවිසුඛිකාමෙහි අත්තස්ථපරස්ථනිරතසඛාපඛි
ජිතකුලපුත්තොති තාසු දෙසදුඨාසු සිමාසු අනාමසො බන්ධ
කො ආගතතයෙන උබ්බජ්ජාපෙඛස්ස භණ්ඩකමමාපුච්ඡන
මතතාමි අකරණියං, පගෙව අබ්භාතොපසම්දදිගරාචි
නයකමමානං අකරණියංතා'නි ~~~~~

ඵනිතාවතා සබ්බසත්තානං විසුච්ඡිසම්පාපකස්ස සකලලො
කෙකුත්තමස්ස භගවතො සාසනායුහුතො විනයෙ සිමාදුලලඛි
ගාහිතං ලඛිනිසෙධනන්දාය, තථා අවිඤ්ඤාතසිමානසානමාධු
නිකානං විඤ්ඤාපනාය, සිමානයඤ්ඤානං විඤ්ඤානං සම්පතං
සනස්ථ, උපොසථිකඛිකපාළියා තදභිකථාසමනතාපාසාදි
කාය වජිරබුඛි සාරස්ථිපනී විමතිවිනොදනි'නි තං තං නාමි
කාහි තිහි විනයවිකාහි, කංඛාවිතරණියා මානිකභිකථාය ත
ස්ස සංවණ්ණනාලිනත්ථපකාසනියා විනයත්ථමඤ්ඤාසාය වින
යවිනිච්ඡයපකරණෙන තට්ඨිකාවිනයත්ථසාරස්ථිපනියා පාළි
මුත්තවිනයවිනිච්ඡයසඛගහපුරනවිකාය ලිතත්ථපකාසනියා
සිමාලංකාරසඛගහතඛණ්ණනාහි'නි ඵචමාදිහි අභිලක්ඛි
තෙහි විනයගණනි අරහතා සම්මාසම්බුධෙන අනුඤ්ඤාතා
නං බ්බාබ්බසිමානං සම්මෙද්දසම්මෙද්දලක්ඛණවිභාවනමුඛෙ
න අනෙකච්චිගෙනෙතාසාදිනි සඤ්ඤාසායා විසෙසතො ච විස
භාගානං ගාමොදකුතෙහිපාදිසිමානං සඛිකරදෙසො තප්පරි
හරණ්ණානමො ච විනිච්ඡිතො'නි ~~~~~

අනුඤ්ඤතා හි සීමායො මුනිනා පාළියං දුට්වා,
බබාබබවසා භොනති විසෙසවතියො සද්දං

කිවා'පි කම්මසංසිඛිසාමඤ්ඤමන්තතො ඉමා,
සිත්තං සමානසංවාසා සීමායො ඵකුපොසථා

තථා චුත්ථන්තො නාසා සිමන්තරිකතො'පි ච,
පමා ණ ඩා න ආදීති බබාබබවිසෙස නා

කථං උප්පත්තිතො නාසං විසෙසො භවති'ති චෙ,
විනයඤ්ඤාති විඤ්ඤායො විනයෙතෙවසො නයො

පඨමංව නිමිත්තානි කිත්තොචාන යථාවිධි,
කම්මවාචාය වුත්තාය සීමා සා තත්ථ බරුකිති

අබවාසුදකුභෙකපසීමා සරොයතෙ සයං,
උදකුක්ඛිපනාදීති සීමාපෙක්ඛාය තංඛණි

සත්තබ්භන්තරසීමා ච තථා පෙක්ඛාය ජයති,
අබ්භන්තරපරිච්ඡේද ඉති විඤ්ඤාති වෙදියා

බබාබබානසීමානං ඵවං උප්පත්තිනානා,
කථං නාසං විනාසස්ස විසෙසො'ති පවුච්චති

සමුත්තනතො වාථ සාසන්නතරධානතො,
බබායාති විනාසං සා අපෙක්ඛාවිගමෙත්තරං

ඉති නාසං උභින්නමපි විනාසො දිස්සතෙ විධා,
නානං අන්තරිකානන්තු නයෙනානෙන වෙදියං

සීමානන්තරිකාමාණං මුනිනා ඵන්තකං ඉති,
න වුත්තම'පි සා අභිකථාසු දස්සිතා කථං

මහාඅභිකථායං සා රතනෙන පමාණිතා,
කුරුඤ්ඤං විදතී ච වට්ඨති'ති පකාසිතා

මහාපච්චරියං සිමන්තරිකා චතුරධතුලා,
ඨපෙතබ්බා'ති නිද්ද්ධා විකාසංවණ්ණනාය'පි

ව්‍යවච්ඡේදෙන ධානංව සීමානං මුනිආසයො,
සීමානන්තරිකං තස්මා ඨපෙතා ඉතිආදිතා

සමිහිඳුනලෙකාභරණ. කතා බඩා'පි අනාරං,
 අදසෙසනා බඩා'පි සබ්බා යනාහි අසීමනං.~~~~~

වුරුනනා මුනිනා සීමනාරකාභාවදෙසනං,
 එකවඩුලමනනා'පි වට්ටනනාරකා අයං.~~~~~

සා හි දුබ්බාධමනනා'හි කතා අභිකථාසු'පි,
 සීමානනාරකා වුරුනා චතුරඩුලනොධිකා.~~~~~

ඉති විකාස සමුඛමනානුකූලචණ්ණනා,
 කතා අභිකථායා'හි වුරුනා පාලිමපෙඝ්ඛිය.~~~~~

අබ්බානනානු සීමානං අඤ්ඤථාව පකාසිනො,
 අභිකථාසුපචාරෙ ඉති විඤ්ඤාහි චෙදියො.~~~~~

සීමානමනනෙර නාසං ධිපෙතබ්බනාහි භාසිතං,
 සත්තබ්බනනරමෙකංව චිත්තසේනි තපස්සිති.~~~~~

නදාදිසු තථෙව්චාදකුඤ්ඤපානමි අනනෙර,
 ධිපනියෙතදකුඤ්ඤපො කරෙතොති විසුං පරෙ.~~~~~

ඉති බඩා අබ්බා ච සීමා අනනාරකාවසා,
 විසෙසවතියො නාසං පමාණේ නානනා කථං.~~~~~

නියොජනපරං මාණං බබ්බසීමානමිරිතං,
 එකවිසතිහිකුඤ්ඤානමාසනාරහමොමකං.~~~~~

පරමොමකමාණානමනනෙරහි ය දිච්ඡ කා,
 වට්ටනෙවා'හි නිද්ද්ධං බබ්බනං විනසෙ නසෙ.~~~~~

පමාණනියමො එවං පාලිඅභිකථාදිසු,
 දිස්සතෙ බබ්බසීමානං අබ්බානං න දිස්සති.~~~~~

පරිසා යාව වඩ්ඪනාහි තාව සීමා'පි වඩ්ඪිතෙර,
 අබ්බාසුදකුඤ්ඤපසත්තබ්බනනරසඤ්ඤිතා.~~~~~

පමාණවතියො වුරුනනසෙන සමමනා ඉමා,
 අබ්බා අප්පමාණා'හි පමාණේ නානනා අයං.~~~~~

බබ්බසීමාදකුඤ්ඤපසත්තබ්බනනාරකා කමා,
 එලෙ ජලෙ අරඤ්ඤා'හි එවං ධානවිසෙසනා.~~~~~

අබබාසු'පි තිසෙකා අඤ්ඤාති අසමා සියා,
 ආණ්ඩුප්පමානාහි සීමාහි ඉති වෙදියා~~~~~
 කා'ති සා තංඛණ්ණප්පනිනාසාදිරහිනා ච සා,
 ගාමසීමා පකතතාව සබ්බකමමාරහා මනා~~~~~
 ඉති පුත්තනගෙයනෙතා සීමා යනති'ති නානතා,
 අබබා චඤ්ඤාමඤ්ඤාසං උප්පතතාදිකමා මනා~~~~~
 සමමනාසමමනානෙතං සීමානං නයලකිණං,
 උප්පතතාදිවිසෙසමහි සලලකෙකිනතු විචක්කණ්ණ~~~~~
 යං යෙසං භික්ඛවෙ සීමා'තතාදිසුතතං ජිනෙරිතං,
 පච්ඡා සමමතසීමානං තං අසීමතිසාධකං~~~~~
 සමමතා'ති ච බබා'ති අයමනො පකාසිතො,
 කමමවාපාය වචනං බනිතං ඉහ නෙතරං~~~~~
 තස්මි. සුතෙතිව තෙසං තං කමමං ඉති අනෙත'පි,
 සී මා බ නි න ක මමං ච භි ක්ඛු තං තෙ ස මී රි තං~~~~~
 බබාබබාසු නො යනති අබබා බබතුලතං,
 බබාචාබබතුලතං අබා බුච්ඡමතං ඉදං~~~~~
 තස්මා නොතරති සුතතං යථාචුතං ජිනෙරිතං,
 අස මම නො ද කු කෙකි ප සී මා දී නං වි නී ච්ඡ යං~~~~~
 තෙ නෙ ව උ ද කු කෙකි ප සී මා සං ව ණ්ණ නා ය 'පි,
 යො අනෙතා නදියං ජිනො රුකෙකා සඤ්ඤාතො තතිං.
 උදකුකෙකිපසීමෙඨ රුකෙකි තස්මි. ජිනෙති'පි,
 වට්ටති'ති සමුද්දිඨං කමමං කාතුං තපස්සිති~~~~~
 තස්ස රුකකිසස සාබා චා පාගෙහො චා සවෙ පන,
 බබසී මාය ගාමෙ චා බහි ති රෙ ප ති ට්ඨි තා~~~~~
 උදකුකෙකිපමතිතස්ස සීමතා මුති නෙ රි තා,
 යං මජ්ඣමස්ස පොසසෙසාදකුකෙකිපා'ති ආදිතා~~~~~
 තථෙවඨකථායමපි සීමා'ති පරිකිත්තිතා,
 උදකුකෙකිපමතිතං ව විකාසු'පි තථෙව සා~~~~~

වි න ය නි සා ර ස නදී ප නි ආ දි සු වා පි සො,
පරිච්ඡින්නපදෙසනොදකුකෙකිපො'නි දීපිනො

වුත්තමඵකථාපාඨේ රුකෙකි අපි සිතෙහි'නි,
එත්ථ විකාය අනෙතාදකුකෙකිපඨේ'නි භාසිතො

රුකකිසො'නි පදුඛාරෙනා'පි අඵකථානයෙ,
උදකුකෙකිපසිමඵරුකකිසො'නි ච ආදිනො

යථාචුරෙතාදකුකෙකිපසිමාසුප්පතනි දීපිනා,
විසභාගාහි සිමාහි සභිං සනෙත'පි බන්ධනො

බධානං වා අබධානං රුකකිසාඛාදි බන්ධනං,
යං සිමානසුදුමසුදුසං විසභාගානමෙතනො

සඛිකරෙ ඉති අකඛානො දෙසො සච්චිකප්පේ අයං,
අසොධෙතාන සිමං සො කතකමචිතාසකො

“සඛිකරෙ සති සිමානමසොධෙතා කතං පන”

“කුප්පතෙ සඛිකමමනති වුත්තමඵකථාය හි”

ඉච්චිවං ජනකච්චාච දෙසසෙසනං සමබ්බුද්ධං,
සිමං වා සොධසිතාන කාතබ්බතති පුරතතා

සිමා විසොධනමෙපත්ථ නදියං සීතතික්ඛුනං,
ගාමථා නයනං හත්ථපාසං වා කරණං බ්භි

සච්චිකෙ සති සොධෙතා කරණෙන උදිරිනා,
සිමුප්පතනා'නි පච්ඡාච උදකුකෙකිපසසුදුනා

ඨකෙකිසසං කරෙතෙහිතරං සිමං විසොධිය,
කාතබ්බං 'තසබ්බුද්ධං කමමං විනයෙ නයකොවිදු

කරෙතෙහිපුදකුකෙකිපෙ ගාමාදිං සොධයෙ යථා,
සොධෙතා වොදකුකෙකිපං ගාමාදෙ'පි කරෙතරෙ

ඵ වං කරණමෙකි සසං සච්චිකෙ තරසොධනං,
වුත්තං න වුත්තං තංයෙව සොධෙතා කරණං තහිං

සච්ච පච්ඡාදකුකෙකිපසිමා කුප්පතෙ තනො,
න වතතබ්බො සියා සිමාසඛිකරෙ පාළිමුත්තො

වුරුනුවඩ්කථායං සො දෙසො තෙනා'පි බන්ධනෙ,
ස නොන ව උදකුකෙඛප සී මා යු පස නති දී පි නා

උදකුකෙඛප සී මා ය උපචාරං පුරුතනා,
නියමෙනා අවොචු. තෙ එවමඩ්කථානසෙ

සචෙ පන බහු භික්ඛු කරුණෙන ව විසුං විසුං,
උපොසථාදිකං තෙහි දකුකෙඛපානමනතුරු

සී මා න නත රික නා ය ස බෙබ්හි අප රු පරෙ,
ධිපෙනබ්බොදකුකෙඛපො අධිකමපි ධිපෙ තනො

න වට්ඨති තනො උණං ධිපෙනුං 'තෙතවමාදිකං,
මා නික ධිකථාය මපි එවමෙවං විභාවයං

භත්තපාසං ජහිතාන පරිච්ඡේදනතරෙ සීතො,
තත්තකංව පරිච්ඡේදං නතිකකමම බහිවසීතො

කමම. කොපෙනි ඉච්චනං සබ්බාසථකථාසු'පි,
සනතිථානනති නිද්ද්ධිං විනයමහි විනිච්ඡෙසෙ

තථොචාරියො බුබුදුතතතෙතරෙ සුබුබ්බො,
කුසලො පරියනතිමහි පටිපත්තිවිසාරදෙ

"ඉමා චෙ පන සීමායො වඩ්ඪන්ති පරිසාවසා"
"අබ්හන්තරුදකුකෙඛපා සීතොකාසපරසිසුං"

"සීතො අනෙතාපරිච්ඡේදෙ භත්තපාසං විභාවා"
"තත්තකං අනතිකකමම පරිච්ඡේදමපි වා පරං"

"සීතො කමම. විකොපෙනි ඉති අභිකථානසො"
"තස්මා සො භත්තපාසෙ වා කත්තබ්බො බහි වා පන"

ඉච්චාහ තෙන සීමොපචාරනිද්ද්ධිසනෙන'පි,
සිමුපසනති ව උප්පනා සඤ්ඤා ව පකාසිතො

විකාචෙතෙ ව විමති විනොදනි සුකාරකො,
තනො බහි'පි එකසෙසාදකුකෙඛපසං අනතරෙ

ථාතුං න වට්ඨතිච්චනං වචනං දුබ්බිජ්ජනො,
උදකුකෙඛප සී මා ය පරිච්ඡේද සං භාසිතං

තෙනෙව ච තහි කමමකොපසඬකා නිවාරිතා,
 ඉති ච කා මා නි ක ඵි ක ථා පා ඨෙ 'පි ආ ස යං.~~~~~
 සංසංඥනො ඉධෙව ඵි ක ථා පා ඨෙන ස්සයනො,
 වි නන මපි උ ද කු කෙඛ ප ප රි චෙජ් ඥ න ම න්න රු.~~~~~
 බඬා නං වි ය සි මා නං වි ද ඤ්ච තු ර ඩු ලං,
 අව ඤ න්න රි කා මා ඡං ද කු කෙඛ පො ච භා සි තො.~~~~~
 තනො 'පි අඬි කං ව ධ ති 'ති ව කා ච උ ා න කං,
 න ව ධ ති 'ති චු ත්ත න්නා වා ඬි ප්පා යා ස මා තනො.~~~~~
 උ ා න කෙ ධ පි තෙ සි මා ස මෙ භ ද්ද ඡ ය තෙ තහි,
 කමමකොපො 'පි තෙනෙව චු තෙනා අඬි ක ථා න යෙ.~~~~~
 දු ඬි ඤ ඤ්ඤ ය ප රි චෙජ් ද ව ති යො හි තනො ඉ මා,
 උ ද කු කෙඛ ප ම තෙනා ප චා රෙ තෙනෙව ඉ ච්ඡි තො.~~~~~
 ස ත්ත ඬ හ න්න ර සි මා න ම න්න ර 'පි ච ත ත්ත කො,
 ප රි චෙජ් ද්ද ව නි ද්දි ටො උ ප චා රෙ 'ති තෙන ච.~~~~~
 දු ඬි ඡ න ප රි චෙජ් ද භා වො ඵ්තා ස මී රි තො,
 ධා තෙනා 'පි තහි කමමකොපසඬකා ච දී පි තා.~~~~~
 බා හි ර ච ප රි චෙජ් දං අ න ති න්න ම ම නි ධ නං,
 කමමකොපසං ආ ස ඬි කා ධා න න්නි ප රි ක ප පි තං.~~~~~
 ආ ස ඬි කා හෙ තු ධා න ම පි සා ස න්තං පු ර ත නා,
 තං කමමකොප ධා න න්නි දු ර තො ප රි ව ඥ්ජ යං.~~~~~
 ඉති සං කි ත්ත සි සො 'පි චු ඬි මා න ය කො ච්ඤ,
 අ ඬි ක ථා න යෙ ධ කා සි මා ස මෙ භ ද්ද ල ක්ඛ ඡං.~~~~~
 ය ත්ත කෙ ත තු සි මා නං න හො ති ස ඬි ක රෙ තහි,
 ත ත්ත කං උ ප චා ර න්තං ධ පෙ ත ඬ ඬ න්නි භා සි තං.~~~~~
 පො රු ඡ ඡ්ඡි 'ති ඉ චෙ ච තං ද ස්ස සිං සු තහි තහි,
 චු ඬ නා ගා ද යො තෙ තෙ වි කා කා ර වි ච ක්ඛ ඡං.~~~~~
 ප ච්ඡි වා උ ප ප න්නා තා අ පු ඬි ව රි ම ම පි වා,
 සි මා යො ස ඬි ක රං ය න්නි ය ථා චු ත්ත න යා ත ථා.~~~~~

සාරත්ථිපතිවිකාචරියෝපි විපක්ඛණේ,
පුරෙතරං අනිච්ඡන්තො මාතිකඨකථාසයං.

තත්තකංව පරිචේදං නතිකකමම තතොබ්භි,
සීතොපි කමමං කොපෙති ඉතිදං නෙව පාලියං.

නෙව අභිකථායව ලබ්භන්ති පකාසිය,
සචෙ කමමං දුචෙ සංඝා කරුණති නදියං විසුං.

එවං සකොදකුකෙඛපා අඤ්ඤං අනනිවතරිය,
සීතොපි කමමං කොපෙති සීමා සමෙහදසමෙහවා.

අභිප්පායෙන ඉමිනා සචෙ වුතතං සියා තභි,
එවං හි සති සුචේදයං මාතිකඨකථාසයං.

ඉති වඩාන ලීනත්ථපකාසනිවචො තභි,
සංසංඤ්ඤන්තොතිදුරමපි විනිච්ඡිනිය බුබ්බිමා.

පරිචේදං ඛභි අඤ්ඤං පරිචේදමපි තත්තකං,
ඉතිදං දුතියං යෙවොදකුකෙඛපනති චබ්බි.

දුතියං තං නතිකකමම සීතොකොපෙති සො කථං,
තෙසං සා උදකුකෙඛපසීමා අඤ්ඤාය ඔත්ථවා.

තෙන සංකරදෙසෙන සො කොපෙති තථා සීතො,
ස බ්බි අභිකථා සෙව ව ස නති ථා න නතිදං තභි.

ඉ මි න ජක්ඛා ස යෙ නෙව ස බ්බා ස භිකථා සුපි,
අනිච්ඡන්තො සීමානං සමෙහදස්ස පකාසිතං.

තෙනෙවඤ්ඤාදකුකෙඛපොපචාරත්මපි ඊරිතො,
ආසංඝා පරිභාරත්ථං පොරුණෙහි විනා විහි.

අඤ්ඤාපනඤ්ඤාපොපත් පපමෙන්නිති වතපි,
තං තථා න ගහෙතබ්බං ඉති වඩාන සො සුථි.

විභාය අත්තනොවාදං පඨමංව උදීරිතං,
මාතිකඨකථාපාඨාධිප්පායං අනුමොදථ.

අභිකථා ව විකාහි විකා අභිකථා හි ව,
තාහි පකරණං පෙවං සංසංඤ්ඤන්ති සමෙන්නි ව.

ස බබ අ ඩි ක ටා සු 'ති ම හා අ ඩි ක ටා දි සු,
සනතිභානනති සංසුට්ඨ නිනනසො නිව්ච්චො අයං

තෙනාවොචුමහ පච්ඡ වා අපුබ්බාවරිමමපි වා,
උප්පනනා සඬකරං යනති ඉති වුත්තනසෙන නා

තෙ මහාකසපොපාළිභේරු ඵරගුණකර,
ජනනතා පිතුතො සමමාසමුබ්බසසාසයං පුරු

අනුසංරිතමතෙන න මණිං කරතලෙ විස,
පසසතතා පරියතතාදී අපකඛලිතවුච්චිතො

ධුරග්ගාහසමාපනතා තාදීපචසතෙති'පි,
ඵකත්‍රෙව සමාගමම අකාසුං ධම්මසඬගහං

බඩා වි ස අ බඩා 'පි සි මා යො යෙ ස මා දි නා,
හෙඨා වුතේතින සුතේතින සචෙ යනති අසිමනං

පච්ඡ වා නොපපජ්ජනති උපවාරෙ තථා විධෙ,
නිසමෙනතා ව්‍යවච්ඡේදං කහමා සිමානමබුච්චං

ත ඵෙ ව දු ති යෙ වා 'පි ත ති යෙ ධ මම සඬග හෙ,
තෙ තෙ බිණ්ණසවා චෙතං කහමා චතෙනාගධං කරු

කහමා න වධ්ධිච්චෙව ධිපෙතුං උතකං තහිං,
බුච්චං බහිපරිච්ඡේදං නතිකකමම සිතො'පි ච

කමමං කොපෙ ති ඉ ච්චෙ තං මහාඅඬිකථාදිසු,
සනතිභානනති සබ්බාසු කහමා වුත්තං තඵෙ ව

ආචරියො බුබදත්තඵෙරෙ කහමාහ තනිකං,
පරිච්ඡේදං නතිකකමම කමමං කොපෙති'ති සිතො

පොරුණ සඬකරෙ යත්තකෙන නො හොති තත්තකො,
ධි ප නි යෙතා ප වා රෙ 'ති කි සස හෙ තු වි යාකරු

යථාවුතේතින නෙකෙහි පරියායෙහි සබ්බසො,
සිමුප්පතති ච උප්පනතා සඬකරෙ ච පකාසිතො

ධිතාව පරිසුච්ඡාම ඉට්ඨසමිං විනයෙ තයෙ,
උප්පතතාභාවවාදිං තං සිමා උප්පජ්ජතෙ න වා

අසී. පාවචනෙ සමාමර්තං. හොති සචෙ පන,
තසෙසව අර්තනො අත්ථිනා වා විජ්ජනෙ යදි.

අඛා අඤ්ඤං අපසස්සනො පතිඨං චක්ඛනෙව සො,
අ ඛ ඛ සී මා ස ඔති නනා හු ත්වා 'පි උ ප ප ජ්ජ ති.

අනුප්පනා කථං යාති අඤ්ඤසීමාහි සඛකරං,
භවො නෙනෙව මෙ වාදෙ අසඛකරසමච්ඡයො.

අත්ථස්ස සාධකං කත්වා එතස්ස මතියා මමං,
භස්සිඤ්ඤාදුහටං සබ්බං කණ්ණකච්ඡාව චලෙක්ති.

ඉති අවිදිතසීමාවිබෙසදුස්ස නා ය

අපි සුචිදිතවිඤ්ඤාවිතතිසලෙපාස නා ය

මුනිනිගදිතතනනා අත්ථසංවණ්ණ නා ය

සුචිවිතතිසීමාදුප්පනො සාස නා ය

ඉති සී මා න ස ද පස නො

අඛබසීමසමෙහදුදිපසකාසනො නාම

චතුරෙථා පරිචෙජ්ඣෙයො.

සිමාවිසැන්සමසතීචූලකං හි සමාසනො

වදෙ ආදිනවචෙන ආනිසංසව සාසනො

වුත්තං හි භගවතා පාළියං සිකිඛාපදවිභවෙන “යො
පන භික්ඛු” ‘නි මසස අත්ථං විභජ්ජෙනන යොපනා’නි
යො යාදිසොපපංසමගෙන සබ්බෙන ඤාතිවතු
භෙත්ත කමමන අකුලොපන ධාතාරගෙන උපසම්ප
නෙනා’නි භික්ඛු තත්ථ යොසං භික්ඛු සමගෙන සබ්බෙන
ඤාතිවතුභෙත්ත කමමන ධාතාරගෙන උපසම්පනෙනා
අයං ඉමස්මි අතෙ අධිලොපනො භික්ඛු’නිච්චනං සම
නතපාසාදිකාය විනයචිකථාය පදනාපනියවණ්ණනායමපි
සමගෙන සබ්බෙනා’නි සබ්බසතීචෙන පරිසායෙන පච්චගතකරණියො
කමම යාවතිකා භික්ඛු කමමපනතා තෙසං ආගතතා ඡද්දරහතං
ඡද්දසං ආගතතා සමමුත්තනාව අපපටිකෙකාසනතො එකස්මි. ක
මම සමගතභාවං උපගතෙන සබ්බෙන, ඤාතිවතුභෙත්තා’නි නිති
අනුසාවනාහි එකාය ඤාතියා කතනබ්බත, කමමනා’නි ධම්මකෙන
විනයකමමන, අකුලොපනා’නි වහුඤ්ඤාතිඅනුසාවනසීමපරිසසමප
නිසම්පනනතා අකොපෙනබ්බතං අපපටිකෙකාසිතබ්බතං. උපග
තෙන, ධාතාරගෙනා’නි කාරණාරගෙන සනුසාසනාරගෙන, උපසම්ප
නෙනාම උපරිභාවං සමාපනෙනා පනෙනා’නි අතෙත්ථ, භික්ඛුභාවො
හි උපරිභාවො නමෙස යථාපුරුෂතන කමමන සමාපනනතා උප
සම්පනෙනා’නි පුට්ඨනි, එත්ථ වංසොපපංසායං භික්ඛු’නි යො අයං
භික්ඛු, සමගෙන සබ්බෙන, උපසම්පනෙනා’නි අනුසු උපසම්පදසු ඤාති
වතුභෙත්තව කමමන උපසම්පනෙනා, අයං ඉමස්මි අතෙත්ථ අධිලොප
නොභික්ඛු’නි ආදිවුත්තං එවමිමෙති පාළිඅචිකථාවචනෙන නි
ද්දිඨානං භික්ඛුනං පච්චගෙහා’පි සබ්බගණේ පභොති සාස
නං සකාරෙත්ථං උපසම්පදදීගරවිනයකමමානං කරණෙනා
නි’පි වුත්තං හොති තෙනෙනවාහ අචිකථායං සොපනෙස කමම
වසෙන වතුබ්බිඛො හොතිපොපච්චගෙන නිවෙත්ථා මජ්ඣි
මෙසු ජනපදෙසු උපසම්පදව අභිනානකමම සබ්බං සබ්බකමමං කාතුං
වට්ඨනි’නි තෙනෙනව සිමාලඛිතාරසබ්බගෙන’පි

“පච්ඡිමනෙනන පචා’පි යාව වත්ති නති භික්ඛවො”

“තාව වත්තිති ලොකමිති ලොකනාථස්ස සාසනං”

“න හොති භික්ඛුභාවො සො උපසම්පනතියා විනා”

“න හොති උපසම්පනති සිමාසම්පනතියා විනා”

ඉති වුනත් තබබණණනායව “පවිෂ්මනෙතන භික්ඛවො පඤ්ච ලොකමිති යාව වර්තනන්තාව ලොකනාඨස්ස සාසනං ලොකමිති වතනති” ති යොජනා.....තත්ථ, පවිෂ්මනෙතනා’ති පවිෂ්මපරිච්ඡදෙන, පඤ්ච’ති පච්චගහනා’පි අපිසඤ්ඤන දසවග්ගාදයො පගෙවා’ති දසෙස්සති, වර්තනති’ති කමමං අරහන්ති, සාසනන්ති පටිපතති පටිච්චෙධසාසනං, ලොකමිති’ති මුහුස්සලොකමිති, වතනති’ති කිඨති, සො භික්ඛුභාවො උපසම්පතති යා විනා න හොති උපසම්පතති’පි සීමාසම්පතති යා විනා න හොති’ති යොජනා.....භික්ඛුභාවො’ති උපසම්පදභාවො උපසම්පතති යා’ති සීමාපරිසප්පගගලඤ්ඤනතිකමමවාචාසම්පතති සංඛාතාය උපසම්පදාකමමසම්පතති යා විනා නහොති, සීමාසම්පතති යා’ති අතිවුද්දිකා අතිමහති බණ්ඩනිමිතතා ඡායා නිමිතතා අනිමිතතා බහිසීමායමෙව යායා සම්මතා නදියාසම්මතා සමුද්දෙසම්මතා ජිනස්සරෙසම්මතා සීමායසීමංසම්මතා ඤානෙතනසම්මතා සීමායසීමං අපේක්ඛාත්ථරනෙතනසම්මතා ‘ති ඉමාහි එකාදසහි විපතතිහි විරහිතාය නිමිතතාපරිසකමමවාචාසංඛාතාය සීමාසම්පතති යා විනා උපසම්පතති නහොති සීමාසම්පතති යා උපසම්පතති අනෙතාගධිතතා’ති අධිප්පායො” ‘තිවුනත්.....

කිවාපෙත්ථ එහිභික්ඛු උපසම්පදා සරණගමන උපසම්පදා ඔවාදපටිග්ගහණ උපසම්පදා පඤ්ඤාචාකරණ උපසම්පදා ගරුබමමපටිග්ගහණ උපසම්පදා දුතෙන උපසම්පදා අභිවාචික උපසම්පදා ඤාතතිවතුත්ථකමම උපසම්පදා’ති ඉමාසු අභිසු උපසම්පදාසු එහිභික්ඛු පසම්පදාදිසත්ත පටිකම්පිත්ථා අනුජානාමි භික්ඛවො ඤාතතිවතුත්ථකමමෙන උපසම්පදං එවම පන භික්ඛවො උපසම්පාදෙනබ්බො වෘත්තන භික්ඛුතා පටිබලෙන සබ්බෙසා ඤාපෙනබ්බො සුණ්ණං මෙ භන්තො, සබ්බෙසා’තො දිනා භගවතා අනුඤ්ඤාතාය ඤාතතිවතුත්ථකමමාපසම්පදාය විනා එතරහි භික්ඛුභාවස්ස අසිප්ඤ්ඤිතතො ච අපලොකනා දිවතුබ්බිධවිනසකමමාරභාය සීමාය විනා තස්සා භික්ඛුභාව මූලිකාය ඤාතතිවතුත්ථකමමාපසම්පදාය අනාවතො ච බබා බබසීමාවිනිච්ඡස්ස වක්ඛමානතතා පරියායෙන සබ්බපධානාය උපසම්පදාය’පි තස්ස සීමායමෙව කතාහුබ්බිතතා ච සීමාලබ්භාරසධාගෙහ

“න හොති භික්ෂුභාවො සොපෙසිමාසමපනියා
විනා”නි වුත්තං.

තෙතෙව චිකායවාහ යථාචුත්තං “සිමාසමපනියා”නි
පෙ.නිමිත්තපරිසකමවාචාසංඛාතාය සිමාසමපනියා
විනා න හොති සිමාසමපනියා උපසමපනි අනෙතාගධ
ත්තා”නි අධිප්පායො”නිදං,තථා’පි උපසමපදකමෙසස සහ
ව තාය සිමාසමපනියා අවසෙසානමපි ව්‍යුත්තනිඅනුසා
වනපරිසසංඛාතානං චතස්සනං සමපනිනං ලබබ්බත්තා
තාහි’පි විනා උපසමපදකමෙසස අසමිභවතො න හොති උප
සමපනි යථාචුත්තාහි පච්ඡි ඵ්ව සමපනිහි විනා’නි අය
මධිප්පායො’පි පරියායෙන වුත්තො’නි වෙදිතබ්බො.

න කෙවලං උපසමපදකමෙමෙව පච්ඡි සමපනිහි තාස
මඤ්ඤතරඤ්ඤ තරය වා සමපනියා විනා න හොති න රු
හති න සමපජ්ජනි අථබ්බො අපලොකනාදි චන්දාර්ථි විනය
කමමානි තදනුරූපාහි තාහි තාහි සමපනිහි විනා න සමප
ජ්ජනි තෙන වුත්තං පරිවාරපාළියං චත්තාරි කමමානි
අපලොකනකමම. ඤත්තිකමම. ඤත්තිදුර්ගකමම. ඤත්ති
චතුස්සකමම. ඉමානි චන්දාරි කමමානි කතිභාකාරෙහි විපජ්ජ
නති ඉමානි චන්දාරි කමමානි පච්ඡාකාරෙහි විපජ්ජනති ව්‍යුත්ත
තො වා ඤත්තිතො වා අනුසාවනතො වා සිමතො වා පරිස
තො වා කථා ව්‍යුත්තො කමමානි විපජ්ජනති සමමුඛා කරණි
යසං කමම. අසමමුඛාකරෙහි ව්‍යුත්තවිපනනං අධිමකමම. පටි
පුච්ඡා කරණි යසං කමම. අපටිපුච්ඡා කරෙහි ව්‍යුත්තවිපනනං අ
ධිමකමම. පටිඤ්ඤාය කරණි යසං කමම. අපටිඤ්ඤාය කරෙහි
ව්‍යුත්තං පෙ. කමම. සතිවිනයාරහස්ස අමුලිභවිනයං දෙති.
පෙ. අමුලිභවිනයාරහස්ස තස්සපාපියසසිකා කමම. කරෙහි.
පෙ. තස්සපාපියසසිකාකමමාරහස්ස තජ්ජනියකමම. කරෙ
ති. පෙ. තජ්ජනියකමමාරහස්ස නියස්සකමම. කරෙහි.
පෙ. නියස්සකමමාරහස්ස පබ්බාජනියකමම. කරෙහි.
පෙ. පබ්බාජනියකමමාරහස්ස පටිසාරණියකමම. කරෙහි.
පෙ. පටිසාරණියකමමාරහස්ස උකෙඛපනියකමම. කරෙ
ති. පෙ. උකෙඛපනියකමමාරහස්ස පරිවාරං දෙති.

පෙ.....පරිවාසාරහං මුලායපටිකසසති.....පෙ.....මුලායපටි
කසසනාරහසස මානනිං දෙනි.....පෙ.....මානනාරහං අ
බෙනි.....පෙ.....අබනාරහං උපසමාදෙනි.....පෙ.....අ
නුපොසථ උපොසථං කරෙති.....පෙ.....අපචාරණය පවා
රෙති.....පෙ.....ඵවං වනුනො කමොති විපජ්ජනි.....

කථං ඤාතිනො කමොති විපජ්ජනි පචහාකාරෙහි ඤා
තිනො කමොති විපජ්ජනි වනු. න පරමසති සංඝං න
පරමසති පුග්ගලං න පරමසති ඤාතිං න පරමසති පච්ඡි
වා ඤාතිං ධීපෙති ඉමෙහි පචහාකාරෙහි ඤාතිනො කමො
ති විපජ්ජනි.....

කථං අනුසාවනො කමොති විපජ්ජනි පචහාකාරෙහි
අනුසාවනො කමොති විපජ්ජනි වනු. න පරමසති
සංඝං න පරමසති පුග්ගලං න පරමසති සාවනං හා
පෙති අකාලෙ වා සාවෙති ඉමෙහි පචහාකාරෙහි අනුසාව
නො කමොති විපජ්ජනි.....

කථං සීමනො කමොති විපජ්ජනි ඵකාදසහි ආකාරෙහි
සීමනො කමොති විපජ්ජනි අති බුද්ධිකං සීමං සමමනනි
අති මහතිං සීමං සමමනනි බණ්ඩනිමිත්තං සීමං සමමනන
ති අනිමිත්තං සීමං සමමනනි බති සීමෙ ධීනො සීමං සමම
නනති නදියා සීමං සමමනනි සමුදෙදු සීමං සමමනනි
ජ්නසසරෙ සීමං සමමනනි සීමාය සීමං සමිනුදති සීමාය
සීමං අරෙඤ්ඤාතීරති ඉමෙහි ඵකාදසහි ආකාරෙහි සීමනො ක
මොති විපජ්ජනි.....

කථං පරිසනො කමොති විපජ්ජනි වාදසහි ආකාරෙහි
පරිසනො කමොති විපජ්ජනි වතුචග්ගකරණෙ කමෙම
යාවතිකා හික්ඛා කමමසනනා තෙ අනාගතා හොනති
ජ්ඣුරහානං ජ්ඣු අනාගතො හොති සමමුඛිභුතා පටිකොකා
සනති වතුචග්ගකරණෙ කමෙම යාවතිකා හික්ඛා කමමස
නනාතෙ ආනතා හොනති ජ්ඣුරහානං ජ්ඣු අනාගතො
හොති සමමුඛිභුතා පටිකොකාසනති.....වතුචග්ගකරණෙ
කමෙම යාවතිකා හික්ඛා කමමසනනා තෙ ආනතා හො

නති ජ්‍යෙෂ්ඨතානං ජ්‍යෙෂ්ඨ ආභතො හොති සමුත්තිභූතා
පරිකේක්‍ෂාසනති පච්චගහකරණේ කමෙම ධර්මාදසච
ගහකරණේ කමෙම ධර්මාදසච විසතිවගහකරණේ කමෙම
සාවතිකා භික්‍ෂු කමෙම ආරාධනා නෙ අනාගතා හොති
ජ්‍යෙෂ්ඨතානං ජ්‍යෙෂ්ඨ අනාගතො හොති සමුත්තිභූතා පරිකේක්‍ෂා
සනති විසතිවගහකරණේ කමෙම සාවතිකා භික්‍ෂු කමෙම
ආරාධනා නෙ ආගතා හොති ජ්‍යෙෂ්ඨතානං ජ්‍යෙෂ්ඨ අනා
ගතො හොති සමුත්තිභූතා පරිකේක්‍ෂාසනති විසතිවගහකර
ණේ කමෙම සාවතිකා භික්‍ෂු කමෙම ආරාධනා නෙ ආගතා හො
ති ජ්‍යෙෂ්ඨතානං ජ්‍යෙෂ්ඨ ආභතො හොති සමුත්තිභූතා පරි
කේක්‍ෂාසනති ඉමෙහි වාදසහි ආකාරෙහි පරිසරො කල්‍යාණි
විපජ්ජනති.

චතුර්වගහකරණේ කමෙම චරිතාරෙ භික්‍ෂු පකතතතා
කමෙම ආරාධනා අවසෙසා පකතතතා ජ්‍යෙෂ්ඨතා සසස සමෙක්‍ෂා
කමෙම. කතෙති සො නෙව කමෙම ආරාධනා නපි ජ්‍යෙෂ්ඨතො
අපිච්ච කමෙමාරහො. පච්චගහකරණේ කමෙම පච්චිකක්‍ෂු ප
කතතතා කමෙම ආරාධනා අවසෙසා පකතතතා ජ්‍යෙෂ්ඨතා සසස
සමෙක්‍ෂා කමෙම. කතෙති සො නෙව කමෙම ආරාධනා නපි ජ්‍යෙ
ෂ්ඨතො අපිච්ච කමෙමාරහො. ධර්මාදසචගහකරණේ කමෙම දස
භික්‍ෂු පකතතතා කමෙම ආරාධනා අවසෙසා පකතතතා ජ්‍යෙ
ෂ්ඨතා සසස සමෙක්‍ෂා කමෙම. කතෙති සො නෙව කමෙම ආරාධනා
නපි ජ්‍යෙෂ්ඨතො අපිච්ච කමෙමාරහො. විසතිවගහකරණේ ක
මෙම විසතිභික්‍ෂු පකතතතා කමෙම ආරාධනා අවසෙසා පකත
තතා ජ්‍යෙෂ්ඨතා සසස සමෙක්‍ෂා කමෙම. කතෙති සො නෙව කමෙම
ආරාධනා නපි ජ්‍යෙෂ්ඨතො අපිච්ච කමෙමාරහො. චරිතාර
ර් කමෙමාති අපලොකතකමෙම. ඤාතිකමෙම. ඤාතිදුර්ග
කමෙම. ඤාතිචතුර්ගකමෙම, ඉමානි චරිතාර් කමෙමාති කති
භාකාරෙහි විපජ්ජනති, ඉමානි චරිතාර් කමෙමාති පච්චාස
රෙහි විපජ්ජනති, චතූර්තො වා ඤාතිතො වා අනුසාවන
තො වා සමතො වා පරිසරො වා. කථං චතූර්තො කමෙමාති
විපජ්ජනති පණ්ඩිතං උපසම්පාදෙත් චතූර්තො. අධිමතක

මම. ඵෙය්සංවාසකං උපසමපාදෙති. පෙ. තිත්ථිපකක
නතකං. උපසමපාදෙති. පෙ. තිරච්ඡානගතං. උපසමපා
දෙති. පෙ. මාතුසාරකං. උපසමපාදෙති. පෙ. පිතු
සාරකං. උපසමපාදෙති. පෙ. අරහතකාරකං. උපස
මපාදෙති. පෙ. භික්ඛුනිදුසකං. උපසමපාදෙති. පෙ.
සංකමගදකං. උපසමපාදෙති. පෙ. ලොභිතුප්පාදකං. උප
සමපාදෙති. පෙ. උගතොඛ්ඤානං. උපසමපාදෙති.
පෙ. උගතවිසතිවස්සං. පුග්ගලං. උපසමපාදෙති. වතථුට්ඨ
නතං. අධම්මකම්මං, එවං. වතථුතොකම්මානි විපජ්ජන්ති
'තාදාදි.

අඩිකථාය ව වතාරි'නි කමොනං ගණනපරිච්ඡේදවචනමෙතං.
කමොනි'නි පරිච්ඡින්නකමනිදස්සනං, අපලොකනකමම. නාම සීමසික
සංඝං. භොධෙනවා පඤ්ඤානං. පඤ්ඤං. ආහරිතො සමග්ගස්ස සංඝස්ස අනු
මනියා තික්ඛන්තුං. සාවෙනවා කතනබ්බං. කමමං. ඤානිකමම. නාම
වුත්තනගෙයෙනව සමග්ගස්ස සංඝස්ස අනුමනියා එකාය ඤානියා කතන
බ්බං. කමමං. ඤානිදුතියකමම. නාම වුත්තනගෙයෙනව සමග්ගස්ස සංඝ
ස්ස අනුමනියා එකාය ඤානියා එකායව අනුසාවනායා'නි එවං. ඤානි
දුතියාය අනුසාවනාය කතනබ්බං. කමමං. ඤානිවතුදථාකමම. නාම
වුත්තනගෙයෙනව සමග්ගස්ස සංඝස්ස අනුමනියා එකාය ඤානියා තිහි ව
අනුසාවනායි'නි එවං. ඤානි වතුදථාහි තිහි අනුසාවනාහි කතනබ්බක
මමං. පෙ. පඤ්ඤාකාරෙහි විපජ්ජන්ති'නි පඤ්ඤාකාරෙහි විපජ්ජ
න්ති සමමුක්ඛකරණියං. කමම. අසමමුක්ඛා කරොති වතථුට්ඨනා. අධම්ම
කමමනි එතථ අතරි කමම. සමමුක්ඛා කරණියං. අතරි කමම. අසමමුක්ඛා කර
ණියං. තතථ, අසමමුක්ඛා කරණියං. නාම දුගෙන උපසමපාදා පනානි
කකුජ්ජනං. පනතුකකුජ්ජනං. උමමනකස්ස භික්ඛුනො උමමනක
සමමුති සෙධානං. කුලානං. සෙධසමමුති ඡනාස්ස භික්ඛුනො බුහව
දණ්ඩා දෙවදත්තස්ස පකාසනියා කමම. අප සාදනියං. දස්සනස්ස
භික්ඛුනො භික්ඛුනිසංඝෙනා කාතබ්බං. අවන්දසකමමනි අභිට්ඨං. භොති
තං සබ්බං තතථ තතථ වුත්තනගෙයෙනව වෙදිතබ්බං, ඉදං අභිට්ඨමපි
කමමං. අසමමුක්ඛා කතං සුකතං. භොති අකුප්පං. සෙසානි සබ්බකමමානි සමමු
ක්ඛා එව කතනබ්බානි, සංඝසමමුක්ඛා ධම්මසමමුක්ඛා විනයසමමුක්ඛා පුග්ග
ලසමමුක්ඛා'නිඉදං. වතුබ්බිධං. සමමුක්ඛාචිනයං. උපනෙතොව කාතබ්බානි
එවං කතානි හි සුකතානි භොතති එවං. අකතානි බොපනෙතානි ඉදං.
සමමුක්ඛාචිනයං. වතථු, විනා කතානා වතථුට්ඨනානි නාම භො
තති නොහ වුත්තං. සමමුක්ඛා කරණියං. කමම. අසමමුක්ඛා කරොති වතථුට්ඨ
නතං. අධම්මකමමනි. පටිපුච්ඡා කරණියාදිපු'පි පටිපුච්ඡාදි කර
ණමෙව වතථු තං වතථු. විනා කතානා තෙසමිති වතථුට්ඨනානා වෙ

දිනබ්බා ඉදං පනෙනාච්ච වචනමනාං. පටිපුච්ඡාකරණියං අපටිපුච්ඡා
කරොති'ති පුට්ඨිකවා වොදෙතො සාරෙතො කානබ්බං අනුට්ඨිකො
අවොදෙතො අසාරෙතො ච කරොති, පටිඤ්ඤාය කරණියං අපටි
ඤ්ඤාය කරොති'ති පටිඤ්ඤං ආරොපෙතො යථාදිනනාය පටිඤ්ඤාය නා
නබ්බං අපටිඤ්ඤාය කඤ්ඤානාය චිල්ලපනනසස බ්ලක්කාරෙන කරොති
සතිවිනසාරහසා'ති දබ්බමල්ලපුත්තතෙත්ථරසදිසසා ඛිණ්ණවසස, අමුල්ලනවි
නසාරහසා'ති ගගගහික්ඛුසදිසසා උමමනකසා, නසසපාටිසාසිකා
කමමාරහසා'ති උවාලහික්ඛුසදිසසා උසසනහපාපසා, එසනසො සබ්බ
ත්ථාං අනුපොසථෙ උපොසථං කරොති'ති සංපොසකාරොගෙනහි
අනුපොසථෙ උපොසථො කතො නාම ගොති'ති අපචාරණය පචාරෙ
ති'ති සංපොසකාරොගෙනහි අපචාරණය පචාරණ කතා ගොති'ති
අපිච උානවිසතිවසසං වා අනවචනවුඤ්ඤාපනනපුබ්බං වා එකාදසපු
වා අභබ්බපුගගලෙසු අඤ්ඤතරං උපසමොදෙනසසා'පි වනුට්ඨිපනාං.
අධම්මකම්මං ගොති එවං වහුට්ඨිතො කමමාති විපජ්ජනති'ති ඤාතියො
විපජ්ජනියං යසස සබ්බසා උපසමපදාදිකම්මං කරොති නං න පරාමසති නසා
නාමං න ගණනාති සුණාතු මෙ භගෙන සබ්බසා අයං ධම්මරක්ඛිතො
ආයසමනො බුබුරක්ඛිතසා උපසමපදාදෙතො'ති වනනබ්බ සුණාතු මෙ
භගෙන සබ්බසා ආයසමනො බුබුරක්ඛිතසා උපසමපදාදෙතො'ති වදනි එවං.
වනුට්ඨි න පරාමසති'ති සබ්බසා න පරාමසති'ති සබ්බසා නාමං න ගණනා
ති සුණාතු මෙ භගෙන සබ්බසා අයං ධම්මරක්ඛිතො'ති වනනබ්බ සුණාතු
මෙ භගෙන අයං ධම්මරක්ඛිතො'ති වදනි එවං සබ්බසා න පරාමසති'ති
පුගගලං න පරාමසති'ති යො උපසමපදාදෙතො උපසමායො තං න
පරාමසති තසස නාමං න ගණනාති සුණාතු මෙ භගෙන සබ්බසා අයං
ධම්මරක්ඛිතො ආයසමනො බුබුරක්ඛිතසා උපසමපදාදෙතො'ති වනන
බ්බ සුණාතු මෙ භගෙන සබ්බසා අයං ධම්මරක්ඛිතො උපසමපදාදෙතො'ති
වදනි එවං පුගගලං න පරාමසති'ති ඤාතියො, න පරාමසති'ති සබ්බසා
සබ්බසා ඤාතියො න පරාමසති, ඤාතියො න පරාමසති, ඤාතියො අනු
සාවනකම්මවාසය එව අනුසාවනකම්මං කරොති, ඤාතියො නුත්තරකම්ම
'පි ඤාතියො අධිපෙනා වතුක්ඛිතො කමමවාසය එව අනුසාවනකම්මං
කරොති, එවං ඤාතියො න පරාමසති'ති පටිච්ඡා වා ඤාතියො ධිපෙන'ති
පටිච්ඡා කමමවාසය අනුසාවනකම්මං කතො එසා ඤාතියො වනා බිමති
සබ්බසා නසමා තුණ්හි එවමෙන. ධාරයාමි'ති වදනි, එවං පටිච්ඡා ඤාතියො
ධිපෙන, ඉති ඉමෙහි පටිච්ඡාකාරෙහි ඤාතියො කමමාති විපජ්ජනති'ති

අනුසාවනො විපජ්ජනියං පන වනුඤ්ඤාදිති නාව වුත්තනායොගෙව, එවං
පන නෙසං අපරාමසනං ගොති, සුණාතු මෙ භගෙන සබ්බසා'ති පටිච්ඡානු
සාවනෙවා, දුතියමිති එනමත්ථං වදාමි හතියමිති එනමත්ථං වදාමි සුණාතු
මෙ භගෙන සබ්බසා'ති දුතියනතිසානුසාවනාසු වා අයං ධම්මරක්ඛිතො
ආයසමනො බුබුරක්ඛිතසා උපසමපදාදෙතො'ති වනනබ්බ සුණාතු මෙ
භගෙන සබ්බසා ආයසමනො බුබුරක්ඛිතසා'ති වදනො වනුට්ඨි න පරාම

සති නාමසූත්තාදී මෙ හතෙන සමූහා අයං ධම්මරක්ඛිතො ආයසමිතො බුබුරුක්ඛිතස්ස උපසම්පදාපෙබ්බො'ති වත්තබ්බි සූත්තාදී මෙ හතෙන අයං ධම්මරක්ඛිතො ආයසමිතො බුබුරුක්ඛිතස්ස උපසම්පදාපෙබ්බො'ති වදනෙනා සමූහං න පරාමසති නාමසූත්තාදී මෙ හතෙන සමූහා අයං ධම්මරක්ඛිතො ආයසමිතො බුබුරුක්ඛිතස්ස'ති වත්තබ්බි සූත්තාදී මෙ හතෙන සමූහා අයං ධම්මරක්ඛිතො උපසම්පදා පෙබ්බො'ති වදනෙනා පුග්ගලං න පරාමසති නාමසූත්තාදී භාපෙති'ති සබ්බිකා සබ්බිකා කම්මවාචාය අනුසාවනං න කරොති, ඤාතිදුතියකමෙව චිත්තං ඤාතිමෙව ධර්මෙති, ඤාතිවතුන්කමෙව ව චතුස්සංකමෙව ඤාතිමෙව ධර්මෙති, එවං සාවනං භාපෙති. යො'පි ඤාතිදුතියකමෙව එකං ඤාතිං ධර්මෙති කම්මවාචං අනුසාවෙතො අකමරං. වා ජම්බවතී පදං වා දුරුතං කරොති, අසම්පි සාවනං භාපෙති. යො'පි ඤාතිවතුන්කමෙව පන එකං ඤාතිං ධර්මෙති සතිමෙව වා චිත්තං වා කම්මවාචාය අනුසාවනං කරොතො'පි අකමරං. වා පදං වා ජම්බවතො'පි දුරුතං කරොතො'පි අනුසාවනං භාපෙති යෙවා'ති වෙදිකබ්බි. දුරුතං කරොති'ති එතථ පන අයං විනිවර්තො, යො හි අඤ්ඤාසම් අකමරෙ වත්තබ්බි අඤ්ඤා වදනි අයං දුරුතං කරොති නාම, තසමා කම්මවාචං කරොතොති හිත්තං යවායං.

සිවිලධරිතං ව දීඝරස්සං ගරුකලුප්පකං නිග්ගහිතං,
සමිකං වචනදිතං විමුත්තං දසධා බ්‍යඤ්ඤානුබ්බිසාප්පෙද්දො'ති.

වුත්තො අයං සුච්ඡි උපලක්ඛිතබ්බි. එතථ හි සිවිලං නාම පෙළුනු තසමා විනයධරෙන නෙව දකාරො නකාරො කාතබ්බි. පෙළුනු න කකාරො යකාරො යථාපාලියා නිරුතං. සොබෙත්වා දසවිධාය ව්‍යඤ්ඤානිරුතියා වුත්තෙද්දො පරිහරෙන න කම්මවාචා කාතබ්බි, ඉතරථා හි සාවනං භාපෙති නාම. අකාලෙ වා සාවෙති'ති සාවනාය අකාලෙ අනොකාසෙ ඤාතිං අසම්පි. පසිංසෙව අනුසාවනකමං කතවා පවජා ඤාතිං ධර්මෙති, ඉති ඉමෙහි පවහාකාරෙහි අනුසාවනතො කම්මා නි විපජ්ජන්ති.

සිමනො විපතියං පන, අති බුද්ධිකා සිමා නාම යා එකවිසතිහිත්තං ගණනාති. සිමාය සිමං සමන්තදුති'ති අත්තනො සිමාය පරෙසං බබ්බිමං සමන්තදුති, සිමාය සිමං අපෙක්ඛානථරති'ති අත්තනො සිමාය පරෙසං බබ්බිමං අපෙක්ඛානථරති, තතථ යථා සමෙහෙදො ව අපෙක්ඛානථරණම ගොති තං සබ්බං උපොසථස්සංකමෙකෙ වුත්තනයමෙව. ඉති ඉමා එකාද ස'පි සිමා ගාමකෙක්ඛනසදිසා එව, තාසු නිසිදිත්වා කතං කම්මං කුපපති තෙන වුත්තං. ඉමෙහි එකාදසහි ආකාරෙහි සිමනො කම්මානි විපජ්ජන්ති.

පරිසරො කම්මවිපතියමපන කිච්ඡි අනුත්තානං නාම නතථ, යමිපි තතථ කම්මප්පතාන්තදුරුකලකම්මං වග්ගබ්බි. සියාතමිපි පරතොවත්තාරො හිත්තං පකතන්තා'ති ආදිනා නයෙන වුත්තමෙව. තතථ පකතන්තා

කමමපනතා'නි වතුමගනකරණේ කමම වතනාරො හිකුටු පකතනතා
අනුක්‍රීයතා අනියාර්නා පරිසුබසිලා වතනාරො හිකුටු කමමපනතා කමමසස
අරහා අනුච්ඡිකා සාමිනො න නෙහි විනා නා කමම කරියනි න නෙසං
ඡන්දො වා පාරිසුඛි වා එනි, සෙසා පන සමෙ'පි සහසමනතා හොඳනි
සමෙ සමානසංවාසකා සබ්බි ඡන්දොරහාව හොනනි, ඡන්දොරහාව දෙවො
ආගමිකවු වා මා වා කමම පන නිසිනියංයං පන සමෙ'පි පරිවාසාදි
කමම. කරොති සො නෙව කමමපනතො න'පි ඡන්දොරහො, අපිව යසමා
නා පුග්ගලං වනුටු කපවා සබ්බො කමම කරොති නසමා කමමාරහො'නි
වුට්ඨනියංසෙසෙසු කමමපු'පි එසෙව නයො, සො පුන වතනාරි කමම
නි'නි ආදිකො නයො සො පණ්ඩකාදිනං අවනුභාව දසනනථං වුතො
සෙසමෙකපී උපතානමෙව'නිවුතනං.

ඉති යථා නිද්දිච්ඡාය පාළියා අපලොකනාදිවනිකාරිකමමානි
නාමවසෙන දසෙසවා අනානාරං ඉමානි වනිකාරි කමමානි
කනිහාකාරෙහි විපජ්ජනි'නි පුච්ඡිය පුන ඉමානි වනිකාරි
කමමානි පචහාකාරෙහි විපජ්ජනි වනුටුනො වා ඤාතො වා
'නිආදිනා වනුටුඤාතනිඅනුසාවනසීමපරිසසංඛාතානං පම
නනමෙව සමෙපනනිනං තාසමඤ්ඤතරඤ්ඤතරය වා සමෙපනනි
යා විපනනතාය නෙසං වතුනනමපි කමමානං විපජ්ජනසංඛා
තසස විනාසසස වුනිනනිනා ව නමෙව අභිකථායං කමමසමෙ
තනිවිපනනිදසසනමුඛෙන තසෙසවතසස විනාරිතනිනා ව
සබ්බද්ද සමමාසමුඛසාසනෙ වනුටුඤාතනිඅනුසාවනසීමපරිසා
නං නිදෙද්දසනාසමෙපජ්ජනෙන යථාවුතනකමමසමෙපනනි ව
තාසමෙව වනුටුආදිසමෙපනනිනං විපජ්ජනෙන තෙසමෙව
කමමානං විපනනි ව හොනි'නි දඨබ්බං තෙනෙනවාහ අභි
කථායං ඤාතනිවතුනොපසමෙපද්දකමමසස වනුටුවිපනනිකිනනන
මුඛෙන උනවිසනිවසසසිකකාපදවණ්ණනායං අජ්ඣන්ධා උප
සමොදෙනනසස අනාපනනිභාවං පකාසෙනො, අනාපනිඋන
විසනිවසසං පරිපුණ්ණසසසදි'නි එතථ කිමා'පි උපසමොදෙනසස අනා
පනනි, පුග්ගලො පන අනුප සමෙපනො හොති සමෙ පන සො දසවසස
වෙ සෙන අඤ්ඤං උපසමොදෙති තමෙ මුඛිකවා ගණේ පුරති සුපසමෙ
නොනා, සො'පි යාව නජානාති තාවසස නෙව සග්ගනතරායො න මො
කිනතරායො ඤාතවා පන පුන උපසමෙප්පකබ්බං ඉති,

එතොයමධිප්පායො පරිපුණ්ණවිසනිවසෙසො අයනනි සඤ්ඤ
ය උනවිසනිවසසං පුග්ගලං උපසමොදෙනනසස සබ්බගණ
සස කිමා'පි අනාපනනි, සො පන උපසමෙපනනෙවාහාරස්
තොනා පුග්ගලො අනුපසමෙපනොව හොනි සමෙ'පි සො

අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නොහමස්මිති සඤ්ඤාය දස නනං සංවච්ඡිතනමච්චියෙන ථෙරෙණ සමානො උපජ්ඣායො භුතා අඤ්ඤං උපසම්පදාපෙවං උපසම්පාදෙති තං උපජ්ඣා භූතං අනුපසම්පන්නපුගගලං මුඤ්චිතා කාරකසංඝගණේ පූරති සො උපසම්පදාපෙවො සුච්ඡිඋපසම්පන්නො හොති සචෙ තස්ස අනුප සම්පන්නුපජ්ඣායස්ස අනෙතාගධර්තා ගණේන පූරති තෙන ගණේන උපසම්පාදිතො සොපි අනුපසම්ප නන්නාව හොති අනුඤ්ඤාතසංඝගණස්ස අපරිපුණ්ණතා, එවං කාලාතිකකමෙන එකස්ස උපසම්පදාපෙවසංඛාතස්ස වතථුනො විපතනිමුලිකා අනුපසම්පන්නපරමපර චුඛිවිරුලිති වෙසුලලතාපර්ජනෙන යාව සාසන්නතරධානාපි ගච්ඡති,

න කෙවලං යාව සාසන්නතරධානාපි අනුපසම්පන්න පර මපරවඩඪිණිමෙව අථබ්බො අස්මිං පාවචනෙ සිමාසමුහනන සිමාසමුනිපරිවාසදුනමානතදුනාදිසංඛිවිනයකම්මානිපි න සම්පර්ජනති, සාසනච සර්වතමලමඛ්ඛුදං භුතා භියෙතා සොමත්තාය න භාසති න විරෙචති සෙය්‍යථාපි මහගස්මපි වන්ථං මලගගහිතං.

සචෙ සො වා පඨමානුපසම්පන්නො තෙ වා පරමපරය අනුපසම්පන්නභූතා යාව අමෙහ අනුපසම්පන්නමිතාති න ජිනගති තාව තෙසං අත්තනො අර්තනො අනුපසම්පන්න භාවමජ්ජනනානං නෙව සගගන්තරයො මොක්ඛන්තර යො වා හොති, සචෙපන තෙ ධම්මවිනයඤ්ඤාතාය වා යො නිසොම්නසිකාරමාගමම පණ්ඨිතානං ධම්මවිනයපකතඤ්ඤා නං භාසමානානං වචනානුසාරෙන වා සුඛාමයං අනුපසම්ප නනමිතාති ජිනන්තාව කොහඤ්ඤන ථෙය්‍යෙන වා සුපස ම්පන්නමිතාති පටිජිනමානා යථාචුඛිඪං වතුනාදිති සාදිය න්තා පකතනෙතභි භික්ඛුහි සලෙහාගං සංවාසමාපරේජ්‍යං එවමෙනෙසං සාවජ්ජානං සානුවජ්ජානං සංකස්සරසමාචාර නං කොහඤ්ඤන ථෙය්‍යෙන වා සංවසන්නානං සගගන්තර යොචෙව හොති මොක්ඛන්තරයො ච, තස්මා අපරිපුණ්ණ විසතිවස්සෙන සතිං උපසම්පන්නවෙහාරප්පරෙතතාපි තෙ න අනුපසම්පන්නුපජ්ඣායෙන දසවස්සච්චියෙන උපසම්පාදි තොපි යො යො අනුපසම්පන්නො හොති තෙන තෙන අකු හකෙන අථෙතෙන අර්තනො අර්තනො අනුපසම්පන්න

භාවං පරිපුණ්ණවිසතිවස්සකාලෙ යද්‍ය නද්‍යවි ඤානා පන
අග්ගිං අකකතෙනන විස අනුපසම්පන්නතතං ඤාපෙනා යථා
වුත්තසමානති සාධනෙන පුන උපසම්පජ්ජිත(ඛ)මෙව
වනුච්චිපතතිපරිපාපනෙනසු පණ්ඩකාදිසු අවසෙසපුග්ගලෙසු
'පි සක්ඛිං උපසම්පන්නවොභාරය්‍යනෙනසු අරතතො අනතතො
අනුපසම්පන්නභාවමජ්ජනනෙනසු අයමෙව විනිච්ඡයො, අ
ඤ්ඤානු පුන උපසම්පදං අභබ්බිතතා තෙසං උපසම්පදකමම
සසංඤ්ඤානෙනව අභිකථායම යො පුනවකාරිකමොති'ති ආදිකො
හයො සො පණ්ඩකාදිහං අවනුච්චිපතවදය්‍යනති, වුත්තො'ති ආභංගසථා
සා වනුච්චිපතතිසාසනවිනාසහෙතු හොති අනෙකෙසම ආදීන
වානං මුලිකා ඵලං ඤාතතිඅනුසාවනවිපතතිආදයො'පි සාසන
විනාසහෙතු හොතති අනෙකෙසම ආදීනවානං මූලා'ති දඬ
බ්බං.

යථා ව ජිනසාසනෙ චතුපටිසම්භිද්දිලභිඤ්ඤාදිගුණසම
නතාගතා චක්ඛුමනෙන් විරතතනා අරියා සක්ඛිං ඤාතතානු
සාවනාභණ්ණෙනො'පි තෙන භගවතා අරහතා සම්මාසම්බුධෙ
න අනුඤ්ඤාතනයෙන විපතතියො පරිමොචෙනා යථා වු
ත්තාති විනයකමොති කරුණතා සම්මදෙව සාසනං රක්ඛිංසු
ඵලමනාගතෙ පටිසම්භිද්දිගුණවිරහිතා පච්ඡිමසාවකා විප
තතිපරිමොචනෙන කාතුමසකෙකානති'ති ව සඤ්ඤාය දෙස
පරිහරණෙන සාසනසංරක්ඛණ නියොජ්ජනා තෙහි
පච්ඡිමසාවකෙහි සක්ඛිං කතා කමෙම නිඛාපිතෙ තස්මිං පුර්ම
කමුකරණසමයෙ ඤාතතියා වා අනුසාවනාසු වා සචෙ පන
අකඛරපදපරිහිතතං වා දුරුතතපදං වා භවති තෙනසමුතු
තඤ්ඤානානුසාවනාවිපතතිවසෙන කමුකොපසමිහවතො ත
ස්මරිහරණෙන කමුසමපතතිසාධනත්. පුනපපුනං තා ඵල
ඤ්ඤානානුසාවනායො යථාවුත්තං දසවිධං වජ්ජනතිරුතති.
සුද්ධි උපලකෙකතා වුත්තදෙසෙ පරිහරනෙනන සම්මදෙව
වත්තබ්බො'ති දසෙස්සතතා ආභංසු අභිකථායං, සමෙ පන අකා
රපරිහිතං වා පදපරිහිතං වා දුරුතතපදං වා හොති තස්ස සොධනතා,
පුනපපුනං වතොවධති 'ති. එසේ "අකඛරපරිහිතතති පුණ්ණ
මෙ'ති ආදිසු සුකාරණාකාරදිනං හස්සනං, පදපරිහිතතති
පුණ්ණ ආදිනං විහතතතපදනං හස්සනං, දුරුතතතති අ
ඤ්ඤාසමිං අකඛරෙ වතතබ්බි අඤ්ඤාසමවදනං." 'තිහි කපි

තං.....කිං වුතං හොති, විනයකමෙසාධකවාචාසාමඤ්ඤ
න කමෙවාචා'ති සඤ්ඤාපු ඤානානුසාවනාපු වුතනාපු
කෙවලාය ඤාතියා වා අනුසාවනාපු වා සචෙ අකුරපරිහිනං
වා පදපරිහිනං වා දුරුතරපදං වා න හොති ඤානානුසාවනා
සමපතතිවසෙන කමෙං සමුපජ්ජති, තච ඤාතතිවතුඤ්ඤා
පසම්පදකමෙං භවෙය්‍ය තස්ස අවිපනනතතා වතථුසංඛාතො
පුගගලො සුපසම්පන්නො.....

සචෙපන ඤාතියා වා යාය කායචි අනුසාවනාය වා අකු
රපරිහිනං වා පදපරිහිනං වා දුරුතරපදං වා හොති තස්සා
ඤාතතිවිපතතියා අනුසාවනවිපතතියා වා වසෙන කමෙං විප
ජ්ජති, එවං සනෙත'පි තස්ස උභයවිසතිවස්සසිකඛාපදවණ්ණ
නායං වුතතිතයෙන කිවාපි කමෙකරණකඛණ්ණ අකුරප
දපරිහිනානිආදීහි සමතුතං ඤාතතිවිපතතිං අනුසාවනවිපතතිං
වා අජනනතස්ස චෙව තථා අජනිතා උපසම්පන්නො අය
නති සඤ්ඤාය තෙන අනුපසම්පන්නෙන සඬිං සමෙකාගං සං
වාසමාපජ්ජනතස්ස ච සංඝගණ්ණස්ස අනාපතති, භබ්බොවසමා
නො සකිං උපසම්පන්නසම්මනො සො පුගගලො පන අනුපස
ම්පන්නොව හොති.....සචෙ පන සො'පි දසවස්ස භවයෙන උ
පජ්ජාමයො හුතා අඤ්ඤං උපසම්පාදෙති තච මුච්ඡිතා ගණ්ණ
පුරති සුපසම්පන්නො.....යදි තං අනුපසම්පන්නුපජ්ජායං මුච්
ඡිතා ගණ්ණ න පුරති තෙන උභයගණ්ණන උපසම්පාදිතො'පි
අනුපසම්පන්නොව හොති, එවං කාලාතිනනමෙන ඤාතතිවිප
තතිදෙසෙන අනුසාවනාවිපතතිදෙසෙන වා දුඨා අනුපසම්ප
න්නපරමෙර ව යාව සාසනනතරධානා'පි ගච්ඡති.....එනි
පන ඉමස්ස ඤානානුසාවනාවිපතතිමාගමමානුපසම්පන්නතු
තස්ස අතතො අනුපසම්පන්නතතතතතතායාභාවා තස්ස
උභයවිසතිවස්සානුපසම්පන්නස්ස විස “ඤාතො පන පුන උප
සම්පජ්ජතබ්බං.” ති අනියමෙතා ඤානානුසාවනාවිපතතිපරිහ
රණත්ථං කමෙවාචා භණ්ණස්ස ආවරියායනිතතා ආවරියෙ
නෙව සකිං වුතතිකමෙවාචාය පුනපුන භණ්ණපනෙන සාස
නසංරකඛණ්ණත්මාභ අභිකථායං “සචෙපන අකුරපරිහිනං”
.....පෙ.....පුනපුනං වතතු. වට්ටති” ති.....උභයවිසතිවස්ස
සිකඛාපදවණ්ණනායං හි සකිං උපසම්පන්නවොහාරප්ප
තෙතනානුපසම්පන්නෙන අතතො අනුපසම්පන්නභාවං
ඤ්ඤං සකිං හොති තස්මා තෙන යථාවුතතිපරිවාරභිකථා

ය. කමමවාචාවරියස්ස විය “පුනප්පුනං චතතුං චට්ඨති” ති අනියමෙතො ආවරියස්ස පුනප්පුනකමමවාචාභණ්ණෙන ලබබ්බාය උපසම්පදාය පරිපුණ්ණවිසතිවස්සකාලෙ ලබබ්බ ත්තා ආහ, “ඤ්ඤා පන පුන උපසම්පජ්ජිතබ්බං” ති.

අභිකථාය ච ඤානානුසාවනාවිපතතිපරිහරණෙන පුන උපසම්පාදනත්ථං “පුනප්පුනං චතතුං චට්ඨති” ති වුතෙන ච උපසම්පදායෙබ්බසංඛාතවතථුතො විපතතිපරිහරණෙන පුන උපසම්පාදනත්ථං තෙන උභයවිසතිවස්සෙන පරිපුණ්ණවිස තිවස්සකාලෙ “ඤ්ඤා පුන උපසම්පජ්ජිතබ්බං” ති වුතෙන ච විපු “පි යානෙසු වුතෙනාහි පඨමං අලබ්ඛබ්බති අනුපසම්ප නෙනාහි පුන ලබබ්බාය ඤාතිවතුත්තමමාපසම්පදාය න කොපි විසෙසො වුතෙනා” ති වෙදිතබ්බොත්තස්ස සොධන ත්ථං ‘තඤ්ඤා තස්සා’ ති තස්ස අභිකරපද්ධිපරිහරණෙන වා දුරුත්තපද්ධෙසෙන වා දුඨස්ස දුස්සිතස්ස විපතනස්ස අසුඛක මමස්සා’ ති අනො, සොධනත්තති සුඤ්ඤිතපාදනත්ථං යථා වු තතඅභිකරපරිහරණිආදිදෙසෙහි ජනිතකමමවිපතතිසොධනෙ න කමමසම්පතතිසාධනත්තායා’ ති අධිප්පායො, පුනප්පුනං චතතුං චට්ඨති’ ති එත්ත පුනප්පුනනති අසකිං අනෙකකඛ්ඨතුං චතතුං වදිතුං චට්ඨති, ඤාතිඅනුසාවනාසංඛාතං කමමවාචං යථා යථා වදනෙතො විපතතිපරිහරිතුං සකෙතාති තථා තථා චතතබ්බනති අධිප්පායොථවං “තස්ස සොධනත්තං පුන ප්පුනං චතතුං චට්ඨති” ති විධාය ‘පි තතතකෙන වොසානමනා පජ්ජිතා තථා පුනප්පුනං තාසමෙව ඤානානුසාවනානං භණ්ණෙන ආනිසංසං ගුණං සඤ්ඤායෙනො ආහ ඉදං අකුප්පක කමමස්ස දළ්ඤිකමමං හොති කුප්පකමම කමමං හුඤ්ඤා නිසීති’ ති “අකුප්පකමමස්ස ඉදං දළ්ඤිකමමං හොති කුප්පකමම ඉදං කමමං හුඤ්ඤා නිසීති” ති යොජනා, තත්ථ, ඉදනති සකිං කමමවා චා භණ්ණෙන කමම නිසීපිතෙ “පුනප්පුනං චතතුං චට්ඨති” ති ඉමිනා අභිනිතං තස්සායෙව කමමවාචාය ඉමං පුනප්පුන භණ්ණනං, අකුප්පකමමස්සා’ ති අකුප්පස්ස පඨමවාගර භණ්ණෙන අවිපතනස්ස සිධස්ස තස්ස කමමස්ස, දළ්ඤිකමමං හොති ‘ති වීරතරකමමං උපසම්පකකමමං හොති, පඨම භණ්ණෙන සම්බතතා කමමස්ස පුනප්පුන භණ්ණෙනා’ පි තමෙව කමමං පඨමාභිසිත්තස්ස රඤ්ඤා පුනප්පුනාභිසෙකො විය වීරත

රං කතං නාම හොති, න කොච්ඡි ඉථිනා පුනප්පුන භණ්ණෙන
 තස්ස පඨමකමමස්ස සිව්ලී කමමාදිදෙසො දලහිකමමමෙව හො
 ති'ති අතො, කුප්පකමෙම'ති පුරෙ කතකමෙම කුප්පෙ විප
 නෙනසති, කමම. හුඬා'ති අවිපනනකමම. සමිඛකමම. හුඬා
 තිඨති වර්තති'ති කිං. වුත්තං හොති, පුරෙතරං කතස්ස
 අකුප්පස්ස අවිපනනභාවෙන සමිඛකමමස්ස ඉදං පුනප්පුනක
 මමවාචාභණ්ණං චිරකරණං. උපභ්වෙතකරණං හොති, පුරෙ
 කතකමෙම යථා වුත්තදෙසෙහි විපනෙන දුට්ඨ සති ඉදං
 පුනප්පුන භණ්ණං සමිඛකමම. හුඬා තිඨති'ති. වුත්තං හොති.
 අභිකුථායං ඤාතිවතුන්ථකමෙම පන එකං ඤාතිංඨපෙනවා සකිමෙව
 වා මිඤ්ඤතුං වා කමමවාචාය අනුසාවනං කරොනෙතා'පි අකරං වා පදං
 වාජබ්බොනෙතා'පි දුරුතනං කරොනෙතා'පි අනුසාවනං භාපෙනිසෙවා'ති
 වෙදිතබ්බො ඉට්වාදිනා ඤාතිදුතියකමෙම විස ඤාතිවතුන්
 කමෙම'පි ඤාතානුසාවනාවිග්ගධස්ස කමමවිපතති'හෙතුව
 සෙන දස්සිතතතා ඤාතිවතුන්ථාපසමපදකමෙමසිං. කසිර
 මානො'පි සචෙ කමමවිපතතිදෙසො න භවෙය්ස සමපතති
 යුර්තතතා කමම. රුහති රුහිතස්ස අකුප්පකමමස්ස ලක්ඛ
 ඤාභාරනයවසෙතිදං පුනප්පුන කමමවාචාභණ්ණං දලහි
 කමම. හොති, සචෙ පන කමෙම කසිරමානෙ විපතති
 දෙසො භවෙය්ස කමම. කුප්පති තෙන උපසමපනනාසමම
 නො'පි අනුපසමපනෙනාව හොති, එවං. පඨමං. කතුපසමපද
 කමෙම කුප්පෙ විනට්ඨ සති උනවිසතිවස්සසිකිඤ්ඤාපදවණ්ණ
 නායං වුර්තතයෙන කමමවිපතති. ඤාතා වා ඉධපරිකාෂන
 යෙන අඤ්ඤාතා වා තස්ස සොධනත්. පුනප්පුන කමමවා
 චාය වුත්තාය තෙන පුනප්පුන කමමවාචාභණ්ණෙන සො
 යථාවුත්තොපසමපදපෙබ්බතඨිකමමානුපසමපනෙනා තස්මිං ස
 චෙ පනාතාදිපරිකමෙය්න දස්සිතෙ ඤාතානුසාවනා දෙසෙ
 ඤාතෙ පච්චිකිඤ්ඤාතො'පි පුනප්පුන ගණ්ණසෙසව උපලක්ඛ
 ඤ්ඤාතතා ඤාතවා පන පුන උපසමපජිතබ්බො. ඉතිව කුප්පකමෙ
 කමම. හුඬවා තිඨති 'ති ව වුත්තතයෙන පුන උපසමපනෙනාව
 හොති එවං. යථාවුර්තතයෙන අකුප්පකමමස්ස දලහිකරණං.
 කුප්පස්ස සිව්දස්සනත්ථාභ ඉදං අකුප්පකමමස්ස දලහිකමම. හො
 ති කුප්පකමෙම කමම. හුඬවා තිඨති'ති. ඉට්ඨවං. සකිං. සමප
 නනකමමස්ස දලහිකමමත්ථං. චෙව විපතනස්ස විපතති'පරිමොච
 තෙන සොධනත්ථං සමිඛකමමස්ස චිරඤ්ඤාතමච්චිතො'ති

සිකාකාකාමෙහි මහජනාසයෙහි සඛා පබ්බජිතෙහි පණ්ඩිතෙහි යථාචාරිකාසු

“පව්වමකෙතන පවා‘පි යාව වහනනි භික්ඛවො”

“කාව වහනනි ලොකසමිං ලොකනාථස්ස සාසනං” ඉති

එවමාදීසු අධිප්පායං සම්මදෙව උපපරික්ඛන්තෙහි සාසනා යුතුතං උපසම්පදකමමං සකිං කතා‘පි දළහිකමමාදිපයො ජනසාධනත්ථං පුනප්පුනං කමමවාචා භණ්ණබ්බො එව යථා ච උපසම්පන්නානං දළහිකමමාදිඅත්ථාය පුනසිකා දුත බ්බො හොති, එවං සාමණේරුනමපි දළහිකමමාදිඅත්ථාය පුන සිකාදුතෙ පයොජනදස්සනත්මාහ අභිකථායං, සාමණේරුහං හි සරණගමනං භික්ෂුතං උපසම්පදකමමවාචාසදිසං තසමා භික්ෂුතා විස වතුපාරිසුඛිසිලං ඉමිනා‘පි දසසිලානි සමාදින්නානෙව හොනති, එවං සනෙත ‘පි දළහිකරණත්ථං ආයති සංවරෙ පතිඝාපනත්ථං පුනදුතබ්බානි‘ත්තිං ඉ මසම්මපි අභිකථාපාඨේ සාමණේරුනං භිසරණගමනං භික්ෂු තං උපසම්පදකමමවාචාසදිසනති එත්ථ භික්ෂුතං උපසම්පද සංසිඛියා ඤානතිඅනුසාවනාදෙසපරිහරණත්ථං “යථාපාළියා නි රුත්තිං සොධෙධ්වා දසවිධාය වෘජ්නනිරුත්තියා චුත්තදෙසෙ පරිහරනෙත්ත කමමවාචා කාතබ්බො” ‘ති යථා අභිකථායං චු ත්තිං තථා සාමණේරුනං සරණගමනමපි සරණගමනපුත්ත පාළියානිරුත්තිං සොධෙධ්වා යථාචුත්තදෙසෙ පරිහරනෙත්ත සරණදයකෙත ආචරියෙන චෙව පබ්බජ්ජාපෙකෙත අ නෙතවාසිකෙත ච වත්තබ්බිතති චුත්තමෙව, තෙනෙවාහ අභි කථායං ඉමෙව පන සරණගමනුපසම්පදං පටික්ඛිපිත්වා අනුඤ්ඤාතා උපස ම්පද ඵකතොසුඛියා වට්ඨති සාමණේරපබ්බජ්ජා පන උභතො සුඛියා වට්ඨති තො ඵකතොසුඛියා, තසමා උපසම්පදාය සචෙ ආචරියො ඤානති දෙසචෙව කමමවාචාදෙසච වජ්ජෙත්වා කමමං කරොති සුකතං හොති, පබ්බජ්ජාය පන ඉමානි තිණි සරණානි බුක්ඛාදිතං වෘජ්ජා තං ථානකරණසම්පදා අභාපෙනෙත්ත ආචරියො‘පි අනෙතවාසිකෙ ත‘පි වහනබ්බානි, සචෙ ආචරියො වත්තුං සකෙකානි අනෙතවාසිකො න සකෙකානි අනෙතවාසිකො වා සකෙකානි ආචරියො න සකෙකානි උභො‘පිවා න සකෙකානති න වට්ඨති, සචෙපන උභො‘පි සකෙකානති වට්ඨති ඉමානි ච පන දදමානෙන බුධං සරණං ගච්ඡාමි‘ති එවං ඵක සම්මානානි අනුනාසිකතානි වා කතා දුතබ්බානි පෙසම්මපබ්බ ජ්ජා පන යසමා පරතො අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි තිහි සරණග

මහෙහි සාමණේරපබ්බජ්ජානි අනුඤ්ඤානා ඵල නසමා ඵකරහිපි සරණ මහෙත්තනෙව රුහනි, එතතාවතා හි සාමණේරභූමිය. පතිඨිතො හොති'ති.

එවං සාමණේරගතං සරණගමනස්ස භික්ඛූනං ඤාතීවතු නොපසලපදකමමවාචාසදිසතා නසමා භික්ඛූනා විස වතුපාරිසුඛිසිලං ඉමිනාපි දසසිලානි සමාදිනනානෙව හොනති'ති ඵත්තාපි යථා ඤාතීවතුනෙව කමමන උපසලපනනස්ස භික්ඛූනො විසුං වතුපාරිසුඛිසිලසමාදුනං නත්ති සතෙවුපසමපදාය වතුබ්බිධමපි පාරිසුඛිසිලං ආගතමෙව හොති, තථෙව සරණගමනෙන පබ්බජිතස්සාපි විසුං දසසිලසමාදුනං නත්ති සතෙවපබ්බජ්ජාය දසසිලානි සමාදිනනානෙව හොනති'ති අත්තො, යථාවා තෙන ඤාතීවතුන්කමමන සකිං උපසලපනනස්ස පුනපපුන කමමවාචාභණනං සක්ඛිය පුනපුනං වත්තං වටති'ති වතා ඉදං අකුපකමස්ස දළහිකමම. හොති'ත්තදිවුත්තං. එවමෙවං සරණගමනෙනෙව සමාදිනනදසසිලවතොපි සාමණේරස්ස දළහිකමමත්ථං වෙව ආයතිසංවරෙ පතිඨාපනත්ථ භගවතාව දෙසිතානි දසසික්ඛාපදානි එවං සතොපි දළහිකරණත්ථං පුන දුතබ්බානි'තිවුත්තං. එවමපි සාමණේරගතං සරණගමනස්ස භික්ඛූනං ඤාතීවතුනොපසලපදකමමවාචාසදිසතා ඉමෙවමෙත්තාසං භගවතා අනුඤ්ඤානානං ඤාතීවතුන්කමමාපසලපදසරණගමනපබ්බජ්ජානං භගවතො මනානුකූලං කතා දළහිකමමත්ථං අභිකථාචරියෙහි තරෙසව භගවතො ආසයඤ්ඤාහි මහාබ්ණිසවෙහි සබ්බසොව නිද්දිමො පුනසික්ඛාදුනනොයො.

එවමාදීනි ධානානි සලලකෙකිනනා ධම්මවිනයපරිසත්තිධර ලජ්ජිකුකකුචිකසික්ඛාකාමා පණ්ණිතයෙරු සංසනස්ස චිර ට්ඨිතිමහිපත්ථයනනා සකිං උපසලපනනපුබ්බානං භික්ඛූනං නස්ස පුරිමකමමස්ස අනන්තරකාබණ්ණ තරෙව පිමඨානෙව අඤ්ඤාද අඤ්ඤාසිමාසු පරිසාසු ව සලපතීයුත්තාසු වාණොහි පටිබලෙහි අඤ්ඤාහි ව කමමවාචාචරියෙහි ඤාතීවතුනොපසලපදකමමවාචං පුනපපුනං භණ්ණපෙනො යථාරහං පුනසික්ඛාදුනකිච්චං අනෙකසක්කං පුරෙපි අකංසු කාරෙපුං අධුනාපි කරෙන්නා කාරෙන්නා ව පමුදිපෙ මරමම රථාදිසු වෙව ලංකාදිපෙ ව සියාමරථාදිසු අනෙකෙසු රථෙසු වා'ති.

විනණ්ඩුවාදිනො පන සථොදුහවච්ඡාකථාපාඨේ සකිං චුත්තා
 නමෙව ඤාතානුසාවනානං පුනප්පුනභණ්ණෙන පයොජන
 දසසංගාමාය උද්දමේ “ඉදං අනුප්පකමමස්ස දළ්ඞිකමමං
 හොති” ත්‍යාදිමිති දළ්ඞිකමමමිතිපදස්ස යාථාවත්ථං පහාය අයා
 ථාවත්ථමාදිය අපලොකනකමමිඤ්ඤාතිකමමාදයො විස දළ්ඞි
 කමමමපිනාමෙතෙක කරෙන්නති” ති ව්‍යාහරන්නා “කත්තා තු
 මෙහ ආයත්තෙනො අනුපසම්පන්නානං දළ්ඞිකමමං කරොථ
 අත්ති භුක්ඛො යත්ති කත්ති පාළිඅච්ඡාකථාපදෙසෙ අනුපසම්පන්නා
 නං දළ්ඞිකමමං කරොතිබ්බමිති වා සකිං උපසම්පන්නො පුන
 ප්පුන උපසම්පාදෙනබ්බො” ති කතො වා නියමො” ති ව, අනු
 පසම්පන්නස්ස උපසම්පදු ඵව භගවතා චුත්තා තෙනෙව
 උභ්‍යන්තරිසතිවස්සසික්ඛාපදවණ්ණනායං උභ්‍යන්තරිසත්ථස්සං පරිපු
 ඤ්ණසංසද්ධි” ති ඵහංථස්සංසද්ධිඤ්ඤා පන පුන උපසම්පජ්ජනබ්බං
 ඉති ඉමිනා සහෙව අනන්තරසික්ඛධම්මාපුච්ඡනාදිපුබ්බකිච්චෙති
 පුන උපසම්පදු ව චුත්තා න දළ්ඞිකමමං ඉති ව, අච්ඡාකථා
 යං “සථෙ පන අක්ඛරපරිහිනං වාස්සංසද්ධිඤ්ඤාකමමෙක
 මමං හුත්වා තිඨති” ති ඉමං තත්ථෙව සිමඨානෙ තත්තමණ්ණෙව
 තස්සං ඵව පරිසායං ඤාතතිඅනුසාවනාවිපතතිපරිහරණස්සං
 විප්පකානාය අපරිසොසිතාය ඵව කම්මවාචාය පුනප්පුන අ
 නන්තරානන්තරා තස්සා ඤාතතියා අනුසාවනානව භණ්ණං සක්ඛා
 ය චුත්තං නාඤ්ඤිස්සං සීමායං අඤ්ඤාස්මිං බණ්ණ දිවසෙ මා
 සෙ සංවච්ඡරෙවා අඤ්ඤිස්සං වා උපසම්පදුපෙබ්බෙන අයාචිත
 පරිසායං අඤ්ඤා විපතතිපරිහරණස්සං වා සකිං කමමං නිඨ
 පෙත්වා පුනප්පුන භණ්ණං සක්ඛාය චුත්තන්ති වත්වා තෙසං ම
 තෙන “පුනප්පුනං වත්තුං වට්ඨති” ති ඵහං පුනප්පුනන්ති පදස්ස
 තත්තමණ්ණෙවා” ත්‍යාදිපනත්ථං තෙසු තෙසු ගණේසු ආගතාති
 “ඉමෙව තමත්ථං භගවා පුනප්පුනං අක්ඛාසී” ති ව “සො පුන
 ප්පුන මන්තං පරිවත්තෙත්වා” පී” ති ව, “පුනප්පුනං උපධාරෙසී
 ති ව” “ආවර්ගෙ පුනප්පුනං භණ්ණෙන අපට්ඨාගෙත්වා” ඉති
 ව, “සො පුනප්පුන නිවාරෙතිසෙවා” ති ව, තානිමානි ථානානි
 දුක්ඛස්සා අනතො මතෙන සබ්බස්ස පුනප්පුනමිතිපදස්ස වි
 ක්ඛන්තූන්ති අත්ථසාධනත්ථං අත්ථසාලිතිසාධමෙසධගහච්ඡාකථාය
 ව්‍යස්ස වසෙන උපසග්ගවසෙන අත්ථවසෙන ව පුනප්පුනං භණ්ණමෙව
 දළ්ඞිකමමං නාමා” ති ආරහිත්වා යථාසි ආවුසො” ති වා භණ්ණ” ති වා ය
 ඤ්ඤා” ති වා සප්පො” ති වා වුත්තෙ දළ්ඞිකමමං නාම න හොති ආවුසො

ආවුණො භනෙන භනෙන යකො යකො සපො සපො'නි වු
 තෙන පන දලිකම. නාම හොති'නි නිද්දිඬිමිම. එසෙසා
 ජුසනා සමජුසනා සමජුසිතනා'නා දිනා භගවතා දෙසිතාය
 අභිධම්මපදභාජනියා අත්ථ ණ්ණනාහුතං. පාඨං උදහරිතා
 වික්කිතා. වදනමෙව දලිකමිමනි සද්දසොසාපුන සකිං.
 අපරියොසිතෙයෙව කමමවාචාභණ්ණෙන ඤානානුසාවනාදො
 සසොධනුපායං. දලිකමිම මනානුකූලමෙව පකාසෙනා
 ආහංසු නස්මි සඤ්ඤා. ඤාපෙනෙන පඨමානුසාවනං. අනාරභි
 තාව දොසවිසොධනන්. පුනප්පුනභණ්ණෙන පුපරිපුඬමෙව
 ඤාතිං. ධම්මො තදනනාරං. වර්තබ්බාය පඨමානුසාවනාය
 අක්කිරපරිහිතාදිදොසො භවෙය්‍ය දුතියානුසාවනා නෙවාර
 භිතබ්බා, පුනප්පුනභණ්ණෙන නස්සා පඨමානුසාවනාය දොස
 සොධනං. කතා දුතියානුසාවනා වර්තබ්බා, නහි තත්ථ දොසෙ
 විජ්ජමානෙ තතියානුසාවනා ආරභිතබ්බා එවං. තතියානුසාව
 නායමපි පුනප්පුන භණ්ණෙන තෙ තෙ දොසෙ සොධෙතා
 පුන උපසම්පන්නා සඤ්ඤාන ඉත්ථනනාමො ඉච්චාදිකමම
 ධාරණි පරියොසානපටිගහභණිවා දොසො භවෙය්‍ය පුන
 ප්පුනභණ්ණෙන නස්ස'පි සොධනං. කාතබ්බං, එවං. කරණෙන
 උපසම්පදකමම. සමමදෙව දලිකමම. හුතා පතිඬාති'නි
 මනසිකාතබ්බං, නහි අක්කිරපරිහානිදොසාදිහි විරහිතං.
 කතා පඨමං. වුර්තාය කමමවාචාය පුනප්පුනභණ්ණෙන. නස්මි.
 සචෙපන අක්කිරපරිහිතං. වා 'නාදිපාඨෙ කෙනචි වචනෙන
 ඤායති, නස්මි ඤානානුසාවනාසු අනිවර්තාසු වුච්චමානාසු
 එව අනාරනාරු දොසවිසොධනන්. පුනප්පුනභණ්ණෙන
 උපසම්පදකමමස්ස දලිකමම. අකතා සකිං. වනා කමමවා
 චාය නිවර්තාය සති දලිකමමන්. තමෙවකමමවාචං. පුනප්පු
 නං භණ්ණනා තුමෙහ පටිපාටිමපි පහාය උප්පටිපාටියා අග්ග
 ලාභාදිනි විලුමනනා සාසනවිලොමං කරොථා'නි.

සකවාදිනො'පි ආහංසු න මයං ආයස්මිනො අනුපසම්ප
 නනානං දලිකමම. කරොම නස්මි කිස්මි පාළිඅඩකථා
 පදෙසෙ අනුපසම්පන්නානං දලිකමම. කතබ්බමිති වා
 සකිං උපසම්පන්නා පුනප්පුන උපසම්පාදෙනබ්බො'නි වා

කතො නියමො මසව තථා න කතෙම තස්මා තුමිතාකමෙ සානුයොගො දුගොගොති

පුන විතණ්ඛවාදිනො ආහු අමනාකමනුයොගො නාව දු ගොගො නොතු පුගාහිනො තුමෙන යං කිචි උපසම්පදපෙ බං සකිං උපසම්පාදෙතා නිට්ඨිතෙ තස්මි. කමෙම පුනප්පුන තමෙව උපසම්පදකමෙවාවං. භණ්ණතා කිං කතෙථාති සච්චමෙනතති පටිඤ්ඤා සකවාදිනං මසමපන යං කිචි උප සම්පදපෙබං සකිං උපසම්පාදෙතා නිට්ඨිතෙ තස්මි. කමෙම අභිකථායං සචෙපන අකාරං පෙය්ස සොධනත්ථං පුනප්පුනං වතං වධති ති වුත්තරිතා තමෙව ඤාතිවතුත්කමෙවාවං. භණ්ණතා තත්තෙව ඉදං අකුප්පකමෙස දුෂිකමෙ. හොති ති වුත්ත නයෙන අකුප්පං සම්බොපසම්පදකමෙ. දඤ්ඤං චීරං කතෙම සචෙපන සකිං කතොපසම්පදකමෙ. යෙන කෙනචි විප තතිදෙසෙන කුප්පං නථිං අභවිස්ස ඵලං සති සකිං උප සම්පන්නාසමිතස්ස චන්ද්‍රිසංඛාතොපසම්පදපෙබස්ස අනුප සම්පන්නතරිතා කුප්පකමෙ කමෙ පුත්තා නිසන්ති වුත්තරිතයෙන ත දනුපසම්පන්නං පුනප්පුනං කමෙවාවාභණ්ණෙන උපසම්පා දෙමාති පුන විතණ්ඛවාදි යථෙවං තුමිතාකං පුනප්පුන කමෙවාවාභණ්ණෙන සකිං උපසම්පන්නසමිතොපි නථි කමිමානුපසම්පන්නො පුන උපසම්පන්නොව භවෙය්ස අථ කස්මා උභවිසතිවස්සසික්කාපදවණ්ණනායං, අනාපතති උභ විසතිවස්සං පටිපුණ්ණසඤ්ඤාති ඵත්ථ කිමාපි උපසම්පාදෙත්තස්ස අනාප තති පුගගලො පන අනුපසම්පන්නොව හොති සචෙපන සො දසවස්ස විමසෙත්තං පෙය්ස ඤාතො පන පුන උපසම්පජ්ජිතබ්බං. තිඉමිතා ත ස්සානුපසම්පන්නස්ස පුන උපසම්පජ්ජිතමෙව වුත්තං තස්මා තත්ථ වුත්තරිතයෙන පුන උපසම්පදව කාතබ්බා න පුනප්පුන භණ්ණංති ආහංසු

සකවාදිනොපි ආහංසු සචෙ පඨමං ඤාතානුසාවනාසු වු චිමානාසු තස්ස කමෙවාවානුසාවකස්ස සබ්බගණ්ඨස්ස වා අභි නන්තයෙසව අකඛරපරිභානිආදීහි ඤාතානුසාවනානං විප තතිදෙසො භවෙය්ස කමිමකොපො හොති ති කතො තප්පරි හරණෙන කමිමසම්බිකරණෙපදෙසං පරිකප්පෙන දෙසෙ නොතා ආහ අභිකථායං සචෙපන අකාරපරිහිනංවාතාදි, සචෙ පන පඨමවාරෙ යථාවුත්තරිපතතිදෙසො භවෙය්ස සබ්බෙන උපසම්පාදිතො පුගගලො අනුපසම්පන්නො හොති, සචෙපන

විපතතිදෙසො න භවෙය්‍ය සුපසම්පන්නොති පරිකප්පාති
 ප්‍රායො, එවමිමසිමි. විපතතිවිරහිතපකෙඛ සුපසම්පන්න
 තෙත සති අභිකථායං පුනපුනං චතුං වට්ඨතිති වුත්තවිධානා
 නුරුපං පුනපුන භණ්ණං නිරුක්තං අනන්තරතකං වා සියාති
 පරිකප්පන්නානං නුමනාදිසානං ලඛිං නිසෙධෙනො ආහ,
 ඉදං අකුප්පකමස්ස දලහිකමං හොතිති, එවමුද්දිසිතාපි න කෙව
 ලචිමං පුනපුනභණ්ණං දලහිකමමෙව හොති අථබො
 යථා වුත්තනභිකමොනුපසම්පන්නස්ස විපතප්පගමනෙන උප
 සම්පදකමිමෙව හොතිති විච්ඡාරෙන දසෙස්සෙනො ආහ, කුප්ප
 කමෙව කමෙ. හුඤා තිසිතිති, අනු සවිපතතිපකෙඛ පුරිමකමම
 ස්ස විතථිතතා කමමවාචාවරියෙන පුනපුනං සමුදෙව
 කමමවාචාය වුත්තාය තෙන විතථිකමමනානුපසම්පන්න
 න ලබොපසම්පදාපි යථා පුරිමං නභිකමමමුපාදාය පුන උපස
 ම්පද පුනසිකඛාති වා විනයඤ්ඤාති වත්තබ්බො හොති, එවං
 අපරිපුණ්ණවිසතිවසෙසා සමානොව පරිපුණ්ණවිසතිවසෙසා
 සුපසම්පන්නොහතතිසඤ්ඤාය අත්තනො අනුපසම්පන්නතාව
 මජ්ඣනෙනො චිරං වසිතාපි යද් උනවිසතිවසෙසාව අහං
 උපසම්පන්නවොහාරප්පතොති පරිපුණ්ණවිසතිවසෙසකා
 ලෙජ්නාති තද් ඤ්ඤා පනපුන උපසම්පජ්ඣතබ්බංති, උදුහවාය
 උනවිසතිවසෙසිකඛාපදවණ්ණනාය වුත්තනයෙන තෙනානු
 පසම්පන්නෙන ලබොපසම්පදාපි පුරිමං නභිකමමමුපාදාය පු
 නපුනභණ්ණෙන ලබාති කතා පුනඋපසම්පද පුනසි
 කඛාතිවා වුච්චති, “සිකඛං අපච්චිකඛායා” තනාදිපු සිකඛානා
 මෙනපි ඤාතිචතුත්තකමමොපසම්පාදාය ගහිතතතා යථා
 කිංවියාති අභිකථායං සතතසතිකා සහසසිකාවාති තං තං
 නාමිකා දුතියතතියධමමසඛිතිතියො පුබ්බමහාකස්සපො
 පාළිආනඤ්ඤාදිති පච්චි ඛිණ්ණසවචසිසතෙහි කතාය පඨම
 මහාධමමසඛිතිතියා චෙව තාය යසත්තරෙන උස්සාහිතෙහි
 මහාඛිණ්ණසවච්චි කතාය දුතියාය සතතසතිකසඛිතිතියා ච කා
 රණ්ණ අනුක්කමෙන පුබ්බිකතං උපාදාය දුතියාතිව වුච්චතිති, පුරි
 මාචෙඋපාදායතතියාතිව වුච්චති ඉතිව, ඉමෙහි වචනෙහි “දුතී
 යානතියා”තිවුත්තා, තථා තස්ස සොධනතං පුනපුනං චතුං වට්ඨ
 තිතිව, ඤාතා පන පුන උපසම්පජ්ඣතබ්බංතිව, වචනානමනුකූලං
 පුනපුන කමමවාචාභණ්ණෙන ලබොපසම්පදාපි පුරිමකමම

තො පුන ලබන්නා පුන උපසම්පදා පුන සිංඛා'ති ච තෙන තෙන නාමෙන තත් තත් වුත්තා'ති වෙදිතබ්බා, තස්මා න ඡෙත්තාසං අභිකථායං චීපු ඨානෙසු වුත්තන යෙන දුචිතනං පුන ලබොපසම්පදානං විසෙසො උභෝ'පි උපසම්පදා පෙබෙති නථි කම්මානුපසංථෙනෙනති පුන ලබා ඤාතථි වතුන්ති කම්මොපසම්පදායෙවා'ති වෙදිතබ්බා ඵලං සකිං උපසම්පන්නසම්මතස්ස අනුපසම්පන්නස්ස පුන උපසම්පන්නබ්බෙති පුන උපසම්පදා පුන සිංඛා'ති ච පුන පසුන භණ්ණස්ස කතතබ්බෙති කම්මං අකුප්පකම්මනති ච වුත්තො'පි තෙන ඤාතො නුසාවතානං පුන පසුන භණ්ණෙන සම්බකම්මනති අභිකථායං වුත්තානා මයම්පි පුන පසුන කරුණතා වුත්තන යෙන සකිං උපසම්පන්නං දලිතතරං කරුම අනුපසම්පන්නං උපසම්පාදෙමා'ති තතොපරම්පි විතණ්ඛවාදිනො ඵලං වදන්තා තුම්මෙහ සකිං උපසම්පන්නෙන ලබං සවිසෙසභික්ඛුනා මං පභාය සබ්බකති කාඨිච්ච සම්ප්පන්නනාමෙසු යෙන කෙන විනාමෙන තදුපසම්පන්නං වොහරන්තා දලිතිකම්මත්ථං පුන පසුනං කම්මවාචං භණ්ඨ, තථා භගවතො පඤ්ඤානානුරූපං අනුපසම්පන්නෙ අනතරසිකො ධම්මෙ අපුච්ඡිති පුන උපසම්පාදෙන්නා විනයවිලෝමං කරුණා'ති ච ආභංසු සකවාදිනො'පි අභිකථායං "තස්ස සොධනත්ථං පුන පසුනං චතතුං වට්ඨති" ති ඉදං පඤ්චමං පරමසීතන යෙනෙව උපසම්පදා පෙබස්ස නාම පරමසන්නෙ දලිතිකම්මත්ථං වෙච විපතති පරිහරණෙන කම්මසම්බිකරණත්ථං කම්මවාචා භණ්ණං ච සකාය වුත්තං න පුන පසුන පුච්ඡිතන්තරසිකධම්මාපුච්ඡනං චා සවිසෙසභික්ඛුනාම පරමසනං චා සකාය, යදි දලිතිකම්මණි වෙච කම්මසම්පන්නත්ථං පුන පසුන භඤ්ඤාමානෙසු සබ්බවා රෙසු සවිසෙසභික්ඛුනාම පරමසනං අනතරසිකධම්මාපුච්ඡනං කතතබ්බං සියා ඵලං සන්නො අභිකථායං "සචෙපනං පෙ පුන පසුනං චතතුං වට්ඨති" ති ඉමස්සානන්තරං "ඉදං අකුප්පකම්මස්ස දලිතිකම්මං නොති කුප්පකම්මෙ කම්මං හුත්වා තිථිති" ති අවත්වා තුම්මාකං විතණ්ඛවාදීනං වචනානුකූලං නෙසු පුන පසුන වත්තබ්බෙසු සබ්බවා රෙසු සවිසෙසභික්ඛුනාම පරමසනං වෙච අනතරසිකධම්මාපුච්ඡනං කතතබ්බං නති අභිකථාචරියා වදනෙන ච තථා විබ්බෙ ච නියමෙ සති සචෙ

පනා'තතාදිපරිකල්පය අකුරපරිහිතාදිදෙසවිරහිතෙ අවිප
තනිපකෙකි කමමසම්බිවසෙන පඨමුපසලපනනසස භික්ඛු
නො අනතරුසිකධමමාපුච්ඡනසංඛාතසස චෙව අකුරපරිහි
තාදිදෙසසහිතෙ විපතනිපකෙකි කමමවිපතනිවසෙන සකි.
අනුපසලපනනභුතසස උපසමුපදාපෙඛසස සවිසෙසහික්ඛුනා
මපරමසනසංඛාතසස ච අනිඛසස පසඛෙගා සියා, න කෙවලං
තෙන අයමනිඨපසඛෙගායෙව අඨඛො සබ්බදා අවිපතනිප
කෙකි සවිසෙසහික්ඛුනාමවතා උපසලපනනන අනුතො
අනුරූපඋපසලපනනපටිපතනි චෙව සවිපතනිපකෙකි සවිසෙ
සහික්ඛුනාමසස අලඛපුබ්බෙන අනුපසලපනනන අනු
තො අනුරූපඅනුපසලපනනපටිපතනිව න පටිපජ්ඣතබ්බා'ති
මිසස අනිඛසස ච පසඛෙගා භවෙය්‍ය තෙනෙව අඨකථාචරියා
“සචෙපන අකුරපරිහිතංවා” පෙ.නසස සොධනත්ථං පු
නපපුනං වතතුං වට්ඨති” “ති වතා තදනනතරං අනිඛපසඛෙ
නිවාරණත්ථං විතණ්ඩවාදිවචනානුකූලං සවිසෙසහික්ඛුනාම
පරමසනං අනතරුසිකධමමාපුච්ඡනච කතරුබ්බනති අනියමෙ
ත්වා කමමසම්බියා සකිං වුත්තියා කමමවාචාය පුනපපුනභණ්
තෙ පයොජනං ආනිසංසං දසෙසනෙනා ආහංසු “ඉදංඅකුප්පක
මමසස දලහිකමමං ගොති කුප්පකමමෙ කමමං හුත්වා තිඨති”
‘ති තසමා සවිසෙසහික්ඛුනාමං අගහෙත්වා උපසලපනනානුපස
ලපනනසාධාරණෙන උපනිසෙසා පුනඤ්ඤා'තතාදිතා තයෙන
වා අනුජිනාමි භික්ඛවෙ ගොතෙතන'පි අනුසාවෙනුතති දෙ
සිතනතා සාරිපුත්තො'තතාදිගොතනවසෙන වා අකුප්පක
මමානං දලහිකමමාරහානං කුප්පකමමානං කමමාරහානච
නාමපරමසනෙ කතෙ අඨකථායං වුත්තනසෙන තෙසං
අකුප්පකමමොපසලපනනානං දලහිකමමච කුප්පකමමානු
පසලපනනානුපසලපදාකමමච හුත්වා තිඨතෙව සචෙ විත
ණ්ඩවාදිවචනානුකූලං පුනපපුන භණ්මානෙසු සබ්බවාරෙසු
සවිසෙසහික්ඛුනාමං යොජෙතබ්බං භවෙය්‍ය අඨකථායං
“සචෙපන අකුරපරිහිතංවා” “තතාදිතා නිද්ද්ධිපරිකල්පයස
සවිපතනිපකෙකි “කුප්පකමමෙ කමමං හුත්වාතිඨති” “තිදං අව
සසමෙව න වත්තබ්බං සියා වුත්තමෙව තත්ථ තෙනෙව මස
ලපි සවිසෙසහික්ඛුනාමං කුප්පකමමෙන අනුපසලපනනන
අලඛපුබ්බනති කතා යථා වුත්තනසෙන නාමපරමසනං

කඩා සකි. පුළුන්තනතරසිකධමෙමසෙවානුපසමපනො පුන
පපුන. කමමවා. භණනා උපසමපාදෙම, තථා උනවිසති
වසසසිකඛාපදවණණනාය. ව “ඤාතා පන පුන උපසමපජ්ජන
බබ.” ති ඉමිනා පුනොපසමපජ්ජන. නියමෙනෙහි අභිකථා
වරියෙහි පඨම. පුළුන්තනතරසිකධමොනුපසමපනොසස පුන
පපුනතනතරසිකධමොපුළුන්. න වුත්තං කඝ්ථා තෙනෙවානු
පසමපනෙනන පුන පරිපුණ්ණවිසතිවසෙසාතිකුපිතනතා
වෙව පඨම. අනුසාසකෙන අවසෙසතනතරසිකධමොන. ප
ඤ්ඤාතානුකූලමෙව පුළුන්තනතා වසමෙව පි පුනපපුනභ
ණමානොසස සබ්බවාරෙසු අනතරසිකා ධමො පුළුන්තබ්බා භ
වෙය්‍යං. තං අවසෙසමෙව මහකඛනිකපරිවාරඋනවිසතිවසෙස
සිකඛාපදවණණනාදීසු වතතබ්බං සියා තථා පි න වුත්තං අථ
කි. වුත්තනති උනවිසතිවසෙසස පරිපුණ්ණතනා “ඤාතාපන
පුන උපසමපජ්ජනබ්බනති”, ඉමිනා පුනපපුන කමමවාභ
ණපනෙන උපසමපජ්ජනමෙව වුත්තං, තෙනෙව “පුනපපුන.
වතතු. වට්ඨති” ති, එතෙවිස තථා පි සකි. පුඨසස පුනපපුන
තනතරසිකධමොපුළුන්. නතී ති වුත්තං හොති.

අපි ව මහාබ්බකසස පබ්බජ්ජා විනිච්ඡයෙ භගවතා සමමා
සමුච්ඡායෙන කෙසමසසු. ඔහා රෙකා, තාදිනා පබ්බජ්ජාපෙ
සාඛානං පබ්බාජනාකාරෙ වුත්තො, තබ්බණණනාය ව කෙ
සමසසුමරෙපනාදිසබ්බං විත්ථා රෙන දසෙසනෙහි අභිකථා
වරියෙහි යෙ පන භගවතො පඤ්ඤාතානුරූපං නවමුණ්ඩා
දිනමපි පබ්බජ්ජාපෙකඛානං පුන පි කෙසමසසුමරෙපනං කා
තබ්බං මඤ්ඤායුග්ගති සඤ්ඤාය තෙසං තථා මඤ්ඤානසස නිර
ත්ථකතා දීපනත්. වෙව තසසා පඤ්ඤාතායා යථාබිප්පාය සඤ
සනත්ථව, “යො පන නවමුණ්ඩා වා විබහනනකො වා නිග
ණ්ඩාදීසු අඤ්ඤාතරෙ වා උනකවනුලකෙසො වා තසස කෙ
සමෙව්දනකමම. නතී” “තාදිනා නිදසසිතෙන ලකඛණහා
රනයවසෙතෙත්ථා පි සකි. චිකඛතතු. වා පුළුන්තනතරසිකධ
මො උපසමපදාපෙබ්බමපි පුන උපසමපාදෙනොන අනතරසි
කධමොපුළුන්. නතී ති කඩා පුනපපුනතනතරසිකධමොපුළුන්
නං න වුත්තනති දඨබ්බං, අභිකථායං “පුනපපුන. වතතු. වට්ඨ
ති” තිවත්ථා තදනනතරමෙව “ඉදං අකුප්පකමමසස දලහික
මම. හොති කුප්පකමෙම කමම. හුත්ථා තිඨති” තිවුත්තං, ඉමි

නා'පි ඉදං කමමවාචාය පුනප්පුනභණ්ණං. අකුප්පකමමස්ස ප
 ඨමභණ්ණෙන සමිඛකමමස්ස දලහිකමම. ඵරකරණං. හොති
 'තිව තථා පඨමභණ්ණෙන අකඛරපරිහිණ්දිද්දෙසෙහි විපතතිහු
 නෙ සති තස්ස පුච්ඡිතතාරුසිකධමමස්ස උපසම්පදාපෙබන
 ඵකමමස්ස ඉදමෙව පුනප්පුනභණ්ණං. කමම. උපසම්පදක
 මම. හුඬා තිඨති'තිව උජ්ඣකමෙව වුත්තතාරා අඤ්ඤානු පුන
 ප්පුන ඤාතානුසාවනාභණ්ණං. පුච්ඡිතානං පුනප්පුන අනත
 රුසිකධමොපුච්ඡිතකිච්චං. නතොවා'ති වෙදිතබ්බම්'ති.

විතණ්ඩවාදීනං අභිකථායං, “සචෙපන අකඛර පරිහිනංවා
 පෙකමම. හුඬා තිඨති'ති “ඉදං තතොව සිමඨානෙන ත
 කඛණෙ ව තස්ස. එව පරිසායං ඤාතීඅනුසාවනාවිපතතිපරි
 හරණ්ණං. පුනප්පුනකමමවාචාභණ්ණං. සකාය වුත්තං. නා
 ඤ්ඤිස්සං. සීමායං. අඤ්ඤස්මි. බණ්ණ දිවසෙ මාසෙ සංවච්ඡරෙ
 වා අඤ්ඤිස්සංවා උපසම්පදාපෙබන අසාවිතපරිසායං. අඤ්ඤ
 විපතතිපරිහරණ්ණං. වා පුනප්පුනභණ්ණං. සකාය වුත්තං.
 පෙකමම තමෙව කමමවාචං. පුනප්පුන භණ්ණං. තුමෙහ
 පටිපාටිමපි පහාය උප්පට්ඨායා අගගලාභාදීනි විදුලපනතා
 සාසනවිලෝමං කග්ගථා” ‘ති, යථාවුත්තවොදනං. මනස්සි කඬා
 සකවාදිනො'පි ආහං පඨමවාගෙ ඤාතීවිපතතිසා අනුසාව
 නවිපතතිසා වා වසෙන කුප්පකමමානුපසම්පතොති විපතති
 පරිහරණෙන සමමදෙව පුනප්පුනකමමවාචාය වුත්තාය අ
 කුප්පකමමා සුපසම්පතොති හොති'ති අභිකථායං. වුත්තං, ස
 චෙපන තස්ස කමමකරණස්සාධාරහුතා සීමා විපතතිසුත්තා. හ
 වෙය් තුමෙහති වුත්තනසෙන තස්සංයෙව විපතතිසීමායං.
 ඤාතානුසාවනානං අනෙකසනකිතතුං. සතසහස්සකිතතුං.
 තතො වා අධිකං ආයුකප්පමිති වා පුනප්පුනවචනෙනා'පි අ
 භිකථායං, “කුප්පකමම කමම. හුඬා තිඨති'ති මිනා නිදස්සි
 තො පුනප්පුනභණ්ණානිසංයො න සම්පච්චෙය්, කස්මා ත
 ස්සා කමමසංසිඛිගෙනුභුතාය සීමාය විපතතිහුත්තා, තංපන
 විපතතිහුතං. සීමං. පහාය සම්පතතිසුත්තං. සීමං. සම්පච්චෙය්
 ථාරහං. පුනප්පුන ඤාතානුසාවනාසු වුත්තාසු පඨමං. තං. ක
 මම. සීමාවිපතතිවසෙන කුප්පමපි සමානං. සීමාසම්පතතිමාග
 මම අභිකථායං. “ඤාතා පන පුන උපසම්පජ්ජිතබ්බං” ‘ති වුත්ත
 නසෙන තං. සීමාවිපතති. ඤාතා වා “සචෙපන” ‘තාදිපරිකප්ප

නසෙන අසුසුභවා“පුනපුන වතනුං වට්ටති”ති වුත්තනසෙ
න යථාරහං ඤාතසානුසාවනාසු වුත්තාසු ඉදං පුනපුනභණ්
නංකමිංහුතා තිථිතෙව.....එවමඤ්ඤිභසමපි සිමායං කරණේ
සාසකතා දඨිබ්බා.....තකකිණේ නාසුසුසම්. දිවසෙ මාසෙ
සංවච්ඡරෙ වා.තිථිසු, පඨමවාරෙ භණ්තං යසම්. බණේ කා
ලෙ හොති, අඨකථායං වුත්තනසෙන පුනපුනභණ්තං ත
තො අසුසුසම්. බණේ කාලෙ හොති, කසමා භණ්තෙන භණ්
තෙනසෙව‘පි කාලකෙකප සමිභවතා, එවං භණ්තෙනාව යා
ව විපතතිපරිහරණේන සොධනං හොති තාව අනෙකකඛ
තනුං වත්තබ්බභාවතො තකකිණේ පුනපුනං ඤාතසානුසාවනා
භණ්තසු අලබ්භනෙය්සතා දඨිබ්බා.....යථා වා කමමවාචාහා
ණිකො ආවරියො අවෘතො හොති අපට්ඨලො න සකෙකා
ති අකඛරපරිහිනාදිදෙසෙහි විමුත්තො හුතා පරිමංකලල
කඛණේන වතනුං, එවං සති තසම්. කමමකරණකිණේ ල
සෙ බණ්ලසෙ මුහුණේන ‘බණ්මුහුණේන දිවසෙ මාසෙ සංව
ච්ඡරෙ තතො පිරමපිවා සො පුනපුනං භණ්තෙනා‘පි න ස්
හොති විපතතිපරිහරණං. කානුං.....වුත්තංහි අඨකථායං
සො පන කාස සාස සෙමාදිතා වා ගෙලකෙසුන ඔසිදනනපිචාදිතං. වා
අසමප්පතිසා පරිසතනිසං. වා අකතපරිවසනා න සකෙකාති පරිමණ්ඩලෙ
හි පදවෘජනෙහි කමමවාචං සාවෙනුං වෘජනං. වා පදං. වා හාසෙහි අසුසු
ථා වා වත්තබ්බං. අසුසුථා වදනි අසං අපට්ඨලො තබ්බිපරිතො ඉමසම්. අ
තෙථපට්ඨලො‘ති වෙදිතබ්බො‘ති,පගෙවෙනාදිසානං. අපට්ඨලානං
බලිතමාගමම කමමවිපතතිජනනං, වෘතෙන න භික්ඛුනා පටි
බලෙන සමෙකා ඤාතෙතබ්බො‘තිපසුසුතසානුකුලමෙව කමම
වාචාහාණිකසසා‘පි වෘත්තිසස පට්ඨලසස භික්ඛුතො පමාදමා
ගමම අඨකථායං,“සචෙපන අකඛරපරිහිනං.වා.....පෙ.....න
සස සොධනත්ථං පුනපුනං.වතනුං වට්ටති”තසාදිවුත්තත්තා
.....අපිච සචෙ උපසමපදුපෙඛසංඛාතසස වතථුතො අති
රෙකසංවච්ඡරමත්තෙන විසතිවසසං. අපරිපුණ්ණං අභවිසස
එවංහි සති සෙසසමපතතිසු විජ්ජමානාසු‘පි උපසමපදුකමම
සස විප්පකතකිණේ දිවසෙ මාසෙ සංවච්ඡරෙ වා පුනපු
නං භණ්තෙනා‘පි න සකෙකාති නං කුප්පකමම. අකුප්පකමම.
කානුං අතිරෙකසංවච්ඡරමතිකකමිතා භණ්තෙනා සකෙකා
ති‘ති.....එවමපි විතණ්ඩවාදිවචනානුකුලං පඨමං. කමමකර
ණකිණේ අනතතරකිණිදිසු වා පුනපුනං භණ්තෙනා‘පි

විපතතිවිසොධනස්ස අලබ්භනෙය්‍යතා දඬබබා, අපිචතුමනා
කං මනෙන පුනප්පුනං වතතුං වට්ටති'ති එත් පුනප්පුනනති
පදස්ස නක්ඛණේවා'තාඤ්ඤිපනත්ථං තෙහිතෙහි ගණේහි උද
හට්ඨෙසු "ඉච්චිතමත්ථං භගවා පුනප්පුනං අක්කාසී"තාඤ්ඤි
හෙවා චුත්තසබ්බවාකොසුච්ච අනුදුහට්ඨෙසු අසෙසපාළිඅභි
කථාගණේසු පුනප්පුනමි'තිපදනොගධෙසු සබ්බවාකොසු
ච තථා සකලාය ච මාගධාය නිරුත්තරියා "පුනප්පුනාගච්ඡ පු
නප්පුනං භුර් පුනප්පුනං ජයති පුනප්පුනං මියති"තාඤ්ඤි ස
බ්බවාකොසු ච පඨමං දුතියනති වික්ඛිතතුමෙවාගමනං වි
ක්ඛිතතුමෙව භුර්තං වික්ඛිතතුමෙවොපපජ්ජනං වික්ඛිතතු
මෙව මරණච හොති'තාඤ්ඤිනානෙයන අත්ථං පරිකප්පෙථ තෙ
නෙව තුමෙභ්‍ය අත්ථසාලිනියා ධම්මසගහභිකථාය"වෘත්තවසෙ
න උපසග්ගවසෙන අත්ථවසෙන පුනප්පුනභණ්ණමෙව දළ්භි
කමිමං නාමා"තිවත්තා තෙසං වෘත්තොපසග්ගත්තානං වසෙ
න පදනප්පිති දළ්භිකමිමාදි සංඤ්ඤා නත්තාය භගවතා දෙසිතාය
එසෙසා පුසනා සමුප්පසනා සමුප්පිතනනං'තාඤ්ඤි අභිධම්මපදනා
ජනියා අත්ථවණ්ණනත්ථං සමුප්පිතිකථොදුහරණවසෙන "ආවු
සො භනෙන යකොධා සප්පො"තිසකිං වත්තා පුන වික්ඛිතතුං
නිද්දිමේ භයාද්‍යත්තාය තුරිතාලපනවසෙන "ආවුසො ආවුසො
භනෙන භනෙන යකොධා යකොධා සප්පො සප්පො"තිමසමිං
ආමෙණ්ඩිතපයොගසංඛාතෙ දළ්භිකමෙමියෙව පරිවාරභික
ථාය නිද්දිමිං "පුනප්පුනං වතතුං වට්ටති ඉදං අකුප්පකමිසංද
ළ්භිකමිමං හො"ති'තිදමිසි මනානුකූලමෙව අනෙතාගධං කතා
එත්තා'පි පුනප්පුනසද්දෙ ආවුසො ආවුසො'තාඤ්ඤි විස පඨම
වාරෙ දුතියවාරෙ'ති වික්ඛිතතුංභණ්ණමෙව දළ්භිකමිමනති
අසුරිතත්තාහිතො හොථ, ආමෙණ්ඩිතපරිදීපනෙ ච "ආමෙ
ණ්ඩිතනතු විඤ්ඤාය්‍යං චතතික්ඛිතතුමුදිරණං"ති හි වුත්ත
තතා යථාචුත්ත ආවුසො'තාඤ්ඤිති නික්ඛිතතුං වුත්තෙ පුනප්පු
නභණ්ණං දළ්භිකමිමවහොති වා න වා'ති ව,තෙසු ආවුසො
'තාඤ්ඤිපදෙසු එකෙකං වික්ඛිතතුං නික්ඛිතතුං වා "ආවුසො ආවු
සො, පෙ, සප්පො, සප්පො, සප්පො, සප්පො"ති වා වුත්තෙ'පි සිං
වෘත්තවසෙන පුනප්පුනභණ්ණං සිං උපසග්ගවසෙන කථම
අත්ථවසෙන පුනප්පුනභණ්ණනති තුමෙහයෙවෙත්ථ පටිපුච්ඡා
ම නහෙත්ථ ආවුසො'ති වා සප්පො'ති වා සකිං වත්තා පුන,ආ

වුසො සපොසා'ති වුතො'පි වෘජනවසෙන පදවඩ්ඪිණං. උප සගගසොගෙන සජ්ජනං. අපරත්ථස්ස පරිදිපනං. වා පඤ්ඤාය තිංකුසලාදිවසෙන පහෙදගතෙ තෙ තෙ අරුපධමේථ දෙසෙනො භගවා නස්මිං. සමයෙ ඵසො හොති වෙදනා හොති සඤ්ඤා හොති'ත්තාදිනා නයෙන පාළිමුද්දිසිතා පුන ප චෝකපදානි විභජනො කතමො නස්මිං. සමයෙ ඵසො හොති යො නස්මිං. සමයෙ ඵසො ජුසනා සමථුසනා සමථුසිත රාගං අයං නස්මිං. සමයෙ ඵසො හොති'ත්තාදිනා නයෙන පාළි. නිද්දිසි'ති වෙදිතබ්බො,

වුතතංති අත්ථසාලිනියා ධම්මසංඛතථිකථායං. කොතස්මිං සම යෙ ඵසො'ති නස්මිං. සමයෙ යො ජුසනකවසෙන උපපනවසො සො ඵසො'ති ඉදං. ඵසස්ස සභාව දිපනනො සභාවපදං. නාම ජුසනා'තිථු සනාකාරෙ සමථුසනා'ති ජුසනකආකාරොව උපසග්ගෙන පදං. වඩ්ඪි ත්වා වුතො සමථුසිතතනනි සමථුසිතභාවො...විභතති. ගච්ඡ නානිති නිතිකාරණෙහි විභතති. ආගමිජනනි නානා හොනනානි වතු හි කාරණෙහි නානාභවනි, අපරදිපනා පනෙතථ වෙ ධානානි ගච්ඡති කථං. ඵනානි හි වෘජනවසෙන උපසග්ගවසෙන අත්ථවසො'ති ඉමෙහි නිතිකාරණෙහි විභතති. ගච්ඡනති, තත්ථ කොඨො කුසංඛනා කුසංඛි තතං. දෙසො දුස්සනා දුස්සිතතනනි ඵවං. වෘජනවසෙන විභතතිග මනං. වෙදිතබ්බං, ඵතථි ඵකොව කොඨො වෘජනවසෙන ඵවං. විභතති. ගතො වාරො විවාරො අනුච්චාරො'ති ඵවං. පන උපසග්ගවසෙන විභතති ගමනං. වෙදිතබ්බං. පණ්ණිවං. කොසලලං ගෙසුඤ්ඤං වෙහව්සා චිත්තා උපපරිකම්භා'ති ඵවං. අත්ථවසෙන විභතතිගමනං වෙදිතබ්බං, තෙසු ඵසප දනිදෙදසෙ නාව ඉමා නිසොසා'පි විභතියො ලබ්භනති, ඵසොථුසනා'ති හි වෘජනවසෙන විභතතිගමනං. හොති සමථුසනා'ති උපසග්ගවසෙන ස මථුසිතතනනි අත්ථවසෙන ඉමිනා නයෙන සබ්බපදනිදෙදසෙසු විභතති ගමනං. වෙදිතබ්බං...නානා හොනනානි'පි පන නාමනානතෙතන ලක්ඛිණිනානතෙතන කිච්චනානතෙතන පටිකොපනානතෙතනා'ති ඉමෙහි වතුහි කාරණෙහි නානාභොජනි, තත්ථ කතමො...අපරදිපනා පන පදනුච්චිවා හොති දද්දිකමිම. වා'ති ඵවං. වෙ ධානානි ගච්ඡති යභිකොපියා උපමලෙතෙන විස හි සක්කිමව ඵසො'ති වුතො ඵතං. පදං. ඵලලිතමණ්ඩිත විභුසිතංනාම නහොති පුනපුන වෘජනව වසෙන උපසග්ගවසෙන අත්ථවසෙන ඵසො ථුසනා සසමථුසනා සමථුසි තතනනි වුතො ඵලලිතමණ්ඩිතවිභුසිතං. නාම හොති යථාහි දහරං. කුමාරං නුභාපෙත්වා මහොරමං. වතථ. පරිදහාපෙත්වා පුප්ඵානි පිලකාං පෙත්වා අකම්මි අසෙත්වා අථස්ස නලාටෙ ඵකමෙව මනොසිලාබ්බදුං. කරෙය්‍යං. තස්ස න ඵතතාවතා විතතිලකො නාම හොති නානාව

කෙණ්ණි පන පරිවාරෙතවා ස්වදුස්ස කතෙසු චිත්තනිලකො නාම හොති
 එවං සමපදමිදං වෙදිනබ්බං, අසං පදනුති නාම... වෘත්ත වසෙන උප
 සග්ගවසෙන අත්ථවසෙන ච පුනප්පනං භණ්ණමෙව දළ්හිකමමං. නාම ස
 ථාහි ආවුසො'ති වා භනෙන'ති වා යකෙබ්බා'ති වා සපෙපා'ති වා වුරෙන
 දළ්හිකමමං නාම නහො'ති ආවුසො ආවුසො භනෙන භනෙන යකෙබ්බා
 යකෙබ්බා සපෙපා සපෙපා'ති වුරෙන පන දළ්හිකමමං නාම හොති එව මෙ
 වං සතිදෙව යභිකොට්ඨා උපපිලෙනෙනන විස එසෙසා'ති වුත්තපදෙ
 දළ්හිකමමං. නාම න හොති පුනප්පනං වෘත්තවසෙන උපසග්ගවසෙන අත්ථ
 වසෙන එසෙසා එසනා සමච්ඡිසනා සමච්ඡිසිතත්තනති වුරෙනෙව දළ්හිකමමං.
 නාම හොති'ති එවං අපරදිපනා වෙ ආනාති ගව්නනි... එතස්ස'පි වසෙ
 න ලබ්භවාතක පදනිදෙදසෙසු සබ්බතථ අතෙථා වෙදිනබ්බා'ති ආදි...
 තුමෙත පනෙත්ති නිදසස්සිතං කමි'පි අත්ථවිසෙසං අසලෙලෙසකි
 ත්වා ආවුසො ආවුසො'ත්තාදිනා නයෙන චිකිත්තං. වදනමෙව
 දළ්හිකමමනති වදනාං තුමෙහනියෙව උද්භවෙ පු ඉමෙවත
 මත්ථං භගවා පුනප්පනං අකබ්බාසි'ත්තාදිපු වෙව අනුද්භවෙපු
 ච සබ්බසු පුනප්පනසද්දෙයොගෙසු චිකිත්තං. පුනප්පන භ
 ණ්ණත්ථමෙව පරිකප්පෙතවා වදථ, තෙනා'පි විඤ්ඤායති සති.
 ඤාතානුසාවනා භණ්ණං නිඛිපෙතවා දළ්හිකමමත්ථාය තාසමෙ
 වඤ්ඤාතානුසාවනානං තථා'පි මයං චිකිත්තං භගවා තිස්ස
 සස තාපසස්ස ආමගඤ්ඤං වෘත්තාසි න තතො අධිකන්ති ච, බි
 ණ්ණසවසිසෙ දසස්සිතෙ සති. මත්තපයොගෙන අනුපට්ඨිත
 තතා පුනප්පනමත්තං පරිවතෙතත්වා උප්පත්තිථානං ගවෙස
 තෙනා වතිසබ්බාගමණේ චිකිත්තමෙව මත්තං පරිවතෙතසි
 'ත්ථ තථා තුමනාකං මතෙන වහිසෙ පුනප්පනං චිකිත්ත
 මෙව මත්තපරිවත්තතෙන න විමංසිත්වා'පි අවිඤ්ඤා කිලම
 තෙන පුනප්පනං උපධාරෙහි'ති සඤ්ඤාපෙනො භගවා චි
 කිත්තමෙව උපධාරෙහි න තතො උපරි'ති ආහා'ති ච, ආ
 වරියෙ චිකිත්තමෙව පුනප්පන භණ්ණෙන අපට්ඨාගෙනා
 සිසෙසා තුණ්හිඅගොසි'ති ච, තථා කුකතුවමිතෙනා සෙට්ඨිතිත
 රං පච්ඡිතො ආගච්ඡන්ති. දිස්වා පුනප්පනං චිකිත්තං උ
 ද්භු අනෙකකිත්තං අනෙකථානෙසු නිවාරෙසි'ති ච, තථා
 භගවා එස්සාදිමෙම වෘත්තවසෙන උපසග්ගවසෙන අත්ථ
 වසෙන ච පුනප්පනං චිකිත්තං. එසෙසා එසෙසා'ති දෙසෙසි
 'ති ච තුමෙහනියෙව පටිපුච්ඡාම...

අපිව තුමෙහි විප්‍රකෘත කල්මවාචා භෂ්‍යෙන අපරිසො
සිතෙයෙව අනතරන්තර දලිතකල්මවාචා පුනප්පුනභෂ්‍ය
සහ අභිමතතතා ව එකචාරං යට්ඨිකොට්ඨා උපපිලෙනෙන
හි විස සකිං වතා නිට්ඨිතාය උපසලෙදකල්මවාචාය පුනප්පු
න භෂ්‍යසහ නිසෙසිතතතාව, අභවෙසු උද්භරණෙසු එක
චාරං. ආවුසො'නි වතා යෙව නිට්ඨිතෙ තසම්. ආවුසො'නි භ
ෂ්‍යෙන පුන ආවුසො'නි වතා බිඛතතා ව තානි සබ්බා නෙවො
ද්භරණනි තුමිතාකං මතසාධකානි අහුතා විපරිවතනිතානි
'නි නිථිං ගච්ඡිති, මයමපන "පුනප්පුන වතතුං වට්ඨති" 'නිථිඤ්ඤා
පුනප්පුන සද්දසං අපරිච්ඡින්නකාලත්ථාවකතතා යට්ඨිකො
ට්ඨා උපපිලෙනෙනහි විස එකචාරමෙව අභෂ්‍යිතා සකිං භෂ්
යසහ උපරුපරි පුනතො'පි පුන මුහුංමුහුං අනෙකකතතතුං
අනෙකකතමෙ තසම්. දිවසෙ අනෙකකසු දිවසමාස සංවච්ඡරෙ
සුපි'ත්තාත්ථං. ආගමසුතනිවසෙන පරිකල්පනතා ඤාතාත්තසා
වතා විපතනිපරිහරණත්ථං තසං යෙව සීමායං සකිං කල්ම
වාචාභෂ්‍යනං. නිථිපෙතා අනන්තරකතමෙදිසු තසම්. දිවසෙ
'පි පුනප්පුන අනෙකකතතතුං තමෙව කල්මවාචං. භෂ්‍යම
වුත්තතයෙන අවසෙසවිපතනිපරිහරණත්ථං. අපරපරෙසු'පි
දිවසමාසසංවච්ඡරෙසු අපරපරසු සීමාසු පරිසාසු ච අනෙක
කතතතුං පුනප්පුන භෂ්‍යතා අභිකථායං යථා වුත්තත්ථ සලො
දගෙන උපසමාද්වංසසහ විරට්ඨිති. කලම අපිව පුනප්පු
නිවෙච්ඡිතසහ අනෙක වකතමානනසෙනා'පි දඪබ්බො.

උදයොනාම බ්‍රාහ්මණෙ තිසු දිවසෙසු තිකතතතුං පිණ්ඩා
ය අතතතො ගෙහචාරමුපගතං භගවතනං දිසා තිසු'පි දිව
සෙසු පිණ්ඩමදුසි තනියවාලෙ දතා ච උත්තරි'පි අයමාග
ච්ඡිති'නි සසුසු රුකො තථාගමනමනිච්ඡෙනතා ආහ "පග
බසායං සමණෙ පුනප්පුන ආගච්ඡිති"නි, භගවා ච තසං
පුනප්පුන බලිමදෙසනාය කුදිට්ඨිපජ්භතත්ථං. "පුනප්පුනමෙව
වපනනිඛිජං. පුනප්පුනං වසනති දෙවරුජා" 'තතාදිතා නයෙ
න බලිමං දෙසෙසි තදඪකථාය ච පුනප්පුනමෙව වපනති'නි එක
සම්. සසුසුගෙ වුත්තං අලමෙතතාවතා'නි අනෙකසකිත්තා අපරපරෙසු
'පි සසුසුවාලෙසු වපනතියෙව, පුනප්පුනං වසනති'නි න එකදිවසං. වසි
තා තිඪති පුනප්පුන දිවසෙසු'පි පුනප්පුනසංවච්ඡරෙසු'පි වසනතියෙව
එවං ඡතපද ඉධා භොගනි එතෙහුපායෙන සබ්බත්ථ නයො වෙදනබ්බො
'නිආහ, එවං. දිවසමාසසංවච්ඡරවසෙනා'පි පාලිඅභිකථාසු

යෙව පුනපුන සද්දත්ථස්ස දස්සිතත්තා දඤ්ඤිකමිත්ථං ආවු
 සො ආවුසො ත්ඛාදිතා භයාදිහෙතුතුරිතාලපනවසෙන දස්සි
 නො වික්ඛතවුමුදිරණමෙණ්ඩිතපයොගො පුනපුන සද්ද
 තො න හොතෙවාති දඩ්ඛො, පුනවතතු. වට්ටතිති වුතෙතා
 “පච්ඡිකො පුතා” තිති වචනතො පඨමහණෙන අවිජ්ජමා
 නෙ පුනහණනනති දුට්ඨෙ හණනාති හොනති “පුනපුන
 වතතු. වට්ටති” ති එත්ථ වික්ඛතතු. පුන සද්ද යොගවසෙන පු
 නපුනසද්ද ජාතො පඨමහණනං පුනහණනං තතො පුන
 තොපි පුනහණනනති තිණ් හොනති “සචෙපන අකඛර
 පෙතස්ස සොධනස්ස පුනපුනං වතතු. වට්ටති” ති
 හි වුතෙත සකිං හණනතො පරං යාව විපතතිපරිහරණෙන
 සොධනං හොති තාව වතතිබ්බතො අනෙකකඛතතු. අ
 නෙකසතකඛතතු. අනෙකසහස්සකඛතතු. අනෙක සතසහ
 ස්සකඛතතු. තතො අධිකමපි වාති, අපරිච්ඡින්නාකාලතො
 වෙදිතබ්බො ඵලං සබ්බසොපි තකඛණ් හණනස්ස
 අලබ්භනෙය්‍යතා චෙව අඤ්ඤාසුපි දිවසමාසසංචල්ලෙසු
 වතතිබ්බතා ව දඩ්ඛොති

“තස්ස ඵල පරිසායං” ති එත්ථ සකවාදිනොපි පරිස විප
 තති ජනකෙන යෙනකෙනපි දෙසෙන දුඛා පරිසා භවෙය්‍ය
 ඵලං සති වතපුඤ්ඤතිඅනුසාවතස්මාසමපතතිසු විජ්ජමනාසු
 පි පරිසවිපතතිවසෙන කමම. විපජ්ජති විනස්සති, තවා
 විතබ්බ කමම තස්ස ඵලපරිසායං අනන්තරකඛණ් තසිමි.
 දිවසෙ අඤ්ඤාසිමි. දිවසෙ මාසෙ සංචල්ලෙර වා ඤාතානුසා
 වතා විපතතිපරිහරණත්ථං අනෙකකඛතතු. පුනපුනහණ
 නොපි න සකෙකාති පරිසවිපතති. පරිහරිතා කමම. ස
 ලොදෙතු. අඤ්ඤං සමපතතිසුතතපරිසං තත්ථව සිමඬානෙ
 සනතිපාතොධා අඤ්ඤාසිමි. වා පරිසසමපතතිසුතතස්මායං අ
 ඤ්ඤාසිමි. ඛණ් දිවසෙ මාසෙ සංචල්ලෙර වා පුනපුනං ඤ
 තානු සාවනාසු වුතනාසු “කුප්පකමම කමම. හුතාතිඨති”
 ති වුතතිනෙය්‍යතිදං පුනපුනහණනං උපසමෙදකමම. හු
 තා තිඨතිති ව පසන්නා මයං අඤ්ඤාසිමි සිමායං අඤ්ඤ
 යපි පරිසාය අඤ්ඤාසිමි. කාලෙ දිවසෙ මාසෙ සංචල්ලෙරපි
 ඤාතානුසාවනානං පුනපුනහණනෙන අකුප්පකමමස්ස ද
 ලිහිකලුච කුප්පකමමස්ස කමම. හුතා ධානව කරෙම

අපිව, “නාඤ්ඤිඤං වා උපසම්පදාපෙබ්බෙන අයාචිතපරිසායං.” “නි එනි පන සබ්බ උපසම්පදාපෙබ්බෙන අයාචිතො සබ්බො සබ්බසෙසව රුචියා උපසම්පදාපෙබ්බො උපසම්පාදෙති තස්මිං උපසම්පන්නො අනාචාරමාවරතොති කිසසං තිං. ආවුසො අනාචාරං ආචරස්සිති පුච්ඡිතො නාහමායස්මිනෙති උපසම්පදං යාචිං. කිසසං තුමෙති අයාචිතා උපසම්පදාං මනති වතො අනාචාරමෙවාවරෙය්‍ය, තස්මා තාදිසස්ස චචනපඤ්චපචේෂ්ඨෙති අනාචාරනිසෙධනත්තං. භගවා උපසම්පදාපෙබ්බස්ස ආයාචනං පටිගගහෙත්වා සබ්බස්ස උපසම්පාදෙතබ්බමිති දෙසෙසි, තථාචෙත්තො සබ්බො උපසම්පදං අයාචිතා උපසම්පන්නසමනනතරමෙව අනාචාරං ආචරි, චුරිතං. හි මහාවග්ගා පාළියං. මහකඛ්ඛකිකෙ තෙන බොපන සමයෙන අඤ්ඤාතරො හික්ඛු උපසම්පන්නසමනනතරං අනාචාරං ආචරති හික්ඛු එවමාහංසු මා ආවුසො එවරුපං අකාසී තෙනං කප්පති ති, සො එවමාහ නෙවාහං. ආයස්මිනෙති යාචිං උපසම්පාදෙ එ මනති කිසසං මං තුමෙති අයාචිතා උපසම්පදාං ති, භගවතො එතමත්තං. ආරොචෙසුං, න හික්ඛවෙ අයාචිතෙන උපසම්පාදෙතබ්බො යො උපසම්පාදෙය්‍ය ආපනතිදුකානටස්ස අනුජ්ඣාමි හිතකිවෙ යාචිතෙන උපසම්පාදෙතුං. “තනාදී, උපසම්පදාපෙබ්බෙන ච සකිං සබ්බං උපසම්පදං යාචිතා න ලබ්බා පුන මයා අයාචිතො සබ්බො ති වතො අනාචාරමාවරිතුං සබ්බං උපසම්පදං යාචාමි ති එනි සබ්බගගග්ගෙන පච වග්ගාදිභෙදස්ස සකලස්සාපි සබ්බස්ස ගතිත ත්තා, තෙනෙවාහ “සබ්බොති අවිසෙසෙන හික්ඛසමුත්තො සො ඉධ අබ්බෙසනො” “තනාදී තස්මා මයච සකිං සබ්බං උපසම්පදං යාචිතා උපසම්පන්නතරෙසව “පුනස්සුතං වතතුං වට්ටති” “ති චුත්තනසෙන යාචිතා සමානා කමමවාචං ගණන්තො සාසනානුලොමං කරොම න විලොමනති ආහංසු” “ඤ්ඤානුසාවනාච්චනතිපරිහරණත්තං. නාඤ්ඤවිපතතිපරිහරණත්තං.” “තිමස්සාපි සකවාදිතො හෙතා නතෙව පිමිමානෙ තකබ්බෙව තස්සංයෙව පරිසායං, නාඤ්ඤිඤං සීමායං අඤ්ඤාමි. ඛණ්ණ දිවසෙ මාසෙ සංවච්ඡරෙ වා අඤ්ඤිඤං වා උපසම්පදාපෙබ්බෙන අයාචිතපරිසායනති ඉමෙසං නිසෙධනවාරෙසු චුරිතනසෙන පරිහාරො වෙදිතබ්බො ති ආහංසු”

පුත'පි විතණ්ඩුවාදීනං, තස්මා සංඝං ඤාපෙනෙනන "පඨමා
 නුසාවනං. අනාරභිතාව දෙසවිසොධනස්. පුනප්පුන භණ්
 නෙන සුපරිසුඛමෙව ඤාතං. ධරෙය්වා තදනනතරං. වතන
 බබාය පඨමානුසාවනාය අඤ්ඤාපරිභිතාදිදෙසො භවෙය්
 යං පෙ. පඨමං. කරණෙන උපසම්පදකමිමං. සමමදෙව දළභි
 කමිමං. හුතවා පතිඨාති'ති මනසිකාතබ්බං, නභි අඤ්ඤාපරිභිතාති
 දෙසාදිහි විරහිතං. කතවා පඨමං. වුතනාය කමමවාචාය පුන
 ප්පුන භණ්නං. තස්මි. සචෙපන අඤ්ඤාපරිභිතං. වා'තසාදිපා
 ධේ කෙනචි වචනෙන ඤායති, තස්මා ඤාතානුසාවනාසු අති
 වර්තනාසු වුචිමානාසු එව අනාරනතරං දෙසවිසොධනස්.
 පුනප්පුන භණ්නෙන උපසම්පදකමිමං. දළභිකමිමං. අකතවා
 'තසාදිතා නිද්දිමේ'පි විතණ්ක සාවර්තනං. පකාසෙනතා
 සකවාදිතො ආහු තුමෙන අභිකථාය. නිදසිතො "ඉදං අකු
 ප්පකමිමං. දළභිකමිමං. හොති කුප්පකමිමං. කමිමං. හුතවා ති
 ධිති' 'ති එති අකුප්පකමිමං. නාමමතො'පි අත්ථං අස
 ලෙඤ්ඤාතවා තථා සකිං. කමිමවාචාතිඨාපණෙන රුහිතං
 තස්මා අකුප්පකමිමං. පුනප්පුන ඤාතතිචතුත්තමිමවාචාය භ
 ණ්නං. දළභිකමිමං. හොති'ති ච අවිඤ්ඤාය යො ච ඤාතතිචතු
 ත්තමිමවාචාපරියොසානෙ එවමෙනං. ධාරයාමි'තිඑති මි
 කාරෙ අනුක්කමෙන නං. අසම්පරිභිතෙව සමමා අසමමා
 වා සකිං. භණ්නෙන අකුප්පකමිමං. කුප්පකමිමං. අභාවමපි
 අජනනා. තස්මි. පුරෙ කතකමිමං. අඤ්ඤාපරිභිතාදිදෙ
 සෙහි නභි අකමෙම ජිතො ඉදං. පුනප්පුන භණ්නං. අකුප්පං.
 ධමිකං. ධානාරහං. කමිමං. හුතවා තිඨති'ති වුතනායෙව අග
 ණෙනවා අපරියොසිතෙයෙව කමිමවාචාය සකිං. භණ්නෙන අ
 නතරනතරව දළභිකමිමං. පුනප්පුන වතනු, වට්ටනි'ති වද
 නතා විවදථ, තුමෙන බොපන ඤාතානු සාවනානං. පුනප්පු
 න භණ්නනති සුණ්ණං මෙ භතෙන සංඝො අයං. නාගො. පෙ. පඨමං.
 පඨමා ඤාතති'ති සුපරිසුඛමෙව ඤාතං. ධරෙය්වා සුණ්
 ඤා මෙ භතෙන සංඝො අයං. නාගො. පෙ. පඨමං. පාසෙ
 ය්ස දතියමපි එතමස්. වද්දමි සුණ්ණං මෙ භතෙන සංඝො
 පෙ. පඨමං. පො භාසෙය්ස තතියමපි එතමස්. වද්දමි සුණ්ණං
 මෙ භතෙන සංඝො. පෙ. පඨමං. පො භාසෙය්ස උපසම්ප

නෙතා සබ්බෙත නාගො ආයත්තො නිසේසන උපජ්ඣායෙන
 ඛමති සබ්බස්ස තස්මා තුණ්හි ඵ්වමෙතං ධාරයාමි'ති ඵ්වමනු
 ක්කමෙන දස්සිතෙ යො තතියානුසාවනාපරියොසානෙ මිකා
 රෙ තං අසම්පරේතයෙව දුතියානුසාවනමපි අනාරහිකා පඨ
 මානුසාවනාය අකඛරපරිහිනාදියෙසසොධනස්සං පුනප්පනං
 තස්සායෙව පඨමානුසාවනාය භණ්ණං'ති ච තථා තතියානු
 සාවනං අනාරහිකාව දුතියානුසාවනාදෙසසොධනස්සං පුන
 ප්පනං තස්සා දුතියානුසාවනාය භණ්ණං'ති ච, තථෙව උපස
 මපනෙනා සබ්බෙත නාගො ඛමති සබ්බස්ස තස්මා තුණ්හි ඵ්ව
 මෙතං ධාරයාමි'ති කමමධාරණං පරියොසානපටිග්ගහණේ
 වා'ති තුමෙහසියෙව කතාහිධානභාගස්ස භණ්ණතො පුරෙ
 තරමෙව තතියානුසාවනාදෙසසොධනස්සං පුනප්පනං ත
 ස්සා තතියානුසාවනාය භණ්ණනති ච ඵ්වං තතියානුසාවනමපි
 සොධෙකා පුන උපසම්පන්නො සබ්බෙත නාගො'ත්තාදීනා
 නිද්දිඛේ තස්මිං කමමධාරණේ පරියොසානපටිග්ගහණේ වා
 දෙසො භවෙය්ස පුනප්පනං භණ්ණෙන තස්ස'පි සොධනනති
 ච වතා ඵ්වං පුනප්පන භණ්ණෙන උපසම්පදකමමං පඨමං
 පතිඨිතනොවා සමමදෙව දල්ඝිකමමං හුතා පතිඨාති'ති
 සඤ්ඤිතො හොථ,ඵ්වං සති තුමහාකං වචනෙන ඉදං ඤ
 තතිවතුසිකමමං න හොති ඤතතානුසාවනානං පරියොසානෙ
 නිද්දිඛෙන තෙන කමමධාරණේන පරියොසානපටිග්ගහණේ
 න වා භාගෙන සඬිං ඤතතිපචමකමමනති වනිතංඛ්ඛව සියා
 තථා නහි අකඛරපරිහිනාදියෙසාදිහි විරහිතං කතා පඨමං වු
 ත්තාය කමමවාචාය පුනප්පන භණ්ණං තස්මිං සචෙපන අකඛ
 රපරිහිනංවා'ත්තාදීපාඛේ කෙනපි වචනෙන ඤායති'ති අයම
 ධිප්පායො'පි කමමෙ අනිට්ඨිතෙයෙව වුත්තනෙයෙන අනතර
 තතර පුනප්පන භණ්ණෙන දල්ඝිකමමං හොති'තිමස්ස අනිත
 නො මතස්ස පච්චිකඛකරණස්සං වුරෙතා, තෙතෙව වුරිතං
 ඵ්වං පුනප්පන භණ්ණෙන උපසම්පදකමමං සමමදෙව දල්ඝි
 කමමං හුතා පතිඨාති'ති ව

යජේථං අනිට්ඨිතාය ඵ්ව කමමවාචාය පුනප්පන ඤතතානු
 සාවනායෙසොධනස්සං අනතරනතරභණ්ණං දල්ඝිකමමං සියා
 අථ කස්මා අභිකථායංසචෙපන අකඛරපෙසසොධනස්සං
 පුනප්පනං වතාං වට්ටති ඉදං අකුප්පකමමස්ස දල්ඝිකමමං හොති කුප්පක

මෙම කමම. සුභවා නිසිනි'නි වුතනා, කිමෙත් අකුප්පකමම. කථා. නසා අකුප්පකමමසස ඉදං පුනප්පුන භණනං දළ්භිකමම. හො. නි, කිං කුප්පකමම. කථිච්ඨං පුනප්පුන භණනං. නසම්. කුප්පක මෙම කමම. හුතා නිසිනි'නි' වුච්චතො, "වෘතේන භික්ඛු නා පරිබලෙන සමෙසා ඤාපෙනබ්බො" 'නි භගවතො අනු ඤානුරූපං තාදිසෙන භික්ඛුනා සුණතු මෙ භගොන සමෙසා 'තාදිකාය යො ඵචමෙනා ධාරයාමි'නි පරියොසානාය ඤා නතිවතුන්දාය කමමවාචාය පරියෙනන මිකාරො තෙන සඬිං සකිං වතා පරිනිට්ඨිතාය කමමවාචාය නසම්. පඨමවාරෙ ස මමා වුතනතනා සචෙ අක්ඛරපරිහිනං වා පදපරිහිනං වා දුරු ඡනපදං වා න හොති ඵලං කතං පරියොසිතං තං කමමං ධ මිකං අකුප්පං ධානාරහං හොති අඤ්ඤා පුනප්පුන භණ නෙන දළ්භිකමමාරහසස අකුප්පකමමසස අභාවතො' ස චෙපන තාය ඤානතිවතුන්දාය කමමවාචාය සකිං වතා පරිනි ට්ඨිතාය තසම්. පඨමවාරෙ අසමමා වුතන තනා අක්ඛරපරිහිනං වා පදපරිහිනං වා දුරුඡනපදං වා හොති ඵලං පරිනිට්ඨිතං තං කමමං අධමිකං කුප්පං අභානාරහං හොති අඤ්ඤා පුන ප්පුන භණනෙන කමමාරහසස කුප්පකමමසස අභාවතො' අභිකථාය ච තසස සොධනතථං පුනප්පුනං වතා වතා 'නි වතා ත ථා භණනෙ පයොජනං දසෙසනොතා ආහ, ඉදං අකුප්පකමමසස දළ්භිකමම හොති කුප්පකමම කමම. හුතා නිසිනි'නි තෙන කිං වු තිතං හොති සකිං කමමවාචා භණනෙන නිට්ඨිතෙකමෙම ඉදං පුනප්පුනං. තසසායෙව ඤානතිවතුන්දාය කමමවාචාය භණනං අ කුප්පසස පඨමවාරෙ ඤානතිවතුන්දාය කමමවාචාය අක්ඛරපරිහි නාදිදෙසවිරහිතෙන භණනෙන පරියෙනන මිකාරං. පාපිත සස තසෙසාපසමපදාදිකමමසස තසම්. පඨමවාරෙයෙව සමප නනතනා සිධන්ති, දළ්භිකමම. පිරකරණං භවති අක්ඛරපරිහි නාදිදෙසෙහි වුතිතයෙන සකිං කතකමම කුප්ප විප තතිභුතෙ සති යථාවුතිතමිදං පුනප්පුන භණනං යසම්. වාරෙ දෙසවිරහිතං හොති තසම්. වාරෙ සුප්පතිට්ඨිතකමම. හුතා නිට්ඨිති පවතනාති තතො දෙසවිරහිතවාරතො පරං පුන ප්පුන භණනමපි දළ්භිකමමෙව හොති'නි වුතනං හොති ඵචමි මසස භාසිතසස ධමමසධිගාහකෙහි අභිකථාවරියෙහි බුබසස

භගවතෝ ආසයඤ්ඤාහි සධගහමාරොපිතතතා මයං පඨමං කමමවාචාභණ්ණෙන උපසම්පදා කමමං නිබ්බේදා තදනනන රං ඤාතතානුසාවනාවිපතතිසොධනතං තස්සං එව සීමායමිති හෙය්ඤා වුතතනයෙන අවසෙසවිපතතිපරිහරණතං අඤ්ඤා සසං සීමායං අඤ්ඤායව පරිසාය අඤ්ඤාහි. දිවසෙ මාසෙ සංව ච්ඡරොපි පුතප්පුතං කමමවාචං භණ්ණතා අකුප්පකමමං දලිතං කරොම කුප්පකමමමි අකුප්පකමමං කරොම එවං සාසනානු ලොමං කරොතතා ච මයං සුපසම්පදපරමපරං අබනියං ක රොමං කුමෙහ පන අභිකථායං යථාචුත්තපාඨො අකුප්පක මමසස්සාති වචනමරෙතතාපි ඤාපිතත්මජනනතා අකඛරප රිහානිදෙසාදීහි විරහිතං කතා පඨමං වුතතාය කමමවාචාය පුතප්පුත භණ්ණං තස්මිං සචෙපන අකඛරපරිහිතංවා 'තතාදි පාඨො කෙනවි වචනෙන නෙව ඤායති'ති මිච්ඡාලබ්ධතො ස කිං කතා කමම නිබ්බේදෙ පුතප්පුත ඤාතතානුසාවනාවිපතති පරිහරණත්මපි තමෙව ඤාතතිවතුත්කමමවාචං අභණ්ණතා යථාචුත්තනයෙන අනිබ්බේදනයෙව කමම දලිතිකමමත්. අ නාරතතර අනනුලොමිකෙන නයෙන පුතප්පුතං භණ්ණතා සාසනවිලොමං කරොතතායෙව අමෙතසු දෙසමාරොපෙඨ වුත්තතස්ස පටිබලස්සාපි ඤාතතානුසාවනාඤාපකස්ස ක මමවාචාවරියස්ස අජනනතෙස්සව සිප්ඤ්ඤානකඛරපරිහිතාදි දෙසමාගමම කමමකොපසමෙහවත්තා තප්පරිහරණත්. සචෙ පන අකඛරපරිහිතංවා 'තතාදිපරිකප්පමුලිකත්ස්ස අභිකථායං දසස්සිතතා සකිං කමමවාචං වතා වුතතනයෙන පුතප්පුත භණ්ණෙන දෙසසඤ්ඤා අවදනතානං තුමාදිසානං වාදිතං තස්මිං යථාචුත්තපරිකප්පස්ස දෙසපකෙකි තෙහි අභිකථාව රියෙහි නිදසස්සිතං කුප්පකමමං කථංහිනාම කමමං හුතා ති ඵනි'ති තුමෙහති චෙව අඤ්ඤාහි ච විනය පරියතතිකුසලෙ හි පණ්ඩිතෙහි සාසනමාමකෙහි උපසම්පදාවංසස්ස විරලි තිමිච්ඡෙනෙහි පුතප්පුතමි විතතනියන්ති.

විතණ්ඩවාදිතං. "සකිං වතා කමමවාචාය නිබ්බේදාය සති දලිතිකමමත්ථාය තමෙව කමමවාචං පුතප්පුතං භණ්ණතා තු මෙක පටිපාටිමි පහාය උප්පටිපාටියා අගගලාභාදිනි විලු ප්‍රපනතා සාසන විලොමං කරොථා" 'ති ඉමමිච්ච වොදනං මන සිකරොතතා සකවාදිතො කරණප්පකාරං පකාසෙතො,

එවමාහංසු, “න මයං ආයස්මනො පටිපාටිං පතාය උප්පට්ඨි පාටියා අගගලාභාදීනි විලුමාම උපසම්පදකමමිතිනාසු පච්ඡ සම්පතනීසු යාය කායචි සම්පතතියා පච්චික්ඛමෙව විප තනිභූතාය සති තස්සා සම්පතතිකරණෙන යථාරහං පුත පසුත කමමවාචං භණන්තා වතථුභූතං කුප්පකමමානුපසම්ප නානං තෙනමහාකං පුතපසුතං උපසම්පදකමමවාචාභණ නෙන අකුප්පකමමං සුපසම්පතනං කතා තතො පච්ඡිමකමම නො පථාය තස්සුපසම්පතනාස්ස වස්සගණනං ගණෙම න පුරිමවස්සං වුත්තනතයෙන අකුප්පකමමොපසම්පතනාස්ස දලිති කමමහං පුතපසුතං භණන්තා නිරසංකථානන්තා පුරිමවස්ස මෙව ගණෙම න පච්ඡිමවස්සං එවං ගණන්තා ව මයං සුප සම්පතනා සමානා සුප්පට්ඨිපාටියාව යථාරහං ලාභාදීනි පටි ගගණන්තා සාසනානුලොමපටිපත්තිමෙව පුරෙමාති ආහං සු එවං වුතෙන පරවාදිනො ගහෙතබ්බමඤ්ඤං අපස්සන්තා පත්තකම්භා අබොවුබ්බා නිප්පට්ඨාණ් කුණ්ඨි අහෙසුන්ති”

එවමිහ සඤ්ඤාසිතානමෙනෙසං පරවාදිසක්ච:දිනමුභය පක්ඛියානං විනයස්සාතිසඤ්ඤානෙසු සකවාදිපක්ඛියානං සු තතිසඤ්ඤානස්ස විනයානුලොමතා පාකටතරා පසංසනියතා ‘ති දඩ්ඛො”

විනයසහහට්ඨිකායමපි ඤාතානුසාවනාභණනෙන සකිං ක තකමමස්ස පුතපසුත කරණෙ ආනිසංසදස්සනත්ථං අනෙකචි ධුත්තාදීනි දරස්සන්තා හියෙතාපි තත්ථ ආනිසංසං දරස්ස නෙනා ආහ, එවමෙව කතඋපසම්පදකමමං හික්ඛුං පුතදෙ ව කමමවාචාභණනෙ ආදීනවං අපස්සන්තා පුරෙබ්බ කතක මමසම්, වතථුආදීසු පච්ඡ අබෙගසු එකසම්මපි අබෙග අපරිපු ඤාණ සති කමමකොපසමෙචනො ඉද්දනි කතකමෙමන පරි පුරෙණ්ණ අබෙග කමමසම්පතතිසමෙචන පුරෙබ්බව කමමසම්ප තතිසම්මතවෙ‘පි දලිතිකමමං පිරතරසමෙචන ආනිසංසං පස්ස නතා කරෙන්නති, කථං ආගමනො ආනිසංසං පස්සන්නති, යථා වුත්තපරිවාරථකථාපාඨවිනයසබ්බගපාඨෙසු දුරුත්තපදස්ස සොධනත්ථං පුතපසුතං වත්තබ්බභාවස්ස උපලක්ඛිණියෙන වචනතො සෙසඤ්ඤාතිදෙසඅනුසාවනදෙසානව වතථුචිප තතිපරිසචිපතතිදෙසානව සොධනං දස්සිතං හොති, තෙනෙ වච කාරණෙන අයමපි පච්ඡිමපාඨො ආවරියෙන වුතෙනා

තසසසෝ හෙයා වුනෙතාව ඉති පුබෙබ් කතකමමසස නො
පසමනවෙ'පි ඉදුනි කතකමමන සමපනනසංඛාතං ආනිසං
සං ආගමනො පසසනති'නි දඨබ්බං කෙවිපනාවරියා ඉමං
පුනපුනං වතතුං වටති'නිපාඨං තසමිංයෙව පඨමකමකර
ණකාලෙ දුරුතතසොධනන්තං වතතබ්බතං සකොය වුනතං
න විරකාලෙ'නි වදනති තදෙනං වචනං නෙව අඨකථායං
ආගතං න විකාදිපු විනිවිජ්ඣනං තෙසං මනිමතතමෙව තසමා
න ගහෙතබ්බං, අපිව තසමිං බණේ පුනපුපුන වචනතො'පි
අපරභාගෙ වචනං මහප්පලං හොති මහානිසංසං, තසමිං හි
පන කාලෙ පුනපුන තණනෙකුතනිදෙසඅනුසාවනදෙසා
නි පුන පච්ඡිමහණනෙ පුට්ඨං හණනෙත සොධෙතං සකතු
ණෙය්‍ය න වතපුට්ඨපතති සිමවිපතති පරිසවිපතති දෙසානි
තසමිං හි බණේ තමෙව වතපු සාථව සිමා සාථව පරිසා ත
සමා තානි පුනපුන වචණෙන සොධෙතමසකතුනෙය්‍යතානි
හොතන්, අපරභාගෙ කුරෙතෙනා පන පුබෙබ් අපරිපුණ්ණ
විසතිවසසනාවෙන වතපුට්ඨපතතිභුතො'පි ඉදුනි පරිපුණ්ණවි
සතිවසසනා වතපුසමපතති හොති, පුබෙබ් සිමසබ්බතදිභා
වෙන සිමවිපතතිසමනවෙ'පි ඉදුනි තදභාවන්තිය පුට්ඨසො
ධිතතතා' සිමාසමපතති හොති, පුබෙබ් වග්ගකමොදිවසෙ
න පරිසවිපතතිසමනවෙ'පි ඉදුනි තදභාවන්තිය පුට්ඨසොධිත
තතා පරිසසමපතති හොති, එවච විපතතියො සොධෙතං,
පචසමපතතියො සමපාදෙතං කාතුං සකතුනෙය්‍යතො පඨම
කාලෙ පුනපුන හණනතො'පි අපරභාගෙ හණනං මහමප්
ලං හොති මහානිසංසනති වෙදිතබ්බං යදිථවං උපසමපද
සික්ඛාය දහරෙ භවෙය්‍යා'නි න භවෙය්‍ය, කසමා පොරුණ
සික්ඛං අපච්චිකතිතා තාය ඵව පතිට්ඨිතතතා'නි, ඵවං සනෙත
'පි පුරෙ කතකමමසස සමපජ්ජනනාවෙ තිඨනෙන තාය ප
තිට්ඨිතතතා අදහරෙ සියා පුරිමකමමසස අසමපජ්ජන නාවෙ
න ඉදුනි කතකමමයෙව උපසමපදනාවෙන තිඨනෙන සති
කසමා දහරෙ න භවෙය්‍යා'නි ඵවං සනෙත දහරෙ භවෙය්‍ය
ඵවං දහරෙ සමානො පුරිමසික්ඛාය වසසං ගණන්තා යථා
බුද්ධිං වඤ්ඤාදිනි සමපට්ඨිතතතා මහාසාවජේරා භවෙය්‍යා
'නි ඵවං පුරිමසික්ඛාය පතිට්ඨිතතාවං පච්ඡිමසික්ඛාය ඵව උ
ද්වපසමපදතාවං තථිතො ජනනෙනා ඵව කුරෙතෙනා සා
වජේරා හොති ඵවමපන අජනනෙනා පුරිමසික්ඛායමෙව සි

තො'ති මඤ්ඤාදිඛා ඵලං කරොතොතා අනවජ්ජා'ති වෙදි
තබ්බො.....කථං විඤ්ඤායති'ති වෙ, අනාපතති උභයවිසතිව
සං පරිපුණ්ණසඤ්ඤා'ති ඵත්ති කිචා'පි උපසම්පාදෙනාසං
අනාපතති පුග්ගලො පන අනුපසම්පන්නොව නොති සචෙ
පන සො දසවස්සචායෙන අඤ්ඤං උපසම්පාදෙති තචෙ මු
ඡිඛා ගණේ පුරතී සුපසම්පන්නො සො'පි වයාව න ජානා
ති තාවස්ස නෙව සග්ගන්තරයො න මොක්ඛන්තරයො ඤ
ඤා පන පුන උපසම්පජ්ජිතබ්බන්ති සමන්තපාසාදිකායං ආ
ගතත්තා විඤ්ඤායති.....ඵලං. වතථුචිප්පනානිකා කමමකොප
තො අනුපසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස උපජ්ඣායො භවිතුං යු
ත්තකාලෙ පුන උපසම්පජ්ජනෙන උපසම්පන්නභූතභාවස්ස
අභිකථායං ආගතන්ති, ඉමිනා නයෙන සිමවිපන්නපරිසවි
පන්නඤ්ඤාතිවිපන්නඅනුසාවනවිපන්නභූතන්ති කමමකො
පෙන පුබ්බ අනුපසම්පන්නභූතං පුග්ගලමිපි අපරනා
ගෙ වුච්ඡිප්පත්තකාලෙ'පි පච්චිපත්තිදෙසාති සොධෙඛා පුන
උපසම්පදකමමවාචාකරණෙන උපසම්පාදෙනුං වට්ඨති සො'පි
පුග්ගලො පුබ්බකාලෙ අනුපසම්පන්නො හුඛා'පි අපර
කමමකාලෙ උපසම්පන්නො හොති'ති දඨබ්බං'ති ආදී.....

අසං ජම්බුදිපෙ මරමරඤ්ඤාදිසු දලිහිකමමත්ථවෙව උපසම්පදත්ථව
අනෙකකඛන්තං පුනසිකඛාද්දනාකාරප්පකාසනා.

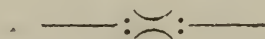

කථං. ලඞ්කාදිපෙ'ති, වුත්තංහි මහාසිලාලෙඛනසංඛාතෙ
කලායාණීප්පකරණෙ “පුබ්බකානමායස්මිනො සිහලදෙසීයා
නං මහාචාරනමිදුචිණ්ණං යං පරදෙසතො ආගතානං හි
කඤ්ඤාමුපසම්පදගහනතො පඨමමෙව ගිහිතො මයන්ති ව
විහෙදං කාරපෙනා විවරමපන්නො සෙතවස්සන්නෙන
ගිහිභාවෙ පතිඨාපෙනා පුන විවරදුනසරණගමනදුනව
සෙන සාමණේරපඤ්ඤාය පබ්බාපෙනා සාමණේරභූමියං
පතිඨාපිතානංයෙවුපසම්පදදුනං තංකිසසහෙනු යෙහාසම
නොති හිකඤ්ඤා ඉධාගතා පුරිමොපසම්පද නො පරිසුඛා සිහ
ලදෙසීපසම්පද පරිසුඛා'ති මඤ්ඤාමානා සමාසමපන්නා
හුඛා උපසම්පදං ගණිංසු තෙවායස්මිනො හිකඤ්ඤා පච්ඡා

සියසාදිනං. සෙසං කෙසචි පරිජනමාදිසිනා උපපිසාරි
 නො හුවා අභිනවවස්සමගණේනා පුරුණවස්සමෙව ගණං.
 සු නචෙතං නො රුච්චිති තෙනෙව අචිණ්ණං” ‘නි. ධර්මානි
 පු. කො. හි ලබ්බාදිපවාසිනො මහාචේරවරා පරමපරානුග
 තවිනසානුලොමපරිවයවසෙන පඨවුපසමපනනානං අපචි
 කඛාතසිකඛානං උපසමපදාය නිරුසඛනිකානං පකතතතා
 නං භික්ඛුනං සදෙසියානං පාරදෙසියානාම “ඉදං අකුප්පක
 මෙසස දලුහිකමමං.හොති” ‘නි අභිකථායං. වුත්තනසෙන දලුහි
 කමමාත්ථෙව තථා වතථු අදිසු පචසු සමපතරිසු යාය කායචි
 සමපතරියා විපතතිභූතාය උපසමපනනවොහාරපතතා
 නමපි අපචිකඛාතසිකඛානං උපසමපදාය අසඛනිකානං
 භික්ඛුනං. “කුප්පකමෙම කමමං.හුවා තිථිති” ‘නි වුත්තනසෙන
 කමමසංසිඤ්ඤාකරණත්ථෙව යථාරහං. පුනසිකඛාදානකිච්චං. අකං
 සු, කතාච පන තෙසු සාසඛකුපසමපනනානං තතො පුනසි
 කඛාදානතො පරං. වස්සගණනං ගණේසුං, එවං. අචිණ්ණසමා
 විණ්ණවසෙනෙව දලුහිකමමත්ථං. චෙව උපසමපදත්ථං, පුන
 සිකඛාදානකිච්චං. කරෙතෙනසු තෙසු සිහලදෙසියෙසු මහා
 චේරවරෙසු අපරනාගෙ යෙ තෙ පරදෙසවාසිනො භික්ඛු
 යං.කිච්චිපතතිමාගමෙ අමහාකමුපසමපදා නථානුබො’ති ම
 ඤ්ඤමානා අතතතො අතතතො උපසමපදාපාකතිකකරණ
 න පරිසුචුපසමපනනා භවිස්සාමා’ති ආගමෙ සිහලදෙසියෙ
 මහාචේරෙ පරිසුචුපසමපදාපට්ඨානාය අමහානං. පුනසිකඛං.
 දෙථා’ති යාචිං.සු, තදා තෙසමපි උපසමපනනවොහාරානං. හි
 කඛුනං. අපචිකඛාතසිකඛානං.සෙව සිහලදෙසියා මහාචේ
 රවරා යථාචිත්තත්ථසමාදානත්ථාය යථාචිණ්ණවසෙන පුනසි
 කඛං. දධා තුමෙන ඉතො පුනසිකඛාදානතො පරං. උපසමප
 දාචසගණනං. ගණේථා’ති නියමං. අකං.සු එවං. කතනියමාච
 තෙ භික්ඛු සදෙසං. පටිනිවත්තා සමානා කථං.හිනාම පුරෙ
 වුච්චාරියා සමානා මගමෙනෙසං. අමහාකං. පරිජනභූතසිසා
 දිනං. අභිවාදනාදිති කරෙමා’ති සිහලිකමහාචේරවරෙහි වු
 ත්තනසෙන පුනසිකඛාය වස්සමගණේනා පුරිමොපසමපදා
 වස්සමෙව ගණේසුං, තදත්ථං. සර්වානනනා සිහලදෙසියා මහා
 චේරා මනෙතසුං. පාරදෙසියානං. භික්ඛුනං. පුරිමසිකඛාපචි
 කඛානමකාරෙතො පුනසිකඛාදානසස කතතතා. තෙ සදෙසං.
 පතො අභිනවවස්සමගණේනා පොරුණවස්සමෙව ගණේසුං.

නසමා න මයමිනොපරං සාසඛකූපසමපනනානං අපච්චිකඛා
 නසිකඛානං පුනසිකඛාදුනකිච්චං කුරෙම සෙනවත්ථදුනෙන
 ගිහිනො මයන්ති අවිකාරපෙනා පුන සාමණේරපබ්බජ්ජා
 ය පබ්බජිතානං යෙව කුරෙමා'ති' අයමජ්ඣාසයො යථාචු
 තතපායේ “පුබ්බකානමායසමනො සිහලදෙසියානං මහා
 ථේරනම්දුච්ඡිණ්ණං.” තතාදිතා වෙව “තංකිසසහෙනු යෙහාය
 සමනො'පෙ'නවෙනං නො රුචිති තෙනෙව අවි
 ඡ්ඡිණ්ණං.” තිමසස හෙනුනො පරිසුද්ධානෙන ච පසිඛතරෙ
 'ති' රුමඤ්ඤදෙසියා'පි හික්ඛු සීමාවිපතතිමාගමි උපසමප
 නනවොහාරස්ථානානමපි අමනාකං උපසමපද අපරිසුඛා
 'ති මඤ්ඤමානා නිරුසමකාපසමපදපටිලාභත්වාය ලබ්බාදිප
 මාගමි මහාථේරවරෙ පරිසුද්ධපසමපදමායාපිංසු, එවමා
 යාචිතාවපන තෙහි රුමඤ්ඤදෙසියෙහි හික්ඛු සිහල
 දෙසියා මහාථේරසභා අත්තනො යථාච්ඡාසයමාවිකරෙ
 නතා අහු, “පුබ්බකානමායසමනො සිහලදෙසියානං මහා
 ථේරනම්දුච්ඡිණ්ණං යං පරදෙසනො අගතානං හික්ඛුනමුප
 සමුපදුගහණ්ණො පඨමමෙව'පෙ'සාමණේරභූමියං ප
 තිඨාපිතානං යෙවුපසමපදදුනං” ඉති' එවචපන වතා “තං
 කිසසහෙනු” තිමිතා පුබ්බ අපච්චිකඛාතසිකඛානමෙව පුන
 සිකඛාදුනාච්ඡිණ්ණං පහාය අපරභාගෙ පරදෙසනො අගතා
 නං හික්ඛුනං. “ගිහිනො මයන්ති චචිහෙදං කාරපෙනා
 සාමණේරපබ්බජ්ජාය පබ්බජිතානං යෙව” තථාදුනාච්ඡිණ්ණ
 සස විසෙසනො හෙනුමුපදිසනො අනංසු “යෙහායසමනො
 හික්ඛු ඉධාගතා පුරිමොපසමපද නො පරිසුඛා සිහලදෙසියු
 පසමපද පරිසුඛා'ති මඤ්ඤමානා'පෙ' අභිනවචසමග
 ඡ්ඡිණ්ණා පුරුණවස්සමෙවගණ්ණංසු නවෙනං නො රුචිති තෙ
 නෙව අවිඡ්ඡිණ්ණං” ඉති'.

අයං සිහලදිපරුමඤ්ඤදෙසාදිසු දළහිකමිති ත්වමෙව
 උපසමපදත්ථ අනෙකකඛිතාං පුනසිකඛාදුනාකාරපසකානා.

කථං සියාමදෙසාදිසු'ති සියාමදෙසිසසරෙන මහාරඤ්ඤ
 අසෙසරුථිච්චිලාසගාස්සගෙනන සසදදසථොනෙකදෙසභා

සාදිකුසලෙන ධම්ම විනය පරිසරය තනිවිසාරදෙන සාසනවිසෂා
 ධනකිවිකාරිනා රුජිනුජවජීරඤ්ඤාමකුටසලිමනිදෙවචංසා
 හිධානෙන උපසම්පදාය මහාචේරවරභූතෙන අඤ්ඤාසච
 නවනනං සාසනවිසෂාධනකිවිකාරිනං ධම්මසුතනිකනිකාසි
 කාතං පධානකේරුනං පරිසරතිධරුනං අනුමනියා ගණේඤා
 ලඛිකාදීපෙ මරුමවංසිකාමරපුරගණනුසාසකසස ධම්මවින
 යපරිසරතිධරසස සාසනුමුච්ඡාතකාරිනො ගණවරියසිරිසඛ
 මුමවංසපාලබ්ධනානුමහාචේරවරසස සියාමරබේ ජිනසාසන
 පචතතිපරිදීපනණිං භගවතො පරිනිබ්බානා තිසතාසිකානං
 විනනං වසසහසසානමුපරි අභාසිතිමෙ වසසමහි පෙසිතෙ
 මකුටරුපවිතජිගරජමුද්දාය මුද්දිතෙ, පඨමමහාසඤ්ඤාසග
 ඤේපි චුත්තමෙව “සතතිති තබ්බදීපරභිපොකාමරභිතලඛා
 රභිපෙගුදෙසාදිසු කෙසුපි ජනපදෙසු භික්ඛුනං අවිහාරභූ
 තෙ’පි තසම්. තසම්. ධූතෙ අතිරෙකවසසහසසා’පි තත්ථ
 සාසනමූලපතිභාපකචේරනං කාලෙ සමිමතා පොරාණසි
 මායො කත්ථි කෙවලං නිමිත්තභූතපාසාණ්ඨලේභනි සාකඛ
 රස ඤ්ඤානලෙඛෙති’පි පඤ්ඤාතා, තෙසු ච ජනපදෙසු භික්ඛු
 තාදිසිසු සිමාසු ඵතිසසං උපසම්පජ්ඣිකා’පි අනෙකාසු සිමා
 සු අනෙකකඛතතුං කතදලිනිකමෙම චේරානුචේරෙ අඤ්ඤි
 සසං අඤ්ඤිසසං පොරාණසිමායං සනතිපාතෙතො අනුතො
 උපසම්පදාකමමවාචාකරණෙන දලිනිකමම. කාරාපෙනති,
 කිවා’පි ඉදං දලිනිකමම. පාළියභිකථාසු උජ්ජකං න ආගතං
 තථා’පි අනුපටිපජ්ජියමානං නිදද්දසතොයෙව පඤ්ඤායති
 පාළියං අධමෙමන කතකමමසස පුන උකෙකාටෙතබ්බතා
 වචනසසචෙව පරිවාරභිකථායං යං අකඛරපරිහිනංවා පද
 පරිහිතං වා තං පුනපුනං වතතුං වට්ටති ඉදං අකුප්පකමම
 සස දලිනිකමම. හොති කුප්පකමම කමම. හුඤා තභිති’ති
 වචනසසච අනුලොමංයෙව දිසසති තාදිසා ච අනෙකකඛ
 තතුං කතදලිනිකමම භික්ඛු අඤ්ඤං ජනපදං ගතා’පි හොතති
 යසා පොරාණසිමායො න දිසසනති ඵච. සතෙතා’පි නිරාස
 ඛිකං උපසම්පදාකමම. ඉච්ඡතොති කුලපුරෙති තාදිසෙ
 යෙව භික්ඛු උදකුකෙඛපසිමායං යෙව සනතිපාතෙතො තෙ
 සා සනතිකෙ උපසම්පජ්ජිතබ්බං, උදකුකෙඛපසිමාය සකිං
 කතමි කමම. සිමාතො නිරාසඛිකමි හොති කෙවලං ක

මමවාචාපරිසපාරිසුඛියායෙව අන්‍යාය අඤ්ඤාති අඤ්ඤාදු‘පි දලිතිකමෙමාපසමපද පරියෙසිතබ්බා‘ති අයං අමනාකං ආචරිසුපජ්ඣායානං වාදෙ යථාභූතං ආසංඝාතො ආරොචෙම නො මුධාව කථෙම, අමෙහසු ඵවරුපො‘පි වංසො චිරමි අනෙවා” ‘ති.....

මරමෙසාසනවංසගනේ‘පි වුත්තමෙව, “නද මහාධමග මහිරුතේරො මහාමෙධකරතේරො වා‘ති වෙථේරා යො නකරඨතො සඛිං බහුභි භික්ඛුභි සිහලදීපං අගමංසු, නද ඵ සිහලදීපෙ දුබ්බිකකසයෙන අභිභූතා හුත්වා තතො සියාමර ථේ සොභාකතනගරං පුත අගමංසු තතො පච්ඡි ලකුනානක නගරං ගතඛා සාසනං පගග භික්ඛනානං ලජ්ජිපෙසලානං භික්ඛුනං සන්තිකෙ පුත සික්ඛං ගණිංසු තෙ ඵ ථේරා සියාමර ථේ යොනකරථේ ඵ සබ්බත් සාසනං පතිඨාපෙසුං,” ඉති.....

අයං සියාමරසාදිසු අනෙකෙසු රථේසු දලිතිකමෙමාචෙව
උපසමපදථම අනෙකකතනං පුතසික්ඛාදුනාකාරපසකසනා.....

අපිව, අපලොකනාදිචතුබ්බධවිනයකමමසාධිකාසු සලමා සමුබ්බනානුඤ්ඤාතාසු බබාබවසෙන පහෙදගතාසු සීමාසු බබසීමාය තාව අතිබුද්ධිකාදිදෙයසෙති විපතතිභූතාය අභිකථායං ඉමා ඵකාදස‘පි සීමා ගාමකෙබ්බතසදිසා ඵව තාසු නිසිදිත්වා කතං කමම කුපපති‘ති වුත්තනතා ඵ තථා අබබොදකුඤ්ඤාචපසීමාය‘පි සථෙ පත රුක්ඛස්ස සාඛා වා තතොනික්ඛනපාරොහො වා.....පෙ..... කමම කාතුං න වටති සීමං සොඛෙත්වා කාතබ්බනති දසසිත්තතා ඵ තාසු දුච්ඛාසු‘පි සීමාසු දෙසදුඛාසු කතානං උපසමපද දිකමමානං කොපො වුත්තොයෙව හොති, සා ඵ සීමාවිප තති පාලිඅභිකථාටිකානුලොමනයෙන හෙඨා අමෙතති දුරිය තතියචතුත්පරිචේපදෙසු විත්ථාරිතා, විසෙසතො ඵ අනමු තාය උදකුක්ඛිපසීමාය බබසීමාගාමසීමාදිති සංභිද්ධං බාතො සබ්බරදෙසො වුත්තොයෙව හොති, න කොට්ඨං අමෙහතියෙව වුත්තො අථබ්බො පලිබ්බදිපෙ මරමෙවිසයෙ ඵ

තෙහි තෙහි සාසනමාමකෙහි පණ්ඩිතෙහි ලජ්ජාකුකුචි
කසිකාකාමෙහි මහාසංඝරජසාසනසොධකසංඝනායකයා
නන්දාරකෙහි පරිසන්තිවිසාරදෙහි මහාචාර්යවරෙහි පි ගා
මසමනිකෙහි කාදිනං උදකුකෙහි පරිච්ඡේදකෙනාරං. තසං
උදකුකෙහි පරිච්ඡේදනසං පුබ්බ පච්ඡා ච අසුබ්බාචරි
මං චා පවිසිත්වා ආහව්‍යානමෙව සංකරදෙසො'ති පාළිඅඩ
කථානුලෝමනයෙන සත්තකානතුං විනිච්ඡිතො හොති වි
නිච්ඡිතිකාච තානි තානි විනිච්ඡයගා'නි ඉමස්මි. ලබ්බාදි
පෙ සීමාව්‍යාදහිතනානං සංඝනායකගණපාමොක්ඛධම්මවින
යානුසාසකපධානකෙරානං. පෙසිතානි අප්පකච්චානි විනි
ච්ඡයගා'නි උපාළිවංසිකානං. ධම්මවිනයානුසාසකසංඝනා
යකගණපාමොක්ඛපධානකෙරානමපි පෙසිතානි උපාළිවං
සිකකෙරා'පි විනයානුලෝමවිනිච්ඡයවසෙන අබ්භානුමොදිං
සුඤ්ඤානෙසු මරමමණ්ඩුලෙ අනෙකෙසං හිතඛිසහස්සානං. පා
මොක්ඛානුමෙන ධම්මවිනයපරිසන්තිධරෙන කෙසෙ'ධම්මාහි
මුනිවරස්සුණකිත්තිසිරිධරධම්මසෙනාපතිමහාධම්මරාජධිරාජ
ගුරුසංඝරජමහාචාර්යවරෙන අනෙකෙසං පණ්ඩිතානං. ධ
ම්මවිනයස්සදානං. මතියා සංසදනෙන ගන්තිත්වා බුබ්බස්ස භග
වතො පරිනිබ්බානා චතුසතාධිකානං. චිත්තං ච සංසහස්සාන
මුපරි දුතිසෙ සංචච්ඡරෙ පඨමාසාලහිමාසස්ස කාලපඤ්ඤා
යං රවිවාරමිති පෙසිතො පඨමවිවාදවිනිච්ඡයගා'නි, “තුමහා
කං විවාදකරණධානං. විනයධිකථාවිකාහි උබරිත්වා දස්සාම
තං චචනං. පාඨකං කථා ධාරෙය්‍යාථ ච වාචෙය්‍යාථ ච ස
ලලනෙඛය්‍යාථ ච මනසිකරෙය්‍යාථ චා'ති, ඉද්දනි අභිකථාන
යෙන සද්දපබ්බොධිදිනෙ අප්පො දුබ්බිජුතො හොති යො
ජනානසෙන සද්දපබ්බොධිදිනෙ සුචිජුතිසෙතා හොති තස්මා
යොජනානසෙන රවිසිසාම, එසා ච සීමා නාම සභාගසීමා
විසභාගසීමාවා'ති දුට්ඨා” ‘චොදිමාරහිත්වා විනයධිකථාවිකාහි
සංසදෙත්වා විනිච්ඡනතො හියෙතා'පි ගාමොදකුකෙහිපාදි
සීමානං සභාගවිසභාගතං. දසෙත්වා “ඉමාසු විසභාගසී
මාසු රුකාලිතාරජ්ජසෙතුකාදිහි සංඛිකෙහිසති දෙසො
අස්සී” ‘ති චත්වා “ඉමස්මි. පතා කාලෙ කිසිවි පදෙසෙ කෙචි
හිතඛි නදීජිතසංසරෙ කමිසිකිත්තිනං. චසනන්තිය අට්ටං
කාරෙත්ති තං අට්ටං ගමනන්තිය ගාමකොක්ඛෙතින සංඛිකං.
කඨමයවෙජ්ජමයසෙනං කාරෙත්ති සො සෙනු තස්ස අට්ටං

සස සමන්තා උදකුකෙකිපාරහඨානස්ස අබ්භන්තරං පවිසි
තා අට්ටං අනාහචි තිඨති, තාදිසෙ අට්ටෙ නිසිදිතා තෙ
භික්ඛු කමමං කරොන්ති. පෙ. තෙසං භික්ඛුනං කමමං
කුප්පති. පෙ. තස්මා ඉමස්මිං කාලෙ සික්ඛාකාමෙහි කු
කකුච්චකෙහි ලජ්ජපෙසලභික්ඛුහි උදකුකෙකිපෙන පරිච්ඡි
න්තඨානස්ස අබ්භන්තරං පවිසන්තෙතුරුකිලතාදිති අප
නෙතාව කමමං කාතබ්බං අයං උදකුකෙකිපසීමාධිකාරෙ වි
වාදවිනිච්ඡයකථා” “තිදසෙසසි.

දුතියං පෙසිතෙ’පි විවාදවිනිච්ඡයගෙන් සොයෙව මහාස
ඛ්ඤරජන්තරෙ ලබ්බාදිපෙ අසඬකරවාදිථෙරනං වචනං වි
න්යඨකථාථිකාහි අතිදුරමපි විනිච්ඡන්තොතො විසභාගානං
ගාමොදකුකෙකිපසීමානං සඬකරදෙසං තථිතො දසෙසනා
සඬකරවාදිථෙරනං වචනං පාළිඅඨකථාථිකානසානුලොමමි
ති සඤ්ජසිය අත්තොතො අජ්ඣාසයස්ස’පි තංසමාන්තා දස්ස
තොන නිගමෙතොතො “සංඛෙපතො පරිසපර්යන්තො බි
පිතොදකපන්තඨානස්සබ්භන්තරං ගාමකෙකිත්තො ආග
තානං රුකිලතාරජ්ජසෙතුකඨානං පවිඨෙ සති දෙසො
අත්ථි’ති දඨබ්බං, විත්ථාරතො පන පඨමසඤ්ජසකථායං වු
ත්තනසෙගෙව ගහෙතබ්බො” “ති ආහ.

තතියමපි තෙනෙව මහාසඬ්ඤරජන්තරවරෙන් සීමානං
දෙසාදෙසසභාවපරිදීපනසමන්තෙහි වින්තිතරුපස ඡන්දානෙහි
සඬිං පෙසිතෙ සීමා විවාදවිනිච්ඡයගෙන් අසඬකරවාදිසඬි
ථෙරවාදෙ පරික්ඛිපිතා ගාමොදකුකෙකිපසීමාසලෙහදල
කඛණං දසෙසතො “යථාචුත්තනසෙන අඨකථායු වෙ
ව තබ්බණ්ණනායු ව අතිපාකටං කතා නිත්ථන්තසෙන දසෙ
ත්තො ගාමසීමාදිහි උදකුකෙකිපසීමානං සඬකරදෙසො
අතිපාකටොව, තස්මා කො සමන්තො දෙසො නත්ථි’ති ව
ත්තුං” “ති වතා “ඉදමෙත්ථ මහාසීමාබණ්ඩසීමාසංඛාතං බධ
සීමං සරීරං කතා සබ්බාසං සීමානං සලෙහදදෙසාදෙස
භාවාදිපාකටවචනං, අයමපනෙන් උදකුකෙකිපසියං කතා
සකලසීමානං සඬකරභාවෙ කමමස්ස කුප්පනාකුප්පනභා
වදස්සන්තථාමගෙනා” “ති ආරභිතා අතිදුරමපි අඨකථාදි
හි සකාරණසුත්තසඤ්ජසතොන විනිච්ඡිතා නිගමෙතොතො
“තස්මා නිබ්බාන්තථිකෙහි විචක්ඛණ්ණෙහි සොවචස්සනාදිගුණ
සමන්තාගතෙහි සික්ඛාකාමෙහි සාසනුරුත්තකාමෙහි ථෙ

රෙහි වෙව මජ්ඣිමෙය්‍යි ච නවෙහි ච හිකුක්ඛි අනුතො ච පරෙසව අනාය කමෙකරණකාලෙ සිමාය පුඩාපුඩනා වං සමනුපසසිනා වෙව විවිතිතා ච සචෙ අසුඛතාවං ප ස්සනත් පුබ්බකාලෙව සොධෙතා සබ්බවිනයකමොති කා තබ්බාති” ත්‍ය කරුණයොපදෙසමදුසි.

චතුත්‍යං මරමමණ්ඩලෙ, තසෙසව මහාසඤ්ඤාපඤ්ඤා රස්ස සිසසහුතො පඤ්ඤාසාමිසිජ්ඣවිධජමහාධමමරජාතිර ජගුරුතාහිධානය සනසොධකමහාචේරෙ යථාදුත්ත ගා මොදකුකෙවපසිමානා සඤ්ඤාදෙසං පාළියචිකථාපිකාගණ් හි සංසඤ්ඤා විනිච්ඡිතිතා නිගමෙතො “ඉච්චං පාළියා අචිකථා පිකාගණ්හි සංසඤ්ඤා උපධාරයමානෙ උදකු කෙවපසිමාය ගාමබ්බසිමාහි සඤ්ඤා රුක්ඛාදිසම්බන්ධෙ දෙසො අනි” ත්‍ය පෙ. ගරුකලහුකෙසු ගරුකෙසෙව ධාතබ්බ නති අචිකථායං වචනතො අනිකතත්තිකවාදෙසු ච අත්තික වාදෙසෙව ගරුකෙ පතිච්ඡානතො තුමෙහි සකලලඞ්කා දීපවාසිහි සික්ඛාකාමෙහි අත්තිකවාදෙසෙව පතිච්ඡානබ්බං” ත්‍ය පණ්ඩිතෙහි පසංසනියොපදෙසමදුසි.

පචමං මරමමණ්ඩලෙ පරිසන්තිවිසාරදෙ අග්ගධම්මාල ඞ්කාරකවිධජමහාධමමරජාතිරජගුරුසාසනසොධකමහාචේ රො තෙසමෙව දළහගාහිනං අසඤ්ඤාලඞ්කිතිසෙධනත්තාය අනෙකවිධධම්මවිනයොවාදපරිදීපකං විවාදවිනිච්ඡයසඤ්ඤ සං ගණ්හිතො සචෙ බහුසසුතාපි සමානා සාසනවිනය හෙතුහුතං සිමාවිපතති, සමපතතිනතිවිවදමානා අනුතො ලඞ්ඤං අප්පජනනා අසාමග්ගියං ධස්සථ ඵලං හි සති තුමෙහ “බහුසසුතාව සකෙකානති ජේතෙතුං ජිනසාසනං, නාසෙ තුමි ච තෙසෙව නාලමප්පසුතා මුගා” ත්‍ය චත්තබ්බුතං යථා ‘ත්‍ය ආදිනානසෙන සාමග්ගියං ආනිසංසදස්සනෙන වෙව අසාමග්ගියං ආදිනවදස්සනෙන ච සමනුසාසිතා තං සඤ්ඤ සගණ්ඨං පෙසෙසි.

ඡන්ද්‍රිමි මරමමණ්ඩලෙ සිරිසධම්මවංසපාලජග්ගහිවංසක විධජමහාධමමරජාතිරජගුරුමහාචේරෙ අසඤ්ඤාචාදිනා සි මාලකඛණ්දීපනිකාරකෙන තප්පකායෙහි ච කතිපයෙහි පු ච්ඡිතං පඤ්ඤා විස්සෙජ්ජෙනා මුද්දියෙනෙන මුද්දිතෙ තසම්. අනුතො සිමා විවාදවිනිච්ඡයගණ්ඨ ඵලං පරිකිතොසි,

“සං. තං ලබ්භාදීපෙ තස්ස භගවතො අරහතො සමමාස
 මුඛස්ස පරිනිබ්බානා චතුසතාධිකානං චිතනං වස්සසහස්සා
 නමුපරි වාදසමෙ සංවච්ඡරෙ කතතිකමාසස්ස ජුණ්හපනෙධි
 පුණ්ණස්ස රච්චාරෙ, රතනසාරතිස්සතේරො ධම්මපාලති
 ස්සතේරු ඤාණකකිකතිස්සතේරු ධම්මානන්දතිස්සතේ
 රු බුධානන්දතිස්සතේරු චන්දනේතිතිස්සතේරු පදුමාරු
 මතිස්සතේරු බුධසිරිතිස්සතේරු සිරිරතනබුධපියථේරු
 පඤ්ඤසෙවරථේරු‘ති ඉමෙසං දසනාං ථේරුනච තද
 ඉඤ්ඤසච මුලමුමෙවං සිකගණනං සමුත්තිසා ගාලුපුරෙ පර
 මානන්දවිහාරධිවාසිනා ඤාණවිමලතිස්සසඤ්ඤායකමහාථේ
 රචරස්ස සඤ්චිහාරිකභූතෙන ආයස්මතා ධම්මාලබ්භාරසිරි
 සුමනථේරුන ච තස්සෙව ඤාණවිමලතිස්සසඤ්ඤායකමහා
 ථේරස්ස කණ්ඨිභූතෙන ආයස්මතො ධම්මාධාරතිස්සසඤ්ඤා
 යකමහාථේරස්ස චූලපිතුපුනෙත්ත තස්සෙව මහාථේරස්ස
 පධානනෙත්තවාසිනො ආයස්මතො ඤාණනන්දසිරිසඤ්ඤාති
 පාලථේරචරස්ස පාමොක්ඛසිස්සභූතෙන පුලිනතිත්ථසංඛා
 තෙ වාලුකරුහාමෙ අමරරුක්ඛාරුමවිහාරවාසි ගණ්ඨාමොදකා
 චරියභූතෙන අරියවංසාලබ්භාරවිමලසාරතිස්සථේරුන ච
 පභිතං සාසනපණ්ණං, තස්ස පරිච්චනකරණ්ණං සඤ්ඤසක
 ථං පාහෙතුකාමෙන ජම්බුදීපෙ මරමෙරථේ රතනාපුඤ්ජනාමි
 කාය රාජධානියං ධම්මෙන රජ්ජං කාරෙතනස්ස සඤ්ඤාමාම
 කස්ස ජම්බුදීපෙවෙව ලබ්භාදීපෙ ච භගවතො සාසනවරාගි
 වුඛභිකාමස්ස සිරිපවරස්සපණ්ණිතමහාධම්මරාජධිරාජනාම
 ස්ස මහාරඤ්ඤාථෙව ලබ්භාදීපවාසිථේරචරෙති “මොඛ්ඛො
 න්ඤිමි”නාම මුමුපාසකස්සගතෙ සඤ්ඤසපණ්ණං දතා ආ
 රොචිතානං චතුතනං මහාමච්චානච මුඛනගරගොජකරාජ
 දස්සනියරුපසිරිපෙයසුරො‘ති ලවනාමස්ස බහුස්සුතස්ස ප
 ඤ්ඤවත්තාස්ස විසෙසතො පිටකාගායෙ අභිබ්බරකොසලලඤ්ඤ
 ණස්ස සාසනාභිවුඤ්ඤාමස්ස ලබ්භාදීපවාසිහි ථේරෙති‘පි වි
 සෙසෙන සාසනපණ්ණෙන දුතං පෙසෙනා ආරොචිතස්ස
 රඤ්ඤා කාරණරොචකාමච්චස්ස ච තදඤ්ඤසං රඤ්ඤා
 රාජකමිකානං සාසනාභිවුඤ්ඤාමානං අමච්චාදිරාජපුරිසා
 නථෙව රතනාපුඤ්ජනගරෙ පරිච්චන්තානං විනයඤ්ඤානං
 ථේරුනුථේරුනච අනුමතිසා අවිග්ගෙධනා තස්මිංසෙව නගරෙ

මනාලෙ ඉවිකඩාතපබ්බතුතාමෙ උතතරදිසානාගෙ ව සතෙතන ජාගරස්ථරෙනාසංභිසංඛතා නිබ්බිධචිතසපඤ්ඤා සොධනායත්තසිහලසඤ්ජකථා”ති.

තස්මිංඤ්ඤඤ ව සිමාවිවාදචිතිව්ජයගනේ නදියං පතිට්ඨි නො ගාමසමිකකථමයසෙතුපි ගාමොතිවතා තංගාමස ඛේකසෙතුමාහච උදකුකෙඛපසිමා න උප්පජ්ජති සෙතුං වි භාය උප්පජ්ජති”ති විවදන්තාතං තෙසමෙව අසඬකරවාදිනං මනං නිසෙධෙතො ආහ “නාදිසස භි සෙතුනො උදකුකෙඛ පගාමසිමානං සඬකරදෙසකරභාවො සංවණ්ණනානො වෙ ව සංවණ්ණනාසංවණ්ණනානො ව උපලබ්ධායෙව, කථං සංවණ්ණනානො, සංවණ්ණනායං භි චුත්තං නදියං සෙතුං කථෙ තති සථෙ අනෙතානදියංයෙව සෙතු වා සෙතුපාද වා සෙතු මහි සිතෙති කමමං කාතුං වට්ටති සථෙපන සෙතු වා සෙතුපා ද වා බහිතිරෙ පතිට්ඨිතා කමමං කාතුං න වට්ටති සිමං සො ධෙතො කාතබ්බං”ති, එත්ථි සෙතුමිති සිතෙති කමමං කාතුං ව ට්ටති”ති, තස්ස සෙතුනො ගාමසමිකකථාවෙන සිමාසඬකර දෙසානාවතො උදකුකෙඛපසිමබ්බෙ තස්මිං සෙතුමහි සිතෙති කමමං කාතුං වට්ටති”ති අධිප්පායො, සතිපිතාදිසමහි සෙතු මහි නත්ති සිමාසඬකරදෙසො”ති චුත්තං හොති, කමමං කාතුං න වට්ටති”ති තස්සෙතුනො ගාමසමිකකථා සිමාසඬකරදෙස කරත්තා උදකුකෙඛපසිමබ්බෙපි තස්මිං සෙතුමහි සිතෙති ක මමං කාතුං න වට්ටති”ති අධිප්පායො, සතිතාදිසමහි සෙතුමහි ගාමසිමාය සඬකරදෙසො හොති,සථෙ න සක්කාහොති,ගා මසිමං සොධෙතුං එවං සති උදකුකෙඛපසිමබ්බෙපි, තස්මිං සෙතුමහි කමමං කාතුං න වට්ටති”ති චුත්තං හොති. ඉමි නා ව යදගෙන සෙතුනො හෙඨා උදකුකෙඛපසිමායං කමමං කාතුං න වට්ටති තදගෙනෙනෙව උදකුකෙඛපසිම බ්බෙපි සෙතුමහි කමමං කාතුං න වට්ටති”ති අත්ථායෙව පමා ණ්ණො ආචරියෙන චුත්තො. ඉධ පන එකච්ච ථෙර සෙ තුමහියෙව කමමං කාතුං න වට්ටති, සෙතුනො පන හෙඨා උදකුකෙඛපසිමාය කමමං කාතුං වට්ටති ගාමසිමාය සඬක රදෙසො න හොති කස්මිං සෙතුනො ගාමසමිකකථා ගා මභාවසමිහන්තතා ගාමෙසු ව උදකුකෙඛපසස අසමිහවතො ”ති අධිප්පායෙන වණ්ණනති තං න සුත්තං කස්මිං කථමය

සෙතුනො කොඵකආවරණනං විය නදීලකඛණ්විනාසනාපා
 වෙන ගාමභාවාපාචනො අනෙතානදියං හි සෙතුඵලිනානං
 නිබ්බතමනෙතන නදීලකඛණං න භිජ්ජති තෙනාහ අභිකථා
 යං අනෙතානදියං බබ්බෙ අට්ටකෙ'පි අනෙතානදියං ජනරා
 කෙක'පි සිතෙහි කමමං කාතුං වට්ටනි'ති යදග්ගෙන ච නදී
 ලකඛණං න භිජ්ජති තදග්ගෙනෙව තං සිතාති සෙතුඵලිනා
 දීති උදකුකෙකඛපසීමථානියෙව, යදග්ගෙන ච තානි උදකු
 කෙකඛපසීමථානි තදග්ගෙනෙව තානි ගාමසබ්බෙකානි වෙව
 හොනති ගාමසීමාය සංකරදෙසං කරොන්ති'ති දඪ්ඛිං
 ඉමිනා'පිව ලඛකාදීපෙ අනෙතානදියං යථාච්ඡත්තමාලක
 සස සාමන්තා උදකුකෙකඛපසං අබ්හන්තරගතානං සෙතුඵලිනා
 නං පරපරං සංසට්ටනා යාව බහිනදීතිරා ගාමකෙකිතෙතන
 සබ්බෙකානා උදකුකෙකඛපසීමථෙ තස්මිං මාලකෙ කතක
 මමසස කොපනතා සිඛායෙවා'ති සීමං සොධෙතා කා
 තඛිං 'ති සති තාදිසමිති ගාමසබ්බෙකසෙතුමිති තසෙසතුපදෙ
 සෙ උදකුකෙකඛපසීමායං කමමං කරොන්තෙහි ගාමසීමං සො
 ධෙතාව කාතඛිනති අධිජ්ජායො, කමමං කාතුං න වට්ටනි'ති
 චුරෙත'පි න සබ්බථා න වට්ටනි සචෙ සකකා හොති ගාමසීමං
 සොධෙතා ඵලං සති තසෙසතුපදෙසෙ'පි උදකුකෙකඛප සීමාය
 කමමං කාතුං වට්ටනෙවා'ති චුරතං හොති පෙ'පෙ'චුරතං
 හි අභිකථායං සචෙපන ආවරණෙන වා කොඵකඛබ්බෙන වා
 සොතං පච්ඡිජ්ජති උදකං නප්පවත්තති අප්පවත්තනථානෙ
 කමමං කාතුං න වට්ටනි පෙ'පෙ'නදිං විනාසෙතා තලාකං
 කරොන්ති හෙථා පාලිබ්බා උදකං ආගන්තා තලාකං පුරෙ
 තා නිථිති ඵත්ති කමමං කාතුං න වට්ටනි නදීතො නිහවමා
 තිඤ්ඤාය න වට්ටනි 'ති ඵත්තපන සබ්බසො නදීලකඛණ්විරහෙ
 න කදුචි'පි තත්ති තත්ති කමමකතතඛිකාරාපාචනො කමමං
 කාතුං න වට්ටනි'තිවෙව චුරතං න පුන සීමං සොධෙතා
 'තතාදී, තස්මා ඵත්ති සීමං සොධෙතා'තතාදිවචනෙන තසස
 සෙතුනො ගාමාපාචො දීපිතො'ති යථා චුරතථෙරවාදසස
 අභිකථානෙයන ඵකතෙනන උජ්ජපට්ඨකකා පාකට්තරා'ති
 දඪ්ඛිං ඵත්තාවතා ච ලඛකාදීපෙ යථාච්ඡත්තමාලකෙ ක
 මමං කරොන්තානං යථාච්ඡත්තසෙතුනො ගාමසබ්බෙකානා
 වෙව මාලකසමීපෙ උදකුකෙකඛපසං අබ්හන්තරෙ සෙතුඵ
 ලිනානං පච්චිත්තා ච තාසං චිත්තං සීමාගං සංකරං කරො

ත්ති අනො නිපාදිතො'ති, අයමෙත්ථ යථාච්ඡින්නථේරවාදස්ස සංවණ්ණනානයෙන විරුඩ්භාවො" 'තඤ්ඤාච්ඡින්නා න යෙන අසංකරවාදිනමෙව පඤ්ඤාපියසජ්ජනත්ථං අනෙකවිධ විනයනයසංදස්සනවසෙන විනිවිජ්ඣෙති විනිවිජ්ජයෙ අසිධා ත සමි. විනිවිජ්ජයගනේ අඤ්ඤාපද්දියු දෙසං දසෙසකා කථං හිනාම මයං ඵදිසස්ස විනිවිජ්ජයෙ සිස්සාමා'ති අධානගාතිදු ප්‍රතිනිස්සගතිතං පඤා විහරතෙනසු තෙසු අසංකරවා දියු සො ඡගරාහිවංසකවිධජ්ජමහාධමමරාජධිරාජගුරුමහා ථේරො සරට්ඨියෙහි සගහඨපබ්බජ්ඣෙහි සඤ්ඤා නාචාහි රුලොභා ලබ්භාදිපෙ ගාලුනගරෙනාවානිත්ථං සමපතෙතා ත නො නිකාමම අනුකාමෙන අනතරන්තරා ගාමවාසිහි කත සංකාරසමමානො සෙසානිකාමසෙලනගරමි පඤා තත්ථ භගවතො දුඨාධාතුවන්දනාදිකිත්වානි නිසිපෙනා පුනඤ ච'පි වාලුකානිත්ථගාමමාගමම විසුංනිකාසිකභුතානං තෙසංතෙ සං මරමිචංසිකථේරානුභව්වාදිනං අසාමග්ගියං සාමග්ගියච ආදිනවානිසංසදස්සනමුඛෙන ඔවාදුනුසාසනිං දඤා සංඝසා මග්ගිකරණදිසාසනකිත්ථං කරොතෙතායෙව සංගමාසම තතං වසිධා සදෙසප්‍රතිවිහරිතඤ්ඤා කාලං ගවෙසතෙතා ථේරගතෙන පසාදෙන පණිනප්‍රියදයකස්ස සධස්ස ප සනතස්ස රජපක්ඛවාසලමුදලිමන්තො පුඤ්ඤගාරස ඬේඛපෙන පරියතෙති භරෙ මහාතිකුසලස්ස චෙව අති රෙකසතගහඨානච චෙමඤ්ඤා සමුත්ථිභුතස්ස සිමාලක්ඛණ දිපනිකාරකස්ස අසංකරවාදිවිමලසාරනිස්සඤ්ඤා සතො මමි සිමාසංකරවිවාදවිනිවිජ්ජයසඤ්ඤා අනුකම්පාය ගණ්ඨා වුසො'තිවධා සභඤ්ඤාව දඤා ප්‍රතිවිවතෙතා තත්ථි,

“ජයතු, අනෙතානදියං බබො අට්ටකෙපි අනෙතානදියං ඡතරුකෙතපි ධිතෙහි කමමං කාතුං වට්ටති, සචෙපන රු කක්ඛස්ස සාඛා වා තනො නිකානතපාරොහො වා බහිනදිතිරෙ විහාරසිමාය වා ගාමසිමාය වා පතිට්ඨිතා සිමං වා සොධෙධා සාඛං වා ජිඤ්ඤා කමමං කාතබ්බං බහිනදිතිරෙ ඡතරුකඛ සස් අනෙතානදියං පවිඨසාඛාය වා පාරොහෙ වා නාවං බන්ධි තා කමමං කාතුං න වට්ටති කරොතෙතහි ච සිමා වා සොධෙ තබ්බා ජිඤ්ඤා වාස්ස බහිපතිට්ඨිතභාවො නාසෙතබ්බා'ති වා නදිතිරෙ පන බාණ්ණකං කොට්ටානා තත්ථ බබනාවාය න

වට්ටි'ති වා නිතණ්‍යාගතෙන ඉමිනා අභිකථාපාඨෙනවෙව,
 යථාච උදකුඤ්ඤපසීමාය කමිං කරොතෙතති එවං බබ්බසී
 මාය වා ගාමසීමාය වා කමිං කරොතෙතති'පි උදකුඤ්ඤප
 සීමඬෙඬ සොධෙධ්වාච කණ්ණබ්බන්ති නිතණ්‍යාගතෙන ටිකා
 පාඨෙන ච උදකුඤ්ඤපගාමසීමානං සඬකරද්දෙසනාවො සු
 ගඤ්ඤෙර ආදිච්චා විය නිතණ්‍යවසෙන පාකට්ඨරො හොති
 සවෙපන යො කොපි පුග්ගලො කාවිනදී කාලන්තරෙන
 උප්පතිතා ගාමනිගමසීමං ඔක්ඛිතා පවත්තති නදිසෙව
 හොති කමිං කාතුං වට්ටති සවෙපන විහාරසීමං ඔක්ඛිතා
 විහාරසීමාඬෙව සංඛං ගච්ඡිතිති ඉමිනා අභිකථාපඨසාමන්ති
 යෙන උදකුඤ්ඤපගාමසීමානං සඬකරභාවෙ නන්ත්ථෙද්ද
 සො'ති වදෙය්‍ය, එසො අභිකථාපාඨො යථාචුත්තෙන අභික
 ථාපාඨෙන පුබ්බාපරවිරුග්ගො භවෙය්‍ය තස්මා යථා එතස්ස
 අභිකථාපාඨස්ස නෙය්‍යන්ත්ථෙසෙන ආගතස්ස අධිප්පායො ග
 ය්‍යමානො යථාචුත්තනිතණ්‍යාඅභිකථාපාඨෙන අවිරුඬො භ
 වති තථා අධිප්පායෙ ගය්‍යමානෙයෙව එතස්ස අභිකථාපාඨ
 ස්ස යාථාචාධිප්පායො හොති න අඤ්ඤාථා'ති දඬබ්බං එවං ය
 ත්ඨයත්ථ අභිකථාටිකාපාඨො උදකුඤ්ඤපගාමසීමානං සඬක
 රද්දෙසාද්දෙසනාවෙ නෙය්‍යන්ත්ථෙසෙන ව: අපාකට්ඨෙසෙන වා
 වාධිප්පායච්ඡායාවසෙන වා ආගතො භවෙය්‍ය සො සබ්බො
 පි අභිකථාටිකාපාඨො යථායථා අනෙත්තානදියං 'තඤ්ඤා නි
 තණ්ත්ථෙසෙන ආගතෙන යථාචුත්තඅභිකථාපාඨෙන අවිරුඬො
 භවති තථා තථායෙව ගහෙතබ්බං තස්මා අනිතො ස
 මුච්චෙ හන්ති පස්සිතා'පි හන්තිපාදවලථිතං අනුගන්ති හන්ති
 ස්ස පරියෙසනාකාරං කරොතෙතන විය යෙන වා තෙන
 වා විවාදකාරකෙන නිතණ්ත්ථෙසෙන ආගතං අතිපාකටං යථා
 චුත්තං අභිකථාටිකාපාඨං මුච්චිතා යථා වා තථා වා විවාදෙ න
 කණ්ණබ්බො'ති සීමාසොධනචනාම විහාරසීමාගාමසීමාසු සී
 තභිත්ඛු තිස්සං උදකුඤ්ඤපසීමායං ආනෙතා වා විහාරාදී
 නො අපනෙතවා සොධනාකාරවසෙන විනායටිකාසු සං
 වණ්ණිතං චුත්තඤ්ඤි විමතිවිනොදනියං සීමං සොධෙධ්වා
 ති යථාචුත්තං විහාරෙ බබ්බසීමං ගාමසීමං තත්ථසීතභිත්ඛුතං
 හත්ථාසානායනබ්බිසීමාකරණ්ත්ථෙසෙන සොධනං කරාබ්බ
 නති සාරත්ථිපතිටිකායමපි යථා විමතිවිනොදනියං තථායෙ

ව සිමාසොධනාකාරෙ පාකටො අයමෙති සංඛෙපො විතාරං
 ඉච්ඡන්තොති පුබ්බෙ මයා පාතිතසිමාසඛකරවිනිච්ඡයසඤ්ඤා
 සකථායං වා පුබ්බෙ ජ'ච්ඡදීපතො සඤ්ඤාජමහාථෙරෙන වා
 පඤ්ඤාසාමිකවිධජමහාථෙරෙන වා අගගධමමාලඤ්ඤාකවිධ
 ජමහාථෙරෙන වා පෙසිතාසු පච්චිධාසු සඤ්ඤාසකථාසු වා ආ
 ගතනයෙන ගහෙතබ්බො, සචෙපන ලඤ්ඤාදීපවාසිනො අ
 සඛකරවාදීපුගලා අමිතාකං ඉද්දනී සඤ්ඤාසිතඅභිකථාවී
 කාපඨාධිපායචෙව පුබ්බෙ මයා පාතිතසිමාසඛකරවිනිච්ඡ
 යව අඤ්ඤාසු පච්චිධාසු ජ'ච්ඡදීපෙ සඤ්ඤාජමහාථෙරෙනදීති
 පාතිතසඤ්ඤාසකථාසු ආගතවිනිච්ඡයව සඤ්ඤාසුං තථා
 භාවෙන ගණනයුං ඉච්ඡෙතං කුසලං නොච සඤ්ඤාසුං
 නෙව ගණනයුං එවං සති මයං ජ'ච්ඡදීපිකා ථෙරෙනුථෙරෙන තු
 මකාකං ලඤ්ඤාදීපිකානං චිරතරං සරාතවිවාද්දනං කිච්ඡිමනි
 මපි පරජයං අනිච්ඡන්තානං අසඛකරවාදීනං පුගලානං
 නාථං කාතුං න සකෙකිංමාති. අයමෙති ආයාමො ජාගර
 ඤ්ඤාථෙරෙන ජ'ච්ඡදීපාගමෙන ලඤ්ඤාදීපිකානං උභයපක්ඛිකා
 නං ථෙරෙනුථෙරෙනං චෙමඤ්ඤා සබ්බෙපවසෙන කපිතා
 සිමාසඛකරවාදකථා"ති ලිඛිතං.

අසඛකරවාදීවිමලසාරණෙරෙ පන සිරිසඬමමවංසපාලජ
 ගුහිවංසකවිධජමහාධමමරජධිරජගුරුමහාථෙරෙන දි
 නනමිමං සත්තමං සිමාසඛකරවාදවිනිච්ඡයමපි පරිකඛිපි
 තො අනිතො අසඛකරමතස්සෙව පරිදීපනතො යථාචුත
 සිමාසඛකරවාදවිනිච්ඡයකාරානං පරිසරාත්ථිසාරදපණ්ඩිතම
 භාථෙරානං විනයානුලෝමවිතකෙක දුබ්බිතකෙක'ති පරිදී
 පෙතො සිමාලකඛණදීපනිනාමගණං අකාසි කතො ව තං අ
 තතො අනුඤ්ඤාය මුද්දායෙතො ලඤ්ඤාදීපෙචෙව අනෙ
 කෙසු දෙසනිතරෙසු ච අභිඤ්ඤානාභිඤ්ඤානානං සගහඨ
 පබ්බජ්ජානං දූපෙසි'ති,

විනයසුන්තෘභිධමො විනයනත්ථං චුත්තා විනායකෙන,
විනයසානංව තෙසු ච විනයත්ථමානු විනයවිදුතො

“විවිධවිසෙසනසුන්තෘ විනයනතොච ච කායවාචානං,
විනයත්ථවිදුහි අයං විනයොවිනයොති අක්කාමො”ති

ආණ්ඩුරහෙන මුනිනා ආණ්ඩානුලලතො දෙසිතො සො,
සා සි තා ප ර ධි නං ය ථා ප ර ධි සා ස නං තෙන

අජ්ඣාචාරසපත්තා සංවරසංවර ච කම්මාසම්,
තච්චධිසිලසික්ඛා චු තත ජ්ඣා චා ර ප භා න ච

තදධගපභානමසම් දුමාරිතසංකිලසානං චුත්තං,
ධම්මත්ථදෙසනාතො පටිච්චෙධතො ච සුගමිහිරො

ධම්මොතිපාළි අත්ථො ඉති තස්සා පාළියා අභිකථාච,
දෙසනා පාළිභණ්ණං පටිච්චෙධො පාළුන්ඛොධො

ධම්මත්ථතො හි හෙන ච ඵලචුන්නා ධම්මත්ථපටිසම්භිදා,
දෙසනාති ච පඤ්ඤාත්ති යථාධම්මං ධම්මාලාපො

පටිච්චෙධො අභිසමයො දුට්ඨෙධයං ලොකීයලොකුත්තරතො
අත්ථ ධම්මානු රූ පං ප ඤ්ඤාත්ති ප ථා ච ඛු ජ්ඣානං ව

අනුපවිතකුසලමූල දුප්පඤ්ඤාති දුක්ඛාගාහමෙතං,
සසාදිතිව සමුදෙදො අලබ්භනෙයසපතිථං තතාහ

තිසු පිටකෙසු තිස්සො පරියන්තියො චෙකෙකමහි චුත්තා,
අලගද්දසමනිස්සරණ භණ්ඩාගාරිකපරියන්තිති

දුගගහිතා භවෙ සා උපාරමොදිහෙනු යා හි ගහිතා,
පරියාපුතා පනෙවං මුතාහලගද්දගභණං වාති

දුගගහිතො අලගද්දො ගාහකස්ස ඛසෙය්‍යඛපච්චිබ්බග,
මරණං තෙන සමං වා චජනෙ දුක්ඛං ගාහකො සො

ඵවම්ඨ කෙවි පුරිසා පරියාපුණ්ණි නවධගසනුධම්මං,
න පරික්ඛන්ති යොනිසො ධම්මානත්ථං යථාභූතං

නුපපරික්ඛනං තථා නිජ්ඣානං න ඛමන්ති තෙපි ධම්මා,
පරියාපුතා යදත්ථං නානුභොන්ති තම ඤාං ධම්මා

මෙ භූරිසානමෙස. ඉතිවාදපමොක්කානිසංසකානං,
දුගගතිතා තෙ ධම්මා චිරං හොනති අභිතාය දුබ්බායං

ඉමමත්ථ. මුනිරුත් භික්ඛුනමාහලගද්දපරියායෙ,
තං කිසස හෙතු ඉතිවෙ දුගගතිතත්තා'ති ධම්මානං

යා ච පන සුගගතිතා සීලරසසාදිහෙතුපරියාසුතා,
නිසසරණත්තා'ති අයං පරියතති මුනිතා පච්චේදිතා

හොති පරියතති එසා භිතායචෙව දුබ්බායවා'පි තෙසං,
සුචිරං තං කිසස හෙතු සුගගතිතත්තා'ති ධම්මානං

සාසනපච්චේණිවංසං පාලනාය පරියාසුණ්'ති යතං,
අරහායං මුනිතුත්තා භණ්ඩානාරිකපරියතති'ති

විනයෙ දුප්පිපනොනා අවජ්ජං චජ්ජං චජ්ජමචජ්ජන්ති,
විපරිතතො ගහෙති සයා'ති තතො දුසසීලතම

සුප්පිපනොනා හි වින්යෙ නිසසාය සො භික්ඛු සීලසම්පදං,
තිසෙසා විජ්ජා ලහතෙ තාසං තත්ථ පභෙදචචනා

විනයනසම්. අසනෙත සාසනෙ 'පිච හො'ති මහකකාරෙ,
අත්ථං ගතෙව සුරියෙ ලොකෙ'ති චිරන්තනා ආහු

ධරනෙත විනයධම්මෙ මහස්සනාසො යෙව හි සාසනෙ'පි,
අබ්බවතීතෙව සුරියෙ වුත්තා ලොකෙ ඉති තෙහෙව

සඛ්භානකා ච සුඛෙධි විනයොනාමා'ති සාසනස්ස ආහු,
චන්ධාච සඛ්භාසිංසු විනයමාදෙ තෙ චිරන්තනා

තෙනාහ භික්ඛුභාවො විනොපසම්පත්තියා න හොති'තිච,
සි මා ස මස තතිවි නා උ ප ස මස තති න හො තෙ වි ති ච

පච්චගෙහා'පි සබ්බෙසා වහ්තතෙ යාව පකතවාස භික්ඛුනං
ජිනසාසනම'පි ලොකෙ අබ්බවතී මහ වත්තතෙ'ති තාව

සමමාසමුච්චාරඤ්ඤා පියසක ජනකස්සාසයඤ්ඤාසුතා තෙ
සමමාසමුච්චාරඤ්ඤා පියසක ගරුතොවාදතො චන්තදෙසා,
සමමාසමුච්චාරඤ්ඤා පියසක භණ්තො භූතමත්ථං අපෙසං
සමමාසමුච්චාරඤ්ඤා පියසක ගරුතොවාසයා චණ්ණසිංසු,

විනයකථාමහිරතාදිතිදසනං.

වනසෙසා අපරි නොනති සීමාසමපතනියා සහ,
සමපතනී වනපුඤ්ඤානානුසාවනාපරිසවනයා.

පචසමපතනියො එතාපසමපතනාදිසාධිකා,
විනයෙ ඉති වුත්තාව පළියඨකථාදිසු.

සීමා වුත්තානුසාරෙන විඤ්ඤාසා දෙසවජ්ජිනා,
නා සු බබා අබබා ච සමපතනී සු විජිනනා.

වනපුසමපතනියං කමමාරහො වනපුති දීපිතො,
සඤ්ඤාසා ඤාපනා ඤාතනී සුඤ්ඤා මෙති ආදිනා.

සමපතනීසුත්තා සා ඤාතනී අනෙකකිච්චසාධිකා,
විනයෙ තත්ත තත්තෙව තස්සා විධි පකාසිතො.

ඤාතනියා අනුපච්ඡව සාවෙනබ්බානුසාවනා,
ඤාතනීදුතියකමෙම සා එකා තිස්සො වතුඤ්ඤා.

තෙනෙනෙව ඤාතනීදුතියං ඤාතනීවතුඤ්ඤාතනී ච,
වෙපි කමමානී දීපෙසු ඤාතනීනාමපධානතො.

වතුචග්ගාදිකරණි කමෙම තදනුරූපකා,
නොනති හික්ඛු තහිං පරිතා සෙසා ජ්ඣුරහා තථා.

අදංසු ජ්ඣං පරිතා න පටිකතාසනනී හික්ඛවො,
එවං පරිසමපතනී කමෙමසු සකලෙසුපි.

සමපතනීසු පනෙතාසු විපතනාසනිකායවි,
කමමානිපි විපජ්ජනනී ඉතිවුත්තා නයඤ්ඤාහි.

සීමාවිපතනී විඤ්ඤාසා ගෙඨා වුත්තානුසාරතො,
සමමුඛාකරණීයස්ස කරණං පරමමුඛා.

පුච්ඡිතා කරණීයං අපුච්ඡිතා කරතථා,
කරණීයං පටිඤ්ඤාපටිඤ්ඤාය කරතරං.

සතිවිනයාරහාදීනං අමුලුභවිනයාදීනං,
දුතං උපොසථස්සාපි කරණං අනුපොසථො.

පචාරණං අපචාරණයාති ඉමං නයං,
වනපුච්ඡතනිමෙවාති නිද්දිසිතා ච පාළියං.

පුත වනාරිකමොනි'නාදිවාර. සමුද්දිසං,
අපලොකනකමොදිං දසෙසකාන නනොපරං.

කථව වනුනො කමමා විපජ්ජනි'ති පුච්ඡිසි,
පණ්ඩුකාදිඅභගබ්බානං උපසමපාදනලපන.

වනුච්ඡිපනනං අධම්මකමමනා සමුදිරසි,
තථෙවඨකථායමපි සංවණ්ණෙනා ඉමං නයං.

සමුඛාකරණීයච අනු කමමං පරමුඛා,
තත්ථා'පි සමනුකුසුතා දුතෙන උපසමපදා.

පරිනාතිකකුජ්ජනං පරින උකුජ්ජනමථාපරං,
උමමනකසමමුති'පි සෙබසමුතිමෙව ච.

බුහුදණ්ඩා'පි ච පකාසනීයච අවඤ්ඤා,
කමමනා අඨධා වුතනං හොති කමමං පරමුඛා.

සෙසාති සබ්බකමමාති කරණීයතාති සමුඛා,
කා'ති සමුඛතා තත්ථ සබ්බසං සමුඛතනනං.

ධම්මසං විනයසංථා සමුඛතනං තථෙවච,
පුග්ගලසමුඛතනනාති සමුඛා විනයො අයං.

උපනෙකාච විනයං චතුර්ධිධමුදිරනං,
කතාති සුකතානෙව අකතාති තථාපන.

සමුඛා විනයං හිකා කතතනා ඵච සබ්බසං,
වනුච්ඡිපනනාති නාම හොනති අධම්මිකාති ච.

කමමපු පටිපුච්ඡිකා කරණීයතදිසු'පි ච,
තං තං වනුච්ඡි විනයෙව කතං නඨි'ති ඊරතං.

උණ්ණිසතිවසං වා අථො පාරාජිකං'පි වා,
අජ්ඣාපනනං අනුබ්බසු ඵකාදසසු වා'පි යං.

උපසමපාදයනාසං වනුච්ඡිපනනකං සියා,
අධම්මකමමං ඵචං හි වනුච්ඡිපනති දිපිතා.

වනුච්ඡිපනති,

ඤාතිවිපතියං චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං,
අපරමසනං පච්ඡා ඤාතභාදිපනමිරිතං.

චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං අපරමසනං ච,
ඤාතියා භස්සධස්සුගගලඤාතිනං න ගණනාති.

තථා කාරකස්සධස්සුගගලඤාතිනං ච,
නාමාතිපි අගණනාතිනං අපරමසනං කරෙ.

සබ්බත සබ්බං ඤාතිං ච අපරමසනෙ තථා,
ඤාතිදුතියකමමසී. ඤාතිං නෙවදිපෙති.

අනුසාවනවාය ඵවානුසාවනං කරෙ,
චතුස්සධස්සුගගලඤාතිනං විනා ඤාතභාදිපනමි.

පච්ඡා කමමවාය කතාව අනුසාවනං,
ඵවානුසාවනං ඉති. පච්ඡා ඤාතිං දිපෙති.

චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං ඤාතියා ඤාතිවිපතනො,
කමමවායති විඤ්ඤාති විනසෙ පකතඤ්ඤාති.

ඤාතිවිපතනං,

අනුසාවනො ජාතවිපතනං චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං,
නසො චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං ඤාතියා නෙසං තථාපි.

චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං පච්ඡා අනුසාවනං,
දුතියෙ තතියෙවාපි සාවෙනබ්බානුසාවනො.

අයං හි ඉති. නාමාපසම්පදං යාවතිති නං,
න පරමසනෙ චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං.

චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං භස්සධස්සුගගලඤාතිනං ච,
චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං අපරමසනං තථා.

ඉති. නාමස්ස උපසම්පදාපෙති. පුග්ගලං,
උපසම්පදං අතිරික්තනො අපරමසනෙව නං.

කමමවාය සබ්බත සබ්බං නෙවානුසාවයෙ,
චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං චතූස්සධස්සුගගලඤාතිනං.

ඤාතිචතුස්සධස්සුගගලඤාතිනං දිපෙ තථා,
ඤාතිං හොති ඵවානුසාවනො.

එක. ඥානිං ධර්මාන ඥානිද්වයකමනි,
කමමවාචානුසාවෙනො ජ්ඣෙධති අකාරං තථා.

පදං දුරුතං කරෙය්ථ එවමපි අනුසාවනං,
පරිභාපෙතියෙවා'ති තථා ඥානිවතුඤ්ඤා.

එක. ඥානිං ධර්මාන සත්ථ චිකිත්තමෙව වා,
කමමවාචානුසාව ජ්ඣෙධනොව පදකුබරෙ.

දුරුතං වා කරෙ එවං තස්මිමපි අනුසාවනං,
භාපෙතී'ති පකාසෙඤ්ඤා වණ්ණනොගතමරිතකං.

දුරුතතනිව අඤ්ඤාමි. වතතඤ්ඤා අකාරෙ පන,
අඤ්ඤා භාසනංවා'ති නිද්දිඨං නසදසසිති.

තස්මා එව කමමවාචං කරෙතොන හි භික්ඛුනා,
ව්ඤ්ඤානං දසවිධං නිරුතං උපලක්ඛියං.

යථාපාළි විසොධෙතා' කාතඤ්ඤා'ති පකාසිතා,
කමමවාචා ඉතරථා සාවනාභාපනං සියා.

අකාලෙ වා සාවයෙ'ති කාලෙ අනුරුපකෙ,
සාවනාස අනොකාසෙ අනුසාවෙති ආදිතො.

ඉතිමෙහි යථාච්ඡිත්තආකාරෙහි'පි පවති,
අනුසාවනො කමමා විපජ්ජනති'ති නිද්දිප්පං.

අනුසාවනවිපක්ඛි,

කථං පරිසනො කමමා විපජ්ජනති'ති පුච්ඡිය,
චුත්තා පරිසද්දසා'පි වාදසෙව කථම නෙ.

චතුරග්ගෙන කරණේ කමමමහි චතුරෙ තහි,
භික්ඛු අනාගතා හොනති හොනති ජ්ඣුරහා ව යෙ.

තෙසං ජ්ඣෙද්ද නාහටොව භික්ඛු සමුච්චගා ව නෙ,
පරිභෙකාසනති තං කමමං ඉදමෙකනසං තථා.

කමමස්සත්තා ආගතාව ජ්ඣෙද්ද අනාහටො සියා,
පරිභෙකාසනති උපගා එවමපි දෙසනා සියා.

කමමස්සත්තා ආගතාව ජ්ඣෙද්ද'පි ආහටො තථා,
තහි සමුච්චගා භික්ඛු පරිභෙකාසනති නෙ පන.

පච්චගෙගන කරණේ දසවගෙගන වා නථා,
විසතිවගෙගනවා'ති සබ්බකමෙමසයං නයො.

එවං පරිසනො කමමා විපජ්ජන්ති දසසිනා,
වාට්ඨකෙහෙව දසභි ආකාරෙහි විහා විහි.

පරිසව්පනි,

ඉතිවුත්තවිපතතිනං වසා කොපස්ස සම්භවා,
අපලොකනඤ්ඤාදිකමමානං තෙ පුරුතනා.

උග්ගච්ඡතිවස්සවහසිකඛාසංවණ්ණනාය'පි,
පාළිං සමුපදෙස්සධා අනාපතතිනයෙජ්ඣනං.

පුණ්ණවස්සො'තිසඤ්ඤාය උග්ගච්ඡතිවස්සිකං
අජ්ඣතිතොපසම්පාදෙ සබ්බො නාපතතිකො භවෙ.

කිමා'පි හොති නාපතති කාරකස්ස නථාපි ව,
පුග්ගලොනුපසම්පන්නො හොති වතඤ්ඤාදිතො.

සචෙ සො දසවස්සමනා උපසම්පාදයෙතරං,
නං විහාය ගණේ පුරෙ සුපසම්පන්නකොව සො.

උපජ්ඣායං විනා තඤ්ඤි ගණේ යදි න පුරති,
සියා අනුපසම්පන්නො සො'පිති සමුදිරස්සං.

උපසම්පාදයන්තානං අජ්ඣතිතෙවමෙව ව,
යානෙවාසාසන්නා'පිනුපසම්පන්නසන්තාති.

තෙතෙව සාසනමා'පි සර්වතමබ්බදං සියා,
සීමාසම්මුතිආදීති කමමාති ව න සිජ්ඣරෙ.

තෙ'පි යාව න ජ්ඣන්ති තෙසානං තාව නො භවෙ,
සග්ගන්තරයො වා මොක්ඛන්තරයො වා'ති දීපස්සං.

අතිතො අත්තනොනුපසම්පන්නහිං විජ්ඣිය,
කොභඤ්ඤානා'පි ඵෙයෙත්ත සංවාසං කප්පයන්ති යෙ.

සග්ගමොක්ඛන්තරයොවහොති තෙසන්ති කිත්තස්සං,
කි රේතා නා ව න්තරය සස්සා වරණ්ඨං ත නො පරි.

යද්ද කද්දපි තෙගෙනංනුපසම්පන්නනං පන,
ඤ්ඤා පුනොපසම්පජ්ජන්තිබ්බොතෙත්තං සමබ්බවුං.

වනුච්ඡන්තිපරියාපනෙනසු'පි අයං නයො,
සන්තිකාදාවසෙසෙසු ධ්වනො උපසම්පදං

යථා වනුච්ඡන්තොසා හොති සාසනද්වයනි,
ඤ්ඤානාදාවනාදිනං විපතොසා'පි සිද්ධං තථා

යථාච පුබ්බහුතා තෙ ජලභිඤ්ඤාදිභුසිනා,
අරියා මුනිනොභුඤ්ඤං අනර්කකම්ම සාසනෙ

විපතතිපරිමොචෙනතා කම්මානි අකරං පුරා,
අනාගතමිති අබානෙ තථා පච්ඡිමසාවකා

කරොනතා'පි විසොධෙතා න හොනති පහනො ඉති,
ඤ්ඤා සාසනර කඛු ත්වුපදෙසමදං සු තෙ

සචෙ අකඛරහිනං වා පදනං සිතනං'පි වා,
දුරුහිතපදෙදෙසං වා හොති ඤ්ඤාදිභාසනෙ

තස්ස සංසොධනස්ස වතතබ්බාව පුනප්පුනං
සාවචාචා'ති වතා'පි තප්පලං වණ්ණස්ස තතො

භණ්ණං ඤ්ඤානිආදිනං පුනප්පුනමිදං පන,
අකුප්පකම්මස්ස දලිහිකම්මං හොති'ති වතා'පි

කුප්පකම්මමිති කම්මංච හුතාන තිඨති'ති ව,
අභිකථාස දිපෙසුං ධම්මසබ්බාභනාව තෙ

අකුප්පකම්මං නාමෙනං කම්මවාචාස භාසනා,
සකිං රුහිතකම්මංච විපතතිරහිනං ඉදං

කුප්පකම්මං පනිතරං භණ්ණෙන සකිං තථා,
කම්මවාචාස නඨංච විපතතිසහිතං ඉදං

ඉවාකුප්පමිතිකුප්පො වා කම්මෙ ජනෙ සකිං කතෙ,
සචෙ'ති පරිකප්පෙන භණ්ණං හි පුනප්පුනං

දලිහිකම්මච කම්මච හොති'ති කම්මසොදිනං
සෙසසම්පතතිසුභාසු අසුභාසු න සිප්පති

පරිකප්පමිදං අභිකථාසාහිතං හිදං,
සාසනාසුච නාසුච යොනියො කප්පනං සුඨි

යථොපසම්පදාකමමවාචා සා හොති භික්ඛුනා,
එවන්ති සාමණේරතං සරණගමනිරිතං.

එතොපසම්පදාකමමපබ්බජ්ජානං සමානතං,
කමමවාචාය සරණගමනෙන ච නිද්දිසුං.

හණනා කමමවාචාය සීලං භික්ඛු ලභෙ යථා,
සරණගමනෙනෙවං දසසීලං ලභෙනරෙ.

එවච සනෙතාපි දලහිකමමනාං සංවරය ච,
පුනද්වතබ්බමෙවාති සීලං දසවිධං ඔවුං.

ධම්මසංගාහකඤ්ජරං සමුඛමතකොවිදා,
පාළිමාරෙපසිනාන සංගහං තදනනාරං.

කරෙන්නා සංගහං අභිකථායාපි තභිං තභිං,
එවමෙව පකාසෙසුං පාළිමුත්තවිනිච්ඡයං.

යස්මා නෙ සුචිරමපි සාසනවරං වන්තිස්සනෙ සතථුනො
එවං පච්ඡිමසාවකානාපි නයං දෙනනා සුසංකප්පිය,
වතා දෙසවිසොධනාය පුනතං වන්තබ්බමෙවාතිමං.
දලහිකමමනයච කමමරුහනාකාරච සංකිරිතාසුං.

අපලොකනාදිවතුනාං විනයකමානං
සමපත්තිපත්තිකිසකනවුබ්බතසංගහිතො
පුනපුනකරණනිසංසපරිදිපනනොසා,

—:~:—

අපලොකනකමමාදිවතුකෙක වතථුආදිනං,
යෙ විපත්තිනයා වුත්තා නෙසං නනෙතාගධං ඉදං.

යථාච කතකමමස්ස උභෙකාචනනයං ජිනො,
භික්ඛුනං විචදනානං දෙසෙසි කමමසිඛියා.

එවමාදිති ධානාති සලලකෙකිනනා විවකිණි,
මරමමදෙසෙ ලබ්බායං සාමදෙසාදිසුපි ච.

සීමාවිපත්තිආදිනං වසාපි කොපසමිතවා,
කමමානං ලකඛණභාරනයා සුත්තානුලොමනො.

උපසම්පදකම්මම්පි සකිං කඛා පුනපපුනං,
කම්මවාචංභණනෙන නෙ දලහන් කම්මසිඤ්ඤා

තස්සං සීමාස අක්කසු සීමාසු පරිසාසු ව,
යථාචිතිම වොසාකම්ම පුරෙතරති වා සදු

අනන්තරකම්මණි තස්මි. දිනෙ පරදිනෙ'පි වා,
විනයස්සානුලොමංව පරෙ මාසෙ ව භායනෙ

ධානමෙනං පනාරබ්භ විවදන්හි අනෙකධා,
නත්ති'ති දලහිකම්මිනං පබ්බජ්ජා චුපසම්පදා

වාදෙ බබා රිපුනං අමරපුරන්තිකායෙහ ඵකච්චියානං
නෙ නෙ මච්චා පරෙසං උපවදිය මහාපාපරාසිං විතුන්ති,
මා දලහිකම්මිකානං අපගතභුණ්ණං දෙථි කන්ථා'ති කිච්චි
ඵවං තානං අනානං විස ඉධ බහුතො ආදියනෙතව මොහා

විවාදසාක්ෂිභිතදිපනං.

—:0:—

විරාධවාදිසකවාදිකානං තං තං මතං නෙන නිදස්සයනො, පුනපපුනුච්චාරිතදලහිකම්මෙකරෙම සසිකාපරිහාරමහිනං.

විතණ්ඩවාදිනො දලහිකම්මං කස්මා කරෙථි වො,
නුපසම්පන්නකානංව අනෙථදං විනයෙ'ති ව

සකිං සි උපසම්පනෙනා භණනෙන පුනපපුනං,
උපසම්පාදනියෙත'ති අත්ති වා නියමො'ති ව

වදන්තා සකවාදිසු දෙසමාරෙපයන්ති නෙ,
කරෙතන්ති ගරහංවෙව විවාදං විවිධමපි ව

න මයං නුපසම්පන්නපුග්ගලානං කදුච්ඡි,
දලහිකම්මං කරොමා'ති වදන්තා සකවාදිනො

තථෙව උපසම්පන්නං නුපසම්පාදයාම නො,
අභුතකිංසිනො තුමෙහි ආහු දුග්ගාහිනො ඉති

අමහාකං තාව දුගගානො හොතු තුමෙහ සුගාභිනො,
සකිං කතස්ස භණ්ණා පුනප්පුන කරොථි කිං.

එවං තෙ පරවාදිහි පුච්ඡිතා සකවාදිනො,
පටිජ්ඣනිය සච්චනති අතතානො කරණං යථා.

තථනො වතාකරොත්තා තං උපසම්පජ්ජිතාරහං,
උපසම්පාදයි කාපි කම්මවාචං පුනප්පුනං.

වදුමඨකථාපාඨේ සචෙපනා'තිආදිකෙ
නිද්දිඨිකඛරදෙසාදිපභානාය තථා මයං.

වදන්තා තත්ථ නිද්දිඨං අකුසං කුසමෙව ච,
කමා කම්මෙවයං දලහං කම්මිත්තව නයාමසෙ.

උපසම්පන්නානමෙවං දලිහිකම්මං කරොම නො,
තථෙවානුපසම්පන්නො උපසම්පාදයාම නො.

නිගගහුපගතා එවං විතණ්ඩවාදිනො පුන,
යථෙවං කම්මවාචාය භණ්ණෙන පුනප්පුනං.

උපසම්පන්නතං යාති නුපසම්පන්නකො නරෙ
කසෙමානවිසතිවස්සසිකඛාසංවණ්ණනාය තු.

ඤ්ඤා පනතිතො උෆ්ණවිසතිවස්සතං පුන
උපසම්පජ්ජිතබ්බනති මහසෙරු විසා කරං.

එවමපි පරවාදිහි පුඬා තෙ සකවාදිනො,
සචෙපනාදිපාඨස්ස පරිකප්පනසානුගා.

සචෙ අකඛරහිනාදිදෙසො ජයෙථ භාසනො,
සකිං ඤාතාදිතං කම්මාපෙඛො නඬොව හොති සො.

සචෙපන තථා දෙසො නහචෙ වතථුසඤ්ඤිතො,
උපසම්පාදිනො හොති පරිකප්පනයො අයං.

එවං සද්දෙසපකඛමිති නඬිකමෙමා පුනප්පුනං,
කම්මවාචාය භණ්ණා සුපසම්පන්නකො සියා.

උෆ්ණවිසතිවස්සවතසිකඛායං ඊරිතො'පි සො,
සකිං නඬොව ඉච්චෙසං දුට්ඨානාවපි සමානතා.

පුනුපසම්පජ්ජනබ්බිතිවුනොන ව නත්ථි,
පුනප්පුනං කම්මවාචාභණ්ණංව යථාචිධි.

වතතං වධනි ඉඤ්චනං පුනප්පුනම්හිරිතං,
අනුසාවනකසෙසවාචරියස්ස නියාමිතං.

උනවිසතිවස්සත්තං ඡන්ද්‍යන්තාත්තනාථි ව,
ඤ්ඤා පුනුපසම්පජ්ජනබ්බිතං තස්සෙව භාසිතං.

ඉතො අඤ්ඤා විසෙසෙත්වා භයත්වාථි න දස්සිතො,
න භි කම්මා ස කිං වෙථි පුනලබ්බොපසම්පදා.

පඨමං ධම්මසංගිතිමුපාදාසිත්තං දුච්ඡ,
සංගිතිසොථි වුච්ඡන්ති දුතියා තතියාති ව.

ඵවං කම්මමුපාදාය නභිං පුනොපසම්පදා,
පුනසිකාමාති වා ඤ්ඤා චිති ලබ්බොපසම්පදා.

ඤ්ඤානුසාවනානංව භණ්ණෙන පුනප්පුනං,
ලබ්භ්වා පරවාදිතං මතං භවිත්ති දිපසු.

විනණ්ඩවාදිතො අනු තතොපරි පරං ගයං,
සවිසෙසභික්ඛනාමං හිතඤ්ඤානාමමාදිය.

භික්ඛස්ස වොභරන්තා තං ඤ්ඤානුසාවනාදිතං,
භණ්ණං නානුලොමංව අත්ථෙදං විනයෙති ව.

තථොචානුපසම්පන්නො අපුච්ඡිත්තන්තරසිකො,
ධම්මො පුනුපසම්පාදයන්තා යාථාති දෙසනං.

පරිභාරං නිදසෙස්සන්තා තෙසං තෙ සකවාදිතො,
අභිකථානයෙ ධ්වං සචෙපනාති අදිකෙ.

පුනප්පුනං කම්මවාචාභණ්ණංව සමීරිතං,
තෙරිතං භික්ඛනාමස්ස තස්මිං හි ගභණ්ණකම්මං.

තථොව භඤ්ඤාමානෙසු වාරවාරෙසු නොදිතං,
අන්තරසිකධම්මානං පුච්ඡන්තෙ පුනප්පුනං.

ක ත්තබ්බං වෙ සියා භික්ඛනාමයොගෙව පුච්ඡන්තං,
අන්තරසිකධම්මානං අඛා වත්තබ්බමෙව තං.

සවිසෙසහිකුන්තාමයොගෙ සති පුනපපුනං,
 ගුණනෙන අනිඛස්ස පසඬො ච න වාරියො
 සචෙති පරිකප්පස්ස දෙසපකක්ඛති දිපිතො,
 හොති සො නඨකමෙමාපි තෙනෙව හිකුන්තාමවා
 අනතරසිකධමොනං පුච්ඡායපි පුනපපුනං,
 විපතතිරහිතෙ පකෙඛි හිකුන්තාපුච්ඡිතො සියා
 තහොපනිසෙසා පුනඥො ඉති සාධා රණවහයං,
 හිකුන්තො සාමණෙරස්ස වාපි අවහායනාරහං
 අථවා ගොතතනාමමපි සාරිපුත්තාදිකං විස,
 යොජෙඤා අනුසාවෙය්‍ය පුනපපුන නයානුගං
 පුනොපසම්පජ්ජනතිච්චිත්තිං තෙන ඤාපිතං,
 පුණ්ණවිසතිවස්සනතං හිකුන්තසෙසස්ස අතතතො
 සෙසනතරසිකා ධමමා පුඨාව පුරිමෙ දිනෙ,
 කමමවාචාය ගුණනා නස්මා කමමං සුසාධයෙ
 සතිං පුඨං හි සබ්බස්ස කතතතිං යදි පුච්ඡනං,
 ගඤ්ඤාමානෙපු වාරෙපු අවිහාය පුනපපුනං
 එවමෙවක කතතතිමිති විතාරතො පන,
 මහකඛකකපරිවාහදිපු වතතතිමෙව තං
 ඔහාරෙඤා කෙසමස්සුං පබ්බාජෙතුති දෙසසී,
 මුතීති නවමුණ්ණිමපි මඤ්ඤස්සුං පුත මුණ්ණිතුං
 තථාපි මුතීතොනුඤ්ඤාධිප්පායං වණ්ණස්සුං පුර,
 යො හොති නවමුණ්ණොවා වා තථා විබ්භනතකොපිවා
 උතවඬුලකෙසොවා නිගණ්ණාදිපු කොපි වා,
 කෙසානං ඡෙදනං තස්ස නත්ති තාඨකථානයෙ
 ල කඛණ්ණා ර න ය නො පා ශ්‍රිය ඨ කථා දි නං,
 පුඨානං පුච්ඡනං නත්ති නිවේචං වතකරිංසු තො
 ඉමිනා නිගග්ගං යානා විතණ්ණවාදිතො පුන,
 සචෙ පනාදි පාඨමහි නිද්දිඨං පුනපාසනං

තබෙව තක්කණ්ණ නසං පරිසායංව භාසනං,
 සකාය වුතනං ඤාතාදිදෙසානං විගමාසිති
 අඤ්ඤාසං වා'පි සිමායං අඤ්ඤාසං හි බණ්ණ'පි වා,
 අට්ඨාඤ්ඤාදිවසෙ මාසෙ භාසනෙ පරිසාය වා
 තථෙවඤ්ඤාපිපතතිනං පරිභාරය වා ඉදං,
 පුනප්පුනං කම්මවාචාභණ්ණත්ථං න චබ්බවුං
 තත්ථා අඤ්ඤාස සිමාය බණ්ණඤ්ඤාසං දිනෙ'පිව,
 අඤ්ඤාමාසඤ්ඤාචරෙස්ස ව අඤ්ඤාසං පරිසාය ව
 අඤ්ඤාසච විපතතිනං භණ්ණනා සොධනාය වො,
 පටිපාටිමිති භාසගගලාභාදිති විදුලපථ
 විදුලපනතා විලොමච කරෙථ බුබසාසනෙ,
 ඉතිමං වොදනං සුඛා තෙවා'පි සකවාදිනො
 සුණ්ණෙනාතිතසොනාතෙ හුඛා අමෙහ භණ්ණමසෙ,
 විපතතිපරිභාරත්ථං දලුතිකම්මත්ථමෙව ව
 පුනප්පුනං කම්මවාචාභණ්ණනංව නිසාමිතං,
 විපතතිවිගමා තෙන සුපසම්පනනාකො භවෙ
 කම්මසාධාරහුතා සා සචෙ සිමා විපතතිති,
 පුනප්පුනං භණ්ණෙනා'පි කම්මසිඛි තභිං නභි
 විපතතිං භාස සිමං වා සුබසිමාය භාසනා,
 සෙසසම්පතතිසුභිතාය සකිං කුප්පං විසොධිතං
 එවඤ්ඤාස'පි සිමාය කරණෙ සුතති දිපිතා,
 තක්කණ්ණ දිවසෙ'තාදිවිතණ්ඩවචනෙසු'පි
 විපතනපගමා සුඛි යාව තාව'පි භාසනා,
 ඤාතානුසාවනානංව යථානුරූපතො තභිං
 පඨමං භණ්ණං යහමිං බණ්ණ හොති ලසෙ'පි වා,
 පුනප්පුනං බණ්ණඤ්ඤාලසෙසු භණ්ණං සියා
 එවං හි තක්කණ්ණ චතතුමසකකුණ්ණයනා සියා,
 භණ්ණෙනා කාලබෙසස්ස සම්භවතිතා'ති ජාතිසා

සථානුසාවකො වෘතේතා න හොති අනුසාවනෙ,
කාසසාසාදිගෙලඤ්ඤ පිළිනොවාපි හොති චෙ

අසමානාපි ජිවෙහාඨරදුදීනං පුනප්පනං,
වෘජ්නං වා පදං වා සො භණං භාපෙති අඤ්ඤථා

වතතඛිංවඤ්ඤථා භාසෙ නායං පටිබලො තහිං,
යොහි තඛිපරිනො සො වෘතේතාති සමුදිරිනො

එවමෙනාදිසානං හි අඛෘතේතානං වසාපිව,
නෙකකඛිතත්තං භණ්තොති කමමසිඛි න ජයනො

වෘතේතනඤ්ඤන අඤ්ඤසමිං ඛණේ වා වාසරෙපිව,
භණ්තො හොති කමමසසි ඛිඛි නො අඤ්ඤථා සියා

අථොපසමපදුපෙඛවතථුනො සාතිරෙකකං,
වසසමුතං භවෙ විසවසසානං පාරිසුරියා

එවං සතොතා භණ්තොති අහං මාසමපි භායනං,
කමමසිඛි න හොතෙව හොති සංවච්ඡරෙ පරෙ

පරිසාපිව දෙසෙන දුඛා හොති සවෙ තහිං,
පුනප්පනං භණ්තොති කමමසිඛි න ලබ්භතො

අඤ්ඤං පරිසමානෙතා ගතතා වා පරිසා සුතං,
සීමං නායං පුනභණං කමමං සාධෙතියෙව නං

පරසමිං භායනෙඤ්ඤය පරිසාය ව භාසනා,
සීමායඤ්ඤය වා එවං කමමසිඛි පුනප්පනං

අයාචිතාය අඤ්ඤදිස්සං පරිසායං පුනප්පනං,
න වතතඛිනතිමසමිප්පි විතණ්ඛිවාදිනං මනෙ

දෙසං පඤ්ඤතතත්ථ දසෙස්ස නා සකවාදිනො,
යසෙමාපසපදුපෙඛපුගගලෙන අයාචිතො

සබ්බසා නමුපසමපාදෙ සබ්බස්ස රුචියා යදී,
ආචරතො අනාචාරං තසමිං හික්ඛුහි පුච්ඡිතො

කිසසහෙතු අනාචාරං තුවං ආචරසිති සො,
නොවායාචිමහං තුමො කදුචි උපසමපදං

අයාචිතා කිසිසු තුමෙන උපසම්පාදායිත්ව මං,
ඉතිවතාවරෙසෙසනාවාරංව පුනප්පුනං.

තාදිසානං හි වචනපට්ඨපච්ඡේදමෙව ච,
අනාවාරනිසෙධං ඉච්ඡන්තො දෙසසිමුති.

අයාචිතෙන නුපසංපාදෙනබ්බාව හික්ඛමෙ,
යො හි නං උපසම්පාදෙ තස්ස දුක්ඛං මෙවි'ති.

යාචිතා හි සකිං සබ්බං යාවාමිතුපසම්පදං,
කිසෙසාපසම්පදත්තා'ති න ලබ්භා පුන භාසිතුං.

සබ්බස්ස ගහණෙනෙත්ථ පචචගගාදිභෙදනො,
නිද්දිමේ සකලො සබ්බො තෙන ආයාචිතො සියා.

තෙනමෙන යාචිතා එව සකිං තස්ස පුනප්පුනං,
කමමවාචං භණ්ණමිතිකථායං නියමානුගා.

එවං තස්සංව සිමායං තක්ඛණි තමති වාසරෙ,
මාසමිති භායතෙ තස්සං පරිසායං භාසනා.

අඤ්ඤයං වා'පි සිමායං ඛණ්ණඤ්ඤමිති දිනෙ තථා,
මාසමිති සරදෙඤ්ඤිස්සං පරිසායං පුනප්පුනං.

භණ්ණෙන ආනිසංසො'පි විනයඤ්ඤාහි භාසිතො,
තෙක සාසන වං සෙසු ම ර මෙ සත ම මා දි සු.

තස්මා මයමිති කතාන කමමමෙවං පුනප්පුනං,
කරෙත්තා දලිතිකමෙව කමමෙව සාධයාමසෙ.

ඉච්චෙවං සකවාදීහි සඤ්ඤාත්තා පරවාදිනො,
නිගගහංව සමායානා අනෙසනනා පරං නයං.

ස වෙ පනාදි පාඨ මිති පුන ප්පුන පදෙපන,
තක්ඛණි ඉති අත්ථො'ති දසෙසනනා ආභරන්තිමෙ.

පුනප්පුනං ආමගඤං අකඛාසි භගවා'නිව,
පරිවතතිය වඩ්ඪිසො මනනං පුනප්පුනං'තිව.

පුනප්පුනුපධාරෙහි ඉච්චස්සාහ මුත්ති'තිව,
පුනප්පුනංවාචරිසෙ භණ්ණෙන ඉතිවා'පිව.

කුකකුට්ඨිනො'පි සෙට්ඨිධිතරං තං පුනප්පනං,
වාරෙතිච්චෙසු ධානෙසු තකකිණ්ණො'ති වණ්ණො ය.

එවමෙවං යථාචුක්ඛපායො'පිව පුනප්පනං,
වතතුං වට්ඨති ඉච්චත්‍ර වදනො තකකිණ්ණො'තිව.

උද්භවෙසු ධානෙසු පඨමං දුතියං ඉති,
පුනප්පනපථෙ අත්ථං විවාරෙසු'තිදිපිතුං.

එසෙසා යො පුසනා යා ව තථා සමුප්පනා'තිව,
සමුප්පිතතතම් ච්චාදිනසෙනෙව පුනප්පනං.

මුනිනා දෙසිතෙමසම් අපරඤ්ඤාදි දිපනෙ,
අභිධම්මනසෙ අත්ථවිසෙසං වණ්ණො'තුං පුන.

අත්ථසාලිනියා ධම්මසබ්බහඨිකථාය හි,
ව්‍යථනානං වොපසග්ගඅත්ථානව වසා පන.

පුනප්පනංව භණ්ණං දල්ඝ්ඛිකමමනා වතො'පි,
යථාහි ආවුසො භග්ගත යකො සපෙයො'තිභාසිතො.

දල්ඝ්ඛිකමං න භොති'තිවතා විකඛ්ඛතතුමෙවව,
ආවුසොආවුසො භග්ගතභග්ගත'ත්තාදිවසෙන හි.

වුත්ථාමත්ථවිසෙසමපි අජානනො වදෙථ වො,
භයකොධාදිඅත්ථාය තුරිතාලපනව්‍යයො.

සමමුත්තාමෙණ්ඩිතෙ තත්ථ යකො යකො'තිආදිනා,
දල්ඝ්ඛිකමොය විකඛ්ඛතතුං භණ්ණමපි උදිරිතං.

තුමෙහසෙවෙත්ථ පුච්ඡාම තිවතුකඛ්ඛතතුමෙව කිං,
වුත්ථා භොති න භොති'ති දල්ඝ්ඛිකමමම්භොදිතං.

කිමෙත්ථ යකො යකො'ති වග්ගිකඛ්ඛතතුමුදිරණො,
ව්‍යථනානොපසග්ගත්ථසා ව පුනභාසනං.

පුන පුච්ඡාම විකඛ්ඛතතුං ආමග්ගං අදෙසසී,
ඉති තිස්සස්ස දෙසෙනො ධම්මරුජ්ඣ පුනප්පනං.

පඨමං දුතියං'නොවං වඩ්ඨිසො'පි පුනප්පනං,
පරිවර්තනසි විකඛ්ඛතතුං මනුෂ්‍යං භො'ති තනොපරි.

පුනපුනපුපධාරෙහිඉවසස මුනි දෙසසි,
විකඛනතුං උපධාරෙහිනිහ අජකාසයො ඉති.

පුනපුනං භණ්ණෙන'නි ඉහ විකඛනතුමෙව කිං,
විකඛනතුං කිනතු වතධොතං නිවාරෙසි පුනපුනං.

පුනපුනනතිමසසයො විකඛනතුමිති භාසනා,
අපරිච්ඡින්නකාලයො පාළියාදිසු ධංසිතො.

සචෙපනාදිපාඨමිති අකුප්පං කුප්පකනතිව,
විහි නාමෙහි වුතෙනසු අත්ථං සමමා න පෙතඛිය.

විප්පකතෙ කමමවාචාභණ්ණෙන අනතරන්තාර,
පරිසන්නො මිකාරෙ'පි අප්පතෙන කමමසුඛියා.

ඤානිං විසොධයාමා'නි අනාරබ්භානුසාවනං,
පුනපුනං වදෙ ඤානිං තථානුසාවනාසු'පි.

අනාරබ්භව දුතියං පඨමං අනුසාවනං,
වදනෙනාව විසොධෙහි දලුතත්ථාය පුනපුනං.

තතියම අනාරබ්භ දුතියං අනුසාවනං,
දලුතත්ථාය වදෙයෙවං පුනපුනනතරන්තාර.

කමමධාරණනාමමුහි නොචෙ අනතපට්ඨගහෙ,
අනාරබ්භව තතියං සොධයෙ අනුසාවනං.

කමමධාරණනාමං වා පසලපනෙනා'තිආදිකං,
අනතපට්ඨගහං වා'පි භණ්ණං සමමා විසොධයෙ.

එවං පුනපුනං දෙසසොධනෙනනතරන්තාර,
වුතෙන කමමං සදලුතංව පතිඨාති'ති භාසථ.

අනිට්ඨිතෙ සකිං කමම මිකාරෙ'පි අනාගතෙ,
කුතො අකුප්පකමමං තං දලිඛිකමමාරහං හි යං.

තථෙවානිට්ඨිතෙ කමම කුප්පකමමං කථං ලභෙ,
යං හුචාතිඨිතෙ කමමං භණ්ණෙන පුනපුනං.

අකුප්පකමමං කුප්පනති ජනාථ වචනෙහි'පි,
චෙ'පි තානි න සන්ති'ති සකිං කචා අනිට්ඨිතෙ.

තෙතෙවැනිටිනෙ කමෙම භණනං අනාරනතර,
දලිකමම න හොතෙව අකුප්පස්ස අභාවනො

තථෙව කුප්පකමෙස්ස පතිකාරෙ'පි නත්ති වො,
භණ්තෙ දෙසසඤ්ඤාය නිට්ඨිතමිති අභාසනං

වුත්තනසෙන භණනා පුනප්පුනනතර කතා,
ඤ්ඤානුසාවනාසුඛි සදෙසා වො'ති දීපිතා

තතිසානුසාවනායනෙන නිද්දිඨායඤ්ඤාසුඛියා,
ඤ්ඤාතිපමකමෙමපි මනෙ තුමෙනති ඤ්ඤයනෙ

පුනප්පුනනතිමස්සතො විවාරෙසු'ති ඤ්ඤිතං,
ආවුසොආවුසො'තාදි හ වො දු හරණෙසු'පි

ආවුසො'තත්තු සොකාරෙ අසමපනෙතව තත්තිණ,
ආ'ති වු'ති ව ආවු'ති වදෙසෙතවං පුනප්පුනං

උපමානොපමෙයානං හොති සංසදනා යථා,
අවුත්තනතා තථා ගථා තුමෙනතෙව උදුහවා

පුනප්පුනනතිමස්සතො පාලියඨකථාදිසු,
අපරිච්ඡින්නකාලස්ථවසෙනා'පි නිදසිතො

උදෙසො බ්‍රාහ්මණෝ තීසු දිවසෙසු කමාගනං,
මුනිං පිණ්ඩන නොසෙතා රුධොව අනතිමෙ දිනෙ

පගඛක්ඛායං සමණෝ ආගච්ඡති පුනප්පුනං,
ඉති ආහ මුනිඥො තං සංකප්පෙතා තහිං ධිනො

පුනප්පුනං වපනති'ති ආරභිතාන දෙසනං,
පුනප්පුනංව වස්සනති දෙවරජ'තිආදිතා

දෙසෙසි කරුණුවෙගසමුස්සාහිතමානසො,
කරුණතා වණ්ණනං තස්ස ධම්මසඛගාහකා පුරං

පුනප්පුනං වපනති'ති එකථානෙ වපිත'පි,
අලමෙ ත්‍යාවතා'නෙතවං අනොසකතිතමානසා

පරපරෙසු වාරෙසු වපනතියෙව කස්සකා,
පුනප්පුනංව වස්සනති ඉති නෙවෙකවාසරෙ

වස්සිනා නිභිතෙ නෙකදිවසෙසු පුනප්පුනං,
සංචච්ඡරෙසු චෙවාපි වස්සනෙන අරතරන්තරං

එවං ජනපද ඉධා හොනති සබ්බස්මිමෙව ච,
පුනප්පුනතතිඑතස්ස අසො එවනති කිත්තසුං

වුත්තතතා මුතිනා චෙව ධම්මසංගාහකෙහි ච,
පු න ප්පු න ප ද ස්ස එ ව නතං පටිජ්නති

පච්ඡාසො පුන'තොවං දසයිතතතාත්ථුරතිසා,
අසනෙන පඨමස්මිං පුනත්ස්ස අභාවතො

පුනවතනුං වට්ටති'තිවුතෙන වෙ හොනති භාසිතා,
පුනතො පඨමං එකං පුනෙකනති යථානිකමං

තථා පුනප්පුනං'තස්මිං විකාඛතනුං පුනසොගතො,
ජිතෙ පුනප්පුනංසද්දෙ පඨමා වෙ පරෙ'ති ච

තසොච පච්ඡිමනෙතන වාර හො නති නහෙව වෙ,
පුනතො'පි පුන'තොවං පුනප්පුනත්ථසමිඤ්චා

ධම්මසංගාහිසා අභිකථාසමුපි න දිපිතං,
පුනප්පුනපදස්සතො විකාඛතනුං භණ්ණනතිදං

පුනප්පුනපදස්සතො පාළියභිකථාදිසු,
දිනමාසොතුචස්සාසුකප්ථානමපි වසෙන ච

සංඛතාපිරහිතෙ වාරසමුදයෙ පවත්නති,
ඉතිස ඤාසුපිතං චත්ථසුතතිං නොපපරිකඛියං

පුනප්පුනනති මස්සතො විකාඛතනුං නො පරි ඉති,
භණ්ණනාත්ථුචිතො සඬා ගලිතා වො මහානට්ටං

පුනප්පුනං කම්මවාචං චතනුං වට්ටති'තිරිතං,
ගරං කරෙතතා තසොච ආනිසංසමපෙක්ඛියං

ඤාතානුසාවනාදෙසසොධනත්තං තස්මිං 'පි ච,
වුත්තනායෙනාවසෙසදෙසානං සොධනාය ච

අඤාඤාති අපරස්මිමපි දිතෙ මාසෙ ච භායතෙ,
අඤාදිස්සං පරිසායච කම්මවාචං පුනප්පුනං

අපරිච්ඡින්නකාලත්වසෙනා'පි භණ්ණමසෙ,
දලතිකමම කමම සාධෙතුව යථොදිතං.

සඤ්ඤපිතා පනෙවමපි සකවාදීහි නෙ පන,
විතණ්ඛවාදිනො දෙසං දසෙස්සන්තා අපරමපි ව.

අකුප්පකමමහිකඛුනං තථෙව කුප්පකමමිනං,
නුපසම්පන්නකාතව පුනසිකඛං දදුථ වො.

එවං සනෙත හි නෙ වුඤ්ඤා දහර ව කමොදිතා,
ලාභාදිගහණ්ඨානෙ ධුතා උප්පට්ඨාපට්ඨා.

ගණ්ණන්තා කුට්ටස්සානි අගගලාභං විලුම්පරෙ,
විලොමං සාසනසෙස්සවං කරොථා'ති ව අබ්බවුං.

එවං වුත්තා විතණ්ණධම්මි වදන්ති සකවාදිනො,
අකුප්පකුප්පකමමානං පුනසිකඛං දදුම නො.

තථා'පි කාචි සම්පන්නි විපන්නා හොති චෙ මයං,
තස්ස සංසොධනෙනෙව සිකඛං දදුම පුනප්පුනං.

තතොප්පදානි වස්සානි ගණ්ණම තස්ස හිකඛුනො,
සඛිකාරහිතකසෙස්සව ආදිවස්සං ගණ්ණම නො.

එවමෙවං කරොන්තා ව අහම්. සම්බුධසාසනෙ,
සුපසම්පද වං සං ව කරොම ධනීයං මයං.

අභණ්ණන්තා සකිං කමෙම නිට්ඨිතෙ වො පුනප්පුනං,
කමෙවාවං කුප්පකමම කථං විගතකංඛිනො.

ඉච්චෙවං සකවාදීහි යුත්තිසඤ්ඤානෙන නෙ,
සඤ්ඤපිතා අහුං තුණ්හි විතණ්ඛවාදිනොගුධං.

වින්නං පඤ්ඤානමෙනෙසං යුත්තිවිඤ්ඤාපනෙසු ව,
දිස්සනෙන විනයායු'ති යුත්තිසො සකවාදිතං.

වාදං වාදිනමෙසං 'පිභගදින්නයා ආදිනො යාව අන්තං
පස්සන්තා දලතිකමෙම අපගතවිමති හොන්ති යෙ සඤ්ඤිතාහුං,
කථා කමමං සකිං නෙ පුනපිව කරණ්ණ තස්ස ඤායානුරූපං
අධා සීලස්ස සුඛිං පටිලහිය තතො සාසනෙ යනාති වුඤ්.

පාලිසස්සථානුලොමවිවාදවිනිවර්ණකයො.

විනයාලංකාරවිකාකාරෙ නෙපිටකො සුඨි,
 භණ්ණෙන කමමවාචාය ආනිසංසං පුනප්පුනං,
 දසෙසුනො කතකමමසී. වනුආදිසු පවසු,
 එකධෙග'පි අසමපුණ්ණ කමමකොපසස සමිභවා,
 සොධෙඛා කරණෙනසා විපතපගමා පුන,
 හොති'ති කමමසමපතති වතා'පිව සති. කතෙ,
 කමම අකුප්ප භ්ණෙ'පි භණ්ණං හි පුනප්පුනං,
 දලිකමමථිදං හොති තෙනෙව පුනකාරියං,
 ආගමනො ආනිසංසං දසෙසුනො අපරවපිව,
 පරිවාරවණ්ණනායං තථා විනයසධගතො,
 දුරුතතසොධනන්දාය පාදමිති ව යථොදිතෙ,
 පුනප්පුනං ව වතඛිං'ත්තපලකකණ්ණොදිතං,
 ඤානානුසාවනාවනුසීමානං පරිසාය ව,
 තෙනාවසෙසදෙසානං සොධනං හොති දසසිතං,
 තස්මා පච්ඡිමපාදොයං දෙසසොධනසාධනො,
 වුභොතාවාචරියෙන'තිදසෙසකා'පි ව සො විදු,
 කෙපි ආවරියා දෙසසොධනස්. පුනප්පුනං,
 පඨමං තමිති වතඛිං කමමසස කරණකකණ්ණො,
 න වතඛිං විරෙන'ති වදනති වචනං ඉදං,
 අභිකථාය නාගඪී විකාසු'පි න නිච්ඡිතං,
 තෙසං තං මතිමතතනති කෙවිවාදං පටිකඛිපි,
 පටිකඛිපිඛා තස්මි. හි කාලෙ භණ්ණතො'පිව,
 පරභාගමිති භණ්ණෙන ආනිසංසං පකාසසං,
 අකඛරහිනාදිදෙසෙ සොධෙය් පඨමං භණ්ණං,
 න වනුසීමපරිසදෙසානං සොධනං කරෙ,
 කමමවාචං තති. වතා තස්මි. කාලෙ පුනප්පුනං,
 තමෙවවනු සා සීමා සායෙවපරියා තති,
 අසොධනියනා එවං විපතතිති විපතතිනං.

කථනනොනා අපරසම්. තං කාලෙ කමිං පුනප්පනං,
වතප්පි ස මෙ තති ආදීනි ආගමි පුච්ඡ ප්‍රකීති. ~~~~~

එවං පුනප්පනං කමිකරණේ ආනිසංස තං,
දසෙසසි පරකාලසම්. බුච්ඡිමා නයකොච්ඡෙද. ~~~~~

ලබහිතා පුනසික්ඛාය භවෙය්‍ය දහරෙ'ති සො,
ආසඛිකාරහිතො ධාතො කතං වෙ තං පුනප්පනං. ~~~~~

අපච්ඡික්ඛානසික්ඛිතා පුරිමායංව සො සිතො,
සුලබ්දලුහිකමෙමාව හොති නො දහරෙ භවෙ. ~~~~~

යථෙ'වං පුනසික්ඛාය හොති යස්මා පතිට්ඨිතො,
ආදිවස්සං ගණන්තො සො දෙසං නාපථෙ'නෙ කථං. ~~~~~

ඡන්තො තථිතො එවං ආදිවස්සං ගණෙය්‍ය සො,
සාවථෙ'ව අඡන්තො න ප්‍රසෙ කිච්ඡෙදසනං. ~~~~~

කථං විඤ්ඤායතො තහති පුච්ඡායඨිකථානෙය,
උනවිසතිවස්ස වහසික්ඛාසංවණ්ණනාය හි. ~~~~~

යාවතා සො න ඡන්තාති උනවිසතිවස්සනං,
නෙවස්ස සගගමොක්ඛානම නිතරො'ති තාවතා. ~~~~~

වතප්පිපනනායෙවං කමිකොපස්ස සලිඝවා,
උපජ්ඣාරහකාලසම්. උපසමුප්පනං යතො. ~~~~~

වුතො නොන අදෙසතො ඤ්ඤායතො වුතලඝ්ඛණේ,
සීමාවිපතතිආදීප්ප ඡන්තෙප්පි අයනනොයො. ~~~~~

අඤ්ඤද්‍ය අඤ්ඤසීමාදෙ කමිසෙස කරණෙන ව,
විපතතිසොධනෙනෙවං සිලපුච්ඡි. ලතො බුධො. ~~~~~

තස්මා සො පුරිමසෙසව කමිසෙස කරණකිඛණේ,
නුපසම්පනනකො පච්ඡා සුපසම්පනනකො භවෙ. ~~~~~

ඉතෙ'වං ජමබුද්ධසම්. මුමරථාදීප්පි ව,
ඤ්ඤායො පුනප්පනං සික්ඛාද්‍යනාකාරප්පකාසනා. ~~~~~

විකාකාරෙ සසිගො නදි ගුණනිනදං ඝ්‍රයනො දලිනිකමෙම
නෙ තසමිං දෙසදසසියතිමුරගනි හිනනසොතාව යානා,
ථෙරො වාසිදුබ්බො අතිසයනිපුනො වාදිවානෙහකමෙහ
වෙරි මඤ්ඤ පුමෙරං ත්‍රපගනපුලිනාහුං තථා පංසුපිණ්ඩා,

ජමුදිපෙ මරමරසාදිසු පුනසිකාද්‍යනසො.

ලඬිකාදිපෙ මහාථෙර අකරංසු යථා පුර,
ඉධෙව පුනසිකාය ද්‍යනං තමපි නිබ්බාධථ

පුනුපසම්පදන්තා රාමඤ්ඤදෙසනො ඉධ,
හික්ඛුනමාගතානං යං ථෙරා භාසිංසු ලඬිකියා

වුත්තං පකරණේ තඤ්ඤි කලාණි ති සුවිසසුනො,
පුබ්බථෙරානිද්‍යුච්ඡිණ්ණමායසමනොධ සිහලෙ

වි දෙසා ගත හි ක්ඛු න මු ප සම්පද ද්‍යන නො,
ගිහිනොව මයං තෙඤ්ඤං පඨමං තෙහි වාපිය

චිවරෙ අපනෙත්වාන ද්‍යපෙත්වා වසනෙ සිනො,
අගාරිකානං පාපෙත්වා පබ්බාජෙත්වාන නෙ පුන

සාමණේරානමුපසම්පද්ද්‍යනන්ති තං තථා,
කිසසු හෙතු තිපුලිජාය විදෙසා යෙ ඉධාගතා

මඤ්ඤමානාව නො සුඛා පුරිමා උපසම්පද,
සිහලදෙසියානංව සුඛා ති උපසම්පද

සඛාසම්පජානා හුත්වා ගණිංසු උපසම්පදං,
නිවන්තා ව සදෙසං නෙ පච්ඡාසිසාදිනං තසිං

ආදිසිත්වා පරිජනං හුත්වා විප්පටි සාරිනො,
පුනුපසම්පද්‍යවස්සමගණෙත්වා හික්ඛවෙ

පුරිමංයෙව ගණිංසු තදමනාකං න රුලවති,
තෙනෙව ආවි ඡණ්ණං තෙඤ්ඤං ථෙරාචොවුනති ලඬිකියා

ඉමිනාචිණ්ණවචනා වුත්තංයෙව තනො පුරෙ,
අපච්ඡිකාතසිකානං හික්ඛුනංව යථාචිති

දලිහිකමොදිඅත්තාය සිකඛාදුනං පුනප්පනං,
සිහලදෙසියා ථේර අකංසු'ති නයඤ්ඤානො

අපච්චිකඛානසිකඛානං කඛාපෙවං පුනප්පනං,
සඛිකාවිරහිතභානො ආදිවස්සං ගණිංසු නො

විපතඝපගමත්තාය කතං යෙසං පුනප්පනං,
තතො වස්සං ගණිපුත්ති තෙසං තෙනෙව ඤාපිතං

තත්තං තං කිස්ස හෙතු'ති හෙතුනො ඤාපනෙන'පි,
උතතානොයෙව වුතතානො තපනොව නහුගගනො

පුබ්බකානං හි ථේරනං ලඛිකාදීපතිවාසිනං,
ඉච්චෙවං පුනසිකඛාය දුනාකාරථිකාසනා

ලඛිකායම පුනප්පනංව අකරුං සිකඛාය දුනං පුර
ථේර යෙ විනයඤ්ඤානො පුනධර කලාඝණිනද්දසු,
යෙවා නං විතථං කරෙය්‍යමුදිතං පාසාණලොඛාගතං
සෙනහංවුරුතිපිලනෙන'පි ච තෙ මඤ්ඤ ලහනති'තිධ

ලඛිකාදීපෙ පුනසිකඛාදුනනසො.

—:~o~:—

නෙකරුථිඛිසමපනෙනා දෙසභාසාසු කොවිදො,
කුමරකාලෙ පබ්බථ්මපගො සභාමභුභුණ්

සධම්මවිනයෙ සද්දසණේ ව පාටවං ගතො,
සිලාවාරථ්වදිනං ගුණනං භාජනො සුචි

රුත්තභේ සවජ්ජරඤ්ඤාණන්ධරු'තිපාකටො,
ධම්මසුතතිකනාමස්ස නිකායසසිස්සරෙ අහු

තස්ස ඡේකගගතං ලොකෙ නෙකජ්නියපණ්ණිනා,
වණ්ණණනතිතත්තෙනෙව කො අඤ්ඤා'තිදිසො චුට්ටො

මරම්මවංසරුමඤ්ඤාතිකායෙ සභාමජේ තභි,
නවඤ්ඤානුනායකා'පි ථේරහුං ධම්මසුතතිකො

ලඛිකාදීපෙ මුම්මවංසතිකායෙ විනයඤ්ඤානො,
ඨරනඤ් මහාථේරවරස්සාග්‍රවනාය සො

නවතෙරෙහි මනෙතකා පවතනි. සාසනෙ නති,
ඵරෙ වජ්ජකුණෙව සබ්බසං මනියා ලිබ්බි.

ලිබ්බා නං සමසෙසි රජමුද්දය මුද්දිය,
කිරිවලකකුණධිකාය යථාචාරිකසං සිමනො.

චුතතං තත්ථ මහාරඤ්ඤ ඵරභූතෙන විඤ්ඤානො,
සනති තබ්බදීපරබ්බ රබ්බ පොකාමනාමබ්බ.

තථා තලබ්ගරභිසම්. පෙතුදෙසාදිසුචිව,
අතිරෙකසහසානං වසානුපරි සාසනො.

චි ර ට්ඨි ත නාං මු ල සං සු ප නි ඩා ප කෙ හි යා,
සීමායො සමමනා හොතති ඵරෙහජ්ජනනා'පි නා.

අකඛරසඤ්ඤාණලොචපාසණ්ඨප්පකෙහි'පි,
පඤ්ඤානා තාසු ඵකිසං. උපසම්පජ්ජියා'පිව.

නානාසීමාසු අසකිං භණ්ණෙන පුනප්පනං,
සුලබදලුතිකමෙව උච්චිතිතාන භික්ඛවො.

අඤ්ඤිසංඤ්ඤිසං. පොරුණ සීමායං සනතිසීදිය,
සික්ඛාදුනෙන කාරෙතති දලුතිකමං. පුනප්පනං.

පාළිය ඩකථාදීසු කිවා'පි හි ඉදමෙන,
උජ්ඣං නාගනං දලුතිකමං. තස්ස තථා'පිව.

පඤ්ඤායනෙ අද්දසනනං. අධමෙමන කතස්ස හි,
කමෙසුසුකෙකාටනං යස්මා චුතතං. තස්ස ව පාළියං.

අකඛරතිනනාදීනං සොධනත්ථං. පුනප්පනං,
වතතබ්බං'නුදිතස්ස ඩකථායං. වචනස්ස ව.

දිස්සනෙ අනුලොමංව නෙකකඛනතුං තථා කතා,
දලුතිකමො'පි නෙ භික්ඛු අඤ්ඤං ජනපදං ගතා.

යත් පොරුණසීමායො න දිස්සතති තථා සති,
සුඛොපසම්පද්දකමෙමිච්ඡිනෙතති පුනප්පනං.

උදකුකෙඛපසීමායං සනතිපානිය නාදිසෙ,
භික්ඛුපසම්පජ්ජනබ්බං. නෙසමනෙත යථාචරි.

උදකුඟෙහිපසීමාය කතං කමමං සකිමපිච,
සීමානො විගතාසඛිකං නොති කිවා'පි කෙවලං.

පුබ්බියා කමමවාචාය පරිසාය ච අඤ්ඤාදා,
අඤ්ඤානි දලිහිකමෙමාපසමපදා ඵසියා සදා.

උපජ්ඣාවරියානං නො වාදෙද ඵවං හි තං මයං,
ආරොචම යථාභූතමායසමනානසස නො මුධා.

අමෙහපු ඵවරුපො'පි අනෙව අනියො චිරං,
ඉච්චාහ සො මහාරාජා සහමාදිසො යථොදිනො.

තමෙදි පසියා මා දි දෙ සෙ සු'පි වි භා වි නං,
ඉච්චවං පුනසිකම්මාය දානාකාරස්සකාසනා.

නෙත්තඤ්ඤා සහමහුපො හංගි පුනකරංගි දලිහිකමෙම
කො අඤ්ඤා නමිහි දෙසං වදති කපි පභූ නාදි ^{ගුණං යො}
සො ධඤ්ඤාවාහ වංසං සුචිරම'පි තහිං වතනමානං ^{නෙවාසිතාව,}
සො අඤ්ඤා බ්‍රාහ්මිනෙවං ඉති සසකමුඛෙ වතනුපාතෙ'ති ^{විසුඛං}
මඤ්ඤා.

සමාපබ්බස්සිතා යෙ උභයකුලපුතා ජාතියාවාරනො ච
බ්බාසා හොනතිමසමිං ජිනවචනපථෙ සාසනෙ චුඤ්ඤාමා,
අබ්බා නෙ කමෙසුබ්බං ඉහගදිතනායායෙව සමමා කරිය
සුඛා යනති'ති සනතිං'පිච සුපටිපදායානුසාවෙන මඤ්ඤා.

සහමදෙසාදිසු පුනසිකම්මාදානනසො.

—:~0~:—

අපිවාපලොකනාදිකමමානං සාධකාසු හි,
බ්බාබ්බාසු සීමාසු අනුඤ්ඤානාසු නාසු'පි.

බ්බා තා'තිච්ඡද්දිකාදිදෙසසුතනා සචෙපන,
ඵකාදස'පි සීමායො අසීමාති පකාසිතා.

ගාමකෙකුඟෙහි සදිසා ඵව හොනති'තිවත'පි,
තිසිදිය කතං තාසු කුප්පති'ති පටිකබ්බි.

උදකුකෙකපසිමච්ඡරුකකසාබාදයෝපිව,
විසභාගං බබසිමං ගාමං වාහච්චි චෙ ඩිතා

සතොතං තං බබසිමං ගාමංවාපි අසොධිය,
වුරුතතතා කතකමමානං කොපසසච්ඡානසො

හෙඬි, ඉධෙව දුතියතනියචතුත්තෙසු ච,
පරිච්ඡේදෙසු සමුඛසාසනෙ සුඛිකාමිතං

දුට්ඨානමපි සිමානං විපතති පරිදීපිතා,
අනුලොමනසෙනෙව පාළියච්ඡානදිනං

න කෙවලච අමෙහති දීපිතාපිච්චොපන,
ජමුද්දිපනලෙ මුලලදෙසෙ ජාතාපි පණ්ඩිතා

ලජ්ජකුකච්චිකා සිකඛාකාමසේරු ච නං බුදුං,
විපතතිලකමිණං සත්තිකඛිතච්චි නයකොවිදු

තෙසු තාව සමිසරජමහසේරු සමබුච්චි,
පරිසරාතිමිති කුසලො පටිපතතිවිසාරදෙ

තුමිහං විවාදකරණච්ඡානමච්ඡානදින,
උච්චිතාන දසසාම තං ධාරෙයසච්චි සාධුකං

සභාගා විසභාගාති සිමායො දුට්ඨාති තා,
දසසසාමා තත්ථ උතතානනසෙන විනසානුගං

විහාරගාමසිමාති ගතා රුකකලතාදයො,
නදියං උදකුකෙකපෙ හොනති යසො පතිලිපිතා

රුකඛාදයොදකුකෙකපා නිගගතාපි තථා සිද්ධං,
විසභාගං බබසිමං ගාමං වාහච්චි චෙ ඩිතා

ච්චං සතොත අසොධෙච්චා ගාමසිමාදයො සථා,
උදකුකෙකප සිමාය කතකමමා විපජ්ජරෙ

දකුකෙකපං අසොධෙච්චා ගාමාදියු තථා කතා,
කමමා යනතිති කොපරිතං නියමෙච්චාන සබ්බසො

බුඛසස පරිනිබ්බානා චතුසසනාධිකානිහ,
වසසානං විසභසානොපජි දුතියභායනො

පඨමාසාලහිමාසමිති නෙකෙහි පණ්ණිනෙහි'පි,
සංසඤ්ඤාගමඤ්ඤාහි විනිච්ඡිනිය සාධුකං

පෙසයං සො මහාසඤ්ඤාන් විනයකොවිද්දො,
කමමසුඛා ඉමසමිං හි කාලෙ කමමිකහිකුඤ්ඤා

දකුකෙකපපරිච්ඡේදබහනාරං සුචිසොධිය,
කාතබ්බානි'ති කමමානි උපදෙසමදා තහිං

පඨමෙන අතුඨා'ති එතාසඤ්ඤාචාදිනො,
නිච්ඡයෙන සොචසඤ්ඤාන්තරෙණ සුනාපරං

විවාදනිච්ඡයං කතා පාළියඨකථානුගං,
ලබ්බාදීපමපෙසෙසි තසමිංයෙව හි භායනො

නිච්ඡයෙ දුතියෙචා'පි නෙ නෙවඨංසු චාදිනො,
ඉති මනතා සොචධිමා තතියං නිණ්ණයං අකා

කතා විවාදථානමහි නදිං සෙතුම අට්ඨකං,
කමමසස කරණකාරං දකුකෙකපපනාරෙ තහිං

ගාමසබ්බකපෙසතුසස උදකුකෙකපමනාරෙ,
ආභව්වථානං සනෙතචා, ඤ්ඤපෙතුං කමමකුප්පනං

කමමිං කුප්පති ඉච්චවං විතතකමමා ලිඛාපිය,
සනිණ්ණයෙ තෙපි පණ්ණින ලබ්බාදීපමපෙසසී

තෙසං හි චිත්තපණ්ණානං පටිබ්බොති එත්ථ'පි,
චතුස්මහි පරිච්ඡේදෙ යොජ්ඣානි යථාරහං

තානි ලඛාව නඨංසු නෙ අසඤ්ඤාචාදිනො,
තසමිමපි නිච්ඡයෙ සඤ්ඤාන්තරෙණ ධිමනො

අපරෙ'පිව චනතාරෙ ඵෙරහං මුමමණ්ඩලෙ,
අසෙසසඤ්ඤාභාරසස චාහි සාසනසොධකා

චතුස්මං තෙසු ඵෙරෙසු ප ඤ්ඤාසාමි'තිවිසුනො,
සිමාවිනිච්ඡයං ඵෙරෙ කතා පෙසෙසි කොවිද්දො

තෙසෙව අගගධමමාලබ්බාතො'තිසමව්‍යායො,
විවාදනිණ්ණයං ඵෙරෙ පෙසෙසි පචමං පරං

ඡඬං ලබ්‍හානිවාසිති තෙහසසිකරවාදිති,
 ප්‍රඬං පසුභං විසාකකා ථෙරෙ පෙසෙසි ඡාගරෙ
 නිණ්ණයෙසෙද්ද න ගණනනු තාවාසසිකරවාදිනො,
 න ගණනනි කථං අර්හපුච්ඡා විසසජ්ජනෙ කතෙ
 චතුරෙ පචමෙ ඡඬං නිණ්ණයෙ ච යථොදිනෙ,
 තෙවාසසිකරවාදි නෙ අඬංසාධානගාහිනො
 පච්ඡාසො ඡාගරතෙරෙ නිකමිතො සදෙසනො,
 එතාගමෙ වසං සත්තමාසමර්හං සුබ්බිමා
 සීමාදුලලභිගාහිනං ලභිනිසසජ්ජනාය ච,
 අනෙකපරියායෙන දනොවාදං මහාසයො
 වි න ස ථි ක ථා වි කා පා ථා නු සා ර නො ව නං,
 විනිච්ඡිනිය දෙසොසං සසිකරෙ'තිසමවතයො
 සුගකරෙව ආදිචො නිතණ්ණං වසා පන,
 අතිවපාකථො'නෙත්වං සත්තමං නිණ්ණයං අකා
 කකා සසසසහායං තං වාචෙතො විනිච්ඡයං,
 ගණනාදුසො'තිවතොද්‍ය නසසාසසිකරවාදිනො
 ඉතං සො එතානිචොති නිථපෙතො ගතො සකං,
 දෙසං නාවාහිරුලෙතාව ඡාගරතෙරපුබ්බතො

සංඛෙපෙන සත්තසීමාසසිකරවිනිච්ඡසප්පවකති

දුලලභිගාහිවිමලසාරතෙරෙ'පි සත්තමං,
 සීමාවිනිච්ඡයං තච පහාය විනසානුගං
 සඤ්චිංවපරමාසං සීමාලකඛණදීපනිං,
 විනසාවනියාකාසි කණ්ඩකාවරණං විසං
 සො එවංධමවිනසවිමුඛො ගරුතෙව්වයෙ,
 සලභිං දීපසතෙතො යාවජ්ජා'පිව නිථිති
 නසසානුවර්තකා පබ්බජිතා අගාරිනො'පිව,
 අධමමාවිනසසෙද්දව දුල්භමාද්‍ය නිථිරෙ

තිඨනනා ව ධම්මවාදීපකඛියානං අනෙකධා,
කරුණති ගරහංචෙව දෙසමාගෙපනං‘පිච්ඤ්ඤා

භගවා ච අධම්මානුචතනනමෙහි සමබ්බුච්ඡි,
දෙසං අනෙකධා ධම්මෙ නත්තනත්තං යථාරහං

“අවච්ඡෙද වච්ඡමතිනො වච්ඡෙද චා වච්ඡදසසිනො,”
“මිච්ඡාදිට්ඨිසමාදානා සතතා ගච්ඡන්ති දුගගතිං”

“යථා සාකප්පිකො නාම සමං හික්වා මනාපථං,”
“විසමං මගගමාරායන අකඛච්ඡිනෙනාවක්ඛායති”

“එවං ධම්මා අපකකමම අධම්මමනුචතනිය,”
“මානො මච්ඡුමුඛං පතෙනා අකඛච්ඡිනෙනාවක්ඛායති”

සෙධම්මං අනුචතනනති සම්මාසම්බුධගොචරං,
උපඨිභනති ධම්මචේ නෙසචෙවමුදිරිතං

“වච්ඡෙද වච්ඡතො ඤාතා අවච්ඡෙද අවච්ඡතො,”
“සම්මාදිට්ඨිසමාදානා සතතා ගච්ඡන්ති දුගගතිං”

“ධම්මො භවෙ රකඛති ධම්මචාරිං”

“ධම්මො සුචිණ්ණො සුබ්බමාවහාති,”

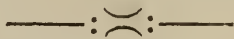
“එසානිසංඝො ධම්මෙ සුචිණ්ණො”

“න දුගගතිං ගච්ඡන්ති ධම්මචාරිං”

“නහි ධම්මො අධම්මො ච උභො සමවිපාකිනො,”

“අධම්මො භීරයං නෙති ධම්මො පාපෙති සුගගතිනති”

අධම්මාදිනවධම්මානිසංසදසනං

කම්මසම්පතතිනසා නෙ විපතතිනසා පී යෙ දුක්ඛාගාතා,
සුකරනයෙතිධ වුත්තා පාකො ධම්මාධම්මානව

ඉති සී මා න ස ද ස ප නො

කම්මසම්පතතිනසා දිසකාසනොනාම

පචම්මො පරිච්ඡේදො

ආරඬො යො හිතනොස සාසනුරේනානනනන,
වුරුනමරේකසනාගමම පරිච්ඡේදෙහි පවති.

සුරුනසුනනානුලොමාදිවිනසෙහි චතුර්ථි,
සමතුනො නිච්ඡුපගො සො සීමානසදප්පනො.

සමපතතිනිකරුකිණිණි ලබ්බාදිපෙ මනොහරෙ,
ගාලු 'නිපුර සෙ ඩි සස දිසා හා ග මහි උරුනර.

පටනාවුනමනමහි සානසමි. සුප්පතිච්ඡිනෙ,
සොණණසුනනාගනාමමහි පහසංචසථෙ සුගො.

ඒනො කුලමහි උදිනෙ දහරො දසවසසිකො,
කාරිතමහි තහි. ගාමෙ මහාමඩගලආදිකො.

මහාසමුද්දරමවෙහ විහාරෙ මනනතුනෙ,
පධානචතුසාරසසු. මහාථෙරසසු ඩිමනො.

මානාපිතුහි නිනොහං පබ්බජි. තසස සනතිකෙ,
සිකඛාපනාස නිනොඤ්ඤගරුනො නිකටං පුන.

සිරිවිසුඬපදමාදෙ අරියවංසපාලඉති ච වෙමරේක,
මහානිසසයකාරකාචරියපඤ්ඤසිහානෙන ච.

යසස නාමමහි සො මං මහාථෙරෙ විනෙසි ධම්මවිනයෙ,
සලමා සසද්දසමො යාවාචසසිකතිකුචුකාලො.

ගරුනො 'පිච ගරු යොපන සිරිසඬමමවංසපාලාදෙසි,
ථෙරෙ ඩිගනඤ්ඤ ගනො ධම්මවිනයාදිපට්ඨනං.

නිකායසසච පධානො සදෙසදෙසනනරෙසු සුතකිනති,
සිලවාචාරසුනෙනා සො 'පි විනෙසි විනයාදිසු මං.

තසසාචරියවරෙ 'පිඬ කුසලොසෙවාගමෙ සද්දසමො,
සුමණ්දිමහාථෙරෙ සකලමුමනිකායනායකො.

ඵතසසාචරියො 'පිච රුජ්ඨිරුජ්ගුරුමහාථෙරෙසි,
සිරිධම්මකඛකානාමො තසස ගරු වාලපාලොනාම.

වාලපාලසස ගරුනො ආචරියො සරණධකරුහිධානො,
සධ්දරුජ්මලගුණි චඤ්ඤවිහ ගගණතලමුපගො.

සො සිරිධම්මකඛකොචරියොයමිහ සඤ්ඤාජනවයෙව,
පබ්බතෙජ්ජපසංචයං ලබොව මුමුදෙසමුපගො

සිසාදීහිව සහෙව නත්‍රා'පි සඤ්ඤාජනා සාමනෙත,
ලබ්ධිපසංචයෙසිකො සඤ්ඤාජනායකතම නිකායෙ

ආගමිහලබ්ධායං මරමනිකායරුහනං අකංඝු නො,
අනිතවසාසනවංසෙ පවතති තෙසං චුතිතායෙව

ඉධාමරපුරනිකායෙ මරමනිකායරුහනං ලබ්ධිසංචයෙව,
ලබ්ධායකතායො මහාපථො පටිත්තමහොව

ලබ්ධායමිහ මුමුදෙව කමසොදිතසඤ්ඤාජනසභානං,
වංසො හි මහාවංසෙ මරමවංසෙ ච විසංඝුතොව

එවං නිදසානිකායෙ පථවරපරපෙරනුගතොධුතා,
නිකායමනුසාසාමි යථාබලං විනයානුසංඝා

සිරිසම්මනිකායෙ මරමවංසිකමහාභික්ඛුසංඝො,
සඤ්ඤාජන එව රුපියා සමමනෙතසි මමං ගාරවා

එසංඝගතසාසනධර්මවිනයාචරියො'ති සකෙ නිකායෙ,
ධම්මාලබ්ධාගතෙකිංසා පථො විනයානුසංඝනො

ගඤ්ඤාජනසංඝ පථො සඤ්ඤාජනායකතායො ධර්මසි මමං,
සොයෙව භික්ඛුසංඝො පියායනො මසි විසෙසෙන

සොහං නෙකවිහාරෙසු කාලෙත කාලමාවසං,
සගහභිතපසිනං බහුතනං අනුසංඝො

විසංඝො වාලුකානිසංගමෙ මනනිති කාරිතෙ,
කප්පිතමුදලිඤ්ඤාමහාරමෙ මනොරමෙ

තෙසංනුගහමාගමි මනනිඤ්ඤාලවාසිනං,
පථවයෙහි අනුතෙහි අකිලනො චිරංවසං

චිත්තසංඝානුප්පාදො කතතුකාමො විසෙසනො,
පාලියභික්ඛාදීහි සාරමාද්‍ය යොනිසො

සාකමිතිලොකනභනාගසුධාකරමං
 වෙසාබමාසසිතපක්කිදිනෙ ගුරුසස,
 සබ්බඤ්ඤාසාසනවරෙදසගෙනුහුනං
 ගනුංකරිං විනයසාගරතොව බිඤ්ඤං

යද්දති බලිතං එතථ පමාදබ්බමසලිතවං,
 පසස්සනතා සාසනසසඤ්ඤාං සොධයනෙනව තං බුධාං

ඉති අබනිසං ධම්මට්ඨිතියා අභිකංඛතා,
 ගනුංසෙසනසස කරණං යං පුඤ්ඤං සමිතං මයාං

යත්ථයනපුපපජ්ජිසං යාව සංසුඛිපතනියා,
 තෙන සබ්බභි විසදෙද නික්ඛපඤ්ඤාභවාමහං

දයාලුතො සුපොසෙසුං යෙ සංසික්ඛාපසුඛ මං,
 භොනතු තෙ සුඛිතා මාතාපිතරෙ ගරවො ච මෙ

ගෙවඤ්ඤා පාණිනො තෙ'පි භොනතු සබ්බෙ අනාමයා,
 අබ්බා පජ්ඣා අවෙර ච අනිසාචා'පි සබ්බෙ දු

යථා යං න නතරං යොව පුද්ධිනි ඵලිපාගතො,
 පාණිනං පුඤ්ඤසංකප්පා සිජ්ඣනතං සබ්බදුතථාං

සබ්බෙ'පි මහිපාලා පාලෙනතු මහිං රජධම්මවිහාය,
 සමමා වසස්සතු දෙවො වහනතු දෙවාව ලොකහිතං

සිම්බානසදස්සනො හි අනෙකවිනයනසමුධාවහාසකො,
 කෙසමනුසුය්‍යකානං ධම්මකායං නර්‍යානාසෙය්‍ය

දුලලබ්ථං භරතොතා සධම්මවිනයවිමුඛදුමුඛිනුනං,
 පිසසිලානං සුඛදෙද ආසාසනනතා සිරිං වහනුනි

නිසිකො සිමානසදස්සනො.

සුඛ පණ්ණාසකං,

පිණ්ණාසක ප	අසුඛපාටො,	සුඛපාටො,
4 13	සද්දහිතබ්බො	සද්දහිතබ්බො
„ 22	{ ආරියවාදං අනුනතො	{ ආවරියවාදං අනුනතො
6 7	තංතනථ	තංතනථ
7 7	සුසන්තිනස්ස	සුසන්තිනස්ස
„ 18	ලජ්ජගුණලෙසු	ලජ්ජගුණලෙසු
„ 23	ලඛිතී	ලඛිතී
„ 24	අනුරූප	අනුරූප
8 24	{ පටිසම්භිදං අප්පනතානං	{ පටිසම්භි අප්පනතානං
„ 32	දිබ්බම	දිබ්බම
10 15	අරොපිතකතා	අරොපිතකතා
„ 28	සමනුසාරනෙතා	සමනුසාරනෙතා
11 17	කුරුනදිනී	කුරුනදිනී
„ 18	සබ්බනථ	සබ්බනථ
„ 31	{ කරණප්පකා රංගසොනවා	{ කරණප්පකා රංගසොනවා
12 23	සබ්බන්තානි	සබ්බන්තානි
13 13	රුක්ඛකාලෙ	රුක්ඛකාලෙ
„ 21	වචනස්ස	වචනස්ස
„ 30	වුතත	වුතත
14 1	ඵමාකුලං	ඵමාකුලං
15 18	සුතනානුරූපං	සුතනානුරූපං
16 29	වෙදිකබ්බො	වෙදිකබ්බො
„ 30	ආදිකත්වා	ආදිකත්වා
„ 31	විසාඛි	විසාඛි
17 5	පනෙතං	පනෙතං
„ 6	පකබ්බං	පකබ්බං
20 23	පුප්ඵානිවිස	පුප්ඵානිවිස
„ 31	ගොතනී	ගොතනී
23 1	නිබ්බුතො	නිබ්බුතො

පිණ්ණාසක ප	අසුඛපාටො	සුඛපාටො
„ 10	තුමෙහ	තුමෙහ
„ 30	පංසුකුලානී	පංසුකුලානී
„ 31	පටිපකනී	පටිපකනී
24 1	පාණකෙ	පාණකෙ
25 5	කලාන	කලාන
26 13	බලනත	බලනත
„ 26	පරියතනිබර	පරියතනිබර
27 1	සෙභුසොන	සෙභුසොන
„ 4	අනුමනිසා	අනුමනිසා
„ 24	පරියබං	පරියබං
„ 27	සවිහකතානි	සවිහකතානි
„ 30	සුත	සුත
„ 31	බහුං	බහුං
„ 32	මඤ්ඤසායං	මඤ්ඤසායං
28 9	ගොතනී	ගොතනී
„ „	බහුසසුතො	බහුසසුතො
„ 31	මහාපච්චරියං	මහාපච්චරියං
„ „	{ සමුච්චයංකත්වා මුලපණ්ණාසක මතං	{ සමුච්චයංකත්වා මුලපණ්ණාසක මතං
„ 32	පටිකඛිතතං	පටිකඛිතතං
„ 33	නවුතතං	නවුතතං
29 5	භික්ඛුනො	භික්ඛුනො
„ 22	ඉනිවුතතකං	ඉනිවුතතකං
„ 23	බ්‍රහ්මචාරාදිනිව	බ්‍රහ්මචාරාදිනිව
30 7	පඤ්ඤාපෙයනො	පඤ්ඤාපෙයනො
31 13	වතනා	වතනා
„ 20	ගණනපපථං	ගණනපපථං
32 8	මෙධාවි	මෙධාවි
33 2	කසමිර	කසමිර
„ 35	සහස්සානං	සහස්සානං

පිළිබිඹුකා පානාමයකා	අසුබපාමයා	සුබපාමයා	පිළිබිඹුකා පානාමයකා	අසුබපාමයා	සුබපාමයා
35 21 නිකමිතවා	නිකමිතවා		„ 30 සමනිනදනෙතන	සමනිනදනෙතන	
„ 28 පභුනි	පභුනි		56 21 වචනමනෙත	වචනමනෙත	
36 5 ඉඪිසාදිභි	ඉඪිසාදිභි		57 12 රකබාදි	රුකබාදි	
„ 15 එවං	එවං		„ 59 සමෙබ්බෙතං	සමෙබ්බෙතං	
„ 27 භෙතෙසු	භෙතෙසු		59 3 සදිසා	සදිසා	
„ 32 නිසිදිතවා	නිසිදිතවා		„ 30 අසොබෙතවා	අසොබෙතවා	
37 6 ඩිතො	ඩිතො		60 18 ජිනදිතවා	ජිනදිතවා	
„ 20 භිකු	භිකු		„ 22 ජිනදන	ජිනදන	
38 15 කුකකුච්චකෙසු	කුකකුච්චකෙසු		61 26 බ්‍රහ්මපප්පමානා	බ්‍රහ්මපප්පමානා	
39 24 සරණෙසු	සරණෙසු		62 15 පුතෙතභි	පුතෙතභි	
„ 29 අනුපපතන	අනුපපතන		„ 30 රකබාදි	රුකබාදි	
„ 34 තෙවිච්ඡිධ	තෙසු විච්චිධ		63 2 සෙබ්බෙතවා	සොබෙතවා	
40 11 ඉතිභදිනා	ඉතිභදිනා		„ 14 නදිසං	නදිසං	
41 10 පකාසභි	පකාසභි				{ සොබෙතවානි බබ්බිමාසවා ගාමසිමාසවා භිතතිකුලනං { හතථපාසාන යනබ්බිකරණ වසෙන { සොබෙතවා තසං බබ්බිමාසං
„ 25 පටිසමභිද්ද	පටිසමභිද්ද		„ 20 { සොබනවානි බබ්බිමාස		
43 3 සනතුසිනා	සනතුසිනා				
44 3 දිපනිකාරො “භි, දිපනිකාරොභි”					
„ නිසංසංපෙ නිසංසංපෙ					
„ 9 අඤ්ඤාසු	අඤ්ඤාසු				
45 17 නිගගණනානි	නිගගණනානි				
„ 32 විරුලුභි	විරුලුභි				
46 7 අචුනිකා	ආචුනිකා				
„ 23 පදෙනකෙවලො	{ පදෙ න කෙවලො				
48 5 ඩිතෙභි	ඩිතෙභි		64 11 කරණවසෙන	කරණවසෙන	
„ 7 විසිනි	විසිනි ව		65 3 වට්ඨනි	වට්ඨනි	
„ 9 දිපනිකාරෙන	දිපනිකාරෙන		„ 31 විතසඤ්ඤා	විතසඤ්ඤා	
„ 12 සිමාභවං	සිමාභවං		66 21 සුත්තානුලොමං	සුත්තානුලොමං	
„ 30 නාබබානි	නාමබබානි		„ 22 මහාරාජසෙන	මහාරාජරසෙන	
51 28 සිමාපෙ	සිමාපෙ		67 7 පාලියා	පාලියා	
53 31 තප්පට්ඨඤ්ඤාණ	තප්පට්ඨඤ්ඤාණ		„ 15 සමනානිඵවමාදි	{ සමනානිඵ තෙසංතංක මොනිඵඵවමාදි	
55 6 සමභිනනා	සමභිනනා		„ 26 පාස න	පාසාණ	
„ „ ජබ්බගහිසා	ජබ්බගහිසා		68 13 { අභොතරණ කකමො	{ අභොතර ණකකමො	
„ 7 සමනිනදනනි	සමනිනදනනි		„ 22 මබ්බනනා	සමබ්බනනා	
„ 8 මනිනදිතබ්බා	සමනිනදිතබ්බා		„ 27 කොට්ඨවා	කොට්ඨවා	
„ 15 පබ්බෙසෙතවා	පබ්බෙසෙතවා		„ 35 බහිනදිනිරෙ	බහිනදිනිරෙ	
„ 25 කමමාවාවා	කමමාවාවා		69 9 උප්පසාදි	උප්පසාදි	

විෂය විස්තරය	අසුබපාඨය	සුබපාඨය	විෂය විස්තරය	අසුබපාඨය	සුබපාඨය
30	තෙජවතෙ	තෙජවතො	21	මජ්ඣිමනිකාය	මජ්ඣිමනිකාය
71 24	වාදසංඛෙ	වාදසංඛාතෙ	122 4	අබ්භතන	අබ්භතන
72 10	සෙධනානි	සෙධනානි	123 2	උදකුසෙවප	උදකුසෙවප
20	සොද්දසො	සොද්දසො	15	සෙවෙ	සෙවෙ
77 21	පරිච්ඡිද්ධතා	පරිච්ඡිද්ධතා	18	භවජනනියා	භවජනනියා
25	ඉතාරා	ඉතාරා	124 7	පච්චිකාදෙතවා	පච්චිකාදෙතවා
78 17	සෙභ්බසා	සෙභ්බසා	125 10	අනනිකකම්මතවා	අනනිකකම්මතවා
82 4	වතවාන	වතවාසුන	126 9	සවෙනි	සවෙනි
20	ආදිනං	ආදිනං	12	සිමස	සිමස
84 17	{ මසකකු { ඉන්ද්‍රියාසු	{ මසකකු { යාසු	නදිතිරෙ	නදිතිරෙ	
26	කුනනදි	කුනනදි	16	ජනරුකෙතා	ජනරුකෙතා
85 12	සිසුනා	සිසුනා	28	උදකුසෙවප	උදකුසෙවප
86 22	සරුපාදි	සරුපාදි	127 11	පහොනක	පහොනක
87 19	පුරතප්පිමාසදිසාස	පුරතප්පිමාසදිසාස	128 9	සඛකරදෙසෙ	සඛකර
88 16	විට්ඨපගගණං	විට්ඨපගගණං	16	උදකුසෙවප	උදකුසෙවප
25	පුරාණ	පුරාණ	132 33	සිමසං	සිමසං
89 4	රකකාදසො	රකකාදසො	134 4	අනසුරුප	අනසුරුප
15	වඩ්ඪිතෙව	වඩ්ඪිතෙව	136 11	නදි	නදි
90 18	භවිසානිනි	භවිසානිනි	137 3	විසභාග	විසභාග
97 30	සිමනා	සිමනා	10	සනි	සනි
99 3	තාදිනා	තාදිනා	141 16	වටරකෙතා	වටරකෙතා
11	භික්ඛු	භික්ඛු	17	පතථමෙහන	පතථමෙහන
11	අවිජ්ජිතවා	අවිජ්ජිතවා	30	සමිපෙ	සමිපෙ
14	ජිනදිතවා	ජිනදිතවා	42 32	විකාසමප්පි	විකාසමප්පි
101 4	සංකිච්චි	සංකිච්චි	148 1	භරනතථ	භරණතථ
8	වතං	වුතං	153 25	පුරාන	පුරාණ
9	සබ්බාස	සබ්බාසු	154 17	සමුග්ගන	සමුග්ගන
105 5	ආදිකං	මාදිකං	158 9	උග්ගං	උග්ගං
107 7	ගුමබාදිති	ගුමබාදිති	159 11	තතො	යතො
108 25	වුතං	වුතං	61 2	නිතනසො	නිතණසො
111 4	{ විහරනතිනා { දිනා	{ විහරනති { තාදිනා	163 22	භික්ඛු	භික්ඛු
5	සතතබ්භරා	සතතබ්භතරා	165 6	උපමසද	උපසමසද
112 14	සතතබ්භරා	සතතබ්භතරා	15	සමපනනිති	සමපනනිති
114 18	භික්ඛු	භික්ඛු	න සමපප්පනි	න සමපප්පනි	
118 24	ඕතොපි	ඕතොපි	167 1	සමමුඛිභුතා	සමමුඛිභුතා
119 18	උග්ගකං	උග්ගකං	27	ඤ්ඤානි	ඤ්ඤානි
			31	වතප්පිවිසතං	වතප්පිවිසතං

විස්මයකා ව	අසුධපාථයා	සුධපාථයා	විස්මයකා ව	අසුධපාථයා	සුධපාථයා
168	16 සැතපුනිය	සැතපුනිය	"	26 සුතපරිසං	සුතපරිසං
"	20 නිසී	නිසී	194	16 { අසලෙ කෙබ්බා	අසලෙකෙබ්බා
169	18 එවං	එවං	"	29 { සැතපුනිය පරිසුධමෙව	{ සැතපුනියිනිප රිහරණෙනදළී කම්මතංපුනපු නහණෙන සුපරිසුධමෙව
171	24 දඬුබිං	දඬුබිං	196	19 සොධනතං	සොධනතං
172	13 හනන	හනන	298	27 අබ්බත	අබ්බත සති
173	4 වනුච්චතනි	වනුච්චතනි	"	28 සමනලෙපි	සමනලෙපි
175	9 සැතපුනිය	සැතපුනිය	200	24 ගහනතො	ගහනතො
182	12 කම්මවාචාස	කම්මවාචාස	203	8 ධිරා	ධිරා
"	24 සමපාදය	සමපාදය	205	8 ලබ්බාදිපෙ	ලබ්බාදිපෙ
183	23 කරණතං	කරණතං	206	29 සමෙතද	සමෙතද
"	" { හණනං සන්ධාය	හණනං සන්ධාය	"	34 නිබ්බාන	නිබ්බාන
"	30 දළුකම්මං	දළුකම්මං	210	25 නිහව	නිහව
185	17 නතති	නතති ව	211	6 { එදිසසුචිති වජ්ජෙ,	{ එදිසසුචිති තතසසුචිති වජ්ජෙ
186	5 { අනෙකසන කම්බුං	{ අනෙකසන කම්බුං සහසස කම්බුං	212	10 අභිකථාපථි	අභිකථාපථි
187	34 වචනානුකූලං	වචනානුකූලං	"	22 පබ්බත	පබ්බත
"	35 හණනෙපි	හණනෙපි	213	8 { පඨාඛිපසා සමෙව	{ පඨාඛිපසා සමෙව
188	30 නාදිපදෙසු	නාදිපදෙසු	"	23 { විනිවජ්ජි කාරානං	{ විනිවජ්ජිකා රානං
189	32 වාසනව	වාසන	215	24 ජිනසාසන	ජිනසාසන
"	33 සමමුච්ඡා	සමමුච්ඡා	216	20 නසකුකුභි	නසකුකුභි
190	5 නගොති	නගොති	219	2 ජබ්බිති	ජබ්බිති
"	10 අපරදිපනා	අපරදිපනා	220	8 උග්ගච්ඡිති	උග්ගච්ඡිති
"	19 { සාවනානං නතාපි	{ සාවනානං පුනපුනානං නතාපි	"	18 සමපජ්ජි	සමපජ්ජි
191	30 දෙසෙසි	දෙසෙසි	238	16 රාජිති	රාජිති
"	32 එකදිවසං	එකදිවසං			
192	6 { නෙපුනහණ නතාපි	{ නෙපුනහණ නසකුකුභි නතාපි			

BL Dhammalankara, Thera
1455 Simanayadappano
D5
1885

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 12 12 04 12 005 8